SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS

VOLUME VI

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS IN TAMIL, TELUGU AND KANNADA

(WITH FIVE PLATES)

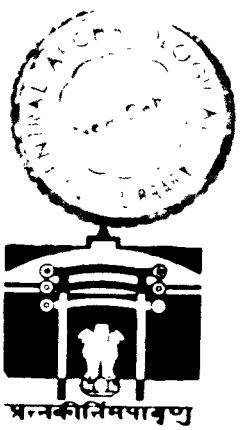

ISSUED BY
THE DIRECTOR (EPIGRAPHY)
MYSORE 570 005
ON BEHALF OF
THE DIRECTOR GENERAL
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

1986

Reprint 1986

प्राप्ति संख्या.....दिनांक.....
निर्देश संख्या.R 417.34/LDA/S.I.I.
जनपथ नई दिल्ली
केन्द्रीय पुरातत्व पुस्तकालय

©

Archaeological Survey of India

Price : **Rs. 190.00**

Printed at Bengal Offset Works, New Delhi.
Tel. 524200

PREFACE

The earlier volumes of the South Indian Inscriptions Series, which contain the texts of a large number of Tamil, Telugu and Kannada inscriptions have been long out of print and many academic institutions of recent origin keenly feel the absence of these very important volumes in their libraries. It has therefore been decided to reprint those volumes and make them available to the world of scholars. Volume VI is the third of this Reprint Series and will be followed in quick succession by the subsequent ones.

I wish to register my thanks to Dr. M.S. Nagaraja Rao, Director General, Archaeological Survey of India whose abiding interest in the promotion of epigraphical studies has enabled the implementation of this long awaited reprint scheme. The credit for the planning and speedy execution of the printing work goes to Shri J.C. Gupta, Production Officer, Archaeological Survey of India, New Delhi.

K.V. Ramesh
Director (Epigraphy)

Mysore

20.8.1986

ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

NEW IMPERIAL SERIES, VOL. LII

SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS (TEXTS)

VOLUME VI

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS FROM THE TAMIL TELUGU AND KANNADA COUNTRIES

(WITH FIVE PLATES)

EDITED

BY

K. V. SUBRAHMANYA AIYER, B.A., M.R.A.S.,
Superintendent for Epigraphy

MADRAS:
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS, AND PUBLISHED BY THE GOVERNMENT OF INDIA, CENTRAL PUBLICATION BRANCH, CALCUTTA

1928

PREFACE

THIS is the third volume of the new series of *South-Indian Inscriptions* (Texts). It was taken on hand on 16th September 1925 concurrently with Part IV of Volume III of the old series. In it are included texts of 768 inscriptions copied by the Madras Epigraphical Department during the years 1897, 1898 and 1899, and 447 fresh epigraphs secured at the time of verifying the incomplete and damaged ones. Of the total number of 1,215 inscriptions contained in this volume, 241 are in Tamil, 744 in Telugu, 113 in Kanarese, 36 in Oriya and the rest 81 in Nagari and cave characters. Out of this number 225 inscriptions had been published already and for these references to page and publications are given. For the rest full texts are furnished. In editing these inscriptions, particular care has been taken to see that the printed texts are true to the original. With this object in view, the preliminary transcripts prepared in the office of the Assistant Archæological Superintendent for Epigraphy, Southern Circle, Madras, and two proofs have been read with the original impressions and revised. In cases where the impressions had been found to be very bad owing to the roughness and damaged condition of the stone or other causes and consequently could not be made out fully, the inscriptions were inspected and deciphered from the original stone. The occasion was also availed of in examining the rest of the inscriptions secured from the places visited. The *in situ* examination had been of great value in completing the transcripts of almost all the damaged inscriptions of Amaravati, Chezerla, Murikipundi and Bapatla. In particular it may be noted that the restoration of the much effaced Chezerla epigraph (No. 595) has revealed the fact that the Pallava king Mahendravikramavarman who is there called also by his titles *Avanibhājana* and *Vijayavatī-sanātha* had a feudatory in the grandson of king Kandara of the Ānanda-gōtra through his daughter.

To facilitate reference, a list of villages from which the inscriptions contained in the volume have been obtained, with the numbers which they bear in the text is furnished together with a few illustrative plates and an *addenda* and *corrigenda*. The bulk of the inscriptions in this volume comes from Simhachalam in the Vizayanagaram State, which alone furnishes as many as 525 inscriptions. There are in them a large number of epigraphs belonging to the reigns of many an Eastern Ganga sovereign. These, together with the records of Draksharama published in Volume IV and those of Mukhalingam and Srikurmam printed in Volume V, place before the student of ancient history enough material for working out a connected and clear account of the Eastern Ganga kings of Kalingadesa—an account that still awaits careful scrutiny and detailed treatment. Some of the Uttaramallur inscriptions supply interesting references to the kind of autonomy prevailing in South India or more particularly the Tamil country, supplementing, as they do, the information embodied in the two Uttaramallur epigraphs which describe the qualifications of members of village assemblies, the mode of election and the names of committees into which they were formed.

In checking the Kanarese and Telugu inscriptions which are mostly bilingual, and in correcting their proofs, I have received valuable help from Messrs. N. Lakshminarayana Rao and R. S. Panchamukhi. My thanks are also due to the Superintendent, Government Press, Madras, for printing this volume without much delay.

OOTACAMUND,
21*st December* 1927.

K. V. SUBRAHMANYA AIYER,
Superintendent for Epigraphy.

LIST OF PLATES

No.		Facing page
I.	Appikatla inscription of Kulottunga Rajendra Chola	61
II.	Uttaramallur inscription of Vijaya-Kampa-Vikramavarman	145
III.	An archaic inscription from Uttaramallur	158
IV	Uttaramallur inscriptions of Dantippottarasar and Rajakesarivarman .	167
V.	Hemavati inscription of Mahendradhiraja	198

TABLE OF CONTENTS

General Nos.

ANANTAPUR DISTRICT.

Madakasira taluk—
Hemavati ... ... 553 to 562
Henjeru 563

ARCOT, NORTH.

Arni taluk—
Vinnamangalam ... ... 457 to 460

Gudiyattam taluk—
Kilmuttugur 73
Tiruvallam ... ... 276 to 282 and 434 and 435

ARCOT, SOUTH.

Chidambaram taluk—
Srimushnam 430

Villupuram taluk—
Koliyanur .. ... 64 to 69
Villupuram ... .. 70 to 72

BELLARY DISTRICT.

Harapanahalli taluk—
Uchchangidroog ... ... 571 to 576

CHINGLEPUT DISTRICT.

Chingleput taluk—
Ulalur 453

Conjeeveram taluk—
Arpakkam 456
Tiruppukkuli ... ... 454 and 455

Madhurantakam taluk—
Pennagaram . ... 329 to 331
Tiruppulivanam .. 326 to 328
Uttaramallur ... ... 283 to 325 and 332 to 377

Saidapet taluk—
Little Mount 378
Manimangalam ... ... 251 to 275

GODAVARI DISTRICT.

Pithapuram Division—
Pithapuram ... ... 673 to 677

GUNTUR DISTRICT.

Bapatla taluk—
Appikatla ... ... 124 to 126
Bapatla . ... 127 to 201
Chebrolu ... ... 101 to 117
Nidubrolu ... 123
Peddacherukuru ... ... 202 to 207
Pennuru . ... 118 to 122

General Nos.

GUNTUR DISTRICT—*cont.*

Narasaraopet taluk—
Boppudi ... ... 651 and 652
Chejerla ... ... 593 to 601
Konidena ... ... 605 to 648
Kunkalagunta ... ... 589 to 592
Murikipudi ... ... 649 and 650
Vipparla ... ... 584 to 588

Repalle taluk—
Tsandavolu ... ... 208 to 214

Sattenapalle taluk—
Amaravati ... ... 215 to 249
Dharanikota 250

Vinukonda taluk—
Inumella ... ... 602 and 603
Phirangipuram 604

KISTNA DISTRICT.

Bezwada taluk—
Kondapalli ... ... 653 to 655

Gannavaram taluk—
Yenamalakuduru ... ... 89 to 100

Masulipatam taluk—
Peddakallepalli . ... 79 to 88

MALABAR DISTRICT.

Wynaad taluk—
Sultan's Battery .. ... 74 to 78

TANJORE DISTRICT.

Kumbakonam taluk—
Tirunageswaram ... ... 31 to 34
Tiruppurambiyam ... 18 to 30

Mannargudi taluk—
Mannargudi ... ... 35 to 63

Nannilam taluk—
Alangudi .. .. 438 to 440
Tirukkollambudur (Tirukkalambur) ... ... 436 and 437

Tanjore taluk—
Niyamam ... ... 451 and 452
Sendalai ... .. 5 to 17 and 441 to 450
Tirukkattuppalli ... ... 1 to 4

TRICHINOPOLY DISTRICT.

Udaiyarpalaiyam taluk—
Kallamodu 433
Tirukkalappur 432
Vilandai 431

General Nos.

VIZAGAPATAM DISTRICT.

Sarvasiddhi taluk—
Panchadharla ... ... 656 to 672
Vizagapatam taluk—
Simhachalam ... ... 692 to 1215

BOMBAY PRESIDENCY.

Karle ... ... 500 to 521
Nasik ... ... 461 to 487

HYDERABAD STATE

Ajanta ... ... 491 to 499
Ellora ... ... 488 to 490

MYSORE STATE.

Anaji 570
Baragur ... ... 564 and 565

General Nos.

MYSORE STATE—*cont*

Beturu ... ... 568 and 569
Gulganpode ... ... 522 and 523
Harihar ... ... 577 to 582
Heggadadevankote ... ... 424 to 429
Hiribidnur 583
Bowringpet, Maddagiri, Malur, Mulbagal, Nelamangala ... ... 524 to 552
Kodagan. r ... ... 566 and 567
Nanjanagud ... ... 413 to 425
Sravana Belgola ... ... 379 to 410
Srirangapatna ... ... 411 and 412

ORISSA.

Bhuvaneswar ... ... 678 and 679
Udayagiri and Khandagiri ... 680 to 691

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi

TEXTS

OF

SOUTH-INDIAN INSCRIPTIONS.

VOL. VI.

No. 1.

(*A.R. No.* 52 *of* 1897).

ON THE WEST WALL OF THE SAUNDARA-NAYAKI SHRINE IN THE AGNISVARA TEMPLE AT TIRUKKATTUPPALLI, TANJORE TALUK, TANJORE DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொமாறபம்ம[ர்]ாக திரிபுவநசசக்கரவத்திகள் சொணவெழுங்கிய சுந்தரபாண்டியதெவறகு யாண்டு எ-வது மினநாயற்றுப் பூவற்வகூதது கவமிபும் . . . . . யும [ப]றற பூசதது நாள்

2 ஜவஹழி-ஹ-ஹ்தூ-ர்தூ- உடையார் திருக்காட்டுப்பள்ளிஉடைய நாயறற்கு திருக்காமக்கோட்டமுடைய பெரியநாசசியார அழகமர்மங்கையாரை எழுந்தருளிவித்து . . . . பி . . டை பணணி இக்நாச்-

3 சியாற்கு திருக்கறறளியும் சாத்தி திருச்செல்வம் வளர்க்க மாறனெரியான சினசிந்தாமணிச்சதுவெதிமங்கலத்திலும முல்[லை]குடியிலும வெண்டும நிலம கொண்டு விட்டாந் வடக்கை

4 விருதாசபயங்கரவளநட்டு மன்னிநாட்டு வெரூரதெசம் கொட்டர் மத்தியத்தக் கொட்டருடையார் உதையஞ்செய்தாக விவு[வி]னயகர்தூர செம்பியன் பல்லவரையன் ||வ

No. 2.

(*A.R. No.* 53 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரஹவனதுரவதி கொகெரிமென்கொண்டான் பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு உடையார் திருக்காட்டுப்பள்ளிஉடையார் கொயில் தெவகன்மி[க்கு]-

2 ம் ஸ்ரீபொலமவரகணகாணி செய்வாக(ள்)ருக்கும் சிகாரியஞ் செய்வானுக்கும் இககொயில திருக்காமக்கொட்டமுடைய நாசசியார் அழகமாமங்கையார்க்கு வெண்டும நிவதனம்-

3 கஞக்கு இறுப்பதாக இநநாட்டு மாறனெரியான கினசிந்தாமணிச்சருப்பெதிமங்கலத்து திருநாமத்துக்காணியான நி[ல]ம் மூவெளி உட்பட ஒனபதி(ற்)றடவெலி நிலமும் முல்லைக்குடி-

4 யில் திருநாமத்துகாணியான நிலம் வெளியும் பதினமூனறுவது முதல தெவதான இறையிலியாக இடக்கடவதாகப் பெறவெணுமென்று காங்கெயராயனும் செதியராயனும்

5 நமகருச் சொன்னமையில் இப்படி செய்யக்கடவதாகச் சொல்லிக் கணக்கிலு[ம்] இட்டுகொள்ளக்கடவதாக வெட்சுறசெய்வார்களுக்குஞ் சொன்றும் இந்நிலம் பதினமூன்றுவதுமுதல் தெவதா-

6 ன இறையிலியாக கைக்கொண்டு கிவக்தஞ் செலுத்தச் சொனலும் எழுதினை கிருமகதிர ஓலை இராஜராயணமுவெந்தவெளான இவை காஙகெயராயன எழுதது இவை லஙகெயர-

7 ன் எழுத்து இவை செதிகுலராயன எழுதது இவை வாணராயிராயன எழுதது இவை மிழப்பாயிராயன் எழுந்து இவை சி . ம்பெற்றராயன எழுதது இவை பிருகிகஙகன் எழுத்து இவை . . . . . எழுத்து [||*]

No. 3.

(*A.R. No. 54 of 1897*).

ON A PILLAR IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE

1 ஸ்ஷ் ஸ்ரீ [||*] சாலை
2 கலமஹத்த கொ-
3 ஷிராஜராஜகெச-
4 சிபன்மற்கு யா-
5 ண்டு மெ-ருலது
6 எயினட்டுப் புர-
7 றயாற்செரி ஸ்ரீச-
8 ரியமாராயப்கப-
9 ற்ற உடையார ப-
10 ணிமகன் ஐயு-
11 ரகிழவற்க[ாய] ஸ்ரீ-
12 காரியமாராய்கி-
13 னற அம்பரு-
14 டையான [வடமு-
15 ஞ்]சிகல்லூ-
16 ரடிகள் இவலு-
17 ர் தெவதா-
18 னம் கொ[ற்றம-
19 ங்]கலத்[து] .
20 . . வெளிதா . .
21 . குவித்தக . .
22 . . கெல்லை கி .
23 . . . கல்லை ச[ா]-
24 . . ங்கலத்து . .
25 [லை]க்கு கெ . .
26 . . னபாறமி . .
27 . . ரகொய்ய . .
28 . . ஆகு வடக . .
29 . பாற்கெ . .
30 . னகுணமம[ழி]
31 . . கயகள . .
32 . [ப]றதற்லெக . .
33 . . க்கு கிழக்கும் வடமே-
34 றகெல்லை குணமெராழி
35 . செகும பனந்து . .
36 க்கும் தெற்கும இ . . .
37 ச்சத்த பெருமானெ . . .
38 உள்பட்ட கிலம் . .
39 ணனனிலமெர.
40 வின்றிய துர[ை]-
41 வல கரம்பியன
42 காணக்குடியாய இக-
43 கிலக கொணந்த எண்-
44 ணுழிக் கால்ல் ஆண்ட-
45 வனர சந்திராதித்தவத்த
46 ஆளக்கடவ கிருசெ-
47 னனடை உ எயிரின [||ர]

No. 4.

(*A.R. No. 55 of 1897*).

IN THE SECOND GOPURA OF THE SAME TEMPLE, LEFT OF ENTRANCE.

1 விக்கிறம வருஷம மார்கழி
2 [ம]ள ஸ்ரீமனமகாமண்டளே-
3 சுரன மெகிணிமிசுர கண்டகட்-
4 டாரி சாளுவ சாளுவத் திருமலை
5 தெவமகாயிராசர் திருக்காட்டு-
6 பபளளி தானதகாற்கு
7 கிருபம தங்கள் கொயில்
8 [சூ]லவரி கொத்திலக்கை
9 [க]ாட்டுக்காணிக்கை காட்டு
10 . . . . சிக்கம ஊர[த]-
11 லெஆரிக்[க]ம் புலவரி பிறத-
12 ணசெர[டி] அதிகாரிசெர[டி]-
13 [க் கண]க்காசெர[டி] கலலீசன
14 காத்திவட்டி மறமும எபபெற்பட்-
15 ட பல உபர[ி]யய சத்திரஙித்தவன-
16 ரயும சமுவயமானியமஆக வழ்ந்து
17 விட்ட அனவுகு உடையவறகு ம-
18 காபூசைபட கிருப்பண[யும குல]-
19 முவற கடதிதி சுகத்திலெயிருகக-
20 யும ஈ

No. 5.

(*A.R. No. 56 of 1897*).

IN THE SECOND GOPURA OF THE SUNDARESVARA TEMPLE AT SENDALAI, LEFT OF ENTRANCE. SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸரவணை ஸ்ரீமதி
2 ஸஹஸ்ரஃ ஸ்ரீக்-
3 வாகெ ஸ்ரஸஹஸ்ர-
4 ஸ்ரஸஹஸ்ர ||
5 ஸஸ்ரவ்வெ ஸ்ரீ-
6 ஸ்ரீமதி ஸ்ரீவெர-

7 ஸ்வஸ்தி [ஸ்ரீ]
8 சிவ்வுதயர் ||[க*] ஸ்ரீ
9 வ-ராஜ[ர்*]ஷ்ட்ராதி-
10 வி நகரவாரவி
11 ஸ்ரீநெவ விஜ்ஞாந்
12 ஸ்வஸ்வ ||ஸ்ரீசெர-
13 வகிவ்ருதரவகெ
14 சிரவாராதுகரா-
15 ர் ஸ்ரீகர ஸ்ரீ ஸ்ரீ-
16 ந் ||[உ*] [ஸ்ரீ*] வெந்-கிவு-
17 ஸ்-ஜ்வோஷ்ட்ரீ-
18 காரரவுஸ்ரா-
19 ரஸ் ||வ்ரதஸ்ரா-
20 ஸ்ராந் ஸ்ரா-
21 ஸ்ரார்வ்ளஸ்ரிகா-
22 . . வருஸ்ரஸ்ரா ||-[ந*]

No. 6.

(*A.R. No. 57 of 1897*).

In the same place.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] . . . . . த்ரிகள ஸ்ரீபொசள வீரராமகாதவ-
ர்க்கு யாண்டு 10-வது கற்கடகர[யற்று] . . .

2 த்து [ன]காஉ . . . . . [1] யும் பெற்ற உசொசணிகாள் பாண்டிகுலா-
சனிவளநாட்டு விளாகாட்டு உடை . . .

3 ஸ்ரீக்காவண . . . . . [திரு]வெண்ணவல்[கி]ழ் இனிதமாந்தருளிய
தேவ-வண்பதிக்கு மூவவ்யரா[கி]ய து . . .

4 ரதெவர்கள்[மிகளு] . . . . . தெவதாநம இனைப்பு ஸ்ர்[கா]ட்டுக்கூறறத்து
. . . . . ஆழிங்குடியில் ஆழிங்குடையா . . .

5 வாயிலுடையார்க்கும் பலகையில ஆரிசி வி . . நாடமாரில் தங்கநூரில் உடையார்
காக்கு நாயகரி [2] . . .

No. 7.

(*A.R. No. 58 of 1897*).

On a stone built into the floor of the first prakara in the same temple

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 கொஇராஜகெ-
3 ஸ்[ரீ]பர்மக்கு
4 யாணடு 10ள-
5 ஆவது நங்கை
6 ஓணிமகியார நா-
7 யார் நக்க ணிஸி
8 ஒரு கிருவமித்து-
9 க்கு வைத்த பொ-
10 [ன்] 10 ஐ இப்-
11 பொன கொண்-
12 ந் கடவொம் வ-
13 டவாச்சாலேப்
14 [வ]நுமகளெ[ர]-
15 ம இப்பொனை-
16 க்குப் பலி-
17 [சை] கிசதி குறுணி
18 நெல்லால் ஓ-
19 ரு திருவமிதை
20 இது செலுத் [3]

No. 8.

(*A.R. No. 59 of 1897*).

On the north wall of the central shrine in the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிவம்மகு யாண-
2 டு ச-ஆவது ஸ்ர்[ர்]க்காட்டுகூற்றத்து வடதெவ-
3 ம் வதுரவெ[கை]சதுர்வெதிமங்கலத்து திருபெருநாள
4 தேவருடையார்க்கு இவ்வூர் வெ[ள]கொமபறத்த காம-
5 [தகொடுகுரவித்த]னை உத்தமசிக்கவுரதாயி-
6 ராஜன் வைத்த பகல்விளக் கொன்[றிற்]கு வைத்த ஆ-
7 டு சதராதி[க்*]தவற் சாவா மூவாப் பெராடி சரிதி நாற்ப-
8 (ப)த்தைஞ்சும் வ இவனை தெசங்டங்கர் பூன [4]

---

[1] The traces here would admit of the reading யும் புகழ்ச்சோழ.
[2] The inscription is damaged and mutilated on the right side.
[3] The last two or three lines of the inscription are much damaged.
[4] There are traces of 3 or 4 letters in the 8th line after which the inscription stops.

No. 9.

(*A.R. No.* 60 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொலொததுங்கசொழதெவற்கு யாண்டு நாற்-
2 பத்துநாலாவது பாண்டிகுலாசனிவளநாட்டு ஆறகா-
3 டுகூற்றத்து ப்ரஹ்மதெயம . . . . . [வ]சசருப்பெதி-
4 மங்கலத்து திருபபெருந் . . . . . டைய மாதெவற்க்கு
5 சனிதொறும திருவெண்ணை[க்காப்பு] சாரததிஅருளவும் அமு-
6 துசெய்தருளவும சனி ஒனறுககு எணணை உழக்கும அரி-
7 சி நாநாழியும் கறியமுது உட்படவும நெலலு . . . .
8 . . நாநாழிக்கு உ[ள்ளு]ர தெவதானத்தில பலதிடலி-
9 ல் கல்லி கணவதிமயககலில் கிழக்கடைய விட்-
10 ட நில[ம்*] அரைமா முந்திரிகைய்ககும ஊர்காலால்
11 தூணிப்பதக்கு நெல்லு இறுத்து இதி ஸிறைமி-
12 குதி கொண்டு எண்ணைக்காப்பு சார்த்தி அமு[து*]செ-
13 ய்தருள இந்நிலந திருத்தி விட்டென வடகரை ஜ-
14 யதரபுரத்திருக்கும் சங்கரபாடியான் பர-
15 யசொலை அரைசான குலொத்துஙகசொ-
16 ழமாயிலட்டியென் பந்மாயெசுர இர[க*]-
17 ஷை [||*]

No. 10.

(*A.R. No.* 61 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொராஜகெஸரிவந்மக்கு யாண்டு உ-ஆவது ஆற்காட்டுக்கூ[ற்*]றத்து
2 ப்ரஹ்மதெயம் சந்த்ரலெகைசதுர்வ்வெதிமங்கலத்து திருப்பெரும்துறை மஹாதெவாக்கு
3 எயனாட்டு கடமபூாஉடை(ய்)யான் காளிகெச(ன்)நும காளிமாற(ன)நும் காரி திரு-
வெண-
4 காட்[ட]டிக(ள்)ளும் இ[வ*]வனைவொம கடமபூாஉடை(ய்)யான காளி காரிக்கு ஆக
வைத்த விள[*]க்கு க
5 ஒனறுக்கு வசச பொன ௰௫௳ இப்பொன் பதி[ன்*]ஐஙகழைஞ்சின பலிசையால் நிச-
தம் உழ-
6 க்கு நெ[ய்*]யால் ஒரு நொந்தாவிளக்கு சந்த்ராதித்தவல் எரிப்பொ(ம்)மா(ன)நொம் இத்-
திரு[கொயி]-
7 (ல்)[லு]டையொம் எங்கள் முறைநாளால எரிப்பொமா(ன்)நொம் ஸபையும்
பந்ம[ா*]ஹெஸ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 11.

(*A.R. No.* 62 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொராஜகெஸரிவநககு யா[ண்*]டு ௩-ஆவது ஆர்க்காட்டுக்கூற்ற[த்]-
2 து ப்ரஹ்மதெயம சந்த்ரலெகைசதுர்வ்வெதிமங்கலத்து திருபபெருந்துறைமஹா[ா*]தெ-
3 வர்க்கு திருமங்கலத்து காலாவன செநதன் னந்தியென உடை-
4 மையா பகவன சத்தி பெராலும முனநூற்றுவன [தெ]தசவிடங்கந் பெராலு-
5 ம் கிடக்கும் கையெழுத்தொலையால கடவ பொன்னாலும் நெலலாலும
6 எற்றிவநத பொந் முதல ௩௰௫ இபபொன முப்பதிந்கழைஞ்சிந பலி-
7 சையால் நிசதம் உழக்கு நெ[ய்*]யால ஒரு நொ[ந்தா]விளக்கு சந்த்ராதித்தவல் எ-
8 ரிப்பொமாநெ[ா]ம் இவவிருவொம ஸபையு[ம் பந்]ாஹெஸ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 12.

(*A.R. No.* 63 *of* 1897).

ON THE WEST WALL OF THE SAME SHRINE.

1 கொராஜகெஸரிவந்மக்கு யாண்டு ௯-[ஆவ]து ஆர[க்*]காட்டுக்கூற்றத்து ப்ரஹ்மதெயம்
2 சந்த்ரலெகைசதுர்வ்வெதிமங்கலதது பெருஙகுறி ஸபையொம் இவவூர் ஐ-
3 ம்பத்து முந்றாங் குடுமபில் ஹாரதபங்கு கொயிலாந் நாகனந்தி விற்ற பங்கு க இ-

4 வவொருபங்கும் இவவூர் வரஹஸ்ரீகத்து மிபசெங்கினிகாட்டு வெண்ணெய்குடை-
5 யான் வயிர(ம்)மெக(ம)படாரன் எடுப்பித்த அம்பலத்து இருந்து நிசதியும் ஸ்ரீ-
6 ஹாரதம வாசிக்க பெரும்புனிபூர் ஆதிகரயமாகத்தத்து வைவாகலஹ-ஸ்ரீகரத்து
ஸ்ரி[ங்கி]-
7 [நஞ்சி] ஸ்ரீ-பலதேவருக்கு இறைஇ(வ)தியாக சூடித்தொம வரெஹியாம இவகிவ்ப பி-
8 ன்பு இப்பங்குண்பார் இவ்வூர் வரஹஸ்ரீகத்தெ இருந்து நிசதியும் ஸ்ரீஹாரதம வாசி-
9 த்துண்பதாக இப்பங்கொளாறும் ஸதுராதித்தவத் இறைஇதியாக பணித்து கலமெல்
10 வெட்டி சூடித்தா[ம்] பெருங்குறி வரெஹியாம [1]

No. 13.

(*A.R. No.* 64 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்ரீ] ஸ்ரீ[||*]கிரு மன்னி வளர இருநில ம-
2 னையும ெ[பா]ர்சசயப் பாரவபும சிர்த்தங்
3 [ச] செவ்[வி]யு(ம்) ஙங் பெருெ[ஙவி]பா [ர]ட இங்[பு]-
4 ற நெடுகிய ஞாழியள இடைதுறைகாலம் து-
5 டர் வகவெளிப படர் வெவ[ர்*]கியும சுளளி[ச்]-
6 சூள்மதிளக் கொள்ளிப்பாக்கையும கணணாக்[க]-
7 [ரு]மாண மண்ணிக்க[டக்க*]மும பொருதடல சு[ழ*]த்தரை[யா]-
8 [த முடியு]ம அகவா தெ[வ்ய செ]ங்செழில் முபு[யும] மு-
9 ஙவர்பக்கல் தெ[ங்*]ஙங் வைத்த சுரமுடியும இஜிர காரமும தெ-
10 ண்டி[ஸர ஈ]முமண்டலமுழுவதும எறிபடைக்கொளர் முறைமபில
11 [சூடு]ம நவ[தங]மாகிய பலாபுசழ முடியும செஙகதிர்மாலையும சங்[க]-
12 கிர வெ[லை] . . . ல் பெருங்காவலப பல பழஞ்சிவம செருவில்ச் சிகவில் இரு-
பத்[தெர]-
13 ருகால் அரைசு[களை] கட்ட பரசுராமன் மெவருஞ் சாஜிமத்திவரண கருதி இரு[த்தி]-
14 ய செம்பொற் [திரு]த்தகு முடியும பயங்கொடு பழிமிக முயங்கிபில மு[து] . . .
15 . . . . . சிங்[கள]பபரம புகழொடிம பிடியல இரட்டபாடி எழரை இ-
16 . . . . . நெதி [கு]லப் பெருமலைகளும விகரமசிரர் சக்கரகொட்டமும
17 . . . . . காமிடை வள[ர்*] காமணிக கொணையும வெஞசி [1]-

Nos. 14 to 17.

(*A.R. Nos.* 65 *to* 68 *of* 1897).

ON FOUR PILLARS IN THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. XIII, pp. 134 to 149.

No. 18.

(*A.R. No.* 69 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SAKSHISVARA TEMPLE AT TIRUPPURAMBIYAM, KUMBAKONAM TALUK, SAME DISTRICT.

1 ஸ்ரீ ஸ்ரீ [||*] பாண்டியன் தலைகொண்ட கொப்பரகெஸரிவ[ர்]மற்கு யாண்டு நான்-
காவது வடகரை அண்டாட்டுகூறறத்து [நி]ய தெவதாநம் திருப்புறமபியத்து
திருபுறம்பியமுடைய மஹாதெவர்கு [இ]ருமு[டி]சொழவ[ணக்கர் செ]ய[வி]த்த
இவவூர் திருமு[ங்*]தவான[ம்*] மணடல-
2 [நகர]பர[ஜக்கு] நனதவாகபுறம[ர]க இந்[ன]மபர்காட்டு [வரதெ]யம வாஸவன்-
மஹாதெவ்வதெவ்வஹஜிமவத்து யெவ்வுக தூபமிறணமனை வன்ய(க்)னை திருபபுறம்-
பிய இருமு[டிசொ]முணுக்க பெருங்காவிதி தாயா வஸ்ரியுன்ன முத்தாள்ளி-
டை ராஜகெஸரிவதிக்கு
3 கிழக்கு வாசவன்மஹாதெவிவாய்ககாலு[க்கு] வடக்கு முதல்கண்ணறறு முதற்பது-
ரத்து கா[லெ] அரைமா வரையக்காணியு மிவ்வதிக்குக் கிழக்குத் [த]தத்தவாய்க்கா-
லுக்கு வடக்கு அரைமா வரையக்காணி முன்திர் . . . . . லம் அமமாக் காணி
முதிரிகை நிலமும விலைப்பொருள் கழஞ்சில்ப்பொத்த [2]

[1] The rest of the inscription is built in.
[2] The continuation of this inscription is built in.

No. 19.

(*A.R. No.* 70 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலோத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு சமிஷ-
ஆ[வது*] உலகுய்யவகொழவளநாட்டு [ஆண]டாட்டுக்கூற்றத்து திருப்புறம்பிய-
முடைய மஹாதெவ . . . . . பங்களித் திருநாளும் திருவெட்டையும
திர்த்தபிரசாதத்தும் அமுதுசெய்-

2 தருளி அடியாற்கு வழக்கத்தக்கும் திருஅமுதரிசி திருஅப-ஞ வ-திக்கி உ ளளஅத-ம்
கறியமுது தெயமுது தயிரமுதுக்கும் ஊ உளநு நம . . . . . கும் திருவமுது புற
மாக ஸ்ரீபரமாந்தகச்சருப்பெதிமங்கலத்து தென்பிடாக[க]

3 வெள்ளாறைநல்லூர வெள்ளாளர் அரிலான் தாயனும் சிறுத்தொண்டரும் உள்ளிட்ட
[ஊரார்] திருத்துக்கொல்லெஉட்பட ஈ இ ந ட க்கும் . . . . . .
காசு உட்பட இறுக்கு உ சூள கும் இறுத்து திருஓலை உள்ளி[து] [1]

No. 20.

(*A.R. No.* 71 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருமகள்பொலப் பெருநிலச்செல்வியு ஙக[ள்*]கெ யுரி[மை பூ]ண்டமை
மனக்கொளக் காதலர்சாதெ கலமறுத்தருளிக் கங்கபாடியும் தடிகைப-
பாடியுங் குடமலைநாடு[ங் கொ]ள்ளுமெ சலிங்கமு ஜிணடிமல் வென்றித் தண்-

2 டாற கொண்ட தன்னெழில் வளருழியில் எலலா யாண்டு ெ[ஞாழ]தக விளங்கும் யாண்-
டெ செழியரைத் தெசுகொள் கொ ா ா ா ஜகெலவிவநற்கி யாண்டு ஙசு வடகரை
ஆண்டாட்டுக்கூற்றத்துத் திருப்புறமபியத் தாடிய[ருக]கி[ன்ற]

3 கூத்தப்பெருமாள்உடைய நம்[பிராட்டியார்] திருப்பள்ளிகடடி ஆ[க்கு] இவ்வூர் வளஞ்-
கியர் வைச்ச தொகாவிளக்[கு*] இரண்டு இவை[யி]ற்றுக்குப் பழையவாதவன்மா-
தெவி கிலம் வானவன்மா[தெவிவ]கிக்குக் கிழக்கும் அஞரிவாய்க்காலுக்கு மெற்கு
கின்ற [1]

No. 21.

(*A.R. No.* 72 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] [சார்வ] கலமறுத்த கொவிரா ஜ ரா ஜ-

2 கெஸரிவ ர்க்கி யா[ண்டு] ஙி-ஆவது ஸ்ரீதிருப்புறமபிய-

3 முடைய மஹாதெவர்[க்]கு வானவன்முவெந்தவெளார் ஸ்ரீக[ரண]-

4 த்த ஷ்ணவாரா[ர்*] எடுப்பித்து வ ர[கிஷ்ண] செய்வித்த [இ]

5 [த்]தெவர்களுக்குத் திருவிளக்கு ஸ்ரீவிளக்(க்)கு[க*]கு கிவகு[ம் பண்]-

6 [ணி] இதுக்கு முன்பும அக்[த]ாயமும பிடலிகைவாரி [ப]த்தமா-

7 ப பொன்னுக்குட்பட்ட(ச்) சந்திவிளக்குக் குடலாவதாகவும்

8 பத்தமாப் பொன்னுக்கு வ[மல்]பட்டதெல்லாம் தெலர் ப-

9 ண்டார(ம்)மா[வ*]தாகவும ஸ்ரீஷ்ண[டார*]த்து வருது . . . .

10 [க]ளில் . . . . . .

No. 22.

(*A.R. No.* 73 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ர் [||*] [கொவி]-
2 [ராஜ]களர்வ[ர்]க்கு யாண்]-
3 [டு ஙிந]-ாவது அண்டாட்டு-
4 குற்றத்து கிங்(க்)கிய . . . . .
5 . . த் திருப்புறம்(ப்)பியத்து [ஹ]-
6 [ட]ாலகர்க்கு பல்லவபெராயர்
7 வீர[ஶி]காமணிப் பல்லவனரை-
8 . . ச்சநராயித்தவ(ம்) வெரிக்க
9 [ன]வத்த தொநாவிளக்கு க ஓ[ந்]-
10 று[வி]க்கு கிச[த்*]மு[ம்*] உழக்கு
[னெ]-
11 [ய]க்கு வைத்த சாவா மூவாப்
12 பெராடி கும் தொண்ணூ-
13 று ப ா ஜ ா ஸ்வாரி ாவெகந்த [||-]

[1] The continuation of this inscription is built in.

No. 23.

(*A.R. No. 74 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஹஸ்தீ ஸ்ரீ [||*] கெ[ர]விராஜ[ஜி]கலை-
2 [ரி]வதகை யாணத் ள-ஆ[வ]ை தி நபபுமம்-
3 (ம)பிப ஹுரலகாகை இந்மபடி[ஸ்]ரிசாழ்வர்] யகளிவ
4 . . சாட்சாயகன(த்) தெவ [ர]ர்கிதப ளரிகை வைத்-
5 த தெகொஹாவி[ளை]கு க ஒணமி[ந்]கு சதமட உழக்கு
6 கெ[ய்]பாக வைத்த ஹதி [கொ] தொ[ணா]லு[வ] [ர்]

No. 24.

(*A.R. No. 75 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஹஸ்தீ ஸ்ரீ [*||] மதி-
2 ரைகொண்ட கெ-
3 [ப்பர]கெவரிவத[ற்கு] பாணடி
4 பிச-ஆவது திருப்புமம்-
5 [பிய]முடைய பட்டாலகாகை கெள-
6 ளைக் குடுத்தபச உபிள-ள-
7 [ல்] தொஹாவினக்கு ஒலமி[ங்]-
8 கு சதமட உழக்கு கெ[ய்]ர] அ-
9 ட்டக்கடவா[ன] ஆகன் (த்)த-
10 [ர]மங் ட

No. 25.

(*A.R. No. 76 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஹஸ்தீ ஸ்ரீ [||*] கொபப[ர]-
2 கெபர[ரி]வத[ற்கு] பாண்டி பி-ஆவ-
3 து திருப்புமமியமுடைய
4 டூரலகாகை மனமுட ஆக்[ள]
5 வர்தாமந் சதுர்த்தலற் வை-
6 ந்த வீராகை இ தாரைக்தமஅ-
7 ஒ [ச]டி-கால சதமட அழர்[க்கு]
8 கெ[ய்*] பட்டக்கடவான் கெளசிகந் யி-
9 கமாதிகள கெமற்ற

No. 26.

(*A.R. No. 77 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்ரீ மதிரைகொண்ட கெரபப-
2 கெவரவதக்கு யாணடி உபிக-ஆவது திருபபு[ம்*]மி(ப்)பியமுடைய
3 ஸுட்டாலகாகை நுட்டிமனமுடிகள வைதத ஸ்ரீகர[ர]ஸ்வாகை க ஒன்றுக்கு
4 சதமட உழ[கது*] கெ[ய்*] [க]து வைத்த ஹதி கமி கெய் அட்டக்[க]டவான் கமழயன்
5 மாதெவர் | —

No. 27.

(*A.R. No. 77-A of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்ரீ மதிரைகொண்ட கெரப்பர்கெவரவதக்கு யாணடி
2 . . வது திருப்புமம(ப்)பியமுடைய ஸுடாலகாக்கு க[ர]ட்டிமனமுடிகள வை-
3 த்த தொஹாவி[ளை]க்கு க ஒனமுகிக்கு சதமட உழகு கெய்[க்கு] வைதத ஹ-
4 கமி இவை[யி*]கால் கெய அட்டகடவான் வெ . . . . . மறப்ப-
5 [வை]க [||*]

No. 28.

(*A.R. No. 78 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸுஸ்தீ ஸ்ரீ [||*] கெவிராஜராஜகெவரிவதற்கு யாண்டி கெ-ஆவது பட்டகவிர அண்டாட்-
டுக்கச்சுற்றத்துகின்ற ரீங்கிய தெவதாணக் திருப்புமமியம வானவன்மூவிவருதனவ-
னாராஆராச்சி திருப்புமம்பியமுடைய உ-

2 [illegible] பண்டாரத்து இருநூற்றுவருக்கு யாண்டு உ-ஆவது முதல் கூ-ஆவதுவரை செலுத்திக்கி உடலாயிருந்த பொன்னில் இவ்வூர்உடையார் சந்திராதித்தவற சாத்தியருளின பட்டம்* மூவாறினுறை பொ[ன்]* னாறமெடுப்ப[தா]ன-

3 கழற்சுமை பொற்பூ கங்கொடை முக்கழஞ்சும் இவ்வெ சந்திராதித்தவற சாத்தவும் தணவிராமுது செயய இட்ட வெள்ளிவட்டில் கங்கொட நாற்பத்து முக்கழஞ்செய் முனூறு மஞ்சாடியும் ஒருமாவுமாக இவையிதற[கு]பு-

4 [illegible]

No. 29.

(*A.R. No. 79 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 [illegible] [ச்] திருமகள் பொலப பெருநிலச் செல்வியு ஞனகெக பு[ரி]மை பூணடமை மனக்கொள கோகருசாரல் கலமகுத்த[ரு]*[ன்]ளிக் கங்க[பாடியு] ஆளமபாடியு ஊடிகைவழியு குடமலைநாடும் கொலலமுங கண்கமு ஙிணடிமி [1] வென[றி]-

2 [2] தணட[ரு]ம கொணட தனனெழில் வ[ள]நுழிய ளெல்லா யாண்டு ஞொழுதக விளககும் பாண[டி]ட-

3 செழியனைத் தெறக்கொள கொபராஜராஜகெச[ரி]வ[ர்]மறகு யாணடு பி-ஆவது வடகலிஙெ [அ]ளடாட்கெறறத்தினையு நிகங்க[ய] தெவதான ஞிருப்புறம[பி]முடைய உடையார்உவ[றை] மளறுடி வைச்ச கொஞாவிளகுக கல(ல்)லில் வெட்டிச்சு அரையும் படிபரபலில் வெட்டிச்சு

4 . . . வளசகு [3] . . . . . .

No. 30.

(*A.R. No. 80 of 1897*).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 [illegible] [ச்] டி ட திரும[ஞ்]கி வள -
2 [பி]நுகில மடனைகபுட பெ[ரி]றறிச-
3 யறம பானவ புஞ் சிரத்தத்ச் செல -
4 [யி]பு வக்ச் செருகெயிய ரா[கி] ரெ-
5 [பு]ற கெநிதுப ருழியு னிமட டெனறு[ம்]-
6 [சர்]வி குடர் வகிவெணிப் படர வாவ-
7 [பி]புந் சுளனிசசு டி மகிட் செடரசிப[ரி]-
8 [கு]கழு கயாணகருப[தி]ர மணிமொள்-
9 கடகமுட டொருசட னிழுத்தரைசா[தி]
10 [மு]டியு மாங்கவக மெறபியா ஓங்கிக[ரி]-
11 யடியு முங்கவாபகக்ம் வெந்கவ[ர]
12 [ரவ]ப்த சுகரபுடியு டிசர ரரமு மெற-
13 கமிசச குழடண்டல உழக[ய] எறி-
14 [ப]ணடக டெரரா முலரமையிம் குடிக குல-
15 வரதமாகிய பவரபுசரி முடியும்
16 [ச]கக்கிர்மாடியுந் [சு]ங்கசிர டெவீலத்-
17 [பி]தாக வியநுங்காவம பல் பரி[ர]புத
18 சநுபி டிகவி னிருபுர் தாருகர வன[ர]-
19 கு[ர]கட்ட பாசராயத் தெவநுந் சாஞிம-
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]

---

[1] Read [illegible].

[2] The second line is written above the first and runs from right to left with the letters reversed as in a negative.

[3] The last line is almost completely lost.

31 [ய]மர்க் களத்துக் கிளைஓடும் பிடித்துப் ப[ல]
32 [த]நத்தொடு நிறை குலதநக் குவையுங் கிட்[டரு]-
33 [ஞ்] செறிமுளை ஒட்டவிஷயமும் பூசுரர் செ[ர்]
34 [ந](ல்)ற்கொசலைநாடும் தந்மபாலனை வெ[ம்]-
35 [முனை] அழித்து வண்டுறை சொலைத் தண்ட[பு]-
36 [த்]தியும இரணசூரனை முரணு[ர] தாக்கி தி[க்]-
37 கனை கிர்த்தி த[க்*]கனலாடமுங கொவி[ந்]-
38 (ச்)சஙந் மாவிழிஙொடத் தங்காதசாரல வங்காளதெ[ச]மும் தொடு[க]டற் சங்கு வொட்ட-
39 [ல்] மஹிபாலனை [ெ]வஞ்ச[மர்வி]ளாகத் தஞ்சுவி[த்*]தருளி ஒ[ண்]டிறல் யானையும் பெண்டிர் பண்டாரமு[ம்*] நித்தி-
40 . . . . . .
41 யும அலைகடல நடுவட் பலகலஞ் செலுத்திச் சங்கிராமவிசைய-
42 த்துங்கபங்ம[நாகிய கி]டாரத்தரைச[ரை] வா[கை]யம் பொருகடற்
43 [கு]ம்பககரி[யொடு மகப்படு[த*] துரிமையிற் [பிறக்கி]ய பெருநெதி-
44 [ப் பிற]க்கமும் ஆரத்தவநகநகர்ப் பொர்த்தொழில் வாசலில் [வி]ஜாதிரதொரணமு முத்-தொளி[ா*] புனமணிப்
45 புதவமும கநமணக் [1] கதவமும [2] நறைசிர்விஜயமுந் றுறைநிர்ப்பங்கையும ந[ந்*]மலையூ-ரெயிற்றொந் மலையூரும் ஆழ்க-
46 டலகழ்கு[ழ்*] மாயிருடிஙகமுங் கலங்[க*]ாவல்விற லிலங்காசொகமு[ங்*] காப்புறு நிறைபுநல மாபபபபாளமுங காவலம புரிசை மெ-
47 வலிமபங்கமும் விளைப்பந்தூறுடை வளைபபந்தூறுங் கலைத்தக்கொர் புகழ் தலைத்தக்-கொலமுந் திதமாவல்விறல மா-
48 தமலிங்கமும் கலாமுரி கடுந்திற லிலாமுரிதெசமுந் தெநக்கல(ா)ர் பொழில் மாநக்கவார-முந் தொடு[முரட்]காவற்-
49 [கடுமு]ரட் கடாரமு மாப்பெரு ஙண்டா-
50 ற் கொண்ட கொப்பரகெசரிபந்-
51 மராந உடையார் ஸ்ரீராஜெந்திரசொழதெ-
52 வாக்கு யாண்டு ௰௬-வது வடகரை
53 ராஜெந்திரசிங்கவளநாட் டண்டாட்டு-
54 க கூற்றத்துநிந்று நிங்கிய தெவதா-
55 ந ஸ்ரிருபபுற[ம்பி*]யத் தாதித்தீஸ்வரமு-
56 டைய மஹா[ா*]தெவாக்குச சந்திராதித்த-
57 வற சந்திவிளக்குச சிறுகாலை அஞ்சும
58 உச்சியமபொ தஞ்சும எரியக்கடவவாக
59 வைய்த்த வெண்ணை உழக்கு இவ்வெ-
60 ண்ணை உழக்குககும் வெளாநாட்டு நெற்கு-
61 பபை[உடை]யாந வெணகாடந் குடிதாங்கி
62 தெவர் பண்டாரத்து வையத்த காசை-
63 ம்பது இக்காசைம்பதும் இத்தெவர்
64 [ெ]தவதாநம் பிரம்பில் விரை[யா]க்கலிப்பெருந்-
65 [ெ]தருவிற் சங்கரப்பாடியொம இதெவர்-
66 கந்மிகளவசங கொணட காசைம்பது இ-
67 [க்கா]சைமபதுங் கொணடு நிசத முழககெ[ண்]-
68 [ணை] சந்திராதித்தவல அட்டக்கடவொம் [வி]-
69 [ரை]யாக்கலிப்பெருஙெருவிற் சங்கரப்பா[டியொம்]
70 இத்தெவ[ா*] ஆதித்திஸ்வர முடையார்ககெ
71 சந்திராதித்தவ[ல]
72 வைச்[ச*] சநதிககு ை-
73 வயத்த விளக் கஞ்-
74 [சு] இவவைஞ்சு [வி]-
75 ளககும் சொழ[கெ]-
76 [ாந]கமுடையான் [கி]-
77 டாரச[சி] நாட்டான . .
78 இத்தெவா தெவத[ா]-
79 நம் பிரமபில் [விரை]-
80 யாக்கலிபபெருந்-
81 [ெ]தருவிற் சங்கரப்பா-

[1] Read மணிக.

[2] Read நிலற.

82 டியொம இத்தெவ[ா*]-
83 [க]கி யாண்டு சு-வதில
84 கொண்ட காசு பதி-
85 [ை]நஞ்சு இக்காசு ப-
86 திநைஞ்சுககும்
87 சந்திராதித்தவல்
88 [நி]சத[ம்*] ஆழாக் கெ-
89 ணணை அடடக-
90 கடவொமாநொம
91 விரையாககலிப-
92 பெருநெருவிற் [ச]ங்-
93 கரபபாடியொம
94 இவை பந்மாடெ-
95 ஹஸ்வர ர-
96 க்ஷை [||*]

No. 31.

(*A.R. No.* 81 *of* 1897).

ON THE WEST WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE NAGANATHASVAMIN TEMPLE AT TIRUNAGESVARAM, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] சாலை கலமறுத்த க[ங்கபாடியூம் நுளம்]-
2 பபாடியூம் தடிகைவழியூம் வெங்கைஞ[ாடும் கொண]-
3 ட கொவிராஜராஜராஜகெஸரிபந்மககி யாணடு [௰௪-வ]து கி-
4 [ருநறையூ]ர்ஞட்[டு] வ்ரஹ்மதெயம நல்[லூர்ச்செ]-
5 சரி ஸபையொம் தெனகரைத் திரைமூானாட்டு [ெ]-
6 தவதானம திரு[வி]ண்ணகர்த் திருநாகிஸ்வரமுடைய [ம]-
7 [ஹாதெ]வற்கு சந்த்ராதித்யவ விறையிலியாக [விற்று]-
8 [க்]குடு[த்*]த நிலமாவந எங்கள தெந்னூா அறுமாச[செ]-
9 [யி]ல*] வா[ய்*]ககாநகரைக் காற்ச்செயயூம இதினு[க்கு]-
10 பபடும் கையாறறுககும் எல்லையாவது கீழ்[பா]-
11 ற் கெல்லை வெண்காடன் பிசசனாழிகிந்ற அறு[மா]-
12 [ச்செ]சய்க்கு மெற்கினநும் அறுமாச்செயக்கெ தெ-
13 ற்கிநனும மாதாக்காணி சிங்கந்புலிசை நிலத்துக்கு ெ-
14 தற[க்கிந்னும] ஆரிதன் சொமந் திருவெங்கடமும த[மபி]மாரு-
15 ம் நிலத்துககு மெற்கிந்னும தென்பாற்க கெல்லை அரிசில
16 நிரொடு காலுககு வடக்கும மெல்பாற் கெல்லைய் ஆரிதந் க-
17 . . . . . ந பினனாழிகின்ற விளாகத்-
18 து . . கினனும இவ்[விளாகத்துக்கெ] கிழக்கிந்னும இவ்விளாகத்துக்கெ வட-
19 ககினனும இ[வ*]விளாகத்துககெ கிழக்கும வடபாற்க கெலலை அறுமாச் செய் வாக்கா-
20 லுககு தெறகும இவ்விசைத்த பெருனாந் கெலலையிலும் உளபட்ட நிலம மிகிதிக்குறை-
21 ற யு[ள*]ளடஙக வாய்கூற்று புள்ளிநிலம பத்துமாவும இந்ந மித்தெவற்கெ சந்த்ராதித்ய-
வ விறை-
22 றயிலியாக விற்றுக்குடுத்த நிலம் இடைககண்டத்து னான்(க்)குமாவுக் கெலலையாவது-
கிழ்பா-
23 ற் கெலலை பாரதாயன் களவன புலிசையும் தமபியுமாகிந்ற நிலத்துக்கு மெற்ககும் தெ-
24 ந்பாற் கெலலை குளத்துக்கு வடககும் மெல்பாற் கெல்லை ஆரிதன சொமந் திருவெங்கட-
மும் த-
25 ம்பியும ஆரிதன் தெவந் சொமனும் நிலத்துக்கு கிழக்கும வடபாற கெலலை பெரு-
வாய-
26 [க்*]காலுக்கு தெற்க்கும இவவிசைத்த பெருனாந் கெல்லையிலும் உளப்பட்ட நிலம மிகு-
திககுறை-
27 ற வுள்ளடங்க வாய்ககூற்று புள்ளிநிலம னாந(க்)குமாவும இநன மித்தெவற்க்கெ சந்த்ரா-
28 தித்யவல் விறையிலியாக விறற நிலம் பாற்றுறை அகையாறென்று பொகூவப்படும
29 நிலம் இரணடுமா[வு*]க்கும் எல்லை[ய]ாவது கிழபாற கெல்லை மறுவாய்க்கு மெற்க்கும்
தெனபாற் ெ-
30 கல்லை அரிசிலில் நிரொடு காலுககு வடக்கும் மெலபாற கெல்லை மயிலாடி இரா-
31 [மன்னாழிகின்]ற நிலத்துக்கு கிழககும வடபாறக் கெல்(ல)லை ஐயன் கொயிற் தி(ட)டலு-
க்கு-
32 [தெற்க்கும்] இவ்விசைத்த பெருனாந்கெல்லையிலும் உள்பட்ட நிலம் மிகிதிக்குறைவுள்ள-

33 [டங்க] வாய்க்கூற்று புள்ளிநிலம் [இரண்டு]மாவும் ஆகத் தடி மூந்றினு(ல்) வெற்[றி] வந்த னிலம் மு-
34 க்காலெ ஒருமா இந்நிலம் முக்காலெய் ஒருமாவினாலும வந்த இறைய எபபெர்பட்டிது-[ம்*] நாங்கள
35 விற்ப்பதாக இறையிலியாக விறறுக்குடுத்தொம் திருவி[ண*]ணகர்த் திருனாமீஸ்வர-முடை[ய*] மஹாதெ-
36 தவா[க்*]கு இன்னிலம முக்காலெ யொருமாவூம சந்த்ராதித்யவ(ல்) விறையிலியாக விற்-றுக்குடுத்து
37 [எ]ம்மிலவிசைஞ்சு கொணட விலையப்பொருள்ப் பொனகழஞ்சிற்ப்பொத்த துளைப்பொ-
38 [ன் கு]மரமாத்தாண[டபூ]ரத்து நகரக்கல்லால் கொண்ட பொன் [நாற்]ப்பதிந் கழ-ஞ்சு இபபொந் நாறபபதி-
39 [ன் கழஞ்சும] இத்தெவறகு பிள்ளையா ரரிகுலகெஸரியாா திருமகளார் அறிஞ்சிகைப் பிராட்டியா-
40 [ன ஸ்ரீ]பாணப்பெருனதெவியா[ா தி]ருவிழாவூக்கும் பருப்பூபொநகத்துக்கும் முந்நி-பொகித்து பூத-
41 ர்களாய் இருன்[த*]பொன னாறப்பதி[ன கழஞ்]சும் கைச்செல்ல அறக்கொண்டு இந்நி-லம முககாலெ ஒரு
42 மாவும சந்த்ராதித்யவல இறையி[லியாக] விறறுக்குடுத்தொம் மெற்சசொல்லப்பட்ட தெனகரை தி-
43 ரைமூர்னாட்டுத் தெவதானந் திருவிணணகர் திருனாமீஸ்வரத்து மஹாதெவர்க்கு திரு-நறையூானாட்டு
44 ப்ரஹ்மதெயம நலலூாச்செரி ஸபையொம் ஸபையார் பணிக்க எழுதிநெந் திருநறையூா-னாட்டு சி-
45 வபுரத்து வெழ்ககொவந் அணணாத்தடிகள காரியெந் இவை எந்நெழுத்து ||- இப்படி அறிவெந் கெ[ா]-
46 ஸிகன் குமாரந் வெண்டியெந் இப்படி அறிவென் கொஸிகன் கூமாரன திருநாமீசுரவ-
47 நெந் இப்படி அறிவைந் காஸ்யபந் திருநாமீஸுரவன் குப்பையென் இப்படி யெ-
48 ாககும ஆரிதன் சொமந் திருவெங்கடத்தெந் இப்படி யொக்கும் சொம[நங்]கியென்|- இப்ப-
49 டி யொக்கும மதாரக்காணிச் சிங்கன் புரி[ச]யெந் ||—இப்படி யொக்கும் ஆரிதந் சொம-நஙகியெந்|-
50 இப்படி யொக்கும் ஆரிதந் தெவந சொமநெந்|-பருப[பு பொ]பாநகத்துக்கு நிலமா-
51 வந பாரதாயகுடி முகசொழந் [பு]ள்ளிவிளாகத்து பத்தும் நல்லூாசசெரி அ-
52 றுமா[வும்] இவ்வாய்க்காற் கரைய் நிலம் காலும இதனுக்குப்படும பூஞ்செ-
53 செ . . . . பெரிலும் இந்நும இடைக்கணடத்து நிலம் நாங்கு மாவூ-
54 . . . லம ஒன்றெ நானகு மா இதநாற செயும் நிவந்தம பூரிக்-
55 குத்த வரிசி ஐஞ்ஞாழியூம் தூபபருப்பூ முந்நாழி-
56 யும் கறியமிது ஒன்றும நெய்யமிது ஆழாககும்
57 அடைககாயமுது னாலும வெற்றிலையமிது பதிநாறும் இப்பரிசு நிவந்தம் செ-
58 ய்வது || திருவிழாபபூறத்துக்கு நிலமாவந பாரதாயகுடி முந் சொந்ந முறைபத்தெநறு பெ-
59 ா கூவப்படும் நிலம வெலியூம் நலலூ[ர்]சசெரி முந சொந்ன பாற்றுறை யகையாற்று
60 நிலம இரணடுமாவூ(வூ) மாண . த்து வடைததொம் இதுக்கு இயந்றவாறு திருவி-
61 ழாச் செய்வது . . . . . மாஹெஸ்வர ரக்ஷை ||—

No. 32.

(*A.R. No.* 82 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ [||*] சாலை கலமறுத[து] கங்க[பாடியும்] நுளம்ப[பா]-
2 டி[யு]ம [தடி]கைவ[ழியூ]ம் வெ[ங்]கைனாடும் கொண்ட கெ[ாவி]-
3 [ரா]ஜராஜ ராஜகெ[ஸரி]பந்ம[றகு*] யாண்டு ௰௪-வது [திருந]-
4 றை[யூர்னா]ட்டு ப்ரஹ்மதெயம நல்லூர்ச்செரி [ஸ]-
5 [பையொம] தென்கரை திரைமூானாட்டுத் தெவ-
6 தாநம் திருவிண்ணகர் திருநாமீ[ஸ்வ]ரமுடைய மஹாதெ[வ]வ-
7 [ர்]க்கு சந்த்ரா[தி]த்ய[வ]ல இறையிலியா[க] விற்றுக்குடுத்த நில-
8 மாவன . . . . ஞ்செய்யெந்று பெர் கூவப்-
9 படும் நில[ம்] ஒந்பதுமா வரைக்கும் கிழ்பா[றக்] கெல்லை

10 சிவபுரத்து எல்லைய் வரம்புக்கு [மெ]ற்க்கும் தெ[த]-
11 ன்பாற்க் கெ[ல்*]லை கண்டராதித்தமங்கலத்துக்குப் பாயு[ம்]
12 [வாய்]க்காலுக்கு வடக்கும் மெல்பாற கெல்லைய க[ம்]-
13 பந் விழுப்பரைய னாழ்கிந்ற புஞ்செய்த் தி[ட]லுக்கு
14 கிழக்கும் வடபாற்க் கெலலைய் குலை[வரம]புக்கு தெற்கு-
15 ம் இவவிசைத்த பெருனாந் கெலலையிலு மகபபட்ட
16 நிலம் மிகிதிக்குறை வுள்ள[ட]ங்க விற்றுககு[டு]த்த நிலம்
17 ஒன்பதுமா வரையும ச[ஜி]ராதித்தவல் இறையிலி[யா]க
18 விற்றுகுடுத்துக் கொண்ட பொந் பிள்ளையா ரரிகுலகெஸரி-
19 யார் திருமகளார் அறிஞ்சிகைப்பிராட்டியாராந ஸ்ரீவா[ண]ப்பெரு-
20 ந்தெவியார் இம்ம[ஹா]தெவற்கு அர்த்தயாமத்துக்கு குடுத்த து [ளை]ப்-
21 பெ[ப]ாந் முபபத்து எழுகழஞ் ச[ரையும்] இபபொந முப்பத்தெழுகழஞ சரை-
22 யும் கொண்டு [எ]ப்பெர்பபட்ட . . . . . யமதா-
23 க சந்த்ராதித்யவ(ல) லி[றயி]லியாக விற்றுககுடுத்தொம தெங்கரைத் திரை-
24 மூர்நாட்டுத் தெவதாநம திருவிண்ணகர் திருநாமீஸ்வரமுடைய மஹா-
25 தெவற்குத் திருநறையூர்நாட்டு ப்ரஹ்மதெயம நல்[லூ]ர்ச்செரி ஸபையொ-
26 ம் இவர்கள் பணிக்க எழுதிநெந் திருநறையூர்நாட்டு சிவபுரத்து வெழ்-
27 ககொவந் அண்ணாத்தடிகள் காரியென் இவை [எந் தெ]ழுத்து இப்படி யொக்கு-
28 ம் சொம நஙகியெந் இப்படி யொக்கும் தாரை[ர]க்காணி சிங்கந் புரி[சையெ]-
29 ந் இப்படி யொக்கும் ஆரிதந் சொமந் புரிசையெந் |— இப்படி அறிவெந் கௌ-
30 ஶிகந் குமாரந திருநாகிசுரவநெந் இப்படி யறிவெந காஶ்யபந திருனா-
31 [கி]சுரவந் குப்பையெந் இப்படி அறிவெந் குமாரந் வெண்டியெந் இப்ப-
32 டி யொக்கும [எ]மயநாரிதந சொமந் திருவெங்கடத்துக்கும் ஒக-
33 [கும் இப்படி யொ]க்கு[ம்*] ஆரிதநா[க்கி]ணைசசல் கைம்மாட்டாங்கால் இவ்வூ-
34 ர் வெழ்க்கொவ(ந்) ஜிருவடிக[ளெ][ன்*] இப்படி [யொக்]கும் . . . . . பத்திரி-
கெ-
35 ளந் இப்படி ய[றி]வெந் திரு[ந*]றையூாநாட்டு கண்டராச்சமங்கலத்து உவச்ச[ன்*]
36 வெங்கடவந் கணவதியெந் இநநிலம் கொண்டு செயயூ நிவந்தம் அத்தயாமத்-
37 துப் [பூ]ரிககு[த்]த லரிசி நாநாழியூம நெயயமிது ஆழாக்கும் கறியமிது ஒன்றும் அ-
38 டைககாயமி[து] வெறுஙகாய் நாலும் வெற்றிலை ௰௯-உம் இப்படி நிவந்தம் செல்விது
39 பந்மாஹெஸ்வர ரக்ஷை [||*]

No. 33.

(*A.R. No.* 83 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரும[ன்] . . . . . .
2 . . . . பொ[ர்ச்சய]ப்பா . . . . . .
3 . . . . ச்செல[வியும்] த[ந் பெரு]ஜெ-
4 [விய]ரா(க்)கி இந்புற நெடுதுயர் [ஊழி]-
5 யுள் இடை[து]றை நாடும் துடர்-
6 [வனெ]வலிப் படர் வநவாசி-
7 யும் சுள்ளிச்சூழ்மதிள்க்
8 கொள்ளிபாககையும [ந]ண்-
9 . . . . . றண் மண்ணைக்கட-
10 [க்கமும்] பொருகட[ல் ஈழ]த்தரை[ச]-
11 ா தம்முடியும் ஆங்கவன் [றெ]-
12 [லியர்] ஒங்கெழில் முடி[யு]ம் [மு]-
13 [னன]வனபக்கலத் தெநநவ . . . . . .
14 சு[ஜர மு]டியும் [இ]ஜிர நாரமும் . . . . . .
15 [ஈ]ழமண்டலம் முழுவது[ம்] எறிபடைக கெ-
16 ரளன் முறைமை[யிற் சூடுங் கு]லத[ன]மாகி[ய]
17 பலர்புகழ் முடியும் செ[சங்கதிர]மாலை-
18 யும சங்கதிர்வெலைத் தொல்பெருங்-
19 காவற பல பழஜிவும் [செரு]வி[ற் சினவி]-
20 ல் இருபத்தொருகா[ல் அரை]சுகளை கட்ட பரசுராம[ன்]
21 மெலவருஞ் சாஜிமற்றிவரண் கரு[தி] இருத்திய செம்-
22 பொற் றிருத்தகு முடியும் [பயங்]கொடு ப[ழி]மிக [முயங்]-

23 கியில் முதுகிட் டொளித்த [ஜயசிங்]கன் அளபபெ[ரு]ம்-
24 புகழொடு பி[டியில்] இரட்டபாடி எழரை இலக்கமு[ம்]
25 [அறு]நெதிக் குலப்பெருமலைகளும் விக்கிரமவிர ச[க்]-
26 கரகொட்டமும முதிர்வடவ[ல்ல] மதுரைமண்டலமும்
27 காமிடைவள[ர்*] நாமணைக்கொணையும் வெஞ்சிலைவிர[ர்*] பஞ்-
28 சப்பள்ளியும் பார்சடைப் பழன மாசுணிதெசமும் அயா-
29 [வி]ல் வெண்கிர்த்தி யாதிநகரவையில் [ச]ஜிரன தொல்குல-
30 திஜிராதனை விளையமர்க் களத்துக் கி[ளை*][யொடும்] பிடித்துப் ப-
31 லதனத்தொடு [நிறை]குலதனக் கு[கையும் கிட்டரும் ெ]சறிமுளை ஒ-
32 ட்டவிஷையமும் [பூ]சுர[ர்*]செர் நல்கொசலைநாடும் தந்தபால-
33 னை வெமமுனை யழித்து வண்டுறைசொலைத் தண்டபு-
34 த்தி[யு]ம் இரணசூரனை முரணுகத தாக்கி திக்கணகிர்த்தி த-
35 க்கணலாடமும் கொவிஜசன்தன் மாவி[ழிந் தொட]த் தங்கா-
36 த சாரல் வங்காளதெசமும் தொடுகடல் சங்கு காடுஅடர் ம-
37 [ஹி]பா[லனை] வெ[ஞ்ச]மாவிளாகத் தஞ்சுவித்தருளி [ஒ]ண்டிற[ல்]
38 யா[னையு]ம் [பெண்]டிர் பண்டாரமும நித்தில நெடுங்கட லுத்திர-
39 லாடமும் வெ[றி]மலர் திர்த்த[த்தெ*]ரிபுநற் கங்கையும அலைகடல் [ந]-
40 [டுவுட்] பலகலஞ் செலுத்தி சங்கிராமவிசையொற்றுங்க[வற்ம]-
41 [னுன க]டாரத்தரைசனை [வா]கயம் பொருகடற் கும்பககரியொடு
42 மகப்ப . . . . . பெருநெதிப் பிறக்கமு-
43 ம் மார்த்தவனகநகர்ப் பொர்த்தொழில் வாசலில் விஜ-
44 ாதிரத் தொரண[மும்] மொய்த்தொழில் புனமணிப் புதவமும்
45 கனம[ணி]க் கதவமும நிரை ஸ்ரீவிஜெயமும் துறைநிர்ப் பன்-
46 னையும் வன்ம[லை]யூரெயிற் [றொ]ன்மலை[யூரும் ஆ]ழ்கட லகழ்சூ-
47 ழ் மாயிருடிங்கமு[க] கலங்கா வல்வினை இலங்கா[சொப]மும கா[ப்]-
48 பறு நிறைபுனல மாப்பப்பாளமும் காவலம் புரிசை மெ[வி]லி-
49 [ப]ங்கமும் விளைப்பஞூறிடை வளைப்பஞூறும் கலை[த்]தக்கொ-
50 ர்புகழ் தலைத்தக்கொலமும் தித[வாவல்வினை] மாதமாலிங்கமும்
51 கலாமதிட் கடு(ந்தி)ந்திற-
52 ல் இலாமுரிதெசமும் தெ-
53 (சமு தெ)நற்கலர்பொழி-
54 ல் மாகக்கவாரமும் தொ-
55 டுகடற்காவற் கடுமுரட்
56 கடாரமும் மாப்பொரு தண்-
57 டாற் கொண்ட கொப்பர-
58 கெசரிபந்தரான உடையார்
59 ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவ-
60 ற்கு யாண்டு ௩௰-ஆவது

61 உய்யக்கொண்டா[ர்*]வளநாட்டுப் பாம்பூர்நாட்டுத் திருக்குடமுக்கில் [தி]ருநாகீஸ்வரம் உடையா . . . . . ளும் பலபொற்பூ[க்*]களும் சிலபணிகளாய்-[க்கி] தஜ பொன்றும் இற்றினவும் முறிஜனவும் இட்டுத் திருநாகிஸ்வரமுடையர்க்கு திருக்கொள்கையு ஜிருக்கொடுக்கும் திருக்கொசரமுமாகப் பண்ணிச் சாத்துக

62 எனறு அதிகாரியள ராஜெந்த்ரசொழமுவெஜவெளா[ர்*] நியொகம் வர இந்நாடு வகை-செய்கினற கொடஜிட்டை [உ]டை[யா]று . . . . . இத்தெவர் ஸ்ரீ-காரியம் பார்க்கி[ன்ற] கிடாரஙகொண்டசொழமாயிலட்டி . . . . . திருக்குட-முக்கில முலபரடையாா நியொகம் வர ஸ்ரீகொயில் வாரியம் செய்வார்ககும் தெவகந்-மிகளுக்கும பணடாரி[க்*]கும் கரணத்தா-

63 நுக்கும் நியொகம் வஜமையில் இத்தெவர்க்கு முன்பு கல்வெட்டுப்படியும் பண்புரப் பொத்தகப்படி . . . . . கையுற திருக்கொடுக்கும் தி[ரு*]க்கொசக-. . . . . கண்காணி திருக்கு[ட*]முக்கில் முலபருடையர்க்கும் இந்நாடு வகைசெயகின்ற கொட[ஜி]ட்டை உடையா . . . சொழனுககுமாகக் கண்காணி மாடலங் பாண்டந் தாமொதிரனு மாடிலன் வாஸுதெவன் பூத-

64 நும் இத்தெ[தவ]ற்கு ஸ்ரீகாரியம் பார்க்கினற சஜிரன் தாநதொங்கனுந கடாரஙகொண்ட-சொழமாயிலட்டி . . . . . கினற க்ஷத்ரியமல்லத்தெரிஜ வலங்கை வெளைககாறறில் பெருமான் சென்னியும் திருக்குடமுக்கில் முலபருடையர்க்-காக [ஸ்ரீகொயில்] வாரியம் செய்கி[ன்ற]கவிணி[யன்] வாஸுதெவன செஜனும் காஸ்யவன் இராமதெவநாராயணனும் பண்டாரி திருக்கணாராமிது

65 இக்கொயில் காணிஉடைய சிவப்பிராமணந் பாரதாயன் நக்கனங்காடியனும பாரதாயன் ஸுரிய . . . . . நும் பா . . . . . ம் ஸ்ரீகொயில் கணகாணிக்கு ௨௰௮ஸ்ஸ் அரங்கன் ஆடவல்லாநும் திருமெய்காப்பான வெண்காடன பெருமங்கலமும் திருமெய்காப்பாந் சுப்பிரமணியன சிங்கனும பந்நாஹெஸ்வரர் கணகாணி ந[டெபள்ளி] ஹவஉருத்ரரகிரஹவித்தநான ஶண்-

66 டெசுவரபிடாரனும் ஸ்தானவாரியன் பரமாற்பன் பூர்வசநும திருப்பதியம் பாடும ந[ம்*]பியா(ர்)ருரனு . . . . . பிச்சநும் இவவனைவர் கண்காணியாக யாண்டு ௨௰௪-ஆவது பண்டாரி தருக்கன ஆரா[அ*]முதுக்கு முதற்குடுத்த பண்டாரத்தில் யா[ண்*]டு ௩௰ - ஆவது நாள் ௩௱௰௬-னால் ஜயசிங்ககுலகாலவிழுப்பரையா கூட்டுவிக்கின்ற தனத்து வண்ணக்கு கங்கைகொண்டசொழபுரத்தில்

67 மும்முடிசொழபெருஞெருவில் வியாபாரி பிரமகுட்டன் உலக(ள)ளஞா நிறை எடுக்கையால திருக்கொள்கையும் திருக்கொசகமும் திருக்கொடுதும செய வாங்கின பொ[ன*]னுக்கு கூட்டம் கொராஜகெசரிபந்நற்கு யாண்டு ௫-ஆவது உடையபிராட்டியார இட்ட[பொற்]கை சாமரை க-நால பொன் இருபத்து முககழஞ்சு இது குடிஞைககலலா[ல்*] எடுக்க வஞ்ச பொன பத்தொன்பதின கழைஞசு கொராஜகெசரிபந்மா[க்கு]

68 யாணடு ௰௮-ஆவது அஞ்சராயத்தால் கூடின பொன் கொண்டு செய்த பொறபூ எ-னால் ௰ந்மகட்டளைகலலால் பொன் பதி[ன் முக்கழ]ஞ்செ இரணடு மஞ்சா(ட்)டியும குன்றி இது மெற்படி கல்லா[ல்*] எ[டு]க்க வஞ்ச பொன் பநநிருகழஞ்செ முக்காலெ மஞ்சாடியு[ம் எ]ழுமா இது குடிஞைககல்லால பொன் பதிந்முககழஞ்செ ஒன்பது மஞ்சாடியும ஆறுமா முக்காணியும கொவிராஜகெசரிபந்நர்க்கு யாணடு ௰௬-ஆவது அஞ்ச(ர)-

69 ராயத்தால் கூடின பொந் கொண்டு சஞ்சிரசெகரப்பெரு[ம]ாளுக்கு சாத்த ப[ண்*]ணிந ஹாஹுவலைய[ம்*] உ-ந[ா*]லெ தாமக[ட்]டளைகல்லால பொந் முக்கழஞ்[செ] இரண்டு மஞ்சாடியும் ஆறுமா இது குடிஞைக்க[ல்லால] பொன் மு[க்*]கழஞ்செ காலெ எழுமா திருக்கமபி உ-னால் ௰ந்மகட்டளைகலலால் நிறை பொன . . . திந்மஞ்சாடி இது குடிஞைகல்லா[ல்*] நிறை பொந் ஒநபது மஞ்சாடியும குன்றி கொராஜகெசரிபந்மர்க்கு யாண்டு ௨௰-ஆவது

70 அந்தராயத்தால் கூடின பொனகொண்டு செத பொற்பூ இரணடுநால் ௰ந்மகட்டளைககல்லால எடுகக வ[ஞ்ச]பான முக்கழைஞ்செ முக்காலெ எழு[மா] இது குடிஞைககல்லா[ல*] பொ(ந)ன முக்கழைஞ்செ முக்காலெ நாலு மஞ்சாடியும அஞ்சுமா காணி அரைக்காணி உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாணடு ௨௰[௪] - ஆவது அஞ்சராயத்தால கூடின பொன்நிட்டு செயத பொற்பூ எ-னால ௰ந்மகட்டளைக்க[ல்*]லா[ல்*] நிறை பொன் ப-

71 தின்முககழைஞ்செ இரணடு மஞ்சாடியும ஆறுமா இது மெற்படி கல்லா[ல்*] எடுக்க வஞ்ச நிறை பொன ௰௩-கழைஞ்செ ௪-மஞ்சாடி இது குடிஞைக்கல்[லா][ல*] [நி]றை [பொன்] பதின்முககழைஞ்செ முககாலெ உ-மஞ்சாடியும் ஒருமாவரை சஞ்சிரசெகரபெருமாளுக்கு செத திருக்காப்புகாறை உ-நால ௰ந்மகட்டளை கல்லா[ல்*] பொன இருகழைஞ்[செ*] ஒனபது மஞ்சாடியும் [உ]-மா மெற்படி கல்லா[ல்*] எடுக்க வஞ்ச

72 பொன இருகழைஞ்செ எட்டு மஞ்சாடி இது குடிஞைகல்லால் நிறை பொன் இருகழைஞ்சரையெ முநறுமா உடையார் ஸ்ரீர[ா*]ஜராஜதெவற்கு யாண்டு [௨௰௫]-ஆவது அஞ்சராயத்தால் கூடின [பொந]நிட்டு செத பொற்பூ உ-நால ௰ந்மகட்டளைகல்லா[ல்*] நிறை பொன் முக்கழைஞ்செ முக்காலெ இரண்டுமா இது மெற்படி கல்லா[ல*] எடுககவ(ன)ந்த பொன முக்கழைஞசரையெ நாலுமஞ்சா-

73 டியும ஆ[று]மா இது குடிஞைக்கல்லா[ல்*] பொன முக்கழைஞ்செ முககாலெ முந்று மஞ்சாடியும் குன்றி உடையார் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாண்டு ௨௰௬-வது அஞ்சராயத்தால கூ[டிந] பொன்கெ[ா*]ணடு செத பொறபூ எ-நால ௰ந்மகட்டளைகல்லால பொந் பந்நிருகழைஞ்சரையெ இரண[டு*] மஞ்சாடி இது . . . . . எடுக்கவஞ்ச பொன பந்நிருகழைஞ்செ முக்கா-

74 ல் இது குடிஞைகல்லால பொந் பதிநகழைஞ்செ எழுமஞ்சாடியும் ஆறுமா உடையார் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாணடு ௨௰௭-ஆவது பநநகாட்டுபுத்தூர உ[டை]யார நாசகத்து செய்த பொற்பூ க-நால தந்மகட்டளைக்கலலா[ல*] பொன் ௩௰ . . . . . இது மெற்படி கலலால எடுக்கவஞ்ச பொன ௩௰௩௰ இது குடிஞைக்கல்லால நிறை பொன ௩௰-

75 ஹஸ்தபட்டைக்காறை உ-நாலும் தாலி உ-நாலும் தந்மகட்டளைக்கல்லால் அரக்குள-

76 பட பொன் . . எந்து இது மெறபடி கல்லா[ல்*] எடுக்கவஞ்ச பொன் கழஞ்செ நாலு மஞ்-

77 சாடியும் உ-மா இது குடிஞைக்கல்லால் நிறை பொன் கழஞ்செ [சு]-மஞ்சாடி ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொ-

78 ழதெவர்[க்*]கு யாண்டு ச-ஆவது உடையார் ராஜெந்திரசொழதெவற்[த்] திருநாகிஸ்வரம்

79 . . . . . பொன்கொண்டு செய்த [பொற்]பூ எ-நா[ல் நிறை த]-ஸ்ரீகட்டளையா[ல்*] பொந்

80 முக்கால் [கு]டி[ஞை]க்கல்லால பொ-

81 ன் முககாலெ அறுமா ஜனநா-

82 தபுரத்தில வியாபாரி உஷ-

83 ஹவாஹனமாயிலட்டி உஷ-

84 ஹவாஹனதெவற்கு இட்ட . . .

85 க-நால பொ-

86 ன் முககழஞ்சு

87 இவவாணடு

88 ந காட்டுப்புத்-

89 தூர் உடையா-

90 ர் நாயகத்து

91 செத பட்டி ஒன்-

92 றிநால பொன

93 [நூற்று] கழஞ்செ

94 . . . . . தடவிக்கட்டி[ந*] க[ல்*]லு க நிக்கி மெலபடி கல்லால் பொன முக்காலெ நாலுமஞ்சாடி இது குடிஞைக்கல . . . . . இது குடிஞைககல்லா[ல்*] நிறை பொ . . . . . கழஞ்செ மஞ்சாடி உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாணடு ௰உ-ஆவது இந்நாடு வகைசெய்கின்ற எயிந[நூர்]கிழவந நாயகத்து இவன் நியொகத்தா . . . . . யாளுகினற பட்டங்கள உடையார் [ரா*]ஜராஜதெவற்கு யாண்டு [உ௰எ]-ஆவது . . . .

95 . . . . . டு உ௰அ-ஆவது காணிஉடையார் நாயிகத்துச செய்த பட்டம க-நால பொன ந௰ச-உடையார் ஸ்ரீராசெந்த்ரசொழதெவற்கு யாணடு ரு-ஆவது [தி]ருவரசு இட்ட பட்டம் க-நால குடிஞைக்கலலா[ல்*] நிறை பொன இரு . . . . . ஸ்ரீராஜெ[ந்த்ரசொ]ழதெவற்கு யாணடு [சு]-வது கங்காதெவியார் இட்ட பட்ட . . . . . றை பொன ௰௪௰செய உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாணடு ௰-ஆவது ஜநநாதபுரத்தில் வியாபாரி கொக்குடையான இட்ட பட்டம க-நால பொன ௰௭ உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ர-சொழதெவற்கு யாண்டு ௰[க-ஆவது ஆ]வூர்உடையார் நாசகத்து தெவர் மாதெவி . . . . . .

96 . . . . . ஆகப் பொன சு௰[சு] . . . இது தந்மகட்டளைகலலா[ல்*] எடுக்க வந்த பொன் சு௰௫௰இ யாண்டு ௰க-ஆவதும யாணடு ௰உ-ஆவதும பிடிலிகைய-வாரியால் கூடின பொன உ௰௭ ப யும ஆகப பொன ன . . . எனபத்து அறு-கழஞ்சிநால் உடையார்ககுச சாத்[த அருள] செய்த பட்டம் க-நால பொன் ௰ . . . . . மெல்படி கலலா[ல்*] எடுக்கவந்த அ௰௭ ந-மஞ்சாடியினால குடிஞை-கல்லா[ல்*] நிறை பொன அ௰௫௭ நாலுமஞ்சாடியு[ம்*] இது உடையார் ஸ்ரீராஜெ-ந்த்ரசொழதெவற்கு யாணடு ௰ந-ஆவது கண்டன் கொவலநாதன நாய[க]-

97 (க)த்து . . . . . பாலா[சிரிய]ன் . . . கொண்டு உடையாரககு சாத்தியருள வைத பொன்நின [தா]மரைபொறபூ க-நால பொந ந௰௭செ கூ-மஞ்சா-டியும குன்றி இதில தடவிகட்டிந கல்லுளப்பட [௰௭] இது யாணடு ௰ச-ஆவது கலவெட்டிநபடி குடி[ஞை]கலலா[ல்*] நிறை பொந் உ௰க௭௱ . . . . க[ல்*]லு நிக்கி எடுக்க வந்த நிறை பததொன்பதின் கழஞசெ காலெ மஞ்சாடியும பொன நாய-கத்து ஸ்ரீவைஷ்ணவ எழுந்தருளும உயயக்கொண்டாரக்கு சாததியருளச் செத திருப்பொற்பூ ௰ந-னால கலவெட்டி[ன*]படி குடிஞைக்கலலா[ல்*] நிறை . . . . . உடை-

98 யார் ஸ்ரீ . . . . . ற்கு யாணடு ௰ச-ஆவது மெற்படியான் நாயகத்து பிடிலிகைவாரியால் கூடின பொன்கொண்டு செத பொறபூ க-னால குடிஞைக்கல-லா[ல்*] பொன் குருகழஞ்சாக பொற்பூ ௰[சு]-னால குடிஞைக்கலலால் ௰ச . . . . இது மெற்ப்படி கலலால எடுக்கவந்த நிறை நெந்நகஉ . . . உ௰௪௰இ-ம . . உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு ௰சு-வது நடுவிலிருக்கும திருப்புத்தூர் ஸ்ரீஸ்ரீஷ்ணபுர(ர்)நாராயணபட்டா நாயகத்து காமக்காநி வடுகன் நாரா-யணநும் காமக்காநி கண்[ண]தெவநும வாரியமாகவும் வெளகொவன் நார[ா*]யணந் நார . . . . . கணககா-

99 கவும் க[ங்கைகொண்ட]சொழபுரத்து முடிகொண்டசொழமடிகை வாதன்செட்டி-
யான அபிமாநமெருசசெட்டி உடையார்க்குச சாத்தியருள இட்ட பட்டம்
க-னால் கல் வெட்டினபடி காசுநிறைக்கல்லா[ல்*] [நி*]றை சய௰ இ[து] மெற்படி
. . . . லா[ல்*] எடுக்கவஙு . . . . . குடிஞைக்கல்லா[ல்*]
நிறை . . . . . ஸ்தமடிகைப பெண்டாட்டி . . . . . க-ம்
இட்ட திருக்கொசகம் உ-நால் கல்வெட்டிநபடிகாசுநிறை[ககல]லால் பொன ய௰ஏ
இது மெற்[படி*] கல்லால் எடுகக வஙு ஐக௰எக இது குடி[ஞை*]கல்லால் நிறை
செய மஜய௰ஸ உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற[கு ய]ாண்டு

100 உ௰உ-[ஆ] . . . . ங்கொண்டசொழப்பலவை[ன்*] கையா[ல்*] இட்ட பட்டம்
க-நால் குடிஞைக்கல்லால் நிறை யெஎயுப இது மெ[ற்*]படி கல்லால் எடுக்க
வஙு நிறை ஸுசமஅசு உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழ(சொழ)தெவறகு யாண்டு
உ௰ச-ஆவது . . . . . ல கூடின தனமெ . . . . . உடையா[ர்]
சாத்தியருள . . . . மாஙளிர் உ௰-னா[ல்*] காசுநிறைககலலால் நிறை . . .
உ௰மநசய இது குடிஞைக்கல்லா[ல்*] நிறை ஸு உ௰ந-ம் எ ஸ . . உடையார்
ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு [உ]௰சு-ஆவது காமக்காநி மாறன் விஷ்ணுவும்
காமக்[காநி] மாதெவடிகளும் வாரியமாக அ[ஙு]ரா-

101 (அஙுரா)யத்தால் கூடின பொனகொண்டு செய்த . . . . . நிறை
ஸ்ரீ ய௰சமஎபஸ-ம் உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவறகு யாண்டு உ௰ரு-
ஆவது . . . . அணுக்கியார் இராமதெவி தங்கையார் . . . . . னால்
செய்து சார்த்திந கொசக . . . . . பொன்கொண்டு செயத
கொசகம க-னால் . . . . . ய௰உ-னால் குடிஞைக்கல்லால்
நிறை ஙமஙஙு . . . . . மெற்படி நாயகத்துக் குளத்தூர்-
உடையான இட்ட பொற்பூ க-நால் குடிஞைக்கலலால் . . . . . .
. . யாண்டு உ௰ந-ஆவது [1]

102 அம்பலத்தாடி . . . . . [பெ]ாற்பூ க-நால் குடிஞை . . . . . .
சார்த்திந கொள்கை செய்வாங்கிற ஸூ குடிஞைகல்லால் சுச . . . . . .
அ௰ஸ்ரீ உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு உ௰[ச]-ஆவது . . .
. . . . . ழை இ[ட்ட] பொற்பூ க-னால் குடிஞைக்கலலா[ல்*] நிறை
ஙு . . . . . உடையார் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு [யாண்டு ந]௰-ஆவது
விரமாதெவிப்பெ[ர*]ரையன் இட்ட . . . . . கல்லால நிறை
ஙஉ௰எமா . . . . . கங்கைகொண்டசொழபுரத்து முடிகொண்ட-
சொழமடிகை அபிமா[ந*]மெருச்செட்டி இட்ட பட்டம் க-னால் பொன் உ௰௰
ராஜெந்த்ரசொ . . . . . சிங்கன் [மெ*][ற்]படி குடிஞைகல்லா-

103 ல் இட்ட சுமஎகய [மரு]தமாணிக்கன் தாதிய் . . . . . ட ஙக
. . . . . நல்லூர் அம்மை இட்ட ஙவிம் சணடெஸ்வரபிடாரன்
இட்ட ஙவிசுப ஆதிகுணவடிகளளான திருநாவுக்கரையன . . . . . .
. . கண[ப]தி அணுக்க இட்ட ஙகமம நாய-னா[ல்*] வரவுவஙு . .
. . நய௰ச-னா[ல*] வரவுவஙு . . . . ஐசா . . வரவஙு . . . . . .
அாய௰ச-னால . . . . . மெ ஆக யாண்டு நய-ஆவது திருக்-
கொள்கைக்கு இட்ட ஙசமஎமஎஸ்ரீ ஆகத் திருக்கொள்கைக்கு[ம்*] திருக்கொசத்துக்-
கு[ம்*] திருக்கொடுக்கு[க்கு*]ம் குடிஞைக்கல்லால் இட்ட ஙு . . . நய௰ஏ பாக
ய௰ய உடையார ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழ-

104 தெவற்கு யாண்டு [நய-ஆ]வது உமாஸஹிதர்க்கு . . . . . தட-
விக்கட்டின கல்லு ய-ம . . . . . உள்ப்பட பி . . .
. . . மெற்படி கல்ல[ால*] நிறை ஏ கடாரங்கொண்டசொழமாயிலட்டியார்
நாயகத்தில் . . . . . முடையா . . நாதன் . . . . . நாட்டுபழ . . .
. . . . . ந்த்ரசொழஅபிமானமெருச்செ . . . . . .
உளக்கருக் கொண்ட பொ . . . . . ல்லால் இட்ட பட்டம்
. . . . . ணி உ௰ச-னால கடை . . . . . .
நம்பிராட்டியார நமெயார சாத்த இட்ட நாண கஙு உழ . . . . . .
க்கக் கல்லகநாட்டு புகழ்தெவனார் சாத்த அரதிருனாச்சன்நான [2]

---

[1] This line is very much damaged and has been made out from stone.

[2] The rest of the inscription cannot be traced. Below this is a record of Parakēsarivarman dated in the 6th year of reign.

No. 34.

(*A.R. No.* 84 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 ||உ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] தி[ரி]புவனசச[க்க]ர[வ]ர்த்தி கொனெ[ரி]மென்[கொ]ண்டான உய்யக்கொண்டார்வளநாட்டுப் பாமபூர்நாட்டு உடையார் திருநாகிஸ்வரமுடையார் கொயிற் தெவர்கன்மிக்கும் ஸ்ரீமாஹெஸ்வரக்கணகா[ணி] செயவார்க்கும் ஸ்ரீகாரியஞ்செய்வானுக்கும் அடுக்களைப்பெண்டுக[ளி]ல் முப்பு உய்யவந்தா[ள்] இராஜவிச்சாதிரி இத்தெவர் திருவிழா [வெ]வழுந்தருளும் நாட்களில் காவெரியில் [தி]ர்த்தம [ப்ரா]ஸா[தி]க்கவெழுந்-

2 தருளுந் திருவிதியுந் திருத்தொப்புமாக இவன் இளனாட்டுச் சங்கத்[த]வுத்தசொழநல்லூரில் நறை[யூ]ர்கிழவன் அரையன் ந[ச்சி]னாற்கினியான [தி]ல்லைபம்பலமுவெந்தவெளானும் பிச்சதெவன் குனிக்குமபிரானும் பக்கல் விலைகொண்ட ப்ரமாணப்படியும் ப்ரஹ்மதெஸ்வ திருக்குடமுக்கில் பிடாகை விரசொழநல்லூரிலும் சொழகங்க . . . . . மராமநல்லூரிலும் விருதராஜபயங்[க]ரநல்லூரிலும் இவ்வூ(ர்)ரொடும் தெவதான இறையிலி மாறிக் கூடின கிழா(ந)-

3 [நடி]மங்கலத்திலும் வாணகு[ல]விளக்கமங்கலத்திலும் உடையார் இராஜராஜிஸ்வரமுடையார் தெவதான இறை[யிலி] . . . . . து மாடிலன் திருச்சிற்றம்பலமுடையான் நக்(க)கனான பொன்மெந்தசொழப்பிரமமாராயன் பெரில் ஆத்தி[ர*]யன் திருச்சிற்றம்பலமுடையான் திருச்சிற்றம்பலமுடையா(ன்)னான [நெ]றிஉடைச்சொழப்பிரமமாராயனும் பாரதாய . . . . . ரண்டனும் வியாக்கிரபா[த]ன அப்பிரமெகன் கருணாகரனும் இவனை முதுகண்ணாகவுடைய இவன் பெர[ன்] செ[ர*]க்கன் ஆராவமுது

4 . . . . ப்பெருமானும் [கெ]வுதமன் க[ண]ணன் காரணனும் மா[டி]லன் மாறன் ஸ்ரீ[க்ரு]ஷ்ண[ப]ட்டஸ்வர்க்ரதுவாயவெயாசியாரும் வடுகன் மாதெவபட்[டனும்] காரண . . . கஜிவித்தனும் சிவதெவன் செமனும் விஷ்ணுஸ்ரான பாண்டனுந் தாழை நாராயணனும் மாறன் சாத்தபட்ட கஜிசித்தனும் மாறன் விநாயகதெவனும் பாலாஸ்ரியன் பரமெஷ்டி ஸ்ரீக்ருஷ்ணபட்டனும் இரணியகெறப்பன் தாமொதரனும் சக்ர[வ]ாணி கெசவனும் கெவுதமன் ஜாதவெதனை முதுகண்ணாகவுடைய இவன் தமபி காமக்காணி மாதெவனும் மொகிலியன் திருவ-

5 டிக[ள்] சூரி[யனு]ம் காமக்காணி இளையசிராமன் வடுகனும் சிராமன் சங்கானும் திர[ங்]குடையான் உ[ம]யன் திரு[வள்]ளனும் பக்கல் விலைகொண்ட ப்ரமாணப்படியு[ம் க]வுணியன் யொமெஸ்வரன் வாஸுதெவபட்டனும் பூண்டியுடையான் திருச்சிற்றம்பலமுடையானுமுடன் பரிவ[ர்*]த்தனை பண்ணின நிலத்துக்கு இவர்கள் எழுத்திட்ட திட்டுப்படி[யுஞ்] சுங்கத்தவத்தசொழநல்லூரிலும் இவ்வூற் பிறிந்த குலொத்துங்[க]சொழன் பன்றிமங்கலத்திலும் நறையூர்கிழவன் நச்சினாற்கினியான் [தில்லை]அம்பலமுவெந்தவெளானும் பன்றிமங்கலமுடை-

6 யான் பொன்னம்பல[க்]கூத்தனும் [சிங்க]ளதெவனும் [நச்சி]நாற்கினி[ய]ானு[ம்*] மட[ப்புற]க்குடையான் பெரியானும் இக்கொயில் ஆதிசண்டெஸ்வரதெவர் பாதத்து நிர்வா[ர]த்துக் குடுத்த நிலத்துக்கு இவர்கள் எழுத்திட்ட ப்ரமாணப்படி [யி]நநிலமாய . . . . . துக்கு ஊர்கணக்குத் திருக்குடந்தையுடையான் எழுத்திட்ட கணக்குப்படி ப்ரஹ்மதெயம் திருக்குடமுக்கில் நீர்நில மரையெ யிரண்டுமா வரைக்காணி[யும்] பன்செய நிலம் மும்மா வரையெ [யரை]க்காணி முந்திரிகைக் கிழ்முக்காலும் [ஆ]க நில[ம்*] [மு]க்காலெ முக்கா-

7 ணி முந்திரிகைக் கிழ்முக்காலு[ம் உ]ள்ளன வளக்கக் குறைந்த நிலத்தொபாதி நிலங்காணி யரைக்காணிக் கிழ்முக்காணிக் கிழ்முக்காலெ ஒருமா முக்கா[ணி ய]ரைக்காணியும் சுங்கத்தவுத்த குலொத்துங்கசொழதெவாக்குப் பதினாறாவ தளக்கக் குறைந்த நிலத்தொ . . . . . ணி முந்திரிகைக் கிழ்க்காணி அரைக்காணி முந்திரிகைக் கிழெட்டுமாக் காணி அரைக்காணி முந்திரிகையும் ஆக நில[ம்*] முக்காலெ மாகாணி யரைக்காணிக் கிழ்முக்காலெ மா[காணி] யரைக்காணிக் கிழ . . . . . ல காணி

8 முந்திரிகையும் சுங்கந்தவுத்தசொழநல்லூற் . . . . . நிலம் நாலுமா . . . . . ரை[க்]காணி முந்திரிகைக் கிழ் . . . . . குலொத்துங்கசொழன் பன்றிமங்கலத்து நில மொருமாவின் கிழ்முக்காலெ ஒருமாவும் . . . . . ற ஒருமா முக்காணி அரைக்காணிக் கிழ்முக்காலெ மாகாணி யரைக்காணிக் கிழ்முக்காலெ காணி முந்திரிகையும் பண்டுடையாரும் பழம்பெரும் உடையார் ராஜராஜிஸ்வரமுடையார் தெவதான இறையிலி . . . . . வத்து நின்ற . . . . . த்தெவ . . . தெவதான

9 இறையிலியாய வரு[ம்]படியுந் தவிர்த்து இன்னுட்டுத் திரு[நாகி]ஶ்வரஸ்வாரொ . .
. . டியுங் கூடின நி[லம்] இறைகட்டுக்கு . . . . . தவிர்த்து
பதினலாவது [பச]னமுதல நிங்கலாக நிக்கியும் வரி[யில]ரும் வரிக்குக்கூறுசெய்-
வார்களும் எழுத் . . . . . ரெம் திருவிகியுந் தொப்[பும்] பதினலா-
வது பசனமுதல் நிங்கலாகக் கைக்கொள்க எழுதினன் திருமந்திரஓலை [மி]னவன்-
முவெந்தவெளான் எழுதக் குருகுலராயரும பாண்டியராயரும் விழிநத்தரையரும்
[வரயி]பங்கள[ர] . . . மாகொனரும் எழு[த்]திட்டுப் பதினலாவது நாள்

10 முன்னூற்றைம்பத்து [முன்றி]னல் வரஸாதஞ்செய்தருளித்து ||

No. 35.

(*A.R. No.* 85 *of* 1897).

AT THE LEFT OF ENTRANCE INTO THE FRONT GOPURA OF THE JAYANGONDANATHA TEMPLE AT MANNARGUDI, MANNARGUDI TALUK, SAME DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்தபுவநாச்ரய[ய ஸ்ரீவரயிவல்ல]ப மஹாராஜாயிராஜ பரமேஸ்வர
தாரு[வகீ]வாரவராயிஸ்வர யாதவகுலாம்பராதயுவாணி ஸவர்ஜ்ஞ சுசரி-

2 ணி [மெ]ராஜராஜ மேவரொஜமஜ கஜகவரஜ கண்ணி[ல]ரஞ்ண வகாமஹவீர
க[ல]ஹாயஸ்தம ஸகிவ[ர*]ரஹிஜி மிரிதுழ்வீல யதுஜகாரி விவெரீஹகண்டிரவ
மகாராஜயகி-

3 [மர்தி]தம வாண்யுகுவஸிரண வொஜராஜயுவிரதிஷ்டாவாயர் நிஸ்ரங்கவரகா-
வச்சகரவத்தி [வொஸஜ] ஸ்ரீவீராராமதேவரஸ்ரீ

4 உடையார் செயங்கொண்டசொளீஸ்வரமுடையார் திருநாமத்துக்காணியும் ஊர்க்கீழ்
இறையிலியுமான நிலத்துக்கு இறையிலி செய்தபடிக்கு தெவர் திருவெ-

5 ழுத்திட்டருளின இராசதப்படி[||*] ஸ்வஸ்தி [||*] ஸமஸ்தகி[ரி*]புவனஸி[ரி*]ய[ந*]ரன
பிருதிவலலபன் மகாராசாதிராச பரமெஸ்வர துவாராபகிபுரவராதீஸ்வர யாதவகுலாம்-
வராசாமணி ஸவர்ஜ்ஞ[ஜ]ஜ

6 ாமணி மலராசராச மலபத்திரதெண்ட கண்டபிரசண்ட தெண்டபெருண்ட கண்ட
ஸகாந்தவீர ஸகாயசூடாமணி [சங்*]வாரவரித்தி கிரித்தற்கமல்ல சலதெங்காராம
வைதிபகண்டி-

7 ரவ மகதராச்சியகின்மூலன பாண்டியகுலவமுத்திரண சொழராச்சியபிருதிஷ்ட்டா-
சாரிய நிவர்காவரகாபச்சக்கரவத்தி பொசல வீரராமநாததெவரவன் சுத்தம-
[லிவ]ளகா-

8 ட்டுத் தனியூர் ராஜாயிராஜச்சருபபெதிமங்கலத்து உடையார் செயங்கொண்டசொளி-
ஸ்வரமுடையார் கொயில் தா[னத்]தார்க்கு இங்நாயனா[ர்க்]கு இங்காட்டு இரண்டாவது-
வரையும் இறு[ப்]-

9 புத் திருநாமத்துக்காணியும ஊர்க்கிழ் இறை[யிலி] திருநாமத்துக்காணி நிலத்துக்கு
கொயிற்கணக்கு நெற்குப்பையுடையான் செ[ல]கனுடையான் கணக்குப்படி இந-
நாட்டுத் திருநாமத்துக்காணி-

10 யான ராஜாயிராஜச்சருப்பெதிமங்கலத்து நிலம் பத்தொன்பதுமா வரைக்காணி மூந்தி-
ரிகை கிழ் மூன்றுமாக காணிக்கு தா . . . [ன]படி நெல்லு முன்னூற்று ஐம்பத்-
[தி]தங்கலனெ பதக்கு முடித்தலே-

11 கொண்டசொழச்சருப்[பெதி]மங்கலத்து நிலம் எழுபத்தொருமா முக்கா[ணி] அரைக்-
காணிக் கிழ்முன்று மாவுக்கு தரப்படி நெல்லு . . . . . .

12 யான வரதெயத்து நிலம் இரண்டுமா மு[க்க]ாணி முந்திரிகைக்கு தரப்படி நெல்லு
பதினெண்கலனெ தூணியும் ஆவத்தா செயான செம[பி] . . . . . .
. . [ெ]னருமா வன[ரக்காணிக் கிழ்]-

13 முக்காலுக்கு ஒட்டுப்படி நெல்லு முனனூற்றைம்பதெழு கலனெ இருதூணிக் குறு-
ணியும் ஆக நில மூ[ந்*]தூற்று நான்மா வரையெ அரைக்காணி முந்தி[ரிகை கிழு]
. . . . . டுமாக கா[ணி]க்கு இ[றுப்பு]

14 வருகிற நெல்லு ஆயிரத்தறுநூற்று முப்பத்திருகலமும் இந்நிலத்து வெட்டி பரிவாரம்
ஊர்கணக்[கு] சிவிதத்தால் ஓபாதி வருவனவும் அ[ந்தரா]யம் பாட் . . . . .
. . . இரண்டாவதுவரை[யு]-

15 ம் இறையிலியாய் வருகிற ராஜாயிராஜசசருப்பெதிமங்கலத்து தெவதான இறையிலி நிலம் பதினெருமா முக்காணி கிழரை . . . . . ட்டி[ல்] கழித்த ஊர்கி[ழ்]

16 இறையிலி நிலம் முப்பதுமாக் காணி அரைக்காணி முக்கிரிகை கிழட்டுமாக் காணியும் கிரு[ஞ]ர்[ன]சம்பந்தச்சருப்பெதிமங்கலத்து ஊர்கிழ் . . . யி[லி] நிலம முன்று மாவும் [ஆ]க நிலம் நாற்ப-

17 த்தைஞ்சுமாக காணிக் கிழிரண்டுமா முக்காணிக்கும் வெட்டி பரிவாரம் ஊர்கணக்க சிவிதத்தால வருவனவும் இக்நாயனர கொயில [தி]ரும[ட]விளாகத்து கிருஞானசம்பந்தன் மடப்பு-

18 றத்துக்கு ராஜாயிராஜச்சருப்பெதிமங்கலத்து மடப்புற இறையிலியாய் வருகிற நிலம் ஒனபதுமா முக்காணியும் ஆக நிலம் நூற்றைம்பத்தொன்பது[மா] முக்காணியினல்

19 விரிவினபடி நிலம் நாற்பதெ முக்காலெ இரண்டுமா முக்காணி அரைக்காணிக் கிழ்முக்காலுக்கும் குடிமை கொயிற்றமப்பெறு [பு]றஉடல் பொற்காசு உள்ளிட்டுத் தண்டு-

20 ம் வற்கஙகளினீத்தும உட்பட இநநாயனர[க்*]கு நம்பெரால் கண்ட ஸந்திக்கும் கிருப்பணிகளும் உடலாக முன்றுவது மூதல் தெவதான இறையிலியாக குடுத்தொம் இவ்வுடல் கொ-

21 ண்டு பூசையும கிருப்பணியும் தாழ்வுபடாமல் செலுத்தி இப்படி சந்திராதித்தவரை செலவதாக கல்வெட்டிக் கொள்க[||*]

No. 36.

(*A.R. No.* 86 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . ஸ்ரீகரமெ . . .
2 யாஸாவா . . . . . ஜகாலகா-
3 . ரர . . . . . தொஷவம்ஸ . . . . . .
4 . ஷ்காடகிகாஷ . . . . காஷ்க-
5 . . கரிகஷ . கஷ்ணி . . . . . .
6 ணகாலஸ்ஷ காடவவம்ஸவைஷ்ணாத . . . . . .
7 ஃஷ்ஷவாஸாயிஷ்ஷர . . . . . ணகொ . . . . . .
8 ஜஷவிஷ்ஷம்ஹார[ஜ]காஷ்ஷிவாஸவ . . . . . .
9 ராஜ்யாஷிஷேக ஷண . . . . . மஜ . . . . . .
10 ஷ வ்ஷாவியவெஷிஷ . . . . . .
11 னதராஜஷ்ஷரவநாஷாயர் . . . .
12 ஜாயிராஜ வாரஷ்ஷர ஸ்ரீவி[கரி] . . . .
13 உவ சுத்தவலவ்வளநாட்டு த . . . . . .
14 ஜாயிராஜஷகாவெள்ளிமங்கலத் . . . . . .
15 ன ஜயங்கொண்ட[செ]ளி . . . .
16 . . . . . தர . . . .
17 . . . . . பெரா ஸ்க் . . . . . வி . . . . . .
18 . . . . . ந்திக்கு . . . . . ம் . . . . . .
19 . . . . . கித்தமாக . . . . . .
20 ருக்கும் அமுதுபடி சாதத்துப்படி உ . . . . . .
21 ண்டும் நிததிவந்தக்களுசகு ள . . . . . .
22 மாதமு[த*]ல் வரியிலிட்ட தொப்பின்படி . . . . . .
23 கச் சொர்த்த சொழமண்டலத்து சுதவ . . . . . .
24 த் தனிபூர் இராஜாயிராஜஷுதவெள்கி . . . . . .
25 பிடாகை வளத்தாமகலம் நங்கலு . . . . . .
26 . . நூற்றுத் தொண்ணூற்று இரண்டும் . . . . . .
27 யிலும் கிருமுறறமும் பிடாரிகொயிலும் . . . . . .
28 காயிலும் நித்தக்குளமும் கிருநந்தவன . . . . . .
29 க்காணி முகதிரிகைக் கிழரை நிக் . . . . . .
30 றுத் தொண்ணூர[று] ஒருமா வரை . . . . . .
31 ரை இதில் ஊர்க்நிழ் இறையிலியாய க . . . . . .
32 ல் உடையார் மதுராந்தகநிஷ்ரமுடைய . . . . . .
33 ண்டு மாவும் ஸ்ரீகரணஸ்வாக கருமா . . . . . .
34 கர் எம்பெருமான கிருவிடையாட்ட . . . . . .
35 வும் ஆக நில மூன்று மாவும் ஆலங்குடி . . . . . .

36 ஆதுவெ-ர்திமங்கலத்து ஜகாதவிஸ்ர . . . . . .
37 ருமான் திருவிடையாட்டம் நிலம் . . . . . .
38 ஆக நிலம் எழுமா நிகநி நிலம நூற்மெ . . . . . .
39 மா வரைகளாணி கிழுரை இகில நிடருங குள . . . . . .
40 லமும நிலம் பகினெழுமா வரைக்க . . . . . .
41 நிகநி நிலம் நூற்று அறுபத்து எழுமா இ . . . . . .
42 நிலம் நூறமு இருப சுமாவும [காசாணை]ம [நூற்]-
43 . . . . . .
44 ஆக நிலம் நூறற(ற்)று பதின்தமா . . . . . .
45 . . சாத்த . . . [மெர]ாழுவ கட்டுள நிலம . . . . . .
46 நிலவேளாய . . . . . ய முல்லூபா . . . . . .
47 மூக்கிரிகைக ஈ-
48 முரைமெ . . .
49 ண்டுமா . . . .
50 ட்பக்க . . . .
51 ம பனனிர . . . .
52 [ண]ரக்காணி பரைகளாணி-
53 யும ஆக நிலம பதினமு-
54 மா வரை[மா கா]ணிக்க கீழ-
55 ரையெ இரணடுமொவும
56 ஆக . . . மூறமு ளண்-
57 பத்து முனமு மாவன-
58 சகாணி மூக்கிரிகைக்
59 கிழுரையெ யிரணடு[மா] . .
60 இக்கிலம் நூற்மெ . . .
61 த்து முனமுமா வரைகள[ர]-
62 ணி முக்கிரிகை கிழுரை[மெ]-
63 ய இரணடுமொவுக்கும மெ-
64 பாதகமாற்மின நிலத்து-
65 கு கருமபும செங்கழுநி-
66 ரும கழுகும கொழுத்தும
67 மஞ்சள இஞ்ஞ வாழை உ-
68 ள்ளிட்ட வெண்டு[ம் ப]யி[ர்]
69 ச)செயகுகொணடு . . . .
70 மை குடிமை கெ . . . ட-
71 படபது அந்தராயம . . .
72 யமும . . . . . யபும . . .
73 . . . . . க்தராயமும . . . .
74 உ[ளளிட்]ட வெண்ண . . . . .
75 ஈனத்துவறகங்களுமு வா[1]

No. 37.

(*A.R.* No. 87 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ [||+] கோமாறபன்மர் ஸ்ரீ-பவநதுக்ரவர்த்[க]ள ஸ்ரீபராகேஸரபா-
2 . . தெவறகு யாணடு [அ]-வது பகுணி ஸ்ரீ ச-ந்த்ர ஸூரியரோ ளுழுதி[ளர]-
3 [ப]டி சுத்தவலவிவளநாட்டு தனியூர் ஸ்ரீர[ஜ*]யிராஜுக-வெ-கமங்கல . . .
4 [கர]பதமுதலி ஸராக்கார்யஞ் செயகிறகூட்டப் பெருமகளள் எழுதது [ம்*]-
5 ரூர உடையார ஜயகொணட-சொளஸ்ரமுடையார் கொயி[லி] தானத[ர்]-
6 ர கணடி உடையாரகு அத்தியனம் பண்ணும் பட்டாகள பொ ஆழ[ம]
7 [எ]ட்டாவது எதிராமாணடு முதல முத[லட]ங இறையிலியாக விட்ட
8 [த]மழுர் பிடாகை காமைகக்பகலவனூர்ல இனறுபழுர் திருநாமத்துக்கா-
9 [ணி]யில விட்ட தெகுவிலாக்கியமாதெவ்வ[கு] [டி]மறகு ஆகொமல்லுகுல-
10 காலவாய்க்காலுகு வடக்கு [கூ]-ங் ச-[சதிர]த்துண்டத்து மிதுங்குமைவு உட்[ப்]-
11 பட நீ ரு)-ம் பாணடிமாதெவ்வதிகு மெறகு இவவாயகாலுக்கு வடக்கு
12 ச-கூ ச-சதிரம நீ அரை ஆக நீ யிவ இனனிலய பன்னிரணடுமாவும்
13 கார்மறவும ஒருபூவும கரும்பும செங்கழுநிரும தாகள வெண்டெ

[1] The inscription is much damaged and built in at the right end.

14 பயிர செய்கு இப்படிகத சகதிராகித்தவரையும கொளளக்கடவ[ர]ாக
15 சொனனெமை வ சூரவசெரி ர் பரயகமபிட்டவஸ் களுர்பொசன இராம-
16 பிரானபட்டவஸ் கொமடத்து குரியதவபட்டவஸ் அத்திகுமி கட-
17 பிப்பிரானபட்டவஸ் இராபூர[ி]* சொட்டை யஜ்புரதபட்டவஸ் கரகிபொ-
18 [ச]ன ஸ்ரீகாரசிஙகபட்டவஸ் காஞ்சை கொஙிந்தபட்டவஸ் காரமபிசசெட்டி கத்தா-
19 [ணை] கொஙிந்தபட்டவஸ் காரமபசசெட்டி கத்தாணை வெலகிருவுமுடையான-
20 [ூட்ட]வஸ் காரமபிசசெட்டி கத்தாணை காரயணபட்டவஸ் குபொவி நகர-
21 [யணபட்ட]வஸ் கொம[பு]தத்து செவபட்டவஸ் மபூர கட[ி]ச்சுக்கு . . பிதவ-
22 [ூட்ட]வஸ் ம . . . . . ணையான [1]

No. 38.

(*A.R. No. 38 of 1897*).

On the north wall of the mandapa in front of the same shrine.

1 ஸ்வஸ்தி ॥ — உடையார ஜயங்கொணடசொள-
2 ரபுடையாரக்கு [யா]ண்டதற்கு மெலாடசாழச[சக்ர]-
3 பெதிமங்கலத்து பிடாரகெய் ஆளவாதசெரி கிரு-
4 காடத்துக்கொணியாள ராச[ர]சவத்தக்கு மெமதரா[ம]ச[ி]-
5 க்கிரசொழவாட்க்காலுக்கு வடகெ முதல கணறுமுத
6 லாளரஞ் சதிரத்துக் கிழக்கடைய நெல்ல ஸாளரமாவினை கி-
7 ழெட்டெமா இக்கெ நாலாக தர கில[ம்]* கமா இதில் கீழ் சா[ர] ஸ்ரஞ்சாத்த-
8 ர நீட் தி-மா ஆ கீழ் பக ஆரூர்கர நீட் கூல பெழ் வாகெ நாலாஞ்சதிரமது-
9 ணை நீட் சு-மா ஸ்ரு . . . கிழக்கடைய நீட் வ ர [ஏ] இதில பதத[ர்]
10 தர நீட் [கி]-மா ஸ்ரு . . . . . வா மா இரண்டாங் க[ண்]ணற்கு
[ஸ்ரீ]ஸ்ரீ
11 சதிரத்து தெறமக . . . . . தில தெ ஸ்ரஞ்சாக்கடைய . . .
12 ரிதில ஸ்ரஞ்சாத[ர] நீட் இ-மா ஆரூர் தர நீட் இ-மா கலா . . . . ம்
13 தெறமகையய நீட் சு-மா ரிதில கிழக்கடையய நீட் உ-மா கி . .
14 தகுர தரமு காலாக் தரமு நீட் [ஸ்ரீ] ஸ்ரஞ்சாத் தர நீட் [ஆ] ரூர் . . . .
15 கடைய நீட் சு-மா இதில கிழக்கடைய நீட் இ-மா இதில் . . . . .
16 ர நீட் கீழ் இ . . ஸ்ரஞ்சாத் தர நீட் ர கீழ் பக மா இங்கெ நீட் க-மா ஸ்ரஞ்சா-
17 ர் தெறமகு முனனுங் கடனமுமது ஸ்ரீ மாடாரஞ் சதிரத்துவடக நீட் சு-
18 ருந்து இதில வடக்கடைய நீட் சுவரு [இ]தில வடக்கடைய நீட்
19 ல் ஸ்ரஞ்சாத் தரம இதன் தெறந்து நீட் க-மா ஸ்ரஞ்சாத் தரம இதனா தெறந்து
20 க-மா ர நீட் கீழ் இதில ஆரூர் தர நீட் இ-மா ஸ்ரஞ்சாத் தர நீட் ரு பிதெமக-
21 [ணை]ய நீட் க-மா பல ஆரூர் தரம முனனூறு சதிரத்து வடக்கடைய
22 நீட் க-மா . . இதில வெறமையய நீட் க-மா . . ஸ்ரஞ்சாத் தரம மூ-
23 னனூ க[ண்ணற்கு]ம் முனனூறு சதிரத்து தெறமகடைய நீட் சு-மா கூ
24 திதில தெறமகடைய நீட் உ-மா ஸ்ரஞ்சாத் தரம வடக்கடைய நீட் [2] . . . .

No. 39.

(*A.R. No. 38-A of 1897*).

On a stone built into the same wall. [3]

1 . . . ாத் தர நீட் க-மா ர முனனூறு ச . .
2 . . . வடக்கடைய நீட் சு-மா இதில . . .
3 . . . டைய நீட் உ-மா முனபதார் தரம . .
4 . . . கு நீட் க-மா எழுார் தரம் இதனெ . . .
5 . . . க-மா எட்டாம் தரம தெறமக்கடை .
6 . . . இதில் வெறமகடைய நீட் க-மா இ . . .
7 . . . பதார் தரம நீட் முனனூர் தரம நீட் . . .
8 . . . தரம நீட் இ-மா தாலாஞ் சதிரத்து . . .
9 . . . . நீட் சு-மா இதில வடக்கடை நீட் . . .
10 . . . . . தாத் தர நீட் க-மா சு . .

[1] The inscription stops here

[2] The inscription is incomplete.

[3] Fragment.

No. 40.

(*A.R. No.* 89 *of* 1897).

ON THE EAST WALL OF THE SAME MANDAPA, RIGHT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] புவல்வாழ்த்து [||*]ஸ்ரவ-
2 ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸகலோகாதார வஸு[தெ]ணை-
3 ஒத்து ஸுகெதிவிஸ்ரெந்த கரு-
4 ணை யெய்திச் சமையதனமை
5 யினிது நடாத்த நிகழாநின்ற சாரி-
6 [ண]க்கொட்டையில் புவனெக-
7 விரள்மடிகையில் நகரத்தொழும்
8 [ஞ]ன்குநிசைப் பதினெண விஷெய-
9 த்தெழும் சுத்தவலவிவளநாட்டுத்
10 தனியூர் இராஜாயிராஜபுதவெற்றிம-
11 ங்கல . . . . . யார் ஜயங்கொ-
12 ண்ட[சொளி]ஸ்வரமுடையார் கிரு[க்]-
13 கொயி . . . . . பாண்டிய . . . . .
14 . . பத்து [நிறைவற] நிறைந்[து] . . .
15 . . . . . .
16 . . . . . [யா]ண்டு பனசிரண்டா-
17 வது நிகரநாயற்று வஸுவற்வகஷத்து வஷ-
18 தியும் வெ[ள்ளிக்]கிழமை[யு]ம் பெற்ற இரெவ-
19 தி [ந]ாள் அடையப்பெசி இ[சைய]ச் செய்த தனம
20 சமையக[ரி]யமாவது உடையார் ஜயங்கெ-
21 காண்டெ[சா]ளீஸ்வரமுடையாருக்கு இசசா-
22 ரிசைக்கொட்டையில [பு]குதும் பாக்குப்-
23 பொதி யொன்றுங்கு உழுகாக வந்த ப-
24 ாக்கு எதித்து அழுதுபடிக்கு வெண்டுவ
25 [தி]ருப்பணிக் குடலாவதாக(தாக)வும் உ-
26 ள்ளுப் புகாதெ புற[வு]ழி பொம் பாக்குப்பெ-
27 பாதிக்[கு]ம் இப்படி கொள்[ள]க்[கடவு]தாக-
28 வும் இப்படி ச[க்கிராதி]த்தவற் ெ[ச]ல்லக்கட-
29 வதாகவும் இபபடி [சம]மதித்துத் திருமலெ-
30 யிலெ கல்வெட்டி கொடு[த்தெ]ாம் நகரத்-
31 தொழும் பதினெண் விஷ[யத்]தெழும் [||*]

No. 41.

(*A R. No.* 90 *of* 1897).

ON THE SAME WALL, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] புவல் வாழ்த்து [||*]
2 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] [ஸ்] . . . . . ஸ்-
3 ரெஸ்டலதிக் கூடமை பினறு
4 கரணை யெய்[யி]ச சமையதன்மை [யி]-
5 னிது நடாத்தி நிகழாநின்ற சாரிணை-
6 கக்கொட்டையில் விக்கிரமபா-
7 ண்டியனமடிகையில் நான்குதிணை-
8 சப் பதினெணை விஷ்[யத்]தெழும்
9 சுத்தவலவிவளநாட்டுத் தனியூர் ராஜாயிர-
10 ாஜசதுவெற்றிமங்[கலத்]து உடையார்
11 ஜயங்கொணடசொளீஸ்வரமுடையார் கிரு-
12 முற்ற விகரமபாண்டிபனதிருமண்ட
13 பதது நிறைவற நிறைந்து குறைவறக் கூ-
14 டி ஸ்ரீகொவிசடபன்மரான ஸ்ரீபுவனெச்சக்-
15 [க]ரவத்திகள் ஸ்ரீஸுவந்தரபாணடியதெக-
16 வாக்கு யாண்டு பனனிரண்டாவது கள-
17 னி[ந]ாயற்று வஸுவற்வகஷத்து தரயொதசியும்

18 [வெ]ள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற சோதி நாள் அமைய[ப்]
19 பெ[சி] யிசையச் செய்த தன்மசமைய காரிய-
20 மாவது [உ]டையார் ஜயங்கொண்டசொ-
21 ளிஸ்வரமுன[ட]யார்க்கு யிச்சாரிகைக்கொட்-
22 டையில்(ப்) [பு] குதும் மிளகுபொதிக்குப் பெ-
23 பாதி யொன்றுக்கு உழக்கு மிளகும புடை-
24 வகட்[டு] ஒன்றுக்குப் பண மாகாணியும்
25 இபபடியால் உள்ளது எடுத்துக் கறியமுதுக்கு
26 வெண்டுவது கொண்டு நிக்கி யுள்[ள]து திருப்ப-
27 ணிக்கு உடலாவுதாகவும் உள்ளுப்புகாதெ புற-
28 வழி பொமவையும் இப்படி கொள்ளக்கடவ-
29 தாகவும் இப்படி சங்கிரா[தி]*வற் செவ்வக்கட-
30 வுதாகச சம்மதித்து திருமலையிலெ கல்வெ-
31 [ட்]டிக் கொடுத்தோம் நான்குதிசை பதினெண்-
32 . . . . . .

No. 42.

(*A.R. No.* 91 *of* 1897).

On the north wall of the central shrine in the Annamalainatha temple at the same village. [1]

1 திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள ஸ்ரீ[ராஜே]ந்திரசொழதெவ[ர்]க்கு யாண்டு உடஉ - வது ஐஷஹாயற்று [வ-ஞ]வ-ஷ்வகூத்து சதுற்தெசியும் நா[ய]ற்றுக்கிழமையும் பெற்ற விசாகத்து நாள் உய்யகொண்டவளநாட்டு கருவி . யான குலொத்துங்கசொழநல்லூ-ரில் . . . . . .
2 லமுடையான் அரையன் எனக்குகல்லபெரு [2] . . . . . .

No. 43.

(*A.R. No.* 92 *of* 1897).

On the same wall.

1 யாண்டு [நடஉ] - வது எதிராமாண்டு வல்லங்கிழையான் திருவிடை[ம*]ரு(த்)துடை-யான் தாய் அம்மை பெரியா-
2 ச்சி சுத்தமல்லிவளநாட்டு இரா[ஜா]யிராஜச்ச[துவ-ஷ்]திமங்கலத்து மெல்பிடாகை சாரிகைக[ர]ட்டை[யி]ல எழுந்தருளுவித்த உடை[ய]ார் திருஅண்[ணர்*]-
3 மலைஉடையார் சிபண்டாரத்[து உ]டலிட்டுத் திருநாமத்து காணியாக பலர் பக்கலும்[ம்*] விலைகொண்டதாக இக்கொயிற் தானத்தா சொன்ன இலூரில [சாரி]-
4 கை எதிரிலிசொழநல்லூ[ர*] உள்ளிட்ட பிடாகைகளில நிலம் இருவெலிபிறல் தரபபடி மடக்குப்[படி]யிறல் ஓட்டுப்படி நெல்லு நூற்று முப்பதின் கலமும் இ[ர]-
5 [ர]செந்திரசொழவளநாட்டுப் புறங்கரமபைநாட்டு குலொத்துங்கசொழச்சதுவெ-ஷ்தி-மங்கலத்து பிடாகை குலொத்துங்கசொழவிளாகத்து கொ[ந்]ததெவிவதிக்[கு] மெற்கு-
6 ப்பட்ட நிலத்தி(ல்)லும் மருதூரி(ல்)லும் பவாபக்க(ல)லிலும் திருநாமத்துக்காணியாக விலைகொணட வரமாணபபடி நில [3]-

No. 44.

(*A.R. No.* 93 *of* 1897).

In the same place.

1 [4] . . . . . ஹ-ஞவதிசோதமஹி[ஷ்வர]ஷ்வரவி ஸாஷதழ [|*] ஸ்ரீகோரஜெந்ரசொஷ-ஷ்வ வரகெஷ்வரி[வ]ர்-ஷ்ணு[ர் ||*] ஷ்வஷ்ஷ வரேஷ்ஷஜமதிஷகவிர [வரெஷ்ஷ]கவிர விரரர-ஷ்ஷவரிவ்வர[தி]தேஷ-ஷ்தர[ஜ]கர[ரர*]தி ஷேக-ஷ்கஷ-ஷ்ஷவர்-ஷ்ரி[ண] வரஷணரணதி-ஷ்வ-ஷ்வரி-ஷ்வ[ரர]ஜவரஷணதிரர-ஷ்க ஷொஷ[க-ஷ்]ஜவரிஜவகிரர[க]ரண விகர்[திரவிகர]-தி ஷொஷ . . . [திர]வ[ஷ-ஷ்யர]நிகதிக-ஷ்[டஷ]ய ரரஜரரஜஷ்ஷவெ-ர்ரர்ய[ஷ]ந்ரக கர-ஷ்திவரண்ரஜகொஷவிஜ்ஜ்திரதயரதிரய-ஷ்[ர]-

---

[1] The position of this inscription is given as 'south wall' in the *Annual Report on Epigraphy* for 1897.
[2] The inscription is unfinished and fragmentary.
[3] The rest of the inscription is lost in the original.
[4] An inscribed slab is lost at the beginning of this inscription

2 . . .திணிசெங்டபிர[ி*]வணுதவிணிகிணுரமு வாணு)திணிசெங்டவிவெருகி[ழி]க-
வாஉராவிந கணர்ரட[ர]ராஜகாஉணு கெராஉய[வி]ஜிகமிலமு விரவொரி[ழு]ர-
கராசிக்குவாஉ[விரா]ஊரண மிசிஉ[ழ்]வலுவ டெ . . . விர யுவிஉரா-
[க]லஃஜ்ஜவாசிலவுகராகூணஉதாஹபலமுபு மஂமாமராஹகவொ[ஈ]நாசிவொராவரா-
யிழ்ரு ராஜுவரசி்ரு ராஜுவராசிரெஹந்ரு ரா[ஜ]காராயண லகஉலயியவ்ராவ
[கவி]யா[ஈ]கவ்ரு-

3 . . . வொகராமியா[யு] ராஜ[மாத]விஉராவஉலு வருகிராஜவகராஜி[உ]வாநஉ
வருகிராஜமுயுயெலுவொரச [வர]சிராஜஹரிணராஉர்ரு வருகிராஜ[ஹர]உய-
ரலு [விச]பவிவுஉஷண வுராவர[வொ]ரகசகலுஹர[வ]கிவிவ)ரிவாஉவதாரா-
யக ||— கிருவவளசகராவத்தி . . . . . ருஹராராஜாயிராஜ
நரவகி கொவொரின்மைகொண்டான் சுத்தமல்லவநாட்டு தனியூர் இராஜாயிர[ர*]-
சசசதுவெர்ரிமங்கலத்து ஷிடாண . . .

4 . . . இராசேந்திரசோழத் திருஅண்ணுமலையுடையார் கொயில் தானத்தார்க்கு
வலவங்கிண[ழுய]ர[ரு]ர திருவிடைமருதுடையார் தாய்அமமை பெரிப[ர]ாச்சி
இராசேந்திரசோழ திருஅண்ணுமலேஉடையார எள்னும் திருநாமத்தால் எழுந்தரு-
ளிவித்த இந்தெவர[க*]கு கிகொயிலுக் திருமுற்முமும் திருமடைவிளாகமும் தித்-
த[க்]குளமும் திருநதவனமுமாக நிலம் [இரண்டு] வ[வ]ியும் இந்தெவர் ஸ்ரீபண்-
டார[ர]த்து உ[டவி]ட்டு . . .

5 . . . . நாட்டு குலொத்துங்கசோழச்சதுவெர்ரிமங்கலத்துப் பிடாகை குல[வ]ாத்-
துங்கசொழ[விளாகத்து] குந்தவிவதிக்கு மேற்குக நாவுடைநாயகவ[ஹர்]
ஆழ்வான் முப்பு . . . ண்டி மக[ளா]க . . . . கு கல்லபெருமாக்(ப்)
பக்கல் திருநாமத்துக்காணியாக விலைகொண்ட வரமாணப்படி நிலம நூற(ற்)று
ஐம்பத்தஞ்சுக் . . . . அரைக்காணி முநூறிரை[பி*]னல் தரப்படி வடக்கு மூக்-
காணி முக்கிரைக் கிழ் . . . . .

6 . . . . . க்கு ளாகணக்கு கருணகரப்பிரியனும் திருவரங்கப்பிரியனும மஹரா-
[தகப்]பிரியனும் எழு[த்திட்ட கணக்]குப்படி ஒட்டுப்படி நெல்லு முனூர[ற்று
எழுபத்தைஞலமும் அந்தராயம் பாட்ட முள்ப்பட இந்தெவற்க்கு தெவதானமும்
இனறயிலியாகக் குடித்து இப்படி [கண*]கிலும் இட்டுக்கொள்ளக்கடவார்களாக
வரியிலார்க[ளும்] வரிகூறுசெய்வார்க்கும் சொன்னெம் இப்படி செய்யப்ப . .
. .

7 . . . . . ருடையான் அ[ர]யன்(த்) கில்லைநாயகனை இருங்கொளராயக் எழு-
த்து | பாச்சாறுடையான . . . . . காளிங்கராயன் எழுத்து |— வில் . .
யநல்லூருடையான் அரயன் அழகியதிருச்சிறறம்பலமுடையானை [காளிங்க]ராயன்
எழுத்து |— கிரநல்[லூர்] கிழவன் அர்[யன்] வத்தராயப்பெருமானான முவெந்தரை-
யனை எழுத்து | - குமாரமங்கலமுடையான் திருச்சிற்றம்பலவநானப் பல்லவரா-
யன் எழுத்து |—

No. 45.

(*A.R. No. 93-A of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . .[1] கு யாண்டு பன்னிரண்டாவது ஷேஷநாயற்று பூவ-ல்பகூத்து ச[த்]தி-
ரியும் நாயற்றுக்கி[ழமையும் பெ]ற்ற விஸாகத்து நாள் உய்யக்கொண்டார்வளநாட்டு
கருவிலிநாட்டு குலொத்துங்கசோழநல்லூரி[ல ஆ]யிரபொசவரவாஉ[ள்] பெற்று-
டைய கெருதமங்கலமுடையான் அரையன் இரக்குநல்லபெருமானான சொழிடதரை-
யனென் நிலவிலேவரோண [இ]சைவு[கிட்டு] சுத்தவல்வளநாட்டு தனியூர் இராஜாயி-
ராஜ[ச்ச]துவெர்ரிமங்கல

[1] Beginning is lost.

2 . . . . . யில் உடையார் [திருஅ]ண்ணாமலைஉடையார் கொயில் ஆதிசண்டெஸ்வரதெவர்களுக்கு கான வி[றது] விலைவரமாண [இ]சைவு[கி]ட்டுக குடுத்த பரிசாவது இற்றைநாளால் கான விற்றுகுடுத்த நிலமாவது இராசகெசரி சாழவளநாட்டு புரங்கரம்பைநாட்டு வரஞ்ஞெஉர[மீ*] ஸ்ரீ தலொத்துங்கசொழசதுர்வெதிமங்[கல]த்து பிடாகை குலொத்துங்கசொழவிளாகத்து குந்தவெ-

3 . . . . . ண்ணாற்று சதிரத்து நிம் . . . . . சு-ம சதிரத்துக் கிழ்க்கடைய நி சு இதில் நி உ-ட்-கு-கூ ங-சதிரத்து மெற்கடைய நி சு இதில வடகடைய நி . . . . . ல நி சு சு-சதிரத்து நி ஸ . . . . . கூ உ-சதிரத்து மெக்கடைய நி-ம நு இதில தெற்கடைய நி உ கிக்கி இதன வடகடைய . . ம் ங-சதிரத்து நி அ-ம் ச-சதிரத்து நி . . நு-சதிரத்து நி அ-ம் சு-சதிரத்து நி அ இதில பயக்க

4 . . . . . ஞகு நு-கூ க-சதிரத்து கிழ்க்கடைய நி சு இதில வடகடைய நி-ம் ங-ம மெற்கடைய நி சு இதில் வடக்கடை[ய] நி உ-ம உ-சதிரத்து வடக்கடைய நி சு இதில கிழக்கடைய நி சு இ-ம ங-சதிரத்து நி அ-ம சு-சதிரத்து நி அ-ம் நு-சதிரத்து நி . . . சு-[சதிரத்து நி-ம] அ இதில வயக்காட்டு வயத்கால நி உ கிக்கி நி ஸ ஞகு-ம் சு-கூ க-சதிரத்து நி அ-ம உ-சதிரத்து நி அ-ம்

5 . . . . . ரத்து நி-ம் சு-சதிரத்து . . . . . ம செய்ய ப . . . . . கு மெற்கு இராசராசவாக்காலுகு [வட]க்கு உ-கூ [சு]-சதிரத்து நி ப-ம் உ-சதிரத்து நி சு-ம் [ங] - சதிரத்து நி சு-ம் சு-சதிரத்து நி ங-ப நு - சதிரத்து நி சு ழ ங-ங்கு க-சதிரத்து [ஆ]றுவக்குக கிழக்கு நி . . . . . ங-கூ சு-சதிரத்து ஆற்று வரம்பு . கை [வட]க்கடைய நி சு இ-ம நு-கூ க-சதிர நி சு-ம-ம சு-கூ [க] - சதிரத்து ஆற்றுகு . . . . .

6 . . . . . ஞ இங்கிலம் நூற்று [ஐம்பத்து ஐஞ்சு]மாக் காணி அரைக்காணி முக்கிரிகை[யும்] விற்றுகுடுத்தென இத்திருஅண்ணாமலைஉடையார் கொயில் ஆதிசண்டெஸ்வர[தெ]வர்கன்மிகளுகு இகக்குநலவெபெருமாளான சொழி[யவரைய]னென் இக்கி[ம் நூற்று ஐம]பத்து ஐஞ்சு[மாக காணி] அரைக்காணி முக்கிரிகையும் விற்றுக்குடுத்து கொளவதா[ன எம்]மினைஞ்ச விலைபொருள் அன்றுநு றகாசு ங நுறுது இகாசு மூப-

7 . . . . . பெற்ற கைச்[செ*]சலவத கை[யிகொ]ண்டு விற்று வி[கை]ரமாண] இசைவுகிட்டி குடுத்த இகநலங்களிள் மெலெக்கிள மரமும் கிழ்ளெகின கிணறும மறறும் ளாபெர்ப்பட்ட . . . . [மை]கநாம ஸாமாய ஸாமாஸ்யங்களும் உட்ட விற்றுக்குடுதென் [இ]தில . . . . . [வி]மை விற்று[குடுத்]தென் இக்கிலகதுக்கு இதுவெ விலை ஓலையாவுதாகவும இதுவெ பொரு[ள*]மா[வது]-திப் பொ[ரு]ள்[ச்சில]வொ-

8 . . . . . சிலவாலை காட்டகடவதல்லவாகவும இ[த்]தி[செ*]த்துக்கு இவர் வெண்டினபொதெ வரமாணம் பண்ணிக்குடுகக்கடவனெகவும் இப்படி சமமகித்து நிலவிலைக்குபொன் இசைவுகிட்டு குடு[த்*]தென உடையார் திருஅண்ணாமலை உடையார கொயில் ஆதிசண்டெஸ்வரதெவர்களுகு செந்தமங்கலமுடையான் அரையன் இககநலவெபெருமாளான சொ[ழி]யவரைய-

9 . . . . . பத்தையயாயிரத்துக்கும் விற்றுக்குடுத்தென் செந்தமங்கலமுடையான் அரயன் எனக்குநல்லபெருமாளான சொழியவரயனென[ன்*] எ னெழுத்து ||— இவர் சொலல இக்கிலவிலைவரமாண இசைவுகிட்டு எழுதினென் குலொத்துங்கசொழசதுவெதிமங்கலதது வகுப்புறத்து திருவெங்கடமுடையான(ப்) படடன் எழுத்து ||— இப்படி அறிவென வரவா[ரம்பி]த் தெவச்சி-

10 . . . . . சைசூரியதெவபட்[ட]ன [மகா]ன கொவிந்தபட்டனென் ஒ இப்படி அறிவென் காயாகுடி சங்காநாரயணபடடனென் ||— இப்படி அறிவென கொன் [1]

No. 46.

(*A.R. No. 94 of 1897*).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE [2].

1 . . . . . மகா . . . . . த்து கம்மூர் . . . . . நெறகுப்பை . . . . . மூர் தெவர்கள் திருநாமத்தும் இறையிலியிலும் . . . . . ட்டு இறையிலி . . . . . மி . . . . . யில உ . . . . . கில-த்திலெ கம்மூர் இருமுடிசொழ . . . . .

[1] Some of the inscribed stones seem to have been lost in rebuilding.
[2] The position of this inscription is given as 'north wall' in the *Annual Report on Epigraphy* for 1897.

2 . . . . . டாக்கு [பூ]சைக்கும [திரு]ப்பணிக்கு முடலாக . . . .
. . . இவா திருகாடத்தக்காணியாக கொண்ட நிலம . . . ரது . . .
. நிலம . . . . விலை ஊர்நீழ் . . . . . ள மடக்கு நீழ்த்தி
[இ]மயினகளுக்கு இ நீர் . . . . .

3 . . . . . மெம இப[படி]ச[ய]க பணியால் கணக்கு நேற்குபடை உ . . .
. . . . . டையான் பட்[ட]வு முத்தகாரயணபட்டவு . . . .
. . . . . ாமபட்[ட]வு காரயண[படவு] திருவெங்காடு[பட்]டவு [சி]மாத-
[வ]பட்டவு [திரி]புவனசசுரவதிகள் ஸ்ராசெக்திரசெழு[த்வ]ாகுயா[ரா]தி
[உ]டி[ச-வது] சத்தவலவி . . . . . பெதிமகலந்து இரு-
முடிசொ[ழ] . . . . . உடையாா . . . . . ாபெர்மாறுக்கு
மெலகரை திருவணரூமலை

4 . . . . . திருநாமத்தகாணியான யக்கன - . . . கருவைதிக்கா . . .
. . . . . கணரூற்று கூ-சதிரத்து நீ [ச]-மா இதில நிடா நீ . . .
. . . . . மடகு . . . . . நி-கூறமு . . நீ இலை.
. . . . . ம மடக்கு நில . . கூத்தீ இலை ஆக . . . . .
னலமடக்குக்கு . . . . . திருநாமத்து இறுப்பு எதிரன்சொழு-
. . . . . ராஜராஜவாய்க்காலு . . . . ஆா பாண்டிமாதெவிக்குத்
தெடக்கு

5 . . . . . து நீ க-மா வெளளானபற்று இறையில் இதில உ-தரம நீ இ-ம .
. . . . . ர்வ இதில நிடா நீ தீ . . . தரம நிக்கி
நீ இ-மா ரூபீ . . . க-தரம இ[ந்]திக நீ . . . [நி]ரம இறையி-
. . க-சதரத்து நீ . . . தரம் வெளளானபற்று இறையில் கூ-சதிரத்து நீ
தீ . இ-மாரூபீ . . க-தரம வெளளானபற்று இதில இறையி[ரு] நீ இ-மா
இறுப்பு நீரூபீவெ இறையில் இவவதிக்கு மெறகு க-சதிரத்து நீ இ-ம க-தர .
. . . . கு இ

6 . . . . . கு வடக்கு உ-கூ ச-சதிரத்து நீ இ-மா க-தரம் வெளளானபற்று
. . . . . இவவாயக்காலுக்கு தெறகு . . . கூ க-சதி-
ரத்து நீ க-தரம் வெளளானபற்று இறுபபு நீ . . . ரூபீ க-தரம இறுபபு
. . . . . நீரூ தீ இ-தரம இறுபபு நீ [இ]திக நீ இ-மா [கு]-தரம
இறுப்பு நிதிக நீ இ . . க-தரம . . . . இறுபபு ஆக க-தரம் நீ
. . . ரூபீ இறுபபு உதரம . . . . தீ சூ-ரூலை மடகு இ நீ இ

7 . . . . . தீ ரூரூபீ ய-தரம நீ தீ உத்தூலை மடகு நீ . . . . . சூ-மா
நீ தீ இ . . . . . வ இறை . . . . . .
மடக . . . . . முதல வெளளானை ம . . . டகு . .
. . . . . உ-ரூலை மடகு சூ ரூபீ மா தீ இந்தூ நிதில் இறையில

8 . . . . . தீ இ-ரூலை மடகு பரீவ தீ . . . . . .
. . னபறமு மடகு தீ . . . . . ய உடையான . .
. . . . . பார் . . . . . திருநாமத்தகாணியாக எதி
. . . . . பலா பகலும விலைகாணாட நிலத்துக்கு உளவரி
குரவசெ

9 . . . . . திக்கு மெறகு இராஜாயிராஜ[1] வாயக்காலுக்கு தெ . . . . .
. . . ரத்து நீ இ-மா ரூபீ . . . . . ன பகல . .
. . . . கு . . . . . கு உ . . . .
. . . . . மெறபடியான பகல கொண்ட . . . . . தெவ்வதி-
கு மெற்சு இராஜாயிராஜ[1] வாயக்காலுக்கு மெறகு க-கூ க-சதிரத்து

10 . . . . . படனபகல கொண்ட இவவதிக்கு மெ . . . . . கக்காலு-
கு தெ . . . . . நீ இ-மா . . . . . .
வவதிக்கு மெறகு . . . . . யக . . . . . கு க-ப ச-சதிரத்து
நீ கூ-ம . . . . . இ-மா ஆக நீ கூ . . பூ காட்டெ-
கை ஸ்ரீகூரூ படனா பகல கொண்ட .

11 . . . . . கொண்ட பாண்டிமாதெவிவதிக்கு தெறகு . . . . வா . .
லுகு தெ . . . . . து நீ . . . . . .
கொண்ட [வான]வன்[மா]தெவிவதிக்கு தெ . . . . . வதிக்கு தெற்கு
கூ-கூ க சதிரத்து நீ இ . . . . . ாதூர் ஜனாதபடனா பாரியை
ஆருடையானசானி பகல கொண்ட

12 . . . . டகு உ-கூ சதிரத்து நீ இ-மா . நி-கண்ணூறு கமூபா காட்டெ .
. . . . . கு தெறகு . . . . நீ . . மெறபடி நீ
நீ கூம . கதீ

[1] This word is expressed by symbols.

No. 47.

(*A R No. 95 of 1897*).

ON THE NORTH WALL OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [॥*] இராஜகேசரிபன்-
2 . . . . கிரஹவனச்சகர[வ]-
3 [த்]திக[ள்] ஸ்ரீவிராபாணடியதே-
4 [வ]ற்கு [ய]ாண்டு பி கூ-வது கல-
5 [னிகாய]ற்று பூவற்பக்ஷத்த [ஏ]ர-
6 . . . . யும் வெள்ளக்கிழமை-
7 [யும் பெறற] அ[வி*]ட்டத்து நாள ஸ்ரீ
8 . . . . . .
9 ருஷபெ[ய*]கி சமையதனமை [இனி]து கட[ர]-
10 த்தி நிகழாநின்ற சா[ரி]யக்கொட்டை [பல]
11 பவதெகவிரனமடிகையில் நானகு கிஷ
12 பகிளெண விஷயத்தொம இறைறகாள [க] . .
13 களில் நிறைவற நிறைந்த குறைவறக கூடி எம்பி-
14 விசைந்து ஆணையப்பெசி இசையச்செயத தனம-
15 [சமய]காரியமாவது இசசார் பகிகோட்டையி-
16 ல் உடையார் திருவாணணமலை புடையாறகு [கி]-
17 [ரு]ப்பணிக்கு [ம*] கற்அழுதுகுமு . . . . . .
18 . . . . . கது உழக்கு [மி]ளகால
19 த்துபற்றி . . . . ககடவாராகவும் இபபடி சம[தி]-
20 த்து கல் [வெ]ட்டிகுடுத்தொம் நானகு கிசை ப-
21 கிள்ளண விஷயத்தொம் இபபடிகது சமை-
22 ய[ம பணி]கக சமைபகாணதகாள எழுதகு
23 [ஶ]ஷ[ஸ்வ] [॥*]

No. 48.

(*A.R. No. 96 of 1897*).

ON THE NORTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE KAILASANATHA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்[வஸ்தி ஸ்ரீ] [॥*] கிரஹவனசக்காவத்திகள ஸ்ரீராஜராஜதெவர்க்கு [ய]ாண்டு இருபதிரண்டாவகின எ[கி]ராம[ாண்]கி மினையாழு அ[பரபக்ஷத்து] . பெ . . . . . வெளளிகி[ழ]மையும் பெறற அவிட்டத்து நாள சுத்தவலலிளகாட்டுத் தனியூர் ஸ்ரீராஜாயி-
2 ராஜராஜதெவற்கிமகலத்து உடையார் ராஜாயிராஜிஸ்வரமுடையார் கொயிலில் இருந்[து] [இன்னட்டுப பாமபு]ணிகூறத்[து] அகரம் திருஞானச[ம்பக்த]ஆதிவெற்கி]-மகலத்து வகைஹ[ய]ரும மஹாஸனங-
3 ஹயாரும ஜயங்கொண்டசொழப்பெரிளமைகாட்டும் இராஜாயிராஜப்பெரிளமைகாட்டும் காலாபிரப் பெரிளமைகாட்டும ஆளப்பிறகதாணபெரிளமைகா[ட்டும] மங்[ை]கொணடசொழப்பெரிள[ண]மகாடடவ(ர)கொ-
4 டும் கூட இருந்து வுவஷ்ய பண்ணினபடி சென்னிர்வெட்டி செய்[யும்]மிடத்து ஆளாசச்செய்யம திருமுக[த்தெவை செய்]பு(ம்)மிடத்து காவெரி ஆற்றங்கரைக[ை]ரக்குக்கு[டி]ப்பற்றுள நிலத்தால கெல்லறை செய்யக்கடவர்களா-
5 கவு[ம] நிக்கி வரும் திருமுக[த்தெ]வைக்கு ஆளா[ய] வந்தது ஊரெஞபா[கி] செய்யகட[வ]ர்களாக[வும] பெருங்குடிகள்பெராவ கடமைகு வெள்[ள]ாழு[ரை]ச் சிறைபிடித்தல் [இவ]ர்கள அகங்களில் ஓடுகுதல் செய்யக்கடவதல்லாதா-
6 கவம பாம்பில் கெல்லுங காசும் வெளளா[ளா] பக்கல் நியாக [மெ]ழுகி கொள்ளக்கடவதல்லாதாக[வு]ம் சிறுமுரி காசு இடகடவா[ர]லவாகவும் வஹாவிநியோகம் வரிகொள்[ஹ](ம)மிடத்து மட[க்]கு ஒரு மாவுக்கு சார் நாற்ப[து]ம் பசானம் எண்-(ப)பதும வரிக்கொண்[டு] இறுகக்கக்கடவொமாகவு- .
7 ம் கூட விநியோகத்துக்கு உவகுண[டய]பெருமாள வ்ரஹா[உ](ம்)ஞ்செய்தருளி நி[ணை*]ப்பிட்டபடி இறுக[க்க*]டவொமாகவும் இதுக[கு] மெலப்பட செலவழிய வெண்டித்துண்[டாகி]ல மஹாவஹாநியொகம் எழுகி நிமெ . . ப்படியும் குறைலற எழுத்திவி[த்]து[க்]கொணடு செலவழிப்ப-

8 தாகவும் முதலிகள்பக்கலப் புக்கு [ஸ்ரா]ஜ்ண[ர்*]ஆதல வெள்ள[ாழ]ர்ஆதல்(க்) கண-
க்கர்ஆதல ஊற்கெ[டு] நாட்டுகெடு பொற்கெடு [ெ]சாகனர் உண்டாகில் கிராமத்-
துரொகிகளும் நா[ட்டுத்துரொ]கஞ்மாய் இவர்கள [பட]டதெண்டம் படக்கடவ-
(கடவ)ர்க[ளா]கவும இப்படி ஸம்மதித்-

9 து மஹாஸஹாவ[வ*]லெ பணணி [உ]டையார் ஸ்ரீகைபி[ல]ாஸமுடையரீராண
இராஜாயிராஜீஸ்ரமுடையார் கொபிலி[லு]ம வண்டுவராவதி மன்[ள]னர் கொபிலி-
லும கல்வெ[ட்ட சொந்]னெம் இப்படி பெருங்கு[றி]ப்பெருமகள் கிருவிள்ளமாக
இத எழுதிகெந் இவ்வூர்

10 ஊர்ககணக்கு செகலுடை[யான் தந]மதிரிய[ந் எழுத்து] கணக்கு கி[ழை]பிலுடை-
[யான் எ]ழுத்து வ

No. 49.

(*A.R. No.* 97 *of* 1897).

ON THE SAME WALL

1 ஸ்[வ்] ஸ்ரீ [||*] யாண்டு உ[சு]ன் நா-ல சுத்த[மல்லி]வளநாட்டுத்
2 தகிழ[ா*] இராஜ[யி]ராஜஜ்ரவ்வ-ற்கு[ம்]கலம துல[ா]காயறு முகல கி-
3 ர[ம]கா[ரி]டஞ் செய்கிற கூட்டப்பெரும[க்க]ள எழுத்து நமமூர
4 கணகது [வ]சலகல்உடையான் கண்டு நம்[மு]ர பட்டவிருத்தி கிடை-
5 டப்பூத[ம] உள்ளிட்டு ஓட்டில் கழித்து ஊர்கிழ் இறையிலியாக நிலத்[து]
6 சாபொ இ[ன்]றஇலி மாறித் கிப்பாய் திறப்பில் முதல்கொ[ண்]டு வருகிற நிலத்திலெ
7 ஸ்ரீவீரவி[சா]மீஸ்ரதெவர் [ஸ்ரீ*]மனுஷஹாவரதாகிகளில் சாத்தனு[டை]யார் தெவன்
கிருவெ-

8 கம்பமூன[ட]யாந் கம்பயதெண்டநாயக்கர் நம் ஊரில் உன[டய]ர் சிகபிலாயமுடை-

9 [யார் இ]ராஜாயிராஜீஸ்ரமுடைய[ர]ா கொபிலி[ல்] எழுந்தருளிவித்த கிருக்காமுக்கொ-
ட்[ட]-

10 முடை[ய] பெரியநாச்சியாற்கு பூசைக்கும் கிருப்[பணி]க்கும் உடலாக கார்மறுவிலெ
நா ஆ

11 மா நி[வ]ம் ஒருபூவிலெ ஆறு மா நிலமும் ஆகப் பத்து மா நிலத்தால் ஒரு மா மடக்கு
இ[ரு]-

12 பத்தா[ரு]வது பசாநமுதல இறைஇலியாக நிறுத்தி அ[ந்த]ாயம் வரிசைப்படி காக
முதல கொள்ளக்க-

13 டவுதா[கச்] சொன்னெம இப்படி செய்க பணியால் ஊர[கண]க்கு செல்கலுடையான்
எழுத்த நாராயண-

14 ஹட்ட[வ]ர் உருஹட்டவ்ர் வாக்கரஹட்டவ்ர் கருணகரஹட்டவ்ர் மண்டலபுருஷஹட்-
டவ்ர் வரிசகஹ[ட்]-

15 டவ்ர் [விஷ்ண]ஹட்டவ்ர் ஸ்ரீரமகாயஹட்டவ்ர் யஜ்ஞ-ஞ[ஞ்ஞ]-ஹ[ட்]டவ்ர் கிருவெண்-
காடுஹட்டவ்ர் கிராமஹட்-

16 டவ்ர் [சி]ம்மாந்தஹட்டவ்ர் அருளாளஹட்டவ்ர் நாராயணஹ[ட்ட]வ்ர் ஆதிரஹட்-
டவ்ர் பா[ர்*]கதவராயஹடவ்ர்

17 வவ-ற்கூர[குஹட்டவ்ர் [||*]

No. 50.

(*A.R. No.* 98 *of* 1897).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கிரஹவனச்சக்கரவத்[தி]கள் ஸ்ரீ இ[ராஜராஜதெவர]க்கு யாண்டு
இருபத்து இரண்டாவதி . . . . . ண[காயற்று] . . . . . த்து
கவமியும் கிங்கள்க்கிழமையும பெற்ற பூராடத்து [நாள்] சுத்தவலலிவளநாட்டுத்
தனிபூ[ர] ஸ்ரீராஜாயிராஜச்சதுவெ-ற்கி மங்[கலத்து உடையார் ஸ்ரீ கைபிலாஸ-
முடையாரான ராஜாயிராஜீ[ஸ்ர]முடையார் கொயிலி(ல்)லெ வஹையாரும் மஹாச-
வஹை[யா]-

2 ரும் ஜயங்கொண்டசொழபபெரிளமைநாடடு[ம் இ]ராஜா[யிராஜப்பெரி]ள[மை]ம-
நாட்டும நாலாயிர[பபெரிளமைநாட்டு]ம ஆளப்பிறந்தான[பெரிளமை]நாட்டும்
கங்கைகொண்டசொழப்பெரிளமைநாட்டும் நாட்டவெ[ரா]டும கூட இருந்து
வ்யவஸ்தை பண்ணி[ன]படி நமமூா பாப . . . . . [லு மிர]ாச[மாகப்]
பலரும கைவந்தபடி தண்டிக்கொள[ை]கயாலெ எ[ங்]களுககுத் தரிப்பறுதியாலெ
வெள[ளாமை] செயது குடியிருககபபொ-
3 குதில்லையெனறு நாட்டவா வந்து சொல்லுகையாலும் இப்ப[டி]யாகையால் ஊர் தரி-
[ப்]பறு[தி] உணடா . . . . . யாலும் நம்மூா இநநா[ள மு]தல்
வ்ரஸாதஞ்செய்தருளின தி[ருமு]கப்படி தெவைசெய்யுமடத்துக காவெரிக்கரை-
யில் நமமூா கொலறை செ . . . . . ல ஒபாதிக்குக்குடிப்பற்றான
நிலத்துககு வெ . . . . . கரைசெயயவும் அல்லாத திருமுகத்தெவை . .
. . . . . [ஆ]னும் பண்டமு[ம்]
4 ஊணொபாதி படவும் சென்னிா வெடடி செயயுமடத்து ஆளாக[ச]செய்யவும இரா[ச*]-
ரா[ச*]புரத்துக்கு காசு [பண்டார] முள்ளிட்[ட] . . . . . செய்யும
. . . . . ககு மாத்தால் ஓராளாக வந்த ஆள் பொகவும இதுக்கு மெற்படப்
பொகாதொழியவும இரா[ச*]ரா[ச*]புரத்து[க*]கு . . . . வறுப்பு எடுக்க
. . . . . வெண்டுவது குறைவறுபபு எடுக்கவும் அல்லாத ஆனுக்குப்
பொதிக்கூலி என்று கூட்டிக்கொள்ளா தொழியவும மக்கடசெவகபபெற்றுககு-
5 ப் பரபபு ஒரு மாவுக்கு கு[று]ணியாகத் தண்டுகிற நெல்லு மககட்செவகர் கொண்[டு
சி]றுமுறி யெடுத்துத தெவை செய்விக்கவும் சிறுமுறி காசென . . . .
யவும உடையார் ஸ்ரீகயிலாஸமுடையார் திருநாளெழுந்தருளுமடத்துப் பரப்பிலெ
மாத்தால் ஒரு காசும [நாழி] அரிசியு[ம்*] தண்டிககடவ ரா[யச]மெ குடுக்கவும்
எழுந்தருளிவித்துத் திருவிளககுப் பிடிக்கவும் வண்டுவரா . . . . . னனார்
திருநாள எழுநதருளுமடத்து மாத்தால் ஒரு
6 காசும் நாழி அரிசியும் தண்டிக்கடவ ர[ாய]சமெ குடுக்கவும் எழுந்தருளுவித்துத் திரு-
விளக்குப பிடிக்கவும் [பு]ணையுண்டார்க்[கு]ப் படையிலார் . . . . த காசு
[கொள்]ளுமடத்து உலகுடையபெருமாள் வ்ரஸாஉஞ்செய்தருளி இட்டருளின
நினைப்பினப[டி]யெ குடுக்கவும ஊரில வினியொகம் என்று பரப்பில் காசும் நெல்லும்
நியொகம் எழுதி வரிக்கொண்டு . . . . ாதொழியவும் வரிக்[க]ற்றை [இ]டு-
மடத்து அம்ப-
7 லம் மெயவெண்டுங் கற்றைவரிக்கொண்டு இடவும வகைப்பெறு [த]ண்[ட]நாயகப்-
பெறென்றும் புரவரிமுதல கைக்கணக்கர்முதல் . ண்டாளர்முதல கணகாணிக்-
கணக்கர்முதலுக்கென்றும படையிலார[க*]கென்றும் கட்டளை . . குடும்பக் காசும்
நெல்லும் வரிககொணடு தண்டுக்கு[ட]ா [தொழிய]வும் ஆண்டுதொறும குடு . .
. இடவும் இடுமடத்து கட்டளைக்குப் பெ[ா]-
8 ருந்தினாரை இடவும பிடாகைகளுக்கு வ்ராஹணர் குடும்பு செய்தல் குடிமை [அ]னுஸ-
ரித்தல் செய்யாதொழியவும் [ஊ]ரில மடககு . . . ஸஹாவினியொ[கம]
வரிக்கொண்டு செலவழியும[ட]தது [ப]தினாலாவது கார்வரையும் வரிக்கொணடு
இறுத்து வந்தபடியெ காருககு மடககு ஒருமாவுக்கு [முபபது]காசும் பசானத்
துக்கு மடக்கு ஒரு ம[ா] . . . . ஐம்பதாக வநத காசும் பரப்பில் . . . .
. . . ண . கனு[ம்]
9 கூட வினியொகத்துககு பரப்பு ஒருமாவுக்கு மூன்றாகத் தண்டிவரும காசும பரப்பில்
தவிர்ந்து மடககிலெ ஒரு மாவுக்கு முப்பதாக வநத காசு ௰ ஆக . . . ஒருபது
காசு மடககிலெ கொளளவும இதில பதினாலாவது க . . . . . பெற்றுவந்-
தார்க்கு பெற்றுவந்தபடியெ பெறவும் சடவ[தாகவும்] பிரா . . . பொக்-
கடமை கட்டி வெள்ளாழா அகங்களில்ப்புக்கு ஒடுக்காதொழியவும பிராம[ண]-
. . . . கலநாட்டில வெள்ளாழரை யா . . பிடாகைக[ளுககு] குடு-
10 [ம்]பும புரவுஞசெய்தாரையாதல் ஊர்க்கணககரையாதல் பிராமண[ரி]லும வெள்ளா-
ழரிலும் முதலிகளுக்கு கொளசசொன்னா உண்டாகில கிராமத்துரொகிகளும்
[நா]ட்டுததுரொகிகளாகவும் மற்றும ஊர்க்காரியஞ்சுடடிச் செலவாய வெணடு-
வதுண்(ட்)டாகில் ஸஹாநியொகம் எழுதி . . . . . கூட்டங் .
. . . . . ளைக்[கூ]ட்டம என்று செயயக்கடவதலலாததாகவும்
இப்படி வ்யவஸ்தை பணணி-
11 னமையில் இப்படி பெசி உடையார் ஸ்ரீகயி[லாஸமுடை]யார் கொ[யி]லிலும் வண்டு-
வராப[தி]மனனனா ெ . . . . ம் கலவெட்டின . . . . தாக நாங்-
கூ[ர் நா]லாயிரவ[ன்] எழுத்து . . . . . யெ[ாக]ப்படியும ஸபையார்
எழுத்து இட்ட நியொகபபடியும இவ்விரணடு கொயிலி(ல)லும கலலில் வெட்டிக்
குடுத்தொம் இபபடி . . . . . டாகில் கிராமத்துரொகிகளும்
நா . . . . . வாகளாகச்சொன்னொ[ம்] இப்படி செயக
பணியால் ஊர்க்கண-

12 க்கு நெற்குப்பை உடையான் தன்மப்பிரியனும் கற்பகப்பிரியனும் நாலாயிரப்பிரியனும் செ[ல்கலுடை]யாங் கருணாகரப்பிரியனும் உத்த[மப்பி]ரியனும [கமு]கங்குடைய[ான்] திரு[வர]ங்கப்பிரியனும் மஹாஜனப்பிரியனும் இறையா[ங்]குடைய[ான்] . . . ப்பி[ரிய]னும் . ர[சி]கானமுடையான் அழகியமணவா[ள]ப்பிரி [1] . . . . . .

No. 51.

(*A.R. No.* 99 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 —ஃ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] த்ரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதேவற்க்கு யாண்டு இ[ரு-பத்]திரண்டாவ[தி]ந் எதிராமாண்டு மினனாயற்று அபரபக்ஷத்து உஸமியும் பதங்-கிழ[மையும்] பெற்ற உத்திராட[த்*]து நாள் சுத்த[வல்லி]வளநாட்டுத் தனியூர் ஸ்ரீராஜாயிராஜச்சதுர்வேதிமங்கலத்து உடையா[ர்] ஸ்ரீகைலாஸமுடையாரான இராஜ[இ]ராஜீஸ்வரமுடையார்

2 கொயிலிலெ இனனாடடு வெண்ணிக்கூற்றத்து அகரம ஸ்ரீமுடித்தலைகொ . . . . . மங்கலத்து [ஸ]ஹாயாரும [ம]ஹாஸபையா[ரு]ம் ஜ[ய]ங்கொ[க]ாண்ட-சொழப்பெ [2]

No. 52.

(*A.R. No.* 100 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொமாறபன்மர் த்ரிபுவநசக்ரவ[தி]கள் பராக்ரமபாண்டியதெவர்க்கு யாண்டு [அ]-வது யநாநாயற்று சுபரபக்ஷத்து நவமியும் வெள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற

2 அத்தத்து நாள சுத்தவல்லிவளநாட்டு தனியூ[ர] [3] ஸ்ரீராஜாயிராஜசதுர்வேதிமங்க-லத்து உடையார் ஸ்ரீகையிலாஸமுடையார் கொயிலில் ஆதிசண்டெசுரதெ[வா]கன்-

3 (ம்)மிகனுக்கு இவூர . . . . . இரா[ச]ாயிராசசெரி ஆவிக்-கொன்றை நம்[பிப்பிர]ான ஸட்டன ஸாரியை செல்லப்பெண் ஞா[னி]யென் இச்-செரியில குணடூர் உ-

4 உய ஸாஸ்வரஸட்டரை முதுகண்ணாக கொண்டு நில[வி]லைப்ரமாணம் பண்ணிகுடு[த்]த பரிசாவது இவூர பிடாகை தில்லைநாயகநல்லூர இராஜராஜவதிக்கு மெறக்கு வீர-

5 நாராயணவாய்க்காலுக்குத் தெ[ற்கு இ]ரண்டாங்க[ண்]ணாற்று முதற்ச[து]ரத்து கிழக்கடைய நிலம் ஒருமா வரைக்காணி நீக்கி இதன் மெற்கு வடக்கடைய எா . . .

6 ன் அஸாவத்து . . ௩௳ இ-மா ௱ . ப்ர[மாண]ப்படி ௮ . உ௰-ம ௰௬ கட்[டளை] சொழ-குலமாணிக்கவ[திககு] கிழக்கு கெரளாந்தகவாயக்காலுக்கு வடக்கு ௬-௯ ௯-௯ மெ-

7 [ற்]கடைய . . . . . மாதெவிசெரி கரவைசெரிச் சநதிரகுமாரஸ[ட்டர்] எனக்கு . . . . . எனனுதான ௩௳ ௬ . . . . . காணியரைக்காணி-

8 க்கும் விலைப்படி ௮ ௩௰ இப்பணம் முப்பதுககும் ஆக ௩௳ ௨௰ இன்னிலம் இரண்டுமா-வுக்கும் விலைப்படி ௮ ௬௰ இப்பணம் அறுபதுக்கும்

9 இன்னி[ல*]ம் இரண்டு மாவும் இந்த ஆதிசண்டெஸ்வரதெவகன்மிகனுக்கு இந்த குண்டூர் உஉயஸாஸ்வரஸட்டனை முதுகண்ணாகஉடைய

10 செல்லப்பெண் ஞானியென இன்னிலம் இர[ண*]டுமாவும் விலைக்குற விற்று பொரு-ளறககை[க*]கொண்டு விறறு விலைப்ரமாணம் பண்ணிகுடுத்த

11 இ[ன்னில]ம் இரண்டு மாவும் [பா]ண்டிநாட்டு திருப்புல்லாணியில் இருக்-கும் மலையாளரில நாயனனார குலமா[க] ஒவாதபாண்டியதெவர-

12 டிகள் கடலடைத்தானாந கண்டராதித்ததெவனென் இக்கொயில் . . . நாயனார்க்கு . . . . . கரை எறிஅருளப்பண்ணி இன்னாச்சியா[ாக்*]கு [4]

13 . . . . . .

---

[1] This inscription is damaged.
[2] The inscription stops here.
[3] The syllables ராஜ are expressed by a symbol.
[4] The stones are displaced and a portion of the inscription is lost at the right end.

No. 53.

(*A.R. No. 100-A of 1897*).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொற்சடபன்[ம]ரான கி[ரு]வனைச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிரபாண்டிய-
தெவற்கு யாண்டு ந-வது இராஜரா[ஜ]-

2 ராஜ்யாபிஷேகத்திமஹோத்சவத்தை உண்டையார் ஸ்ரீக்யிலாதமுடைய நாயனார் கொயில் வடபள-
மண்டபம் இளானைதுட்டையான நாராய[ண]னெவரான பல்லவராயன் திரு-
மண்டட[ம்||*]

No. 54.

(*A.R. No. 100-B of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] யாண்டு பி-வது மாசிமாதம் பிறை ஏ[கா]ள ராஜாபிராஜச்ச[ரு]பெதி-
மஹலம் வரஹிகாயநமுதல தாம[காரி]யம் செயகிற கூட்டப்பெருமக்கள்
எழுதிக் . . . .

2 லயநாக்கு திருநாமத்துகாணியாக பலர்பக்க[மு]ம் உள்ளதாலும் [பு]தந்த நிலமாய்
நாயனார் விக்கிரமுடிக்கைப நுமாரா இக்கொயிலில் எழுதரு . . . .

3 ர்க்கு இநாயனார் அருளிசெயரப்படி இறையிலியாக விட்ட ஓளபநாகட்டினா வண-
ரைக்கு[டி] நசிஜரக்கிணியான நி[ல]-ம் பிடி-க்கு குரவஞ்சேரி [நி]ல் . . . .

4 ராசபட்டனை நி குரந்த-ம நில்லோநாயகலவுரா கொட்டத்து முத்தவ-ர்யதெவப[ட்*]-
டனை நிலம் எ-ம் வடப[க்*]கம [ம]த்தரத்தெரு[மு] . . . . .

5 கொபபுறத்து தெரிசவபட்ட[ன்] உத்தம நி தெந்த-ம சொர[ழ]னார . . . . . .
வோராமமிவரதராஜபட்டன் நி மகமட[கு] நீ ழ்[1]

No. 55.

(*A.R. No. 101 of 1897*).

IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ [||*] [வி]ந்[கண]த்தனையற்கு தொல்லூ[ப்படி] உ-
2 . . . . காடபே ஸ்ரீராஜாராஜ[ச்]ரதபெதிமஹலத்[கு]
3 . . . . . நடபபுறம உள்ளபட்ட இறையிலிகளில் சாபொ இ-
4 . . . . . கிமப்பாக இறையிலிகளில் இவ்வூர உடையார சிவ-
5 [கயில]ாளமுடையார [கொயிலில் ஆ]ரா[ல்]சுவதபெருமாற்கு-
6 கு பூசைக்கு[ம] திருபணிகளுக்கும் உடலாக இறையிலியாவ[தை]கைகாலகர]-
7 தூறறு நாறடதிங்க[ள்]வெங்கல எட்டாவ்திந எதிராமாணைமுதல
8 இறையிலியாய நிளஞ இறையில் வரிசடபடி காசு [இ]-ருக்கவும
9 கொணடு பாடி இறையிலித்தணடம கொளளாதெ[ர]ழியவும இ-
10 ம்மடக்கு செலுதபெர்களிலெ கடமை கொளவாகளா[க நி]-ழுதிக்கு-
11 கெ்வும் பண்[ணு]வேத இபபடிகு இக்கொயில்லெ[வ]ல்லெ வெ-
12 ட்டவும பணணு[வ]தெ இப்படிக்கு நிலவை முவராயதை[யனா] எழுத்து |—

No. 56.

(*A.R. No. 102 of 1897*).

IN THE THIRD GOPURA IN FRONT OF THE RAJAGOPALA-PERUMAL TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ[—]
2 கிரிபுவனச-
3 ச[க்*]கரவத்திகள
4 கொரிணிமெல-
5 கொணடான ரா-
6 ஜாயிராஜதெ-
7 வ[ற்]மெகலல.
8 தகழ் வ[ல்]லெ[ள]யாற-
9 கு ந்[வ]ழுரில
10 ராஜாயிராஜனே-
11 [ரனண]கர் எடபெரு-
12 மான தருவ்வடையா-

[1] This inscription is built in at the right end and unfinished.

13 ட்டம்ஆன நிலம் [ப]-
14 ன்னிர[ண்]டு மாவுக்கு-
15 ம் பன்னிரண்டாவது
16 வரையும் வத்தா[வ]-
17 விட்டு பத்துநாலு க-
18 டமை கொண்டா[ர்*]க-
19 ள் ஆகவும இதநாலெ தி-
20 ருவாராதன [கு]றை[உண்]-
21 டென்றும கெடடொ-
22 ம் பதின்முன்றா(ா)வது ஆ-
23 டிமாதமுதல் முதலவ-
24 டங்க இறைஇலி ஆக
25 விடவும நம்முடைய ஆ-
26 ட்டை பிறந்தநாள் ஆன
27 புரட்டாதி மூலத்திலெ
28 நித்யம்[ஆ]க ஸர்வ்வாஹ-
29 னங்களிலும ஊரிலெ
30 திருநாள எழுந்தருளு-
31 விக்கவும் இககொ[யி]-
32 லில் நலிவு செய்யா-
33 தொழியவும பண்ணி-
34 க்கு[டு]க்க இவை வ[ழு]-
35 தியதரையன் எழு-
36 த்து உ நாள் இருநூ-
37 ற்றறுபத்தொன்[று]
38 திருவாராதனமும்
39 நடத்தி திருப்ப[ள்*]ளியு-
40 ம் பெருமாள் ஆட்டை
41 [சந்ம]னக்ஷ[த்ர] மா-
42 ன புரட்டாதி மாதம்
43 மூலத்திலெ தீர்த்தமா-
44 க கொணடு திருநா-
45 ள எழுந்தருளி தீர்த்[ம்]
46 ப்ரஸாதிக்க[வு][ம்*] மா-
47 ஸநதொறும திங்-
48 கள[த்]திருநா ளெழுந்த-
49 [ருள]வு[ம்*] ஸர்வ்வாஹனங்களிலு-
50 [ம எ]றிஅருள எழுந்தருளவும் எ-
51 ழுதின திருமுக[ப்*]படியெ
52 எழுந்தருளிவிககவும
53 இ[ப்*]படிககு எழுதின திருமு-
54 க[ப்*]படியெ கல்வெட்டி[க்*]
55 கொ[ள்*]ள[க்*]கடவதாகவு[ம்*] சொ-
[ன்*]-
56 ணோம் இ[ப்*][படி] செ[ய்*]க பணி-
[ய]ால உள-
57 ளூர் தண்டு செல்[க]லுடையா[ன்*]
58 உத்[தமபிரி]ய னெழுத்து [||*]

No. 57.

(*A.R. No.* 103 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ: உ புகழ்மாது வி[ள]ங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ [ம]லர்மகள் புணர உரிமையில சிறந்த மணிமுடி சூடி மிநவா நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனைமந்நவ ரிரியலுற் றிழிதர திக்கனைத்து ஜந் சககர நடாதி வீரஸிம்ஹாஸந துலகுடையாளொடும வீற்றிருந்தருளிய கொவிராஜகெஸரிவந்மராந த்ரிபுவநசக்ரவர்திகள் ஸ்ரீகுலொதுங்கசொழ-

2 தெவ[ர்*]ககி யாண்டு ௪௰௮-ஆவது மகரநாயற்று பூர்வ்வபக்ஷது த்ரயொதஶியும் திங்கட்கிழமையும பெற்ற திருவாதிரை நாள் சுதமலிவளநாட்டு ப்ரஹ்மதெய[ம்*] தனியூர் ஸ்ரீராஜாதிராஜஜுதுர்வ்வேதிமங்கலது [ந]டுவில் திருமுற்றமா[ந] ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழவிண்ணகராழ்வார் கொயிலில முந்பில் மாவிங்கிழெய [ய]ர்ஜ்யூதி பெருங்குறி கொட்டிக் கூட்டங்குறைவறக கூடியிருந்து ஹாஸஸெ.

3 யார் ஸபாவ்யவஸ்தை பணணிநபடி காடும் நாடும் நகரஙகளும் கள்ளப்பற்று மகப்பட முப்பதிநாயிரங் காசுககு மாவீந்து இறுக்கக் கடவொமாகவும் மாவீயுமிடது [அ]ம்பலதிலெ பெருஙகுறி கொட்டிக் கூட்டங குறைவறக் கூடிக் கொயிறறமரொடுங கூடி இருந்து மடககு மாவிலெ மாவீயக்கடவொமாகவும மாவீந்த காசி[று]க்கு[மி]டத்து ஓலைகளாலும கொயிற்றமர்ககுச் சொலைத்தாங்கலா[லு]ம ஒழியக்

4 [கு]ணடிகையிலெ [யி]ட்டுக் கைச்சா[து]க் கொளளக் கடவொமாகவும் மாவீந்த காசிறுக்குமிடது நாளொபா[தி] காசெல[லொ] மொக்க இறுக்கக்கடவொம[ாகவு]ம் கார் பசானம் முக்காசும் தைம் மாளமகப்பட நெராக இறுக்கககடவொமாகவும் ஒருபூக்காசும் பசாநககாசும் ஆண்டாசறுதியாக நெ[ரா]க இறுககக்கடவொமாகவும இப்பரி சிறுதாரை இரட்டி இறுப்பிககக் கடவொமாகவும குடியகளை இறைக் கூலிகொணடாநை நா-

5 கொண்டவஸ்து[வு*]க்கு . . . வதுக்கு [திரியக்கு]டுப்பித்து ராஜதண்டமாக இவ்வஸ்துவுக்குமாக மடங்கு தண்டமாகக் கொளளக்கடவொமாகவும் வெளளான வெட்டி கொள்ளவிடடு வெள்ளாதும . . . . மடககிலெ குரம்படைந்து வெட்டிக்கொள்ளககடவொமாகவும ப்ராஹ்மணரையும் வெளளா[ரை]யும வாரக்குடிமை [த]விரக்கடவொமாகவும் கொயிறறமரைக்காணுமிடது பந்து[மு]ந் . . . . ல்லது காணக்கடவொமல்-

6 . . . . வும் கணடால் கூடபுறப்பட்டு . . . . . டவொமாகவும் . . .
. . . . லைது . . யவாா கிருவாணை உலகுடையார் . . . . . கட-
வொமாகவும . . . . . .

7 . . . . . யும் பணியால . . . . . பட்டாபணியாலும்
. . . . . முடைடாக் பட்டாபணியாலும் . . . . . ம்
பட்டர்பணியாலும்

8 . . . . . பண்யாலும கிழக்குச்செரி . . . . . ஸட்-
டர் பணியாலும . . வொகமாதெவிச்செரி . . . . . ட்டர்
பணியாலும பானைடி . . . . . ஸட்டர் பணியாலும கூட்டக்-
கணக்கு காணலாருடையாக எழுத்து [1] வ

No. 58.

(*A.R. No.* 104 *of* 1897).

ON THE NORTH, WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்ஸ்ரீ ஸ்ரீ [ரா*] தி[ரா]வனச்சக்கரவத்திகள் [ஸ்ரீ]ராஜராஜதெவா[க்கு யாண்]டு இரு-
பத்திரண்[டா]வதிள எதிராமாணடு மினக்காயற்று அபரபக்ஷத்து கவமியும் திங்கள்-
கிழமையும பெற்ற பூர[ாட]த்து நாள [சுத்த]வலஞ்செவ்வாகாட்டுத் தனிபூர ஸ்ரீராஜா-
ராஜச்சதுர்வெதிமங்கலத்து உடையார் [ஸ்ரீ]கயிலாஸமூ-

2 டையாராான ராஜாயிரா[ஜ்]ஜாமுடையார கொயிலில ஸமெஹையாரும் தெவாவு[தி]-
ஹெ[யா]ரு[ம ஜ]யங்கொணட சொழப்பெரிளமைகாட்டும ராஜாயிராஜபெரிளமை-
காட்டும காலாயிரப்பெரிளமைகாட்டும ஆளப்பிறக்கான்பெரிளமைகாட்டும மகை-
கொண்டசொழபெரிளமைகாடடும

3 காட்டவரொடும கூட இருகது வ்வழஞ்சு பணணி[ன]படி கம்மூர பாப்பிலை காசும்
கெல்லும ஆகப் பலவகை வகதபடி தணடிகைகொள்ளையாலை எங்குகுச
தரிபபதாகியாலை வெளளாழ்மை [செய்]து குடி இருக்கப் பொருகிலலெயனறு காட்-
டவா வக்த சொலலுகையாலும இபபடியாகையால வா

4 தரிப்பதாகி உணடாயிருகையாலும கம்மூர் [இர்]ர்[ர]ள முதல வரையாஉ[ஞ்செ]ட்த-
ருளின கிருமுகப்படி தெனவ [செய்யும்]டைதுக் காவெரிக்கரையில கமூர்க்
கொலலை செயபுமடத்து கிலஞபாதிகிகுக குடிபபறருள கிலத்தாகு வெள்ளாழர்
கரைசெயயவும அல்லாத கிருமுஞ்தெவையாய் வரும ஆறும

5 பணடமும ஊரெஸ்பாதி படவும செனனி வெட்டி செய்புடத்து அளக[க]சசெய்ய-
வும [ரா*]ரா[ஜ*]புரத்துகு காசு பலடாக மூளளிட்ட கெட்டான செயபுமட-
த்து ஆட்டைகு மாதகால ஒரு ஆளாக வக்த ஆள பொகவும இதத மெறபடப்
பொகாதொழியவும இரா[ஜ*]ரா[ஜ*]புரத்து குறவலுபபு எடு-

6 க்குமடத்து [ள]ிகவெண்டிவத குறைவறுப்பு எடுக்கவும அல்லாத ஆறுக்கு . . .
த கூவ்வெயறு கூட்டிகைகொள்ளாதொழியவும மக்கட்[ச]வகபரி றுகுகுப பரப்பு
ஓருமாவுக்கு குறுணியாகத் தணடுகிற கெலலு மக்கட்செவகா கொணடு [சி]றுமூல்
யெடுத்துத் தெவை செய்விக்கவும் சிறு-

7 முமிக்காசெவ நிடாவிதாழ்பவும உடையார ஸ்ரீகயிலாஸமுடையார் திரு[விழா எ]ழு-
நதருளுகிடத்து பரபபிலை மாதகால [ஒரு] காசும நாழி அரிசியு[ம*] தணடிக கடவார-
வசமெ குடிகைவும எழுநதளிவிதது கிருவிளகுப பிடிகைவும வணடிவராபகிமனை-
னஸ் திரு[விழா எ]ழுந்தருளுமட-

8 த்து மாதத்தால ஒருகாசும நாழி அரிசியும தணடிக கடவாரவசமெ குடிகைவும எ[ழுந்தரு]-
ளிவித்து கிருவிளகுப் பிடி[க*]கவும [பி]ணை உளடாாக்குப் படையிலாரபெறறுக-
காசு கொளஞுநிடத்து உலகுடையபெருமாள் [வ்ர]லாஉஞ்செய்தருளி இட்டருளின
கினைப்பின்படியெ குடிகைவும ஊரில் விகி-

9 யொகமெனறு பரப்பில காசும கெலலுட வரக்கொணடு கியொசும எழிக்க தண்டா
தொழியவும வரிகைகர[ண]ம இமிமிடத்து அம்பல[ம்*] மெய்வெணடெ கறைவ்ரிச-
கொணடு இடவும வகைபபெறு தணடராய[க]பபெறனமும புரவரிபுதல கை[க்]-
கண[க*]குமுதல தணடாளாமுதல கண்காணிகை-

10 ணக்கர்முதலு[கி]களுமபடையி[ா*]ாக்கெள்ளும கட்டளைகளில குமிபட[க]கா[சு]ம
கெலலும வ[ரி]சகொணடு தணடிச சு[டா]தொழியவும ஆணத்[தெ]ாபட குடிபபு
மாறி இடவும இமிமடத்து கட்டளைகுப் பொருந்தினரை இடவட [பி]டாகை-
களுக்கு வராஹணக்குடிமபு செய்தல குடி[கிழ்]அனுவனி-

---

[1] Lines 6 to 8 are very badly damaged.

11 ... செய்பாதொடையும் ... மடைகுமாய்ல் ... யொகம வாக்கிகாணதி செலவழியுமிடத் ... பலிகாலவத்து காரவளையும் வரிக ... பய- ... ய சாருக்க மடக்து ... மாவுக்கு ஐபதாக வக்து சாகிர] பரப்பில முளப-

12 ... மாணதிகும் கூட வின்வியாசத்துக்கு பாபபு ஒருமாவுக்கு மூனாழுகக் கணடிவருவு காசும பரபபில தகிராத்து மடகிலை மடகக ஒருமாவுக்கு மூப் ... நாற்ற ஒருபது காச மடகிலை கொளளவும் ... சில பகிணலவனு காலவயையும் பெறவுவந்தாக்கு பெறவுவந்தபடிய பெடிவு-

13 ம சடைதிர]கவுட ... ராயணா பொக்கடையசட்டி மிவளாழுர் ... ளவகளைல்ப புகரு ஒழிக்க காதொழிவு[மி] பிராமாணயமால ... ட்டியல் விவளாளபூயையர் ... ... குதிபட ... யும் விசயதாலையாதல ... யாதல ... ரிலும் வெள(ர)ளாழுரி ... ழுகுதிக்குக ... ச விசவலை

14 உண்டாகில் கிராமத்துமிராகிக்கும நாட்டுத்துமிராகிகளாகவும மறறும ... சுட[டி]ச செலவழு பிவணவெலுளாட ... ஏறாகியொகம செழுதி ... [ரி]காணது செலவுபியும ... ராவாங்கட்டினா ... ஐந்சாவக்கட்டினா ... வந்த மடகு ... ல்லை ... டையகள்லை

15 சொரவும் பிறித்து கட்டினாகூட்டை ... யும ... சையகடவதல்லாறதாகவும் இ[ப்*]படி வுலை ... பணைன்னமையில இப்படி ... ரி உடையார ... ரிகயி[லாஸ]முடையார ... கோயிலுக்கும வணவெளாபதிம[ி]தரா ... கோயில்லும கலழு ... வெட்டிகுடுப்பதாக ... காகள காலாயிவருமு ... ழுதிகிட்ட

16 ம[ஹா]ரியொகபபடியும ... யாள ... கிட்ட கியொகபபடியும இவ ...

17 [ட]டிக்குத்தொய இப்படிபட ... ளகளில ... சபதாருணடாகும கோமத ...

18 ... பட ... கடவாளாச் சொளவெணம இ[ப்*]படி ... பக பண்ணயால ... ளுர்கணக்கு ... [த்] ...

19 கற்பகப்பிரியனும் காலாயிரப்பிரியனும் ... செகலுடையாக ... கருணாகரப்பிரியட ...

20 வரங்கப்பிரியனும ... மஹாஜனபிரியனும ... துணைழுகந்துடையா ... பரமப்பிரியட ... [1]

No. 59.

(A.R. No. 105 of 1897.)

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME SHRINE.

1 ... ஸ்ரீ [ர]த்ரபுவனசகரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜ[ராழு]தெவறகு யாணடு உயிக- ... வது கறகடகளு[பாறு] ... [வ]ஷத்து ... ரும் வடவளகிழமையும் பெறற ... ராஹிண் காள சுதகமனிவளாடு ... [ர*]சராஜாயிராஜசகு ... ஸ்ரீமதி[ராவர]பகிம ... மலாடலத்தி[ர]யடகு [வ]ழுக்கும வணவெளாபதி- மஹாமுனிசளும இவர ... வெரியபிராட்டியும தகுகள ... ம்பிட்டி வொணவி இவறகு மடபுற இணைதிவி[ர]ப்பி அணுபவித்துவொதுகிம இவறறும் பிட[னை] ... சொழதலஸ்ர ராஜாயிராஜ்திகளு யெற்கு ... ப[ரி]கொயாடசெ[ர]முயாக- கா[டி]கு ... [ண]மும முனறு ... கு ... ...

2 இரணடாங் கணணும ... இரணடாகு சதிரத்து ... உ - மாவும ... ப்மாளாராமதலவர் பா[ரதி]மாதெவி[ர]வி[ர]கு மெறகு ... ஜயகொணடசொழவாய்கள ... குக வடகு முதல்க கணணும்மு முனறாகு சதிரத்து ... ம ... கு ... ... ல ... ய இவர கிருணமசகாணியாக ... பபடி ... விவளாபகி பாழ்வார கிருவுளாலை இவறறு ஸ்ரீகாரியொக மெழுதிகுத்தபடிய இவர தாமுளளதலும தாமெ ... அணுபவித்து ... [ட] ... பதின்கலதலவ கிருமுமப் பணட[ர*]மதகிலை ... ராகவும இவறது பினபு இவ ... பெரியபிராட்டிகும இயமட பா-

3 [சாரி]வொகயாய பொதுகிற வெளளாட்டிகும ஐவணதகும புடவைகும ஸ்ரீவைஷ்ண- ... [கு] பதிகர[ல] ... வந்த ... நலது ... மைகடவதாக ... பெரியபிராட்டியார கிருவருளா வெழுதிகுத்த ஸ்ரீகா[ரி]யொகப்படிய இங்கிர[ல்]லும் பெற ... ... கு பின்பு இவ[ல]ணவெளாபதி மஹாமுனிகள் ... இவள் கனிஷ்டாய இமமடதகிலை வழ்ந்து ... மமட ... வொக்கி பெரி[ர]வாய் ... பெற்றுபொதுமிடத்து [பெரு] ... தாமாக பெறறுபொதுக்கடவாகளாகவும இ ... ம்மடம ... ளிவுசொ[ர*]னது இனிலத்தகு ... ம இட்டி யெனது குடுக்கடவதாக [குடி]த்தமைகு இவ[ர]ணவி[ர]வாபதி மஹாமுனிக வெழுத்து ||—

---

[1] The last five lines are built in at the right end

No. 60.

(*A.R. No. 106 of 1897*).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE SAME TEMPLE. [1]

1 வடக்கு ஸ்ரீ [||*] யாணை முப்பக்கொளரு . . . . . னசமு [பத்]-
தக்சகுலெவ்ஹிமங்கலத்து மஹதர . . . . . வ்கலுடையான
கருணகரப்பிரியன் கண்டு . . . . . [லே]ப்புறமாக முன்[திலா]-
ணடிசரும பெறறு . . . . . ப்பத்தொளருவது . . . . . வ
தெலுவக்கு திருமு . . . . . தொ . . . . . .

2 ணப்பிள்ளையான கொழி[ற்]பெரு . . . . . னை வர[ஹ]ராபர
காணியாகக் கொண்ட . . . . . கு ஜ . . . . . .
ண்டசொமுவாயக்காலுக்கு வடகு [ரி]-கு[ண்ணு]றமு கு-ஞ்சகிரத்து . . .
தெ[ன்]மற்கடையி[ற்]தி சிவத்தி [லே]ற்கலை . . கிடலுளபட எடதிக்கூர [ஸ்ரீ]-
கொளிக . . . . . இவளை தம்பி [வர] . . ட்டலுட . . . . . .

3 . . ருமா அளைக்காணியு[ட] கிருமாலேபபுற இறைபிரியா . . . காமமு பயிற்செய-
[து]கொணரி மன . . வடட . . . . . கிருமாலே . . .
தகாம்வி . . . . . கடவராகவும [பி]னனிலத் . . . . . து வரும் கடமை
கமழுரிலெ வ . . . . . ண்டி கடமை [பி]றக்கடவராக . . . . . .
னெரும் இப்படி பணியால கணக்கு . . . . . .

4 . . எழுத்து வ கிலம ஒ . . . . . எனக்நா [சிர]தகாதபட்டன
எழுத்து வ நல . . . . . எழுதத் தொவ்ஹதட்ட[ன] எழு-
த்து வ மாங்கரஞ் சிராம . . . பட்டன எழுதது [2] [*]

No. 61.

(*A.R. No. 107 of 1897*).

ON THE WEST WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 . . . . . பிரியவிஞாச்சியம பணணியருளாநின்ற சகாத்தம
கூசாகயிரு இருன்மெலச கலவாநின்ற [தி]ராவோலங்ஙனத்[கு]

2 . . . . . [வ்ஞ்ஞ]கு கு வாதகியும [ப]ருவாரமும பெறற
ஆ[சு]வகிகக்கத்திறத்கு காள பெருமாள வரமவிராபகிமனனர் கம கிருமலகமபி
தி[ருமலை]காதகாசர-

3 . . . . . வெ மிட்ட சுவதத்திறம தா . கம்(க) கிருவிசாயா[ட்ட][ம்*]
[வி]வடகொவதுகில காரண கிருவாயமொழிப்பினள தரபபில் கொண்ட கட்டமாங்-
சம வெம அறுவெளி பும ஒருதல-

4 . . . . . க்கு பொளியூ[ட்டி]க்கு சமபபி[த்*] ந அதுககு
காள ஓலைகது அழுகுசெயதவர கட்டளையிட்ட அழுகு . . . இதகது
தளிகை பெ ஓதித்த தளகை . . . காயகசர்

5 . . . . . கர் செயக தமகது விட்டவளவிழுகாகி நாலத்தொள-
ருகு தளிகை முவறமம முன் ஆகர . ப்பாடும முத்தத்தமும தெசாதகிரி
முத்திரையும

---

[1] The inscription is damaged and the stones are not in proper order

[2] Below this inscription are the following two lines :—

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] . கண்டி பெருமாள் அழ[கி]யமணவாளபபெருமா . . . . . .
. லம மெஹகாயமுறறம் . . . . . ரசிய . . . . நிற பட்டபபெருமகதும
சேவாஹஸ்திஹஸ்தாருமு கணகது . . . . . தெற்குபபை டையா . . .
. . . . . தணகிகறறும . . . . . கிருமாலேப்புறமாக பெற்றப்பொ-
ஸ்கிற ரனவஹத்கு . . . . . .

2 ங்கொண்டகாரில நாராயணப்பிள[ளை]யான கொயில . . . . . ஸ்தி கிரு . . .
. ஸ்டி தான வெண்டிமை பயிற்சி தெயதுகொளவ்தி கலது வெடடவும் இன்னிலம
காலு மாவதை . . . . . தேவ ரதிகதும ஸ்ரீபா[த]ந்தாங்ரு . . ராயர காணி
. . . . . ணியாகக் கொண்ட . . . . . பெரிய்தாத-
வகை . . . . . [தெப]ளமந்தபெருமா[ள்] . . . . . ர-
திராதித்தவரை செலல . . . . .

6 . . . . . நம் . . [ஆக]க் குறுணி பிசாதமும் காவுமு . . முத்து . . . . . க்கணக்கும் . . . . . ச்ச பிறசாதமும் கொயில் கண[1] . . . . . .

No. 62.

(*A.R. No.* 108 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME PRAKARA.

1 . . . . . [ஸ]்வி-ர்கபடியாலெ இந்த னிலம் இருவெலியும் னன்ரா . . . . . திலெ ஒப்புகெகொ-

2 . . . . . இரண்டரை தளிகைக்கும் அச்சுதப்பநயக்கர் கட்டளையிட்ட சம்பா அ . . . . . [இர]ண்டரை தளிகை பிஹாதமும்

3 . . . . . ளையிட்டபடியாலெ இதிரண்டரை தளிகை பிஹாதமும் னுள்-தொறும் அ . . . . . கையிலெ நம்மூட பெரியஅண்ணா

4 . . . . . ஞராக்கஞ்ஞாயியாக னடக்ககடவதாகவம் ஈ ஊகவாதயொ-ர்-ஒ-வ் . . . . . ஊநாதீ ஸ்ஹ்ர்வாவ்ஹாதி வாஹாஈவ்ஹ வகை[2] ||

No. 63.

(*A.R. No.* 109 *of* 1897).

IN THE CELLAR OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . ருபுவனச்சக்காவத்திகள் எம்மண்டலமுங் கொண்டருளிய ஸ்ரீசுந்தரபாண்டியதெவறக்கு . . . . . ஷஹாயற்ற சவாவகூத்து ய-ர்-ஒ-ர்ஸியும் காயற்றுக்கிழமையும் ெ . . . . . வளகாடுதெ் தனியூர் ஸ்ரீராஜாயிராஜஜுக-வெ-ர்ஹிமங்கலத்து ஸ்ரீமகஜ . . . . . ஸ்ரீலெகாவ்கி-ஆழ்வார் திருவருளா . . . . மிகதுக்கு இவ்வூர் ராஜாயி . . . . . .

2 . . . . . திப்பொருள்ச்செலவொலெ காட்டக்கடவதல்லாததாகவும் இப்படி லம்மகித்து வி . . . . . ருளறக் கைக்கொணடு விற்று விலெவர-ணம் பண்ணிக்குடுத்தென ஸ்ரீ . . . . . யில் ஸ்ரீலெநாபதிஆழ்வார் திருவருளால் கன்மிகளுக்கு இராஜூர்ச் செ . . . . . ன இப்படி லம்மகித்து இன்னிலம் காலுமாக் காணியும் புணவிலெயாக விற்றுக்குடு . . . . . .

No. 64.

(*A.R. No.* 110 *of* 1897).

ON THE EAST WALL OF THE SHRINE OF THE RUINED JAINA TEMPLE AT KOLIYANUR, VILLUPURAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] நயினர் தெவர்பெருமானர் ஸ்ரீ கொ[யில்]

2 திருவிருப்பு கல்பணி இடையாறன் திருமறுமாபன்

3 வணிகபுரக்தரன் திருப்பணி வ

No. 65.

(*A.R. No.* 111 *of* 1897).

ON THE SOUTH BASE OF THE MANDAPA IN FRONT OF THE SAME SHRINE.

1 க[ர][ள+]யுத்தி வருஷ ஆகி ஸ்ரீகுஹாஜூவெஸ்ரா ஆருவ . . . . அசுரகாரயண

2 திய[ர]கமாசமுத்திர யிம்[ம*]டி தொராத வசலையதெவமகாராசாவிக காரிய-

3 த்துக்கு கத்தராக கல்லதம்பிமுதலியார் பெரிதம்பிய[ர]ர் கொலியபுரகல்லூர் நயினார் அருமொழி நாயகர்

4 கொயில் பூசை திருப்பணிக்கு பூறுவமாக வடக்கு வாசலில் மெற்கு உள்ள விசயரா[ச*]-புரத்து எல்லைக்கு [யி]ப்பால்

---

[1] The inscription is damaged and fragmentary.

[2] Fragment.

5 [வு]ள்ள நஞ்சை புஞ்சை நாற்பாற்கெல்லை[யு]ம் தடவிட்டு சந்திராதித்தவரையும் நடத்த சீமை பல பட்டடையும்

6 கூடி கல் வெட்டிக்குடு[த்*]த தந்மத்துக்கு அகுதம் நினைத்தவந் கெங்கைக்கரையில் காராம்பசுவை கொ-

7 னற பாவத்திலும் பிராமணனை கொன்ற பாவத்திலும் பொககடவர்உ

No. 66.

(*A.R. No.* 112 *of* 1897).

AT THE LEFT OF ENTRANCE INTO THE VALISVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE [1].

1 மடப்பளி வாலீசுர-
2 திருவுள்ளத்தினாலெ
3 சிருகப்பனாயக்கர்
4 கடிவித்த தன்மம் உ
5 சிறுகபபனாயக்கர் சதா-
6 [செர்]வை [||*]

No. 67.

(*A.R. No.* 113 *of* 1897).

AT THE ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வஸ்தி][||*] ஸ்ரீ-
2 [ஸ்வ]ஸ்ரீமஹாமா-
3 ண்டலெசு-
4 ர ஸ்ரீவீர[வ்ர]-
5 [தாப அச்]சுத-
6 யதெவம-
7 ஹாராயா
8 பிற[திவி]ரா-
9 ச்சியம் ப-
10 ண்ணிஅ-
11 ருளாநின்-
12 ற சகாபித்-
13 தம் ௯ . ௱
14 . . த[ன்மெ]-
15 ல் செ[லலா]
16 நினற கர-
17 . . . . .
18 . . . .
19 . . . .
20 பூறுவாஷ-
21 [ாட]மும் பெ-
22 ற்ற சொம[வா]-
23 [ரது]னாள்
24 ஸ்ரீமன மா-
25 . . . . .
26 . . . . .
27 கற்தரான
28 . மமராயர்
29 . . . . .
30 . . நரசனாய-
31 கர் கொலி-
32 புரகல்லூர்
33 நயினார் திரு-
34 வாலிஸ்வர-
35 முடைய நயி-
36 னாற்கு . . .
37 . . . . .
38 . . . . .
39 நஞ்சை புஞ்-
40 சை னாற்பாற்[கெ]ல-
41 லலையும[ாக]

Second Face.

42 சறுவமாரிய
43 யிறையிலி-
44 யாக பூசை-
45 திருப்பணி-
46 ககு சந்திராதி-
47 த்தியவரை-
48 யும் செலல
49 கலலு வெட்டி-
50 ககுடுத்தொ-
51 ம யிந்த தனம-
52 துக்கு யாதொ[ரு*]-
53 வர் அகிதம பண-
54 ணினவ[ன] கெ-
55 ங்கைகரையி-
56 ல ெ[ஹ]ாயா[த்தி]
57 பிது[யா]த்தி ப-
58 ணணின பாவ-
59 த்திலெ பொவரா-
60 கவும யிவை
61 நாகபபன
62 எழுது'உ

---

[1] Below this inscription is the following fragment :—

1 எண்டலமெண் சிங்கையில் வா-
2 லீசர் திருவுளததால் மண்டபஞ் சொ
3 தொயில் மடப்பளிதான த[ண்]டமி . . .
4 ழ் கொ . . . ஞ முதக்கரிசிற்
5 சிருகப்பனெனு [ம]ன்னவ னுண் . . .

No. 68.

(*A.R. No.* 114 *of* 1898).

ON THE SOUTH WALL OF THE SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] ஶ்ரீகோஜ்ஜஶ்ரீஸ்ரீராஜ ஸ்ரீராஜவிஷாடு ஸ்ரீவெஷ்கிதப்புவராயர்கண்ணு மூவராயர்கண்ணு ஸ்வஸ்முதாயிவகி [ராஜ்]ஞ உடையார் குமாரர் வி[ருப்ப]ண உடையர் விஜயவீரா[ஜ]ர் பண்ணுகின்ற சகாவ்டு . . . லமெல் செலவா[கி]னற வி[பவ]வருஷத்து துலா[கா]பற்று அபர[ப]க்ஷத்து [த]வமிபும் ஸங்க்கி[ர]மையும் பெற்ற மகத்து நாள் இராசராசவளநாட்டு பணூராகாட்டு நகரம அருமொழிதெ-

2 வபுரத்து உடையார் திருவா[சி]ரமுடைய நாயனர் திருநாமத்துக்காணி திருமடைவிளாகம் வடபாற்கெல்லை ஊரவருடன [த]லைவாயத் தவபபழி விழுகையில தவபபழி ப[ழி]த்த இத்திருனமத்தக்காணிக்கு வடபாற கெல்லை கிழ்மெல திருசூலதாபரம கல்லிரண்டுக்கு தெற்க்கும கிழ்பாறக கெலலை ஊரல மெல்கரை மணவிழுக்காட்டுக்கு திருச்சூலதாபர[ம] கலலிரணடுக்கு மெற-

3 கும் தென்பாற்க கெலலை பூறல தெனமெலகரை மடுவிழுக்காடு திருசூலதாபரம கலலொளறுக்கு மெறகறம தென்பாறக கெலலை ஊறகால வடகரை மண்வி ழுக்காடடுக்கு வடகரும மெலபாற கெல்லை செல்லபிளை பா திருவிருப்புக்கு கிழக்கு [கி]ற்கிற திருச்சூலதாபரம் கலலொளறுகறம இன்னெற . . . . . கெல்லையி னிறகிற திருச்சூலதாபரம் கலலிரண்டுக்கு செலவகையும கிழகரும இனனு-

4 ன் கெலலைக்கும கடவெட்பட்ட திருநாமத்தக்காணி திருமடைவிளாகமாகச் சதகிறகித்தவரையும நடக்கத் தவப்பழி விலங்கக குற்றத்தாம அருமொழிதெவபுரத்து ஊரவ(ர்)ரொம் இப்படி[க்*]கு இவை [இ]டை[ய]ாதள கி[ருமு]றுமாபன வணிகபுரத்தரன எழுத்து || இப்படிகு இவை உத்தரகிழாள அப்பன அமன[ம] ஆ[திவி]ரன் எழுத்து || இப்படிகு இவை வணணக்கந் அப்பாணடை ஆ[பபாணடை]

5 எழுத்து || இப்படிக்கு இவை [பூதத்]தழான சுவாமிகள பெரியபிள்ளை எழுத்து || இப்படிகு இவை பாலமுழான் திருமறுமார்பன பெரியபிளளை எழுதது || இபபடிகு இவை கருப்புழான் அருமொழிதெவன் கெமிநா[ன்*] எழுதது இப்படிக்கு ஊரவ பணியால ஊர்க்கணகு விரோ(ர)ருடையாள கன்னுடைய [விர]ட்டன கருவூரய-[க]ன் எழுத்து [||*]

No. 69.

(*A.R. No.* 115 *of* 1897).

ON THE EAST WALL OF THE SAME SHRINE

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] இராசகார[ர்*]பணை சமபூராபறகு யா-
2 ணடு பி-தாவது கொணியபுரதலலூர் நாயனர திருவாவி-
3 சுரமுடையந[ர்*]யந[ர்*]ர திருமடைவிளாகதில் இருகறும மை[க்]ரு-
4 காளரிவ அகிவாத[தி]ரைதெவர் மக[ளா] திருமெசுழகியாராக நாபப-
5 த்தெண்ணூயிரமாராயா செய்க திருப்பணி இவபதெவர் கொயி-
6 ல் பெவிபிடமும திருவாசலும நாற்பத்தெணணூபிர மார[ர்*]யற தகமம [||*]

No. 70.

(*A.R. No.* 116 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SHRINE IN THE KAILASANATHASVAMIN TEMPLE AT VILLUPPURAM, SAME TALUK AND DISTRICT

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீஜகதி ஹர[ர்*]திணஸ்ரீஸ்ரீரண அரிராயவிபாடண பாஷைக்குதபபு[வ*]ராயாசண-டன் கணடறது கொணடு கொணடமடி சூடாதான பூறுவதக்ஷிணபசிமஉத்திர-

2 சதுசமுத்திராதிபதி ஸ்ரீவிரபிறதாபன ஸ்ரீகிருஷ்ணதவமஹாராயர் திறுதிவிராச்சியப பணணிஅருளாநினற சகாத்தம நூசாறயிகு மெற்செலவாநினற பிசுவாவசுவகுவரத்து மகரநாயற்று பூறுவ-

3 பகூடத்து சுஷ்டியாம் வியாமவா[ர*]மும பெற்ற பூசத்தாளள திருவதெவமஹாராயறகு புணணியமாக மகுகாஸயியன பணணயூநாடடு வாவுபூாணடடிவ வடசகடைத்[தி]பற்றில் ஜ[க*]நாதசொழச்சதுவெ-தி-

4 மங்கலமாக விழுப்புரம்உடையார் ஸ்ரீகயிலாய[ம*]உடைய நபிநார திருநாமத்துக்காணி-யாக [ம]ாரயகுபபமணலதிப்பம உள்ளூர் தெவதானய உணடாருதக்கும ஆயம அரச த[றிக்]கடமை பெற்கடமை ஸகல-

5 படிமைடக[ளி]லாயம எபெ[ற்]பட்ட வகைய[ரொத்தி]பும் உளப்பட ஆறித்[த]னுக்கு
ஆலை [ப]ருப்பணி அங்கரங்களைவிடபாதத்துக்கும சமுவமாணியஇ[லை]பவிளக்கு
விட்டோடம இதக்கு [யாதொ]ருவா அ[கு]கம டணண்கவாகஎன [கூ]-

6 கைகணபில காராமபசுவை வதைசச பாவத்திலெ பொக[கடவ]ராகவும [||*]

No. 71.

(*A.R. No.* 117 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்]ஸ்தி [*] ஸ்ரீமணமகாமனடலெசுரன இராசாதிராசபரமெசுரன பூமி வடகங்ணை-
[டு]மிவிகாதரஸமுத்ரவரபகி ஸ்ரீகுலெபதெவ சழமஹாராயர பரமெஸ்வரரா
பண்ணி அருளாரா ரற பலகாலு தசரிசயிர-ணமெல செல்லாகினற பாத்திபசகக்சாத-
தது சிகு-

2 னுபறது பமரபபடடிதது அகடபடி புட சுகதிமவாரமும மெற்ற சொசணியும ஞள
செயகொணடசொழமண லத்து கிருமுனபபாடிகாட்டி வடகங்டைத்திபமு
மெகாதமெசாழசதுவெ[ள்]ளாதிமசுலமான வழப்புரம உடையாரகொ[யி]ல ஸ்ரீக-

3 யிலாபமுண்டையார கிருத்தொர பங்குனி திருனள கட்டளகு காயக்கா சாஞவகாயகத்கு
புனணியமாகவெனறு கயினர் சகரகயங்கர் வெட்ட பிழுப்புரசசீமை வி[ழு]திர-
ட்டிபி[ட]ாணகையான [கு]ணடிபதெவனருபபம கஞ்சை புஞ்சை காம்-

4 பாற்கெல்லை யும சக்கிறு கிழக்கெலவரையும சமவமாணியமாக அறு[ழ]வித்து[க்கி]காண்டு
அரசுபெறு அவதரவ[து கிழீ]ர்[பரி]த்திவரி பிடா[ரி]வரி ஆணமஞ்சி மற்றுனடானது
கடபிராணகெயில தூணமவறு கல்வடியதெவனருப்பம

5 . . . வர உத்திமம செலலகடவராக[வும் நிதி த]ணமத்துகு அகுதம பண்ணினா-
வாகள கஙகைகரை பி[லி]லெ காராமபசுவை கொன[ற] பாவத்திலெ பொக-
கடவராகவும வ

No. 72.

A.R. No. 118 *of* 1897.

ON THE WEST WALL OF THE SAME SHRINE.

1 சுவஸ்தி [ஸ்ரீ] ஸ்ரீமண மகாமனடலெசுர [கிரு]மன தெவமகாராயர[ர்] பெறு நவிதிராச-
சிபம பண்ணி அருளா[கினா]-

2 ட சகாத்தம [ந]ாகபடி[சூ]-னமெல செலலாகினற தாரணவருஷது தனிரு உலெ
நாயக்கா சாஞவர்காயக்கா[ரு]கு கிருவா கொ[ம]

3 கடகைபிலெ கணமாளர பிமபபட்டுபொனகையிலெ கிருபத்துக்கு அரை பிறசா[தக]காணிக்-
கை கட்டாயம அரசுபெறு

4 வாசலவரி தென்னமரத்தவரி [உ]ணவு பல்லாம சமுவமாணியமாகவெ[ட்டி] குடுத்தொம
இதுக்கு [ப]ரமாடசெயம

5 அலல இதுக்கு அகுதம பண்ணினவாகள [கெ]யனகைகளரிலெ காராம்பசுவை கொன[ற]
பாவத்திலெ பொக்கடவா-

6 களாகவும [இரா[யர பர]த்[தி] தாணை ஏ

No. 73.

(*A.R. No.* 119 *of* 1897).

ON A STONE AT KILMUTTUGUR, GUDIYATAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol IV. p. 360.

Nos. 74 to 78.

(*A.R. Nos.* 120 *to* 124 *of* 1897).

IN A CAVE NEAR SULTANS BATTERY, WYNAAD TALUK, MALABAR DISTRICT.

Noticed in *Indian Antiquary*, Vol. XXX, pp. 411 and 412.

No. 79.

(*A.R. No.* 125 *of* 1897).

ON A SLAB AT THE LEFT OF THE ENTRANCE INTO THE NAGESVARA TEMPLE AT PEDDAKALLEPALLE, MASULIPATAM TALUK, KISTNA DISTRICT.

1 శ్రీమన్నాగేశ్వరేశో వ్యరచయదనఘో యెల్లిగడ్డాన్వవాయశ్రీరాజ్ఞీందుస్తు నాగేశ్వరసదన-
2 రాజసాజ్ఞే । మాఘే ప్రాప్యాం సురేంద్రైశ్వర్యమధికమగస్త్యేశ్వరానుగ్రహాత్సః
3 ప్రాప్యస్తిత్యై విధాత్రా కృతమివ కదళీపట్టణే కాండపజ్ఞేః ॥ ఇందుర్ అర్ధం ॥
4 యెల్లగడ్డవారి వంశమనె[టి] పాలసముద్రమందు పూర్ణచంద్రుడై ఉద్భవించినమువంటి
5 రాజా నాగేశ్వరనాయుడుగారు స్వభక్త్యతిశయం చా
6 తను శ్రీఅగస్త్యేశ్వరస్వామివారి సంపూర్ణానుగ్రహం సంపాదించుకుని ఆ అనుగ్రహంవల్ల
7 సకలమయినవారికి ఎఱభ్యమైన విశ్వర్యమును పొం[ం]-
8 ది భూలోకములో దక్షిణకాశి అనిపించుకుంన్న కల్లేపల్లి దివ్యక్షేత్రమందు శ్రీనాగేశ్వర-
9 స్వామివారి ఆలయానకు పురోభాగమందు స్వస్తి శ్రీ [॥*] విజయా-
10 భ్యుదయ శాలివాహనశకవర్షంబులు గడిగ్ అగునేటి వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమాన
11 రాక్షసనామసంవత్సర మాఘ శు-
12 ద్ధ ఏ వరకు పూర్వమందు బ్ర(ం)హ్మదేవుడు సకలబ్ర(ం)హ్మాండస్థితినిమిత్తం మేరునిర్మాణంచేసి
13 నట్లుగా ఆచంద్రార్కస్థాయిగా అట్యున్నత
14 గోపురనిర్మాణం చేయించినారు ॥ శ్లోకం॥ సంపన్నిభరయెల్లగడ్డజననక్షీరాబ్ధిపూర్ణేం-
15 దుసన్నిభనాగేశ్వరనాయకస్య చ యశశ్చంద్రాంశునా
16 నిర్జిత్య [॥*] గత్వా తేన వివాదనిహ్నుతిపరో భూత్వా తు దోషాకరశ్చంద్రశ్శంభుశిరోగతో-
17 భవడ్ వోవా బద్ధో జటారజ్జుభిః ॥ టీక ॥ శ్రీఅగ[స్త్యే]శ్వరస్వామినా-
18 రి అనుగ్రహంవల్ల సకలసాంబ్రాజ్యలక్ష్మివిభవములు కలమువంటి యెల్లగడ్డవారి వంశమందు
19 పూర్ణచంద్రుడైనమువంటి రాజా
20 నాగేశ్వరనాయుడుగారి కీర్తిచంద్రుడు సకలబ్ర(ం)హ్మాండాలు వ్యాపించేటప్పటికి ప్రసిద్ధచం-
21 ద్రుడు చాలా అభిమానం చాత కీర్తిచంద్రుడి-
22 తో వివాదంపెట్టుకుని సకలదేవతాసార్వభౌముడైన శ్రీనాగేశ్వరస్వామివారిపట్టికి వివాదంతెచ్చు-
23 కోవలెనని వెళ్లినంలోగా ఆయన విచా-
24 రించి ప్రసిద్ధచంద్రుణి చూచి నీవు దోషాకరుడవై కళంకుగలవాండ్రవై నిష్కళంకమైన నాగే-
25 శ్వరనాయుడిగారి కీర్తిచంద్రుడితో తగుదు-
26 నని వివాదకువచ్చినావా [1] అని కోపం చేసి తన జటలనెటుకువంటి పన్నాలచాతి కట్టి శిరస్సున
27 పడవేసినాడని ఉత్ప్రేక్షాలంకారమూ ॥[ం] శ్రీవి ।

No. 80.

(*A.R. No.* 125-*A of* 1897).

ON THE PILLAR TO THE RIGHT OF THE SAME ENTRANCE.

1 [2] నేంటి [వి]క్కోనస్వ[ర్]ణెర శ్రీ-
2 వణ శు ఏ [దు] [ం] పద్ర . . . .
3 ది ఆనతిక్రమము [జ]రత్ఖా-
4 న్ భో[ఉ]వ్రద్దు ఆజ్ఞాయుర[జయ]-
5 ము[మి]ఖాన్ ఆజంపరఖానమ[హ]-
6 దుష్కరహూవోడయరుంగాది
7 కొండ్రవల్లెడుర్ప్ పాటుభూమి ది . .
8 దగోట్టపాలం [ప్ర]జలు [శ్రీ]జలి గ్గా-
9 రెడ్డి శ్రీనాయు[డు] [ప్ర]భుడపు [శ్రీ]వా-
10 ంశెట్టి బ[ం]ధు[వు] శ్రీశెట్టి [ప్రా]ంగా-
11 లి కల్యాణం[బు]యి [ం] [శ్రీ]కాళ్లి [నా]-
12 గశెట్టి జొ[న్న]గడ్డ రాగనేండు సిరు

---

[1] The letters నా వా are written below the line.

[2] Before this two or three lines seem to have been cut off.

[3] The letter డు is written below the line.

13 మొదలైన ప్రజలు మాస[మొ]ఖా[ను]-
14 కు వచ్చి వి(ం)న్నపం చేశిన వివరాలు
15 సర్వము(ం)న్ను వింట్టిమి । కొండ్డ[ప]-
16 ల్లి దండపాటకల్లాను అంట్టి . . .
17 వెవసాయాలకల్లా[నూ]ను . .
18 ంట్టచేత సుంఖ్యం మానితిమి న(ం)మ్మి
19 వెవసాయం విరివిగాను . . .
20 . ది యీ కౌవులు తప్పక న[డ]-
21 పువారము[।*] యీ కౌవులు య-
22 వ్వరు తప్పి నడ్చినాను తురు[క]-
23 వారాయనా పంద్దని తి(ం)న్న [దో]-
24 షానం బోవువారు ॥ కమ-
25 సాలఅంట్టిశేత సుంక్కమును
26 మానితిమి ॥ వొ(ం)డ్డెవారైరా గో-
27 బ్రాహ్మణవధ శేశిన దోషా-
28 న పోవువారు ॥ శ్రీ

No. 81.

(*A.R. No.* 126 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ౧ స్వస్తి [॥*] శ్రీమన్మహామండళేశ్వర కాకతియ్య కుమారరుద్రదేవమహారా-
2 జులు ప్రిథివిరాజ్యము సేయంగాను శ్రీపుష్పగిరిమఠ సాంత్తానికు-
3 లైన శ్రీమతు సోమశివాచార్య్యులు జనమేజయసర్ప్పయాగస్థాన-
4 మునందు అనంత్తవాసుకితక్షకకర్కో[ట*]టకమహానాగకుమారు-
5 ల చేత సుప్రతిష్ఠిత దివ్యలింగమైన కడలుపురి నాగీశ్వరశ్రీమ-
6 హాదేవరకు శకవర్షంబులు ॥ ౧౨౧౪ ॥ నేంటి నందన సంవత్సర
7 చైత్ర శుద్ధ పాడ్వమి గురువారమునాండు ఱాగుడి కట్టించ్చినారు ॥

No. 82.

(*A.R. No.* 126-*A of* 1897).

BELOW AN IMAGE NEAR No. 81.

1 ౧ వీరు శ్రీనాగీశ్వరశ్రీమ-
2 హాదేవరకు ఱాగుడి గట్టి
3 ఇ స్థానము ఏలిన సోమ-
4 [శివా]చార్య్యులు[॥*]

No. 83.

(*A.R. No.* 127 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీనాగేశస్య నాగేశ్వరగణరచితప్రాక్ప్రతిష్ఠాపనస్య । స్థిత్యై కోదండరామప్రభురభి-
2 మతదస్యాచిరాద్వారయిత్వా । జీర్ణాగారోపలోపర్యుపనిపతనజోప-
3 ప్లవం [స] ప్లవాబ్దే । పూర్ణే చూర్ణేష్టకాఢ్యాన్నవమిహ తనుతే శాశ్వ-
4 తం సాశ్మవేశ్మ ॥ గతేషు కలివర్షేషు (।) వహ్నినాగాష్టవార్ధిషు । శు-
5 భకృత్సంవత్సరాదాపూర్ణో నాగేశ్వరాలయః ॥ శా-
6 లివాహనవర్షేషు వేదాంబరగిరీందుషు[।*] కోదండరామప్ర-
7 భుణా కారితం శివమందిరం ॥ శాలివాహనవర్షములు ౧౭౦౪ । నేటి శుభకృతు . .
8 మందు యార్లగడ్డ కోదండరామనదేశాయీగారు గుడి కట్టించి[రి] ।

No. 84.

(*A.R. No.* 128 *of* 1897).

ON A PILLAR AT THE SOUTHERN ENTRANCE INTO THE SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు ॥ ౧౨౧[౪ నేం] . . .
2 ఘమాసం శివరాత్రినిమిత్తమునం గడలు[పు] . . .
3 గీస్వరశ్రీమహాదేవరకు ఱాగుడిగట్టిన సోమశి . . . .

4 కి పల్యరము ఎఱ్ఱప అఖండదీపానకుం బెటిన . . .
5 లు ॥ ౨౫ ॥ వీనిం జేకొని నగ్గుం గేతె కొడుక్కు సూరెబో
6 నిత్య నందిమానండు నెఇ ఎఱ్ఱప[సాణి]కి తల్లి ఎ . . .
7 ధర్మ్మువుగాను ఆచంద్రార్కముగా నడపంగలవా . . .
8 ధర్మ్మువు స్థానాపతియు సానిమున్నూ . . . . .
9 రక్షింపంగలవారు[।*] యతో [ధ]ర్మ్మస్తతో . . .

No. 85.

(*A.R. No.* 129 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 [1] బులు [౧౨]౦౩ వృషసంవత్సరము
2 . . నిమిత్తమున శ్రీకడలుపు-
3 . . . వరకు కగుపుడయారి ఎ[డుతో]
4 . . సెట్టీని తొప్పాండి సెట్టి కొడుక్కు ల
5 . . డ్రి అమరాండి సెట్టికిని తల్లి [ఆ]
6 . . . . వుగాను అఖండ్డదీపమునకు
7 . . . . ౫॥ వీనిం జేకొని చిన్నమకాచె
8 . . . . క్రమమున నిత్య నందిమాన
9 . . . . కర్కము నడవంగలవారు[।*]
ఇ ధ-
10 . . . వ్వరూ రక్షింపంగలవారు [॥*].

No. 86.

(*A.R. No.* 130 *of* 1897).

ON THE NANDI PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

North Face.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీశుభశకవ[ర్ష]ంబు-
2 లు ౧౧౫౮ శ్రావణబహ[ల]
3 పంచ్చాదశియు ఆదిత్యవార-
4 ము సూర్య్యగ్రహణమునా-
5 ండు రాచగురుదేవర కొడు-
6 కు(ం) జ్ఞానోత్తమశివదేవర-
7 లు కడలుపల్లి నాగీశ్వరశ్రీ-
8 మహాదేవరకు అఖండ్డ-
9 . . . [2]పమునకు పెట్టిన మోదాలు
10 ౨౫ వీనిం జేకొని కొంచ్చో-
11 ల పడ్లెంబోయిని కొడుకు
12 కొమ్మ[ళిబో]యిని సంతాన-
13 క్రమమున నిత్య నంద్ది-
14 మానెండ్డు నెయి [వో]యంగ్గల-
15 వాండ్డు వీనిం జేకొని సాని-
16 మున్నూ[వ్వ]రు రక్షింప్పం-
17 గలవారు[।*] యతో ధర్మ్మస్తతో
18 జయం[।*] శ్రీనాగసరి వ్రాలు [॥*]

No. 87.

(*A.R. No.* 131 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

South Face.

1 [స్వ]స్తి శ్రీ [॥*] బల్లనరేంద్రువల్లభి
2 [శు]భస్థితిం గామపరాణి శ్రీకడ-
3 [ల్పల్లి భు]జంగమేశునకు భక్తి న-
4 [ఖం]డితదీపమా శశాంకోల్లసితా-
5 . మై వెలుంగుచుండంగ నిలిపె ర-
6 [సా]ద్రిఖేందులను సల్లలితంబుగాంగ
7 . . శారదములు ధరణితల-
8 . . నను ॥ యీ దివియకుం బెట్టి-
9 [న కు]లోత్తంగ్గమ్మాడ లేను వీనిం జే-
10 కొని పెడన కోమటివారలు న-
11 మూరి ప్రోలె తొమ్మండ్ర యెఱియె
12 . నారె కుప్పన యెఱియె మల్లె కో
13 . గడియె। వీరలు సంత్తానక్రమ-
14 [ము]న యాచం।దార్కమ మఖండదీప-
15 [ము]నకు నిత్య నందిమానెండు నె-
16 [యి] వోయంగలవారు ॥ దీని రక్షిం[పం]-
17 గలవారు సానిమున్నూవ్వరు[।*]
18 [య]తో ధర్మ్మస్తతో జయః [॥*]
19 కామాచారి వ్రా[లు] [॥*]

---

[1] The beginning of this inscription is lost.

[2] The letter ప is written below the line.

No. 88.

(*A.R. No.* 132 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

East Face.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] సోమవంశవిశేషకుణ్డగు
2 బల్లభూపాత్మజుణ్డు దిలీపనిభుణ్డు
3 చాలుక్యభీమభూపాలు ణ్డన్నరపతి
4 కబ్బలదేవికి నగ్రసుతుణ్డు। బల్లా-
5 దినాధుణ్డు భరథభగీరథప్రస్తుత-
6 చారిత్రం బరగుచున్న యాతనివల్ల-
7 భి సీతాసమాన సోమలదేవి సుభ[గు]-
8 ణలలిత కడలు।పల్లినాగేస్వరున-
9 కు దీపం బఖణవర్త్తి యాచంద్రతార-
10 కవర్త్తిగాంగ నిలిపె రసగిరివ్యో-
11 మేంద్దువిలసితంబులై శకాబ్దంబు లు-
12 ర్వ్వర నభినుతముగ ॥ యీ దివి[య*]కు[ం]
13 బెట్టిన కులోత్తుంగ్గచోడ లేను
14 వీనిం జేకొని పెడనకంచ్యరవా[డ]
15 పోతెసూరె ప్రోలెమాంకె వీరలు సంతా-
16 నక్రమమున నాచంద్రార్క్కము[గా]
17 [నీ] దీపమునకు నిత్య నంద్దిమానెణ్డు
18 [నె]యి వోయంగలవారు [।*]దీని ర[క్షి]-
19 ంపంగలవారు సానిమున్నూర్వ్వ[రు][।*]
20 యతో ధర్మ్మస్తతో జయమ్ ॥

No. 89.

(*A.R. No.* 133 *of* 1897).

ON AN OCTANGULAR PILLAR LYING IN FRONT OF THE KESAVASVAMIN TEMPLE AT YENAMALA-KUDURU, GANNAVARAM TALUK, KISTNA DISTRICT.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు ౧౧౬౩ గునేం[టి] శార్వరిసంవ-
2 త్సర ఉత్తరాయనసంక్రంత్తి నిమిత్యమున మల్లేశ్వర-
3 దేవర గుడి పత్రకోమటి సురమ తమ తలి మ[ఱ్ఱు]లసాని౯ తమ తండ్రి
4 బోలిసెట[కి*] ద[ర్మ్మా]ర్త్థముగ మల్లీశ్వరశ్రీమహాదేవర . . ఆఖండదీ-
5 పమునకు ఇ(ం)చిన మోదాలు ౨౫ వీనిం జేకొని [కొప్పు నయ్యనబోని]
6 యెల్లి కొడుక్క మారె-
7 బోయుండు తన పు-
8 త్రానుపౌత్రికమున
9 నిత్య [మా]నెండు నె-
10 యి పోయంగల[వా]-
11 [ండు॥*]

No. 90.

(*A.R. No.* 134 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు ౧౧౬౩ యగునేంటి మేషస-
2 ంక్రా[ం*]త్తినాండు గోపతి నాగనబోయుండును ఆకేతవ[బో]-
3 ండు ప్రోలెబోయుండు తమ తల్లితండ్రికి ధర్మువుగా మల్లేశ్వ-
4 రశ్రీమహాదేవరకు [అ]రదీపమునకు నిచిన మోదలు ౧౩ వీనిం జేకొని
5 గోపతి ప్రోలెబోయుండు వల్లెనబోయుండు నిత్య సోలెండు నెయి ని
6 . . . ప్రోలెబోయ్ను కొడుక్క మారెబోయుండు సోలెండు నెయి నడ్పువారు[॥*]

No. 91.

(*A.R. No.* 135 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శాకాబ్దే యుగబాణఖేందుగణి-
2 తే చైత్రే శుభే వైషువే కాలే బో-
3 ద్దనమణ్డలేశ్వరసుతోమల్యేశ్వరా-
4 యాదరాత్ । ఖేడం ప్రాదశదిద్దకీర్త్తి-

5 సుభగో లోకాంబకానందనో భీ-
6 మశ్శత్రుభయంకరో విజయవాటాఖ్య-
7 ం పురం సిద్ధయే ॥ శ్రీచోడవంశాబ్ధి-
8 సుధాకరోభూద్వేంగ్గీపతి[ః*] శ్రీత్రి-
9 పురాంతకాఖ్యః[।*] తస్మాచ్చ కర్న్నాటక-
10 భూభుజాచ్ఛ లబ్ధం పురం బోద్దననా-
11 యకేన ॥
12 తం భీమదేవో విదితప్రభావస్స-
13 మాదిశద్దేవవరాయ భుక్త్యై ఆచ-
14 ంద్రతారార్కమనింద్యకీర్తిర్మ్మల్లేశ్వ-
15 రాయాఖిలవైరిమల్లః॥
16 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత
17 వసుం[ధ]రాం । షష్టిం వర్షసహ-
18 స్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే
19 క్రిమిః ॥

No. 92.

(*A.R. No.* 136 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[॥*] శకవర్షంబులు ౧౧౬౩ ॥
2 నేణ్టి యుత్తరాయణసంక్రాంత్తి-
3 నిమిత్యమున విజయువాడ మల్లేశ్వ[ర*]-
4 శ్రీమహాదేవరకు జక్కిరడ్డి తమ తల్లి(ం)కి తండ్రు-
5 కి దర్మ్మపుగా అఖండదీపమునకు ఇచిన మో-
6 దాలు ౨౫ వీనిం జేకొని నక్క మలెబోయిని కొడుక్క
7 సూరెబోయుండు నన్యబోయుని కొడుక్క కొ-
8 మ్మనబోయుండు తన పుత్రపైవిత్రికము-
9 న ఆచంద్రార్క[ర్*]ముగా నిత్య మానెండు నెయి
10 పోయంగలవారు [॥*]

No. 93.

(*A.R. No.* 137 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 గందసిరి జక్కిరడ్డివారు
2 ౧౧[౬]౩ గు విషువుసంక్రాం-
3 తినిమిత్యమున మల్లేశ్వ-
4 రదేవరకు లోకతె ప్రోలి [యె]-
5 ట్టి అఖండదీపాన కిచిన
6 మోదాలు ౨౫[।*] వీనిం జేకొ-
7 ని మి[ఱ్ల]పోతెం [గేతె]బో-
8 యుండు పుత్రపౌత్రికము
9 నిత్య మానెండు నెయి
10 పోయంగలవాండు [॥*]

No. 94.

(*A.R. No.* 138 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ౯ స్వస్తి శ్రీ [॥*] శుభశకవరుశములు ౧౧౩౭
2 యగునేంట్టి తొలుకట్టులనాండు చాగి పోత-
3 రాజునకు ధర్మ్మార్త్థముగా బొద్దెబోయిని ఇ-
4 చ్చిన గొఱ్ఱ్యలు ౫౫[।*] వీనిం జేకొని ముప శన-
5 బోయిని కొడుక్క గుండెబోయుండు ఆత-
6 ని కొడుక్క ప్రోలెబోండు దన పుత్రా-
7 ను పౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వో-
8 యంగలవాండు ఆచంద్రార్కముగాను[॥*]

No. 95.

(*A.R. No.* 139 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 [1]శ్రీధాతఘ్రికు(ం)[లే] జాతో
2 బొల్లనాఖ్యాచ్చ ధీమతః[।*] తస్య
3 పుత్రో మహా[వీ]రప్రోలనాఖ్య [2]-
4 [స్సు]ధర్మ్మవిత్ [॥*] ప్రోలనాత్

[1] Read శ్రీధాత్రంఘ్రి.

[2] The letter ౨ is cut below the line.

5 [కొ]మ్మమాంబాయాం పా[ర్ద్ధ]-
6 పుత్ర ఇవ [క్షితౌ[।*] జా]తవాన్
7 ప్రోలనాఖ్యచ్చ గుణసాగర-
8 చంద్రమా[ః॥*] [స్వ]కులా[ద్ధి]శే-
9 శాంకచ్చ సుధైర్యో సిహ్యవిక్ర-
10 మ[ః।*] కేతనాఖ్య చ జామాత్రు స-
11 ద్ధర్మగుణకోవిద[ః*] ॥ [శా]కా-
12 [బ్దే] మునితర్కరుద్రగణితే మేషే ప్ర-
13 యాతే రవౌ తస్మిను పుణ్యదినే పర-
14 ందరసుతానాటాధినథాయ చ[।*] శ్రీ-
15 మ[త్*]ప్రోలసనామధేయసతతం
16 ఆచంద్రతారాస్థితం ప్రాదాద్దీప-
17 మఖండవర్తితసిఖం మ-
18 ల్లేశ్వరాయ క్రితీ ॥

No. 96.

(*A.R. No.* 140 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమానీశశిఖామణిస్సురగణానానంద-
2 నిష్యందనో యః పుష్ణా[త్య]మృతేన భూపతిఘ-
3 నిస్సోమస్తు తస్యాన్వయే । జాతో గొంకమహీ-
4 పతిస్సువిలసద్వేంగ్గీసహస్రక్షమాధీ-
5 శో విశ్వమపాలయె[చ్చృ]తగుణో యో ధర్మ్మ-
6 సన్మర్గ్గణైః ॥ తస్మాదయ్యపదేవభుప-
7 తిరభుఙ్ఖ్యాతప్రతాపోనయద్యత్కీర్త్యా[ర్] ధవ-
8 ళే హ్రియేవ భువనే నక్షత్రచక్రం శశీ ।
9 తత్పత్నీ కమలేవ ముప్పలమహాదే-
10 వీ యశోభ్రాజితా యా జాతామరభూభృతో-
11 ర్థిఫలదా గంగేవ సన్మర్గ్గగా ॥ తాభ్యాం జాతో గణ-
12 పతినృపస్సద్గుణైరేవ నద్ధో వీరో యస్యో-
13 రసి చిరతరం రాజతే రాజలక్ష్మీః । తత్కాంతాసీద్విల[సి]-
14 తగుణా పా[వ్వ]ర్తీవ . . . . నీత్యా . . . . . .
15 . కాంతకాంతాముఖేషు ॥ తాభ్యామభూ[ద్గ]న్మ .
16 య్యపదేవభూపశ్శక్తిత్రయోదంచిత[సర్వ్వసమృద్ధి] .
17 వ్రిద్ధిః ॥ యెశ్చంద్రమా . . . . సమ.
18 స్సంపూర్న్నమాహు . . . . . జాజ్వలశ్రీస . .
19 య . . విజితమతి . . . . . న[ం]-
20 దశరరుద్రమితే [శకాబ్దే] . . . . . వరదీపకం
21 కాంతారమల్లేశ్వర . . . . . శ్వరాయ ॥
22 ౧ స్వస్తి శ్రీ విజయవాడమల్లేశ్వర శ్రీమహా-
23 దేవరకు [వెంగి] అయ్య[ప]దేవమహారాజు
24 అఖండదీపమునకు నిచిన మోదాలు ౨౫
25 వీనిం జేకొని మేడిబోయుని కొడుకు రామన-
26 బోయుండు తన పుత్రానుపౌవిత్రికమున ని-
27 త్య మానెడు జ[మరు] ఆచంద్రార్క్కము నడపంగ్గల-
28 వాండు ॥ ఏలూరి తూర్ప్పు[న] బోయునికిం బేట్టిన ఖ
29 ౧ శ్రీ [॥*]

[1] The letter త్తే is entered below the line.

No. 97.

(*A.R. No.* 140-*A of* 1897).

IN THE SAME PLACE. [1]

1 శకవర్షంబులు ౧౧౭౨ గునేండు
2 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర చాగి గణపయరా-
3 జులకు ధర్మువుగా బాసెనబోయుండు సం-
ద్య-
4 దీపమున[కు] నిచ్చిన మోదాలు ౭ వీనిం జే-
కొని కన్నె-
5 బోని ఎఱబోయుండు తన పుత్రానుపవి-
6 త్రికము నిత్య సోలెండు నెయి నడపంగలవాం
డు[2][॥*]

No. 98.

(*A.R. No.* 141 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . చెద్దకు సత్కవీంద్రులను సద్భూమిసురవ్రాతము . . .
2 జొచ్చిన భూమిపాలకులం బెక్కణ్డ్రి నుదయాభావనం బోచెం గ-
3 ల్మష మెంత్త యంత్తయు శుంభ్భన్నృ . . రిత్రమెయి [వై]చెను ధర్మ్మ-
4 వునించ్చెం గీర్త్తినుతదీపదణ్డ . మంబుంగాను ॥సీస॥
5 పురబాణవియదిందుపరి[ణతంబు]గ సకాబ్దంబులు
6 సైత్రమాసంబు బహుల . . . . . దినంబున
7 విషువుసంక్రాంత్తి నిమిత్తంబు . . . . . లాకాశసికిమ-
8 రుదర్క్కమహిసశిమూర్త్తి . . . . . విదారుణా[భ్యా]-
9 న్వితునకు పురాధిప . . . . . కు నంబుజాక్షి-
10 యునకు విజయవా . . . . . మహామల్లీ-
11 స్వరదేవరకు నఖణ్డ . . . . . [భీ]మ ణ్డత్యు-
12 త్తమధార్మ్మికుణ్డు ॥ స్వస్తి శ్రీ . . . . . ఖట్వాంగ్గ-
13 ధ్వజ వ్రిషభలాంచ్ఛన కాంచ్చీపుర . . . . . పాదాంబుజ-
14 సేవిత అన్నువకామకులతిలక అ . . . . . నొడినడి సా-
15 హాసార్జ్జున సంగ్రామరామ . . . . . స్వనక-
16 ణ్ఠీఱ[వ*] పరమణ్డలచూరకాఱ . . . . . గుఱు
17 మఱజముణ్డైన శ్రీమన్మహా[మణ్డలికరాజులు] సకవర్షంబులు ౧౦x౩
18 గునేంటి విషువుసంక్రాంత్తి నిమిత్తంబున శ్రీమన్మల్లీ[శ్వ]రదేవరకుం బెట్టిన
19 అఖణ్డదివియలు ౩౦ వీనికి బెజవాడ బ్రహ్మబోయిని కొడుకు కూచెన-
20 బోయుణ్డును పిరి అల్లుణ్డు కాపనబోయుణ్డునుం బెట్టిన యినుప-
21 ఎడ్లు ౧౦౧౦ [।*]ఇది ప్రజలప్రజలతరముగ బెజవాడమానిక

---

[1] This inscription is written in continuation of the above and its contents are given in No. 1:0 in the *Annual Report on Epigraphy*.

[2] This line is written below No. 100 in the original.

22 రెణ్డు మానికలు నెయి ఆచంద్రార్కము నడపంగలవారు।
23 యీ దివియ గూచెనబోయినికిం బళివేల పుట్టెంటి పట్టున-
24 డపంగలవారము[।*] రాదివెను దేవసెమ్మళను ఎవ్వడైన[ం] బొ-
25 డిచినవారు గంగకఱుత వెయి గవిలల బొడిచినవారు[॥*]

No. 99.

(*A.R. No.* 142 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీద్విత్తేకవంశాద్దేః పెనుంగొండ-
2 పురీశ్వరః[।*] శ్రీమత్పునుంగొసగోత్రా-
3 ర్యో సెట్టినారాయణప్రభుః।[।*] తస్య
పుత్రోభ-
4 వచ్ఛ్రీమాన్ ప్రోలాంబాయా మహీతలే[।*]
నీలిసె-
5 ట్టీతి విఖ్యాతస్సగుణాఢ్యస్సుశీలవాన్ । [।*]
6 శ్రీశాకాబ్దే సునేత్రాంగజశరరజ[నీ]నాథ-
7 ప్రిథ్వీప్రసంఘే (।) ఫాల్గుణ్యాం శుక్లపక్షే
8 ప్రకటితజయతిథ్యా మరేశేజ్యవారే । శ్రీమ-
9 [ల్లే]శాయ భక్త్యా త్రిభువనవిదితాయాద్రిక-
న్యా-
10 ధిపాయ ప్రాదాదాచంద్రతారం . శ
11 దశదిశం దీపమత్యుజ్వలాఖ్యం । [।*] మల్లీ-
శ్వ-
12 రదేవరకు నీలిసెట్టి ఇచ్చిన మోదాలు ౨౫
13 వీరిం జకొని నల్లంబ్రోలెబోయిని కొ-
14 డుకు బాచెనబోయుండు నిత్య
15 మనెండు నెయ్యు నడపంగలవారు తన
16 పుత్రానుపపుత్రమై [॥*] నీలిసెటి దీప-
17 [ము] నందమల్లబోని కొడ్కు ప్రోలెబోయుం-
డు తవ్యం-
18 [డు] పుత్రానుపౌపుత్ర[ం] నడపంగలవాం-
డు॥ వీరే మఱి[యు]
19 అరదీపానకు నిచిన మోదలు ౧౩ వీరిం జే-
కొని కాప-
20 బోయిని కొడ్కు కొమ్మనబోయుండు నిత్య
తవ్వె-
21 ండు నెయ్యి నడపంగలవారు [॥*]

No. 100.

(*A.R. No.* 143 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] [1]సకలపరమవంశోద్భ-
2 వ భారద్వాజగోత్ర ఖట్వాంగ్గధ్వ-
3 జ వృషభలాంచన కంచి[పు]-
4 రేశ్వర కడువాయ్పఱఘో[ష]ణ ప-
5 ల్లవకులతిలకపదాంబుజ-
6 సేవిత అన్నువకామకులాధినా-
7 యక అనేకబంధుజనశ్రయ ప[తి*]-
8 హితాభరణ నొడివడిసాహ-
9 సార్జ్జున సంగ్రామరామ డక్కు-
10 మాడ్లశాసన శ్రీవెంగీదేశ[2]చాలు-
11 క్యనంకకాఱ పరమణ్డల-
12 చూఱకాఱ పతిదేవగురు-
13 ద్విజభక్తులు కుఱుమఱ-
14 జముణ్డైన శ్రీమన్మహా-
15 మాణ్డలిక బొద్దన కొడుకు
16 భీమనమణ్డలీకుణ్డు బె-
17 జవాడ మల్లేశ్వరదేవర
18 కిచ్చిన శాసనము[।*] మాకు
19 నభివ్రిత్తిగాం జక్రవర్త్తి ఇచ్చిన బెజవా-
డ దేవర చె[య్వు]
20 శ్రీకాంత్తాప్రియు శిష్టసిష్టజనతాశీర్వ్వర్ద్ధ-
నులు ధా[ర్మ్మి]-
21 కుల్నాకీశోన్నతబోగభాగులు జనానందప్ర-
దు-
22 ల్విద్విషాదికారణ్యమరుత్సఖులు బహుక-
లానిష్ణాత-

[1] The letter స is engraved below the line.

[2] దేశ is written below the line.

23 లుద్యత్సితశ్లోకులు గేతజ్ఞుం దమ్ముబంధ్యియు
24 కభంగ్గవదులూ । అ[ం]దు గిరి[శు]కంటె
25 ంటె దాని శ్రీనంద్రనుకంట్టె కూపి సురనాతు-
26 గానంద్రనుకంట్టె కోచ నలినప్రియుకంట్టెం
27 నుకంట్టె నూత్రి(త్ర)కుడ్డు నందగ బంగ్గి ధ-
28 అ చిమ్ముబంగ్గికెని రామాతిలకంబైన బాదమకు
29 ణ్డు బొద్దణ్డు బుధసంప్రీతికరుడ్డైన చమ్ము భీమ-
30 అతులితపుణ్యమూర్త్తు లభియాత్రినిపాలక-
31 గద్ధితహితసచ్చరిత్రు లుదియించ్చిరి అండ్డు
32 మ ణ్డూజ్జితుడ్డై సప్తసంతతుల్ం జేకొని
33 ప్రతం కి నగ్రహారము ల[పా]రము లిచ్చె ద-
34 నను ॥ ఆదిం జెప్పంగంబడ్డ ధర్మ్మంపులు ధ-
35 దానంబు హిరణ్యదానమును భూదానంబు
36 లు నాంగ్గం బూని మహిలోనను పుట్టపుం-
37 న్మతి నమ్ముభీము బ్రోచి సత్రంబులు ప్రపలు
వెకుర్చలును ॥ [1]

No. 101.

(*A.R. No.* 144 *of* 1897).

On a slab leaning against the east wall of the Nagesvara temple at Chebrolu, Bapatla Taluk, Guntur District; left of the entrance.

First Face.

1 వత్సరము .
2 వ్యంగా విపు .
3 సంక్రమణంబున .
4 జకర్చం డను దయా[ప] .
5 కోం డఖండదీ .
6 కము చాంబ్ర[ప్ర]కా .
7 న తారకాకికి . .
8 ంబరంగంగం [బె]ట్టె [వా] .
9 ద్రాససిభానుధరా-
10 ంబరతారకంబుగా-
11 [ను] ॥ స్వదత్తం పర-
12 [ద]త్తవాం యో హ[రే]-
13 త్త వసుంధర[*] ష-
14 ష్టి[వ్ర]రుషసహ-
15 స్రాణి విష్టాయాం
16 జాయతే కృమి[ర్] [॥]

Second Face.

17 [స్వ]ష్టి శ్రీ [॥*] [శకవర్ష]ంబులు
18 ంలిఖ సేంటి విమమున[ంకా]-
19 స్థిమిత్యమున శ్రీమన్మ[హా]-
20 మండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గ[చో]-
21 [డ]గోంకర్చరాజుల పెన్నడ . .
22 . . న ఆల్లుండు జకర్చనరా[జ]
23 . శ్రోహి జేంబోలి శ్రీకుమార[స్వా]-
24 [మి]జేనర కాచంద్రార్కం మఖండవ-
25 [త్తి]దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదు-
26 [మా]డలు ంబె పిలిం జేకొని యా .
27 . ఏ కోడుర్చ కాపుబోయుండు [స]-
28 [ం]తానక్రమమునం దన పుత్రా[ను]-
29 [ప]ర్వతికమున సహాసేనం-
30 బున నిత్య మానెండు నెయి వో-
31 యంగలవాండు ॥ దీని మున్నూ-
32 [వ్వు]రు సాను మున్నూవ్వురు
33 [య]య్యలు మానులుం బ్రతి-
34 పాలింపంగ్గలవారు ॥
35 శ్రీకర ం మోసిన వ్రాలు[॥*]

[1] Below this is engraved the last line belonging to No. 97 above.

[2] Read దత్తం వా.

No. 102.

(*A.R. No.* 145 *of* 1897).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE; RIGHT OF THE ENTRANCE.[1]

First Face.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీసకళభువన[ప]-
2 ల్లభ శ్రీమదాహవమల్లదే-
3 వశ్రీపాదపద్మారాధక పరమ-
4 ట్టారకసాధక । సకళజగదు-
5 త్తంస విప్రవంసాళంకార । సత్త్రీ-
6 గనంకకాఱు । సాహిత్యవిద్యానిధి
7 వినయరత్నాంబుధి శంకరకింకర । లోక-
8 రక్షయంకర । సమ[దా]రాతిమత్తమా-
9 తంగమస్తకధ్వస్తవిదారదారణ
10 సరసఫిరపజర సామ్రజ్య-
11 ధురంధర । నిజభుజబలాక్రమ[ని]-
12 జిత[ప్ర]తినుల్లి । మన్ని[ప్రి]యమం-
13 ల్లి । పరమపదనిధికట-
14 నబడవానలో[గ]డవానల
15 వాజికుంకమధ్వజం[డు] . .

Second Face.

16 స్వస్తి [॥*] సకవర్ష-
17 ంబులు దొంభ-
18 మూటయురు-
19 వదివెంబ్రది
20 యుపు వరాభ-
21 వసంవత్సరంబు-
22 నం బయలనంబి
23 యదిపోయి-
24 నదిన్నడ రు-
25 న్నంవల రెండ్లు గో-
26 టుయి నాల్బు వ[చ్చి]
27 చెంబ్రోల పిడి[వ]
28 [కో]మరస్వామి
29 . . ఒకి[మ్మె][కిడ్డ*]

Third Face.

30 వెలనాట్ట . ట్టి
31 ఆచరయుమిత్తి . .
32 [వా]సిల్లయి . . . . .
33 . . . . . .
34 . వెగినాట్టి కై-
35 [వ్వ]రు రాజవైరి
36 వాయం భూవ్వ[ట్టి]-
37 తిం దప్పక పా-
38 లించువాడు ధీ-
39 ని [న్ని]ప్పినవాడు
40 ప్రయాగవాళ-
41 ణాసి యభి-
42 నవరా . .
43 స్వదత్తం వర[దత్తం] వా యో హరే-
44 తివసుంధరా . . ²

No. 103.

(*A.R. No.* 146 *of* 1897).

ON A PILLAR TO THE LEFT OF THE DHVAJASTAMBHA IN THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 శ్రీనారీపతినాభిపంకర్-జభవ-
2 శ్రీపాదజాతో త్తమస్తోనాథాంబు-
3 జభానర్-యంష్టు నిజవంశం బెల్ల(ం)-
4 దీపింప్ప(ం)గా దీనానాథకవీంద్రగాయ-
5 కులు గీత్తిం[ప్పం]గం గీత్తీ[శు](ం)డై
6 భూనాథాగ్రణి బుద్ధవమ్మ ప్రభతోం బుట్టి-
7 న్నవాశో య్యో[ం]డై । శ్రీవప్పయ్యో-
8 నకాంచ్చి కైనెయసి కాంచ్చిస్వగీనాథు ను-
9 ద్గారికారును లాలాటనే[ం]ద్రు నిజన-
10 హితు మురకిం[టి]కాడ్నెవ్వి(ం)బుణ్యాచారు
11 ప్రవ్వన్నవ్వమ్మే-శ్వరు[ం]డు గొలిచి-
12 మునుశాసనం బొ[ం]ద్వి(ం) గనో[ం]ద్రాదిం-

---

[1] The stone is mutilated at the bottom.

[2] The continuation is missing. The fourth side of the stone contains three or four much damaged lines of a completely worn out inscription in characters of about the same period.

[3] At the top are cut figures of a crescent, peacock and sun.

13 డోంగేఱుమార్గ్గత్రయము వడ-
14 సె నాతారచంద్రార్క్కలీలను ॥ ఆ విభు-
15 నన్వయంబ్బున గుణాడ్యు(ం)డు గండ్డ(ం)డు
16 వుట్టె వానికిని దేవమహీజదాని అ-
17 గు దేసటి పండ్డ(ం)డు వుట్టి షట్సహ-
18 స్రావని ఏలెం దత్సుతు(ం) డుదగ్గ్రు(ం)-
19 డు విల్లమభీమ(ం) డంధ్రలక్ష్మీవని-
20 తేశుచే(ం) బడసె(ం) జెల్వగు పంచ్చినికు-
21 ఱ్ఱు బ్రిత్తిగాను ॥ ఆతనికుద్భవించ్చె న-
22 ధిపాగ్రణి గండ్డ(ం)డు వానికిం గ్గులస్త్రీతి-
23 లకంబు మేడమకు ధీరు(ం)డు వండ్డ(ం)-
24 డు వుట్టె వానికిని శీతకరాస్య బూరమకు
25 సిన్ధురవైరిబలుండ్డు రాజమాన్దాతు(ం)-
26 డు వుట్టె భీమ(ం)డ్డు . . [త్యు]ండు ధన్యు(ం)-
27 [డు] పుణ్యమూ[ర్త్తి] . . . . రోధిభీమ
28 . . . . . గ్గులాం-

Second Face.

29 దీధితిరేఖవరేణ్య-
30 పుణ్యదోహల అనం
31 బెంప్పుగన్న ఎఱియా-
32 ంబ్బకు నుద్భవ మ-
33 య్యె భారతీనిల-
34 యు(ం)డనంగ్గ(ం) బ-
35 ండ్డధరణీపతి స-
36 ర్వ్వకలాప్ప్రవీణు(ం)డై ॥
37 తల(ం)పు సదర్త్థభా-
38 వమున(ం) దద్దతసూ-
39 క్తుల(ం) గూడవర్న్నన-
40 [లు] గొలసుగొనంగ్గ
41 వ్రావడ్లుగోరినభం-
42 గ్గిక వచ్చిముట్టం
43 గోమలగతి దేసి
44 మార్గ్గములు మట్టు-
45 పడంగ్గటనంబ్బు-
46 లొప్ప నాద్యులక్రి
47 య(ం)జెప్ప నెర్చ్చె
48 నృపధూర్జ్జటి భీమ-
49 యపండ్డ(ం) డిమ్మహిని ॥

Third Face.

50 స్వరతర్క్కాంబరచంద్రసంఖ్య(ం)జ-
51 నుతచ్ఛాకాబ్దచైత్రామలేతరప-
52 ంచ్చాదశి సౌరివాసరసముద్యన్మేష-
53 సంక్రాంత్తి సుస్థిరతంబ్బోలుచు మయూ-
54 రవాహనునకుం జ్జేంబ్రోల(ం) బెట్టిం-
55 చ్చె భాస్వరదీపం బ్బతిభక్తి(ం) బండ్డ-
56 న్రిపు(ం) డాచంద్రార్క్కతారంబుగాను॥
57 స్వస్తి [॥*] శకవర్షంబులు ౧౦౬౭ గు-
58 నేంట్టి చైత్ర బహుల పంచ్చాద [1] శియు
59 శనైశ్చరవారమున శ్రీకుమార-
60 స్వామిదేవరకు మహామణ్డలేశ్వర ప-
61 ండ్డయ దమ తండ్రి భీమరాజునకు
62 దర్మ్మార్త్థముగా నఖండ్డదీపమున
63 కిచ్చిన ఎడ్లు XX వీనిం జేకొని నల్ల-
64 ంగాటబోయుని కొడుకు కొణ్డబోయుణ్డు
65 దన పుత్రానుపౌత్రిక మాచంద్రార్క్కము
66 మహాసేనమున నిత్య మానెండు నెయు
67 వోయంగలవాణ్డు [॥*] శ్రీశ్రీశ్రీ

No. 104.

(*A.R. No.* 147 *of* 1897).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE GOPURA OF THE SAME TEMPLE; RIGHT OF THE ENTRANCE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. V, pp. 142 ff.

No. 105.

(*A.R. No.* 148 *of* 1897).

ON THE SOUTH FACE OF THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౭X
2 అగునేంటి పరిధావిసంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ
3 ఏకాదశియు శుక్రవారమున కుమారాస్వా-
4 మిదేవరను దేవాభక్తునివారు ప్రతిష్టచే-
5 శిరి । శాకాబ్దే శరమౌనివార్ధిశశభృత్స-
6 ంఖ్యాన్వితే పాల్గుణే శుక్లేకాదశిశుక్ర-
7 వారసహితే తాంమ్రాపురాధీశ్వరం[।*]
8 దేవాభక్తునికొంణ్డనాంహ్వయచతు-
9 ర్థాంబోధిజేవాతృకః సోయం తార-
10 కవైరిణం నిజప్రతిష్టాచంద్రమా-
11 తారకం ॥ శ్రీ

[1] The letter ద is written below the line.

No. 106.

(*A.R. No.* 148-*A of* 1897).

ON THE SAME FACE.

1 స్వస్తి శ్రీః॥ శ్రీకృష్ణ అప్పయంగారికి ఎ-
2 ఱ్ఱంజెఱువు వెనక రెండు మర్త్తులు గొ-
3 లసచెఱువు వెనక రెండు మర్త్తులు గు-
4 డపఱతిపాటి తూర్పున పది పుట్లు [॥*]

No. 107.

(*A.R. No.* 149 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR TO THE LEFT OF THE SAME ENTRANCE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, pp. 38 ff.

No. 108.

(*A.R. No.* 150 *of* 1897).

ON A SLAB IN FRONT OF LARGE NANDI NEAR THE SAME TEMPLE.

East Face.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్శ[ం]బు ౧౦౩౭ గు-
నేటి
2 అస్తి చలమర్త్తిగండ[ః] పరన్నప-
3 జీ[వా]పహరణకరయమద[ం*]డ(ః)[।*]
స్స-
4 ద్గుణరత్నకరండః కవిజనశిష్టేష్టవనజ-
5 వనమార్త్తండః।[।*] యస్య స్ఫురన్నిశి
[త] భీష-
6 ణఖడ్గదారాసంపూజితో విజయకన్య-
7 కయా విభాతి। నిర్భిన్నవైరిగజమస్త-
8 కపీఠజాతముక్తాక్షతో[జ్వ]లకరాంబు-
9 జయారణాగ్రే।[।*] సోయం శ్రీవెలనాంటి-
10 చోడనృపతిర్భూపాలచూడామణిర్బ్బా-
11 హాసిప్రవిదారితారినికరస్సౌజన్యరత్నా-
12 కరః। వీరశ్చౌలికచక్రవర్త్తికటకప్రకా-
13 రనామాంకితో గొంకక్ష్మాధిపనందనః క్రితి-
14 ని[ధి]ః ప్రఖ్యాతతేజోనిధిః।[।*] భూపస్యా-
[స్య]
15 కులాంగ్గనా ధ్రితిమతీ ధాత్రివ భాభాసి-
16 తా భూదేవాంగజభామినీవ లలితా గు-
17 ండాంబికా రాజతే[।*] యా సాధ్వీ సుక-
వీంద్రబ-
18 ందుజనతాభూదేవభ్రిత్యార్థినామిష్టాత్త-
[ర్]-
19 ప్రకరప్రదానవిషయే సా కల్పవల్లీనిభా[॥*]
20 శాకాబ్దానాం సమాజే గిరివిశిఖనభ [*శ్]-
చ[ం]ద్ర-
21 స[ం*]ఖ్యాసమేతే సేయం శ్రీగు[ం*]డ
మా[ం*]బా నయ-
22 వినయవతీ పున్యసౌజన్యధామ [।*] దీప[ం*]
త్త్రే-
23 లో[క్య]దీప[ం*] స్ఫురదమలయశోల[ం*]-
క్రితా త్తా[ం*]బ్ర-
24 పుర్య్యా[ం*] ప్రాదాదా[చం*]ద్ర[తా*]-
ర[ం*] త్రిభువన-
25 గురవే స్వామినే షణ్ముఖాయ ॥

No. 109.

(*A.R. No.* 151 *of* 1897).

ON THE SAME SLAB.

West Face.

1 స్వస్తి [॥*] శఖవర్షంబ్లు ౯౯౮ నేంటి నలశంవత్స-
2 ర శ్రాహి స్వస్తి సర్వ్వలోకాశ్రయ శ్రీ-
3 విష్ణువర్ద్ధనమహారాజుల ప్రవర్ద్ధమా-
4 న విజయరాజ్యశంవత్స[1]ర[ంబ్లు ౭] నేణ్డు శ్రీమత్స-
5 మస్తసేనాధిపతి వెలనాంటిగొంకయ శ్రీమూ-
6 లస్థానమహాదేవరకు మాఘమాసమున

[1] The letter త్స is engraved below the line.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi
73035

7 పున్నమయు సుక్రవారమున సోమగహణ-
8 మిమిత్తమున నఖిష్టమై ్ర పెదియ యెయిక్కొంటికిం జె-
9 ట్టిన వెల్లెట్లు యెంగదియు ఇ నిమిత్తమునన వీర
10 శ్రీకుమారస్వామిదేవరకు నఖిష్టనిమ్ర పెదియ-
11 లు రెంటికిం జెట్టిన వెల్లెట్లు నూఱును వీసం జే-
12 రొని శ్వేతానద్రిమనునం గాచి యూచ[ం*]ద్రార్కార్ణము
13 మఖిష్టనిమ్ర పెదియలు మూంటికిం గొమ్మ-
14 బోయిని కొడుకు దిక్కిరాయ మహా సేనమున ని-
15 ల్చ మూడ్డ మానికలు నెయి వోయంగలవాండ్లు [॥*] నే-
16 బ్రోలి స్థానపతియును నుమ్మావ్వూరు అయ్యలు ము-
17 మ్మావ్వు[ం*]రు నాయలిం బ్రతిపాలింపంగలవారు [॥*]
18 ప్రఖ్యాతైశ్వర్యసుపద్రయోపేతసధభి రొక్కొబ్బిడ్డే మి-
19 తే సోమస్య గ్రహణే పవిత్ర సధసు ప్రాచాత్ప-
20 వీపస్థయం[*] నిత్యా నన్యేభూషణస్యచ-
21 తు ప్రఖ్యాతతేజోభిధ గొంకిస్థక్షేత్రరాయ
22 తారకభిజే త్రై్రలోక్యవిక్రాత్ర్తనే ॥ మూలస్థా-
23 నినాపినే భగవతే జేనాయ కామారయే
24 ప్రాదాద్దీపసుష్టమజ్వలయశో యస్యాష్ట-
25 దిక్పాలితం [*] స ప్రీడాచలితాఖిలారినిచయ-
26 శ్శ్రీమద్వీరనరశ్రామంత్రిగొంకస్థంకకింకరో గు-
27 ణగిధిస్తద్ధర్మపత్నీ కానకనా ॥ చన్నసాచార్యుల-
28 ఖితం ॥ వీర శ్రీకుమారస్వామిదేవరకుం జేయించ్చి-
29 న యిరమాల యెయిక్కొంట్టకి జయమాడ [x]॥

No. 110.

A.R. No. 152 of 1897.

ON A PILLAR IN THE GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 స్వస్తి [*] శకవర్షంబుల ంంకెx నగు శౌ-
2 హి ఫాల్గుణ బహుల త్రయోదశియు ఆ-
3 రువారమున చేంబ్రోలి సానిమున్నవ్వూ-
4 రున అయమున్నవ్వూరును కుమార-
5 స్వామిదేవరయు నూరదామ్రవిత్తి అ-
6 ంత్తవట్టు వయతో నిచ్చిన [।] తెన కులాన్వ-
7 యవనసిది పేరాసానికి నూరమ జ్మించ్చె
8 వనిత్సారత్నము పొన్నమయును వేంగిగొ ।

Second Face.

9 రకగవిభుభోగాంగ్రన లక్ష్మీన్యసుదేళియన-
10 లగా పురుషలిధా[నము] పటుకమయి నుత-
11 సుగణ పేర[ను] . . . . . .
దల్లి చామాసాని-
12 కిం బుట్టిరి . . . . . [యు]-
రమదెమియ
13 పేరమదెవి . . . . . .
. నతనే-
14 పు కారు[ణ్య] . . . . . .
లనంగానూ ॥
15 పిరి తమ్ములు . . . . . .
నారాయను-
16 యి కరణార్ద్రజన . . . . [కల్ప]-
తనూజు-
17 లనంగాను ।

No. 111.

(*A.R. No.* 153 *of* 1897).

ON A SLAB IN THE KESAVASVAMIN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, pp. 223 f.

No. 112.

(*A.R. No.* 154 *of* 1897).

ON A SLAB USED AS A MORTAR IN THE HOUSE OF THE PUJARI OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . .

2 ದನಖಿಳ ವಿಶ್ವಂಭರೆಯೋಳ್ ॥ ವೃ . . . . . .

3 ರಳ್ಕಿಪೆಳು ಪೆಳಸುತಿರ್ಪ್ಪಿನೆಗಂ ನಿಜಕೋಪಪಾವಕಜ್ವಾಳೆಗಳಿನ್ದೆ ಸುಟ್ಟು ಮಲೆಯೋಳುಮನ್ರನು[ದಿಂದೆ] ಕೂ-

4 ಡೆ ನಿರ್ಮ್ಮೂಳಿಸಿ ಕೀರ್ತ್ತಿಯಂ ತಳೆದನಲ್ತೆ ಮಹೇಶ್ವರದಣ್ಡನಾಯಕಂ [॥*] ಆ ವಿಭುವಿನ ವಲ್ಲಭೆ ಭೂ-ದೇವಿ ವಚೋದೇವಿ

5 ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೆನಲು ಪಂಪಾವಗಮಮರ್ದ್ದಿರೆ ಪಂಪಾದೇವಿ ಪೊಗರ್ತ್ತೆಯ ನೆಗ[ರ್ತ್ತೆ]ಯಂ ತಳೆದಿರ್ದ್ದ-ಳ್ ॥

6 ಆ ವಧುವುಂ ವರನುಂ ನಾನಾವಿಧದಿಂ [ನೋ]ನ್ತು ವೈಷ್ಣವಾರಾಧನೆಯಂ ತಾವೊಸೆದು ಮಾಡಿ ಪಡೆದರ್ ಶ್ರೀ-

7 ವರನೆನೆ ನೆಗರ್ದ್ದನನ್ತದಣ್ಡಾಧಿಪನ ॥ ರಾಯತುಳಪ್ಪವಲ್ಲಭನ ನಚ್ಚಿನಬೀಲು ಖರಚಕ್ರನುಗ್ರ ಖಳ್ಗಾಯು-

8 ಧವಾರ್ದ್ದುತೂರ್ದ್ದಿಡುವ ಕಕ್ಕಡೆಯಿರ್ಪ್ಪ ವೊ[ಲಿ]ರ್ದ್ದ ಪರ್ಜ್ಜಿಯ ಶ್ರೀಯುಮನಾಯುಮಂ ತಳೆದು ಜ್ಯಯೆ-ನ ಲೋಕ-

9 ವನನ್ತಪಾಳ ನಾರಾಯಣ ವಾವಣ ಪ್ರಮುಖಲಕ್ಕಣದೇವ [1]ನೆನಿಪ್ಪ ನಾಲ್ವರು ॥ ಅಂತಾ ನಾಲ್ವರೊಳ್ ವಿ-

10 ಕ್ರಾನ್ತಧನಂಜಯನನನ್ತಪಾಳಂ ನಿಜಭೂಕಾನ್ತನೆಮಯೊಳು ನೆಗರ್ದ್ದಂ ಕುನ್ತಳನರಪಾಳ ರಾಜ್ಯ-ಭರ-

11 ಧೌರೇಯ ॥ ಆ ವಿಪ್ರಕುಳೋತ್ತಮನ [ಮ] . . . . . [ಲಕ್ಷ್ಮಿ]ದೇವಿ ವಾಗ್ದೇವಿ ಜಯಶ್ರೀದೇ-ವಿ ಯೆನಿ-

12 ಸಿ ನೆಗರ್ದ್ದು ಮಹಾದೇವಿ ಮಹಾವಿಭೂ . . . . . ವಧುಗಂ ವಿಭುಗವಿಳಾದೇವಕುಳೋ-

13 ತ್ತಮರೆನಿಪ್ಪ ಸುತರುದಿಯಿ . . . . . ನಾ ವಾವಣ ಗೋವಿನ್ದದೇವ ವೆಸರೆಸ-

14 ವಿನಗ ॥ ◎ ಕನ್ತಾ ವಿಪ್ರವಂಸೋತ್ತ . . . . . ಗಲು[ಂ] ನಿಜಪ್ರತಾಪಮೆನ್ತೆನ್ದಡೆ ॥

15 ನಿಲಿಸಂ ಪಂಚೆಗಿಶಂನಚಂನ್ನಿಯೊಳತು . . . . . ನ್ತಂ ವಿಕ್ರಮಾಂಕಂ ಬಿಸಸಲೆ [ನ]-

16 ಲದಂ ಕೇಳ್ದು ಕಾಳಂಗರಾಯತಲೆಯಂ ಕಾಲ . . . . . ಯ ನಾಗಿರ್ದ್ದನನ್ದನ್ದ ಮಿರ್ಕ್ಕಾ ಕಲಿಬಲ್ಲಾ-

17 ಳಪ್ಪನನ್ತಂ ಗ[ಬಿ] ದೊಳವದೆ ಬೆನ್ನೀವುದಾಶ್ಚ[ರ್ಯ್ಯ] . . . . . ದದನನನ್ತಪಾಳವಿಭು ದೋರ್ವ್ವಳವಿ-

18 [ಕ್ರ] ಮಸವ್ಯಸಾಚಿಯೆಂಬುದ ನಿದ ನಾವೆ ಪೇಳದೊಡೆ ಬೇಗಿಯನುಪ್ಪಿನ ಕಟ್ಟಿಯಂ ಬಿಸುಟ್ಟೋ-

19 ಡಿದ ನಂಬಿಕಂಬಿವರಗಂಬಿಱುತೋಡಿ ನೆಗರ್ತ್ತೆಗೆಟ್ಟ ದೋರ್ಮ್ಮದವಳಿದಿರ್ದ್ದ ಚೋಳಿಕರೆ ಪೇಳರೆ ಸಾ-ಹಸಂಗಳ ॥

20 ಪಿಳಿದ ದಣ್ಡನಾಯಕರನೇ ವೆಸವೊದ್ದಪೆ ಚೋಳರಾಜ್ಯನಿರ್ಮ್ಮೂಳನ (।) ಸಂ[ಧ್ರ]ಮಣ್ಡಳಿಕಮಸ್ತ-

21 ಕಶೂಳನ ; ಚಕ್ರಕೂಟಸಂಚಾಳನ ಗೂರ್ಜರಪ್ರಳಯಕಾಳನ (।) ನಗ್ಗದನನ್ತ-

22 ಪಾಳನೇಂ ಪೇಳ ಚಳುಕ್ಯಕುನ್ತಳನರೇಂದ್ರ ಮಹೇಶ್ವರನಂಕಕಾರನ ॥

---

[1] The letter ನೆ is written below the line.

No. 113.

(*A.R. No.* 154-*A of* 1897).

ON THE OTHER SIDE OF THE SAME STONE.[1]

1 ಚತುಸ್ಸ . . . . . .
2 ಅ[ನ್ತ]ನಿಬರು ದಣ್ಡನಾಯಕರು ಸೆಮು . . . . ಬಂದು . . . .
3 . ಯೂ ಮನಗಳಳಿದ್ದುರ್ ದೇವರಿಗೆ ತಂತಮ್ಮ ಕನ್ಮ್ಯಾನ್ತರದ ಬಿಸೆಂ-
4 ಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮೂ(ಂ)ನೂರ್ವ್ವರು ಸಾನಿಗರುಂ । ಮೂನೂರ್ವ್ವರಯ್ಯಣಿ-
5 ಗರುಂ ನಿಬನ್ಧಕಾಱಿರುಂ ಸುಖವಿಪ್ಪರು । ಅನಿಬರೊಳಗೊ[ನ್ವ್ವ]ರೀ ಧರ್ಮ್ಮಕ್ಕು-
6 ಪ[ದ್ರ]ವೆಂಗಳಂ ಮಾಡಿದವರ ನರಸುಗಳುಂ । ವೊರುಗಳುಂ ನಿವಾರಿಸಿ ಕಳವರು ।
7 [ಕಾ]ಸೆನಮಯ್ಯಾರ್ದೆಯ ಭೂಮಿಯ [ಸೋ]ವಿಗರುಣ್ಬರು । ಮೇಲಾದ ಚತುಸ್ಸೀ-
8 ಮೆಯ ಭೂಮಿಯೆ[ಲ್ಲ]ಮಂ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ ದರ್ತ್ಥದಲು ಪರಿಸೊತ್ರದೊಳ-
9 ಗಣ ದೇವಾಲಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ । ಅನನ್ತಸೆ ೀವರೆದ । ಕಜೆಯ ನು-
10 ಣ್ಣ ಕಳವುತ್ತ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪ್ಪರು ॥ ◎ ಈ ಧರ್ಮ್ಮರನುಂ ಸ್ವೆಧರ್ಮ್ಮರ್ದಿಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸಿ-
11 ದವರು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಬಾಣರಾಶಿ ಗಂಗೆ ಪ್ರಯೊಗೆ ನಸ್ಮರ್ದೆ ಗೋದಾನರೀ ತೀರಂ
12 ಮೊದಲಾಗಿ ಅನನ್ತಾನನ್ತತೀರ್ತ್ಥಂಗಳಲು ಚತುರ್ವ್ವೇದಪಾರಗರ್ಗ್ಗೆ । ಚತುರ್ವಿ[ಧ*]ಧದಾನಂ-
13 ಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಯಿರ ಕವಿಲೆಯೆ ಕೂಡುಂ ಕೊಳಗಿನಲು ಪಂಚರತ್ನಂಗಳಂ ತೀವಿ ದಾನಂ
14 ಮಾಡಿದ [ಫ]ಳಮೆನೆಯ್ದುವರು । ಈ ಧರ್ಮ್ಮ[ಕ್ಕ]ನ್ಯಾಯಮಂ ಚಿನ್ತಿಸಿದವೆರು ।
15 [ಪ]ಱಗೆಣೆಸಿದ ಪುಣ್ಯನದಿಗಳಲನಿಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಮೆಂನ್ನನಿತು ಕವಿಲೆಯು-
16 [ನೀ]ಕತ್ತಿಗೆಯಲಳಿದು ಪಾಸಮೆನುಪಾಜ್ಜಿ[ರ*]ಸಿಕೊಣ್ಮಾ[ನೇ]ಳೆನಿಯ ನರಕಕ್ಕೆ ಗಳಿಗಳನಿಳಿವ॥
17 [◎] ಸಾಸನವಿದಾವು(ಂ)ದೆಲ್ಲಿಯ ಸಾಸನ(ಂ) ಮಾರಿತ್ತರೇಕೆ ಸ[ಲಿ]ಸುವೆ ನಾನೀ ಸಾಸನ-
18 [ನೆ]ಂ[ಬಾ]ಪಾತಕನಾ ಸೆಕಳಂ(ಂ) [ಕಾ]ರನಕ್ಕೆ ಗಳಿಗಳನಿಳಿಗು ।◎ ರಾಯನೇನೇಂದ್ರಂ
19 ಶ್ರೀಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇನರುಂ । ದಾನವಿನೋದಂ ಡಣ್ಡನಾಯಕಚೂಡಾಮಣಿ
20 ಅನನ್ತಪಾಳನುಂ ಸುಖವಿಕ್ಕೆರ್ ಕಳಾಯುವೆರ । ಅವರ ಕೀರ್ತ್ತನೆಯಂ ಬರದಂ
21 ಸನ್ಧಿವಿಗ್ರಹಿ ಪಾರ್ವ್ವನಾಥನ ತವಯಂ ಶಾನ್ತಿನಾ[ಥ]ಂ [।*] ಕಣ್ಮಾರಿಸಿದಂ ಬಮ್ಮೋರ್ಜನ-
22 ಮೆಗಂ ಗುಣೊರ್ಜ್ಜಿತ ॥ ಮಂಗಳ ಮಹಾಶ್ರೀಯುಂ ಜಯಶ್ರೀಯುಮೆಪ್ಪು-
23 ದಕ್ಕೆನವರತಂ◎

No. 114.

(*A.R. No.* 155 *of* 1897).

ON A SLAB FIXED INTO THE BRIDGE WHICH LEADS TO THE BRAHMESVARA TEMPLE IN THE MIDDLE OF A SQUARE TANK IN THE SAME VILLAGE.

1 . . ಸಕಸ್ಮಪಕಲಾತೀತ ಸಂವಚ್ಚರ[ಂ*]-
[ಬು]
2 . . ಮಾಟತೊಂ[ಬ]ದ್ಯೆ[ದಿರೆ]ಡ್ಡಗುನೆಟ್ಟ
3 [ಯು]ತ್ತರಾಯನನಿಮಿತ್ಯಮ್ಮಾನ . ನಪ್ರ-
4 [ಸ್ತ]ವ[ಂ]ಬುನ ಸತಗದ್ಯಾನ ಲಿಚ್ಚಿರಿ[॥*]
5 . . [ದಿತತೆ]ಪ . . ನವಿದ್ವ . .
ಪರಿಪೃತಿ
6 [ನ]ಮಸ್ತಜೆವಹಿತ . . [ಲಾ] . .
ವೆಲನಾ-
7 [ಹ್ವ]ಯಮುನಿಪರಪರಮೆ[ಶ್ವರ]ಪಾದಪಂಕ-
8 ಜಳ್ರಿಮರಾಯಮಾನ ಶ್ರೀಮ[ಚ್ಚಿಂ]ಬ್ರೋಲೆಲು
9 [ಚ]ಟ್ಟಸ್ರಿ[ಶೆ]ಕರಭಟರಲು ಶ್ರೀ[ಸ್ವಾ]ಮುಲು ನೊ-
ಕ್ಕೊರ್-
10 [ಟ] ಯ[ಜ್ಞಿ] ಕಾಟರಿಬೋಲು ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರುಲು
11 . . . . . ಮ್ಮಾವಿದುಲ
ಕೊಡುಕು
12 . . ಮೆನಪೆ . . . ಮುನಿಪಲ್ಲಿ
[ತೂ]ರ್ಪ್ಪಾನ[ಂ]
13 . . . . . ವು ಟ್ಲಾಡ್ಲಪಟ್ಟು
ಮಾಱು ಗ-

[1] At the top of the stone a few lines are lost. The inscription seems to be a continuation of the previous number.

14 ద్యానంబులు గొని . . . పన్న-
గాసగారవ-
15 రిచి యిచ్చిరి [ఇప్ప]న్నసకు సిద్ధాయము
16 రాజులకు ముద్దర[మ]ంబు వసిణ్డియు నూరికి
17 . . . డంగులును మెణ్టునెయు[ను]
గొని [స]-
18 వ్వ్ఱకర పరిహారువుకు బియా . . .
19 [గాచు]వారు యీరు . నన జువ్వెదుల రా
జ్య[ము]-
20 నమనుచు వచ్చిన లకులీస్వరులు స్థా[న]
21 ము వడసి భుక్తిసాసనము [గ]డుగాలా-
22 న్తరస్థాయి కి[చ్చిన సా]సనము వలయు[న]-
23 ని చెంబ్రోల లకులీస్వరభటారలు తాకో-
24 టనుండి కుమారస్వామిమున్దట కంభము
25 వెట్టిరి ఇ రూపు సరియింపక [యొ]-
26 . సినవారు బారనసి వ్రచ్చినవారు వేవురు
27 [బ్రా]హ్మను[ల వే]యు గవిలలం జంపినవా-
రు [॥*]

No. 115.

(*A.R. No.* 155-*A of* 1897).

ON THE SAME SLAB.

1 స్వస్తి [॥*] సంవత్సరమ్ము-
2 లు రెణ్డవునే[ణ్డి] చేంబ్రో-
3 లలు చన్ద్రసే[కర]భ-
4 టరలు దన[ంజపణ్డ]
5 దవ బీమరట్టాడికి ని-
6 చ్చిన రూపు మునుపల్లి
7 ఎవ్వకం [చి] . . య
8 మునపటు తన ఎవ్వ-
9 కంచిని తొమ్మిది వుట్టు
10 లాడ్లపట్టునక సోమ-
11 ఖల . నకు . .
12 నువాణ్డు మేడన

No. 116.

(*A.R. No.* 156 *of* 1897).

ON A PILLAR AT THE DOORWAY OF THE SHRINE OF THE GODDESS BEHIND THE NAGESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ఓ శాకాబ్దే నిధిహస్తిభే-
2 ంద్దుగణితే సూర్యోపరాగా-
3 న్వితే చైత్రే శ్రీవెలనా[ం]టిగొ-
4 ంక్షవసుధా[ధీ]శస్య ద(ం)-
5 ణ్డాధిపః [।*] పణ్డస్తస్య సు-
6 తా పతివ్రతరతా మ-
7 ల్లాఖ్యహ్రిద్వల్లభీ (ః) ప్రా-
8 దాద్దీపమఖండముజ్వల-
9 తరం స్కం[ద్దా]య గొ . . .
10 [స్థాన]పతులు మున్నూ-
11 [ఱ్వు]రు సానులు ము-
12 న్నూఱ్వురు నయ్యను-
13 లు మున్నూ[ఱ్వు]రుం బ్ర-
14 తిపాలింపంగలవారు ॥

No. 117.

(*A.R. No.* 157 *of* 1897).

ON A PILLAR LYING IN THE MUSSALMAN STREET OF THE SAME VILLAGE.

First Face.

1 శ్రీ శకమహిపాలకసంవ-
2 [త్సరంబులు గ]గనాబ్దివి[య]-
3 దిందు . . . నందనర । వడి
4 . . . న్వరంబున మహా-
5 ద్వాద[శి]తిథి నుదితోదయుణ్డు-
6 . . . . సూద్రకప్ర-
7 భృతులతోడి కులమువా-
8 డను కలితనమువాడు మ[ణ్డ]-
9 భూపాలకు మహనీయ్యసాంబ్రా-
10 జ్యరాజ్యాభివృద్ధిపరా[య]నుండు
11 సూరం డ[తులశౌర్య్య]సారుణ్డు ।
12 సేంబ్రోల బర్హివాహనునకు
13 భక్తి వెల . . . . . నఖణ్డదీ-
14 పంబు నిల్పె నాచంద్రతార-
15 కముగ రుంద్రయశుణ్డు ।
16 సకవర్ష ౧౦౪౦ అ౩-

17 డ్డవత్తిఁ . . . . గొఱి-
18 యలు x ం [పినిం జే]కొని విన్న
19 కా ఎఱియ . . . . .
20 యఁబోలు . . . .
21 ష్ఠకము . . . . .
22 నిచ్చె మా . . . .
23 వోయ . . . . .
24 న్నాన్వ్వఁ . . .
25 వ్వరు . . . . .
26 గల . . . . . .
27 ము నేసిన [వారు] . . [మ]-
28 హాపాతకము [నేసి]-
29 నవారుమ . .
30 య్యాని వ్రా[లు] [॥*]

Second Face.

31 శీరమ[ణిజ]డ్డు గులచిస్తార-
32 కుడ్డు న . . . వ్యచంద్రు-
33 [డ్డు] సుజ[నా]దారుడ్డు గన్నయపుత్రు-
34 డ్డు నూరడ్డు [నుగా] . పత్తికొడ్డనుగా-
35 రక పేమ్మిని ॥ జగాపు [బే]తను-
36 డ్డలికసంఘము[డే] గిరిపశ్చిమ .
37 నపతియగు [నె]ట్టమడ్డజనపాల-
38 కుచేశమహాప్రధానికస్థితియను
39 న[ప]లంబును విశేషవిభూతియ-
40 ం[బే]మ్మిఁగోడ ప్రస్తుత [మ]గుచుడ్డ-
41 ం గండ డని నూర[డ్డు] పొరుషధమ్మ-
42 సారుడ్డె ॥ తన దో . . . లోకవిది-
43 త[ం]బుగా బ్బోలిచిన పడ్డభరుణీజన-
44 పతిను స్రవంబున బ్రిక్ష్టి-
45 తి నబ్బెజవాడ నన్యసాధనసు-
46 భటావలిం దున్మి తమ్ములు
47 దానునుం బోరిలోనం జేకొర్కాని
48 లిపించె నా[డు] నధికు డ్డ-
49 గనూరడ్డు శౌయ్యసార-
50 డ్డె ॥ బిరుదుమాడలుం జెనజె-
51 పెఱ్ఱు[ను*] నింత్తియకాని [త]మ్ము-
52 లోపాదయలేని పదపల
53 మరాత్మల దువ్వేపసాయ-
54 లను దురాచారులం జెప్ప-
55 నేట్టికి లసద్గుణశీరు-

Third Face.

56 . . వీరదువ్వారి[ణు]
57 విస్వకర్మకులవల్లభ
58 నూరనిం జెప్పు డ్డిమ్మ-
59 హిని ॥ అనుపమసాహ-
60 నమ్మురన నష్టమెయిం [ద]-
61 [ల]పోయ నా[ధిం] జేకొర్కాని కడు-
62 పిర్మలై నెగడు కున్నులు బో[ద్ద]-
63 లతోడి యాడినం జను నర-
64 హాయసాహసరసప్రి-
65 యు మండ్డమసేనశేషు
66 ట్టనుంగు నుదగశౌయ్యా సు-
67 భటాగ్రణిం బ్రోలమప్ప-
68 త్రు నూరణిసి ॥ రాజని-
69 భూషణుండ్డు సురరాజ-
70 విలాసు స్థనన్తకీర్తివిభాస్ప్రి-
71 జితుం డెట్టమడ్డజనపా-
72 లకు నచ్చిన వజ్రదండ
73 గనోన్నిజసుతుండ్డు నూరని
71 మహోవిస్వవసనన్నిధిం చె-
75 కుగాజసనోన్నిజితు విశ్వ-
76 కర్మకులభూషణ వైశ్ర-
77 నరేంద్రభీమ ॥ గొడు-
78 గులు నందలంబును నగు[వ్వ]-
79 గుచున్న మహావిభూతియ-
80 ం బ్బడసెను విశ్వకర్మమయిలి
81 బావ్వతివల్లభుచేత విద్యు-
82 మెయి గొడగం బన్నలయు-
83 ను నగువ్వగుచున్న మహా-
84 విభూతియుం బ్బడసెను శ్రీవ-
85 మద్దిజనపాలచేతను
86 నూర డ్డమై యిలు ప్రభ-
87 వ్వతంల మల్లును దాల్చు-
88 గ[ల] హేమకీటసును-
89 ంగిన్ర్ర శ్రీపతియగు రిపి-
90 మన్న డ్డాభరన . . .
91 స్వర . . . డ్డనంగా ॥

No. 118.

(*A.R. No.* 158 *of* 1897).

ON A SLAB FIXED INTO THE WALL OF A TANK OPPOSITE THE BHAVANARAYANA TEMPLE AT PONNURU, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 అనామతరుయూథస్య తుంగ్గభ-
2 ద్రా[న]దీతటే । యేతత్రైలోక్యనాథస్య
3 భావస్య గరుడాంచ్చితం ॥ భావ-
4 నారాయణం ద్దేవం భక్తబ్రాహ్మ-
5 ణసాక్షిణాం । గోష్ఠీవనే మునివరై-
6 శ్శేవ్యమానముపాస్మహే ॥ స్వస్తి[॥*] సు-
రా-
7 సురమనుజరాజేంద్రశేఖరీకృతచరణా-
8 రవిందుండ్డును । సచ్చితానందుండ్డును ।
9 సురతరుసుధాకరసుధారసకమ-
10 లాదిమహాపదార్థసముద్భూతికారణో-
11 ద్ధృతమంద్దరుండ్డును । త్రైలోక్యసుంద్దరుం-
12 డ్డును । ప్రబలతరకఠోరాసురపుంగ్గవ-
13 కంద్ధరాగహనవిపినకుఠారీభూతదోర్ద్దం-
14 డ్డుండ్డును శకలితశంకరకోదండ్డుండ్డును ।
నిజ-
15 [చ]రణైకశరణద్విజోత్తమవిరాహవిఘ్నవి-
16 ఘాతార్థకృతసంనిధానుండ్డును । భక్తప-
రా-
17 ధీనుండ్డును । శ్రుతిపథగోచరమాత్రపవిత్రి-
18 తజ[గ]త్రయనిజదివ్య[నా]మండ్డును । శ్రీ-
19 గోష్ఠీవననాథుండ్డునునైన । శ్రీపొరనూరి
20 శ్రీభావనారాయణదేవరకు శాస్త్రార్థము-
21 గాను సార్వ్వకాలమున్ను పుష్పాంజ్జలి అవ-
దరిం-
22 చ్చియట్టుగాను శకవరుషంబులు ౧౩౩౮ అ-
గునేంటి
23 దు(ం)ర్ముఖసంవ్వత్సర మాఘ శు x స
నాండు కూనపు-
24 లి అనవోతానాయినింగారు తమ తల్లిదం-
డ్రులు గుండ్డా-
25 నాయినింగారికి(ం)న్ని లక్కసానింగారికిన్ని
పుణ్యముగాను
26 ధ(ం)ర్మార్ద్ధ[ర్*]కామ మోక్షములకొ[ఱ]-
కు తుంగ్గభద్ర పశ్చమ-
27 ప్రవాహముగాం బాఱిన దక్షిణభాగాన ని-
డుంబ్రోలి పొ
28 లములోపలను శ్రీబ్రింద్దావనము తోంటపల-
బ్రిక్షాలు
29 సహితము ఆచంద్రార్కస్తాయిగాను స-
మర్ప్పింస్తిమి ॥
30 స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం ప్పరదత్తానుపాల-
నం । పరద-
31 త్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥
స్వదత్తాం పరద-
32 త్తాం వ్వా యో హరేతి వసుంధ్ధరా [ం*] ।
షష్ఠివ్వర్రుషస-
33 హస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతి క్రిమిః॥ మం-
గ్గళ-
34 మహాశ్రీశ్రీశ్రీం జేయుర్ ॥

No. 119.

(*A.R. No.* 159 *of* 1897).

ON THE GARUDASTAMBHA TO THE EAST OF THE SAME TEMPLE.

East Face.

1 స్వస్తిశ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు
2 ౧౩౧x అగునేంటి శ్రీము-
3 ఖసంవత్సర వైశాఖ శు x గు
4 పొరణూరి శ్రీభావనారా-
5 యణ పెరుమాళ్లకును కుం-
6 మంగూరి అశేషవిద్వన్మహాజనా-
7 లచేత లంకపల్లి భావన వారి
8 తంములు నరహరి తెలుంగ-
9 రి కాలోచితమూల్యము వెట్టి
10 బల్చికొని తమ తల్లిదండ్రుల-
11 కుం బుణ్యముగాను ధారవో-
12 సి యిచ్చిన బ్రిత్తి కుంమంగూ-
13 రి ఉత్తరాభాగాన సెలమాసకమ్మ-
14 చెఱువు దక్షిణ[ం] న ఖ ౧ న ౧౦ కా-
15 ంకఱవ న ౧౦ ఆచంద్రార్కముకాను
16 ఇచ్చిరి [॥*]

[1] At the top are cut the figures of a sun, crescent, conch, discus and a *Garuḍa* saluting an image.

No. 120.

(*A.R. No.* 160 *of* 1897)[1].

ON THE SAME GARUDASTAMBHA, WEST AND SOUTH FACES.

1 అనామతరుయూ-
2 థస్య తుంగభద్రానదీత-
3 టే । ఏతత్రైలోక్యనాథ-
4 స్య భావస్య గరుడాంచి-
5 తం ॥ భావనారాయణ-
6 ం దేవం భక్తబ్రాహ్మణసా-
7 క్షిణం । గోష్ఠీవనమునివరైస్సే-
8 వ్యమానముపాస్మహే॥ స్వస్తి[॥*]
9 సమస్తసురాసురమనుజ-
10 రాజేంద్రశేఖరీకృతచరణా-
11 రవిందుండును । సచ్చిదానం-
12 దుండును । సురతరుసుధా-
13 కరసుధారసకమలాదిమహా-
14 పదార్థసముద్భూతికారణో-
15 ద్ధృతమందరుండును । త్రైలో-
16 క్యసుందరుండును । ప్రబలతర-
17 కఠోరాసురపుంగవకంధ-
18 రాగహనవిపినకుఠారీభూ-
19 తదోర్దండుండును । శకలి-
20 తశంకరకోదండుండును
21 నిజచరణైకశరణద్విజో-
22 త్తమవివ్వావిష్ణువి-
23 ఘాతార్థకృతసన్నిధాను-
24 ండును । భక్తపరాధీనుం-
25 డును । శృతిపథగోచరమా-
26 త్రపవిత్రితజగత్రయనిజది-
27 వ్యగాథుండును । శ్రీగోష్ఠీ-
28 వననాథుండునునైన శ్రీ-
29 భావనారాయణదేవర-
30 కు । శాస్త్రార్థమైన వైశా-
31 ఖతిరునాడ్లకూను విశే-
32 ష తిరువారాధనాలకూ-
33 ను తిరువాభరణాలకూను
34 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు
35 ౧౧౯౭ గు యువసంవత్స-
36 ర చైత్ర శు ౧ గురువారము-
37 నాండు ఎనుమదల బలంజ
38 గొడ్లనారాయణదాసులూ
39 వారి తమ్ముడు గొడ్లగోపాల-
40 దాసులూను గ[నె]కపాడు ఆ
41 యూరి అశేషవిద్వన్మహాజ-
42 నాలచేత కాలోచితమూ-
43 [ల్య]ము బె[ట్టి] విల్చికొని తమ
44 తల్లి దండ్రులకుం బుణ్యముగాను
45 ధారవోసి అచంద్రార్కము-
46 కాను ఇచ్చిరి ॥ ఇందులోప-
47 లను పాపివీరుమఠము-
48 నకు ఇచ్చిన క్షేత్రము ఖ
49 x నీరునేల మ ౨ వీర ఆ-
50 యి ఆయిపుణ్యకా-
51 లములఅందు విలిచి
52 ధారవోసి ఇచ్చిన ఖ-
53 ండుకక్షేత్రాలు వం-
54 కాయలపాటను కా-
55 లోచితమూల్యము
56 వెట్టి విలిచి ఇచ్చినవి
57 జిన్నమరాజు ఖ ౧ న
58 ౧౭ ॥ సంకత్తాజు న ౧x
59 కంటిరాజు ఖ ౭ రేచిరా-
60 జు ఖ [౪] గోపాలుని అమ-
61 రయ ఖ ౨ న ౨॥ కాటేప-
62 ల్లి అప్పరాజు న ౧౦ సూ-
63 రె అప్పన ఖ ౨ వల్లభుండు
64 ఖ ౩ ఉన్నువ అప్పరాజు
65 ఖ ౧౦ అన్నమరాజు ఖ ౧
66 వీర అఖండదీపానకు
67 నిచ్చిన తమ గొత్తెంగదుప్లు ౭ [।*]
68 స్వదత్తాం పరదత్తాం
69 వా యో హరేత వ-
70 సుంధరాం । షష్టి-
71 ం వర్షసహస్రాణి
72 విష్ఠాయాం జాయ-
73 తే క్రిమిః॥ స్వదత్తా-
74 దధికం పుణ్యం పరదత్తా-

[1] At the top of the inscription are found the symbols of a discus and conch and below these a crescent, the staff of a *sanyāsi* (perhaps Vaishṇava), a *ḍamaru* and the sun.

75 నుపాలనం । పరదత్తాప-
76 హారేణ స్వదత్తన్నిష్ఫలం
77 భవ ॥ శ్రీమన్మహా-
78 మండలేశ్వర ప-
79 రిచ్ఛేద బేతరాజు
80 వంకాయలపాటి
81 పొలమునందు శ్రీభా-
82 వదేవరకుం దమ
83 తల్లిదండ్రులకుం బు-
84 ణ్యముగాను పెట్టి-
85 న చేను ఖ x బ్రిందావ-
86 నము చేసివారిది ॥
87 కసకుఱితి బాలగోప-
88 ళదాసులు శ్రీపొరణూ-
89 రి పొలమున కాలోచిత-
90 మూల్యమున విల్పికొని త-
91 మ తల్లిదండ్రులకుం బుణ్య-
92 [ం]గాను ధారవోసి ఇచ్చిన బ్రిందా-
93 వనము చేసివారికి కసకుఱితి
94 తూర్పుపొలాన తుంగభద్ధ్రదరి
95 చింతలపూడి తెరువు పడుమ-
96 టను కేసరిపాటి చేను ఖ ౩
97 [నయి]వేద్యానకు ఖ [౧౨] ।

No. 121.

(*A.R. No.* 161 *of* 1897).

ON THE SAME GARUDASTAMBHA ; NORTH FACE.

1 గంగాతుంగతరంగమ-
2 ంగళత[టే] గోష్ఠీవనే స స్వయ-
3 ం (।) వి[ప్రా]ర్థం ఖలు సాక్షితా-
4 ముపగత[ః*] శ్రీతుంగభద్రా-
5 తటే । సత్యం కర్త్తుమిదం క-
6 పిత్థభలదవ్యాజేన భూ-
7 జన్ననాం (।) శ్రీశోయం కృ-
8 తసన్నిధేర్వ్విజయతే శ్రీభా-
9 వనారాయణా॥ స్వస్తి[॥*] స-
10 మస్తచరణసరోరుహ-
11 విహితవిలోచనత్రిలో-
12 చనప్రముఖాఖిలపృ-
13 థినీశ్వరకితకావేరీతీ-
14 రకరికాలకులరత్నప్ర-
15 దీపాహితకుమారా-
16 ంకుశ శ్రీమన్మహామండ్డ-
17 లేశ్వర త్రిభువనధర్మప్ర-
18 తిపాలకులైన శ్రీకు-
19 లోతుంగ్గచోడయదేవ-
20 మహారాజుల విజయ-
21 రాజ్యదివ్యసంవత్సరము-
22 లు ౨ శ్రాహి శకవర్షంబు-
23 లు ౧౦౪౧ అగునేండు వి-
24 ప్రవివాహార్థమె సాక్షి-
25 వచ్చిన భావనారాయణ-
26 దేఉనికి శాస్త్రార్థ[మై]న వైశాఖ-
27 తిరునాళ్లకూన్ను అర్చ్చనా-
28 భోగానకున్ను స్థానికుల-
29 కున్ను అంగ్గరంగ్గవైభవాలకు-
30 న్ను ఇచ్చిన గ్రామాలు పొ-
31 రంటూరు కొండ్డముడి
32 మన్నువ బోడలపొ-
33 డు ములుకుదురు
34 యీ గ్రామాలు ధా-
35 రాపూర్వకం చేసి
36 ఆచంద్రార్కస్థాఇం-
37 గాను ఇస్తిమి ౧ మద్వ-
38 ంశజాః పరమహీ-
39 పతివంశజా వా
40 యద్వంశజాస్సత-
41 తముజ్వలధర్మచి-
42 త్తాః । మద్ధర్మమేవమ-
43 నఖాః పరిపాలయ-
44 ంత్తి తత్పాదుకద్వయ-
45 మహం శిరసా వ-
46 హంత్తి ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 122.

(*A.R. No.* 162 *of* 1897)[1].

ON A SLAB IN THE ALVAR SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] జయాభ్యుద-
2 యశాలివాహనశక-
3 వర్షంబులు ౧౮౭[౩] అ-
4 గునేటి విరోధకృత్ సంవత్స-
5 ర కార్తిక [శు] ౧౨ లు శ్రీమద్రాజా-
6 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
7 ప శ్రీసదాశివదేవమహారా-
8 యలు విజనగరమందు రత్న-
9 సింహ్వాసనారూడులై పృథివిసా(ం)-
10 [మ్రా]జ్యం శేయుచుం[డ]గాను ఆ-
11 త్రేయగోత్రపవిత్రులైన సోమ-
12 వంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామ-
13 ండలేశ్వర కందనవోలి రామరా-
14 జుగారి పౌత్రులును మూర్త్తి-
15 రాజు గారి పుత్రులు[న్నై]న రామ-
16 రాజయ్యదేవమహారాజులు-
17 గారు పొన్నూరను మేము వేఇ-
18 ంచిన తోటలోను . . . .

No. 123.

(*A.R. No.* 163 *of* 1897).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE CHOLESVARA TEMPLE AT NIDUBROLU, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 శ్రీమన్నిర్కువగణ్డ[ః*] స్ఫురదరి-
2 భూపాలవనజవనవేదణ్డః । దణ్డాధీశః
3 పణ్డశ్చిరమిహ జీవ్యాత్క్షితౌ స-
4 భావనదణ్డః ॥ హృజ్జాతరూపస్ఫుర-
5 దాత్మరూప[ః*] శ్రీమచ్చతుర్థాన్వయ-
6 రత్నదీపః [।] ఖ్యాతేష్టనానాధనదా-
7 నశక్త్యా త్క్షి[తౌ] సతాం జంగ్గమ-
8 పారిజాతః ॥ కర్న్నః కిం పునరుద్గ-
9 తోంబరచరాధీశో దధీచిస్తథా
10 గుప్తో వా శిబిరేష కల్పమహి-
11 జశ్చింత్తామణిః క్ష్మామణిః[।*] ఇ-
12 త్థం యః ప్రవికల్పయంత్తి విబు-
13 ధా శిష్టేష్టతుష్టిప్రదం శ్రేష్ఠం దానవినో-
14 దినామతులితం సౌజన్యరత్నాకరం
15 [॥] యః కర్న్నాటమరాటలాటకటకా-
16 ం జిత్వా తదీయోల్లసల్లక్ష్మీం గొంకర్-
17 మహీశ్వరాయ సమరే దత్వా
18 శశాంకోజ్జ్వలాం [।*] కీర్త్తిం దిగ్మదకు-
19 ంభికుంభనికటే భూనాగభూ-
20 మా నభోభాగే తాం పురుహూ-
21 తపట్టనవ[ధూ]జిహ్వాస్థలే న్యస్తవాన్॥
22 సోయం శ్రీవెలనాంటిగొంకర్-
23 నృపతేర్దణ్డాధిపో మాతులో బా-
24 హాసిప్రవిదారితారినికరస్సం-
25 పూర్న్నపుణ్యాకరః [।*] వీరో మా-
26 రయపండనామవిదితో మల్లా-
27 ంబికానంద్దన[ః*] స్యాలశ్చోడిమ-
28 హేశ్వరస్య విలసల్లక్ష్మ్యా విశాల-
29 ః క్షితౌ ॥ శాకాబ్దానాం సమాజే
30 జలధిశరవియచ్చంద్రసంఖ్యా-
31 సమేతే కైలాసస్పర్ద్ధి దివ్యా-
32 యతనమతులితం శుభ్ర-
33 మభ్రంలిహాగ్రం [।*] కృత్వా భక్త్యే-
34 క్షుపల్యాం త్రిభువనగురవే
35 దీపకం దీపయుగ్మం ప్రాదా-
36 ద్గోకేశ్వరాయ ద్యుతితతిల-
37 లితాకారమాచంద్రతారం
38 ॥ పంచ్చత్త్రింశమ్మితోద్భాసి ఖారి-
39 క్షేత్రం చ్చ కౌద్రవం [।*] వ్రైహేయం
40 దేవభోగార్థం ప్రాదాదత్రైవ భాగ్యవాన్॥
41 లాటవిలాసినీలాలాటతిలకునిం గే-
42 రలికరలగ్నకేలిపద్మం గర్న్నాటసు-
43 ందరీకర్న్నావతంసునిం గుంత్తలీకున్త-
44 లకుసుమదాము గౌడసతీనేత్రకా-
45 లాంజనుని నంగభామాకపోలాప్తు-
46 పత్రరచను నైపాలకామినీనీర-
47 ంధ్రకుచహారు నంధ్రీతనూకు-
48 ంకుమాంగరాగు రమణతోనా-

[1] At the top of the inscription are found the symbols of (1) a discus on a pedestal, (2) the Vaḍagalai caste-mark and (3) a conch on a pedestal.

[2] The rest of the inscription is much damaged.

49 దివానులరాసికెక్కి దీనజన-
50 ములయడఱెల్లం దీర్చ్చుచు[న్న].
51 యనఘచారిత్రు మామప-
52 ండనినతగిలి పొగడ విండుము
53 నెల్ల భూభుజుల సభలి॥
54 పెంచ్చెం జుట్టల నెల్ల(ం) బేర్మి వెల-
55 య(ం)స్పెట్టించె సత్రంబు గట్టించ్చె-
56 న్భక్తి శివాలయంబు లిలం బ్రౌ-
57 డిం ద్దాల్చి యొప్పంగ్గ(ం) గ్రొప్పిం-
58 చ్చెం బూర్న్నతటాకములు జల-
59 ధిగంభీరంబ్లు గాంచె న్నిధులు
60 నించ్చె న్మారయపండ(ం) డర్థి-
61 భవనానీకంబుల[ం] గ్గిర్త్యుణ్డె॥

West Face.

62 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి-
63 శ్రీవిక్రమచోడదేవర విజయ-
64 రాజ్యసంవత్సరంబుల పదియేడ-
65 గునేండు శకవర్షంబులు ౧౦౫౪
66 గునేంట్టి వైశాఖ శుద్ధ [తృ]తీయ్య-
67 యు గురువారమునాణ్డు॥
68 స్వస్తి [॥*] సమధికసమరసము-
69 పార్జ్జితజయాంగ్గనాలింగ్గిత-
70 దక్షిణదోర్ద్దణ్డ నిక్కువగండ వైరి-
71 బంగ్గాఱ భావనంక్కకాఱ ఉభ-
72 యబలసుభట మున్నిఱువ-
73 కలిగఱకలితనమ్మెఱవ చతుర్త్థ-
74 కులశేఖర గండగుణాకరులైన
75 శ్రీమద్దణ్డనాయక మామ ప-
76 ండ్డయ వెలనాంట్టం ద్దమ ప్రభు-
77 త్వమేకభోగమైన చెఱకుంబ-
78 ల్లి గోకేశ్వరమహాదేవరకు స-
79 పరివారముగా గుడ్లు గట్టించ్చి
80 దేవరకు నివేద్యభోగార్త్థము-
81 గా నిచ్చిన వరిభూమి ముప్పడేను
82 పు ట్లాడ్లపట్టు ॥ ఆచంద్రార్క్కతా-
83 రక మఖండవర్త్తి దీపములు
84 రెణ్డు[॥*]

No. 124.

(*A.R. No.* 164 *of* 1897).

ON A BLACK GRANITE SLAB IN FRONT OF THE VISVESVARA TEMPLE AT APPIKATLA, SAME TALUK AND DISTRICT.

First Face.

1 ౯ అస్తి స్వస్తిమదుత్తమక్షితిభృతామగ్రేసరః
2 కే[స]రీ ప్రఖ్యప్రౌఢపరాక్రమో గుణగణైరింద్రా-
3 ర్క్కచంద్రోపమః । క్షోణిరక్షణదక్షదక్షిణభు-
4 జస్సబ్బాంబికానన్దనశ్శూరశ్శ్రీవెలనాంటిగొం-
5 క్కతనయో రాజేంద్రచోడః ప్రభుః ॥ యశ్శంఖచ-
6 క్రకలశాంక్కుశకల్పవృక్షవజ్రాబ్జమత్స్యమక-
7 రాంక్కితపాణిపాదః । షట్చక్రవర్త్తిశదృశశ్శతప-
8 త్రపత్రనేత్రస్సుపూర్ణ్ణశరదింద్దుసమానవక్త్రిః ।[।*]
9 ఆత్యుత్తమోత్తుంగ్గతురంగ్గయూథఖురాగ్రస-
10 [మ్మూ]ర్చ్ఛితరేణుజాలం । ఆమత్తమాతంగ్గమదా-
11 ంబుసేకైః ప్రశామ్యతే యస్య జయప్రయాణే ।[।*] దానం
12 యస్య సమాగతార్త్థిజనతాదారిద్ర్యవిద్రావ-
13 ణం శౌర్య్యం యస్య విరోధిరాజవనితాలంకార-
14 భంగ్గావహం [।*] కిర్త్తిర్ద్దివ్యనదీవ యస్య విమలా వ్యా-
15 వ్య త్రిలోకీ[ం*] స్థితా ప్రీ ధ్యీయస్య చతుస్సముద్రవ-
16 లయా నిత్యం వశే । వర్త్తతే [॥*] శ్రుతినంద్దవియచ్చంద్ర-
17 గణితే శకవత్సరే [।*]. వర్షే షడ్వింశకే రాజరాజస్య

18 విషమో త్తమే [।*] సోయం శ్రీకులోత్తుంగ్గరా జే[ం*]ద-
19 చోడరాజః తుంగభద్రాదక్షిణతీరవాసినే
20 శ్రీవిశ్వేశ్వరమహాదేవాయ కమ్మనాంటివిషయే

Second Face.

21 అప్పికట్లగ్రామస్య పూర్వ్వతః పెంటపాలము-
22 నామక్షేత్రం సార్ద్ధఖండుకత్రితయపరిమి[తం]
23 నిత్యనైమి త్తికకామ్యపూజా[ర్థ్థ]ం సర్వ్వకరపరి-
24 హారేణ ధారాపూర్వ్వకం దత్వా కమ్మనాంటివి-
25 షయవాసినో రాష్ట్రకూటప్రముఖానుగటింబి-
26 నస్సమాహూయ మంత్రిపురోహితప్రధానా-
27 దిజనసమక్షమిత్థమాజ్ఞాపయతి విదితమ-
28 స్తు వః తుంగభద్రాదక్షిణతీరవాసినే శ్రీవిశ్వేశ్వ-
29 రమహాదేవాయ నిత్యనైమి త్తికకామ్యపూజార్థ్థం
30 కమ్మనాంటివిషయే అప్పికట్లగ్రామస్య పూర్వ్వ-
31 తః పెంటపాలమునామక్షేత్రం సార్ద్ధఖండుక-
32 త్రితయపరిమితం సర్వ్వకరపరిహారేణ ధారా-
33 పూర్వ్వకం మయా దత్తమితి। అస్య క్షేత్రస్య సీ-
34 మానః పూర్వ్వతః చింతలచెఱువునకుం బాజి-
35 నవాంగును బాకులదామనికుంట్టయు సీమా [।*]
36 ఆగ్నేయతః నెల్లికుదిరికిం బాతిన త్రోవ దక్షిణ-
37 మున యోలిపుట్టలు సీమా [।*] దక్షిణతః తరు-
38 వుమిత్తియోలిపుట్టలు సీమా [।*] నైరితతః దేవిగు-
39 డిముంద్దటి నావులకుంట్టయ సీమా [।*] పశ్చిమ-
40 తః ఊరి తూప్పుపలని మహాదేవరల గుడ్ల
41 తూప్పుపలని ప్రాకారపువులను ఊరి కోటవెలు-
42 వును సీమా [।*] వాయవ్యతః వాంగును త్తరము
43 గరువుసన్ధు సీమా [।*] ఉత్తరతః గరువుసన్ధు-
44 వడింబోయిచాంవమాలసిపుట్టలు సీమా [।*]
45 ఐశానతః వాంగువెలుపటి గరువుపుట్ట-
46 లు సీమా ॥ అస్మిన్నేవోక్తకాలే అయమేవ శ్రీకు-
47 లోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడరాజః అస్మై శ్రీవిశ్వేశ్వరమ-
48 హాదేవాయైవ। ఓంగినమార్గ్గవిషయే మట్టిపూండి
49 గ్రామస్య పూర్వ్వతః పన్నసనామక్షేత్రం సార్ద్ధఖండుకద్విత.
50 యపరిమితం నిత్యనైమి త్తికకామ్యపూజార్థ్థం సర్వ్వ-
51 కరపరిహారేణ ధారాపూర్వ్వకం దత్వా ఓంగినమార్గ్గ-
52 విషయవాసినో రాష్ట్రకూటప్రముఖానుగటింబినస్స-
53 మాహూయ మంత్రిపురోహితప్రధానాధిజనసమక్ష-
54 మిత్థమాజ్ఞాపయతి విదితమస్తు వః తుంగ్గభద్రాద[క్షిణ]-
55 తీరవాసినే శ్రీవిశ్వేశ్వరమహాదేవాయ నిత్యనైమి త్తికకా-
56 మ్యపూజార్థ్థం ఓంగినిమార్గ్గవిషయే మట్టిపూండిగ్రామ-
57 స్య పూర్వ్వతః పన్నసనామక్షేత్రం సార్ద్ధఖండుకద్విత-
58 యపరిమితం సర్వ్వకరపరిహారేణ ధారపూర్వ్వకం
59 మయా దత్తమితి। అస్య క్షేత్రస్య సీమానః పూర్వ్వతః

60 [చో]రామిఱ్ఱి పడుమటం బాఱిన త్రోవయ సీమా [।*] ఆగ్నేయ-
61 తః యప్పికట్ట మఱిపూండ్డి పొలమేర ముయ్యలికుట్టు
62 పుట్టయ సీమా [।*] నైరితతః మఱ్ఱిపూండ్డి అప్పికట్ట పొల-
63 మేర పుట్టయ సీమా[।*]పశ్చిమతః బరంకర్ పాదలగరువ
64 సీమా [।*] వాయవ్యతః గుమటకాలీయ సీమా [।*] ఉత్తరతః
65 కొండేఱు సీమా [।*] అయిశానతః కొండేఱు ఓంగినిమార్గ-
66 ము పొలముమేరయ సీమా ॥ అస్యోపరి న కేన-
67 చిద్బాధా కర్త్తవ్యా యః కరోతి స పంచమహాపాతకసంయు-
68 క్తో భవతి ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసున్ధరాం [*] షష్ఠివ్వ-
69 ర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ః*] । శ్రీశ్రీశ్రీ ॥

No. 125.

(*A.R. No.* 165 *of* 1897).

ON THE SAME SLAB

1 అస్తి స్వస్తిమదుత్తమక్షితిభృతామగ్రేసరః కే-
2 సరీ ప్రఖ్యప్రౌఢపరాక్రమో గుణగణైరింద్రార్క-
3 చంద్రోపమః [।*] క్షోణీరక్షణదక్షదక్షిణభుజస్సబ్బా-
4 ంబికానందనశ్శూర[ః*] శ్రీవెలనాంటిగోంకర్తనయో రా-
5 జేంద్రచోడః ప్రభుః । [।*] తస్యాప్తస్సమభూదతిప్రియ-
6 సఖ[ః*] శ్రీచోడపృథ్వీపతే[ః*] శ్రీమాన్నావయనాయకో
7 గుణనిధిస్సౌజన్యరత్నాకరం [।*] శ్రీమత్పడ్లయనా-
8 యకప్రియసుత[ః*] శ్రీబుద్ధవాస్తవ్యకః ప్రోలాంబాతన-
9 యో నయైకనిలయః ప్రఖ్యాతసత్ఖ్యాతికః [॥*] వి-
10 శ్వేశం పరివాందేవనికరైస్సంస్థాప్య తన్మంద్ధిరం
11 సత్ప్రాకారసమగ్రమంటపసమృద్ధారామస[ం]-
12 రాజితం [।*] భక్త్యా తత్పరయా కృతీ సమకరోదాచం-
13 ద్రతారస్థిరం శుద్ధాంతఃకరణస్సుధాధవలితం
14 యస్తుంగ్గభద్రాతటే ॥ శాకాబ్దే శ్రుతినందఖేంద్దుగ-
15 ణితే సోయం తులాసంక్రమే ప్రాదాదాశశితార-
16 కం వరమతివ్విశ్వేశ్వరాయాదరాత్ [।*] దేవాయ త్రి-
17 దశా[చ్చ్ర]తాంఘ్రికమలద్వంద్వాయ వంద్యాత్మనే దీ-
18 పం దీప్రమశేషలోకగురవే శ్రీమానఖండం ము-
19 దా ॥ స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు ౧౦౯౮ అగు నేంటి
20 తులాసంక్రాంతి నిమిత్యమున అప్పికట్ట న్నాప-
21 యనాయకుండు తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ్మార్త్థ-
22 ముగా తుంగ్గభద్రాతటే శ్రీవిశ్వేశ్వరమహాదేవరకు న-
23 ఖండవర్త్తిదిపంబునకుం బెట్టిన(ం) బిరుదుగద్యలు
24 ౧౨ పినిం జేకొని అలుకుంబట్ల ప్రాలిరడ్డియు ము-
25 దివిరడ్డియు నారపరడ్డియు పిరు [ము]వ్వురు[ను] కాంపు-
26 లు తమ పుత్రానుపౌత్రిక మాచంద్రార్క[ర్]ము నిత్య
27 మానెండు నెయి ఇద్దీపంబునకుం బోయంగల-
28 వారు ॥ శ్రీవిశ్వేశ్వరమహాదేవర తొంట గుడిపడుమటి
29 ప్రాకారువు మేర ఖ ౨ [।*] దీపికి నెగ్గుతెలంచినవారు గంగ్గక-
30 ఱుత కవులల పదంచినవారు పెద్దకొడ్కు కపాలమునం

31 గుడ్చినవారు ॥ ఆజ్ఞాయా చోడభూపస్య కావ్యకృన్నంబిన-
32 ండితః [।*] కన్నోజతనయో దీమానెఱయమోజోత్ర లేఖకః [॥*]
33 సోమిసెట్టి తమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మ్మపుగా నేను-
34 ంగుకోటి వెలిచెఱ్వుల ముయ్యలికుట్టున విశ్వే[శ్వ*]రదేవర-
35 కుం బెట్టిన పొలము ఖ ౧॥ ఖ్యాతోయం భువి నావినా-
36 యక ఇతి శ్రీవిశ్వనాథం శివం ప్రత్యష్ఠాపయదప్పిక-
37 ట్టనికటే శ్రీతుంగభద్రాతటే [*] తస్మై కోద్రవఖండుక-
38 త్రయమితం క్షేత్రం శివాయూదదాన్నై వేద్యార్థమతీవ-
39 ర్మ్మలమతి[ః*] శ్రీచోడధాత్రీపతిః ॥ అస్య సీమానః పూర్వ్వ-
40 తః గుడిపొలముసీమైవ సీమా [।*] ఆగ్నేయతః గుడిపొలము
41 పొలమేర కొండేటి ముయ్యలికొట్టు సీమా [।*] దక్షిణతః
42 కొండేటు సీమా [।*] నైరుత్యతః బ్రాహ్మనిచేనికొండేటి ముయ్య-
43 లికొట్టు సీమా [*] పశ్చిమతః బ్రాహ్మనిచేనిగట్టుయ సీమా [।*] వా-
44 యవ్యతః బ్రాహ్మనిచేని ఈరేటి ముయ్యలికొట్టు సీమా [।*]
45 ఉతరతః ఈరేటు సీమా[।*] ఐశాన్యతః గుడిపొలము మేర ఈరే-
46 టి ముయ్యలికొట్టు సీమా। శ్రీశాకేశ్వరవత్సరే గిరిని-
47 . . . . . .రాజేంద్రో జయలిప్సయా-
48 . . . . . [తం] కోద్రవ[1]
49 ౧ బహుభిర్వ్వసుధా దత్తా బహుభిశ్చానుపాలితా [।*] యెస్య యెస్య యెదా
50 భూమిస్తస్య తస్య తదా ఫలం ।[।*] శత్రుణాపి కృతో ధర్మ్మః పాలనీయః ప్రయ-
51 త్నతః [।*] శత్రురేవ హి శత్రు[ః*] స్యాద్ధర్మ్మశ్శత్రుర్న కస్యచిదితి ।[।*]తస్మాదయం ధర్మ్మ-
52 స్సర్వైః పరిపాలనీయః [॥*]

No. 126.

(*A.R. No.* 165-*A of* 1897).

ON THE SAME SLAB.

1 స్వస్తి [॥*] సమస్తదేవతాధిపతియైన
2 శ్రీయప్పికట్ల విశ్వనాథని [నై]-
3 నేద్యానకు జగ్గాపండ్డితుల
4 రామాపండ్డితులుంగారు సొ-
5 బ్బయగుడివూండిని సొబ్బ-
6 యంగారి మనమండు నర-
7 సన అనుమతిని కట్టడచేసి-
8 న ప్రకారన ॥ ఆ గుడివూం
9 డిని పండ్డిన నానాధాన్యాలుం-
10 న్న పారిన పుట్టికెల్లాను పుట్టి
11 ఒక్కంట్ని అడ్డెంటి లెఖ్కను స-
12 మర్పణచేస్తిమి గనక చొప్పున
13 గొననవధరించిని [।*] యింద్దుకు
14 యెవరు దప్పినాను గంగ్గ[క]ర్తను
15 గోబ్రా(ం)హ్మణవధ చేసిన పాత-
16 కానం బోదురు సదాశివుండు
17 చేసిన సమర్పణ ॥ శ్రీ

No. 127.

(*A.R. No.* 166 *of* 1897)[2].

THE WEST WALL OF THE BHAVANARAYANA TEMPLE AT BAPATLA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 అస్తి స్వస్తిమదుత్తమద్విజఖనిస్తోణ్డాహ్వయో మణ్డలో రంభాజం[బ్భి]ళ నాళికేర విలస-
2 [న్ని]ష్కూటవాటీవ్రితః [।*] ఆరామైరభిరామభూపరిసరశ్శాలేయకేదారజశ్రీశాలీబ్రిహద-

Some more lines at the bottom are buried in the ground. Lines 49 to 52 are written below l. 20 of 124.

See No. 157 below.

3 ంకుర్రా[ం]హ్వయమహాగ్రామో మహీమణ్డనం ॥ [౧*] ఆసీత్తత్ర పవిత్రకీర్త్తిరనఘః సం-
త్తీర్న్న-
4 శబ్దార్న[నో] ధీమాన్పణ్డితపుణ్డరీకతరణిర్గ్రామే బుధగ్రామణీః [।*] బ్రహ్మక్షత్రకులా-
5 బ్ధిశీతకిరణో యస్సూక్తిముక్తామణిశ్రేణీవేణురుదారధీస్స పెరుమానంబిశ్శ్రియస్సంశ్ర-
యః ॥[౨*]
6 తస్మాత్స్వప్రతిభాప్రభావవిజితక్ష్మాకశ్యపః కశ్యపాత్సూ[నుర్భాను]రి వానవద్యచరి-
తో యో-
7 . . . . [1][న్వ]ంశకరో మనీషిపరిషన్మాన్యో వదాన్యోభవత్సూర్యో . . ని-
8 . . . . . [త్తా]నసన్తానకః ॥[౩*] చత్వార(ః)శ్చతురా హరేరివ భు-
జాస్తంభాస్తనూజాస్తతో గంభ్ఫీ-
9 రా [మ] . . . . లాస్వభ్యస్తశాస్త్రాగమాః [।*] జాతాశ్శీతమరీచివీచినిచయచ్ఛా-
యాచ్ఛకీర్తిచ్ఛ-
10 విచ్ఛన్న . . . . . గతుర్టీరకుహరాస్సద్ధర్మ్మకర్మ్మాద్రితాః ॥[౪*] తేషామేష
సుశీలశాలిమనసాం జ్యే-
11 ష్ఠో గరిష్ఠో గుణైః [ప్రౌ]ఢః పండితమండలీపరిబ్రిఢశ్రీనాగదేవః కవిః [।*] సాను-
12 ప్రాసవిలాసకావ్యరచ[నా]చాతుర్య్యధుర్య్యశ్శ్రియా బ్ర్యాహ్మ్యా చాపి కలాకలాపకుశ-
లో [నివ్వ్యా]-
13 జ . . . . . షా . . . . . చిన్తామణిః కాం-
త్తాకంత్తు . . . .
14 [న్తినిలయో] యోనంత్తనామానుజః [।*] టీకా యేన పటీరశుభ్రయశసా [నారాయణీ-
య్యోదధేః
15 సారాలోకనసోత్కసూరిజనతాయాత్రావహిత్రం క్రితా ॥ శాకాబ్దే గుణశైలఖేందుగణితే
రాకాతి-
16 థౌ కార్త్తికే నంత్తో దాంత్తమతిస్సతామభిమతేస్సోయం శుభంయుః క్రితీ [।*] ఆచంద్రా-
కర్కమఖండదీప-
17 మదిశత్శ్రీవాసుదేవాగ్రజః శ్రీప్రేంపల్లినివాసినే భగవతే భావాయ భక్త్యా భువి ॥ స్వస్తి [॥*]
18 శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౬ గు
19 శ్రాహి శకవర్షంబులు ౧౦౭౩ గునేణ్టి కార్త్తిక శుద్ధ పౌర్న్నమావాస్యయి శనివారము
నాణ్డు
20 కమ్మనా[ణ్టి] ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు వైద్య సూర్య్యదేవపణ్టితుల కొడుక-
21 . . . . . కర్క మఖణ్డవర్త్తి దీపమునకుం బెట్టిన . . . . .
22 కొని పరిచారకులు దామోదరుణ్డునుం గేతనయు రాఘవె కామనయు గుణ్డ నారెండును
23 . సూరెయు నల్ల బవ్వనయుం బెమ్మాడియు మ్రానెయు గోవింద్దియుం దమ పుత్రా-
24 నుపాత్రికము నిత్య మానెణ్డు నెయి వోయంగ్గలవారు ॥

No. 128.

(*A.R. No.* 167 *of* 1897)

ON THE SAME WALL.

1 అరుదాలధర్మ్మవర్త్తియగు నంధ్రనరేశ్వరు సర్వ్వ . . . . [వారికి]ం బ్రభవించ్చె
నావయ . . . . దోః-
2 శౌరి వానికి జనియించ్చె గుండెన మనీషిజనప్రణు[తు]ండు వానికిం జకితకురంగలోచనకుం జం-
దనగంధికి

[1] The stone containing the letters in this and the next three lines is broken and lost.

3 గుప్పమాంబకును ॥ ధీరుండు గశ్యపగోత్రోద్ధారుండు గుండిమడవిభుం డుదారుండు మదనా-
కారుండు గవ[లియ]
4 యన్నండు గారవమునం బుట్టి వంశకరుండై చేమ్మిని ॥ స్వస్తి [॥*] శకవర్షంబులు ౧౦౭౧
గునేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాంతి నిమి[త్త]-
5 మున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర త్రిభువనమల్లదేవ పొత్తప్పిచోడమహారాజుల కవలియ అన్న-
య కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభా-
6 వనారాయణదేవర కఖండవర్త్తిదీపమునకుం బెట్టిన . . . . వీనిం జేకొని అంగ్గరిక
జక్కనబోయిని కొడుక్కు గామ
7 దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వో . . . . . గరాధ్యక్ష
కొట్టియదొన . . . . .
8 నందుల మహీధరాశీనుండైన శ్రీకేశవదేవున కన్నాంటి[లోం] జడి సన్న భావనారాయణునకు
దాక్షారామ[పు]-
9 రి భీమనాథదేవరకు దన్నాడ హైమవతీవల్లభునకు నీవనికండ్రవాడిలో మహనీయ్యమగు
గుండిమడయు . . . . కు
10 మొట్టవాడి ననుపమమగు త్రిపురాంతకేశ్వరునకు నచలభక్తిద్రిఢముగా నఖండదీపములు ని-
లిపె[।] [పున్యార్జి] . . . .
11 ండమాత్యన్నం[డు] . . కుంటిత[మా] . . మనగుండయయన్న . . .
మిగినట్టింటి నిధా[న] . . . . . .[1]

No. 129.

(*A.R. No.* 168 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులో[త్తుంగచోడదేవర వి]-
2 జయరాజ్య దివ్యసంవత్సరంబులు ౧[౩] శ్రాహి శకవరుషం-
3 బులు ౧౦[౬]౭ గునేంటి జేష్టమాసమున శుక్ల పాడువమియు శుక్రవా-
4 రమునాడు సూర్య్యగ్రహణ నిమిత్యమునం గమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనా-
5 రాయణదేవరకు కొల్లూరి కాపినాయకు కొడుక్కు భీమినాయకుని
6 పెండ్లాము [మే]డాపాని యాచంద్రార్క్క మఖణ్డవర్త్తి దీపమునకుం బెట్టి[న]
7 [బిరుదు] . . . . . లు ౧౭ వీనిం జేకొని ఇంద్దుల ప్థాన . .
8 [లె]ణ్డనపండితులు గోకనపండితు[లు*] నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవారు [।*]
9 శాకాబ్దే గిరితర్క్కఖేందుగణితే కొల్లూరి నాథాగ్రణీ(ః)ర్భీమో భీమపరా-
10 క్రమస్థితిరభూత్తస్యాంగ్గనా మేడమా । భక్త్యా లాలితబ్రహ్మపల్లివ-
11 సతో శ్రీభావదేవాయ సా ప్రాదాద్దీపమఖండవర్త్తిలలితం చంద్రా-
12 ర్క్కతారస్థిరం ॥

No. 130.

(*A.R. No.* 169 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి శ్రీ] [॥*] శకవరుషం[బులు] ౧౨౦౭
అగు-
2 నేంటి పార్త్థివసంవత్సర పౌష్య బ ౧౪
3 బు । సంక్రాంత్తికాలమున శ్రీభా[వ]-
4 నారాయణపెరుమాడ్ల నగరను
5 అఖండదీపానకు భోగపతి వశము-
6 నం బెట్టిన గోవులు ౨౫ వీనిం జేకొని
7 [ఇ]తని కొడుకు కట్టి [కొల]పం . .
8 పుత్రానుపౌత్రికముగా నాచం[ద్రా]-
9 ర్క్కము నడపంగ్గలవాండు శ్రీ [॥*]

[1] The remaining lines are badly damaged.

No. 131.

(*A.R. No.* 170 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి . . . . . త్రిలో[చ*]నప్రముఖాఖిలప్రిథ్వీశ్వరకారిత కావేరీతీ[ర*]-
కరికా-

2 లకులరత్నప్ర[దీపాహి] . . . మాంకుశ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర త్రిభువనమల్ల-
దేవచోడమ[హా*]-

3 రాజుల కారుణ్య[మున] . బంటు పెండ్లితఱి పులియమనాయకుండు శ్రీ శకవర్షములు
౧౦౭౧

4 టి పౌష్యమాసమున . . . . . దశమియు నాదివారమున నుత్తరాయణసంక్రాం-
తి నిమిత్తమున

5 భాపట్టన శ్రీ . . . . . .

6 . . . మేడెబోయుండు సేకొని యీ దేవరకు నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రార్క-మ-
నం బోయం[గ్గ]-

7 లవాండు ॥ ధరణిదిక్తతిశకవత్సరముం[గ]ల నుత్తరాయణపు సంక్రాంతిని భాస్కరదిన

8 . . బులియమ సుస్థిరముగ విష్ణునకు నఖండదీపము నిలిపెను [1*]

No. 132.

(*A.R. No.* 171 *of* 1897).

In the same place.

1 శ్రీరమణ(ం) డత్తి . . . . . ండు వొఱుండూరివిభుండు గశ్యపగో-
త్రోద్ధారు(ం)డనం బర-

2 గ నీలసరసీరుహాసంభ్భవకులుం[డు] శివదేవు(ం) డనను ॥ [ఆ]తనికిం బుణ్యమూ-ర్తి-కి నాత-
తగుణనిధి-

3 కి గుండమాంబకు ధర్మోపే[తు](ం)డు సత్యనిత్యనికేతనుం[డై] పుట్టె మంత్రికేత(ం)డు వే-
ర్మిని ॥ అతని-

4 కి(ం) బ్రీతు(ం)డై ముద్దమాంబకు(ం) బుట్టె నమాత్యవిద్ద(ం) డూజి-తనయశౌలి యీతనికి
సింధురగామిని దోనమా-

5 ంబకును హితమితభాషి గేత(ం) డుదయించ్చె సమస్తజనానురాగు(ం)డై శ[త]ముఖభోగి వాని
అనుజన్ము(ం)డు

6 విద్దనమల్ల(ం)డున్నతిని ॥ శ్రీశకవర్షములు[1] ౧౦౭౩ గునేంటి ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తి నిమి-
త్తమున శ్రీమన్మహా-

7 మండలేశ్వర త్రిభువనమల్లదేవ పాత్తప్పి[చోడ]మహారాజుల [రాజా]భ్యక్షు విద్దనపెగ్గడ
కొడుకు మల్లయపెగ్గడ

8 కమ్మనాంటిలోని ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవర కాచంద్రార్క మఖండవత్తి దీపమున-
కుం బెట్టిన చిరు-

9 దుమాడలు [౧౫] [1*] వీనిం జేకొని మారెని కామరాజు కొడుకు దేవన తన పుత్రానుపావి-
త్రికము నిత్యె మానె-

10 ండు నెయి పోయంగలవాండు ॥

---

[1] The letter లు is out below the line.

No. 133.

(*A.R. No.* 172 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడ[దే]వర విజయరాజ్య సంవత్సర ౧౫ శ్రాహి శక[వరు]-

2 షంబులు ౧౦౬౯ నేంటి ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్యమున కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీ-భావనారాయణదేవర-

3 కు శ్రీవేంగ్గీదేశ చాలుక్యనంకర్కకాఱ పరమండలమాఱకా[ఱ] పతిదేవగురుద్విజభక్తుండునుం గుఱుమఱజముండై-

4 న శ్రీమన్మహామండలిక భీమెనాయకుని సంధ్ధివిగ్రహి సో[మన]పెగ్గడ ఆచంద్రార్క్క మఖం-డవర్త్తి దీపమునకుం

5 బెట్టిన గొఱియలు ౫౫ [।*] వీనిం జేకొని కొమ్మూరి కేతనబోయిని కొడుక్క [వె]న్నయబో-యుండు తన పుత్రానుపవిత్రిక[ము]

6 నిత్య మానెండు నెయి దేవ భండారువునకుం బోయంగ్గలవాండు ॥ భీమావురము డాకరే-మి వాలుకొలను వి-

7 . . . . . ంధ్రధరణి పంచారామముల మహాదేవరల . బుద్ధ-దేవరకు-

8 ను చెంబ్రోల నమ్మహాసేనున . . . . . వుర[ము] హుంకారశంకరికిం గరము రూ-ఢి కెక్కిన బెజవాడ మల్లీశ్వర-

9 దేవరకు నఖండదీపతతులు వెట్టి గొంటూరం జెఱువులుం బెక్కు గుడ్లు నిలిపి సప్తసంత్త-తుల సంఖ్యలు-

10 గం జేసె దత్తనార్య్యుని సోముం డుధర్మ్మపరుం డుదారభానుజు(ం) డాచంద్రతారకముగ ॥ భారద్వాజపవి-

11 త్రగోత్రు(ం)డు జగత్ప్రఖ్యాతిగాం బెట్టె(ం) బుణ్యారంభుం డొరిగుండి వల్లభు(ం)డు దత్తావా . సోముండు దాక్షా-

12 రామప్రముఖోల్లసతుప్రకటిపంచ్చారామతీర్థంబులను సారాఖండదశప్రదీపకము లాచంద్రా-ర్క్కతారంబు(ం)గాను [॥*]

13 ఖండస్ఫుటితసంస్కారం యః కుర్య్యాత్తు శివాలయే [।*] దీపారామతటాకేషు లభతే [వార్ద్ధి]కం [ఫ]లం ॥

No. 134.

(*A.R. No.* 173 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవ[ర్త్తి శ్రీకులో]త్తుంగ్గచోడదేవర విజయరా-

2 జ్యసంవత్సరములు ౧౬ గు శ్రాహి శకవరుషంబులు ౧౦౭౧ నేంటి చైత్ర

3 శుద్ధ పంచ్చాదశియు శుక్రవారము నాండు కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారా-

4 యణదేవరకు కమ్మనాంటిలోని ద్రోణాది వేమెనాయకుని కొడుక్క నారపనాయకు-

5 ండు సోమగ్రహణనిమిత్యమున ధర్మ్మార్థముగా నాచంద్రార్క్క మఖండ్డవర్త్తి దీప-

6 మునకుం బెట్టిన గొఱియలు ౫౦ [।*] వీనిం జేకొని నావబోయిని కొడుక్క కొమ్మబోయుం-

7 డు తన పుత్రానుపైవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవాండు ॥

8 . . . . . త్తాం వా యో హరేతి వసుంధరాం [।*] షష్ఠివ్వర్షసహస్రాణి

9 విష్ఠా . . . . . క్రిమి ॥

No. 135.

(*A.R. No.* 174 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్ప్రథమనగరాధీశ్వర శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర విజ్యసంవత్సరంబు-
2 లు గతి శ్రీహి శకవరుషంబులు గంట నేండ్లు ఫాల్గుణ బహుళ త్రి[తీ*]య్యయు సోమవార-
3 మునాండు ఉత్తమచోడవళనాట్ల కమ్మనాట్ల ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణ-
4 దేవరకు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగచోడగోకరాజుల దేవుడై-
5 న సోమాండియన్న ఆచంద్రార్కర్ల మఖండవృత్తి [దీప]ముకుం బెట్టిన మొద-
6 వులు యిరు[వడే]ను [*] విధం జెల్లి నడ . . . . . .
7 దేవ భండారపునకు నిత్య మానెండు నెయి తన పుత్రానుపవిత్రి[కము]
8 వోయంగలవారు[1] ప్రేంప్పల్లి నలుపండ్రును . . .

No. 136.

(*A.R. No.* 175 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్ప్రో . . . . . వత్సరంబులు ర [శ్రీ-
హి శకవ]రుషంబులు గ[డ]చి నేంట్టి పవిత్ర కృష్ణ దశమియు నాదివారము నుత్త[రా]-
2 యణసంక్రాంత్రి నిమిత్తమున ఉత్తమచోడవళనాంటి కమ్మనాట్ల ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయ-
ణదేవరకు స్వస్తి సమస్తప్రపంచస్తుతిస్తారతత్వాలోక సత్యశౌచాచార నయవినయదానమా-
హాత్మ్యాహోరాత్రాన్నతిపి .
3 గుణాలంకృత దేవబ్రాహ్మణపాదారాధన ఆశ్రితజనసంతృప్తికరణ త్రిప్రీభూతానేకద్విజగణాశీ-
ర్వాదకన్యాప్రమోదిత ప్రబుద్ధహృదయపరిణతాంతఃకరణ గౌరీరమలచరణనఖమణిమ-
యూఖమాలాప్తితేరా-
4 జమానమాని ధన్యనట్టనాధి[ప్టా]యక హిమవత్సేతుపర్యంత్రశేష్ట శ్రేష్ట సెట్టిగణాధీశ ప్రతి-
పత్తిశీశైలాభిషాహోత్తమవైశ్యాగ్రహారంబున గ్రామఖండ నిర్వ్యాణ పుడంబవర్ణ ద్రోణాము . . .
5 సన్నివాసంబైన కమ్మనాడ్వాలలోం గనుస్పత్తి కులోత్తుంగచోడ . . . . . సమున
నకరపురుషుండైన నగరీశ్వర చెట్టి[సెట్టి]యైన బ్రహ్మసెట్టికిం జంద్రార్కనాయకుఁ జాలికి సుపు-
త్రుండైన కులోత్తు-
6 ంగచోడగాంగేయరాయసమయసేనాపతియైన కన్నసెట్టి ఆచంద్రార్కర్ల మఖండవృత్తి-
దీప[ము]నకుం బెట్టిన బిరుదమాడలు చదుమూండు[నూ] విధం జేకొని . . . .
7 ల పండితుల పెమ్మడియ వీరి [గోవి]ందియ అప్పరాజు కోడుగు నల్ల బయ్యనయు కేతమరాజు
కొడుకు కొండనయు వీరి నూరనయు వీరి మ్రాలెయు నల్లనారపరా . . మన్నండు
8 చా మోదిరుండు[సు] రాఘవకోమనయు గండెనా రెండును ఇతని తోడి చాలికాంపు పోత[వ]-
న్నసకుంగా గోకిన పండితుల మ్రోలెయుంగా నీ-తొమ్మండ్రు పరిచారకులు
9 దమ పుత్రానుపవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవారు ।

No. 137.

(*A.R. No.* 176 *of* 1897).

In the same place.

1 శ్రీమచ్చతుర్దాన్వయరాజసింహస్యమ్ . . . . . బవిరోధినంహాం [।*]
గొంకర్రాక్షమాధీ . . . . . జన్మా

---

[1] Read వాండ్రు.

2 సౌందర్య్యరేఖావిజితాంగ్గజన్మా ॥ యస్య శ్రీగిరి[జే]శ్వరస్య విపులా శ్రీపాదపద్మద్వయే భక్తిర్యోర్వ వెలనా-

3 ంటిచోడనృపతేరానందదో నందనః [।*] గుండాంబామణిభూసముద్గతలసద్వైడూర్య్యభా-స్వన్మణిః । ప .

4 . ః ఖణ్డితవైరిరప్రతిహతో భూపాలవిద్యాధరః ॥ తస్య నృపమణ్డనస్య ప్రధానపత్నీ మహా-సతీ ము-

5 . . . . . గుణమణిఖణిర . దేవీ [నాగాం]బికా శుభా[చా]రవతీ ॥ శా-కాబ్దే నిధితర్క్కదిక్పరిమి-

6 . [చా]షాఢశుద్ధాష్టమీసుక్రవారా . . . . . .

7 వనారాయణప్రీత్యై . . మాః ప్రదీపమినభూచంద్రద్యుతారస్థిరం ॥ స్వస్తి శ్రీమత్త్రిభువన-చక్రవ-

8 ర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవర విజయరాజ్య సమంత్సరంబులు ౧౫ శ్రాహి [పండ]రాజు దే-వులు నాగలదేవి అఖండదీపమునకు

9 పెట్టిన బిరుదుమాడలు ౧౨ [।*] వీనిం జేకొని యీ దేవర పరిచారకులు సూరెయు భావనారా-యణుండునుం బెమ్మాడియు దామో-

10 దరుండు నల్లబవ్వనయు గోవిందియు రాఘవకామనయు గుండనారాయణుండును [1] పొత్తవడ మ్రానెయుందమ పుత్రానుపౌత్రికము-

11 గా నిత్య మానెండు నెయి వోయంగ్గలవారు [॥*]

No. 138.

(*A.R. No.* 177 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE

1 [అస్తి చలమర్త్తి]గణ్డః పరనృప[జీ]వాపహరణ[కరయ]మదణ్డః [।*] సద్గుణరత్నకరణ్డః కవి-జనశిష్టేష్టవనః-

2 వనమార్త్తండః ॥ యేన క్షితీశ్వర[వ]రేణ మనీషివార్ద్ధిః పుణ్యాని రత్నకలితాతులజీవనాని [।*] [శ]

3 శ్వద్ధివృద్ధిమహితాని చిరంతనాని ధత్తే సముజ్జ్వలయశోలలితోత్తమాని । యస్య క్షితీశ్వరవర-స్య భుజాసిధా-

4 రాసంపూజితా విజయకన్యకయా విభాతి [।*] నిర్భిన్నవైరిగజమస్తకపీఠజాతముక్తాక్షతాం-చితకరా-

5 . . . . . .

6 మనోభిరామా రాజ్ఞోస్య గామారత్నం యశస్వినీ । సర్వాంగ్గసుంద్ద . . . .

7 ం చ వ్యాపారం లోకపావనం అంగ్గులీపంచకం యస్యా ధత్తే తల్లీ . . . .

8 గణతే లోకత్రయస్వామినే వాణిశేంద్రమునీంద్రవంద్యయశసే . . . .

9 . . . . . ముదా ప్రాదాద్దీపమఖణ్డ . . . . . .

. .

No. 139.

(*A.R. No.* 178 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . విహితవిలోచ[నత్రిలో]చనప్రముకకిలప్రితివీస్వర[కా]రిత[కా]-వేరీతీరకరి-

2 కాలకులరత్నప్రతిపాలితకుమారాంకుష శ్రీమ[ను]మహామండలేస్వర పినమల్లిదేవచోడమహా-రాజు [శ్రీశ]-

[1] The syllables పొత్తవడ are written below the line

3 కవరుషంబులు ౯౫x నేంటి తారణ శంవత్సర మా । ను[ద్ధ] ౧౧ సోమవారము నాండు
కమ్మనాం[టి] ప్రేంప్పల్లి శ్రీభా-
4 వనారాయణదేవరకు ఆచ[ం*]ద్రార్కతరకముగ కమ్మనాంటిలోని [చే]ంగలు అంగరంగ-
భోగమునకు భూపవిపని వే-
5 ద్యములకు నిచితిమి యిు దస్తూవు చేకొని స్తానపతులును దేపకమ్మాలును శ్రీవైష్ణవులూను నడ-
పంగల-
6 [వారు ॥ స్వదత్తాం] పరదత్తాం వా యో హరేతి వసు[ధర] [।*] సష్టిర్వర్షసహస్రాశేషు
వి[ష్టా]యాం జాయతే క్రిమి[ః ॥*]

No. 140.

(*A.R. No.* 179 *of* 1897).

In the same place.

1 . . . . . .
2 రంబులు ౧౧ శ్రాహి శకవరుషంబులు ౧౦౬x నేట్టి ఫా[ల్గు]-
3 [ణ] బహుల ద్వితీయయు మంగ్గలవారమునాండు యు తమచోడవళ-
4 [నా]ట్టి కమ్మనాంట్టి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు శ్రీమన్మహామండలే-
5 [శ్వ]ర కులోత్తుంగ్గచోడగో[ం*]కరాజుల బంట్టు దట్టవాడ పోతినయకు కొడుకు నాగయ-
6 . . . . . [బె]ట్టిన బిరుమాడలు మా ౧౫ . .
7 . . . . నిత్య మానెండు నె[యి] సోయంగల-
8 వారు [॥]

No. 141.

(*A.R. No.* 180 *of* 1897)

In the same place.

1 [స్వ]స్తి [॥*] శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదే-
2 వర దివ్య సంవత్సరములు ౧౧ శ్రాహి శకవరు-
3 షంబులు ౧౦౬x నేట్టి ఆషాఢమాసమున అ-
4 మావాస్యయు బుధవారము వ్యెతీపాత నిమి-
5 త్యమునం గమ్మనాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయ-
6 . . . . ండయు తమ . . సెట్టి
7 కొడుకు కొనసెట్టి ఆచంద్రార్క మఖండ[ఖ]-
8 ర్తి దీపమునకుం బెట్టిన వెల్లెడ్లు x౦ [।*] పీనం జేకొని
9 పెరకవ్వ కొడుకు పులిసోలె తమ్ముండు పేరె తన పు-
10 త్రానుపవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగ్గల-
11 వాండు ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా[ం] [।*]
12 షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం . . . . . ॥

(*A.R. No.* 181 *of* 1897).

In the same place.

This is only a part of General No. 144 printed below.

No. 142.

(*A.R. No.* 182 *of* 1897).

In the same place.

1 అస్తి చలమర్తిగండుః పరస్వపజీవాపహారణకర[యమదండుః [*।]సద్గుణ]రత్నకరండుః కవి-
జనశిష్టేష్టనజవనమార్తండుః ॥ యస్య

2 స్ఫురన్నిశితభీషణఖడ్గ[ధారా సంపూ]జితా విజయకన్యకయా విభాతి [।*] నిబ్భీ-న్నవైరిగజమ-
స్తకపీఠజాతమునక్తాక్తతోజ్వలకరా[ం]బుజయా

3 రణాగ్రే [॥] సోయం శ్రీనెలనాం[టిగొం]కనృపతి[ర్భూ]పాలమూడామణిర్బ్బా-హాసిప్రవిదారితా-
రినికరస్సాజన్యరత్నాకరః ।[।*] వీరశ్రీలికచక్రవర్త్తికటకప్రాకారనా-

4 మాంకితో గొంకయ్యోధిపనందనః క్రితి[ధి][ఃక*] ప్రఖ్యాతతేజోనిధిః । భూపస్యాస్య కు[లాం]గ్రనా
ధ్రితిమతీ ధాత్రీవ భాభాసితా భూప[స్యా]ంగ్గజభామినీవ లలితా గుం-

5 డాంబికా రాజతే । యా సాధ్వీ సుకవీంద్రబంధుజనతాభూదేవతాభ్యర్థ్థినామిష్టార్థ్థప్రకరప్ర-
దానవిషయే సా కల్పవల్లీనిభా ॥ శాకాబ్దానాం సమాజే

6 వసుధిశిఖినభశ్చంద్రసంఖ్యాసమేతే ధర్మ్మాబ్ధ్యే కర్మ్మరాష్ట్రే పరిహృతకలితే బ్రహ్మపల్ల్యాఖ్యతీ-
ర్త్థే [।*] దీపం త్రైలోక్యదీపస్ఫురదమలయశోలంకృతా-

7 స్థాయివర్త్తిం ప్రాదాదాచంద్రతారం త్రిభువనగురవే భావదేవాయ సేయం ॥ స్వస్తి శ్రీమత్త్రి-
భువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్య-

8 [సంవత్సరం]బులు 3 ప్రాహి వైశాఖ శుద్ధ పంచమి . . . . . .
శ్రీభావనారాయణదేవ[రకు నాచం]ద్రార్కర్క మఖం[డదీప]

9 . . . . బెట్టిన[1]

No. 143.

(*A.R. No.* 183 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్య[రాజ్య సం]వత్సరంబు-

2 లు ౪౫ను ప్రాహి సకవరుషంబులు ౧౦౪౮ గునేట్టి సింహమాసమున శుక్లపక్షము-

3 న పంచమియు మంగ్గళవారమున కర్మ్మనాంటి భావవట్టన శ్రీభావనారాయణదేవ-

4 రకుం గన్నరదేవని సెట్టియైన పెనుంగొండ జగదొబ్బగండ వెన్ని సెట్టి కొడుకు నీలిసెట్టి యా-

5 చ[ం*]ద్రార్కర్క మఖండవర్త్తి దినియకు నిచ్చిన వెల్లెడ్లు ౪౦ [।*] పీనం జేకొనిన

No. 144.

(*A.R. No.* 184 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి శ్రీమతు నిడుంబోలి కొట్టారు యేతిమనాయకుని కొ . . . . . .
. . . సానిపురుమునిశోంగూడ శివలోకము చె . . ఆ . . కు ధర్మ్మవు-
గాను మారినాయకుండ్రు ప్రేంపల్లి భావనారాయ-

2 . . . . . పము పెట్టించెను శకవషంబులు ౧౧౩౨ నేంట్టి మేషమిమునాండు
శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగ ప్రిథ్వి[గొం]కమహారాజుల చెలియలు అకర్మమ-
హాదేవి కొడుకు చోడగొంకమహా[3]రాజు ప్రిథ్వీరాజ్యము సేయంగా . .

3 ఇచ్చిన [ఎడ్లు*] ఎంభది ఈ ఎడ్లెంభయి [।*] పీని గుండని నూరెదోయిని కొడుర్ర ప్రోలెబో-
యుండు ఆతని కొడుర్ర . . . . . .ండు ఈ వంశము వారి వంశమున అఖండదీ-
పాన . . వోయ సమప్పించి పెట్టించెను ఆ చంద్రార్కమును . . .

4 . చేసి నడపంగలవారు నడవరైరేని గంగాతీరమున కపిల చంపినవారు [ఈ] స్థానము పలే
కరణాలు . . . కాడున మేల్నాయకులును పూజారులును ఎడవడపడకండాను
అఖండదీపానకు [నెఱి] . .

---

[1] The rest of this inscription is entirely worn out.

[2] The inscription is left unfinished.

[3] The letter హా is written below the line.

5 మి కవిలం బొడ్చినారు శ్రీశ్రీశ్రీ । శ్రీఖ్యాతైతమనాయకసుతనయో మారాహ్వయో నాయక-
[ః*] శ్రీమద్గొంకమహీపతిప్రియ . . . . ర్య్యవంశాగ్రజః । . . నిత్యగుణా
లోకన . . . . భూతసుచేతసా
6 . . రం సా బయ్యమాఖ్యా స్థుతా । తత్పుత్రీరుచిరం ప్రదీపమ . . . శ్రీ భావనారాయ-
ణాయ . . . ండయనాయకసుతప్రేయస్యఖండం . . . [శాకాబ్దే] నయనాన-
లేశగణితే మేషే రవౌ
7 . . . . . .

No. 145.

(*A.R. No.* 185 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శఖవరుషంబులు ౧౨౧౪ అగునేంటి [వి]జయసహ్వస్సర ఆ[షా]-
2 డ బ ౧౫ ఆ । శ్రీబావనారాయణపెరుమాళకు సూర్య్యగ్రహణకాలమున
3 [నల్ల]బావరాజు బావరాజుంగారు తమ తల్లితండ్రులకు ధర్మ్మవుగాను ఆచ-
4 ంద్రార్క్కముగాను అఖండవర్త్తి దీపానకుం బెట్టిన గోవులు ౨౫ వీనిం జేకొని
5 . లె బోని కొడుకు మఱిప్రోలెబోండు పుత్రాను[పౌత్రి]కముగా నడపంగలవా-
6 [ండు ॥*]

No. 146.

(*A.R. No.* 186 *of* 1897).

[1] ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీగణాధిపతయేనమః ॥ భూత్యర్త్థం ద్ధర-
2 గర్భ్బనిర్భ్బరతరప్రత్యాకులోజ్జృంభణార-
3 ంభత్రస్థనితంబ్బినీవతితు . . . ంబ్బేణ
4 సంభ్భావితాన్ [।*] కర్న్నాటాధిపకృష్ణ-
రాయ-
5 నృపతేర్య(ర్)స్య ప్రయాణోత్సవే(।) భీతా-
నప్యహి-
6 తానహో సుఖయతి ప్రస్థానబేరీరవః ॥
౧ ॥
7 అభవత్ప్రతీపవంశే ఖండ్డనో ధరణీవ-
రా-
8 హబిరుదాంకమండ్డనః [।*] సకలప్రధా-
నగు-
9 ణగౌరవో(ం)న్నతః సచివోస్య ద్దేహ ఇవ
సా-
10 ళ్వతింమ్మయః ॥ ౨ ॥ శ్రీకృష్ణరాయనరనా-
11 యకశాసనేన మంత్రీశ్వరః స కిల సాళువ-
12 తింమ్మయార్యః । ఆహూయ చంద్రగిరి-
మే-
13 ళమమంత్రిసూనుం సోమర్శనామకమ-
14 వోచదుపప్రధానం ॥ ౩ ॥ శాకే విష్ణుపదా-
బ్ధివే-
15 దవిపులాసంఖ్యాంకితే వత్సరే విఖ్యాతేబ-
16 హుధాన్యనామని శుభే శుక్రశ్య రాకాతి-
థౌ [।*]
17 సోమే శీతకరోపరాగసమయే శ్రీకష్ణవేణ్యా-
18 ంభసి(ః) . . సంప్రతి కొండ్డవీడువిషయే
బా-
19 ప[ట్ల]సంజ్ఞే పురే ॥ ౪ ॥ భావనారాయణ-
ప్రిత్యై(ః)
20 సపాదాద్ద్వితయాధికం । వింశద్గోచర్మ్మ .
. .
21 . . . తిచిత్రమర్ప్పితవాన[హో]
॥౫॥ మహారాజా-
22 ధిరాజస్య రాజంన్యపరమేష్ఠినః । పు(ం)ణ్యా-
23 ర్త్థం కృష్ణరాయస్య వేణుపట్యా చ సం-
యుత-
24 ం ॥౬॥ ఇత్థం సాళువతింమ్మయేన కృతినా శ్రీ-
25 కృష్ణరాయప్రభోరాజ్ఞాపాలనతత్పరేణ క-
26 థితస్సోమర్శమంత్రీశ్వర[ః*] । ముద్రా-
ణాం చ్చ శ-
27 తత్రయం త్రిసహితత్రింశత్సమేతం కృతీ ధా-
28 రీకృత్య కరం నృపాలభవనే ప్రాదాదిదం
శా-
29 సనం ॥౭॥ ద[త్తం*] చంద్రోపరాగాయ
సమస్తవి-

[1] At the top of the inscription are engraved the figures of a crescent, conch, discus and sun.

30 భవాయ చ [।*] పాలయంత్తు మహీపాలా
ఢ్యేత్ర-
31 మాచంద్రతారకం ॥౮॥ ఇదం కొనికాన
విశ్వ-
32 నాథభట్టువిరచితం ॥ మద్వంశజాః పరమ-
33 హీపతివంశజా వా యే వంశజా సతతము-
34 జ్వలధర్మచిత్తాః । మద్ధర్మ యేవ పరిపా-
లన-
35 మాచరంతి తత్పాదపద్మయుగళం శిరసా
36 వహామి ॥౯॥ యీ ధర్మము పాలించిన-
వారు
37 సోమరుశైయ। కొమారులు చినతి [రు*]మ-
38 లైయ ॥ శ్రీశ్రీశ్రీ భావనారాయణ [॥*]

No. 147.

(*A.R. No.* 187 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవ[ర] విజయరాజ్య సంవత్సరము-
2 లు ౧౦ శ్రీహి శకవరుషంబులు ౧౦౭౮ నేంట్టి ఆషాడ శుద్ధ విదియయు గురువారమునాండు
3 యుత్తమచోడవలనాంట్టి కమ్మనాంట్టి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు నిండ్దుల వ్రిత్తి
కొం[డ్డ]-
4 న చింగ్గనపాంగు పెండ్లము అత్యాసాని కూంత్తుఱు గోకసాని కొడుఱ నారాయణుండ్డు
5 దక్షిణాయనసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున ధర్మ్మార్థ్థముగా నాచంద్రార్క్క మఖండవత్తి
6 దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదుమాడలు పండ్రెండు వీనిం జేకొని యిందు-
7 ల దేవగమ్మి భావరాజు కొడుకు గోక . . . . . పవిత్రికము నిత్య మానెండు నె-
8 యి వోయంగలవాండు[॥*] స్వదత్తం పర . . . . . హరేత వసుంధరాం [।*] షష్టిం
వర్ష-సు-
9 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః ॥*]

No. 148.

(*A.R. No.* 188 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 శ్రీమాన్భాసురవంశవారిధిసుధాధామోంగ్గనావల్లభః పానావారవిశేషధాత్రివిషయే కొండేటి-
వాస్తవ్యకః [।*] ధీమాన్య . . మ్మ సత్పుభుజనీ
2 శిష్టేష్టవిన్తామణిః కన్నేనాఖ్యమహోత్తధర్త్తనిరతో జాతాంబికానంద్దనః ॥ శాకాబ్దే షడు-
రద్రిఖేందుగణితే మాసే కుహూ ఫాల్గుణే కావ్యే దే-
3 వగురోదయే గుణనిధిస్సాజన్యరత్నాకరః [।*] కన్నేనామ మహామతిర్బ్బలయుతో విష్ణుప్రియో
ధార్మ్మికః దద్యాద్భా[వ]సుదేశ్వరాయ మ-
4 హతేర్ద్దివం స్థిరం చ్చాగ్రతః ॥ స్వస్తి శ్రీమత్పృథ్వీభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్య
సంవత్సరంబులు ౯ యగు శ్రీహి శకవర్షంబులు ౧౦౭౬
5 నేంట్టి ఫాల్గుణ బవాల పంచ్చాదసియు శుక్రవారమునాండు సూర్య్యగ్రహణ నిమిత్తమున
సుత్తమచోడవలనాంట్టి [క]మ్మనాంట్టి రాజమాణి-
6 కపురమైన ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు పానవారములోని అగ్రహారమైన కోట్టేటి . ం-
డైన కొ . . . . .
7 జు కొడుకు కన్నమరాజు ఆచంద్రార్క్క మఖండవత్తి దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదుమాడలు
వ[ండ్రె]ండు॥ వీనిం జేకొని అప్పరాజు
8 కొడుకు నల్లబవ్వనయు [2]

[1] స్రా is written below the line.

[2] The inscription is unfinished.

No. 149.

(*A.R. No.* 189 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] యమనియమధర్మ్మపరాయణ బ్రహ్మ(ం)సంభ్భవ మనువ[1]ంశాధిసక-
2 లశాస్త్రవిశారదులుం గనకాపుర యయోధ్యాపుర గజపురాధినాయకులుం
3 సత్యశౌచాభిమానులు గురుదేవపాదారాధకులు పాలస్తిభగవస్థానప్రతి-
4 ష్ఠితు[లై] సవాస్రశాఖాన్వయగోత్రులై శ్రీమ[త్*]బెజవాడసాసనులైన తెలికివే-
5 [పుర] యెన ద్దుముసునూడ్లగో . . . . . న[కేతి]సెట్టిం దమ తల్లిదండ్రులకు
6 ధర్మ్మార్త్తముగా స్వస్తి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరా[జ]రాజదేవర వి-
7 జ[య*]రాజ్య సంవత్సరంబులు ౮ గు శ్రాహి శకవరుషంబులు ౧౦౭౬ గునేంట్టి చై-
8 త్రమాసమున విషుసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున నుత్తమచోడవలనాంట్టి కమ్మ-
9 నాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవర కాచంద్రార్క్క మఖండవర్త్తి
10 దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదుమాడ[లు వ]ండ్రెండు[।*] వీనిం జేకొని ఇందుల
11 స్థానాపతి బవ్వరాజు కొడుక్కనూంక్కనభట్లు అరదివియయు ప-
12 రిచారక గుండనారాయనుం డరదివియయుంగా నిద్దఱుం గూడి
13 తమ పుత్రానుపౌవుత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవా-
14 రు [॥*]

No. 150.

(*A.R. No.* 190 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . .
2[2] . . . . . నజజుమాడ్కిన ॥ అతనికిం గామపసానికి సు . . . . . .
3 . . తి సూరండు [పు]ట్టెను శతమఖగురు . . ంగా . . దాలమిత్రుండి
4 . . ఆ సూరపాయ్యునకుం గమలాసనకులతిలకి జక్క . . . .
5 . . దుండు పెగ్గడ ఇసండు గొంకం[ద్రి]పు మంత్రి ఇమ్మహి . .
6 . . భువనచక్రవర్తి శ్రీ[రాజరా]జదేవర విజయరా[జ్య]
7 . . . శ్రాహి సకవర్షంబులు ౧౦౭ . [నేంట్టి] పలుగుణ శుద్ధ [౧] యు శనివారము-
8 నాండు కమ్మనాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు ఇసనపెగ్గడ పె-
9 ండ్లము కామసాని ఆచంద్రార్క్క మఖండవర్తి దీపమునకుం బెటిన బిరుదుమాడ-
10 లు వండ్రెం[డు][।*] వీనిం జేకొని రాఘవరాజు కొడుక్క [కొ]మ్మన తన పుత్రానుపవిత్రికము-
11 న నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవాండు[।*] స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరే-
12 త వసుంధ్ధరా[ం ।*] షష్టివర్షరుషసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః ॥*]

No. 151.

(*A.R. No.* 191 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీద్గొంక్కమహీశమాతుల ఇవా శ్రీవండదండాధిపస్తన్మంత్రీ . . . .
2 వల్లివాస్తవ్యకం [।*] దారాఖ్యా ధరణీసురోత్తమజని[ః*] ప్రత్యక్షధర్మ్మాత్మజో ॥[నా]మ్న-
నామవిభు . . . .
3 గుణభూరె[ఱి]యాంబికానంద్దనః॥ శాకాబ్దానాం సమాజే రసగిరిగగనశ్చంద్రసంఖ్యాసమేతే
ధర్మ్మ-

---

[1] The letter వ is entered below the line.

[2] The beginnings and ends of lines 2 to 5 are lost.

4 జ్ఞస్సత్యసంధస్సకలగుణనిధిర్న్నాగదేవస్సుమంత్రీ [।*] శ్రిష్టిస్థిత్యంత్తకర్త్రోర్వ్విమల-
జలనిధౌ యో-
5 గనిద్రే రతాయ ప్రాదాద్దేవాయ దీపంజగదధిపతయే భావనారాయణాయ॥ స్వస్తి శ్రీ[॥*]త్రిభు-
6 వనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర దివ్యసంవత్సరంబులు ౯ ది యగు శ్రాహి శకవర్షంబు-
7 లు ౧౦౭౬ గునేంటి ఫాల్గుణ శుద్ధ పంచ్చాదశియు శనివారమునాండు గోకరాజు మామ
దండనాయ-
8 క పండనాయకుల నామనపెగ్గడ గమ్మనాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవర కాచం-
ద్రార్క్క
9 [మ]ఖండవర్త్తి దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదుమాడలు వండ్రెండు[।*] వీనిం జేకొని ఇందుల కా-
10 పులు మధువనపండితుల కొడ్కు వెర్మ్మాడి అరదివియయుం గామరాజు కొడ్కు నాగదే-
11 వణ్డు అరది[1]వియయునుం గా నిద్దఱుం గూడి తమ పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మా-
12 నెండు నెయి వోయంగ్గలవారు [॥*]

No. 152.

(*A.R. No.* 192 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] యమనియమధర్మ్మపారాణ బ్రహ్మసంభ్భవ మనువంశదిశకల[శా]స్త్ర-
2 విశారదలుం గనకాపుర యయోధ్యాపుర గజపురాధినాయకులు సత్యశౌచా-
3 భిమానులు [గు]రుదేవపాదారాధకులు పౌలస్తిభగవతీస్థానప్రతిష్ఠితులు
4 సహస్రశాఖాన్వయగోత్రులైన శ్రీమ[త్*]బెజవాడసాసనులైన తెలికి-
5 వేపురయందు వెలందుమాడ్లగోత్రుండైన సూరిసెట్టి తల్లి[ం]దండ్రులకు ధ-
6 ర్మ్మార్త్థముంగా స్వస్తి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి [శ్రీరాజరాజ] . . . విజయ-
7 రాజ్యసంవత్స ౮ శ్రాహి శకవరుషంబులు ౧౦౭౬ గునేం[టి] చైత్రమాసమున
8 విషుసంక్రాంత్తినిమిత్యమునా నుత్తమచోడవలనాంట్టి కమ్మనాంట్టి ప్రేంప్పల్లి
9 శ్రీభావనారాయణదేవరకు నాచంద్రార్క్క మఖండవర్త్తి దీపమునకు-
10 ం బెట్టిన బిరదుమాడలు వండ్రెండు[।*] వీనిం జేకొని అప్పరాజు కొడ్కు నలబ-
11 వ్వన తన పుత్రానుపవిత్రికము నిత్యమాంనెండు నెయి వోయంగలవాండు
12 స్వదత్తం పరదత్తం [వా] యో హారేత వసుంధరా[ం।*] షష్టివ్వర్రుషసహస్రాణి
13 విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ః*] ॥

No. 153.

(*A.R. No.* 193 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరా[జ్యసం]వత్సరములు ౧ . .
2 శ్రాహి శకవర్షంబులు ౧౦౭౮ గునేణ్టి పౌష్య శుద్ధ త్రితీయ్యయు సోమవారము . .
స్వ[స్తి] చరణసరోరు[హ] . .
3 తవిలోచనత్రిలోచనప్రముఖాఖిలప్రిథ్వీశ్వరకారితకావేరీతీరకరికాలకుల రత్నప్రదీపాహితకుమా-
రాంకుశ [శ్రీ]-
4 మన్మహామండలేశ్వర [పో]తనచోడమహారాజుల కొడ్కు జిక్కిదేవచోడమహా[రాజులు] ఉత్త-
మచోడవలనాణ్టి [క]-
5 మ్మనాణ్టి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారా[యణ]దేవరకు ఉత్తరాయనసంక్రాంత్తి నిమిత్త . . .
ముగా నఖణ్డవర్త్తి [దీ]-

[1] The letter ది is engraved below the line.

6 పమునకుం [బె]ట్టిన గొఱియలు xx [।*] వీనిం జేకొని . . నాంటిలోని కోడూరి . . .
యిని కొడుక్కు కాటెబోయుండు-
7 ను నితని కొడుక్కు పోతెబోయుండును నాచంద్రార్క్కముం దమ పుత్రాను[పౌత్రి]కము నిత్య
మానెండు నెయి
8 వోయంగ్గలవారు ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేత వసుం . . . ష్ఠి[ం]వర్షసహ-
స్రాణి వి-
9 ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

No. 154.

(*A.R. No.* 194 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్య సంవత్సరంబు-
2 లు ౧౦౭౪ గనేంటి [జేష్ట] బహుల పాడివమియు బుధవారమునాండు ఉ-
3 త్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున ఉత్తమచోడవడ[నాం]టి కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభా-
4 వనారాయణదేవరక శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులో[త్తు]ంగ్గచోడగొంక్కరాజుల మంత్రి
5 రాజధ్యక్ష నల్లసూరయపెగ్గ[డ్ల] యల్లుండు ప్రేంపఱి దామనపెగ్గడ దమ తండ్రి రే-
6 మరాజునకుం దల్లి గామాసానికి ధర్మ్మార్త్థముగా ఆచంద్రార్క్క మఖండవర్త్తి దీపమున-
7 కుం బెట్టిన బిరు[దు*]మాడలు వండ్రెండు । వీనిం జేకొని [కే]తరాజు కొడుక్కు భండారి ఎ-
8 ఱపోతు తన పుత్రానుపౌవిత్రుకము నిత్యమానెండు నెఇ పోయంగలవాండు [॥*]

No. 155.

(*A.R. No.* 195 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి చరణచరోరుహవిహితవిలోచనత్రిలోచ[నప్ర]ముక అకిలప్రిథివీస్వర కారితకావేరీతీర-
2 కరికాలకులరత్నప్రతిపా[1]హితకుమరాంకు[2]ష శ్రీమనుమహామండలేస్వర కన్నరదేవచోడమహా-
రాజు[లు]
3 శకవరుషంబులు ౧౦౩౮ నేంటి మనుమదసంవత్సర [ఆశాడ] శుధ ఏకాదసి [గు]రువా[ర*]-
మునాండ్డు కమ్మనాంట్టి ప్రే[ం]-
4 పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు కమ్మనాంటిలోని మధుకంబల్లి సర్వ్వకరపరిర్య్యరాత్తముగ
ఇచితిమి [।*]
5 యీ ధమ్ము స్తానపతులును దేవగర్మ్ములునుం జేకొని [నడప]ంగలవారు ॥

No. 156.

(*A.R. No.* 196 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 అస్తి స్వస్తిమదుత్తమద్విజఖనిస్తొండా(ం)హ్వయే మండలే రంభాజంబ్బి[ర]నాళికేర[విల]-
2 సంనిష్కూటవాటీవ్రితః [।*] ఆరామైరభిరామభూపరిసరశ్శాలేయ కేదారజశ్రీశాలీబ్రిహా-
3 (హ)దాంకుర(ం)హ్వయమహాగ్రామో మహీమండనం[॥*] ఆసీత్తత్ర పవిత్రకీర్త్తిరనఘః
స-
4 ంత్తీర్న్నశబ్దార్న్నవో ధీమాన్పండితపుండరీకత[ర]ణిర్గ్రామే బుధగ్రామణీః [।*] బ్రహ్మక్ష-
5 త్రకులాబ్ధిశీతకిరణో యస్సూక్తిముక్తామణిశ్శ్రేణీవేణురుదారధీస్సపెరుమా[నంబి]-
6 శ్శ్రియస్సంశ్రయః [॥*] తస్మాత్స్వప్రతిభాప్రభావవిజితక్ష్మాకశ్యపః కశ్యపాత్సూనుర్భ్భానురి-
వానవద్యచరితో యో వై[ద్య]విద్యాధరః [।*] శ్రీమాన్వంశకరో

---

[1] The syllable పా is written below the line.

[2] The letters ంకు are written below the line

7 మనీషిపరిష[న్మా]న్యో వదాన్యోభవత్సూర్యో [ధై]ర్య్యనిధిస్స యేష సుహ్రిదాం సంత్తా-
నసంత్తానకః ॥ చత్వార(ః)శ్చతురా హరేరివ భుజాస్తంభ్భాస్తనూజాస్త-.

8 తో గంభీరా మధురాః కలాసు కుశలా స్వభ్యస్తశాస్త్రాగమాః । జాతాశ్శీతమరీచివీచినిచయ-
చ్ఛాయాచ్ఛకీర్త్తిచ్ఛవిచ్ఛన్నాశేషజగత్కుటీ-

9 రకుహరాస్సద్ధర్మ్మకర్మ్మాద్రితాః ॥ తేషామేష సుశీలశాలిమనసా జ్యేష్ఠో గరిష్ఠో గుణైః ప్రౌ-
ఢః పండితమండలీపరిబ్రిఢః శ్రీనాగదేవః కవిః [।*] సానుప్రాసవిలాస-

10 కావ్య[రచనా]చాతుర్య్యధుర్య్యశ్రియా బ్రాహ్మ్యా [చాపి] కలాకలాపకుశలో నిర్వ్యాజ-
మాలింగ్గితః [1] ॥ ఏతస్యాశ్రితవత్సలస్య విదుషాం సంత్తానచింత్తామ-

11 ణిః కాం[త్తా] కంత్తురనంత్తకాంత్తినిలయో యోనంత్తనామానుజః టీకా యేన పటీరశుభ్ర-
యశసా నారాయణీయోదధే[ః] పారాలోకనసోక్త[2]సూరిజనతా-

12 యాత్రావహిత్రం క్రితా ॥ శాకాబ్దే గుణశైలఖేందు[3]గణితే రాకాతిథౌ కార్త్తికేనంత్తో
దాంత్తమతిస్సతామభిమతస్సోయం శుభం యుః కృతీ ॥ [ఆ]చంద్రార్క్క-

13 మఖండదీపమది[శ*]త్శ్రీవాసుదేవాగ్రజః శ్రీప్రేంపల్లినివాసినే భగవతే భావాయ భక్త్యా
భువి ॥ స్వస్తి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజ-

14 యరాజ్యసంవత్సరములు ౯ శ్రాహి శకవర్షంబులు ౧౦౭౬ గునేణ్టి శ్రీముఖసంవత్సరమున
పౌష్య శుద్ధ పాడువమియు సోమవారమునాండు ఉత్తమ-

15 చోడవళనాణ్టి కమ్మనాంట్టి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు వైద్యసూర్య్యదేవపండితుల
కొ[డుక అ]నంత్తభట్లు ఆచంద్రార్క్క మఖణ్డవర్త్తి దీపము-

16 నకుం బెట్టిన బిరుదుమాడలు పండ్రెండు [।*] వీనిం జేకొని ఇందుల కాంప్పులు . . .
. . . . . కేతరాజు కామన కొడుక భావనారెండునుం దమ పు-

17 త్రానుపవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవా[రు॥]

No. 157.

(*A.R. No.* 197 *of* 1897).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి శ్రీమ[త్రి]భువనచక్రవర్త్తి [శ్రీరాజరా]జదేవర . . . . . .
. . . . . ఉత్తరా . .

2 . . . త్తమచో . . నాంటి క . . . . . దానమైన
యోంగేఱుమార్గములోని [పూ]

3 . . . . . డగొంకక . . . . . .
. . . . తోంటి శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గరాజే-

4 . . . . . చోడనారా . . . . . తమ తల్లి
ప్రోలమకు తమ యన్న బయ్యనసెట్టికి ధ

5 . . . . . వరకు ఆచ . . . . . .
అఖండదీపల కిచ్చితిమి [।*] ఈ ధర్మ్మువు దప్పక

6 . . . . . వర శ్రీ . . . . . లవారు ॥ స్వద-
త్తం వా యో హరేతి వ-

7 . . . . . రుషసహస్రా . . . . . జాయతే క్రిమి[ః*] ॥

---

[1] The syllable త is engraved below the line.

[2] Read త్క.

[3] దు is written below the line.

No. 158.

(*A.R. No.* 198 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు ౧౨౪౦ నే-
2 ంట్టి కాలయుక్త సంవత్సరపుశ్య శుద్ధ ౩మ
3 [స్వస్తి] శ్రీయుత్తమచోడవ[లి]యనాంట్టి కంమ-
4 [నాం]ట్టి పా[డువు]ఱేవుల ప్రేం[ప్ప]ల్లి శ్రీభావనా-
5 [రాయ]ణపెరుమాళకు మకరసన్ క్రాంత్తి నిమిత్యమున
6 . . బోయుని పోతెబోయుని కొడుకు పినపోతనబోయు
7 . తమ తల్లితండ్రులకు [ధర్మ్మ][1]

No. 159.

(*A.R. No.* 199 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శకవరుషంబులు ౧౧౬[౩] ణ్డగు నేణ్టి శ్రీకులోత్తుంగచోడదే[వ]-
2 [ర ది]వ్య సంవత్సరంబులు ౯ గు శ్రాహి మాఘ సుద్ధ పం[చా]దసి శనివా-
3 రమున కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు [వ] . .
4 రి కంకనాల కంచెనాయకుని కొడుకు మల్లెనాయకుండు శ్రీభా-
5 వనారాయణదేవరకు ఆచాంద్రర్క్క మఖణ్డవర్త్తి దివియకు
6 ఇచ్చిన వెల్లెడ్లు ౫౦ [।*] వీనిం జేకొని ఓగులకొండూరి ము[దు]-
7 [వి]యబోయుని కొడుకు నావియబోయుండు తన పు[త్రా]-
8 నుపవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగ[లవా]రు ।
9 స్వదత్తం పరదత్తం వ్వా యో హరేతి వసుంధ్ధరాం [।*] షష్టివ్వర్రు[షసహ]-
10 స్రాణి వ్రిష్టాయాం జాయతే [క్రిమిః]॥

No. 160.

(*A.R. No.* 200 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శకల[ప]రమవంశోద్భవ భారద్వాజగోత్ర [కట్వాం]గద్ధ్వజ రిషభలాంచన కాంచీపుర-
వరేశ్వ-
2 ర కడ్వాయిపరఘోషణ పల్లవకులతిలక పాదాంబుజసేవిత అన్నువకామకులాధినాయ-
3 క అనేకబంధుజనాశ్రయ పతిహితాభరణ పతిమెచ్చుగండ గండరాభరణ నోడువడి సాహ-
సార్జ్జ-
4 న సంగ్రామరామ సమరైకభీమ డక్కుమాడ్లసాసనాధిప విప్రకులాశ్రయ శ్రీవేంగ్గిదేశచా-
లుక్యనంకకాఱ ప-
5 రమణ్డలచూఱకాఱ పతిదేవగురుద్విజభక్తుణ్డును కుఱమఱజముణ్డునైన మహామణ్డలిక భీమె-
నాయకుణ్డు [॥*]
6 విభ్రాజమానో భువి పుణ్యకీర్త్యా భీమాహ్వయ[ః*] శౌర్య్యగుణా[దిశా]లీ [।*] శ్రీమాన-
యం పంగయనేత్రుసూ-
7 నుర్బాదాంబికానందమహోదధీందుః ॥ దీపద్వయం భావసురేశ్వరాయ ప్రాదాద్విభూత్యై
పరమేశ్వరా-

[1] The continuation is lost.

8 య [।*] ఆచంద్రతారం భువి పుణ్యకీర్త్తిప్రచానదకుం వారయే వరాయ ॥ శాకాబ్దే నయ-
నేషు ఛేందుగణి-
9 తే భీమాహ్వయోఽఖండితం ప్రాదాద్దీపయుగం వసంతవిషువే కీర్త్తిప్రభాముష్ణవే । భ్రాజద్భీ-
మగభీర[వా]-
10 రివిభవశ్రీదక్షిణాంబోనిధేః పాత్రే సంహతయా . . . . . శ్రీభావదేవాయ తత్తు ॥
శకవర్ష ౧౦[x౨] గు-
11 నేట్టి విషువుసంక్రాంతి నిమిత్యమున కమ్మనాట్టి ప్రేంపల్లి శ్రీ భావనారాయణదేవరకు ఆచం-
ద్రార్కం మఖండవర్త్తి దివియలు
12 రెట్టికి నిచ్చిన మొదవులు x౦ [।*] పినిం జేకొని ప్రేంప్పల్లి కరియఆక[ట్లు] తన పుత్రానుపవి-
త్రికము నిత్య మడ్డెండు నెయి వోయంగ-
13 లవాడ్డు ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం। షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టా-
యాం జాయతే క్రిమి[ఃి][॥*]

No. 161.

(*A.R. No.* 201 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి శకవరుషంబులు ౧౦౧౩ గునేంట్టి ఖరసం[వ*]త్సర మార్గశిర సుది [౧]x
2 గురువరన శ్రీమతు [యు]త్తమచోడవ[ల]నాంటి కమ్మనాంటి
3 ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయ[ణదేవ]రకు బద్ది నెటి మరెబోయుండు ఆయి-
4 తనబోయుండు తమ తల్లిదం[డ్రు]లకు ధర్మ్మ[పు*]గ అఖండదీపానకుం బెటి-
5 న గోవులు ౨x [।*] పినిం జేకొని బదినెటి మరెబోయుండు ఆయితనబోయ[1]

No. 162.

(*A.R. No.* 202 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు ౧౦౦[౯*] అగు నేంటి సర్వజిత్తుసంవత్సర।
2 వైశాఖ। బ ।౬। సో। శ్రీమదుత్తమచోడవలనాంటి కమనాంటి శ్రీ-
3 భావపట్టు శ్రీభావనారాయణదేవరకు మోట్టుపల్లి ఒంన మోనా రె-
4 బోయుండు దమ తండ్రి రిత్త నల్లెబోయునికినిం దమ తల్లి నూంకార్సా-
5 నికిని ధర్మ్మార్థ్థముగా నఖండవర్త్తి దివియకుం బెట్టిన గోవులు ౨ం [.*]
6 వీనిం జేకొని తన పుత్రానుపౌత్రికముగాను నిత్య కుండెండు నెయి ఆచంద్రార్కము
7 [నడ*]పువారు [॥*]

No. 163.

(*A.R. No.* 203 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి శ్రీమత్త్రి[భువనచక్రవర్త్తి] శ్రీ[రాజరాజదేవర] విజయరాజ్య సంవత్సరములు ౮గు
శాహి శకవర్ష౦బులు ౧౦౭౨ ణ్ణగునేట్టి ఆ-
2 షాడ శుద్ధ అష్టమియు నాదివారమునాండు స్వస్తి చరణసరోరు[హ]విహతపలోచనత్రిలో-
చనప్రముఖాఖిలప్రిథ్వీశ్వరకారితకావేరీతీరకా-
3 రికాలకులరత్నప్రదీపాహితకుమా రాంకుశ శ్రీమన్మహా[మ]ండలేశ్వర త్రిభువనమల్లదేవ-
చోడమహారాజుల మూలభిత్యు-
4 ండైన చెంజెఱ్ఱుల సోదము ఎజియమనాయకుని కొడుకు గ . . బైరపనాయకుండు కమ్మ-
నాటి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదే-

[1] Mutilated at the end.

5 వరకు ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తి నిమిత్తమున ఆచంద్రార్క్క [మ]ఖండవర్త్తి దీపమునకుం
బెట్టిన వెల్లెడ్లు ౫౦ వీనిం జేకొని ఎఱ్ఱూర్ఱి
6 కాటియ[1] బోయుండుం దన పుత్రానుపవిత్రికము నిత్య మా[నె]ండు నెయు వోయంగ్గలవాండు॥
స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వ-
7 [సుంధరా] [ం*] షష్టి[ర్వర్ష]సహస్రాణి విష్టాయా [జాయతే క్రి]మి[ః*]॥

No. 164.

(*A.R. No.* 204 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శఖవరుషంబులు ౧౨౧౩ నేంటి [ఖ]రస[ం]వ్వచ్చర మార్గ్గసిర సుద్ధ ౫ గు-
2 రువరన శ్రీమతు యుత్తమచోడవలనాంటి కమ్మనాంటి శ్రీభా[వ]-
3 పటు శ్రీభావనా[రా]యణదేవరకు గంప్ప మరెబోయుండు త[న]
4 . . . ర్త్తముగా శ్రీభావ [నారాయణ]దేవర అఖ[ం*]డదీపానకు పెటిన గోవులు ౨౫[॥*]

No. 165.

(*A.R. No.* 205 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [।*] శ్రీశకవరుషం[బులు] ౧౨౦౪ [చి]త్రభాను సంవత్సర కార్తిక శు ౫ గు-
2 రువారాన శ్రీమతు [ఊ]త్తమచోడవలనాంట్టి కమ్మనాంట్టి శ్రీభావపట్టు . .
3 శ్రీభావనారాయణదేవరకు అఖండ్డ దీపానకు గూంట్టు కొమ్మిసెటి పెట్టిన గోవు-
4 లు ౨౫ అరదివ్వెకు స్తానమువారు [పె]ట్టిన గోవులు ౧౩ వీనిం జేకొని నన్నవూ[రి]
5 మారెబోయుండు నిత్య మానెండ్డు తవ్వెండు నెఇ తన పుత్రానుపవు-
6 ం కముగా నడపం-
7 గలవాండు [॥*]

No. 166.

(*A.R. No.* 206 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . సుకవి . . .
2 . . . రాధీశ్వర కాంచ్చీపురత్రిపురత్రిణేత్ర కాస్యప-
3 . . . . . రాతిన్రిపాలకులకుధరకులిశధర శరణా-
4 . . . . . ంగ్గ ప్రిక్ష్వీశ్వరశిరఃకం[దు]కా(ః)క్రీడావినోద
5 . . . . రాధకులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర బల్ల[య]-
6 . . . . . మచోడవలనాంటి కమ్మనాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకును
అఖండ్డవర్త్తి దివియకుంబెట్టిన గో
7 . . . .

No. 167.

(*A.R. No.* 207 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . [ம]ாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற
சிறந்த மணிமுடி [சூ]டி மினவா க்[லை]கெட வில்லவர் [கு]லைதர விக்கல[ர்] சிங்கண-
. . . கடல பாயத திக்கனைத்தி . ந் தன் சக்கர நடாத்தி விரஸிம்ஹாஸநத்து
2 . . . . . திருந்தருளிய கொவிராஜகெசரிபந்மரான சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலொ-
த்துங்கசொழதெவாககு யாண்டு நாறபத்திரணடாவது . . . உப்பிரட் . . . அரு-
மொழிதெவப்பெ[ர]ளத்து அளஞ்செய்து வருகிற நிலத்திலெ சிறிது நிலங் கடல்கொ-

[1] The letter య is cut below the line in the original.

3 . . . . . த்தமசொழவளநாட்டுக் கம்ம[பந]ட்டுப் படவூறெவான ராஜமாணிகக-
புரத்து பாவதெவஆழ்வார் தெவதானம் [உ] ருவியில் மனியிற் சுற்றுநிலத்தில் இவ்
வூர [ந]த்தத்துக்குக் கிழக்கு[ம] பெராற்றுக்கு மெற்கும பிராயம்ப[லு]த்துக்கு
வடக்கு -

4 . . . . . மான சவுட்டித்தறையிலெ உப்புப்பது[க]லாம் கிலம் சொழன் சக்கரப்-
பெளளமென்று உப்பிரட்டி உப்பு . . ராளியிலு முன்பு உப்புச் செய்துவருகிற ஆட்-
களையும் ஆட்குடிமக்களையு மிட்டு உப்புச்செய்தால் இங்நிலத்திற்ப் படு முதலான
உப்பு . . ஆழ்வார் தெவதானத்துக் குடலாக இருபதிலொன்ற . . -

5 . . . . . டித்தாற் சொதகையா லுள்ள உப்பு . . யுவிலிலக்குக் கொள்ளுஞ்
சாத்த[வ]ர் உப்புவிலிலக்கு . . டெடை . . [மா]டைவாயக் குறிணி உப்பாலுள்ள து-
[ங்] கொயிலில ஸ்ரீவை(யி)ஷ்ணவர் கங்காணிப்படி . . . . டாரத்துக்கு உப்
. . . . ப்பெறக்கடவதாக இவ்வளங்களுக்குக் கூறு ராஜராஜப்பா . . .

6 . . . . . முடையாக செமத்துணி சூரியதெவகாக [பழ]த்தி[வ]ராஜன் இக்கொ-
[யி]ல் ஓதாகாபதிகளும் தெவகன்மிகளும் ஸ்ரீவைஷ்ணவக் கங்காணி செய்வார்களும்
உப்பிரட்டி . . . . . உபையச . . . . . .

7 . . . . . ணடாரத்து க்குடலான பொன திருவ[ரு]ம் நிசதம் பன்-
னிரண்டு கலம் சாலெ உண்கைக்கும் சக்கிரவர்த்திகள் ஸ்ரீ[கு]லொத்துங்கசொழதெ-
வர் திரு[கூ]ஜ்ரமான பூசம் திருநாளெழுந்தரு . . . . . ல் நொ . .
. . . . . .

8 . . . . . ணை சூரியதெவகான பழந்திவராஜகெள் [||*]

No. 168.

(*A.R. No.* 208 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . நசக்ரவர்த்தி ஸ்ரீ . . . . . வத்ஸர

2 . . . . ம்புலு ஈ03ெர ஞ்ஞி நந்தன ஸம்[வத்ஸர] . த்ர . . . .

3 . . நிமித்யமுனம்[ர]ம்மநாஞ்ஞி ப்ரேம்பல்லி ஸ்ரீபாவதேவரகு . . . . . கர்ஞ்ஞவா-

4 [டிவே]யிம்[டி]லோனி அ[க்ர]హార మైన గంగ్గూరి ప్రతువు బల్లెరాజు [కొడు]కు రే .

5 . ము[ల్లమే]తియ ఆచంద్రార్కర్ణ మఖణ్డవర్తి దీపమునకుం బెట్టిన ఉత్తమ .

6 మాడలు x వీనిం జేకొని కమ్మనాట్టిలోని చింగ్గరమున రట్టడి . . .

7 పెన్నయ నిత్య మానెండు నెయు లోయంగ్గలవాణ్డు [।*] స్వదత్తం పరదత్తం వా

8 . హరేతి వసున్ధరా[ం*] షష్టిం వరుషసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ः ॥*]

No. 169.

(*A.R. No.* 209 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి[॥*] శ్రీమత్రిభువనచక్రవ[ర్తి] శ్రీరాజరాజ[దేవ]ర నిజయరాజ్యసం [వత్సరంబులు ౨౨]
శ్రెాహి [శక]వరుషంబులు ౧౦-

2 [ర]ి నేంటి ఆశ్వయుజ బహుల పాడ్యమియు నాదివారమునాండు ఉత్తమచోడవ[లనాం]-
టి క[మ్మనాంటి] ప్రేంప్పల్లి శ్రీభా-

3 [వనా]రాయణదేవరకు బావపుు ఉడువు నూంకమ [కూంత్తు]ఱు శ్రీభావనారాయణదేవర కొ-
ల్వు సాని కాపమ కొడుర్ ఉడ్పు దా[మ]

4 . పాసానికి ధర్మ్మంగా నాచంద్రార్కర్ణ మఖండవర్తి [ది] . . . బెట్టిన
బిరుదుమాడలు పండ్రెండు వీని[ం జేకొని] ఇందుల పరి[చార]-

5 . . . . పండితుల నూరెయును పెమ్మాడి పండెయ . . . . . మూం
డవు వడ్డును రాఘువె కామనయు దామ వడ్డును సూరపరాజు చవుండెయును

6 . . . . . తనయు కొ[టూ]రి భావనారెండును గుండెన . . . నుండు
గాని తొమ్మండ్రు వరిచారకులును తమ పుత్రానుపుత్రికము నిత్య మానెండు నెయి నడవం-
గలవారు

7 స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా[ం*]
8 షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ః ॥*]

No. 170.

(*A.R. No.* 210 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వస్తి] [॥*]శ్రీ[మత్రిభువనచక్ర]వర్త్తి శ్రీ[కులోత్తు]ంగ్గచోడ[దేవ] దివ్యసంవత్సరంబు . .
2 శ్రాహి సకవర్షంబులు ౧౦x౭ గునేణ్టి రాక్షససం[వ]త్సరమున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర . .
3 ం బల్లయచోడమహారాజుల పొన్నమదేవులు గమ్మనాణ్టిలోని ప్రేంపల్లి శ్రీభావ[నా]రా . .
4 . స్థానమునందు గార్త్తిక సుద్ద ౧౨ శియు నాదివారమున నఖణ్డదీపమునకుం బ్రేంపల్లి [కొ]ం-
5 . వసమునం బెట్టిన చామరమాడలు ఆఱు వీనిం జేకొని నిత్య మానెండు నెయి ఆచంద్రస్థా-యి . .
6 వ్రజలువ్రజల తరమునం బోయంగ్గలవారు [॥] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుం-ధరాం ష[ష్టి]-
7 వర్షసహస్రాని విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

No. 171.

(*A.R. No.* 210-*A of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . పీటోత్కర . . . . . నేక . . . రాదవిప్ర-
. రో . . క్కతారక . . . . . .[1]
2 . . . . . [ణా]లాంకురాకారకీర్త్తిః ॥ రా . . . ప్రసం . .
. . . . . .
3 . . . . . మామనోజః క్రితసమరజ . . . . . .
. . . . . .
4 . . . మ[నో] . లానశ్రీవధూహస్తిన్యాః క[మ] . . రస్సితయశశ్రీరాజహం-సస్య యః తస్యానూనవి .
5 . లక్షణవతీ సౌభాగ్యబాగ్యాలయా బ్రమ్మాంబా . . భాషిణీ సమదనాగారాజని-[ర్భా]మినీ ॥ యస్యాః . .
6 పరహితార్త్థపరో గభీరః పేరస్సురేంద్ర[వి]భవో భ . . . భ . . భారః ॥
. . తానుతార్త్థిజనతానవకల్పశాఖా . . . . . .
7 కారుచిరకాంతిమ్రిగాంకలేఖా ॥ కస్తూరికాచంద . . . . . [మా]నుషై-రాచ . . . . యకామి . . . . . .
8 . . రేంద్రసేవ్యయా కల్పవల్లీవ విభా . . . . . శైలాంబర
. . . . . .
9. . . . . [గురు]దేవదేవా . . . . . .
10 దీప[మున్] స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహిత . . . . . .
11 . . బయ్యపనాయకుని పెండ్లము బ్రమ్మాసాని . . . . . .
12 [బిరు]దుగద్యలు వండ్రెండు వీనిం జేకొని . . . . . .
13 డు నెయి వోయంగలవాండు
14 స్వదత్తం పరదత్తం . . . . . ష్టివ్వర్షసహ-
15 స్రాణి విష్టాయాం [జా]యతే క్రిమిః ॥

[1] The ends of the lines are lost.

No. 172.

(*A.R. No.* 211 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . న్యాం భువి చెల్వసెట్టిః [॥*] త[స్మాత్త]తోభూదెఱగ . . . . . .

2 . . . . . భకుంభ[తుంగ] ఘన స్తనద్వంద్వభ . . . . . .

3 . . . . . జంగమకల్పవల్లీ । శకేశాబ్దే రామక్షితి[ధర] . . . . . .

4 . . . . . రీ చారునయనా అఖండం సూరాంబా సమదా . . . . . .

5 డప[మ] . . . . . వాయాశశితరణితారం శశిముఖి ॥ స్వస్తి శ్రీమత్రిభువనచక్రవ-
ర్త్తి శ్రీ-

6 రాజరా . . . . . యరాజ్యసంవత్సరంబులు ౬ గు శ్రాహి శకవరుషంబులు
౧౦౭౩ ండగునే-

7 ంటి శ్రా . . . . . న పౌఫుర్న్నమాస్యయు సోమవారమునాండు కమ్మనాంటి
ప్రేంపల్లి శ్రీబావనారాయ-

8 ణదేవ . . . . . ఎఱియనవరతనయ శ్రీమన్మహా[ను*]ండలేశర కులోత్తుంగచో-
డగొంకరాజు-

9 ల తల్లి . . . . . దనకు ధర్మార్థముగా నాచంద్రార్కమఖండవర్త్తి
దీపమునకుం బెట్టిన బిరు-

10 దుమాడలు ౧౨ వీనిం జేకొని . . న పండితులపూటంగా ఇయిన కొడుకు నారా-

11 యనుండుం దన పుత్రానుపవి[త్రి]కము నిత్య మానెండు నెఇ పోయకలవాండు [॥*]

No. 173.

(*A.R. No.* 212 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి [॥*] శకవర్షంబులు ౧౦౪౧ ణ్టి వికారిసంవత్సరమున మీనమాసమున

2 శ్రీబావనారాయణదేవరకు ముణ్డనాణ్టిలోని [వె]లుకలూ-

3 రి బాదిరడ్డి కొడుకు కేతమరడ్డి ఆచంద్రార్కము అఖ-

4 ణ్డవర్త్తి దివియకుం బెట్టిన గన్ధవారణమాడలు ౬

5 వీనిం జేకొని నిత్య మానెణ్డు నెయి వోయంగల-

6 [వాండు॥]

No. 174.

(*A.R. No.* 212-*A of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వ[స్తి] [॥*] సరణసరోరుహ[విహిత]వి-
లో . . . . . .[1]

2 కావేరీతీర[కరి*]కాలకులరత్నప్ర . .
. . . . . .

3 ంణ్డలేశ్వ[ర] చోడబల్ల . . .

4 ంబులు ౧౦౮[ర] నేటి విక్షమశ . . .

5 దేవరకు మాజీవితమైయి . . . .

6 గ శ్రీ[బా]వనారాయణదేవర . . .
. . .

7 . . . . ర్తముగ నిచ్చి[తిమి] . . . . .

[1] The latter halves of this and the following lines are lost.

No. 175.

(*A.R. No.* 213 *of* 1897).

In the same place.

1 అస్తి స్వస్తిపదఃప్రఖిద్దవి[భవః] శ్రీకాత్త్ర్-వీ[యా్య్]స్వయో రాజాదిత్యస్య పాత్మజస్సుకృ-
తజ్ఞీః కోన-
2 ఱుమాధీశ్వరః। ఆత్రేయామ[లగో]త్రవర్ద్ధనక[రో మా]హిమ్మతీవల్లభః ఖ్యాతో మమ్మడిభీము-
3 జేప ఇతి భూలోకే సురేంద్రా[యి]తః। తస్యాసీత్సుర[లభమ్య్]సద్మనగర చేపి శుబాచారిణీ
పాత్ర-
4 త్రైలోక్యకుమారపీరజననీ రాజా[ం]బికా సుత్రతా[।] వే[మాం]బా సుణిభూసుముద్దసులసద్వైడూ-
య్యర్ఖలేఖా-
5 మలా చాలుక్యాన్వయరాయ[భూప]తనయా సపు . పుణ్యోదయః ॥ దంపత్యోరనయోరభూత్పియ
6 . . . . . యాదినద్గుణసిధభూర్ఖలోకవిద్యాధరః।
లోకే స్వీకృత-
7 . . . . . ణ్యవ్రతో [ప]త్యుశ్శ్రీరెఱవట్టబద్దవిలసద్బాలస్థ-
లోద్భాసితః॥ శాకాబ్దే
8 . . . . . వనారాయణప్రీత్యై సన్నుతదక్షిణాయ-
నతిథౌ రాజాంబికానందనః।
9 . . . . . భూచంద్రతా[గ]స్థిరం। లోకేమధ్యమలోకరక్షణకర-
శ్రీలోక-
10 . . . . . వనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవ-
11 . . . . . లు ంఒఅ నేంటి శ్రావణ[మాసము]న శుక్ల [ంం]ము
12 గురువారమునాండు ఉత్తరచోడవలనా[ంటి] కమ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయ . .
. .
13 స్వస్తి సహస్రబాహుప్రతాపవీర్య్యగుణసం[ప]న్నుడైన శ్రీమత్పరమండలేశ్వర రాజేంద్ర-
కోనలోక-
14 రాజులు ఆచంద్రార్క్క మఖండవర్త్తి ద[ప]యకుం బెట్టిన బిరుదుమాడలు పండెండు పి-
15 ని జేకొని కేతరాజుమ్రానె అరదివి[య]యు పానాన్నాగా అరదివియయుంగా సిద్ధిం గూ-
16 డి తమ పుత్రానుపవిత్రికము నిత్యమా[నోడు నెయి సో]యుంగలవారు॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా
17 [యో] హరేత వసుంద్ధరాం [। షష్టిం వర్ష]సహస్రాణి వి[ష్ఠాయాం] జాయతే క్రిమిః॥

No. 176.

(*A.R. No.* 214 *of* 1897).

In the same place.

1 . . . . . చుని చెల్వి-
నెట్టిః త[తస్సు]-
2 తోభూజెఱగస్సుశీల[ః] ప్రియా తడీయాభవదెఱ్ఱకంబా। శాకాబ్ధపాబ్ధే ద-
3 హనాద్రిషేందుమి[తే తి]థౌ శ్రావణపూర్ణిమాయాం దీపమ్ముదాదా-
4 దెజెయాంబి[కే]యం శ్రీభావాయ సుదత్యశుండం। స్వస్తి శ్రీమత్రిభు-
5 వనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ఒగు
6 శ్రాహి రకవరుసంబులు ంఒఅ సునేంటి శ్రావణమాసమున పౌర్ణమా-
7 వాస్యయు [సోమ] . . . . . డు ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు శ్రీ-
8 చెల్వనెట్టి . . . . . [ఆ]యాంబిక జనకు [ధర్మా]-

9 ర్థ్థముగా నఖణ్డ . . . పమునకుం బెట్టిన [బిరు]-
10 దుమాడలు ౧౨ వీనిం జేకొని కేతరా[జు] . . కు సూరయ తన పుత్రా[ను]-
11 పౌవిత్రికము నిత్య[మా నెండు] నెఇ [వోయ]ంగలవా(ం)రు ।

No. 177.

(*A.R. No.* 215 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] [త్రిభువనచక్రవర్త్తి] శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్య-
2 సంవత్సరంబులు ౨౧ శ్రాహి సకవర్షంబులు ౧౦౮౯ నేంటి కార్త్తిక సుద్ధ
3 ఏకాదసియు గురువారమునాండు ఉత్తమచోడవలనాంటి కమ్మనాంటి
4 ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు ఆకికండవెల్లి మజ్జెనమున
5 పం[డ్రె]ండు మొద . . క్క వేవుర దండనాయక ఇరిగినాయకు
6 . . . . . ని కూంత్తుఱు శ్రీ
7 . . . . . లము కామకొ-
8 . . . . . మ్మార్త్థముంగా
9 . . . . . నకుం బెట్టిన బిరు-
10 . . . . . ఱ్మావిండి కిలరము సబ్బె అల్లుండు
11 . . . . . [డు] నెయి [పోయంగలవాండు] [॥*]

No. 178.

(*A.R. No.* 216 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ఆసీద్వినీతో ద్విజపారిజా[తో] నిధిర్గుణానాం భువి చెల్వి . . . . . .
2 ఱగస్సుశీలః ప్రియా తదీయా[భ]వదెఱ్ఱకాంబా । తాబ్యాం సుతాభూత్కులకంఠక[ం*]ఠీ
సూరాంబి.
3 కా బింబనిభాధరోష్ఠీ తస్యాస్సుకేశ్యస్తనయేహ జాతా ప్రోలాంబికా వీరవధూ
4 లలా[మా] । రామాద్రిఖే[ందు]గణితే శకరాజవర్షే రాకాతిథౌ నభసి సేయ[మ]-
5 రాలకేశీ ప్రోలాంబికా[దిశ]దఖండదశం ప్రదీపం భావాయ లోకగురవే త . .
6 యతాక్షీ ॥ స్వస్తి శ్రీ[మత్రిభువన]చక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయ-
7 రాజ్యసంవత్సరంబులు ౬ గు శ్రాహి శకవ[రు]షంబులు ౧౦౭౩ గు నేంట్టి శ్రావణమాసము-
8 న పౌవున్నమాస్యయు సోమవారమునాండు [క]మ్మనాంటి ప్రేంపల్లి శ్రీబావనారాయణదే-
వరకు
9 చెల్వి సెట్టి ఎఱియనవరతనయ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల
10 తలియ సూరాంబికా ప్రియతనయ ప్రోలమ [త]నకు ధర్మ్మార్థ్థముగా నాచంద్రార్క్క మ-
ఖండవర్త్తి
11 దీపమునకుం బెట్టిన బిరుదుమా . . . . . బవ్వనపండితులు పూంటంగా నియ-
నత . . . . . .

No. 179.

(*A.R. No.* 217 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీ త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవ
2 దివ్యసంవత్సరంబులు . . ణ్టి ఉత్తమచోడవలనాంటి

3 తూప్పనాట్టి మునుండూరి జకిరెడ్డి కొడుకు గొండ్డయ కమ్మనా-
4 ట్టి శ్రీభావదేవరకు దివ్య[కుడ]లుగాని గుడివారివలనం
5 బెట్టిన వెల్లెడ్లు xం తిరుచుట్టుమాలియకుడలుగా కాపిల కిచిరి[॥*]

No. 180.

(*A.R. No.* 218 *of* 1897).

In the same place.

1 స్వస్తి . . . . . [శ్రీ]రాజరాజదేవర [విజయరా-
జ్యసం]వత్స[ర]-
2 ంబులు ౨౭ శ్రౌహి [స]కవ . . . . . శుద్ధ పకాదసియు బుధ-
వారమునాండు ఉతమచోడ[వల]నాంటి కమ్మనా .
3 ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవగకు తిరువామూరి ఎఱపో[తె]భట్లకు ప్రోలాసానికి సుపుత్రుం-
డైన శ్రీమన్మహామం-
4 డలేశ్వర కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడరాజుల [ధాడి]మాధయండు ఉత్తరాయణసం[క్రాం]తినిమి-
త్తమున
5 తమ తల్లిదండ్రులకు ధమ్మోత్థ్థముగా నిందుల అప్పరాజు కొడుకు నూరె బేత[ని] విల్చి-
కొన్న మా-
6 విండితోంట ఆచంద్రార్కస్థాహింగా నిచ్చితిమి[॥*]

No. 181.

(*A.R. No.* 219 *of* 1897).

In the same place.

1 అనుపమమగు బండారము ననఘంబగు సన్ధివిగ్రహి . . . బెకుకొని [యోగ]ంబులుం
దేజముగొనకొని పడసినయమాత్య కొమ్మండు ప్రితిని ॥
2 కరగజకేందుసంఖ్యశకకాలమువొల్పుగ భావపట్టు[దేవరని] నఖండదీపమతి బాసురలీల వెలుంగ
నిల్పె వి స్తరమతిం దల్లిదండ్రులకు ధమ్మ్యవుగా శశి-
3 తారకంబుగా గురుభుజుం డిద్ధవిక్రముండుం గొమ్మనపెర్గడ ధన్యం డున్నతి[ని]॥ స్వస్తి శ్రీశక-
వరుప[ంబు*]లు ంంఎ గునేంటి యుత్తరాయణనిమి త్తమున స్వస్తి సమస్తప్రస స్తి-
4 సహిత శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల శ్రీమ[ల్ల]ంద్రివిగ్రహి కొన్తున-
పెర్గడ గమ్మనాంటిలోని భావనారాయణదేవరకు నఖండదీప-
5 ము [ద]మ తండ్రి సన్ధివిగ్రహి గోవిందనపెర్గడనుం దమ తల్లి గేతాసానికి ధమ్మోత్థ్థముగా
నిల్పి బ్రమ్మనబోయిని కొడుకు నామనబోయినివసమున నావంద్రా-
6 ర్కస్థాయిగా నిచ్చిన మేంకలు గొజయలుంగా xx పీని[ం] జే కొని నామనబోయు[ండు]
పుత్రానుపౌత్రికము నిత్యమానెండు నెయి దీపమునకు నడపంగలవాండు ॥

No. 182.

(*A.R. No.* 220 *of* 1897).

In the same place.

1 . . . . . రత్తు నూర్పతావతు చొழமண்டலத்துக் காவெ-
2 . . . . . లనాట్టు[రు]டையான் அலங்காரசுந்தரன் கா[మ]தெவகான அமு-
கியரா-
3 . . . . . ழமண்டலத்து உத்தமசொழவளநாட்டுக் கமபைநாட்டு
4 . . . . . த்த శ్రీ పావకారాయణ ஆழ்வார்க்கு ஸங்கராதித்தியவரையுஞ்
5 . . . . . ான்றுக்கு இத்தெவர் தெவதாக . . . . . யபள்ளியில் வெள்-
ளாளன்- .
6 . . . . . రుక మాడట. ఆయుమ ఇమ్మాడట ఆ[యుమకைக்கொண்டு] ఇవ్[వా]-

7 ண்டை தெக்ஷணாயநசங்கிராந்திமுதல் நித்தம் உழக்கு நெய் திருநுந்தாவிளக்கு [4]-
த்திர-
8 பௌத்த்ரகம் செலுத்தக்கடவெநாக கைக்கொண்டென் சக்கப்பமுதுவயநென் இப்-
படி த-
9 ப்பாமைச் செலுத்துவித்துக் கொள்ளக்கடவொம திருவகம்படி ஶ்ரீராஜநங்களொம் [*||]

No. 183.

(*A.R. No.* 221 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమద్గోంకాధిపస్య స్సకలగుణనిధే[ర్ధర్మ]వాన్భాగినేయో జాక్కాఖ్యో భా-
2 తి లోకే కుశికరిషికులాదగ్రణీః కాణ్వశాఖీ [।*] ధీమానాచ్చాంబికాయా[ం*] ధర-
3 ణివరపదాబ్జైకభ్రింగ్గస్య సూనుః ఈశామాత్యస్య దీపం జగదధిపత-
4 యే బావనారాయణాయ ॥ స్వస్తి శ్రీమత్త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవ-
5 [ర] విజయరాజ్యసంవత్సరంబులు ౧౧ ఇడ్డగు శ్రాహి శకవ(రు)ర్షంబులు ౧౦౭౯
6 ద యగునేంటి ఫాల్గుణ బహుల యకాదశియు శనివారమునాం-
7 డు ఉత్తమచోడవలనాం . . . . [ప్రేం]పల్లి శ్రీబావ[నారా]-
8 యణదేవరకు సూర్య్య[గ్ర]వాణనిమిత్తమున ధర్మ్మా[ర్త్థముంగా]-
9 ం దమర్చ్చ వెద్రుకుంట దడికామరాజు కొడుకు మాదిరాజు వీరి [కొ]-
10 డుకు ఇసనపెగ్గడ [అ]ల్లుండు జక్కన ఆచంద్రార్క్క మఖండవ-
11 ర్త్తిదీపమునకుం బెట్టిన బి[రు]దుమాడలు ౧౨ వీనిం జేకొని పదువనపండి-
12 తుల కొడుకు పెర్మ్మాడి పండితులు రు ౨౫ గోకనపండితుల కొడుకు సబ్బనపం-
13 డితులు రు ౨౫ మారాయరి బావన రు ౨౫ బవ్వనపండితుల కొడుకు నూం-
14 కనభట్లు రు ౨౫ కేతరాజు కొడుకు భండారి ౨౫పోతు రు ౨౦ గాం దమ పుత్రాను-
15 పవిత్రికము నిత్య మానెండు నెయి పోయంగలవారు [॥] స్వదతం పరదతం
16 హ్వ యో హరేత వసుంధరాం షష్టివ్వర్రుషసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ః ॥*]

No. 184.

(*A.R. No.* 222 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీరమణీయ్యవక్షుండు వశీక్రృతలోకుండు విప్రవంశనిస్తారణకారణుండు విలసద్గుణభూషణుం-
డిష్ట-
2 [జన]రక్షాకతుం డుత్తమోత్తముండు గౌ[శి]కగోత్రుండు గొమ్మశౌరిధర్మ్మారుచరిత్రుం డ-
ప్పెరువంగూరి పు-
3 రీశుండు ధన్యుండు[న్నతిని ॥] అవసుధామరేశ్వరున కన్వయ రత్న [ముకో]మ్మమాంబకును భూ-
వినుతుండు విప్రకు-
4 లభూషణుండుద్భవమయ్యె [గొంక్క]ధాత్రీవిభు సంధివిగ్రహి[య]తిస్థిరచి[త్తుం డ]మాత్యర-
త్నమా గోవిందనవంశవర్ద్ధనుం-
5 డు గోత్రపవిత్రుండు ధాత్రుండిత్రయిని ॥ గురునిభుండయ్య మాత్యనిధి[గొ]య్యన పెగ్గడకంబు-
జాస్య యంబురుహదలాక్షిగే-
6 తమకుం బుత్రుండు గౌశికగోత్రుండంబుజోదరపదభక్తియుక్తుండు వ్రతాపది[నే]శుండు గొం-
క్కధారుణీశ్వరునకు సన్ధివిగ్రహిప్రసన్న మన-
7 స్కుండు గొమ్మండమ్మహిని ॥ రమణీయ్యధనదపురవరమమరంగ నిజరాజధాని యయ్యుం-
డ్డంగనకరము నెల్లూరును లోపుగంగ్రమ మొనరంగ్గనేలె బాహుగ-
8 ర్వ్వము వెలయను ॥ వననిధిపరివ్రితమాదింగలయనఘ శివాలయములెన్ని[యొ] . .
. ంచన కలశంబులు వెట్టిన యినని భుండగు గొంక్కధారణీశ్వరు చేతను[1]

[1] The inscription is left incomplete.

No. 185.

(*A.R. No.* 223 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*] తిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగచోడదేవ [దివ్యసంవ]త్సర[ము]-
2 లు ౧౦ యవు శ్రాహి సకవరుషంబులు ౧౦౬౪ గునేంటి దుందుభిసంవత్సర-
3 మున ఆషాడ శుక్ల ఏకాదశియు మంగ[ళ]వారమునాండు
4 యుభయేకాదశులందు శ్రీభావనారాయణదేవర భవనిబిజ-
5 యం [జే]యింప దక్షిణాయనసంక్రాన్తినిమిత్తమున ఉత్తమచో-
6 డవలనాంటి కమ్మనాంటి . . పడాలైన రాజమాణిక్కమారా . . ప్రేం-
7 పల్లి శ్రీబావనారాయణదేవరకు తల్లి ఎఱకమ్మ తండ్రి . . . .
8 . . . . . .
9 . . . . . .
10 . . . . . [ఇ] ధర్మ్మవు నడపని-
11 . . . . . ధించ్చినవారు వాణరా-
12 . . . . . రేత వసుంధ్ధ-
13 . . . . . క్రిమి ॥

No. 186.

(*A.R. No.* 224 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమానస్తి పడారు . . . . . .
2 స్యాలంకృతనందమూరుబిలస[ద్గ్రా]మాధిపస్స[ద్భ]టః కాన్తా-
3 స్యేందువిలాసబాసురముఖి సూ[రాం]బికా సుందరీ । దంపత్యో-
4 రనయోరభూత్ప్రియ . . . . . స్సూరమా ॥ అస్యాః పుణ్యా-
5 ంగనాయాశ్చలదలకవ . . . . . నతాంగీ జా . . . . పహా-
6 సీ నిజకులతిలకా భా . . . . . । పుత్రీ గోత్రా . . . .
7 . . . . . .
8 [మళ]ముఖి కామినీనాం లలామా ॥ శాకాబ్దే నిధిశైలఖేం . . . . .
9 యనాలంకితే సంక్రాంతౌ మురభేదినే భగవతే . . . . .
10 సా ఆచంద్రార్క్కమఖండదీపమదిశద్వెన్నాంబికా . . . . .
11 . . . . . మ్మార్త్థదీప . .

No. 187.

(*A.R. No.* 225 *of* 1897).

IN A ROOM TO THE LEFT OF THE ENTRANCE INTO THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . శ్రీకులోత్తు[ం*]గ్గ-
2 [చో]డదేవర దివ్యసంవత్సరంబులు ౯ గు శ్రాహి
3 కార్త్తిక సుద్ధ తదియయు శనివారమున కమ్మనాంటి ప్రే-
4 ంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు పెన్నాతవాడిలో-
5 ని చిలుకూరి చిక్కినాయకుని కొడుకు భీమినా-
6 యకుండు శ్రీభావనారయణదేవరకు ఆచ-
7 ంద్రార్క్క మఖణ్డవర్త్తిదివియకుం బెట్టిన వెల్లెడ్లు . . ।
8 వీనిం జేకొని మోదువబోయుని కొడుకు నావయబోయు[1]

[1] The continuation is lost.

No. 188.

(*A.R. No.* 225-*A of* 1897).

IN THE SAME ROOM.

1 అస్తి చలమర్త్తిగండః పరనృపజీవాపహరణకరయమదణ్డః [।*] సద్గుణరత్నకరణ్డః కవి-
2 జనశిష్టేష్టవనజవనమార్త్తండః [॥*] యేన క్షితీశ్వరవరేణ మణిషివార్ధి(ః)-
3 పుణ్యాని రత్నకలితాతులజీవనాని [।*] శస్వద్విద్రిద్ధిమహితాని చిరంత్తనాని ధత్తేస్సముజ్వల-
4 యెశో లలితోత్తమాని । యస్య క్షితీశ్వరవరస్య భుజాసిధారా సంపూజితా విజయకన్య-
5 [క]యా విభాతి [।*] నిర్భిన్నవైరిగజమస్తకపీఠజాతముక్తాక్షతాంచ్చితకరాంబుజయా
(స)రణాగ్రే ॥-

No. 189.

(*A.R. No.* 226 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీవెలనాంటిగొంకనృపతిస్త్రైలోక్యదీపాంకురః స్తు . . . .
. .
2 ప్రోద్యల్లాటమరాటకున్తలపతీన్ని ర్జ్జిత్య బాహాసినా తత్సర్వస్వమదాజ్జ[గ] . .
. . . [కామం] నిజస్వామి[నే]
3 భూపస్యాస్య కులాంగ్గనా గుణమణిభ్రా[ర*]జిష్ణుభూషావతీ యస్యావిశ్వ . . .
యైవ జననీబావం సదా-
4 ల[ం]బతే [।*] ఔదార్య్యం చ నిధానతాం పరిజనస్తోమే చ విద్వజ్జనే శీలం చా .
ప[తి]వ్రతా జనచయే శిక్షా-
5 గురుత్వం క్షితౌ । శాకాబ్దానాం సమాజే గిరివిశిఖనభశ్చంద్రసంఖ్యాస[మే]తే ధర్మ్మాంగే
కమ్మరా-
6 ష్ట్రే పరిహృతకలితే బ్రహ్మపల్ల్యాఖ్యతీర్త్థే ప్రాదా[2]

No. 190.

(*A.R. No.* 227 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*] త్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీ[3] .
. . . . .
2 సకవరుషంబులు ౧౦౬౦ ణ్డి కన్యా . .
. . . .
3 మున శ్రీమన్మహామండలేశ్వర [కు] . .
. . . .
4 . . [అ]య్యపరడ్డి కొడుక రడ్డినూంక
. . . . . .
5 ర్త్థముంగా కమ్మనాణ్డి ప్రేంపల్లి [శ్రీ] . . .
. . . .
6 వర్త్తి (దీ)పమ్నుకుం భెట్టిన చామ[ర] .
. . . .

No. 191.

(*A.R. No.* 228 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 [స్వ]స్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేస్వర ధర్మ్మ
2 పురవరాధీస్వర సకలరిపుదర్ప్పమర్ద్దన భుజం[గ్గ]కుల[గ]ణ్డ నిర్మ్మ-
3 లధవలకటకాధినాయక కడియరాభరణకిరణపురద[ళ]న స-

---

[1] The letter ణా is cut below the line.
[2] The inscription is left unfinished.
[3] The latter portions of this and the following lines are missing.

4 త్యవిభూషణ సభైకవిజయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధనపాదపంక్కజభ్రమరాయ-
5 మానులైన శ్రీమన్మహామణ్డలేస్వర కడియరాజులు సకవరుష-
6 ంబులు ౧౦[౫]ం గునేణ్టి చాళుక్యవిక్రమవరుషములు ౩ ణ్టి కీలక
7 సంవత్సరమున శ్రావణమాసమున కృష్ణ విదియయు నాదివారమునా-
8 ణ్డు శ్రీభావనారాయణదేవరకు ఆచంద్రార్క[౯*] మఖణ్డవర్త్తిదివియ
9 . . . . . .
10 నిత్య మా . . నెయి వోయంగ్గల[వారు] [॥*]

No. 192.

(*A.R. No.* 229 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . [1]రాజిరజనీరాజోదయస్యాన్వయః క్షోణీరక్షణదక్షదక్షిణక[రో ధై]ర్య్య-
ప్రతాపాకరః బిభ్రాణశ్శరదభ్రశుభ్రరుచిరాదభ్రం యశోవిభ్రమః శ్రీమా . . .
. . . . . సుంద్దరీందువదనా మంద్దాకినీవ . . . . . .
2 . . . . . సన్మంద్దిరం ఇంద్రాణీవ పురంద్దరస్య మహి[ళా]నంద్దాత్మజస్యేంద్దిరే-
వేంద్వాకల్పవిభూషితస్య జగతీభ్రిన్నంద్దనేవ స్థిరా । తాభ్యాం ప్రాదురభూద్విభూతిసహి-
తశ్శత్రూ . . . వాయుర్దైన్నిర్జిత్యాత్మయశోవితానమతులం త్రైలోక్యసత్సద్మని
య స్తన్వన్వరసుంద్దరీజనమనోమానాపహశ్రీమ . . . . . .
3 . . . . . ః । తస్యాసీచ్ఛివపాదపంక్కజరతిర్బ్భిత్యస్స నిత్యోదయ[ః*] శ్రీమా
నెఱ్ఱమనాయకో గుణనిధిః కోష్టాలయాధిష్ఠితః[।*] యస్యాభూద్భువి సబ్బినాయక ఇతి
ఖ్యాతః పితా శ్రీమ . . . మ్మాంబా శశిబింబచారువదనా యస్యాపి మాతాభ-
వత్ । శాకాబ్దే నంద్దనాగద్యు[శ]శిపరిమితే భా . . . . . .
4 . . . . . మలం దీపమాచంద్రతారం[।*] ఆరామం పంచ . త్యామితమతుల-
ఫలన్నాలికేరద్రుమాణాన్నైవేద్యాయాదరేణ త్రిభువనపతయే భావనారాయణాయ ।
స్వస్తి శ్రీమత్రిభువనచక్రవర్త్తి శ్రీరాజరాజదేవర విజయరాజ్యసంవత్సరములు ౨[౩]
శ్రాహి శకవరుషంబ్బులు ౧౦౮౯ నేంట్టి కా . . . . . .
5 . . . . . డవలనాంటి కమ్మనాంటి ప్రేంప్పల్లి శ్రీభావనారాయణదేవరకు శ్రీమన్మ-
హామండలేశ్వర కులోత్తుంగ్గరాజేంద్రచోడరాజుల కోట్టారువు సబ్బినాయకుని కొడుక్కు
వెలనా . . లోని నిడుంబ్రోలి శా[సను]ండు కొట్టారువు నెఱియమనాయకుండు
ఆచంద్రార్క్క మఖండవర్త్తిదీప . . . . . .
6 . . . . . వీనిం జేకొని ఇందుల వ్రిత్తిమంత్తులు [భండా]రువు నెన్న-
కొంబలు చవుండనయు కేతనయు గోకనయు వాసనయు పండెయును కామనయు తమ
పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెండు . . యంగలవారు వీరికి . . .
నాయకుండు శ్రీభావనారాయణదేవగకుం బెట్టిన . . ము
7 . . . . . పండనయు వీరి తమ్ములు[ను] తూమెండు [బి]య్యము ప్రసాదము ఆచం-
ద్రార్క్కము అనుభవింపంగలవారు తోంట . . . . . .

No. 193.

(*A.R. No.* 230 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 శ్రీమానయం [చోడ]యభూమిపాలో విరాజమానో భువి పు-
2 ణ్యకిర్త్యా [।*] గాంగేయసోమా జగతి ప్రసిద్ధశ్శౌర్య్యాంబుధిభ్భూ[౯*]సుర-
3 పాదాభ్రింగః [॥*] శ్రీగౌంకభూపాన్వయవార్ద్ధిచంద్రస్సబ్బాంబికానందమ-
4 హోదధీందుః [।*] తద్భూపభార్య్యా సువిశాలకీర్త్తిస్సూరావ్వాయా భర్త్రి-

[1] Built in at the beginning and end.

5 మనోజహంసీ [॥*] దీపం శుభం భావజనార్ద్దనాయ ప్రాయచ్ఛదిందుప్రతి-
6 మం పరాయ ॥ స్వస్తి చాలుక్యవిక్రమవర్షములు x నేణ్ణ శఖవర్షంబు-
7 లు ౧౦x[౩] ణ్డగునేణ్టి చైత్రమాసమున క్రిష్ణ త్రితీయయు శనివార[ము]
8 వ్యతీపాతనిమిత్యమున వెలనాణ్టి శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వ-
9 . . . . . యరి ద్వితీయలక్ష్మీ . .
. . . . . .
10 మదేవులు కమ్మనాణ్టి శ్రీభావనారాయణదేవరకు ఆచంద్రా[కర్క]
11 మఖణ్డవర్త్తిదివియకుం బెట్టిన చామెరమాడ ౬ వీనిం జేకొని [ప్రే]-
12 ంప్పల్లి కాంపు మాణ్డిపోతణ్డు తన పుత్రానుపవిత్రికము నిత్య మా[నె]-
13 ణ్డు నెయి వోయంగ్గలవాణ్డు ✿

No. 194.

(*A.R. No.* 231 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

[THIS INSCRIPTION HAS BEEN READ WITH No. 229 OF 1897 OF WHICH IT FORMS PART.]

No. 195.

(*A R. No.* 232 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి సఖవర్షంబులు ౧౦౩౯ ణ్డి హేమలంబి సంవత్సరమున విషు[సంక్రాం]-
2 తిరిమిత్తమున శ్రీభావనారాయణదేవరకు కొణ్డపడుమటి మావుంద
3 . లకొమ్మియరడ్డి కొడుక పోతిరడ్డి ఆచంద్రార్కమఖణ్డవర్త్తిదివియ-
4 కుం బెట్టిన గన్ధవారణమాడ ౬ [॥*][1]

No. 196.

(*A.R. No.* 233 *of* 1897).

IN A ROOM TO THE RIGHT OF THE ENTRANCE TO THE SAME TEMPLE.

1 [2] . . . . . భావనారాయణదేవర ప్థానదలు స-
2 త్రద ఆదిత్య . . . . . చవుణ్డమయ్యం మూవరు బ్రాహ్మణ
3 . నక్కె ఆచంద్రార్కతారంబరం నడసువంత్తాగి కొ[ట్ట] గన్ధవారణ[మా]-
4 . లు ౧౬ ణ్టిలోం బ్రేంపల్లివారు సేకొన్న మాడలు ఏను చింగ్గరపువారు
5 సేకొన్న మాడలు ఏను [ప]రివివారు సేకొన్న మాడలు ఏను బ్రాహ్మన[గూ]-
6 . . . . . డంభాళికవోలి వెట్టంగలవా[రు]

No. 197.

(*A.R. No* 234 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . నమ . . గసమ . రంధర . . . . . .
2 . సము[దె]యవత్తర దుర్గ్గమాఱెకాఱ . . . . . శఱ ఆళింమున్నిఱివభటర బలబీడ-
దడిగడిగె చున్నం నడిసమచ్చరిప్పర్ . . . .

---

[1] Two incomplete lines below this read thus:—
1 న కల్పవిక్ష ప్రత్యక్షయుధిష్ఠిర త్రిపురాంతకదేవర దివ్యశ్రీపాదా-
2 . . నెట్టి కమ్మనాంట్టి ప్రేంపల్లి శ్రీభావనారాయణదేవర . . . .

[2] The beginning and end of the lines are lost

3 దిగిళకోళోల్లంఘన స్వామివంచకమ . . . రవాణియహిమ్మాగదిశాపట్ట వైఘరట్ట
కొంకణ[కు]తూవాలఱెట్విదస్థళకదన . . . . . .
4 ంగ మాళియసింఘ నామాది సమస్తప్రసస్తిసహితంబున శ్రీమద్దణ్డనాయక కేశిరాజం కమ్మ-
నాంటిలోని శ్రీభావ . . . .
5 ద్రార్కముగా నఖణ్డవర్త్తిదివియకు[ం] బెట్టిన గన్ధహస్తిమాడ ౬ వీనిం జేకొని ప్రేంపల్లి
కాపుసంధి ఎఱయమ ని[త్య] . . . .
6 . [ండు][॥*]

No. 198.

(*A.R. No.* 235 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . .
2 శ్రీశకవర్షంబులు ౧౦౫౮ గునేణ్ఠి మా . . . మున శుక్లపక్షమున సప్తమియు బ్రిహ-
3 [స్పతి]వారమున ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తి . . . మున కమ్మనాణ్టి ప్రేంపల్లి శ్రీభా-
4 [వనారా]యణదేవరకు శ్రీమన్మహామ . . [శ్వర] వెలనాణ్టి గోకరా[జు] పడాలు నన్న-
5 . . . . . లు మల్లయకు ధర్మ్మ . . . ముగా ఆచంద్రార్క మ-
ఖణ్డవర్త్తిదివియ-
6 [కుం బెట్టి]న చామెరమాడలు ౧[౨] వీనిం జే[కోని] . . . వియబోయు కో[డుకు] .
. . . . . బోయు[ణ్డు]
7 . . . . . మానెణ్డు నెయి [వోయంగ్గల]వాండు[॥*]

No. 199.

(*A.R. No.* 236 *of* 1897).

ON THE WEST WALL OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

1 స్వస్తి[॥*]సకవర్ష[ంబు]లు ౧౦[౩]౪ గునేణ్ఠ స్వస్తి శ్రీ త్రిభువనచక్రవ-
2 ర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర దివ్యసంవత్స ౪౩ ణ్డు తులమాసమున
3 క్రిష్ణపక్షమున పంచమియు శుక్రవారమునాణ్డు కమ్మనాణ్టి శ్రీభావదే-
4 వరకు [ప్రేంప్ప]ల్లి పెద్దనసెట్టి కొడుకు త్రిపురాంతకసెట్టి ఆచంద్రా-
5 ర్కము అఖణ్డవర్త్తిదివియకు పెట్టిన ఉత్తమగణ్డమాడ ౬ వీ-
6 నిం జేకొని దేవభట్లైన కేతమరాజు కొడుకు గోకన
7 నిత్య మానెణ్డు నెయి దన పుత్రా[ను]పవిత్రికము
8 [బో]యంగలవాణ్డు। స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
9 హరేతి వసుంద[రా]ం షష్టిం వరుషసవాస్రాణి
10 విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[॥*]

No. 200.

(*A.R. No.* 237 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 స్వస్తి[॥*] సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథివీవల్లభ మహారాజాధిరాజ రాజపర-
2 మేశ్వర పరమభట్టారక రవికులతిలక చోడకులశే[ఖ]ర పాణ్డ్యకులాంతక స-
3 [మస్త]రాజాశ్రయ రాజరాజేంద్ర వీరమహేంద్ర విక్రమచోడ విజయాభరణ శ్రీరాజకేశరి-
4 వర్మ్మపేర్మ్మానడిగలు గంగ్గాకావేంపర్య్యంతం సప్తమోవిష్ణువర్ద్దనులైన శ్రీ[మత్త్రి]-
5 [భువన]చక్రవర్త్తి శ్రీకులోత్తుంగ్గచోడదేవర ప్రవర్ద్ధమాన దివ్యసంవత్స ౩౭ [శ్రా]హి శ్రీ-
6 . . . . . ను కొడుకు ప్రశస్త . . న ముడిగొణ్డచోడబ్రహ్మమా-
7 [రాయణ్డు] కులోత్తుం[గ్గ]చోడమణ్డలమున ఉత్తమచోడవలనాణ్ఠి కమ్మనాణ్ఠి దుద్యవా-

8 [డ]లోని ప్రేంపల్లి శ్రీభావదేవరగుడి స్థానపతి విష్ణువర్ద్ధనపట్టితులు దేవకర్మ్మభావనారా-
9 [యెణ] బ్రహ్మమారాయణ్డు[ను] భణ్డారి రాజనారాయణ బ్రహ్మమారాయణ్డును భణ్డారి మదు-
సూద-
10 నుణ్డును తిరుమంజన [వెల్లి]మూర్త్తిభట్లును స్తోత్ర శేశవభట్లును శ్రీవైష్ణవకంగ్లాని చీరామన-
11 భట్లు సానిసూరవదారకయు ద్రిభువనయెటి . . . . . బావెయాయక జి-
ల్లవ సూరకయు ప్రో-
12 లవగోకవయు అత్యకగోకవయు ఎటియవకాటకయు కొమ్మవమ్రానకయు మ్రానవ-
13 కామకయు కామవకాటెకయు సూరవ . . . యకయు బ్రహ్మవమ్రానకయు ఎటి-
14 యవక్రంతియు మ్రానవసూరకయు మ్రానవ . . . కయు మ[న్ని]వజల్లకయు
మల్లవ-
15 ఎటియకయు [నా]యవపె[న్నక]యు సూరవ[పా]న్నకయు పాన్నవసూరకయు పాన్నవ-
మ్రానకయు
16 సూరవన[గ్గ]యు ముడువవకామకయు శేశవమల్లకయు మల్లియప్రోలపయు మల్ల-
17 వజగ్గవయు వీరవకామకయు పోనవఎటియకయు సూరవజగ్గవయు చదుక . తిరుపులక-
18 యు నట్టపుల మ్రానయయు పరిచారక మాధవయయు గరిచారక బ్రహ్మదేవణ్డును పరిచా-
19 రక నారాయనుణ్డును పరిచారక మ్రానణ్డును పరిచారక శ్రీధరుణ్డును తిరుమయిగావల
20 గణ్డపరడ్డియు రాఘువుణ్డును దామయయు బెరసిన వదిపాదమూలపట్టుడ సంచాచాయ్యి
21 దేవకర్మ్మలము ముడిగొణ్డచోడబ్రహ్మమారాయరిచే సాలాభోగమునకు పెర్మ్మడి కొ . .
22 రాజరాజమాడలు ముప్పదియుం జేకొని చంద్రాదిత్యవ[రె] నిత్య విపురు అపూర్వి బ్రాహ్మ-
నులకు [మి]ష్టాన్నభోజ[న]-
23 మునకు నొకర్రనికి తిరుపుడపల్లికి అచెడి కుంచము [అ] పడిని నాల్లు కుంచములు . . .
. . .
24 కుంచములు ఇరువడి[గా] నెల్కాలము నడపంగలవారము ఇపడ్లలో . . . . . .
. . వార-
25 ము ఇ మార్గ్గము నడపంగలవారము నడపనినాండు నీ రాంకర్రయు . . . . . .
. సవ్వ . . .
26 మపటిబా ఇ ధర్మ్మము ప్రతిపాలింసంగలవారుగా సమ్మదించి ఇచ్చి . . . ఇ మార్గ్గము
త . .
27 . బానరాసి ప్రచ్చినవారము గంగ్లకుంత కవులపసురము వధిఇంచినవారము పె-
28 . కొడుకు కపాలమున గుడిచినవారము సానివారి వంస్సాన్వయములు ఆచంద్రార్కర్ముమనడప-
29 [ంగల]నారము తాంబ్రశాసనము శిలాలిఖితము . . . . . .
30 దేవగమ్మలము స్వస్తి సకవరుషంబులు . . . . శ్రీ ప్ర [1]

No. 201.

(*A.R. No.* 238 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ష్ణవస్త్ [||*] ఖరిష్ణవనామసమ శ్రీ[వ్వవ్వవ్ల]ఖరిహారాజాయినాజ్ఞ
2 వనరిహ్మనాగక గ[విశువ]కిశిక యొఱకాఖ[రిసవ]గ వాజ్ఞ్యకాఖాజాగక ఖరి-
3 ష్ణ[గాజాసమ్రయ] గాజగారాజెజ్ఞ వీగరిహెజ్ఞ విక్రరిహెఱ [విజ్ఞయా]ఖ్రణ
4 శ్రీగాజ్ఞకెలెగివర్ణిపెర్రినాడుకల్ మంహాకావెగివియర్క్క ఖష్ణవిరా
5 [విష్ణవర్ణ]నాగా[న] శ్రీ]కి[పుఖక్చక్కరవ]క్ష్మీకల్ శ్రీకాంతాక్కాంక[చ]ఱుఖవ-
ర్తి ఖి-
6 వ్యగాజ్ఞఖళవక్షాళ [మ్ర]ప్పత్తెఱువత శ్రీఖాగ . . . . . ఖఖగహా-
7 కత్త కజ్ఞ్ఞాఖ . . త్తపయణ్ర ముడికొండచొళవ్యవ్మాగాయ[ర్]-
8 శ్రీ కుఖొత్తుఙ్కచొళమండలత్త ఉత్తమచొళఖళకాట్టిక్ కమ్-
9 ఖె[ప]కాట్టిప్ ప[ణి]ఱెవాన ప్రిమపళ్ళి [శ్రీ]ఖావఖెవా[ళ్]వాన్ కొయిలిల

[1] Unfinished.

10 ஸ்ரீநாவதி விஷ்ணுவர்த்தநபண்ணிதனும் தெவகந்தி வளவநாராயண ப்ரஹ்ம-
11 மாராயனும் பண்டாரி ராஜநாராயண ப்ரஹ்மமாராயனும் பண்டா-
12 [ரி] மதிசூதனும் திருவாராயனை வெள்ளை முத்திர்ஸ்ட்டனும் ஸ்தொத்ரம் வி-
13 . . . . . புரகெசவ ஸட்டனும் ஸ்ரீவயிஷ்ணவக் கண்காணி . . . . . .
14—20 Very much damaged.
21 . . . . . னும் [வீ]ரட்ட தெவனும் நாராயணனும் பிணா . . யனும் ஸ்ரீ-
22 . . . . ராவவநாரண . . . . குடியும் தாமயயனும உட்பட்ட பதிபாதமூலப்-
பட்டுடை-
23 [ப]ஞ்சாசாரிய தெவாக[ந்தி]களொம் முடிகொண்டசொழப்ரஹ்மமாராயர்பக்கல் சாலா-
பொகத்துக்கு எங்கள் கெ-
24 [ரா]ஜராஜநமாடை முப்பதுங கைக்கொண்டு சந்த்ராதித்யவரை நித்தம் ஐவர் ஈ[த்ய]க]-
ப்ரா[ஹ்மண]ற்கு ஸ்ரீ[ஷ்டா]-
25 ந்த ஸொஜனம் ஒருவனுக்கு இதெவர் திருமடைப்பள்ளிககு பரிவிசங்கரூபனாலெய்
நாநாழி அரிசியா நித்தம
26 [ஐ]வற்கு விரு . . . இருபதினாழியும் இ[வ்]வாண்டு ஆனிமாஸத்து [ஶுக்ல]பக்ஷத்து
ஸப்தமி . . . . மும்
27 வியாழக்கிழ[மை மு]தல் சந்த்ரா[தி]த்தவரை செலுத்தககடவொமாகவும் இப்பொகளில்
. . . . . படடநும்
28 செலுத்தக்கட[வொமா]கவும இப்படி செய்யாவிடில் உணடுண்ணா . . . . . .
ஸர்வநிரொ[யத்]தாலு[ம்]-
29 இத்தர்மத் . . . . தககடவர்களாகவும் ஸ்தித்துக் குடுத்தொம் இப்படி தப்புவொ-
. . . . . வனார் சீரழித்[தெ]-
30 தாம் ம[ங்கை]மக்கரையில் ஆயிரங் குரால்பசுக் கொன்ற . . . . . னக் கொன்று
இவன் . . . . . யாட்டில் பிச்-
31 செ . . . . . ம இது முட்டாமெ சந்த்ராதித்தவரை செலுத்தக்கடவொ-
மாக செம்பிலும் கல்லிலும எ[ழு]த்து வெட்[டுவி]-
32 த்தொம் [இ ப]திபா[தமு]லப்பட்டுடைப் [பஞ்சா]சாரியதெவக[ந்தி]களொம் ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ
[||*]

No. 202.

(*A.R. No.* 239 *of* 1897).

ON THE GARUDASTAMBHA IN THE TRIVIKRAMASVAMIN TEMPLE AT PEDDACHERUKURU, SAME TALUK, SAME DISTRICT.

First Face.

1 స్వస్తి [||*] శ్రీమతాం సకలభువనసం-
2 స్తూయమానమాండవ్యగోత్రా-
3 ణాం హారితపుత్రాణాం కౌశి-
4 కీవరప్రసాదలబ్ధరాజ్యానా-
5 ం మాతృగణపరిపాలితానా-
6 ం స్వామిమహాసేనపాదాను-
7 ధ్యాతృణాం భగవన్నారాయణ-
8 ప్రసాదసమాసాదితవరవరా-
9 హలాంచనక్షణక్షణవశీకృ-
10 తారాతిమండలానాం అశ్వమే-
11 ధావభృథస్నానపవిత్రీకృతవపుషా-
12 ం చాళుక్యానాం కులమలంకరిష్ణో-
13 ర్నిజభుజనిశితనిస్త్రింశధారావన-
14 తప్రతీపనృపచయశీ(క)రోభూష-
15 ణముకుటతటఘటితపటుమ-
16 ణికిరణారుణితచరణయుగళస్య
17 శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజస్య ప్రి-
18 యపౌత్రః నవయువతికుచకుం-
19 కుమపంకాంకితవక్షస్థలశ్చ నరే-
20 ంద్రనరవాహనశ్చతుర్దిక్కారాతి[భు]-
21 జతరుమూలోత్పాటనపటుప్ర-
22 భావత్వాత్రిభువనగంధహస్తి-
23 పురందర ఇవ గుర్వమాత్యానుగ-
24 తో వజ్రభృచ్చ రాఘవ ఇవ దశర-
25 థానందజననో విక్రమాదిత్య ఇ-
26 వ రాజన్యవిషమసిద్ధిశ్చ యుధి-
27 ష్ఠిర ఇవ భీమార్జునాధికక్షమాభి-
28 [1]శ్చ బృహస్పతిరివ వచనీయ్యరాజ-
29 విద్యాధరశ్చ తుంగతరంగగం-
30 గాంబునిర్మలయశోమహిత-
31 యువరాజ్యస్య రామదేవస్య ప్రి-
32 యః। అనవరతలలితమదముది-

[1] The letter శ్చ is out below the line.

33 తవిభ్రమభ్రమితవనితాకటాక్షే-
34 క్షణాలక్షితేషు । మకరధ్వజో వృ-
35 జినతిమిరనికరవికటవక్రతాది-
36 గ్ధఘనోదయేషు ప్రళయాది-
37 త్యః ప్రకటప్రభా[ట]దిభక్షుభితకో-
38 లాహలసన్నద్ధయుద్ధేషు విషమసి-
39 ద్ధిదిననాథః సుహృజ్జనద్విజబంధు-
40 బృందారకమిత్రభృత్యాకాంక్షిత
41 ఫలప్రదానేషు కామధేనుః దేవ-
42 ద్విజగురుచరణశిశ్రూ[ష*]ణాభిరతః
43 శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజః । అ-
44 థ చాళుక్యకులాబ్ధిసుధాకరః
45 కుముదవర్ద్ధనమానవనామకః
46 జయతి రాజమహేంద్రవరేష్ఠితో
47 . . . . . శాసిత . .
48 . . తలం . . . . . .

Second Face.

49 . . . . . హు-
50 తవహత్రిలోకాన్ సాహుగ్యజు[ః*]సామ-
మయోముదీతి
51 వేదాస్తు శంఖానిగదాబ్జపాణే ॥ సాకరోదుం-
బలిహృద్య
52 శక్రకవిహృత్ప్రహ్లాదరాహుగ్రహం బిభ్రా-
ణం గగనాత-
53 పత్రమజదోః ప్రక్షాళితోర్ధ్వా[ం]ఘ్రిక[ం]
పద్మం చక్రమ-
54 సిం గదాబ్జఫలకాస్వోర్ధ్వాంఘ్రిదోర్దండ-
కం ధ్యాయే-
55 దష్టభుజం త్రివిక్రమమహానాథం త్రిభంగీ-
యుతం ॥ సో-
56 యం మహాగ్నిహోత్రాణాం సప్తశత్యా
సమ-
57 న్వితే । చరయూరౌ కృతావాస ఆరభ్య
బలిబ-
58 ంధనాత్ । పంచ్చాశత్ కోటివిస్తీర్ణమి-
59 ళామర్ణవమేఖలాం । దశాంగు-
60 ళమతిక్రమ్య పాదేనైకేన తిష్ఠతి । ఊ-
61 ర్ధ్వాండమండలాభోగఛత్రదండా-
62 యితాంఘ్రయే । బ్రహ్మణా దత్తపా-
63 ద్యాయ తీర్థపూరఃకమండలోః ।
64 భూర్భువస్వస్త్రిలోకైకమంటపస్తం-
65 భమూర్తయే । వక్ర . వక్త్రదోర్ద-
66 ండవిపాటనపటీయ్యసే । పాదమా-
67 లింగ్య బాహుభ్యాం ప్రహ్లాదేన మహాత్మ-
68 నా । జయేన విజయేనాపి స్తూయమానా-
69 య పా(రి)శ్వతః । కుశసూచివినిర్భిన్న
భృ-
70 గునందనచక్షుషే । వైరోచనావరోధ-
71 స్త్రీవితీర్ణాభయపాణయే । శ్రీత్రివిక్ర-
72 మనాథాయ విరాడ్రూపవిలాసినే ।
73 ఘోరప్రహరణోపేతదీప్తదీర్ఘాష్ట-
74 బాహవే । కమలాకుచకౌఠిన్యగర్వస-
75 ర్వజ్ఞవక్షసే । కళ్యాణమూర్తయే తస్మై
76 కపటబ్రహ్మచారిణే । కస్త్వం బ్రహ్మన్నపూ-
77 ర్వః క్వ చ తవ వసతిర్యాఖిలా బ్రహ్మసృష్టిః
78 కస్తే త్రాతా హ్యనాథః క్వ చ తవ పితావై-
79 వ తాతం స్మరామి । కిం తేభీష్టం దదామి త్రి-
80 పదపరిమితా భూమిరల్పం కిమేతత్ర్రైలో-
81 క్యం భావగర్భం బలిమిదమవదద్వా-
82 మనో వస్స పాయాత్ । స్వస్తి స్వాగ-
83 తమర్త్యహం క్రతుపతేః కిం దీయ్య-
84 తాం మేదినీ । కా మాత్రా మమ విక్రమత్ర-
య-
85 మితా దత్తం జలం పాద్యతాం । నో దేహేత్య-
86 శ . . . . . రయం పాత్రం తతః
[తో]షనం తచ్చైవం [భా] .
87 . . మఖముఖే . . . . . .

Third Face.

88 సోపి దిగ్విజయక్రీడాడంబరేణ క్షితీ-
89 శ్వరాన్ । సకలానపి నిర్జిత్య ప్రత్యాగంతు-
90 [ం] సముద్యతః ॥ పూర్వవైరమనుస్మృత్య
జిత్వా క-
91 ళ్యాణభూపతిం । తస్య రాజ్యశ్రియం హృ-
త్వా
92 యుద్ధే లబ్ధపరాక్రమః । కిం ఛత్రైరుపశోభ-
తే మృ-
93 గపతిః కిం భైరవస్యాంబరః కిన్నందీ నతృ-
ణాంకు-
94 రార్పితముఖః కిం నో మరుద్ధావతి చాళూ-
95 క్యాన్వయవిష్ణువర్ధన భవత్ప్రత్యర్థిపృ-
థ్వీభుజాం హ్రీ-
96 ముద్రామపసారయంతి రహసి ప్రౌఢావరోధ-
97 స్త్రియః ॥ తత్ర మధ్యేక్షుపుర్యాం చ స్థిత్వా
98 సామంతవేష్టితః । దదర్శ శ్రీపతిం రాజా విన-

99 యోచితసంభ్రమః।కల్యాద్యబ్దగణేష్టనేత్ర-
100 రసదో[స్స]ంఖ్యే గతే వత్సరే ప్రాప్తేథ
ప్రభవే త-
101 పస్యపి సితే పక్షే ద్వితీయాగు[రౌ]। వారే
102 చేక్షుపురీంధ్రనామచెరయూరిగ్రామకే శ్రీ-
103 పతిం నాత్వానేన పురా త్రివిక్రమరమా-
నాథా-
104 య దత్తా[ం] స్థితిం॥ శ్రీత్రివిక్రమబలీంద్ర-
శాస-
105 నాయార్పితం చ చెరయూరికే పురే[।*]
ఖండ-
106 యుక్తమథ విష్ణువర్ధనక్షోణిపేన విహితం
107 పురత్రయం। ఉండ్రాలపాలెమితి పూర్వ-
108 తలే చ ఖండం యామ్యం చ ఖండమిద-
మో-
109 బళసానిపాలెం।పుండ్రేక్షునామనగరే నర-
110 లో[క*]సారే భోగక్షమాతలమభూ[త్*]
బలిబం-
111 ధనాస్య। పంచోత్తరత్రింశదుక్తం ఖండం
కేస-
112 రిపాటినా॥ ఖండద్వయో సప్తతిస్యాత్సం-
ఖ్యా-
113 నే బీజధాన్యకే।కసుర్తిపురంత్వా[దౌ]।వి-
114 నుంగర్తిపురీం తతః। కొండపాంటూర్వితి
గ్రా-
115 మం। త్రివిక్రమపురత్రయం। త్రిపురీం
స్వపురే
116 ఖండే ప్రాదాత్ శ్రీవిష్ణువర్ధనః। శ్రీత్రి-
విక్ర-
117 మాయేక్షుపురీనాథాయాచంద్రతారకం
118 విష్ణువర్ధనరాడ్దత్తా త్రివిక్రమహరే[ః*]స్థి-
119 తిం। యే హరంతి నృపా పాపా బ్రహ్మగో-
ఘ్నా-
120 స్సునిశ్చితాః। శ్రీవిష్ణువర్ధనమహీపతి-
121 నా చ దత్తాం శ్రీమత్రివిక్రమహరే[ః*]స్థి-
తి(ం)మే-
122 వమేతాం। యే [చో]ద్ధరంతి హి నృపాః
పరమే-
123 వ యాంతి ముఖ్యాశ్వమేధ[ష]టుయజ్ఞ-
124 మహాఫలాని॥ బహుభిర్వసుధా దత్తా
125 బహుభిశ్చానుపాలితా(ం) యస్య యస్య
126 యదా భూమి తస్య తస్య తథా ఫలం। వి-
127 ద్యాధికారీ శ్రీపతిర్వీరశ్రీ విష్ణువర్ధనః। అ-
128 కరోద్దానకరో వాచా నిర్మ్మలం ధర్మ్మశా-
129 సనం। శ్రీవిష్ణువర్ధనమహారాజః [*]
స్వదత్తా-
130 ం పరదత్తాం వ్వా యే హరంతి వసుంధ-
రాం।
131 షష్టిర్వరుషసహస్రాణి విష్ఠాయాం జా-
132 యతే క్రిమి॥ యేకైవ భగినీ లోకే స-
133 ర్వేషామేవ భూభుజాం। న భోజ్యా నకర-
134 గ్రాహ్యా దేవదత్తా వసుంధరా॥ శ్రీ శ్రీ
135 శ్రీ మంగళమహాశ్రీం జేయు॥ యీ గ్రా-
136 మాలకు పొలమేర సీమాచిహ్నాలు। క-
137 సుకుర్తిగ్రామానకు। పూర్వతః తుంగ-
138 భద్ర। దక్షిణతః। వొడికవాంగు। పశ్చి-
139 మతః। తుంగభద్ర। ఉత్తరతః। తుంగభ-
140 ద్రసీమ।

Fourth Face.

141 [యినుగ]ర్తిగ్రా[మాన]-
142 కు పొలమేర సీమా-
143 చిహ్నాలు। పూర్వతః।
144 తుంగభద్ర। ఆజ్ఞేయ-
145 తః। పులిచింతలమిట్ట।
146 యామ్యతః। చెల్లంకుల-
147 పల్లం। నిరురుతః। చీమల-
148 కోడు। పశ్చిమతః। వోంగే-
149 రు। వాయువ్యతః। శ్చిద్ర-
150 పు పుట్ట। వుత్తరతః। గెలెక-
151 డిపల్ల। యీశాన్యతః। కొ-
152 డికెంపాడు। కొండపాం-
153 టూరికి। పొలమేర శీ-
154 మాచిహ్నాలు। పూర్వతః
155 దుండిగాలమిట్టు। ఆజ్ఞే-
156 యతః। దుర్గిదేవిపడియ।
157 యామ్యతః। నక్కలపడియ [।*]
158 నిరురుతః। ములంపలు-
159 లమిట్ట। పశ్చిమతః। నక్కల-
160 వాంగు। వాయువ్యతః। [మి]ట్ట-
161 గుంట్ట। ఉత్తరతః। మం[కినే]ల-
162 పల్లం। యీశాన్యతః। నక్క[వీ]-
163 రులమిట్ట। ఉండ్రాలపాలెం। ఖ-
164 ండం। పొలమేర సీమాచిహ్నా-
165 లు। పూర్వతః। పొలమేర[పె]ంట్ట।
166 దక్ష[ణ*]తః। పులా . మిట్ట। పశ్చి-

167 మతః। పాత్తుగట్ట। వుత్తరతః।
168 కొండపాంటూరి[కి] పొల-
169 మేర। శ్రీత్రివిక్రమ-
170 రాయని తిరునా[ళ్లు].
171 to 176 damaged.

No. 203.

(*A.R. No.* 240 *of* 1897).

ON A SLAB BUILT INTO THE PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.[1]

1 [స్వ]స్తి[॥*] శ్రీ జయా-
2 [భ్యు]దయ శాలివా-
3 [హ]నశక వర్షంబులు
4 [గ]ర్షం అగునేంటి। విభవస-
5 [వ]త్సర జ్యేష్ఠ ఖ x సో శ్రీమ-
6 [ద్రా]ధిరాజ రాజపరమేశ్వ-
7 [ర] శ్రీవీరప్రతాప శ్రీస-
8 దాశివదేవమహారాయ-
9 లుగారు విద్యానగరమంద్రు
10 రత్నసింహాసనాశీనుండై పృ-
11 [థ్వీ]సాంబ్రాజ్యంచ్చేయుచుం-
12 డగాను చెఱుకూరి గ్రామ-
13 [మ]ందు దేవతు అంగడిపేర-
14 భద్రనికిని విశ్వనాథుని-
15 కిన్ని హారీతగోత్రపవిత్ర-
16 [లై]న నూయ్యవంశోద్భ-
17 వులైన శ్రీమన్మహామం-
18 డలేశ్వర సిధిరాజు అ-
19 వుభళరాజుగారి పౌత్రులై-
20 న తిమరాజుగారి కొమా-
21 రుండైన వెంకటరాజయ-
22 దేవమహారాజులుగారు
23 దండ్డం సమప్పించ్చి యిచ్చి[2]

No. 204.

(*A.R. No.* 241 *of* 1897).

ON A SLAB IN THE AGASTYESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

First Face.

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*] శకవ-
2 ర్షములు ంం[ర]-
3 xనేంటి ఫాల్గు-
4 ణమాస సో-
5 మగ్రహణ-
6 నిమిత్తమున
7 శ్రీపర్వతచ్చా-
8 య [పో]న కంమ్మ-
9 నాంటిలోని తేమ-
10 డ్డనామ గణ-
11 పావురము
12 శ్రీమతు శాక-
13 తివంశతిలక
14 ప్రోలభూపాల
15 ప్రియపౌత్రు[డు]-
16 ంను మహా . .
17 ధాత్రి . . .

Second Face.

18 ర పుత్రుడుంను ప-
19 రమమాహేశ్వరు-
20 ండును శివాచార-
21 పరిపాలకుడు(ం)-
22 నైన శ్రీమతు గణ-
23 పతిదేవమహా-
24 రాజులు తమ-
25 కు ధర్మ్మపు-
26 రాను ఆత్రేయ-
27 గోత్ర కుప్పనాయ్య-
28 పౌత్ర కుమారస్వా[మి*]-
29 [భ]ట్ల సత్పుత్రు-
30 లైన పులుకడ్డి
31 నారాయణ భట్ట

[1] The figure of a bull facing the proper left is engraved at the top of the inscription.
[2] The rest of the inscription is built in.

32 వాజపేయాజు-
33 లకు ఆచంద్రార్క్క-
34 శాసనముకా ని-
35 చ్చిరి మంగలమ-
36 హా శ్రీ [॥*]

No. 205.

(*A.R. No.* 242 *of* 1897).

ON THE SAME SLAB.

First Face.

1 [1]శ్రీ చఱకూ-
2 రి కఱ్ఱినారాయణ-
3 భట్టవాజపేయ-

Second Face.

4 యాజులు తమ
5 ప్రతిగ్రహాలబ్ధ-
6 మైన తేమడ్డనా-
7 మగణపావుర-
8 ము శకవర్షంబు-
9 లు ౧౧౫౦ నేంటి
10 మాఘాది సూర్య్య-
11 గ్రహణ నిమిత్త-
12 మున కులస్వామి-
13 యైన చఱకూరి
14 అగస్తీశ్వరశ్రీ-
15 మహాదేవరకు .
16 . . . . . .
17 లకల . . .
18 మ తంములు విప-
19 నసోమయాజులు
20 మోదలుకా బ్రాహ్మ-
21 లకు అర్ధ్ధముంన్ను
22 తమ మాతాపి-
23 తాళ్లకు ధర్మ్మవు[కా]-
24 ను ఆచంద్రార్క్కస్థా[యి]-
25 కా నిచిరి మంగలమ-
26 . . . . . .

Third Face.

27 [క]ఱ్ఱి నారాయణవాజపే-
28 యయాజు చఱకూరి
29 మహాజనాల అనుమతి-
30 ని అగస్తీశ్వరశ్రీమహా-
31 దేవరను త్రిసంధ్యాలందు-
32 ను తమకు ధర్మ్మవుకా
33 పూజింప మారపోతు-
34 ను ఆచంద్రార్క్కస్థాయికా
35 పెట్టిరి దేవర పొలము
36 నాభోగము ఖ ౩ . .
37 దేవరకు ఖ ౧। స్వదత్తాం
38 పరదత్తా[ం*] వా యో హరే-
39 తి వసుంధరా[ం*] [షష్టి]వ్వ[ర్ష]-
40 ర్షసహస్రాణి విష్టాయా-
41 ం జాయతే క్రిమిః
42 . . . త్రోవ [తూ]-
43 ర్ప్పున ఖ ౩ ద-
44 క్షిణాన ఆ-
45 లేఱు। పడ-
46 మటకా . . .
47 . . వము .
48 . గుంటాము . .
49 . . . : . .

No. 206.

(*A.R. No.* 243 *of* 1897).

ON A SLAB IN A STREET IN THE SAME VILLAGE.[2]

First Face.

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*]ప్తనచందన-
2 లిప్తశ్రీశస్తదీయ్య-
3 నాభ్యబ్జాత్ జగతీ-
4 లతికా బీజం బ్రహ్మా

[1] Lines 1 to 3 are written in continuation of No. 204 above.
[2] At the top of the inscription is engraved a *linga* on a pedestal flanked by a crescent and the sun.

5 బ్రాహ్మీపతిస్సోభూత్ [।*]
6 దానశౌర్య్యగుణౌక-
7 స్వంనిరూపయన్నివా-
8 త్మనః। తస్య తాద్రిగ్విధా-
9 దంగాద్దోర్ద్వయాత్క్షత్రియా-
10 న్వయః। తత్ర సూర్య్యా-
11 న్మనుస్తస్మాది[క్ష్వా]కుస్త-
12 త్కులే న్రిపః। అదేవీత్క-
13 రికాలాఖ్యచోడస్త-
14 స్యాన్వయేజని। చోడ-
15 బల్లిన్రిపస్తస్మా[న్న]న్నిచోడ-
16 స్తదాత్మజః। సూరభూప-
17 స్సుతస్తస్య రాజరాజమహీ-
18 పతిః। తస్యానుజో ఘటంకార-
19 న్రిపో హంకారశంకరః। తస్య
20 చోడమహాదేవీ ప్రియా త-
21 త్తనయో నయీ। మల్లిదేవ-
22 న్రిపో యత్త్రిక్షాత్రధర్మ్మాన్య-
23 లియ్యతా। తస్య కాంతా మహా-
24 దేవీ నన్నిచోడస్తయోస్సుత-
25 ః। న్యగ్రహీదుగ్రవీరారీన్యగ్ర-
26 హీద్విజయశ్రియం[।*] గంగాదే-
27 వీ ప్రియా తస్య యాదేశమ-
28 తిచక్రమే। తాభ్యాం భూచక్ర-
29 శక్రోభూన్మల్లిదేవనరేశ్వర[ః]
30 [ధ]ర్మ్మసంస్థాపనార్త్థాయ గా[ం]-
31 గేయః కలియుగే పునః। స్వ-
32 స్తి చరణసరోరుహవిహతవి-
33 లోచనత్రిలోచనప్రముఖా-
34 ఖిలప్రిథివీశ్వరకారిత-
35 కావేరీతీర కరికాలకుల-
36 రత్నప్రదీపాహితకుమర-
37 గజాంకుశ కంద్దుకూరిపు-
38 రవరేశ్వర కాశ్యవగోత్ర పా-
39 కనాటివిషయఏకవింశ-
40 తిసహస్రగ్రామావనీవల్ల-
41 భ భయలోభదుర్ల్లభ సత్య-
42 రత్నాకర నామాది సమస్తప్ర-
43 శస్తిసహితం శ్రీమన్మహామ-
44 ండ్డలేశ్వర మల్లిదేవచోడమ-
45 హారాజ్ఞా[1] పురాణన్యాయమీమా-
46 ంసాంగమిశ్రితవేదధర్మ్మశాస్త్రా-
47 యుర్వ్వేదాద్యష్టాదశవిద్యాస్థా-

Second Face.

48 న సప్తశతోత్తరసహ-
49 స్రభాగపరిపూర్న్న స-
50 ప్తశతాగ్నిహోత్రాలంకా-
51 రైవమాదిగుణగ-
52 ణశోభితేక్షుగ్రామా-
53 గ్రహారశ్రీవర్ద్ధమా-
54 నాయ శ్రీభీమేశ్వర-
55 దేవాయ అంగభో-
56 గార్త్థం డగ్గాంబికా-
57 నందనేన మారాయ-
58 ణేన పూ[ర్వ్వ]దత్తప-
59 రిదపూండినామ-
60 గ్రామోష్టదిక్సీమాస-
61 హితస్సర్వ్వకరపరి-
62 హారమా[చం]ద్రార్క్కం ద-
63 త్తః తత్కలీనరాష్ట్రకూ-
64 టప్రముఖాన్ కుటుం-
65 బినస్సమాహూయే-
66 త్తమాజ్ఞాపయతి వి-
67 దితమస్తు వః శ్రీమ-
68 ద్గణపతిక్ష్మేశః ప-
69 రిదపూండిమిమం
70 పునః భీమేశ్వరాయ
71 దేవాయ ప్రాదాదాచ-
72 ంద్రతారకం। బహు-
73 భివ్వ[ర్*]సుధా దత్తా బ-
74 హభిశ్చానుపాలితా
75 యస్య యస్య య-
76 ధా భూమిస్తస్య త-
77 స్య దా ఫలం ఇతి
78 సంచింత్య మల్లిదేవ-
79 చోడమహారాజ్ఞా స-
80 మధిగతపంచమహా-
81 శబ్ద మహామండలేశ్వ-
82 ర వీరరాజేంద్ర కాక-
83 తీయ్య గణపతిమహా-
84 క్షోణీశస్య ధమా[ర్*]త్త-
85 ం క్రితం। స్వదత్తాద్వి-
86 గుణం పుణ్యం పర-
87 దత్తానుపాలనం

[1] The letter ర is entered below the line after జ్ఞా.

88 పరదత్తాపహారే-
89 ణ స్వదత్తం నిష్ఫల-
90 ం భవేత్ [।*] స్వదత్తా[ం*] పర-
91 దత్తాం వా యో వారేత
92 వసుంధరా[ం*] [1]షష్టివ్వర్ష-
93 సహస్రాణి విష్ఠాయా[ం*]
94 జాయతే క్రిమిః[॥*]

No. 207.

(*A.R. No.* 244 *of* 1897).

ON THE SAME SLAB.

First Face.

1 స్వస్తి శ్రీమన్మ-
2 హామండలేశ్వర జగ-
3 [మె]చ్చుగండ కోట కేత-
4 మహారాజులు శ్రీ-
5 శకవర్షంబులు ౧౧-
6 ౩౧ నేండు చఱకు-
7 రి కొమరభీమేశ్వ-
8 రదేవర పునఃప్రతి-
9 ష్టసే[యి]ంచి కా[మ]-
10 [భోగా]న్కిచ్చిన వ్రిత్తి ఖ-
11 ంటికలు ౧౦ [॥*]
12 రిషిపెద్దికి [వృ*]త్తి (త)[2] ఖ ౧
13 మారమరాజునకు
14 ఖ ౨। నీలకంఠమరాజు-
15 నకు ఖ ౧ నాగరా-
16 జునకు ఖ ౧। సూర-
17 పరాజునకు ఖ ౧
18 మేలినీయినికిని
19 గొడవుక(।)కు న ౧౩
20 మోగలి సూరమ-
21 కు ఖ ౧। పాత్ర[కామ]-
22 కు ఖ ౧। ఆవజ-
23 ము[దా]సెకు ఖ ౧
24 మద్యల దేవయ-
25 కు ఖ ౧। గురువకు
26 న ౧౦ ప్రోలమకు న ౧
27 పోతకు న ౧౦। అన్య-
28 మకు న ౧౦। పినఅన్య-
29 మకు న ౧[ం ।] శంఖుబ్ర-
30 మ్మనకు భేరీకి ఘం-
31 (ం)టకు తలారితనము-
32 నకు ఖ ౧ న ౧౦ దేవర తలా-
33 రి ప్రోలునకు న ౧[x] [।*]

No. 208.

(*A.R. No.* 245 *of* 1897).

ON A PILLAR LYING IN THE PRAKARA OF THE LINGODBHVASVAMIN TEMPLE AT TSANDAVOLU, REPALLE TALUK, GUNTUR DISTRICT.

1 శశ్వద్విప్రోత్తమశ్రీః క్షితితలదశదిఙ్మణ్డలవ్యా-
2 ప్తకిర్త్తిర్ల్లీలాసందోహకాం[తా]శుభతర-
విలస[చ్ఛీ]కరా-
3 ంభోజనేత్రా। దీపం పుష్టిం చిరాయుశ్చిరతర-
విభవ-
4 శ్రీప్రదం తత్ప్రయత్నాత్ప్రాదాదాచంద్రతా-
రం గుణ-
5 గణమహితా గంగమా చ[ణ్డి]కాయై। దత్వా-
జానాం
6 స్వకియైః ప్రణిహితమనసా పంచపంచాశ-
7 తం చ తద్దీపార్త్తం ప్రయత్నాదేఱియనవి-
దితం సా-
8 ంగరక్షం విదాయ తత్తన్ని[వ్వా]హకం తం
ఘృతమపి [కు]-
9 డుబం ప్రత్యహం తేన దేయం కృత్వా తన్వీ
[ధారా]యాం వి-
10 లసితగుణధీ రాజతే రాజవక్త్రా॥ య[ద]శేష-
మునిసి-
11 ద్ధసురాసురేంద్రగన్ధర్వ్వ[యక్ష]గణజుష్ట-
పదారవి-
12 ందాం శ్రిమజ్జనా[ఖ్య]కులసంభవగంగమా-
ఖ్యా తాం చ-
13 ండికాం గుణసరోవరరాజహంసీ ॥ శ్రీ

[1] The syllable ష is written below the line.

[2] The letters త్తి త are engraved above the line.

No. 209.

(*A.R. No.* 245-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 స్వస్తి శ్రీ [॥*] శకవర్షంబులు
2 ౧౦౯[౮] నేంటి బ్రిహస్పతివా-
3 ర[ము]న శ్రీగౌడనియోగి ౧౦
4 వుట్లు సేను ౦౮ [1]సూర్య్య-
5 ల కలయంత్తగాలము
6 చెల్లించ్చినవా[రి]కి యాయు-
7 వునయెడు(ము) సనదవ్రో-
8 లి మహాకాళిదిసేనుద్రి-
9 ప్పి నాయుష్యహీనమగు
10 గుంబ్బికమున భడ్ను చోడె-
11 [పం]డితుల [పు] . . . చేను ౩పా[2]

No. 210.

(*A.R. No.* 246 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 శాకాబ్దే వ్యోమనందాంబరశశి ౧౦౯౦ గణి-
[తే] శుద్ధ-
2 శర్వోక్తతిథ్యాం చై[త్రే] మాసే [సిద్ధ] వి-
మవతి విమలే
3 సూర్య్యవారేభిజాతా ॥ సాక్షాల్లక్ష్మీరివో-
ద్యద్విల-
4 సితమహసా కణ్డవల్లీసమాఖ్యే గ్రామే ప్రో-
లాం-
5 బికాయాం గుణనిధిమ్ముడిగొణ్డడ్డమాచ్చు-
భ్రకీర్త్తి-
6 ః॥ సైషా నిత్యం విశేషాద్ధనదపురవరే సౌఖ్య-
సౌందర్య్య-
7 భూమిన్నానాభావానుబుద్ధిప్రియతరమని-
శం భా-
8 వముల్లాసయంతీ । శ్రీమ[ద్రా*]జేంద్రచోడ-
ప్రియతరవిల-
9 సద్వారకాంతాభిరామా కీర్త్తిం విద్యోత-
యంతీ దిశి
10 ది[శి విదుషా]మ[ర్థి]నాం కామధేనుః॥

No. 211.

(*A.R. No.* 247 *of* 1897).

ON A PILLAR IN THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 ౯ లక్ష్మీభర్త్తురనాదిమధ్యవిధనస్యాద్యస్య విశ్వాత్మ-
2 నో జజ్ఞే విశ్వజగత్పితామహపితా బ్రహ్మాంబుజాన్నాభిజాతే
3 తత్పదాంబురుహాత్సురాసురశిరోరత్నప్రభాభాసితా తుర్య్యా జాతి-
4 రజాయతాచ్యుతపదాద్గంగేవ సన్మార్గగా ॥ తస్యాం విశిష్టోన్నతిభాక్
5 త్రినే[త్రో]హిచ్ఛత్రతో విప్రవరైస్స పల్లవః [।*] ఆనీయ రాజా విషయేథ
6 వంప్యాన్య[థా]విశచ్ఛ్రీగిరిపూర్వ్వభాగే । తత్సంతత్యామభూచ్ఛ్రీ-
7 మాన్నాయకో నావనాహ్వయః । తత్సూనుస్సూ[ని]తవచః కన్నమో
8 నామ నాయకః [॥*] తత్సూనురభవద్ధీమాన్విట్టనః పితృతోధికః భర్త్రా విశ్వా-
9 స[తు]ష్టేన నియుక్తో ధనరక్షణే చత్వార ఏతస్య సుతా అభూవన్నత్రా-
10 గ్రజో ముప్పననాయకోభూత్ । తస్యానుజ[ః] పిన్నయనాయకోప్మాత్కన్నా-
11 గ్రజః పోన్నమనాయకోభూత్ । తస్మాధరిష్ఠప్రతితాగుణేన శ్రీ[మా]-
12 నభూ . . నామనాయకోస్య పతివ్రతానామ ప్రమా . భూమి . .
13 . . . . . యిజగత్రయమివైతప్యామేతస్మా-
14 త్తనయో జజ్ఞే శ్రీచన్ననస్త . . . నః

[1] The symbols represent the sun and moon.

[2] The rest of the inscription is lost in the original.

Second Face.

15 . . స్తతః శ్రీకులోత్తుంగ్గగొంకక్ష్మానాథగుణ . . . . . .
16 . . . . . నాధ్యక్షాస్తాత్ప్రహ్మ . . . . . .
17 తప్రభావో విరాజతే ముప్పననాయకో [యః] భర్త్రా . . . .
18 షు కల్పవృక్ష . . . . . .
19 పాంఘ్రిపద్మప్రసాదా . . . . . భావః . . .
20 ప్రచక్షాముఖ్యేషు ధర్మేషు . . ప్రసక్తః॥ శాకాబ్దా[నాం]
21 . [క]రరత్నఖేందుసంఖ్యాతే . . విషుమధిగతే
22 [ప్రాదాత్ప్ర]దీపమఖండమాచంద్ర . . . . . శకవర్షంబు-
23 లు ౧౦౯ [౨] గునేంటి విషువు[శం]క్రాంత్తినిమిత్యమున ధనద-
24 వ్రోలి శ్రీగోకీశ్వరదేవర భండారు ముప్పననాయ-
25 కుండు అఖండవర్తిదీపంబునకు నిచ్చిన గొరిగు లే-
26 ంబదియేను వీనిం జేకొని కా . . . . . కొమ్మనబోయుని
27 కొడుకులు సూరిప్రోలెనారెలు తమ పుత్రానుపౌవిత్రికము
28 [ఆ]చంద్రార్కము నడపంగలవారు ॥

No. 212.

(*A.R. No.* 248 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 . . కవర్షంబులు ౧౧౯౮ గునేంటి ధాత్రి-
2 . . త్సర పౌష్య బహుల ౩ । శు। శ్రీమన్మహామ-
3 . . . శ్వర కాకతియ్య రుద్రదేవమహారాజుల
4 . . . [దే]వరలు శ్రీమతుప్రెగ్గడ [1] . . . . . .

No. 213.

(*A.R. No.* 249 *of* 1897).

ON A PILLAR OPPOSITE TO THE SAME TEMPLE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 268.

No. 214.

(*A.R. No.* 250 *of* 1897).

ON A PILLAR WHICH FORMS A BEAM OF THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 ౧ స్వస్తి శ్రీః॥ జయతి హరివరాహః ప్రేమ-
2 సంభ్రాంతపృథ్వీస్తనభరపరిరంభారంభ-
3 దృప్తస్య యస్య । పుళకచు[ళుకి]తాంభ-
స్సంచ-
4 యస్తోయరాశిః పునరవిరళనిర్యత్స్వే-
5 దపూరైరపూరి ॥ హేరంబస్య వికల్పదంత-
6 ముకుళం గౌరీరహస్యోత్సవప్రత్యాసంనవి-
7 లాసదీపకలికా గంగామృణాళాంకురః ।
8 దేవస్య త్రిపురద్రుహో విజయినా పు-
ష్పేషు-
9 ణా మస్తకే విన్యస్తాంకుశవిభ్రమా విజయతే
10 చూడాసుధాంశోః కలా ॥ పాయాద్వః పరి-
11 వర్తమానలహరీ ప్రాగ్భారమాస్ఫాలయన్
12 సాయంకాలతరంగకేళిషు కరాస్కందేన
13 మందాకినీం । దేవస్యారభటీపరిభ్రమకలా-
14 సంరంభసంభావినః శంభోరంబుమృదం-
15 [గ][వా]ద్యరచనారంభాయ లంభోదరః॥ హ-
16 ంసాః పద్మాసనారూఢాయ దంతస్సము-
17 పాసతే । పరామృతరసస్యంది స్రోతస్సార-
స్వ-

[1] The continuation is lost.

18 తం స్తుమః ॥ ప్రాచీవధూముఖవిశేషకప-
19 ద్మరాగః ప్రఖ్యాయతే హి భగవానరవిం-
20 దబంధుః । యత్ర శ్రుతిప్రణయధాయని స-
21 ంనిధత్తే దేవో హిరణ్మయవపుః పురుషః పు-
22 రాణః ॥ మనురంశుమతోస్య సూనురాసీ-
23 ద్యత ఏవాభ్యుదితా స్వభావశుద్ధాః । నిగమా-
24 దివ సర్వ్వధర్మ్మ[వ]ర్య్యాస్తుహినాద్రేరివ
రా-
25 జహంసవ శాః ॥ తస్మాదిక్ష్వాకురాసీత్తదు-
26 పరి సగరస్తత్సరస్తాత్క[కు]స్థస్తస్మాదూర్ధ్వం
27 దిలీప(ః)స్తమను దశరథ(ః)స్తత్సుతో రామ-
28 చంద్రః । యద్వీరశ్రీవిలాసాబిససమతులి-
29 తోదగ్రకైలాసజాగ్రద్దోః క్రీడాతుంగలంకా-
30 సుభటవిఘటనాస్తేదిగంతే ప్రథంతే ॥ ఏషా-
31 ం వంశే రఘూణాం క్షితిపతిరభవద్దుర్జ్జ-
32 యశ్శౌర్య్యకేళిస్ఫూర్జ్జద్భూమా తతోభూ-
33 త్ప్రతికరటిఘటశాతనో బేతరాజః । చ-
34 క్రే విక్రాంతబాహుస్తదను వసుమతీపా-
35 లనం ప్రోలభూపస్తత్పుత్రో రుద్రదేవస్త[దు]-
36 పరి చ నృపోత్తంసరత్నం బభూవ ॥ తతస్త-
[త్సో]-
37 దర్య్యస్వభుజధ్రుతసాంబ్రాజ్యమహిమా
38 మహాదేవక్షోణీరమణ ఇతి గీతస్త్రిభు-
39 వనే । అభూత్సేవానమ్రక్షితిపతిశిరోమం-
40 డనమణిప్రభాభిర్య్యత్పాదాంబురుహ-
41 మకరందవ్యతికరః ॥ అథ గణపతిదేవః ప్రా-
42 దురాశీదముష్మాత్సురతరురివ సింధోశ్శ్లా-
43 ఘ్యవిశ్రాణనశ్రీః । విహరతి ఫణిభర్త్తుః శ్వా[1]

Second Face.[2]

44 [3]భాషత జాయసైన్యనాథః । [కల]యసి మ-
45 యి శంకరే చ భక్తిం సదృశమతస్త్వమ-
46 మూని పాలయేతి ॥ కులోత్తుంగరా-
47 జేంద్రగొంకక్షితీ[శ]ప్రతిష్ఠాపితం శం-
48 కరం స్వానుజాఖ్యం । స పండేశ్వరం జా-
య-
49 సేనాధినాథస్తధారభ్య తైస్తైరుపాయై-
50 రుపాస్తే ॥ చోరైశ్చిరేణ దలితేస్య పురా-
51 ణపీఠే పీఠాంతరం స చతురం విధివ-
52 ద్విధాయ । ప్రాసాదమప్యమలకాంచ-
53 నకుంభసంపత్సంభావనీయమకరో-
54 దనుకర్మ్మశిల్పైః ॥ సర్వ్వోపచారసిధ్యర్త్థ-
55 మస్య పాత్రపరిచ్ఛదం । సౌవర్న్నం రాజత-
56 ం తామ్రం కాంస్యం చ బహుధా వ్యధాత్ ॥
57 యస్య యస్య యథా భూమిస్తస్య తస్య
58 తదా ఫలం । తస్మాద్గణపతిక్ష్మాపోప్యస్మై
59 [గో]వాటికామదాత్ ॥ ఈ గోవాడపొల-
60 [మే]ర తూర్పున చోటకుంట ఆగ్నేయా-
61 న మల్లమచెట్వు । దక్షిణాన నొలికుం[ట]-
62 లు మూండును ఏనుగుకుంట నల్లంగు-
63 ంటను । నైరుతిని కింద లోవలోన సారి-
64 కోటి ముఖము । వాయవ్యాన కవలకు-
65 ంటలూ మానెగెతెకుంటను । ఉత్తరాన
66 పులుసింతకుంటను తొంటనొంకకు-
67 ంటను । ఈశాన్యాన [కలు]పుకుంట రెండ-
68 వ చోటకుంటను [।]

No. 215.

(*A.R. No.* 251 *of* 1897).[4]

ON A SLAB OUTSIDE THE PRAKARA TO THE EAST OF THE AMARESVARA TEMPLE AT AMARAVATI, SATTENAPALLE TALUK, SAME DISTRICT.

1 శ్రీరమ్యంబగు వారిజాసన . . .
2 షట్కర్మ్మధర్మ్మారంభ్భుండిల నప్పనా[ర్య్య] . . .
3 ద్యన్మూర్త్తిగావానికిం దారాకల్పవమాస . . . .
4 గువిద్దాసానికిం బుత్రకుం డారంగాంజె . .
5 ట్టె । బుధులత్యంత్తంబు వర్న్నింప్పగాన్ ॥ గుణ . .
6 జ్జనప్రభుండు గొండెనపెద్దికి సత్పతివ్రతా . .

---

[1] The continuation of this on the next face of the pillar is built in.

[2] At the top of this face is the figure of a standing horse with a sword in its front.

[3] Lines 44 to 60 are published in *Ep. Ind.*, Vol. V, p. 150.

[4] At the top is cut a *linga* with a seated bull facing it. At the beginning of the first line is marked a *chakra*.

7 గుమాంకమాంబికకు మానుషపౌరుషగౌరవద్వి . .
8 నిజభక్తితోషిత విరాజితచంద్రధరుండు సత్య .
9 [ణు]ండుదయించ్చె మార్జితలసన్మతి యప్పన పెద్దియి[వ్వ] .
10 ప్రస్తుత్యంబుగనిట్లు దానుదయమఇ భాస్వద్దశా .
11 ండై స్వస్తి శ్రీవిభుం గేతభూవిభునిజస్వామిని సదాసు .
12 తస్తోత్రశ్రవణీయ్యుం జేయుచును మిత్రశ్రేణిరక్షించుచో న . .
13 ండై యప్పదేవండు సముద్యత్కీర్త్తివర్వ్వేన్మహిని ॥ విద్వత్సభా .
14 ప్పండగును సద్వాజు రాయూరిపూర్వ్వశాసను శ్రీభారద్వా[జ]-
15 గోత్రు శివుచరణద్వయపూజితుని నప్పనంబ్రధిత .
16 శున్ ॥ అమలశకాబ్దములు గరసహస్రకరక్షితిసంఖ్య
17 ంగం బౌష్యము సితపక్ష శైవతిథి నారుదినంబున నుత్త-
18 రాయనంబమరిన సంక్రమాణమున నప్పనవెట్టె నఖండ
19 దీపముత్తముం డమరేశుమ్రోలశశితారక మొప్పి వెలు-
20 ంగుచుండంగాన్ ॥ స్వస్తి శకవర్షంబులు ౧౧౨౨ గు[నేం]-
21 ట్టి పౌష్య శుద్ధ ౧౧ మంగ్గళవారమున నుత్తరాయ[న]-
22 సంక్రాంతిని మిత్తమున శ్రీమతు అప్పనపెద్ది త[మ]
23 తల్లిదండ్రులకుం దనకును ధర్మ్మార్త్థముగా [శ్రీ]-
24 మదమరేశ్వరమహాదేవర కాచంద్రార్క్కముగా నఖండ[వ]-
25 ర్త్తిదీపమునకుం బెట్టిన ఇన్పఎడ్లు xx వీనిం జేకొని
26 మఱ్ఱబోయినికొమ్మనయు నితని యల్లుండు రా[మ]-
27 [న]బోయుండునుం దమ పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య
28 [మా]నెండు నెయి వోయంగ్గలవారు ॥ స్వదత్తాం పరద[త్తా]ం
29 వా యో హరేత వసుంధ్ధరాం షష్ఠిం వర్షసహ[స్రా]-
30 ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి ॥

No. 216.

(*A.R. No.* 251-*A of* 1897).

ON A MUTILATED SLAB EAST OF THE PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీపరమేష్ఠిపాదసరసీరుహయుగ్మమునం-
2 దు సంభవంబై పరగెం జ్జతుర్త్థకుల మందులం
3 బుట్టిరి భూరికీర్త్తు . . . ధర్మ్మచిత్తులిన
4 తేజులనేకులు సద్గుణా . . . ం పుడమిం
5 బ్రసిద్ధముగ నెఱ్ఱమనాయకుం డున్నతస్థితిన్ ॥
6 ఘనుండుదియించ్చె నాతనికిం గంజ్జదలేక్షణ రే-
7 కమాంబకుం దనయులు పుట్టిరిద్దగుణధాములు సోమ-
8 నవెన్ననలు యశోధనులననంద్దు సోమయకుం దమ్ము-
9 . . . . పనాయకుండ్డు సజ్జనరవిజన్ముండాతనికిం జం-
10 . . . . . కసానికిన్ ॥ శ్రీయుతుం డెఱ్ఱమనాయ-
11 . . . . . తనబన్ధులను విప్రజనులం బ్రోచి । కొండె-
12 . . . . . ండిం దటాకమంబుధితోడియీడనం
13 . . . . . లకునుం దన నిజకులస్వామిదన్న
14 . . . . . ధర్మ్మార్త్థముగం బూని తత్తటా-
15 . . . . . లోక । మర్త్థిందన్నుం బొగడనా-
16 . . . . . నితముగ । సకలది

ON THE OTHER SIDE OF THE SAME SLAB.[1]

17 ళ కరనయనశశిధరిత్రిపరిగణనంబొంది శకన్నృపాలా-
18 బ్దంబు ల్పరగంగ నతీతదియయు ధరణీసుత-
19 దినమునందు దాత్పర్య్యముఁగోను ॥ స్వస్తి
20 శ్రీమతు గొట్టిపత్తి ఎట్లుమనాయకుండు శకవ-
21 ర్షములు ౧౧౨౨ గునేంటి వైశాఖ శుక్ల తృతీయ్య
22 భౌమవారమునాండు దన తల్లి . . .
23 . దన స్వామి దన్నడకోటకేత[మ] . . .
24 . . . ధ[ర్మ్మ]త్తముగాం గొం[డ్డ]ప . . . . .
25 . . . . . దమారె . . . .[2]

No. 217.

(*A.R. No.* 252 *of* 1897).

ON ANOTHER SLAB IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీమన్మహాప్రధానం బాణసవెర్గ్గడె
2 మనువెర్గ్గడె దండనాయకం శ్రీవత్సరా-
3 జుల తత్పాదపద్మోపజీవితులైన కమ్మనాం-
4 టిలోని రాయూరి కామనపెర్గ్గడ శ్రీస-
5 కవర్షంబులు ౧౦౪౧ యగు సౌమ్యసం-
6 వత్సర పౌష్య శుద్ధ త్రయోదశి బుధవారము
7 ను త్తరాయణసంక్రాంత్తినిమిత్తమున . .
8 మ యెత్తించ్చిన గుడి శ్రీమదిష్టకామీ-
9 శ్వరదేవరకు తమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మ్మా-
10 త్తముగా ఆచంద్రార్క్కతార మఖండవ-
త్తిగ-
11 దివియకుం బెట్టిన గొఱియలు xx
12 పినం జేకొని అమరీశ్వరమున కాపకప్రో[లె]-
13 బోయిని ఆకెబోయిని వసమున చిం త్తన-
14 బోయుడు దమ పుత్రానుపాత్రికము నిత్యె
15 మానెండు నెయి వోయంగలవాండు
16 స్వదత్త[ం] పరదత్తం వా యో హరేతి వ-
సుంధరా[ం*] పష్టింవ-
17 ర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥
18 శ్రీధాన్యల వలపా-
19 చార్య్యశ్య లిఖితం ౮

No. 218.

(*A.R. No.* 253 *of* 1897).

ON A PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 లక్ష్మీలీలాపయోధేర్హరిగలితరజఃపుంజసం-
2 పింజ[రా]యాలక్ష్మీశస్యాంఘ్రియుగ్మం మూ-
ర్ద-
3 . . . ఃక్రా . . లోకత్ర-
యాయ[।] లక్ష్మీ-
4 సంవాహానానాం సముచితమసకృత్పద్మశం-
5 ఖాంకితం యల్లక్ష్మీం తద్వః ప్రదిశ్యాత్తురీ-
6 మమలతరం దుర్జ్జయానాం యతోభూత్ ॥
7 తత్రాన్వవాయే పరదారదూర[ఃక]స్వకాం-
డఖం-
8 డిక్పతివైరివీరః । పిరేందిరాయా స్తనతార-
9 హారః పాలః కిలాసీద్భువి చాగిదోరః ॥
10 య[ఃక] శ్రీమతోఖలనరేశ్వరమాలిమా-
11 లాసంపూజితాంఘ్రికమలాత్పతి-
12 ర్లబ్ధరాజ్యః బాహుప్రతాపవిజి-
13 తాఖిలభూమిచక్రో రాజేంద్రచో-
14 డ ఇతి విశ్రుతశుభ్రకీర్త్తేః ॥ అస్తాద్రా-
15 జేంద్రచోడాదతులమురయతాపట్టక-
16 ం ప్రాప్య భాలే భేరీశంఖానకాద్యాన్బధిరి-
17 తకకుభః కాహలాం దోరభూపః ।
18 సావణ్ణాందోలలీలామలభత లలితాం
యో-
19 ంబరశ్రీవితానం చ్ఛత్త్రీం పూర్ణేందుశు-
20 భ్రీం వాసితహిమకరే చామరే హేమద-
21 ండే ॥ క్షీరాబ్ధిపుత్రీమివ వాసుదేవో

---

[1] On the top of this side is cut the figure of a *nāga* with seven hoods, flanked by a female devotee on either side, waving the fly-whisk.

[2] The stone is broken at the bottom.

22 మేనాత్మజాతామివ చంద్రచూడః ।
23 వాణీం సువాణీమివ పద్మగర్భశ్చిమ్మా-
24 ంబికాం ప్రాప స దోరభూపః । తా-
25 భ్యాం పోతక్షితిపతిరభూద్రుక్మిణీకేశ-
26 వాభ్యాం ప్రద్యుమ్నో వా హిమగిరిసు-
27 తాశర్వ్వయోః కార్త్తి[ర్*]కేయః। యద్వ-
28 చ్ఛక్తిత్రితయమహితః ప్రాప్తసాంబ్రా-
29 జ్యలక్ష్మీరక్షం దక్షో భువనమఖిలం రా-
30 జతే రాజసింహః ॥ నిజకులమ-
31 ణిదీపః కామినీపుష్పచాపస్సమ-
32 రగిరిశకోపః ఖండితారాతిభూపః ।
33 రహితసకలపాపశ్శోషితాశేషతాపస్సు-
34 గుణమణినదీపశ్శోభతే పోతభూపః [॥]

Second Face.

35 తస్యాన్వవాయ[క్ర]మమంత్రిముఖ్యస్సురా-
36 ధినాథప్రతిమానసౌఖ్యః । కుందేందుశం-
37 ఖప్రవిభాస్యభిఖ్య[ః*] శ్రీమల్లనామాత్య ఇతి
38 స్థిరాఖ్యః ॥ శ్రీమోషగోత్త్రవరవంశభవో
39 ద్విజేంద్రస్తస్యాత్మజో బుధనిధిర్న్నయశా-
స్త్ర-
40 శాలీ । శ్రీపోతభూపసచివోత్తమ ఏష సి-
41 ంహో జేతాస్తు వ్రిత్రరిపుతుల్యమహాను-
భా-
42 వః ॥ సోయం సదాభ్యర్చ్చితవామదేవ[ః*]
స్వదానస-
43 ంత్తర్ప్పితభూమిదేవః । చిత్తే సదా స్థాపిత-
రామ-
44 దేవస్సౌరూప్యదూరీకృతకామదేవః॥ శ్రీశా-
45 కాబ్దే ప్రమాణే నిధివిషయవియచ్చంద్రసం-
46 ఖ్యాం ప్రయాతే దీపౌ పాపాపనోదౌ ప్రది-
శతి వి-
47 షువే [సి]ంగనామాత్యరత్నః।గౌరీశాయామ-
48 రేశత్రిభువననమితాయైహికాముత్రికా[ర్త్థ]-
49 ం గౌరీశస్యాంఘ్రిరాజత్సరసిజమదులిధ్యా-
50 వదాచంద్రతారం॥ స్వస్తి శ్రీ[॥*] శకవర్ష-
ములు
51 ౧౦౭౯ ది యగునేంటి యీశ్వరసంవత్స-
52 రమున విషువుసంక్రాంత్తినాండు శ్రీ-
53 మదమరేశ్వరమహాదేవరకు శ్రీ-
54 మన్మహామండలేశ్వర పోతరాజుల ప్ర-
55 ధాని శ్రీమత్కవలియసింగ్గనపెగ్గ-
56 డ్లు దమ తల్లిదండ్రులకు ధర్మ్మా[ర్*]ర్త్థము-
57 గా నొకదీపమునకుం దమకు ధర్మ్మా-
58 ర్త్థముగా నొకదీపమునకు నావెపా-
59 ంగు భీమన కొడుకు వల్లెనవసమున నొ-
60 కదీపమునకుం బెట్టిన గొఱియలు
61 డెబ్బైఏను ఎనికబోయుని మారెవస-
62 మున నొకదీపమునకుం బెట్టిన గొ-
63 ఱియలు డెబ్బైఏను రెండుగద్పులయ-
64 ందుం బెట్టిన తగడ్లు రెండు వీనిం జే-

Third Face.

65 కొని వీరలిద్దఱు గాంప్పులుం బుత్రా-
66 నుపౌత్రికము అచంద్రార్కము దీ-
67 పమున మానెండు సేసి నెయిగా ని-
68 త్య అడ్యండు నెయి వోసి దీపములు
69 నడపంగలవారు ॥ మంగళమహా-
70 శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ
71 నల్లచార్య్యలిఖితమ్ ॥

No. 219.

(*A.R. No.* 254 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*]శకవర్షంబులు ౧౪౧౭
2 అగునేంటికి ఆనందసంవత్సర
3 మాఘ బ ౧౪ సో । శివరాత్రిపుణ్య-
4 కాలమందును । స్వస్తి సమస్తదేవతా-
5 నిస్తారక త్రిభువనభువననిర్మ్మితా-
6 ధార శ్రీపర్వ్వతాలంకార। అనంత-
7 శబ్దశాస్త్రపురాణపారావార గం-
8 భీరధీర ధీరోత్తారణ జగద్ధిత-
9 కారణ సర్వజనపురుషార్థయు-
10 క్తులైన । శ్రీవిశ్వకర్మవంశోద్భవులై-
11 న కొండపల్లి బెజవాడ కొండల-
12 నడుము మొదలైన పదునాలుగు
13 తపలపంచాననంవారి పంపునాను
14 కీలనవిరామహాపాత్రుని కొమారు-
15 ండు మల్లయమహాపాత్రులంగా-
16 రు ఇచ్చిన ధర్మ్మశాసనము ధర[ణి]-

17 కోట కమటేశ్వరదేవరకు షోడశో-
18 పచారాలకున్ను ధరణికోట పం-
19 చాననవారు పెట్టి పన్నున్ను అమ-
20 రేశ్వరపు పంచాననంవారు పెట్టి ప-
21 ళ్యపన్నున్ను కమటేశ్వరదేవరకు సమ-
22 ర్పింస్తిమి । ఇందుకు యవ్వరు త-
23 ప్పినాను గోహత్య బ్రహ్మత్య చే[శ్ని]
24 పాపాన పోవువారు తమ మా-
25 తాపితాళ్లను తారెవదించిన దో-
26 షాన పోవువారు । శ్రీ ॥ స్వద(ం)త్తా-
27 ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపా-
28 లనం । పరదత్తాపహారేణ స్వ-
29 దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ శ్రీశ్రీ
30 శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

No. 220.

(*A.R. No.* 254-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 అవిఘ్నమస్తు । నంద్ది-
2 గ్రామమొదలైన నా-
3 ంత్తవాండి శ్రీరం-
4 గ్గరాజుకొండ్డశీ-
5 మ పంచ్చాహణ-
6 ంవారు ఇచ్చిన దర్మ్మ-
7 శాసనం । అమరవ-
8 రం పుపళ్యం పఇండి
9 దరణకోట కమటే-
10 శ్వరదేవరకు మల్లయ-
11 మహాపాత్రుని ధర్మ్మ-
12 శేసనం ॥ యి శేసనాన-
13 కు యెవ్వరు తప్పినాను
14 తమ పెద్దకొడుకు చం-
15 పిన పాపన పోవువా-
16 రు ॥ శ్రీ ॥ దేవరకు
17 ప్రీతివిడికి నాగల్ల
18 ఆహణా[1]

No. 221.

(*A.R. No.* 255 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 . . . . . .
2 స్మాన్మహీవల్లభః . . . .
3 ర్త్తే[స్స]కలాధీశస్య ఖ[ణ్డ]న . . .
4 నః క్రీడాసరాంస్యర్ణ్ణవాః
5 మేరుః కేళిమహీధరం
6 సురుచిరం లీలావనం నం-
7 [ద]నం తత్తారాపతిబింబ-
8 మివ ముకురం హర్మ్యం
9 చ రోదోంత్తరం॥ తుంగాంక్కా-
10 హ్వయశేఖరస్స నృపతిర్న్నిశ్శం-
11 క్కవీరాంహ్వయశ్శాకాబ్దే వ-
12 సువార్ధ్ధిరుద్రగణితే శ్రీదా-
13 ములూరాభిధం। ఆచంద్రా-
14 ర్క్కమిహామరేశ్వరమహా-
15 దేవాయ వీరాగ్రణీః
16 గ్రామం కార్త్తికకృష్ణప-
17 ర్వ్వణి సుధీః ప్రా[దా]దభీ-
18 ష్టాప్తయే॥ అధునా స్ప-
19 ష్టార్త్థమాంధ్రభాష-
20 యోచ్యతే ॥ శ్రీ-
21 మన్మహామండలేశ్వర చా-
22 గిగణపయమహారాజు
23 క్రిష్ణాతీరమున దాములూ-
24 రు దేవబ్రాహ్మణక్షేత్రవ్యతి-
25 రిక్తముగా నమరేశ్వరశ్రీ-
26 మహాదేవరకు ఇ[చ్చిరి]
27 ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను
28 శ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 222.

(*A.R. No.* 255-*A of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 స్వస్తి శ్రీమద-
2 శేషభూప[తి]-
3 [శిర]స్సంమాన్య-
4 రాజ[న్య]

[1] The inscription stops here

5 . . . . . .
6 మృద్ధరాజ్యపద-
7 వీం శ్రీనాత-
8 వాట్యాశ్రయ-
9 ం దత్తాం ప్రోద్య-
10 తరాజ[రాజ] . .
11 . నృపస్తద్వంశ-
12 వారాన్నిదౌ పో[త]-
13 క్ష్మాపతిచంద్ర[మా]-
14 స్సమభవద్య .
15 ప్రాప దోరం సుత[ం]
16 కర్ణ్నద్వయో . . .
17 . . . . . .
18 . . . . . .
19 దం దోరభూపేన త .
20 . గవిక్రమశాలి . .
21 [పు]త్రస్తస్య మహేశ్వరస్య
22 to 27 damaged
28 సుంకము-
29 లోనైన సర్వ్వా-
30 యములున్ని-
31 చ్చె నిత్యని-
32 వేద్యముల-
33 నకు యిచ్చి-
34 తిమి దీనికి
35 విఘ్నము సే-
36 సినవారు ప-
37 ంచ్చమహా-
38 పాతకము
39 సేసినవారు
40 వారణాసి వ్ర-
41 చ్చినారు ।
42 ఆ రాజు ప్ర-
43 ధాని నరసిం-
44 హ్యనపెగ్గడ
45 కంచ్చి[కా]చె-
46 ఱులయెత్తు
47 నివేద్యానకు
48 ఇచ్చె శ్రీ[॥*]

No. 223.

(*A.R. No.* 256 *of* 1897).[1]

AT THE ENTRANCE INTO THE CHANDI SHRINE OUTSIDE THE PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

PUBLISHED IN BURGESS' *Buddhist Stupas of Amaravati*, p. 103 f. No. 39.

No. 224.

(*A.R. No.* 257 *of* 1897).

ON A PILLAR IN THE MAIN GOPURA OF THE SAME TEMPLE.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ[2]

1 శంభుర్వ్విశ్వవిభుర్వ్విభాతి పరమో
2 వేద్యస్సువిద్యాసు యో వాదేష్వా-
3 దరమాదృతా విదధతే యం
4 వేదితుం వాదినః । తీర్థ్థాత్తప్ర-
5 విచారితప్రగుణితప్రోన్నీతసం-
6 వాదితప్రత్యాఖ్యాతసమర్థ్థితవ్య-
7 వహృతవ్యాఖ్యాతనానామతాః ॥
8 శ్రీమత్కేతనృపం స్సురద్గుణబృ-
9 హద్బాణాసనప్రేరితస్ఫూర్జ్జద్బాణ-
10 విదారితారినికరం రక్ష్యాద్భువో
11 రక్షకం। భోగీంద్రజ్యనగేంద్రకా-
12 ర్ముకవిముక్తోపేంద్రబాణద్రు-
13 తాఘాతధ్వస్తపురత్రయస్త్రిన-
14 యనస్సంత్రాతలోకత్రయః ॥

---

[1] This pillar has now been removed to the courtyard of the *prākāra* of the temple.

[2] A *chakra* is marked on either side of these letters.

15 యల్లీలోల్లాసితాత్యుద్భటనటన-
16 ధుతే వారిధౌ వారిధూతాదౌర్వ్వా-
17 ద్ధూమైరుదీర్ణైర్ద్రుతమసితత-
18 నుస్తచ్ఛిఖాఘైస్తటిత్వాన్॥ సోద్గ-
19 ర్జ్జః ప్రోద్గతాంభస్తతిహతినిన-
20 దైస్తత్స్రవైస్సృష్టవృష్టిః ప్రావృట్కాలా-
21 భ్రలీలాం బహు వహతి ముహు-
22 శ్శారదో నీరదౌఘః। పాదాఘా-
23 తప్రచలదచలే యస్య నృత్తే ప్రవృ-
24 త్తే దోర్ద్దండోద్యజ్జవనపవనాఘా[1]

Second Face.

25 ఆస్తి స్వస్తిమతీ పురీ జననుతా శ్రీధా-
26 న్యవాటాహ్వయా తత్రాభూద్వసుధా-
27 సుధాంశురనఘో భీమాహ్వయో భూ-
28 మిపః॥ ప్రీత్యా యశ్చరణారవిందయు-
29 గలం శంభోస్సమారాధయద్భీత్యా య-
30 చ్చరణారవిందయుగలం భూపాస్సమా-
31 రాధయన్॥ యస్యోద్యమే ఖరఖుర-
32 ప్రఖరప్రఘాతక్షుణ్ణక్షమాత-
33 లరజఃపటలం స్మ దిక్షు। ధూనోతి
34 నేతుమివ సిన్ధుపతిం స్థలత్వం ద్వీపాం-
35 తరప్రమథనస్పృహయా హయాలిః॥
36 భృశం చ్ఛిన్నం భిన్నం సుభటవిధృతైరా-
37 యుధశతైర్ద్రుతం శీర్ణం కీర్ణం దృ-
38 డతరఖరైర్గ్ఘోటకఖురైః। భువి
39 శ్లిష్టం పిష్టం మథననిపుణైర్హస్తి-
40 చరణైర్ద్విషజ్జాతం యాతం క్షయ-
41 మధిగుణే యద్రణగణే। తత్పు-
42 త్రః ప్రథితప్రతాపవిభవః కేతక్ష-
43 మాధీశ్వరో యోకార్షీచ్చరఖండి-
44 తారినిచితాన్సంగ్రామరంగాన్పృ-
45 థూన్। తైస్తుల్యా మృగభిన్నభిత్తిశ-
46 కలప్రవ్యస్తచిత్రస్థితానీకవ్రాత-
47 శిరః కరాద్యవయవాకీర్ణ్ణాః పు-
48 రీశ్చ ద్విషామ్॥ భీమాహ్వయో ను తన-
49 యస్తనయస్తతోభూద్దృప్తారిసర్ప్ప-
50 గరుడో గరుడధ్వజాభః॥ యోర్థ్యార్థి-
51 సంఘమనివారితభూరివృష్ట్యా ని-
52 ర్వ్వాణతాపశిఖినం సుఖినం వ్యధత్త॥
53 భూపాలరత్నయుతసత్కులవార్ధి-
54 జాతా గొంకక్షితీశశశినో భగినీ గు-
55 ణాఢ్యా। సబ్బాహ్వయా కమలచారు-
56 కరా స్ఫుటం శ్రీస్తస్యాభవత్ప్రియత-
57 మా పురుషోత్తమస్య॥ తస్మాత్తస్యాం
58 సమజని సుధారశ్మికాంతిర్వ్వివస్వత్తేజో-
59 రాజద్గుణగణనిధిః కేతభూపోభి-
60 రూపః। ధత్తే ప్రీత్యా త్రిభువనవిభుః
61 చేతసా యోష్టమూర్త్తిం దో[ష్ణా]పృథ్వీ-
62 వలయమనఘో లీలయైవాలలంబే।
63 ఉరుతరపరనరపాలప్రలయలయ-[1]

Third Face.

64 [2]శాకాబ్దే వార్ధితారాపథ-
65 శశివసుధాసమ్మితే మాఘమాసే శుక్లే ప-
66 క్షే దశమ్యాం దనుజరిపుగురోర్వ్వాసరే
కే-
67 తభూపః। ప్రాదాదీశాయ దీపాన్గుణనిధి-
68 రమరారామగేహాయ సోయం మాతా-
69 పిత్రగ్రజానాన్నృపకులతిలకశ్రేయసే స్వ-
స్య
70 చోచ్చైః॥ ఆచంద్రార్కమిమే దీపా మ-
హాదే-
71 వస్య సన్నిధౌ। భాంతు భూషణభోగీంద్రఫ-
72 ణామణిగణోజ్జ్వలాః॥ (౧)స్వస్తి చతుస్సము-
73 ద్రముద్రితనిఖిలవసున్దరాపరి[పా]లక శ్రీ-
74 మత్రినయనపల్లవప్రసాదాసాదితకృష్ణ-
75 వేర్ణ్ణానదీదక్షిణషట్సహస్రావనీవల్లభ భ-
76 యలోభదుర్ల్లభ చోడచాళుక్యసామంత-
మ-
77 దానేకపమృగేంద్రవిభవామరేంద్ర శ్రీమ-
78 దమరేశ్వరదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక ప-
79 రబలసాధక శ్రీధాన్యకటకపురవరాధీ-
80 శ్వ[ర] ప్రతాపలంకేశ్వర కలిగళమోగదకై
బే-

[1] The rest of the inscription on this face is built in.

[2] At the beginning and end of this line is the figure of a *chakra*

81 డువరిగీవకై గండరగండ గండభేరుండ జగ-
82 మెచ్చుగండ నన్నిమార్త్తండ నామాదిస-
మస్తప్ర-
83 శస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట
84 కేతరాజులు శకవర్షములు ౧౧౦౪ గునే-
85 ంటి మాఘ శు ౧౦ గురువారమునాండు దమ
86 తల్లి సబ్బమదేవులకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీ-
మ-
87 దమరేశ్వరమహాదేవర కాచ[ం।*]ద్రా-
ర్క్క మఖ-
88 ండవర్తిదీపంబున కిచ్చిన యినుపయె-
89 డ్లు xx వీనిం జేకొని భోగము నెఱియ-
90 బోయుండు దన పుత్రానుపౌత్రికము ని-
91 త్య మానెండు నెయి వోయంగలవాండు
92 తండ్రి భీమరాజునకు ధర్మ్మార్త్థముగా
93 శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవర కాచంద్రా-
ర్క్క-
94 మఖండవర్త్తిదీపంబున కిచ్చిన యినుప-
95 యెడ్లు xx వీనిం జేకొని మఱ్ఱబోయున-
96 మరె దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్యమానెం-
97 డు నెయి వోయంగలవాండు
98 అన్నగోట చోడరాజునకు ధర్మ్మార్త్థము-
99 గా శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవర కాచ-
100 ంద్రార్క్కమఖండవర్త్తిదీపంబున కిచ్చిన
యి-
101 నుపయెడ్లు xx వీనిం జేకొని భీమనబో-
102 యుని కొడుక్క బొల్లెబోయుండు దన పు-
103 త్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయివో-
104 యంగలవాండు
105 తనకు ధర్మ్మార్త్థముగా శ్రీమదమరే-
106 శ్వరమహాదేవర కాచంద్రార్క్క మఖం-
డవ-
107 ర్త్తిదీపంబు లయిదింటికి నిచ్చిన యినుప-
108 యెడ్లు ౨౭x వీనిం జేకొని మఱ్ఱబోని
109 కొమ్మన యల్లుండు ఎఱ్ఱంబ్రోలె బోయుం-
110 డును ననియ కాపబో[1] . . . . . .

No. 225.

(*A.R. No.* 257-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 [స్వస్తి శ్రీ][॥*] శకవరుషంబులు ౧౨౧౦ సర్వ్వధారిస-
2 [ంవత్సర] ఆశ్వయుజ శు x శు అమరేశ్వరశ్రీమహాదేవ-
3 ర పూజారులు ఆఱువాళవారూను వసంత . .
4 నందికో[ల]ణ కొమారవిత్తి శం-
5 కరనాయినికి నీరునేల [శ] ౨ వెలివొల-
6 ము ఖ ౨ ఆ సానివారు అమదాల
7 పొలాన ఇచ్చిన వ్రిత్తి మద్దూరతాడేకుంట-
8 కడ న ౧౬ నడిమితెరున చామెరలపాటి తూ-

Second Face.

9 ర్పున న ౯ ఎ[ఱి] అఱుత న ౬ చిత్తబో-
10 న్నిచేను న ౪ పు[చ్చె]దాటి అఱనక న ౬ పీర-
11 న ఖ ౨ నరసింగదేవర గుడిముందట ని-
12 వేశనం బొమ్రెడివారి కడ్లాంము ఇత-
13 వట్టు ఇచ్చిరి మంగళమహాశ్రీ [॥*]

No. 226.

(*A.R. No.* 258 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

First Face.

1 దద్యాదాద్యో వరాహశ్రియమిహ భవతాం
2 [శ]ంకరాకార భాజా దంష్ట్రాయాం యస్య స-

[1] The rest of the inscription is built in.

[2] The syllable ర is entered below the line and a + mark is made between కా and భా.

క్తా జయతి వసుమతీ ప్రోద్ధృతా నీరరాశేః ।
కోటీరోపాంతదేశప్రణిహితరజనీనాథరే-
ఖాగ్రకోటీసంశ్లిష్టాంశైణగాత్రశ్చవిరివ
[న]యనానందనోత్కర్షహేతుః ॥ తస్యామ-
ద్దంకిరాఖ్యాతా విఖ్యాతా విభవోన్నతా ।
సురకిన్నరదైత్యేంద్రఫణీంద్రనగరేష్వపి ॥
తాం పురీం పాలయామాసుస్సురసిం-
ధుసహోదరాః । నృపా విక్రమసంపన్నా [ధ]-
ర్మజ్ఞాస్సత్యవాదినః ॥ అసిద్వేమన్నవ స్తతో ధ-
రణిభృత్కోటీరకోటీమణిశ్రేణీరంజిత పా-
దపీఠనికటః ప్రోల్లాన్వవాయాంబుధేః । యే-
నేందుప్రతిమేన నిర్మళకళాపూర్ణేన లోకత్ర-
యీ జ్యోత్స్నాసోదరసద్యశోమృతభరైరానం-
దమాసాదితా ॥ హేమాద్రిగురుతెద్దానం కుటు-
ంబస్సకళా మహీ । కరదస్సాగరస్తస్య సభాగ్యో
వేమభూపతిః ॥ అన్నమాంబాతనూజేన కృతినా వే-
మభూభుజా । అహోబలేశస్య గిరౌ నిత్యే శ్రీపర్వతే-
పి చ । సోపానానాం ఘనా రమ్యా సుదృఢా పం-
క్తిరాత్మనః । సమారురుక్షోః శైలాసం నిశ్రేణి-
రివ నిర్మితా ॥ బ్రహ్మకుండ్యాః కృష్ణవేణ్యా గౌ-
తమ్యా వేమభూవరః । ఉపకంఠమగ్రహారై-
రాకీర్ణమకరోద్విభుః ॥ తస్య పుత్రో మహా-
భాగో నాభాగసదృశో గుణైః । అన్నవోతమ-
హీపాలో భూపాలకులదేవతా ॥ యస్య త్యా-
గే మహాభాగే కర్ణ్యాః కర్ణ్యవథం గతః । దానేనా-
మితమానేన బలిర్బలిరభూద్భువి ॥ శౌర్యేణ చా-
తిపేయేన శత్రవో మిత్రభేదినః । భవంతి నిహ-
తా యేన జన్యే వజ్రన్యసన్నిభాః ॥ త్రిపురాంత-
కదేవేన దత్తమత్తద్విపాకులం । రాజ్యం ప్రా-
జ్యం సుహృద్భాజ్యం భోజ్యం యః కురుతేర్థి-
నాం ॥ కులక్రమాగతస్తస్య మంత్రిశ్రీనాపతిస్త-
యం । వైరివారణసింహోభూన్మల్లినాధో మహా-
[బలః] । కుమార ఇవ శక్రస్య విష్వక్సేనో హరేరివ [॥*]
తస్య వేమమహీశస్య జయలక్ష్మీప్రదస్సదా । తే-
న విఖ్యాతసారేణ పితుః కేతచమూపతేః । కుల-
ముత్తేజితం శౌర్యత్యాగభోగగుణోత్తరం । యో
వాహోభునమంధరాద్రిమథితప్రత్యర్థిపృథ్వీప-
తీరాంభోనిధిజేందిరాపరిపృఢ శ్రీపేరనా-
రాయణః । శ్రీమతేర్థతయమల్లశౌరిరచయ-
శ్రీవేమభూపతేర్మంత్రీ రాజ్యధురంధరో వి-
జయతే కోదండరామో యథి ॥ తస్య లకార్థంబి-
కాగర్భాజ్జాతో వేమచమూపతిః । ప్రద్యుమ్న ఇవ
[కృష్ణ]స్య క్షీరాబ్ధేరివ చంద్రమాః । భాసుర-
స్య య-

46 థా కర్ణ్నో మహేశస్య గుహో యథా । లావణ్యకాంతి-
47 సత్యాగశౌర్యైరానందదః పితుః ॥ కృష్ణాశ్రయత్వా-
48 త్సంహ్యోభూత్కైలాసశ్చ శివాశ్రయాత్ । యస్సర్వ్వ-

Second Face.

49 మంగళావాసః ఖ్యాతత్వాచ్చ హిమాచలః । ఆశ్రయత్వాదనం-
50 తానాం సువర్ణ్నానాం సురాలయః । సోయం మల్లయవేమాంకో
51 గుణైరాక్రాంతభూధరః ॥ రామోపి నరసింహోయం లక్ష్మీనా-
52 థోపి శంకరః । చిత్రం మల్లయవేమాంకో రాజాపి రవిరోజసా [॥*]
53 కేతయమల్లయవేమక్షితిపతిరుద్దండచండభు[జ*]దండః ।
54 యస్య కరకమలవారిణి జాయంతే పంచపంచ సురత[ర]వః ।
55 అనవోతమహీశబాహుదండః ప్రథితారాతినికాయకాలదండః ।
56 భువి కేతయమల్లవేమశౌరిస్సదయం రక్షతి రమ్యధాన్యవాటీం ।
57 ఆయాతా యవనా ఇతి క్షితిభుజ[ః*] శ్రుత్వైవ వార్త్తామహో దుర్గ్గా-
58 ణ్యశ్వభటాకులాని సభయాస్త్యక్త్వా వనాన్యావిశన్ । శ్రీమాన్మల్ల-
59 యవేమశౌరిరనవోతాధీశబాహుర్జ్జయీ పాశ్చాత్యాన్జగనా-
60 బ్బగండ్డబిరుదో నిర్జ్జిత్య సంరాజతే ॥ దాతారం తరసా హిర-
61 ణ్యకశిపోః ప్రహ్లాదవాక్యాదరప్రత్యక్షీకృతదివ్యరూపవిభవక్షే-
62 మంకరం దేహినాం । శ్రీనాథం జగదోబ్బగండబిరుదో దేవం
63 నృసింహాభిధం శక్త్యా యోనుకరోతి మల్లయసుతశ్రీవేమసేనా-
64 ధిపః ॥ విష్వక్సేనవిదారితాఖిలరిపుర్భూవల్లభో భూభృతాం నా-
65 థస్సత్వగుణోత్తరస్సువిబుధశ్రేణీసముజ్జీవనః । ఆయుష్మాన్
66 జగనోబ్బగండబిరుదో గోపాలసంసేవితస్సత్యం మల్లయవేమ-
67 యస్స భవతి శ్రీవీరనారాయణః ॥ ద్వ్యర్థ్తౌ ॥ విఖ్యాతైరనుయా-
68 తి సాగరమసౌ విష్ణుం గుణానాం గణైః పుత్రః కేతయమల్లయ-
69 స్య విజయీ శ్రీవేమసేనాధిపః । సత్వాధారనదీనరాజజనకస్వాం-
70 త్తస్థితశ్రీధరశ్రీకాంతాధరపాలితక్షితిధరో లావణ్య-
71 రూపాన్వితః ॥ త్ర్యర్థః ॥ గోపాలాంచితపాదపంకజయుగం
72 శ్రీసత్యభామాన్వితం సాతత్యం హరిదీవ్యమానశరణ-
73 ం నిత్యం సువర్ణ్నాంచితం । దానాధారమహీనభోగరు-
74 చిరం చాజ్ఞాతభావక్రమం వృత్యా మల్లయవేమయోను-
75 హరతే విష్ణుం శివం పద్మజం ॥ చతురర్థః ॥ లక్కాంబాగర్బ్బర-
76 త్నాకరతుహినరుచా శ్రీమతా మల్లశౌరిః [గోత్రే]ణాత్రాస-
77 వృత్రాసురరిపుయశసా వేమసేనాధిపేన । ఐశ్వర్యాయా-
78 భివృద్ధ్యై ధనకనకధరావస్తువాహద్విపానాం సాత-
79 త్యాదంనవోతక్షితిపతితిలకస్యాయురారోగ్యసిద్ధ్యై ॥
80 శాకాబ్దే గుణహస్తినేత్రవసుధాసంఖ్యే ప్లవేవత్సరే మాసే శ్రావ-
81 ణికే సితే ఫణిదినే వాచస్పతేర్వ్వాసరే । రాకాధీశకిరీటరత్ననికరై-
82 ర్న్నీరాజితాంఘ్రిద్వయస్స శ్రీమానమరేశ్వరో భువి పునర్న్ని[త్య]-
83 ః ప్రతిష్ఠాపితః ॥ యత్పాదాంబుజలీనషట్పదతయా త్రైలోక్య-
84 సంసేవితశ్రీమాన్ఖాతి పురందరో దివి శచీగండస్థలీమం-
85 డనం ॥ బ్రహ్మాయం పరిపూజ్య సర్వ్వజగతాం స్రష్టా ప్రహృష్టోభ-
86 వత్కైలాసం ప్రవిహాయ యోతివసతి శ్రీధాన్యవాటీపురం ॥

87 పీఠం యస్య రథ స్తనుశ్శరవరో గ్రైవేయకం సింజినీ నిశ్వాసా హ-
88 యసంహతిస్సువిపులే నేత్రే చ చక్రద్వయం । ఇత్థం యేన కృతం
89 పురాన్నిజపరిష్కారేణ సంభేదనం యో రక్షత్యనిశం జగంత్యవహి-
90 తో హత్వా జగద్రోహిణః ॥ సింజిన్యా చ రథం సదా వహతి యో
91 బాణేన సూతం ముదా సూతేనాశ్వసమూహమద్భుతమి-
92 దం చాపేన చక్రద్వయం । యో దేవస్సచరాచరాఖిలజగద్రక్షా-
93 ప్రతిష్ఠావిదౌ ప్రజ్ఞావానమరేశ్వరో విజయతే శ్రీధాన్యవాటీ-
94 పురే ॥ నిజవంశాబ్ధిచంద్రేణ మహేంద్రేణ మహా జసా । అక్క-
95 మాంబాతనూజేన కళాభోజేన భాస్వతా ॥ పుత్రేణ మల్లినా-
96 థస్య శతృఖండ్డనశౌలినా । సంగ్రామహరిణా వేమశౌరిణా విజి-
97 తారిణా ॥ భక్త్యా సంపూజితస్తేన సదేవైరమరేశ్వరః । సాంన్నిధ్యమ-
98 కరోదస్య సర్వ్వకామార్థ్థసిద్ధయే ॥ యమవందితపాదాంకశ్రీ-
99 రతిమద[వా]నఘ । జయ రాజకళాహావజ[ఠా]బార-
100 మనోహర ॥ అత్ర గత్యా మహాదేవం ప్రత్యాగత్యా జనా-
101 ర్దనం । గతప్రత్యాగతార్థ్థాభ్యాం బ్రహ్మాణం శ్రేయసే స్తువే ॥

Third Face.

102 స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార - చెంజిమల-
103 చూఱకార - విశ్వవిశ్వంభరావహనదక్ష-
104 [ద]క్షిణభుజాదండ - జగనొబ్బగండ - ఆ[న్ని]-
105 యమండలీకరగండ - రాయచెకొలుగం-
106 డ - అర్థిప్రత్యర్థిహేమాద్రిదాననిరత - ప్రజా-
107 పరిపాలనభరత - అమరభరణ [-*]రూపనారా-
108 యణ - వీరనారాయణ - భుజజలభీమ-
109 కోదండరామ - అపరిమితభూదానప-
110 రశురామ - అనేకనగరోపకంఠప్రతిష్ఠాపి-
111 తబహువిధారామ - సంగడిరక్షపాలక-
112 జగరక్షపాలక - జగదగోపాళ - గుజ్జరిత-
113 ట్టివిభాళ - ఘనభుజవిరాజమానకరవాళ-
114 రాచూరిదుర్గ్గవిభాళ - అనవరతపురోహిత-
115 కృతసోమపాన - శ్రీపర్వ్వతఅహోబలనిర్మ్మి-
116 తసోపాన - దిక్కాంతామనోహరకీర్త్తికుసు-
117 మామోద - కుండిప్రబాస(ం)హ్యజాగౌతమీ-
118 జలక్రీడావినోద - విరోధినృపదానవనరసింహ-
119 పాండ్యరాయగజసింహ - ప్రజ్ఞాతచతు-
120 ర్వ్విధోపాయ - కేళాదిరాయ - నిత్యపరిపా-
121 లితసత్య - పల్లవాదిత్య - రిపునరపతిగోధూమ-
122 ఘట్టనఘరట్ట - అప్పయగోపయదిశాపట్ట-
123 సంగ్రామసముద్దండచండభుజాసివిఖ-
124 ండితశత్రుకీలాలప్లవమానపిశాచగణస్తూ-
125 యమానయశోమండన - అళగియవరద-
126 శరఃఖండన - దుర్మ్మదవైరివీరభ-
127 యంకర - బసువశంకర - అమరేశ్వ-
128 రదేవశ్రీచరణసరసీరుహాదత్తబాన

129 దం డెనగోవ - బ్రన్తకుండీకృష్ణవేణ్ణాగోదావరీ-
130 మహానదీతటద్వయతన్మధ్యదేశదక్షాసేకాగ్ర-
131 హార - అగణ్యపుణ్యక్షేత్రసగ్రదక్షబహువి-
132 ధాహార - పరపురహరణ మృత్యుంజయ-
133 సంగ్రామధనంజయ - ఉత్తుంగచతురం-
134 గబలరిపుసేనాసాధక - త్రిపురాంతకదేవ-
135 విన్యశ్రీపాదపద్మారాధక - శేతయమ-
136 ల్లినాశపయఃపారావారపూర్ణసుధాక-
137 రుండైన శ్రీమతు వేమనంగారు శకవర్ష-
138 ంబులు గానిచె అను ప్లవసంవత్సర శ్రావ-
139 ణ బ x ను । స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహితులైన
140 శ్రీమతు అనవోతయరడ్డింగారికి ఆ-
141 యురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిన్ ధనకనకవ-
142 స్తువాహనమృద్ధిన్ పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిన్ ఆ-
143 వునట్లుగాను పంచ్చారామంబులకుం బ్రభ-
144 మారామంబైన అమరారామంబను శ్రీమా-
145 న్యవాటిపురంబునకు నధీశ్వరుండైన అమరే-
146 శ్వరశ్రీమన్మహాదేవరను ఆచంద్రార్కముగా-
147 గాను పునఃప్రతిష్ఠ చేసిరి ॥ మంగళమహా
148 శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ-

No. 226.

(*A.R. No. 259 of 1897*).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

First Face.

1 ఓ కల్యాణం జగతాం తనోతు కరమ-
2 ఃపుణ్యైకలభ్యఃపుమాఁ క్రీడాక్రో-
3 డలేను స్తదాత్వనిబిడప్రోద్భిన్నరో-
4 మోద్గమః స్వేన్నాంగీం నిజసం-
5 గమాదివ మహేమంభోనిధేరు-
6 ద్వాఁ దేవో యఃప్రకటీచకా-
7 రనితరాం భూదారతామాత్మనఃఁ ॥
8 అస్తి స్వస్తురుదానదప్రవిజయీ
9 లోకోత్తరఖ్యాతిమాఁ శ్రీమా-
10 ఁ కాటయభూమిపాలతనయో వేమా-
11 భిధానఃకృతీ । యస్యాకర్ణ్యనమా-
12 త ఏవ రిపుమ్రాప్తేష్వరణ్యం స[దా]
13 కాంక్షుంత్యప్సరసాం గణా నవవర[ఙ్ము]-
14 ష్టై మహాంతం రణం॥ వికసితవ-
15 దనం ఓలోక్య వీరం రణమ
16 కాయవేమభూపతీంద్ర-
17 రిపుము నియమితాపి వేధసో-
18 తారా కర్షమివ తిష్ఠతి తేమ పరలక్ష్మీ
19 తస్యాభూత్పృథుపు పురోహా-
20 తగణేమాత్యేను చోలేంద్రవర్మా
21 శ్రీమానప్పయవిప్రవర్యోత్తన-
22 ము[ఙ*] శ్రీమెచ్చినామా ద్విజఃయే-
23 నాత్తస్థితమంత్రశక్తివిభవైరు-
24 త్సాహాచ్ఛోదయైర్దాతుర్వేణ-
25 మన్నపస్య నిత్యమఖిలాన్సంపాది-
26 తాస్సద్వయుఁ ॥ విప్రాన్వయక్షీర-
27 మహాబ్ధిచంద్రేయష్టి ద్వజేంద్రే భ
28 వి దానశ్రేండే । వేమప్రభోర్వాశ్రిత-
29 రక్షిణేచ్ఛా నుహృత్యభూపోర్తిహరు-
30 దారకీర్తేఁ॥ శ్రీశైలాదిమ పావ-
31 నాద్రిమ నుహతీర్థేమ గంగాది-
32 మ ప్రాప్తాభీష్టమహాప్రకా-
33 శఫలవాఁ భర్వే భవానీశ్వే[శ్వ]రి ప్రీ-
34 ష్టం ని(ం)ర్మలమానసోత్తమమిల-

---

* The letter ము is engraved below the line in the original. The insertion is denoted by a × sign above its proper place in the line.

35 కూలంకషాయాం స్వయం
36 కృష్ణాయామమరేశ్వరస్య పరమం స్థానం
37 కదాచిగ్గతః ॥ తత్ ప్తానాధికృతాన్ కృతా-
38 ఘ్యర్ఘవిధినాహూయ షట్పూజితా-
39 నేతేభ్యస్తత్సమయార్హమూల్యవి-
40 భవక్రీతం తత్కాలోచిత . . .
41 . . . . . రపురో . . .
42 . . . . . .

Second Face.

43 శాకాబ్దే వసుఖానలేంద్దుగణి-
44 తే మాసాధికాషాడకే పక్షే చ
45 ప్రథమే ద్వితియ్యదివసే సౌమ్య-
46 స్య వారే శుభే। పెద్దిః పుణ్యప-
47 రోమరేశ్వరమహాదేవా-
48 య తత్ప్రీతయే ప్రాదాత్పు[ల్క]-
49 . . . ష్పతోయసుభగః
50 . . . ంత్తమాస్తామిదం
51 . . . [జ]తనము పెద్దివ్వేన్-
52 మభూపస్య మంత్రీ పటు-
53 రపి చ పురోధాః కాటయ-
54 క్ష్మాపసూనోః। జయతు
55 జగదసేషం సేషశుభ్రైర్య్యన్-
56 శోభిధృతధవళీమకుర్వ్వన్-
57 న్ శంకరశ్య ప్రసాదా[త్॥]
58 స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు
59 ౧౩౦౮ అగునేంటి క్ష-
60 య సంవత్సర అధిక-
61 ఆషాడ శు ౨ బు। అమ-
62 రేశ్వరశ్రీమన్మహాదేవరకు-
63 ం బుష్పాలతోంట కాటమ[రె]-
64 డ్డి వేమిరెడ్డింగారికిం [బు]-
65 ణ్యముగాను జతనము పెద్ది
66 పెట్టించ్చెను శుభమస్తు[॥]

No. 227.

(*A.R. No.* 260 *of* 1897).

ON A SLAB LEANING AGAINST THE EASTERN ENTRANCE INTO THE CENTRAL SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

1 శ్రీ శుభమస్తు హండ్రికెం పెద్దప్పంగారి శాసనం॥ స్వస్తి శ్రీ-
2 మధ్వరిగురుభక్తిపారాయణ యేకవాక్యప్రతిష్టాపనాచార్యా ఆనవరతె-
3 భూసురాశీర్వాదసంప్పంన్న చతుర్వేదపారాయణ శ్రీఅమరేశ్వరవరప్రసాద
4 భారద్వాజగోత్రపవిత్ర। కోనయగర్భపరిపూర్ణ నరగమాంబ్బప్రియకొమా-
5 రులైయిన। హంద్రికెవంశోద్ధారకుడైన పెద్దప్పంగారున్ను ఏరి దేవులవారు గౌ-
6 రివరప్రసాదకులగు కొండాయంమ్మా [వె]ంకాయమ్మా వీరు జుచ్చూరనుం-
7 చ్చి వచ్చి శాశ్వతమగునని యీశ్వరాజ్ఞచే శాలివాహనశకవర్షంబ్బులు ౧౫౮౮
8 అగునేటి। అక్షయసంవత్సర శ్రావణ బ ౧౦ ఆదివారంనాడు ధరణకో-
9 ట శ్రీఅమరేశ్వరలింగ్గమును మూడోప్రతిష్ట చేశెనూ
10 యిందృండు ధాన్యవాటినమృతేశు ప్రతిష్టయొనర్చ్చె పంట్టరెడ్డీ-
11 ందృడు అన్నవేమధరణీశ్వరు చేశె పునఃప్రతిష్ట । ఆచంద్రదినేం-
12 ద్రతారకము శాశ్వతమవునని యీశ్వరాజ్ఞెచే హంద్రికె పెద్దమంత్రి సుగు-
13 ణాంబ్బుధి నిల్పెను సుప్రతిష్టయునూ॥ వరవసువేదబాణశశివర్న్నిత-
14 మా శకవత్సరంబుల(న్)ం అరయంగ అక్షయాబ్ధమున హాండ్రికె కో-
15 నయపెద్దమంత్రి। యిద్ధరరవిచంద్రతారకము దన్నలకోట అ-
16 మరేశలింగమున్। స్తిరతరభక్తితోడ ప్రతిష్టయొనర్చ్చె పుణ్యశాలియై
17 ॥ శాకాబ్దే వసువేదబాణపృథివీ(।)సంఖ్యేక్షయే వత్సరే మాశే శ్రావణి[కే]
18 క్రిష్ణపక్షే గ్రహపతేవా[ర్*]రే దశమ్యాం తిథౌ। శ్రీమా(న)న్(ం)హండ్రికె-
19 పెద్దయాఖ్యవిభ[వో] శ్రీధాన్యవాటీపురే। సంస్థాప్యాంహ్య-
20 మరేశ్వరం విజయతే స్తౌత్యే గృహే శంఖరే। శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
21 శ్రీ అమరేశ్వరు ని[వే]దినకానికలున్ను క్షేత్రాలవల్ల వచ్చిన ఫలమున్ను [శ్వా]మి-
22 కి[ని] మూడుపాల్లున్ను। పూ[జా]ర్లకు యె[మ్ని]ది యిండ్ల బాగర్ల్లకు పాలు ౧

23 [ని పె]టిరి శ్వామికి ఇచ్చిన ఆవుల నెయ్యి దీపారాధనకు ఇ ఆవుల కోడె-
24 లు శ్వామికి క్షేత్రాలు దున్నను అమరేశ్వరములోని కాం . కాలువుండి
25 గుడికివచ్చే . . . సానిదారణవారికి చిరుకపాలు మేళగాండ్లకు
26 వీసము బాగము కరణాల్కు వీసము పాలున్ గుడికి . . . .
27 రికి చిరుకపాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

No. 228.

(*A.R. No.* 261 *of* 1897).

AT THE EASTERN ENTRANCE TO THE MAIN SHRINE; PILLAR TO THE RIGHT.

First Face.

శ్రీ శ్రీ[1]

1 పర[ం*]జ్యోతిర్మ్మహాదేవో మహతే శ్రే-
2 యసేస్తు వః। తిగ్మభాను సుధాభాను-
3 చిత్రభానువిలోచనః। ఓంగినిమా-
4 ర్గ్గాధీశో మల్లనృప[శ్చిమ్మ]మా జగతి
5 [మాతా][।*]భార్య్యా తస్య గుణాడ్యా
తయో-
6 స్సుతా వింజమా శ్రియా సదృశీ॥
7 గిరిపశ్చిమభూమీశో బుద్ధనృప-
8 స్సూరమా ప్రియా దయితా॥ త-
9 స్య పవిత్రచరిత్రా తయోస్సుతా స-
10 బ్బమా జనైస్తుత్యా ॥ పోతః క్ష్మాభృత్ప్ర-
11 వర స్తస్య శుబా కోనకండ్రవాడివి-
12 భోః। బార్య్యా హి వింజమాఖ్యా
13 తయోస్సుతా పార్వ్వతీ మహాభా-
14 గ్యా। కాకతికేతనృపాల[ః*] స్ఫీతయ-
15 శాః కుందమా ప్రియా తస్య। నిరు-
16 పమగుణగణరుచిరా తయో-
17 స్సుతా నాగమా వరేణ్యతమా॥
18 గిరిపశ్చిమభూమివిభుర్మ్మం-
19 డనృప స్తస్య వల్లబా గంగా। సద్గు[ణ*]-
20 రత్నాంబుధేస్తత్పుత్రీ కొమర-
21 మా స్వయం హి రమా। నృపతివర-
22 మకుటమణిగణబహుతరరుచిరు-
23 చిరచరణసరసీరుహస్య। కేత-
24 నృపాలస్యైతా విద్వద్వినుతస్య వల్ల-
25 భాస్సుచరిత్రాః॥ అంకేందురుద్రప్ర-
26 మితే శకాబ్దే మాస్యాశ్వినే సూర్య్య-
27 సుతస్య వారే। రాకాతిథౌ పూష్ణి
28 తులాముపే[తే] ప్రాదుః సుదీపాన-
29 మరేశ్వరాయ॥ కేతనృపకొమర-
30 మాభ్యాం సంజాతా సబ్బమా గు-
31 ణై[ః] ఖ్యాతా అమరేశ్వరాయ భ-
32 క్త్యా సంప్రాదాత్సుస్థిరం వరం దీపమ్॥
33 లక్ష్మ్యాఖ్యా[యా]దు[ర్]హితుర్జ్జా-
34 తాయాః పార్వ్వతీదేవ్యామ్। సుకృ-
35 తాయ దీపమదదాత్స్థిరమ-
36 మరేశస్య మల్లకేతనృపః ◎
37 ◎ స్వస్తి చతుస్సముద్రముద్రితనిఖి-
38 లవసుంధరాపరిపాలక శ్రీమ-
39 త్త్రినయనపల్లవప్రసాదాసాదిత-
40 కృష్ణవేణ్ణానదీదక్షిణషట్సహ-
41 స్రావనీవల్లభ భయలోభదుర్ల్ల-
42 భ చోడచాళుక్యసామంతమ-
43 దానేకపమృగేంద్ర విభవామరే-
44 ంద్ర శ్రీమదమరేశ్వరదేవదివ్య-
45 శ్రీపాదపద్మారాధక పరబలసా-
46 ధక శ్రీధాన్యకటకపురవరా-
47 ధీశ్వర ప్రతాపలంకేశ్వర కలిగళ-
48 మొగదకై బేడువరగీవకై గండ-
49 రగండ గండభేరు(ం)ణ్డ జగమె-
50 చ్చుగండ నన్నిమార్త్తండ నామా-

Second Face.

51 దిసమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మ-
52 హామండలేశ్వర కోటకేతమహారాజు
53 మహాదేవులు అనవరతపరమక-
54 ల్యాణాభ్యుదయసహస్రఫలభోగభా-
55 గినులు ద్వితియ్యలక్ష్మీసమానలైన
56 శ్రీమతు వింజమదేవులును సబ్బమ-

[1] At the top are engraved two big flowers, one on either side.

57 దేవులును పార్వ్వతీదేవులును నాగమ-
58 దేవులును కొమరమదేవులును శకవర్ష-
59 ములు ౧౧౧౯ గునేంటి ఆశ్వయుజ
60 శు ౧౫ వడ్డవారమునాండు దులాసం-
61 క్రాంతినిమిత్తమున శ్రీమదమరేశ్వర-
62 మహాదేవర కాచంద్రార్కముగా నిచ్చిన
63 అఖండవర్త్తిదీపము లైదు ఈ దీపార్థ-
64 ము వింజమదేవులు యిచ్చిన యిను-
65 పయెడ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని ఆకెబోయి-
66 ని కొడుకు పెద్దసూరె దన పుత్రానుపౌత్రి-
67 కము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగల-
వాండు
68 సబ్బమదేవుల యిచ్చిన యినుపయె-
69 డ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని మఱ్ఱబోయిని కొమ్మ-
70 న తమ్ముండు మఱ్ఱెబోయుండుదని పుత్రాను-
71 పౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయం-
గలవాండు
72 పార్వ[౯*]తిదేవుల యిచ్చిన యినుపయెడ్లు
౫౫
73 వీనిం జేకొని బోగము కాటెబోయిని కొడు-
74 కు ఎఱియబోయుండు దన పుత్రానుపౌత్రిక-
75 ము నిత్య మానెండు నెయివోయంగలవాండు
76 నాగమదేవుల యిచ్చిన యినుపయెడ్లు ౫౫
77 వీనిం జేకొని పడ్లె సూరపయల్లుండు గూచెన-
78 బోయుండు దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య
79 మానెండు నెయి వోయంగలవాండు
80 కొమరమదేవుల యిచ్చిన యిన్పయెడ్లు ౫౫
81 వీనిం జేకొని కొమ్మనబోయిని యల్లుండు గొ-
82 మ్మెదనపుత్రానుపౌత్రికము నిత్యమానెండు నె-
83 [యి] వోయంగలవాండు[*]
84 [కూ]ంతుఱు సబ్బమదేవి శ్రీమదమ-
85 రేశ్వరమహాదేవర కాచంద్రార్క మ-
ఖండవర్త్తి-
86 దీపంబున కిచ్చిన యినుపయెడ్లు ౫౫ వీనిం
87 జేకొని జాదఱకేతెబోయుండు దన పు-
88 త్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెం-
89 డు నెయి వోయంగలవాండు
90 ఈ సబ్బమదేవియ రెండవు అఖండదీపము-
91 నకు నాచంద్రార్కముగా నిచ్చిన ఇనుపయెడ్లు
92 ౫౫ వీనిం జేకొని కొమ్మూరి బూమనబోయిని
93 కొడుకు ప్రోలెబోయుండు దనపుత్రానుపౌత్రి-
94 కము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగలవాం-
డు[॥]

Third Face.[1]

95 కూంతుఱు లక్ష్మిదేవికి ధర్మార్థము-
96 గ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట
97 కేతమహారాజులు శ్రీమదమ-
98 రేశ్వరమహాదేవర [కా]చంద్రార్క మ-
ఖం-
99 డవర్త్తి దీపమునకు నిచ్చిన యినుప-
100 యెడ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని మఱ్ఱబోని ప్రో-
101 లన కొడుకు అమరబోయుండును
102 మఱబోయిని కొమ్మన యల్లుండు ఎఱ్ఱ-
103 బ్రోలెబోయుండునుం దమ పుత్రా[నుపౌ]-
104 త్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయంగల-
వారు[॥]
105 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట కేతమ-
106 హారాజు భోగస్త్రీలు కసవ . . మ-
107 దేవి శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవర కాచ-
108 ంద్రార్క మఖండవర్త్తిదీపమునకు నిచ్చి
న ఇ-
109 నుపయెడ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని నందిగ్రామ
110 ప్రోలెబోయుని కొడుకు కామనబోయుం-
111 డు దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెండు
112 నెయి వోయంగలవాండు॥ ◎ భండారు-
113 వు ప్రోలమదేవి శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవ-
114 ర కాచంద్రార్క మఖండవర్త్తిదీపమున-
కు ని-
115 చ్చిన యినుపయెడ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని పడి-
116 హారి లక్కనబోయుని కొడుకు సీలెబో-
117 యుండు దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య
118 మానెండు నెయి వోయంగలవాండు
119 భండారువు నాగిమదేవి శ్రీమదమరేశ్వర-
120 మహాదేవర కాచంద్రార్క మఖండవర్త్తి-
దీప-
121 మునకు నిచ్చిన ఇనుపయెడ్లు ౫౫ వీనిం జేకొని
122 బొల్లబోయుని కొడుకు పోతెబోయుం-
123 డు దన పుత్రానుపౌత్రికము నిత్య మా-
124 నెండు నెయి వోయంగలవాండు
125 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట కేతమహా-

[1] At the top are cut three ornamental flowers in a line.

126 రాజులు ముక్కంటి కాడ్వెట్టి దొల్లి శ్రీమ-
127 ద్బ్రాహ్మణోత్తములకు నగ్రహారములు-
128 గా నిచ్చిన[గు]ంటూరు పొలసలమిఱ్ఱు [కొ]-
129 ర్చ్చేఱి వంగీపురము ఇనుంగల్లు ఉప్పుటూ-
130 రు కారెమచేడు అన నెగడిన సప్తగ్రామ-
131 ములును నడుమ విచ్చిన్నమైనవానిం బునః-
132 ప్రతిష్ఠసేసి శ్రీమద్బ్రాహ్మణోత్తములకు
133 నాచంద్రార్కముగా నిచ్చి నిలిపిరి ఈ ధ
ర్మ్మ-
134 వునకు విఘ్నము సేసినవారు పంచమహా-
135 పాతకములుం జేసినవారు పెద్దకొడుకు
136 కపాలమునం గుడిచినవారు స్వదత్తాం
137 పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం
138 షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయ-
139 తే క్రిమిః ◎ తనకు ధర్మ్మార్థముగా శ్రీ
140 మద్బ్రాహ్మణోత్తములకుం గు వాట ని-
141 చ్చిన వృత్తులు డెబ్బది
142 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట కేతమహారా-
జుల
143 భోగస్త్రీలు చోడమదేవి శ్రీమదమరేశ్వర-
మ-
144 హాదేవర కాచంద్రార్క మఖండవర్త్తిదీప-
మున-
145 కు నిచ్చిన ఇనుపయెడ్లు xx వీనిం జేకొని .
146 య కాటెబోయుని కొడుకు . . . .
147 నబోయుండు దన పుత్రాను[పౌత్రికము నిత్య]
148 మానెండు నెయి వోయింగలవాండు
149 గుండమదేవి శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవ-
150 ర కాచంద్రార్క మఖండవర్త్తిదీపంబునకు
నిచ్చిన
151 ఇనుపయెడ్లు xx వీనిం జేకొని కొమ్మూరి యె-
152 ఱ్ఱబోయిని కొడుకు విద్దెబోయుండు దన పు-
త్రాను-
153 పౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి వోయం-
గలవాండు
154 గద్యవీరమదేవి [శ్రీమదమరే]శ్వరమహా-
155 దేవర కాచంద్రార్క [మఖండ]వర్త్తి-
[దీ] పా-
156 నకు నిచ్చిన యినుపయెడ్లు xx వీనిం జేకొని
157 కంచబోయిని అన్న కొమ్మనబోయుండు [పు]-
158 త్రానుపౌత్రికము నిత్య మానెండు నెయి .
159 . . గలవాండు [॥*]

No. 229.

(*A.R. No.* 261-*A of* 1897).

ON THE TOP OF THE EAST FACE OF THE SAME PILLAR.

1 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోట కేత-
2 రాజుల కండ్రవాడిలోని
3 గు[డ్ల]పూండి అందుకూరు కుంచు-
4 లపల్లి కొన్నాతవాడిం గంబాల-
5 [మెట్టం] గొండపడుమట నెఱ్ఱంగు-
6 ట్టలు సంక్రాంతిపాడునుం జీడెపూ[ం]-
7 డిం గేతెపల్లిని భీమావురమును దు-
8 వుపాడును ఒంగినిమార్గ్గమున గ-
9 నకెపాడునుంగా నీయూ-
10 డ్లు బ్రాహ్మణోత్తములకు నా-
11 చంద్రార్కతారకముగా ని-
12 చ్చితిమి విద్యపూండి చంచలికుర పాడు నిచ్చి-
తిమి[॥*]

No. 230.

(*A.R. No.* 262 *of* 1897).

AT THE EASTERN ENTRANCE TO THE SAME SHRINE; PILLAR TO THE LEFT.

1 అస్తి శ్రీధాన్యకటకం పురం సురపు-
2 రాద్వరం। యత్రామరేశ్వరశ్శంభురమ-
3 రేశ్వరపూజితః ॥ అస్తి తత్ర స్థిరైశ్వ-
4 ర్య్యం రాజ్ఞామాజ్ఞావతాం కులం। అమ-
5 రేశ్వరదేవేన రక్షితం రక్షకం నృణాం॥
6 జాతం సురేంద్రదైత్యేంద్రమునీంద్రగణవంది-
7 తాత్। శ్రేయసాం భూయసాం దాతుర్దా-
తుర్య్య-

8 చ్చరణద్వయాత్ ॥ క్షోణీక్షేమంకరా భూ-
పా య-
9 త్ర శత్రుభయంకరాః ॥ శంకరాస్సాధు వృ-
త్తానాం
10 శంకరస్య తు కింకరాః ॥ తత్రామరేశసం-
11 కాశో భీమో నామ నృపోభవత్ । విశ్వే వి-
శ్వంభ-
12 రాధీశా యత్పదాంబుజషట్పదాః ॥
13 ఉర్వీపతిషు సర్వేషు సదృక్షో యస్య
నేక్షి-
14 తః । ప్రజానాం పాలనే సమ్యగ్ద్విషాము-
15 న్మూలనే తథా ॥ చక్రే పవిత్రచారిత్రో భక్త్యా
16 శక్త్యా చ భవ్యయా । యస్సురేశాన్నరేశాం-
17 శ్చ వరదాన్కరదానపి ॥ యో భూరిభక్తి-
18 సుప్రీతశర్వస్సర్వమనోరథాన్ । కృత-
వాన్మి-
19 త్రసంఘస్య కృత్తవాఞ్ఛత్రుసంహతేః ॥
20 విస్మాపితజనా యస్య విస్మారితరణాంతరా
21 వీరపూరితజంభారి పురా రణపరంపరా ॥
22 యస్య క్ష్మాచక్రశక్రస్య చక్రీచక్రసమాజసా
23 చక్రేణ విక్రమ్య దిశాం చక్రం చక్రే భృ-
శం వశం ॥
24 క్షిప్రం విపక్షవక్షాంసి పాటయంతో-
25 తిపాటవాత్ । నృసింహనఖరేభ్యోపి
26 ప్రఖరా యచ్చరాబభుః ॥ కాంత్యా పూ-
27 ర్ణరణే తూర్ణ్నం యద్ధనుఃప్రేరితైశ్శి-
28 తైః । అర్ధచంద్రైర్వ్యలూయంత వక్త్ర-
29 చంద్రావిరోధినాం ॥ మహామహీధ్రా-
30 నారోహన్యద్రణే విద్రుతా ద్విషః ।
31 తీక్ష్ణైః క్షుణ్ణాః పునశ్శస్త్రైర్ద్యాం భయా-
32 తిశయాదివ ॥ యద్భటోద్భటదోర్దండ-
33 చండాయుధవిఖండితాః । అఖండ-
34 విక్రమాశ్శాక్రమాక్రామన్నరయః పు-
35 రం ॥ పాంసువ్రాతే సముద్ధూతే యద్ధ-
36 యైస్సమరోద్ధతైః । వ్యోమవ్యాపిని స-
37 క్లేశం సస్రుస్సప్తాశ్వసప్తయః ॥ నమ
38 యంతో భువం భీమాః పదన్యాసేన య-
39 ద్గజాః । ద్విడ్గజానాం రణే చక్రుర్దిగ్గజానాం
40 చ పీడనం ॥ చలయద్భీ రణారంభేష్వచ-
41 లామచలైస్సహ । యద్బలైశ్శత్రుశౌర్య్యా-
42 ణాం చాలనం లీలయా కృతం ॥ ప్రాకారైః
43 పాతితైస్సమ్యక్పరిఖాః పరిపూర్య్య యః
44 ప్రధ్వంసరిపుదుర్గాణాం ప్రాగభావసమం
45 వ్యధాత్ ॥ దూరస్థా అపి వీరస్య యస్య
భ్రాజిష్ణు-
46 తేజసః । ఆజ్ఞాం కుర్వంతి సర్వే స్మ భూ-
భృతః ప్రాభృ-
47 తప్రదాః । యేన ధర్మప్రధానేన కారుణ్యో-
48 పేతచేతసా । పుత్రా ఇవ పరిత్రాతా-
49 శ్శత్రవశ్శరణాగతాః ॥ చరిత్రేణ పవిత్రే-
50 ణ విద్యయా నిరవద్యయా । భూషితాస్తో-
51 షితా యేన భూసురా భాసురాన్వయాః ॥
52 వివేకేనారిషడ్వర్గమరివర్గం భుజౌజసా ।
53 జిత్వార్జితచతుర్వర్గో నృపవర్గే రరా-
జ యః ॥

No. 231.

(*A.R. No.* 262-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

1 బ్రంహీయాంస్యమరేశ్వరస్స దిశతు శ్రే-
2 యాంసివో యత్పరాః పుణ్యం జ్ఞా(ం)న్ధిషణాం
3 యశోవసుకులంక్ష్మాం ద్యాం ప్రియాణ్యక్షరం ।
4 సంతన్వంత్యనురంజయంతి విమలీకుర్వం-
5 తి విస్తారయంత్యాచిన్వంతి పునంత్యవంత్య-
ధివ-
6 సంత్యంచంతి విందంతి చ ॥ సర్వైస్సురైర్మ్మ-
ని-
7 భిరప్యభిపూజితస్య దక్షస్య యచ్చరణ-
8 పంకజభక్త్యభావాత్ । ధర్మ్మః ప్రకృష్టదురి-
9 తాదపి దుష్ఫలోభూద్వందామహే తమ-
మరే-
10 శ్వరమాదిదేవం ॥ బ్రహ్మాండబుద్బుదపయోధి-
11 రపాస్తదోషధ్యానైకతానమునిమానసభృంగ-
12 భూతః । స్రంరక్షతు భ్రమతమిస్రసహస్రర-
13 శ్మిర్దేవోర్చ్చితాంఘ్రిరమరై రమరేశ్వరో
వః ॥
14 సంతస్సంతతధర్మ్మనిర్మ్మలతమా యోగా-
భి-
15 యోగాన్వితా ధ్వస్తాంతస్తమసస్సమస్తవి-

16 షయవ్యావృత్తధీవృత్తయః [*] వేదాంత-
ప్రతి-
17 పాద్యమాద్యమమితం జ్యోతిష్మ్యయన్నిష్మ-
18 లం యం ధ్యాయంతి తమిందుమౌలిమతు-
19 లానందాయ వందామహే। విజ్ఞాతా నిఖి-
20 లస్య [చ]య్యవిభవో దాతార ఉద్భాసిత-
21 శ్లేమానః ప్రథితద్విషత్పురభిదో గీర్వాణ-
22 ణవర్గప్రియః। యుద్ధేషూగ్రతరా ని-
23 రంతరమహానందాలయా [*]శ్శ్రీ-
24 భావో విలసన్మహా ప్రదదతాం శర్మాణ-
25 మనేశస్సదా॥ హేతుః పుంసాం భవజల-
26 నిధౌ కర్మవర్గస్య కేతుః ప్రీత్యా బంధుస్స-
27 కలయమినాం సర్వలోకస్య హేతుః। మా-
28 లో రాజచ్ఛతధృతిశిరోధాతురత్యాదితే-
29 యాత్యుచ్చైర్యాత్యుజ్జయతి శుభదస్స-
30 త్ప్రభావో మహేశః॥ చక్రుర్యస్య శ-
31 శీ రవిహుతవహూపుగ్రాసురా య-
32 [ద్విషో] బభ్రుర్యస్య భృశం ప్రియస్సరగ-
33 ణా యత్పూజయాగ్ర్యాం శ్రియం। ఊ-
34 హే యస్మిన్మైతి నో విషయతాం కే-
35 దైహయైర్యద్రథశ్చక్రే యో ద్యుపదా-
36 ంవరస్త్రిభువనం యేనేశ్వరోవ్యాత్స వః॥
37 ఇమే త్రయ[ః*] [శ్లో]కాః క్రమేణవచనశ్లేష-
38 సుబ్విభక్తిశ్లేషసుప్తిజ్విభక్తిశ్లేషాః॥
39 విసూచ్యుజ్జ్వల్పటుధామచక్రరుచిరం శశ్వ-
40 [న్న]హూమాన్వయం ప్రఖ్యాతం బలిద-
ప్పకో-
41 [న్నతి] . . ప్రౌఢం ద్వజేశాశ్రయం।
అభ్య-
42 ద్యద్బహుసత్వ[గో] పరివృఢాభిష్టాయినం
43 రతిం తు ప్రీతః కేతన్నపం సదా త్రిపురజిద్వి-
44 ష్ణో[స్న]మం స్వస్య చ॥ త్ర్యర్థం॥ అర్చా-
45 చ్చ్రత్యచ్చతి జగత్తుబ్బస్తుప్తేతి యం
46 స్తుతే। అధీవ్యాధీహిచ్ఛ్యధ్యేతి న జ-
47 యత్యమనేశ్వరం॥ జయు భాలగణీ-
48 మాతు తౌ . . హితమతాంగజ। రజతా-
49 గరతాదేవ్య మారాటోవజితాన్నక॥
50 ఇతి శివస్తుతిః ప్రాతిలోమ్యేన శ్లోకాంతరం
51 బ్రహ్మవిష్ణు[శివ]స్తుతిః అష్టయో[గా]నులో-
మ్య-
52 ప్రాతిలోమ్య . . ప్రశ్నో[స్యతే] శ్లో-
కద్వయం శివస్తుతిః
53 ఇత్ర గత్వా మహాదేవం ప్రత్యాగత్య నుత-
త్రయం।
54 [తం]ప్రత్యాగత్యాభ్యాం పునర్దేవం శివం
స్తవే ॥

No. 232.

(*A.R. No.* 262-*B of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 [1][విక్ర]మసం[వ*]త్సర వైశాఖ॥శు॥
2 పౌర్ణమి ంX లు శ్రీమతు జమ-
3 దేస్వరలింగానకు దినవై అభుష-
4 లయ్యవారి కార్యకిర్తు వైన పెను-
5 గొండ మజ్జవాడ శీమలోను
6 వాబిలిపాటి దేవళరాజు నా-
7 గయ దండం వెటి యిచ్చిన సా-
8 సనం దేవునికి దథ్యన్నానకు ప-
9 రిమి[గా]మన క్షేత్రము రెం-
10 డు కుచ్చెళు సోమగ్ర[హ*]ణ
11 పుణ్యకాలమందు క్రీ-
12 ష్ణలోను సలువ తిమరుసు-
13 వాకిన్ని అమవాకిన్ని అవు-
14 భళియవాకిని పుణ్యము-
15 గాను ఆచంద్రస్థాళిగా-
16 ను ఇస్తిమి॥ స్వదత్తాద్విగు-
17 ణం పు[ణ్యం] పరదత్తాను-
18 పాలనం [పరదత్తా]ప-
19 [హారేణ] స్వదత్తం నిష్ఫలం
20 భవేత్ శ్రీ ॥

---

[1] Above this are the following six lines of writing :—

1 యెందు ప్రసిది బోగులల-
2 దు యెందు సివాల్యము
3 కొడ్డైయ్యో వారంమల
4 గారులింగమును ఆగు-
5 పులింగము రూపనిల్చు-
6 చుం

No. 233.

(*A.R. No.* 263 *of* 1897).

ON A PILLAR AT THE NORTHERN ENTRANCE TO THE SAME SHRINE.[1]

1 ధిట్టక విప్రశిద్ధిగల తిప్పనసత్కవిసార్వ్వ-
2 బౌముండౌ । యెట్టనినం గ్గవిత్వమున
3 నెవ్వరు వానికి నీడుగామి(ం) దా । ంగట్టి-
4 న గోచిదక్కవోకకానియు డాంప్పక యా-
5 ర్త్తికోటికిం బెట్టుట భాపురే బిరుదు-
6 వెట్టిన వానిక చెల్లునుర్వ్వరనున్ [॥*]

No. 234.

(*A.R. No.* 263-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 ।కితకనియోగలబ్దమగు కేవలలక్ష్మి-
2 కి[ని]ంగర్వ్వపర్వ్వతశిఖరాదరూ-
3 డులగుమరలనవ్వు ననింద్యమూర్త్తి నిర్ధూత-
4 కలికాలకల్మషుండు గావున నెల్లండుని[మ్మ]-
5 దాతినిశ్చితమితవాణి గావున వి-
6 శుద్ధయెశోనిధి దాన కావునన్ ॥ సకం-
7 ద్రిపపావనీపాలనికర మంబరగజవియ-
8 దిందుసంఖ్యం దద్విషువదమల। సంక్రాన్తి-
9 వేల నిశ్చలభక్తితో దీపమాచంద్రతా-
10 రార్కమై వెలుంగ్గ నెత్తించ్చెం బరమేశు-
11 నిందు[శే]ఖ[రుం] డమరేశ్వరదేవర కొ-ల్వపో-
12 దు ధూపకాలము వ్రిత్తితోడ నివేద్యమిన
13 ని పూనిచిమానులకర్త్థ మిచ్చె సరసిజా-
14 [స]నవంశశేఖరుండు పురుషకార-
15 గుప్తుండు వంశనిస్తారకుండు గ-
16 రణయెల్లండు సుచరితాభరణుండి
17 టు భాసురంబుగా ధర్మ్మవుసేసి వెల-
18 సె॥ రామభద్రేణాప్యేవముక్తమ్ ॥ సామా-
19 న్యోయం ధర్మ్మసేతుర్నృపాణాం కాలే
20 కాలే పాలనీయ్యో భవద్భిస్స-
21 ర్వ్వానేతాన్భావినః పార్త్తివేంద్రా-
22 న్భూయో భూయో యాచతే రామ-
23 భద్రః ॥ నల్లాచార్య్యలిఖితం ॥

No. 235.

(*A.R. No.* 263-*B of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

First Face.

1 శ్రీకాంత్తానిలయంబు శిష్టజనతాసేవ్యంబు శాలీ-
2 వనా। నీకప్రాంత్తజలాశయోద్గతలసన్నీరే-జశోభాన్వి-
3 తం । బాకీర్న్నద్విజనంద్దనంబు రమణీయ్య-స్థానమై క-
4 మ్మలో । నాకాధీశపురంబుకంటె నిది మేలు-నానా-
5 ప్పుగాయూరిలను ॥ రాజితకీర్త్తులట్టి యక-రంబున-
6 ం గమ్మకులోద్భవులు భర[।*] ద్వాజమునీం-ద్రగోత్రజు
7 లు వలువురు వారలలోనసద్గుణ । భ్రాజిత కీర్త్తిగ-
8 ంద్దెన ప్రభావసమన్వితుండుద్భవించెం దె । జోజయ-
9 శాలిసూంద్రితవచోనిధి బంధుజనాశ్రయుం-డన-
10 ను ॥ కందమ్ ॥ సాధులకంద్దర్ప్పుణ్ణనను సా-ధుజనానంద్ద-
11 కరుండు సననతనికినం[।*] భోధిగబీరుండన నారాధితశంకరు-
12 ండు దేవరాజుదియించ్చెను ॥ వ్రిత్తమ్ ॥ వా-నికి జన్నమా-
13 ంబకును వంశకరుండుదియించె బ్రహ్మతే । జో-
14 నిధి బాంధవాబ్జవనశూర్య్యుండు గొమ్మయ మా[న్య]-

[1] This inscription is entered between lines 10 to 18 of No. 235.

Second Face.

15 [చంద్ర]బింబానన సర్వ్వలక్షణగుణాన్వితసూరమ[ం బె]-
16 ండ్లియయ్యె సం త్తానవిద్రిద్ధి పొందె నుచితస్థితిం జారు-
17 చరిత్రనిల్వంగాను॥ జననుతకీర్త్తి గొమ్మయకు సా-
18 మజగామిని సూరమాంబకును । మనుచరి-
19 తుండు సత్పురుషమాన్యుండు భూసురవంశ-
20 శేఖరు । ండననుదియించెం బెన్నయగుణాగ్ర-
21 ణి వారిజపత్రలోలలో। చనయగు ప్రోలమా-
22 ంబవిలసన్మతిం బెండ్లియయ్యెం బ్రీతితోను ॥
23 లాలితసర్వ్వలక్షణవిలాససమ్రిద్ధికి నాస్ప-
24 దంబునా । ంజాలి పతివ్రతావిమలచారుచ-
25 రిత్రకునాలవాలవై । శీలమునను సమానమ-
26 గు శీతకు ధాత్రికినద్రిజాతకు[న్]। బ్రోలమ నన్యకా-
27 మినులు వోలుదురే గుణగౌరవంబునను ॥ పీతివిశు-
28 ద్ధసత్వుణ్డగు పెన్నయకునుదలితాంబుజాస్య భూ । జాత-
29 సమానప్రోలమకు సత్కవిసజ్జనబన్ధుమిత్ర-సం । ఘాత-
30 పుపోషకల్పతరుకల్పుణ్డనం బ్రభవించ్చె నెల్లణ్డు । ద్యోత-
31 సరత్సమాగమవిధుద్యుతి సర్వ్వజనానురాగుణ్డై ॥ పదు-
32 మూణ్డేణ్డనాణ్డమాత్యపదవిం బ్రాపించ్చి తత్సంప్పదా
33 స్పదుణ్డై సత్కవిబంధుమిత్రజనసంపత్కారియై సాధుస
34 మ్మదశుద్ధప్రతిభాప్రపంచ్చితలసన్మార్గ్గస్థితినిగ-
35 తా భ్యుదయుణ్డై విలసిల్లె నెల్లణ్డు జగత్పూర్ణ్ణాచ్ఛకీ-
36 ర్త్తిచ్ఛవిని ॥ మానితసచ్చరిత్ర కుపమాన మమాను-
37 షమానవంబు సం । త్తానకతుల్యమర్త్థిజనతాప్రణు-
38 తాభిమతార్త్థమిగిమెయి మానవనాధమాన్యతకు
39 మన్యుపమంత్రిసమానుణ్డంచ్చు లక్ష్మీనిధి నెల్లని
40 నీవిబుధమిత్రు నుతింత్తురు సత్కవీశ్వరులు ॥ మ-
41 న్యుపవైభవుణ్డభిగమశ్రుతిచోదిత ధర్మ్మవర్త్తిసౌ [।*]
42 జన్యనిధాను ణ్డర్థ్థిజలజాతహితప్రియనందను-
43 ణ్డు వా । గ్జన్యవిశేషనిష్టపదసత్యయుధిష్ఠిరు-
44 ణ్డై వెలింగ్గె భూ । మన్యు కులోత్తముణ్డతిసమగ్ర-
45 త నెల్లణ్డు ధన్యుణ్డున్నతిని॥ పాలితధర్మ్మమార్గ్గు
46 ణ్డనుపాలితసత్యవచోవిలాసుణ్డు । త్క్షా-
47 లితపాపకల్మషనికాయ విశుద్ధపవిత్ర-
48 గోత్రుణ్డా[।*]మ్లేలితసర్వ్వశాస్త్రమతిమిత్ర-
49 జనాంబుజమిత్రమూర్త్తిది । గ్లాలితకీర్త్తిని-
50 శ్చలితలక్ష్మీసమన్వితు ణ్డెల్లణ్డుర్వ్వరను ॥ శ్రీ-
51 యమరీశ్వర దేవర శ్రీపాదారాధకుణ్డైన
52 నల[పాచా]ర్య్య[ని లి]ఖితము ।[1]

Third Face.

53 శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవ-
54 రకు ప్రభాతకాలమున ధూపవేల-
55 యప్పటి మంత్రిబోనామైన నివేద్యము-
56 నకు నిందుల పూజారులైన వడుగులు
57 సబ్బన కొడుకులు కాపెపేరయలున్
58 గోకన కొడుకు జేతెయును అమర-
59 నయు వీరి మాదెన భీమెయును-
60 ం గొణ్డజేని మనుమలు సూరెకొండ-
61 యకుప్పయలు ముద్దనభీమె-
62 య మనుమలు యెలమప్రోలెగో-
63 కనయు బెరసిన యేనుమొదడ్ల
64 కాంపులవసమునను నిత్య యే-
65 ను మానికలు వరిబియ్యము లె-
66 క్కను ఆచంద్రార్క్కమునకు గుత్త-
67 గానుం గరనయెల్లయ పెట్టిన బి-
68 రుదు లేంభయి గద్యలు లెక్కస

[1] Below this is engraved the following .—
దేవబ్రాహ్మలకు గుడివాడనంబి క్రి(ం)ష్ణమ చంద్దు ॥ శ్రీ.

69 బిరుదు గ xం . యు వీనిం జేకొని
70 యేను మొదట్ల వడుగులునుం దమ
71 పుత్రానుపూ[త్రిక]ము నడపంగలవా-
72 రు యేను మొదట్ల కొంపులవసమున
73 నివేద్యముపై పెరుపున కిచ్చిన మొ-
74 దవు లేను వీరు దమ తము వరుసల-
75 నాండు యీపడి నివేద్యంబు దేవరకు
76 నెత్తక నుంటిదినమునం గుడిచినవాండు
77 పెట్టకొడుక్కు కపాలంబునం గుడిచినవా-
78 ండు పంచమహాపాతకంబు నేసిన-
79 వారు శివద్రోహంబు నేసినవారు
80 స్వస్తి శ్రీనకవరుషములు ంంం అ-
81 గునేంటి విమసంక్రాం త్తినాండు శ్రీసుదమ-
82 శేశ్వరమహాదేవరకుం గ[రన]యెల్లయ తన-
83 కు ధర్మోత్తమముగా ఆచంద్రార్కతారా-
క మఖ-
84 ర్ణవెత్తిదీపంబునకుం బెట్టిన గొఱియలు
85 యేంభడేను లెక్కన గొ xx వీనిం జేకొని
దండి-
86 బోలయెజియ కొడుకు గేలెబోయండు[1] దన
పుత్రా-
87 నుపౌత్రికము నిత్య మానెండునెయి వోయం-
88 గలవాండు॥ స్వదత్తమ్ పరదత్తమ్ వా యోహరేత
89 వసుంధరా[ం*] షష్టిమ్ వరుషసహస్రాణి
విష్టాయూ(మ్)ం జా-
90 యతే క్రిమి॥

No. 236.

(*A.R. No.* 264 *of* 1897).

On a pillar within the same shrine.

Second Face.[2]

1 యైశ్శక్రాభో దలయదిషుభిర్వ్యజ్రతు-
2 ల్యై ర్గిపూణాం శైలాభానాం మకుటప-
3 టలం భూరికూటానుకారి । వజ్రగ్రావా-
4 భిఘాతిసరద్విస్ఫులింగౌఘపిం-
5 గై రత్నవ్రాతైస్సుమరవసుధాం పూ-
6 రయన్భూరిశోభైః॥ విపులనయవి-
7 లాసః ప్రాజ్యలక్ష్మీనివాసశ్శుభచరి-
8 తమనోజస్సంతతస్సూర్జ్జదాజ్ఞా[।*]
9 ప్రథితబుధసపర్య్యస్సర్వభూపాల-
10 వర్య్యాః ప్రణుతనిజకలాపస్తుత్యు
11 తః కేతిభూపః॥ పాదన్యాసవికం-
12 పితక్షితితలా విస్ఫీర్ణకర్ణోర్చ్చల-
13 ద్వ్యాతవ్యాహతిన త్తితధ్వజరటా
14 విద్వేషిసైన్యద్విపాః । స్ఫుటైః ప్రసర్పద్-
15 భూతప్రతిష్ఠ[ర్]ణవప్రోథసి-
16 ద్ధా ప్రకటం యదాజ్ఞ ప్రభో వయా-
17 తి విముఖాస్త్వద్వైరిణస్తైరివ ॥
18 సవ్వేహ్వేకతిగస్వపవ్వతెవియ్యా-
19 ద్దే స్ఫురత్కీర్ద్ధలో యత్కోదండకరో-
20 రతారసనదో దిక్షు శ్రుతెస్మిశ్రితైః ।
21 ఉద్యద్భుద్ధవిద్విషద్గిలగలద్ధో-
22 రాస్రధారాయితాస్వాదోత్సృతమ-
23 ద్యోద్యతోద్భటనటద్వైతాలకోలాహ-
24 లైః॥ సంక్రాంతోగ్రశిఖావినిర్ద్ధు-
25 త సరిద్రాజిర్ద్రుతం యద్రిపూర్వ్వీ-
26 త్యద్రిప్రథితభ్రమం భ్రమయతి
27 ప్రౌద్ధ్యోత్తభీష్మోస్ఫవః కువ్వాణశ్శ-
28 తపవ్వతపవ్వతదల[నా] ఘోటాకరఘోర-
29 స్ఫురజ్వాలాజాలసముల్లసద్ధగధగ-
30 ధ్వానాభిధానా దిశః॥ వాహిన్యో హి
31 యమాబలాః [క్షి]తిభృ[తా]ముద్యోగ-
32 కాలే కృశౌనాక్రామంత్యపస్మృత్యై యాం-
33 తి పరితః ప్రాహ్యోద్ధతాన్భూభృతః॥ ద్రా-
34 . య్యత్తవారయోభిహనే జ్ఞాత్వే-
35 తి సభ్యాహీయుక్తి యం జగామ-
36 చ్చుంబముఖిః ప్రణాతి రితై[న్ద్రు]వం॥
37 సూర్య్యాం సోమం సురపరివృఢం పాతి-
38 పాతం కుబేరం మేరుం వారామథమ-
39 వరాంశ్చేద్ధ శాన్సుష్ఠు తైస్తైః। ఆత్మప్రఖ్యా-
40 న్భువనబలుతై స్సద్గుణైః ప్రేక్ష్య నూనం
41 జిత్వాప్యుపేంద్రపరివృఢగణం యో న గ-
42 ర్వ్వం బిభర్త్తి। మనీషిణో జగత్ఖ్యాత
43 యశసో భూరితేజసః॥ భూ-

---

[1] The letter యు is engraved below the line.

[2] The beginning of the inscription on the other side of the pillar is built in.

44 పాస్త్యస్యస్యారిజేతుస్సైన్యా[ద్య]స్యాధి
భూభృతః॥
45 జస్మిట్టి జనంతాని త్రీణి పదానీహ
46 ప్రత్యేకమ్॥

Third Face.

47 శాకాబ్దే వార్ధితారాపథశశివసు-
48 ధాసమ్మితే మాఘమాసే శుక్లే పక్షే
49 దశమ్యాం త్రిదివపరిప్పడాచార్య్యవా-
50 రే వజ్రేస్మిన్ సోయం సంప్రాప్తరాజ్యస్సకల-
51 గుణాధిఃకేతలిశ్వంభరేశో గ్రామాన్విజ్ఞా-
52 తసీమాన్పశ్చిత్తవృథుగుణాన్బ్రాహ్మదాద్భూ-
53 మ్యాదేభ్యః॥ గ్రామం కోకల్లునామానం ప్రశ-
54 [స్యం] సర్వ్వసంపదా। విద్వద్భ్యో ద్విజ-
ముఖ్యేభ్యో
55 జనన్యాః శ్రేయసేదాత్। గింజిపాడుం
చల్లగ-
56 [రా]తాడివాయం చశోభనా॥ గ్రామా-
న్సర్వజ్ఞా-
57 [న్] కృతవాన్భూయసే శ్రేయసే పితుః॥
58 సమ్యగమ్మలపూండిం చ గ్రామం భూమిగు-
59 ణాన్వితం। విప్రసాత్కృతవాన్భూతుజా-
యసే శ్రే-
60 యసె ముదా॥ సత్తెనపల్లిం ప్రాదిశదుప్పు-
61 లపాడుం చ చింతపల్లిం చ తేభ్యః। ఒంకదొ-
62 నకుంటిమద్ది[*] ధర్మ్యా[ర్థం] స్వ[స్య]
సద్విజేభ్యో గ్రామా॥
63 ప్రీహిద్రావ్రైప్సజాత్రైకలఘుఫలహరైశ్శాలిస-
64 స్యైః ప్రశస్యైర్యుద్ధాఢ్యైప్రభూతైస్తిలయ-
65 వచణకైర్ముద్గమాషై [స్సపోషైః] ధాన్యై-
శ్చానైర్-
66 స్సమృద్ధా దిశి దిశి లసితాశోభనైశ్శాకవా-
67 టైశ్శోచంతాం శ్రీసమేతాస్సకలజనదృశో-
68 మత్వవాశ్శశ్వదేతే॥ ◎ స్వస్తి చతుస్స-
ముద్ర-
69 ముర్వితళవసుంధరాపరిపాలక శ్రీ-
70 మత్రినయనపల్లివప్రసా[దాసాదిత]క్షి-
71 వేణ్ణానదీదక్షిణపట్టసాసా[ఖసి]వల్లభ భ
72 యలాళదుర్ల్లభ చోడచాళు[క్య]సా-
73 మంతమల్లకిపమ్మగేంద్ర విభవామరేంద్ర-
74 శ్రీమదమరేశ్వరదేవదివ్యశ్రీపాదప-
75 [ద్మారా]ధక[పరమ]సాధక శ్రీ[ధాన్య]కట-
76 కపురవ[రాధీ]శ్వరప్రతాపలంకేశ్వర కలిగ-
77 ళమొగదళ్లకై బేడువరిగీవ్వకై గండరగండ
78 గండభేరుండ జగమెచ్చుగండ నన్నిమా-
79 త్తండ నామాది సమస్తప్రశస్తినహితం
80 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కొటకేతరా-
81 [జులు] శకవరుషములు గంగర గునెంటి
82 మాఘ శు గం గు[రు]వారమునం దల్లి స-
83 బ్రమదేవులకు ధర్మ్యార్థముగా య-
84 మనియమాదిసమస్తగుణసంపన్ను-
85 లైన శ్రీమద్బ్రాహ్మణోత్తములకుం గొ-
86 [ండనాతవా]డిలో నిచ్చిన ఎరుకోగల్లు ఖి-
87 ది సబ్బంబికాపురము॥ తండ్రి భీమ.
88 [రాజునకు] ధర్మ్యార్థముగా యమనియ-
89 [మాది స]మస్తగుణసంపన్నులైన శ్రీమ-
90 [ద్బ్రాహ్మణో]త్తములకు గొండనాతవా-
91 డిలో నిచ్చిన ఊడ్లు తాడివాయ చల్లగారు
92 గింజిపాడు ఇవి భీమావురములు
93 అన్న గోట చోడరాజునకు ధర్మ్యార్థ-
94 ముగా యమనియమాది సమస్తగుణ-
95 సంపన్నులైన శ్రీముద్బ్రాహ్మణోత్తములకు-
96 [గొం]డనాతవాడిలో నిచ్చిన ఊరు అమ్మల-
97 పూండి ఇవి చోడావురము॥ తనకు
98 ధర్మ్యార్థముగా యమనియమాదిసమ-
99 స్తగుణసంపన్నులైన శ్రీముద్బ్రాహ్మణోత్త-
100 ములకు [ని]చ్చి[న] ఊడ్లు కొణ్ణనాతవాడిలో
101 గుంటిమద్ది ఉప్పులపాడు కొండపడు-
102 మటి భూమిలో సత్తెనపల్లి చింతపల్లి దొ-
103 డ్డికండ్రవాడిలోను ఒంకదొన ఈ యగ్ర-
హా-
104 రములు సర్వ్వకరపరిహారముగా మ-
105 న్నించి యిచ్చితిమి [భి]మగాజు నిచ్చిన లో-
106 మ్మూరు సర్వ్వకరపరిహారముగా
107 మన్నించితిమి ◎ స్వదత్తాం పరదత్తాం
108 వా యోహరేత వసుంధరాం। షష్టివ్వర్ష-
109 సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే కృమిః
[॥*]
110 ఈ లోమనూరి ప్రతిని-
111 ధి గోరంట ఈమవాజ-
112 నాల ఆన్నతమున నిచిత్తి॥

No. 237.

(*A.R. No.* 264-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 ◎ స్వస్తి శ్రీవ [illegible]మహా-
2 మండలేశ్వర కాకతి-
3 య్య రుద్రదేవమహా-
4 రాజులు ప్రిథ్వీరాజ్యము
5 [illegible]యుచున్న శకవర్షంబులు ౧౧౯x అ-
గు-
6 నేంటి పుష్య బ ౧౫ ఆ-నాండు శ్రీమతు
పిన్న-
7 సోమరాజుల అల్లుండు రుద్రయకు కొండ-
8 నాతవాడిలోని పూవ్వాడుత్తమైన మెగల్లు
9 పూవడక . . అగ్రహారము . . . . .

No. 238.

(*A.R. No.* 265 *of* 1897).

ON A PILLAR BUILT INTO THE WALL OF THE SANYASIN'S ROOM ADJOINING THE SAME SHRINE.

First Face.

1 ౙ అస్తి శ్రీవెలనాండుమండలమతిస్వర్మండలీ[ళ]-
2 ండ[లం] తత్రాసీత్సహకారపల్లభవిభుగ్గొంకశ్శశాం-
3 కద్యుతిశ్చోడః క్రీడితవిద్విషత్పరిబిడక్రౌడవ్రతా-
4 పాన్నవస్తుత్రో వాగహోసిచందనరసవ్యాభాసికీ-
5 ర్త్తిప్రియః ॥ శ్రీకాంతాస్తనచిత్రపత్రమకరీము-
6 ద్రాంకితోరస్థలో గొంక స్తత్తనయో గుణైకనిలయస్సా-
7 జన్యరత్నాకరః [1*] ఉద్భాసిస్వభుజాసివండిమడిమప్రస్తా-
8 వనామాత్ర[దృ]క్ష్యాగీ భోగపురందరః కిమపరం ప్ర-
9 థ్యతనారాయణః ॥ కాంతారోపరసానుగాః క్షితిభృత-
10 స్సింహాసనాభ్యుత్థితస్వావాసాః కనకాచితాంగణభువో
11 హారావరుద్ధోర్ద్ధ్వలోకాః । ప్రాప్తానేకవరాజయోవనితాభ్యా-
12 క్తాపాః కులీనానుగాశ్చిత్రం చిత్రకభూషితాశ్చ నృపవో
13 యస్యేహ చిత్తే స్థస్మరాః [1*] అస్తి ప్రశస్తభవ భువనా-
14 భిరామం శ్రీగౌతమీపురవరం పృథివీశ్వరాయాః ఆ-
15 రామశాలి వనశాలి విశాలశాలం తద్గాస్థనుశ్శ్రీవ్రజయి-
16 ఙ్జిల్లమరడ్డినామా ॥ మృడపదాంబుజషట్పరణో రణే
17 ద్విడవినాయకసాయకలావకః । అడనురీకృతసవ-
18 జనస్తతో అడుకినాయక ఇత్యభవత్ప్రతీతః ॥ తద్వల్లభా-
19 యామ్మడువాంబికాసామధ్యమవాప్తోజసి పుణ్య-
20 కీర్త్తి[శ్శ్రీతి ప్ర]జాతా పావర్ద్ధయంతి మల్లాంబికా తం
21 గజరా[జగా]మీ ॥ తెద్రుద్రనాగవిభయే సవిశేషకూట-
22 స్సంతానసప్తకవివర్ద్ధితపుణ్యకీర్త్తి [శ్రీవేంద్ర]సల్లలిత
23 కొమ్మనపల్లియా[ఱెవ]ల్లీవిభువ్విభవనిజ్జితనిర్జ్జరేంద్రః ॥
24 శైలప్రతీచీవిషయస్య రాగానధ్యక్షలక్ష్మీ దృగలఙ్కృ-
25 కాంతిస్సీయం స్వపేంద్రో విశేదస్య గొంక [1*] శ్రీశంకరస్య క్ర-
26 మిపంకజాలిః ॥ శాకాబ్దే గజశైలచంద్రగణితే శ్రీచా-
27 న్వాటాంతికక్రీడారామవిహారిణే శశిభృతే క-

28 ందప్పదప్పచ్ఛిదే గుర్వ్వర్త్థం గురవే సమస్తజగతామాచంద్ర-
29 తారానిలం భక్త్యాదాదమరేశ్వరాయ విషువేవాసః క్ష-
30 మావాసవః ॥ ౧ స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౭[౮] గునేంటి
31 విషుసంక్రాంతినిమిత్తమున సుజనవనవసంత్తుండు-
32 ను కాంతాజయంతుండును గుణరత్నరత్నాకరుండు-
33 ను కాంతిసుధాకరుండునుం గులోత్తుంగచోడగొంక-
34 నరేశ్వరశ్రీపాదారాధకుండును విప్రప్రసాదనిత్యో-
35 దయుండును నైనకమతంమువా సెనాయకుండు[1] . . .

No. 239.

(*A.R. No.* 265-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

First Face.

1 ౧ అస్తి స్వస్తిమదగ్రహారనగరగ్రామైస్స-
మగ్ర-
2 శ్రియా జుష్టః పుష్టజనో మహీగతమివ స్వ-
ర్మ్మండలీ-
3 ఖండలం ఆరామైరభిరామభూమిరభితశ్శా-
లేయ-
4 కేదారజ[ః*] శ్రీశాలీ వెలనాండునామవిష-
యో భూమ-
5 ండలీమండనం ॥ ఆసీత్తత్ర పరాక్రమక్రమవ-
తామ-
6 గ్రేసరః కేసరిసన్ధో గోత్రధురంధరో హి-
మకరః
7 పుత్రోత్రినేత్రాదివ శ్రీనోడో రిపుగన్ధసిన్ధుర-
ఘటా-
8 కుంభస్థలీపాటనవ్యాపారారభటీనటాసివి-
లసద్దం-
9 భోలిశుంభద్భుజః ॥ తత్పుత్రో విజయాం-
గనోద్భటనటీ-
10 రంగస్థలోరస్థల[ః*] శ్రీమాన్ శుద్ధచతుర్త్థ-
వంశజలధేశ్చ-
11 ంద్రో మహేంద్రోపమః గొంకశ్శంకరకింక-
రో గుణనిధి[ః*]
12 స్వర్ల్లోకకల్లోలినీకల్లోలప్రతిమల్లకీ-
ర్త్తిలహరీధౌ-
13 తాఖిలాశాముఖః ॥ ఆసీదాయ్తమనాయకః
క్షి-
14 తిభృతాం చోడస్య చూడామణేర్మ్మంత్రీ త-
స్య చతు-
15 ర్త్థవంశతిలకో వాగ్రత్నరత్నాకరః ఆయ్తాం-
బా మద-
16 వచ్ఛకోరనయనా బాలాలినీలాలకీ తత్కాం-
తా గ-
17 జరాజమందగమనా రాజాననా రాజతే ॥
తాభ్యాము-
18 భాభ్యామభవత్సుపుత్రో మిత్రస్సతాం శ్రీమ-
దమా-
19 త్యకొమ్మః కుఱుంగలుగ్రామవిభుః ప్రభుశ్చ శ్రీ-
డా-
20 మలూరోర్గ్గుణహారహారీ ॥ సువర్న్నక-
ర్న్నాభరణాభి-
21 రామం కంఠావసక్తోజ్వలహారిహారం మ-
యూఖ-
22 లేఖాంకితకంకణాంకం చీనాంబరప్రజ్వలి-
తాంగలే-
23 ఖం ॥ కృత్వా క్రితీ క్రిత విరోధిరాజో రా[2] .
. . .

Second Face.

24 తం ప్రథిత[క్షమాపం]శాచివ్యలక్ష్మీ
25 . . . . గొంకశ్శశాంకచ్ఛ-
26 వి[శ్వచ్ఛ]కీర్త్తిః ॥ సోయం రాజశిఖండ-
27 మండనమణేర్మ్మంత్రీ క్రితీ కొమ్మనా-
28 మాత్యస్సత్యపరాక్రమక్రమఖనీ
29 [ప్రీ]తేందుచూడామణి[ః] గొంకస్యాస్య

[1] The rest of the inscription on this face is built in.

[2] The bottom of the pillar is mutilated.

30 మదో[త్కట]ద్విపఘటాసంఘట్టఘంటా-
31 రణత్కారత్రస్తరిపోస్సమిత్పటునట-
32 క్రూరాసిలేఖాసఖః ॥ శాకాబ్దే ము-
33 నిశైలఖేందుగణితే శ్రిధాన్యవా-
34 టీపురక్రీడాడంబరిణే గజాసురభి-
35 దే కందర్ప్పదర్ప్పచ్ఛిదే భక్త్యాదాద-
36 మరేశ్వరాయ విషువే దీపం జగ-
37 ద్దీపకో [య]ద్దీపాదసమేక్షణస్స-
38 భగవాన్ధత్తే సమాక్షశ్రియం ౧
39 ౧ స్వస్తి శ్రీ శకవత్సరంబులు ౧౦౭౭
40 గునేంటి విషుసంక్రాంతినిమిత్తము-
41 న వెలనాండుమహీమండలమండ-
42 నంబైన డామలూరివిభుండును
43 ఈవనికండ్రవాడివిషయివిశేష-
44 కంబైన కుఱుంగంటిశాసనుండును-
45 ం జతుర్థకులతిలకుండును శ్రీ-
46 మన్మహామండలేశ్వర కులోత్తుంగచో-
47 డగొంకనరేశ్వరశ్రీపాదారాధకు-
48 ండునునైన కొమ్మినాయకుండు శ్రీ-
49 మదమరేశ్వరమహాదేవరకు నఖ-
50 ండవర్త్తిదీపంబున కిచ్చిన గొఱియ-
51 లు యేంభయేను లెక్కను గొఱియ-
52 లు xx వీనిం జేకొని కొండపడు-
53 మటిలోని చాం[చె]లూరి అంగరిక-
54 పడ్డెబోయుని కొడుకు గొమ-
55 బోయుండు దన పుత్రానుపౌత్రి-
56 క మాచంద్రార్క్కము నఖండవర్త్తి-
57 దీపంబునకు నిత్య మానెండు నెయి
58 వొయంగలవాండు ౧ మద్వంశజాః
59 పరమహీపతివంశజా వా పాపా-
60 దపేతమనసా భువి భావిభూపాః
61 యే పాలయంతి మమ ధర్మ్మమి[1]-

No. 240.

(*A.R. No.* 265-*B of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 శ్రీరమణీయ్యుణ్డర్థిదనసేవ్యుణ్డు-
2 భవ్యుణ్డు దివ్యమూర్త్తి శౌ[ర్య్యా]రభటీ-
3 నటా . [ని]శితాశివిదారితశ-
4 త్రువ[ర్గ్గు]ణా వారితబన్దుమిత్రజ-
5 నతామణి గొంకనరే[ం*]ద్రుమంత్రివ్రో
6 త్సారీతలోచణ్డు ప్ర[ద్రి]తసత్వుణ్డు [బ్రో]-
7 లణ్డు ధన్యుణ్డున్నతిని ॥ శ్రీరాజవ్రో-
8 విశాసను ణ్డారాధితనీలకణ్ఠుణ్డ-
9 భినవమదనా కారుణ్డు వ్రోలణ్డు
10 విబుధా ధారుణ్డనం చన్నమాంబ తను-
11 యుణ్డు నెగడెను ॥ ఆతని[వ]ల్లభిగొ-
12 మ్మమ మాతంగ్గమరాలయాన[2] మనసిజార-
13 తివి ఖ్యాతయశోనిధిగొంకమహీ-
14 తలపతికరుణ లక్ష్మి నెంత్తయు వె-
15 లసెను ॥ చారువిశుద్ధవంశ దధిసాగ-
16 [ర]సంభవితేంద్దు లేఖల క్ష్మీరుచితాంగ్గ భ-
17 [క్తి] నుపమి[ం*]ప్ప సతీత్వగుణప్రసిద్ధిమె-
18 యి నా[ర]య సెజ్జప్రోలని కులాంగ్గనం-
19 గొమ్మను మేలు సీతకును వారిజబ-
20 న్ధుకాంతకును వాసవుకాంత్తకు లక్ష్మిదే-
21 వికిని ॥ అంబరమూర్త్తిఖేందుమితమై
22 సకవత్సరముల్ సనంగ్గ భూమ్యంబు-
23 దివాకరాత్మకలయాంత్తకు భక్తి నఖ-
24 ణ్డమైన దీప[ం]బమరేశ్వరార్థ్థముగ బా-
25 లకి లోలవిశాలనేత్రి గొమ్మాంబిక
26 నిల్పె భక్తిమతియై యెఱియాంబత-
27 నూజ ప్రీతితోను ॥ స్వస్తి [॥*] సమస్తప్రశ-
28 స్తిసహితం శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వర కు-
29 లోత్తుంగ్గచోడగొంకరాజుల దివ్యశ్రీ-
30 పాదపద్మోపజీవియైన సెజ్జప్రోలెనా-
31 యకుని పెణ్డ్లము వణ్ఠల కొమ్మాసా-
32 ని శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవర కా-
33 చంద్రార్క్కతార మఖండవర్త్తిదీపంబున
34 కిచ్చిన గొఱియలు xx వీనిం జేకొని
35 కొణ్డపడుమటిలోని ఎన్ముల మంద్ద
36 . . . . క గడియబోయుణ్డు దన పు[3]

---

[1] The bottom of the pillar is mutilated.

[2] The syllables యాన are engraved below the line.

[3] The continuation of the inscription is mutilated.

No. 241.

(*A.R. No.* 266 *of* 1897).

ON A SLAB IN THE SAME ROOM.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VII, p. 17 f.

No. 242.

(*A.R. No.* 267 *of* 1897).

ON A PILLAR LEANING AGAINST THE WALL OF THE SAME ROOM.

1 స్వస్తి శ్రీ [1*] శకవ-
2 ర్షంబులు
3 ంతెర్ర అ-
4 గునేంటి కీల-
5 క సంవత్స-
6 ర । శ్రావణ శు
7 ఆగు కకాటక
8 పుణ్యకాలమం-
9 దు చి[టి]నోతి-
10 నేనింగారు తమ
11 తండ్రి ముప్పణ్ణో
12 నింగారికిన్ని తమ
13 తల్లి ప్రోలాంబిక-
14 కున్ను పుణ్యంగాను
15 అమరేశ్వరదేవర ని-
16 త్యోపహారాన్నకై పాటి-
17 బండను ఖ ం క్షేత్ర-
18 మున్ను నివేశనము-
19 న్ను కల్లోమున్ను తో-
20 ంటాను అష్టభోగైశ్వ-
21 ర్యసిద్ధిగాను ధార ఓశి
22 ఇచ్చెను ॥ ఈ క్షేత్రం అ-
23 పహరించినవారు ప-
24 ంచమహాపాతకాలు-
25 న్ను చేశినవారు ॥
26 స్వదత్తాం పరదత్తాం
27 వా యో హరేత్[1*] వసుంధరా-
28 ం । షష్టివర్షసహ-
29 స్రాణి విష్ఠాయాం జాయ-
30 తే క్రిమి । శ్రీశ్రీ-
31 ంజేయుస్

No. 243.

(*A.R. No.* 268 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR[1].

1 అస్తి స్వస్తికృతే సమస్తజగతాం జా-
2 తశ్చతుర్ధా(ం)స్వయే వీరశ్రీజగనాబ్ధిగండ-
3 బిరుద[ణ*] శ్రీవేమవృష్ణిపతిః । చిత్రం యత్ర నిర-
4 ంకుశం కృతమహాహేమాద్రి దానోత్స-
5 వే [స]ంజాతా సదృశం సమంనతగతి[ణ] ప్రత్యే-
6 ర్థినామర్థినాం ॥ [ం*] భూదానం సగ-
రాదయో
7 నృపతయః ప్రాంచోప్యలం చక్రిరే దాతార-
8 ం పరమేకమేవ తు వయం వేమప్రభుం
9 [బ్రూమ]హే ! యస్యాద్యాపి సమగ్రదాన-
సలి-
10 ల్లేభూమేర[ధో] వషిభిః పాణిప్లైరస-
మగ్రదా-
11 నమలిన[ణ*] స్ఫాతేవ వైరోచనః । [అ*]
శ్రీమద్వేమమ-
12 హీభుజా సజభుజావిగ్రాంతవీరశ్రియా సా-
13 భ్రాత్రాదనుజస్య మల్లనృపతేః పుణ్యాయ పు-
14 ణ్యాత్మనా । శ్రీశంభోరమరేశ్వరస్య దురిత-
15 ధ్వాంతః ప్రవిపాదివ ప్రాసాదేవమదేన హే-
16 మకలశాః పంచ ప్రతిష్ఠాపితాః ॥ [ఇ*] స్వ-
స్తి శ్రీ [॥*]
17 శకవర్షంబులు ంతిఒ అగునేటి పాత్తిక
18 సంవ్సర్ర కార్తికశు ంx గునాంటి మ-
న్నాన్
19 ని మహాకార్తికపుణ్యకాలమునందు స్వ-
20 స్తి శ్రీధాన్యవాటేశ్వర అమరేశ్వరశ్రీమన్మ-
21 హాదేవరకు స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార
22 చెంజిమలచూఅకార । విశ్వవిశ్వంభరావహ-

[1] At the top are cut in relief the figures of the sun and crescent above those of a couchant bull and a *linga*.

23 నదక్షదక్షిణభుజాదండ । జగన్మోల్బగండ ।
24 ఆనియమండలీకరగండ । రాయచేకోలు-
25 గండ । అర్థిప్రత్యర్థిహేమాద్రిదాననిర-
త । ప్ర-
26 జాపరిపాలనభర[త] । అమర[భ]ర్తణ రూప-
27 నారాయణ । వీరనారాయణ । భుజబల-
28 భీమ కోదండరామ । అపరిమితభూదా-
29 నపరశురామ । అనేకనగరోపకంఠప్రతిష్ఠాపి-
30 తబహువిధారామ । సంగడిరక్షపాలక । జ-
31 గరక్షపాలక । జగదగోపాళ । గుజ్జరితెట్టివిజా-
32 ళ । ఘనభుజవిరాజమానకరవాళ । రాజారిదు-
33 ర్గవిచాళ । అనవరతపుగోహితకృతసోమ-
34 పాన । శ్రీపర్వతఅహోబలనిర్మిత
సోపాన ।[ది]-
35 కాంతామనోహర కీర్తికుసుమాహోద ।
కుం-
36 డిప్రభాసంవ్యాజాగతమీజలక్రీడావినోద ।
37 విరోధినృపదానవనరసింహ । పాండ్యరాయ-
గజ-
38 సింహ । ప్రజ్ఞాతచతుర్విధోపాయ । కేళా-
దిరా-
39 య । నిత్యపరిపాలితసత్య । పల్లవాదిత్య ।
రిపునర[ప]-
40 తిగోధూమఘట్టనఘరట్ట । అప్పయగోపయది-
క్షాప-
41 ట్ట । సంగ్రామసముద్దండ్డ చండ్డభుజాసివిఖం-
డ్డిత[శత్రు]-

Another Face.

42 కీలాలప్లవమానపి-
43 శాచగణస్తూయమాన-
44 యశోమండన ।
45 అళగియవరదశి-
46 రఃఖండన । దుర్మద-
47 వైరిపీరభయంకర ।
48 బనువసంకర । అమ-
49 రేశ్వరదేవశ్రీచర-
50 ణసరసిరుహదత్త-
51 భావ । దండెనగోవ ।
52 బ్రహ్మకుండీకృష్ణవేణ్ణాగో-
53 దావరీమహానదీతటద్వ-
54 యతస్థధ్యదేశదత్తానేకా-
55 గ్రహార । అగణ్యపుణ్యత్తే-
56 త్రసత్రదత్తబహువిధా-
57 హార । పరపురహరణమృత్యు-
58 ంజయ । సంగ్రామధనం-
59 జయ । ఉత్తుంగచతుర-
60 ంగబలసేనాసాధక । త్రిపు-
61 రాంతకదేవదివ్యశ్రీపా-
62 దపద్మారాధకులైన శ్రీ-
63 మతు వేమయరడ్డిం-
64 గారు తమ తమ్ముండు
65 మల్లయరడ్డింగారికి
66 అక్షయపుణ్యముగా-
67 ను గుడిమీంది సువర్ణా-
68 కలశాలు ఐదున్ను పహి-
69 ండి పట్టమున్ను కల్పాం-
70 తరస్థాయిగాను సమర్ప్ప-
71 ణసేసిరి మంగళమహా
72 శ్రీశ్రీశ్రీ-

No. 244.

(*A.R. No.* 268-*A of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

1 ఎల్వకేసవరా-
2 జు తను తండ్రి శింగ-
3 రాజుకు తల్లి లక్ష్మదే-
4 వులకున్ను పుణ్యం-
5 గాను అమరేశ్వరదే-
6 వరకు నిత్యోపహా-
7 రాన్నకై చులుమూ-
8 రను ఖం చేను సర్వ-
9 మాన్యంగా దారఓ -
10 శి ఇచ్చెను [*]

No. 245.

(*A.R. No.* 269 *of* 1897).

ON A PILLAR AT THE SOUTHERN ENTRANCE TO THE SAME SHRINE.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 146 f.

No. 246.

(*A.R. No.* 270 *of* 1897).

ON THE SAME PILLAR.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 157 f.

No. 247.

(*A.R. No.* 271 *of* 1897).

ON A PILLAR LYING IN THE PRAKARA OF THE SAME TEMPLE.

First Face.

1 లక్ష్మీలీలాపయోజాహతి[ఽ]-
2 లితరజః పుంజసంపింజ . .
3 యల్లక్ష్మీశస్యాంఘ్రియుగ్మ . .
4 ధునరకభిదః క్రాంత్తలోకత్త్రయం
5 యత్ ॥ లక్ష్మీసంవాహనానాం
6 సముచితమసక్రిత్పద్మశంఖాం-
7 కితం యల్లక్ష్మీ[ం*] తద్వః ప్రవిశ్యాత్కు-
8 లమమలతరం దుర్జ్జయానా-
9 మభూత్ ॥ తత్రాన్వవాయే పరదా-
10 రధూరస్వకాండఖండీకృతవై-
11 రివీరః । వీరేందిరాయాస్తనతా-
12 రహారః పాలః ఖిలాసీద్భువి-
13 చాగిదోరః ॥ య[ః*] శ్రీమతోఖి-
14 లనరేశ్వరమౌలిమాలాస్సంపూ-
15 జితాంఘ్రీకమలాత్ప్రతిలబ్ధ-
16 రాజ్యః । బాహుప్రతాప విజి-
17 తాఖిలభూమిచక్రాద్రాజేం-
18 ద్రచోడ ఇతి విశ్రుతశుభ్రకీర్త్తే-
19 ః ॥ అస్మాద్రాజేంద్రచోడాదతు-
20 లమరయతాపట్టకం ప్రాప్య
21 భాలే భేరీశంఖానకాద్యాన్వ-
22 ధిరితకకుభః కాహలాం దోర-
23 భూపః । [।*] సౌవర్న్నాందోలలీలామ-
24 లభత లలితం యోంబరశ్రీ-
25 వితానం చ్ఛత్రం పూర్న్నేందుశు-
26 [భ్ర]ం హసితహిమకరే చా-
27 [మ]రే హేమదండే ॥ . . .
28 . . . . . .
29 జాతామి . . . . చూడః ।
30 వాణీం సు . . . . పద్మగర్భ్బ

Second Face.

31 శ్చిమ్మాంబికాం ప్రాప స దోరభూ-
32 పః ॥ తాభ్యాం పోతక్షితిపతిరభూ-
33 ద్రుక్మిణీకేశవాభ్యాం ప్రద్యుమ్నో
34 వా హిమగిరిసుతాశర్వ్వయోః కా-
35 ర్త్తికేయః । యద్వచ్ఛక్తిత్రితయమ-
36 హితః ప్రాప్తసాంబ్రాజ్యలక్ష్మీ । ర-
37 క్షం దక్షో భువనమఖిలం రా-
38 జతే రాజసింహః ॥ నిజకులమ-
39 ణిదీపః కామినీపుష్పచాపః స-
40 [మ]రగిరిశకోపః ఖండితారాతి-
41 భూపః । రహితసకలపాప(ః)శ్శో-
42 షితాశేషతాపః సుగుణమణి[న]-
43 దీపశ్శోభతే [పోత]భూపః ॥ తస్యా-
44 నుజః కల్ల[యనాయ]కోభూద్రా-
45 to 54 completely worn out.
55 కల్యాణనామా . . . సత్యే ధ[ర్మ్మ]-
56 [సు]తాయతే . . . .
57 . . . దానే . . . రామ తే
స్థిర[మ]-
58 [తా] దేవేంద్రమంత్రియ్యతే శౌచే శాం-
59 త్తనవాయతే నిజపలేర్వాతా-
60 గ్రసూనాయతే ॥ సోయం సము-
61 ద్వాహిత విప్రవర్గః శ్రీశైలసం-
62 దీపితదీపయుగ్మః విధానసం-
63 పాదితపూర్త్తధర్మ్మః స్వర్దానసం-
64 తోషితయాచకౌఘః ॥ స్వస్తి శ్రీ
65 . . . . . .
66 . . . . ఖ్యామతిదీపద్దీప-
67 మఖండవర్త్తిరుచిరం పుణ్యో-
68 త్తరా[శా]యనే । భక్త్యాదాదమ-

Third Face.

69 రేశ్వరాయ విలసల్లోకత్రయ-
70 స్వామినే । శ్రీమన్కల్లయనా-
71 యకో బుధనిధిస్సర్వార్థ్థిచి-
72 ంత్తామణిః ॥ అస్తి శ్రీస్తనకు-

73 ంకుఁ మాంకిఁ తనిజోరూరస్థ-
74 లశ్రీపతిశ్చక్రం [ప్రా]ంత్తవిదా-
75 రితారినికరశ్రీవత్ససల్లక్ష-
76 ణః। తన్నాభ్యుద్భవనీరజాతవి-
77 లసల్లోకైకకర్త్తా విధిస్తత్పా-
78 దాంబుజసంభ్భవం కులమి-
79 దం శ్రీదుర్జ్జయానామభూ-
80 [త్] ॥ తద్వంశజా[త]స్సకలార్థికర్ణ్ణ-
[ః*] శ్రీ-
81 ముచ్చనాఖ్యః కులవార్ధిచంద్రః।
82 [డా]మారుదేశప్రతిలబ్ధరాజ్యో
83 బభూవ భూమౌ ప్రకటప్రతా-
84 పః ॥ జక్కాంబికా తస్య బభూవ భా-
85 ర్య్యా భానోరివోషా కఁమలేవ వి-
86 ష్ణోః। ఉమేవ దేవస్య పినాకపాణే-
87 ర్బ్భాషేవ ధాతుర్జ్జగతాం విధాతుః ॥
88 శ్రీమాన్ హైహయవంశజాతవి-
89 లసద్భూపాలభ్రిత్యోత్తమా। ధీ-
90 మాన్ముచ్చయనాయకో బుధని-
91 ధిర్య్యస్యాః పితాభూద్ధనీ। జక్కాం-
92 బా జననీ సతీ గుణమణిశ్రేణీ-
93 లసద్భూషణా। జాత[చ్చరు]వమ-
94 నామధేయమహితా కస్తోతుమే-
95 నాం క్షమః ॥ క్షీరాబ్ధేరివ ము-
96 చ్చనాఖ్యజలధేస్సౌజన్యవ-
97 [త్యు]ద్భవా। ద్గంభీరాద్గుణరత్నసం-
98 భవఖణేద్దుర్ల్లంఘ్యతేజోన్వి-
99 తాత్ సార్ధ్ధం వాగమ్రితేన వక్త్ర-
100 శశినా దోఃకల్పవ్రిక్షాన్వితా
101 [జా]తా చరువమనామధే[య]
102 . . . . . .
103 . . . . . .
104 తాకుజాతజాతీ కిల కల్పవ-
105 ల్లీం। వనీప[కా]నాం విపులార్త్థ-

Fourth Face.

106 సిద్ధ్యై చరువాంబికా జ్ఞానవతీం వ్య-
107 [వో]త్సః ॥ సాభూత్కల్లయనాయక-
108 ప్రియతమా గంగ్గేవ గంగ్గాభ్రితః
109 పౌలోమీవ పురంద్దరస్య సుభగా
110 చంద్రస్య వా రోహిణీ। శ్రీవత్సాం-
111 కితవక్షసో మురరిపోర్న్నీరే-
112 జహస్తా యథా సౌభద్రస్య
113 యెథోత్తరా రతిరివ శ్రింగ్గా-
114 రయోనేస్సుతా ॥ సేయం సతీనా-
115 ం ధురి లేఖనీయ్యా చెరువాంబికా
116 దానగుణాభిరామా చిత్తే సదా స్థాపి-
117 తధర్మ్మవ్రిత్తిస్సౌభాగ్యదూరీకృత-
118 దేవభామా ॥ శాకాబ్దే ద్విగజేంద్ర-
119 ఖేందుగణితే దీపం సధాస్సమ్మ-
120 తా ప్రాదాదాయుగముత్తరాయణ-
121 తిథౌ శ్రీముచ్చనాఖ్యాత్మజా భక్త్యా-
122 సావమరేశ్వరాయ విలసద్ధర్మ్మార్త్థ-
123 కామాప్తయే। చెరువాంబా నిజవ-
124 ంశదీపకలికా సూర్య్యేందుతా-
125 రస్థిరం ॥ శ్రీమత్సామంత్తకల్లప-
126 నాయకుండును వీరి పెండ్లము [స]-
127 రువాసానియుం దమ తల్లిదండ్రు-
128 లకుం దమకును ధర్మ్మార్త్థముగా
129 రెండు దీపములకుం బెట్టిన గొఱి-
130 యలు ౧౧౦ వీనిం జేకొని దన్నడకొ-
131 [పనె] కొమ్మె లొక్కదీవ్యయు దామ-
132 బోయ్ని కొమ్మె యొక్కదివ్యయు-
133 ంగ్గాం దమ పుత్రానుపౌత్రికము ని-
134 త్య [రె]ండు మానికలు నెయి వో-
135 యంగ్గలవారు। నల్లాచార్య్యలిఖి [1]

No. 248.

(*A.R. No.* 272 *of* 1897).

ON ANOTHER PILLAR IN THE SAME PLACE.

First Face.

1 శుభమస్తు శ్రీకృష్ణదేవ-
2 మహారాయల శాసనం
3 స్వస్తి శ్రీమన్మహారాజాధి-
4 రాజ రాజపరమేశ్వర మూఱు-
5 రాయర గండ్డ అరిరాయవిభాడ
6 భాషెగె తప్పువ రాయర గండ్డ
7 అష్టదిక్కురాయమనోభయంకర
8 పూర్వ్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీ-

[1] One or two lines at the bottom are lost.

9 శ్వర యవనరాజ్యస్థాపనాచార్య్యా గజ-
10 పతివిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణ-
11 దేవమహారాయలు విజయనగరాన-
12 నుండ్డి పూర్వ్వదిగ్విజయయాత్రకు విచ్చే-
13 శి వుదయగిరిదుర్గ్గం సాధించ్చి తిరుమల
14 రౌతరాయమహాపాత్రునిం బట్టుకొని
15 అద్దంకి వినికొండ్డ బెల్లంకొండ్డ నాగార్జుని-
16 కొండ్డ తంగ్గేడ కేతవరం మొదలైన గిరి-
దుర్గ్గ-
17 స్థలదుర్గ్గాలు లన్నిన్ని యేకధాడిం గైకొని
కొండ్డ-
18 వీటిదుర్గ్గం లగ్గలం బుచ్చుకొని ప్రతాపరుద్ర-
19 గజపతి కొమారుండు వీరభద్రరాయనిన్ని
కొ-
20 మార హంవీరమహాపాత్రుని కొడుకు నర-
హరి-
21 పాత్రుండు రాచూరి మ[ల్ల]వఖానుండు వు-
ద్దం-
22 డ్డఖానుండు పూసపాటి రాచిరాజు శ్రీనా-
థరా-
23 జు లక్ష్మీపతిరాజు జన్యాల కసవాపాత్రుండు
24 పశ్చిమబాలచంద్రమహాపాత్రుండు మొ-
25 దలుగాను పాత్రసామంతులాను మన్నెవారి-
న్ని
26 జీవగ్రాహంగాను పట్టుకొని వారికి అభ-
27 యదానం ఇచ్చి ధరణకోట అమరేశ్వరాన-
28 కు విచ్చేశి । స్వస్తి శ్రీ [॥*] జయాభ్యుదయ
శాలి-
29 వాహనశకవర్షంబులు ౧౮౩౭ గునేంటి
30 యువసంవత్సర ఆషాఢ బ ౧౨ భానువారా-
31 నను కృష్ణవేణ్యానదీతీరమంద్దు అమరేశ్వర-
దే-
32 వుని సన్నిధిని తులాపురుషమహాదానం శే-
33 యనవధరించ్చి తమ దేవులు చిన్నాదేవమ్మ
చేత-
34 ను రత్నధేనుమహాదానమున్ను తిరుమలదేవి-
35 అమ్మవారి చేతను సప్తసాగరమహాదానము-
36 న్ను సేయించ్చనవధరించ్చి తమ తండ్రి నర-
సా-
37 నాయనింగారికిన్ని తమ తల్లి నాగాదేవిఅమ్మ-
38 కున్ను పుణ్యముగాను అమరేశ్వరదేవుని నై-
39 వేద్యమహాపూజలకు ధారాపూర్వ్వకము-
40 గాను సమర్ప్పించ్చిన పెదమద్దూరి గ్రామం ౧
41 చతుర్వ్వేదవిద్యాపారగులైన బ్రాహ్మణో-
త్తము-
42 లకు మాంటయెనమండ్రకు సర్వ్వమాన్యము-
గా-
43 ను అద్దంకి సీమలో నిచ్చిన నిడుమానూరి
గ్రామ-
44 ము ౧ న్ని అమనంబోలి సీమలోని వల్లూ-
రి గ్రా-
45 మం ౧ న్ని తమ పురోహితులు సర్వ్వక్రతు

Second Face.

46 సర్వ్వతోముఖవాజిపే-
47 యయాజులైన రంగనాథ-
48 ధీక్షితులకున్ను శివాదీ-
49 క్షితులకున్ను అమ్మనం-
50 బోలి సీమలోను ధారా-
51 పూర్వ్వకముగాను ఇచ్చి-
52 న కొత్తపల్లిగ్రామం ౧ న్ని తో-
53 ంగుంటగ్రామం ౧ న్ని యీ
54 ధర్మ్మాలు ఆచంద్రార్క్క-
55 ముగాను యవ్వరు తప్పక
56 నడపిరి ఆ పుణ్యపురు-
57 షుల పాదాలు మా సిర-
58 స్సున ధరించేము । యీ
59 ధర్మ్మాలకు యెవ్వరు
60 హాని దలంచి నడప-
61 ని పాతకులు తమ తల్లి
62 దండ్రులను బ్రాహ్మలా-
63 ను కపిలదేనువులాను
64 కాశిలోను గంగాతీర-
65 మంద్దు చంపిన పాపా-
66 నం బోంగలవారు ।
67 స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం
68 పరదత్తానుపాలనం । పర-
69 దత్తాపహారేణ స్వదత్తం
70 నిష్ఫలం భవేత్ ॥ ఏకైవ
71 భగినీ లోకే సర్వ్వేషామే-
72 వ భూభుజాం । న భోగ్యా
73 న కరగ్రా(ం)హ్యా విప్రదత్తా
74 వసుంధరా ॥ సామాన్యో-
75 యం ధర్మ్మసేతున్నృపా-

76 ణాం కాలే కాలే పాలనీ-
77 యో భవద్భిః । సర్వానే-
78 తాన్ భావినః పార్థివేం-
79 ద్రాన్ భూయో భూయో
80 యాచతే రామచంద్రః
81 శ్రీశ్రీశ్రీ

No. 249.

(*A.R. No.* 272-*A of* 1897).

ON A BROKEN SLAB LYING NEAR THE SAME PILLAR.

1 ౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వర శ్రీ
2 ధాన్యకటకపురవరాధీశ్వర అమరేశ్వరదేవదివ్యశ్రీపాద-
3 పద్మారాధక పరబలసాధక నన్నిమాత్తండ గండభేరుండ కొ-
4 మ్మనదండనాయకశిరశ్ఛేద విజయవినోద చీడ్పు-
5 లివధూమంగళసూత్రహరణ విక్రమాభరణ
6 చోండరాయచాణూరుమురాంతక వైరిపురా-
7 న్తక యూరియబేతమత్తమాతంగసింహ్ము కొడ్డి-
8 యభటనటననాటికాసూత్రధార ఏకాంగవీర
9 చోడకటకసామంతముంకోల్వ రట్టకటకసామ-
10 ంత్తబెండార్ల్వ గండరగండ గండకాలానల విరోధి-
11 విలయానల సంగ్రామరామ సమరైకభీమ క-
12 [ళి]గలమొగదనై సిద్ధిచోడమిగశౌర్యూల
13 మల్లచోడమస్తకశూల బుద్ధకులకుద్దాల నా-
14 మాది సమస్తప్రశస్తిసహితంబున శ్రీమన్మహా-
15 మండలేశ్వర కొట దొడ్డభీమరాజు లంజ్యపెండ్లి-
16 ము ప్రోలాసానికి దమ తండ్రి అమడాల సోమినా-
17 యకునికిం దల్లి వోల్లానాకి ధర్మార్థ[ము]-
18 గాను శ్రీమదమరేశ్వరమహాదేవ . . . . .
19 ద్రాకర్ర మళ . . . దీ[ప] . . . . . .

No. 250.

(*A.R. No.* 273 *of* 1897).

ON A BOULDER IN A FIELD SOUTH OF DHARANIKOTA, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 [స్వ]స్తి సర్వలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువర్ద్ధ[నమ]హారా[జు]ల ప్రవర్ద్ధమాన విజ-
2 యరాజ్యసంవత్సరములు 3౦ యగు శ్రౌహి [శ్రీ]మన్మణ్డలిక భీమరాజును [చూ]ఉభీమ[రా]-
3 జుసు తుంనమ[భీ]మరా[జు]ను కొండ్రనాతవాడి రట్టవ్లు[కు] యెలవనెల వెట్టు [యె]ణ్డు-
4 [యె]ణ్డాది కొండ్రయకు సరియ . న వడుమట యేడుపుల్లాడ్లపట్టును పాటి దక్షినము
5 [గ]ణ్డుమడి ముప్పందుము దీ[క]కి సాడ్డి కొణ్డనూరి వసియపరడ్డిని కసుందల కొమ్మి-
6 రడ్డి మునుంగోటి యలస[ర]డ్డి పిట్టలూరి కొండ్రపరడ్డి రాపన పెగ్గడ మేడయయు
7 మంగడ్లకొమ్మన కొలచి పెట్టె కట్టె నూరెపెగ్గడ మేడ వ్రాలు కొణ్డనాతవా-
8 డి రాజులైనవారు యేణ్డాది భట్టపరడ్డివారికి దీని నడ[ప*]ని పంచమహాపా-
9 తకము సేసినవారు బానరాసి వ్రచ్చినవారు[।*]

No. 251.

(*A.R. No.* 274 *of* 1897).

IN THE MANDAPA IN THE RAJAGOPALA-PERUMAL TEMPLE AT MANIMANGALAM, SAIDAPET TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

1 ಶಾಂತಲಿಷ್ಣುರಾ ಖ್ಯಾಪ್ಯ [॥*] ಶ್ರೀಶಿ[ಶ್ರೀಶಿಖಾಮ[ಣಿ]ವಲ್ಲಭಸ್ಯ[ರ]ಶ್ಚ ರಾಜ್ಞಾಯಿರಾಜ್ಯಶ್ಚ [ರ*]ಜ್ಞಾಪ-
ಮಿಶ್ವರನ್ ಪ್ರಯೋರವ್ಯಕಾಪ ಪೆಖವಾಯಥಕಶ್ಚ ಚೆಲ್ವಾಣಿ-

2 ன்ற சகாலவ்ஷ ஆயிரத்து [மு]ன்னூற்று அய்ம்பத்தெழி[ன்]மெல் செல்லாநின்[ற இ]ராக்ஷ[ஸ*] வஸவ[ஈ]வரும குமட்டியற்று பூவுலவக்ஷத்து

3 உஷபமும் வெள்ளிக்கிழமையும் பெற்ற உத்திரத்து ஞள

4 ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து புலியூ[ர்]க்கொட்டமான குலோத்துங்கசோழவளநாட்டு குன்றத்தூரூட்டு மணிமங்கலமான [ஸ்ரீ]மதுசிகாமணி-

5 சதுவெ[ஃ]திமங்கலத்து வண்டுவராபதியெம்பெருமா[ன்*] கொயிலில் தானத்தார் [மண்]டலத்து இக்காட்டுக்கொட்டத்து காக்கலூராநாட்டு திருவெறும்-

6 ல் பதியுளளார்கில் சிறுநாச்சியார் [ம]களார் பா[ட்டி]மாநாச்சியாருக்கு வழுதலாலிய[ரி]லவிலேப்பிறமாணம் பண்ணிக்குடுத்த ப[டி] எங்கள்கொயில் திருவிடையாட்டமான

7 தென்கழனியில் திருநாமத்துக்கா[ணி]யான நிலத்தில . . . . . பன்னிரடிகைகரால் [ஒ]ழுகினபடி குழி இரணடாயிரத்துக்கு விலையாக கிரசயித்திட . . . . . கழனிக்கு . . . . .

8 பிறமண்ணியன் மதகு [உ]டக்குபொகையில் இந்த மதகு . . . . . க்கு வாங்கிச்சென்று அனுபடின) கடக்[கு]ம வாசிபடாத கற் பாகாப்பணம் முன்னூற்றுக்கும இ[க*]குழி இரண்டாயிரமும விலை-

9 ஆவதாகவும் இதுக்கு எப்பேற்பட்ட [கல்]லும இல்லை(க) கலனு[ண்] . . . . தீதொற்றுபடில காக்க[வே]ளகலனதி[ர்*]த்து குடுக்கக்கடவோமாகவும் இந்தப்பணம முன்னூற்றுக்கும் விலையான இந்தக்-

10 குழி இரண்டாயிரத்துக்கு வருங் கடமை பிரனவரி உள்ளுக்கு இவ் எம்பெருமானுக்கு தம்முடைய [தன்ம]மாகக் கால சந்திக்கு காள் ஒனுக்கு மூவன்மாகாவால் [அ](ம்)முது[ப]டி குறணியும்

11 நெய்யமுது உழக்குங் கறியமுது [த]யிரமுது [எரி]சும்பு இ[லை]யமுது அடைக்காயமுது இவ்வகைப்படிக்குத் தாம் இந்த வழிவமான்னயம் இவ்[வ]கொண்டு திருக்-கையில இம்மரியாதிகது இகது-

12 மு இரண்டாயிரத்துக்கு வரு[ங் கடன]ம பொன்வரி உளளத்துக்கு [இ]ந்நாளமுதலாக [ஒன்று]க்கு இருத்தக் குறுணி அமுது படியும் நெயமுது கறியமுது தயிரமுதம் இலையமு]-

13 து அடைக்கா[ய]முது . . . . . வகைப்படி சந்திராதித்தவ[ரை]யும் கம்முடைய உபயமாக நடத்தக்கடவோமாகவும் இந்த பி[ற*]மாதத்[தி]ல் ஒன்றாக ஒன்றுக்கு வரும் பிறமாதம் இருப[தா]-

14 மு[து*]ம் தாம் குயிலமக்தாம்பட்டத்துக்கு குடுக்கையில் இந்த பிறமாதத்[தி]நாமு[து*]-ம் இவ(ர்)ரெ சந்திராதித்தவரையும் பேறுகடவ[தா]கவும் இப்படி சமமாகித்து ஸ்திரமானனிய நிலவிலே-

15 ப்பிறமாணம் பணணினே[ம்*] பாட்டிமாநாச்சியாற்கு தானத்தாரோம இவை [கா]ணக்கு மணிமங்கலமுடையா[ர்] எழுத்து இவை . . . . . த்தாதர் எழுத்து வட(ம)மலை தாதர்

16 எழுத்து இவை குயிலமனதான்பட்ட[ர்] எழுத்து இப்படி அமிவென் சிரா[ம]பட்ட(ர்)ரென இப்படி அமிவென் செவபிபெருமாளபட்ட(ர்)ரென[ர்*]

No. 252.

(*A.R. No. 275 of 1897*).

ON THE SOUTH WALL OF THE SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்ரீவிஜ்ஞ[ர்*] ருகுசொறகாரி வருஷ மாகழிமீ உ சனி சொதனிடம் வண்டுவராபதி எம்பெருமானுக்கு திருப்பணிப்பிள்ளை அதிகாரியா மலுகாயகரும . . . நாறபது வேலையும் தானத்தாரும திருபடளவிளாச் சிறப்புவகை அதிகாரியா சிறப்-க-

2 சபையார சிறப்பு -க- ஸ்ரீபுணடர்கர் சிறப்பு -க- தானத்தார சிறப்பு -க- வெள்ளாழர் சிறப்பு -க- மணிமங்கலமுடையார்கள சிறப்பு -க- ஆக்ம படியார் சிறப்பு -க- திருக்-கைக்கொளர் சிறப்பு -க- எம்பெருமானடியார் சிறப்பு -உ- எண்ணெவாணியா சிறபபு -க- நாவிதா சிறப்பு -க-உ

3 இகத சிறப்புவகை அடைவில் சந்திராதித்தவரையும வரத ஸ்ரீசகரமெ நடத்துவிக்க கடவாகள்ஆக[வு]ம் நடத்தாபொழுது வி[ஷ்ணு]துரோகியும் சிவத்துரோகியும் ஆகக் கடவன்ஆகவும் உ

No. 253.

(*A.R. No.* 276 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திரிபுவனசக்கரவர்த்திகள்
2 மதுரை[யும*] பாண்டியனை முடித்த-
3 லையும் கொண்டருளிய குலொத்-
4 துங்கசொழதெவற்க்கு யாண்டு உ௰
5 ஆவது விறஷபகாயற்று பூற்வபக்ஷத்து உச-
6 மியும் வியாழ[க்*]கிழமையும் பெற்ற ஸ்வாதி நாள்
7 ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து குன்ற-
8 த்தூர்நாட்டு மணிமங்கலத்து வண்டுவரா-
9 வதி எம்பெருமானை திருவாராதிநம் பண்ணும்
10 ஸ்ரீவைகாநஸ கெசவபட்டரும் பிணாயூர்
11 ராகவபட்டரும் இவ்விருவொம் வண்டு-
12 [வ]ராவதி சன்னதியில சாயங்காலத்து-
13 க்கு இரண்டு திருவிளக்கும் விண்ணக-
14 ரத்தில் இரண்டு திருவிளக்கும் சந்திராதி-
15 த்தியவரையும் நாலு திருவிளக்கு செ-
16 லுத்த கடவொமாகவும் யிப்படிக்கு இவ்-
17 வூர் நிலவர்ண்ணர் எழுத்து[||*]

No. 254.

(*A.R. No.* 277 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE DHARMESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] கொற்சடபன்மரான திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீசுந்தரபாண்டியதெ-
வர்க்கு யாண்டு பதிநாலாவது மார்கழிமாதம் இருபத்து . . . . . .

2 ண்டசொழமண்டலத்து புலியூர்கொட்டமா[ன] குலொத்துங்கசொழவளநாட்டு குன்ற-
த்தூர்நாட்டு மணிமங்கலமான ஸ்ராமஸ்ரீவா . . . . . .

3 உடையார் த[ன்]மிஸ்வரமுடையநாயனார் கொயில் தானத்தொம் கொயில் பெண்டுகள்
மக்களும் புத்திரபுத்திரரும் நாயனார் திருமுனபு ஒடுக்கும் எழுந்தரு . . . . .

4 இவர்கள் பெறும்படி இக்கொயிலுக்கு முனனாக [நா]ள் முறைமை மணிமங்கல
மாணிக்கத்தின கொத்து வாணராயனும் அலிமான பூஷணமா . . . . . .

5 கர் அ[வத]ரையனும் திருநாழிகை மாணிக்கத்தி[ன்] கொத்துக்கு சொழகொனுமாய்
பொதும் இ[னி]யபெருமாள மாணிக்கத்தின் கொத்துக்கு . . . . . .

6 த்தொண்ட[த்*]தொகை மாணிக்கத்தின் கொத்துக்கு தெ[த]ாண்டைமானும் ஏகம்
பத்து . மாணிக்கத்தின் கொத்துக்கு இராசெந்திரசொழவாணராயனும் பொன்
னம்பலக் கூத்தமா[ணி][1] . . . . . .

No. 255.

(*A.R. No.* 278 *of* 1897).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] நிலகங்கரையன் ஓலை மணிமங்கலத்து வாரியனுங் கரணத்தானுங் கண்டு
விடை தந்ததாவது

2 தங்கஞாரில் பலதளி தெவதானம் நிலம் பன்னிரண்டு வெலியும் எட்டாவது ஆ[னி] இர-
ண்டாவது முதல் இனனாய நா[ர்*]க்கு

3 ஆயமும் காசுகடமையும பொனவரியும வெட்டியும் செக்குக்கடமையும் தறிக்கடமையும்
திருமடைவிளாச[த்*]தில்

4 பட்டிகுற்றமும் ஸ்ரீகாரியப்பெறும் மற்றும எப்பெர்ப்பட்ட அனைத்தாயங்களும் உடை-
யார் தன்மிஸ்வர-

5 முடையநாயனார் கொயில் திருப்பணிக்கும் உடையார் ஸ்ரீகயிலாயமுடையநாயனார்
கொயில் திருப்பணிக்கும் உடலாக

6 [விட்]டொம் இபபடி செய்வதெ இவை நிலகங்கரயன் எழுத்து [||*]

---

[1] This inscription is fragmentary.

No. 256.

(*A.R. No.* 279 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதுராந்தகப் பொத்தப்பிச்சொழன் ஓலை மணிமங்கலத்து வாரி-
2 யனுங் கரணத்தானும் கண்டு விடை தங்களூரில் பலதளி தெவாகள தெவதானம் நிலம்
3 பன்னிரண்டு வெலியும் இரண்டாவது தைமாதம் முதல் பொனவரியும் வெட்டியும் ஆய-
மும்
4 பட்டிகுற்றமும் ஸ்ரீகாரியபெறும் உள்ளிட்ட அனைத்தாயங்களும் மகனார் நிலகங்கரயர்
தங்களூரில்
5 (த்)திருப்பணிக்கு உடலாக விட்டொம் இன்னாள்முதல் இன்னிலததால் வந்த அனைத்தா-
யங்களும ஊருடன் கூட்-
6 டாதொழிவதாகச் சொன்னொம் இப்படி செய்வதெ இவை கண்டகொபாலன் எழு-
த்து [||*]

No. 257.

(*A.R. No.* 280 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] [ரு]துரொற்காரி வருஷம மார்கழி மீ உ-உ சனி ரொசணியும் அஞ்ஞா-
[ற்*]றுநாற்பது சபையும் முன்றுகொயில் தானத்தாரும் திருப்பணிப்பிள்ளை அதிகாரி-
யார மல்லுநாயக்கரும்
2 மணிமங்கலமுடையார்களும் மார்கழிமாஸத்திலெ தன்மிசுரமுடைய நயினாற்கு திருப்-
பள்ளிஎழிச்சி சிறப்புககு வகைஅதிகாரியார் சிறப்பு -க- சபையார் சிறப்பு -க- தானத்-
தார் சிறப்பு -உ- வெள்ளாழர்
3 சிறபபு -க- மணிமங்கலமுடையார்கள் சிறப்பு -க- கைக்கொளர் சிறப்பு -உ- தெவரடி-
ய[ார்] சிறப்பு -உ- மலையாந்தாங்கல சிறப்பு -க- தலைகாரியள் சி[ற*]பபு -க- எண்ணை-
வாணியர் சிறப்பு -க- உ இந்த சிறப்பு உள்ளது வந்த இ-
4 ராசகரம் சந்திராதித்தவரையும் நடத்திவிக்க கடவராகவும் யிந்த சிறப்பு நடத்த[ா*]தவன்
வி[ஷ்]ணுதுரொகியும் சிவதுரொகியும் ஆவன உ

No. 258.

(*A.R. No.* 281 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] திருபுவனச்சக்கரவத்தி நாயனார் சிரங்கநாதர்ஆன யாத[வ]ராயர்க்கு
இயாண்டு பதின்எழாவது மணிமங்கலத்தில உடையார தன்[மி]-
2 சுரமுடையநாயனார கொயிலில் ஸ்ரீரூத்ரர் ஸ்ரீ[ர*]ஹெஸ்வ[ர*]ரூபி கைக்கொளரும்
கைககொளமுதலிகளும இவவனைவரும் இவ்வாண்டை ஆனிமாதம நம்மிற் பொருந்தி
அறுதி இ-
3 ட்டபடி மன்னனார் திருநாள முன்பில்லாண்டு மரிகாதி ஒழிந்து புதுமைஆக எழுந்-
தருளினபடிஆலெ ஆண்ணை இட்டஅளவில் இ(வ்)வர்கள ஒருத்த-
4 ரை வெட்டித் திருமடைவிளாகத்திலெ இட்டு வைக்கையில் கொயில் திருக்காப்புக்-
கொண்ட இது திருக்காப[பிநு]க[கு] செத்த செம்பா[தி*]க்கு சந்திராதித்தவரையும்
நடத் . . . . . .
5 மெட்டில் நாரணி[கு]ண்டில் [கு]ழி இருநூறும் குற்றெவல் தடிஞன்[1]

No. 259.

(*A.R. No.* 282 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 திருவா[ய்*]க்கெழ்வி முந்நாக த்ரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் மதுரையும் ஈழமு[ம்*] பாண்-
டியந்[2] முடித்தலையுங் கொண்டருளிய ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவர்ககு யாண்டு
உ௰௯-வது மினநாயற்று உ௵வ௵ஷத்து ஸத்தமியும் புதந்கிழமையும் பெற்ற மிரு-
கசிரிஷத்து நாள்

---

[1] This inscription is left unfinished.

[2] The syllables யந்முடி are written above the line

2 ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து செங்காட்டுகொட்டத்துப் பொருங்குன்றத்துக் கணனந்தை குப்பகென் இம்மண்டலத்து குலொத்துங்கசொழவளநாட்டு மணிமங்-
கலத்து உடையார் தன்மிசுரமுடையார்க்கு சிறுகாலை-

3 க்கு வைத்த லந்திவிளக்கு இரண்டுகசு முக்காளில் இக்கொயில் திருவுணழிகையார் பக்கல் நாங் குடுத்த பழங்காசு இரண்டுமை பசு நாலும் கைக்கொ-

4 ண்டு இலந்திவிளக்கு இரண்டுமை சந்திரா[தி*]த்தவற் செல்லக்கடவதாக லம்மிதி[த்*]-
தோம் இக்கொயில் திருவுணழிகையோம வ

No. 260.

(*A.R. No.* 283 *of* 1897).

ON A PILLAR IN FRONT OF THE VAIKUNTHAPERUMAL TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ‖ லூஸ்ரீ ஸ்ரீ[‖*] திரு மன்னி வளர இருநில
2 மடந்தையும் பொற்செயப் பாவையும
3 சிரத்தஞ்சி செல்விபு[ங்] தன் பெருகதெவி-
4 யரா(க்)கி யின்புற நெடுகுய(ர்)[ரு]ழியு ளிடைகு-
5 றை நாடிந் துடர்வனவெலிப் படர் வனவாசிபும் சுள்ளி-
6 ச்சூழ் மதிட் கொள்ளிப்பாக்கையும் [ரு]ணைற்-
7 கருமுரண் மண்ணைகூடகூமும் பொருகட லீழத்தரை-
8 யர்த முடியு மாஙகவர் தெவிய சொங்கெழில் மு-
9 டியு முன்னவாபகல் தெனனவன் வைத்த சுகரமு-
10 டியு[ம*] இந்திரனுரமு ணெண்டினை[ர] யீழமண்டல முழுவது
11 மெறிபடை கொளன் முறைமையிற குடுங் குலதன-
12 மாகிய பலாபுக[ழ்*] முடியும் செங்கதிர் மாலையும் சங்கதி-
13 ர்வெலைத் தொல்பெருங்காவிற் பலபழஜீவஞ் செ-
14 சருவிற் சி[ன]வி னிருபத்தொருகா லரைசுகளை கட்டி பரசு-
15 ராமன (மெ)மெல்வருஞ சாஜிமற் றிவரண் கருதி [யி]ருத்திய செ-
16 ம்பொற் றிருத்தகு முடியும் பயங்கொடு பழிமிக முயங்கியி-
17 ல் முதுகிட்டொளித்த சயசிங்க னளப்பெநும் புகழொடு-
18 ம பிடிய விலட்டபாடி யெழரையிலகூழ கவகெதிசுலப்-
19 பெருமலைகளும் விகிரமவிர் சகூரகொட்டமு முதிர வடவல்லை[1]

No. 261.

(*A.R. No.* 284 *of* 1897).

ON THE WEST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்ரூஸ் ஸ்ரீ [‖*] . . . . . செலலாகின்ற கெராதனவருஷம் மாசி[மீ*]
உ உ புரவரிவிண்ணகர எம்பெருமானகொயில் எம்பெருமானடியாள் யெந்

2 ஜராமஜிவாமணி [2]மானிக்க[த்*]து[க்*]கு ணு[ள்]வழி பெறும் பிறவாஉ[த்*]து[க்*]கு
சிலவாக பனஙகாட்டு எரிவதிகசு மெற்கு உ-கண்ணு-

3 [ர]மில் வட[க்*]கு கழுவ(ல்)லில் கிழ[க்*]கடைய முறை [ஒ]ன்று[க்*]கு விட்ட குழி
ாருயி-ம் கழகு முதல ணுலா[ந்*]தெருவில னடு-

4 வி[ல்] தாராசத்துக்கு தெற்கடைய விட்ட மனை ஒன்று இந்த முறை இ[து] மு[த*]ல்-
மை சொழ[3] சொனணு(ர)ரு[4]

No. 262.

(*A.R. No.* 235 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 கொமாறபன்மா திரிபுவனச்சக்கரவ[ர்த்*]திகள் ஸ்ரீகுலசெகரதெவர்க்கு யாண்டு முப்-
பத்து ஒன்பது ஆவது மணிமங்கலமான ஜராமசிவாமணிச்சதுவெ-ர்திமங்க-

2 லத்து மஹாலைஹையா[ம்*] [வி]லவெஷ்ட பிள்ளையா கிலகங்கையர் பண்ணியாய
எஙகளூரில் ஆலவதிகசு தெற்கு முன்றாம கண்ணுற்று தொட்டம் குழி எண்ணூ-

---

[1] The rest of the inscription is not engraved.
[2] Read மாணிக்கத்தக்கு.
[3] Read சோர்வு.
[4] This inscription is left unfinished.

3 றும் நிர்கொள்வ[த]க்கு[1] தெற்க்கு தலைஅணைவாய்க்காலுக்கு மெற்க்கு தொட்டம் குழி எழுநூறும் ஆக தொட்டம் [இர]ண்டினால் குழி ஆயிரத்து ஐஞ்ஞூறும் இவ்வாண்டை மாசிமாதம் முதல் முதல்பிள்ளை-

4 யான பெருமாள் தாதாக்கு பிள்ளையார் இறையிலி மடப்புறமாக குடுத்து அருளின[2] திருமுக[ப்*]படியெ நாங்களும் இன்னாளமுதல் இத்தொட்ட[க்] குழி ஆயிரத்து ஐஞ்ஞூறும் முதலியார்க்கு காணிய[ா*]க குடு-

5 த்தொம் [யி] ஸபையொம் [பிளை]யர் உ இவை மணிமங்கலமுடையான எழுத்து [||*]

No. 263.

(*A.R. No.* 285-*A of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 நீலகங்கன ஓலை மணிமங்கலத்து வாரியனுங்கா . . .

2 தங்களூரில் நம்முடைய பண்ணைத்தொட்டம் இரண்டினால்

3 குலசெகரதெவர்க்கு யாண்டு முப்பத்து ஒனபதாவது மாசிம . . .

4 பெருமாள்தாதர்க்கு மடப்புறமாக ஸவர்மானியமாக குடுத்தொம் . . .

5 ல்லையிலும் கல்லும் நாட்டுவித்து திருமலையிலும் கல் . . . .

6 இப்படி செய்வதெ இப்படிக்கு திரு எழுத்து [||*]

No. 264.

(*A.R. No.* 286 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.[3]

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொசசடபன்மரான திருபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீசுந்தரபாண்டியதெவற்கு யாண்டு பதினொன்றாவது பங்குனிமாதம் தொண்டைமண்டலத்து புலியூர்(ற்)க்கொட்டம் தட்டுக்கெட்-

2 டருள வாணராயதெவா விண்ணப்பஞ் செ[ய*]ப யி[ளைய]பெருமாள் திருவாய்மலர்[ந்த]ருளின(ப்)படிக்கு தெவா வாணராயதெவற்காக பறறுக் கெள்கவந்த முதலிகளில் உடையார் மணலக்குடையார் கொங்கராயர் தெவர் வாணராயதெவர்பெரா-

3 ல் அமைத்த நாராயணந் எனறிட்ட அளவுகொல் பதினாறடியும் வில்[த]டியும[||*]

No. 265.

(*A.R. No.* 287 *of* 1897).

IN THE SAME PLACE.

1 ஶுபமஸ்து [||*] ருதிரொற்காரிஸம்வற்ஸரத்து சனி ரொசணி நாள் திருப்பணிப்பிளளை அதிகாரியார் மல்லுநாயக்கரும் அஞ்ஞூற்றுநாற்பது சபையும் தானத்தாரும மணிமங்கலமுடையானும் மார்கழிமீ சிறபபுக்கட்டளை அதிகாரியார் சிறப்பு - க - சபையூர் சிறப்பு - க - தானத்தார் - சிறப்பு உ - கொயில்க்கணக்கபிள்ளை

2 சிறப்பு - க - எம்பெருமான் அடியார் சிறப்பு - க - ம் சாதுறுமாத தை ஏகாதெசி - ச - ம் இந்த உபையம் வந்த யிராசகரமெ விசாரிது நடதுவிக்ககடவர் ஆகவும் விசாரிது நடத்தாதவன் காஞ்சிபுரததிலெ பசுவையும் காசியிலெ பிராமணனையும் கொன்ற தொஷத்திலெ பொவன் உ

No. 266.

(*A.R. No.* 288 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.[4]

1 ஸுவஸ்தி [||*] ஸ்ரீமந்மஹாமண்டலெஸ்வர ஶஜவெடெகண்டருளிய ஸ்ரீவிரப்ரதாபதெவராயமஹாஇராய[ர்] ப்ரதிவிராஜ்யம் பண்ணியருளாநின்ற ஶகாப்தம் ஆயிரத்து முன் . . . . . .

---

[1] Read வதிக்கு.

[2] Read அருளின.

[3] On the left side of the inscription are engraved two fish with a god in the centre.

[4] This inscription is mutilated at the right end.

2 தையீ அவ ணிஸிங்[க]லமான மாரமஸிகாமணிச்சதுவேதிமங்கலத்தில் மஹாலஷ்மி-
யொம எம்மில் பொருளதி ஸிலாசாஸநத்ழ பணிநபடி ஸ்ரீடையய . . . . . .
. . .

3 விருதது கேஸரஹர[ர*]ஸிப்படா வதநகிறதும் குலிஸது நலங்கிநபடியாலெ இதநான்-
முதல் கியாகியடைவது கம் பணியல்ல ஆம்ருமல் பொக குடியில் தானெ இருதத
கு . . . . . .

4 கமும் பிடாகைபற்று விதி[டி]வர்க[ள்*] மற்று[ள்*]ளதும இருதவர்கள் காணிமெலெ
யிறுத்துக் கொள்ளக்கடவர்ஆகவும பொகுடி கு[டி]ப்பொற வருஷத்துக்கு . .
ஸிகை பிறந்த முதலுக்கு . . . . . .

No. 267.

(*A.R. No.* 289 *of* 1897).

ON SIX STONES BUILT INTO THE WALLS OF THE SAME TEMPLE.[1]

1 [கி]ருமகள்பொவ[ப் பெ]ருநிலச் செ[ல்*]வியும தனக்கெ உரிமை பூண்டமை மனக்-
கொளக் காத(ள்)ஹர்சாலே கலமறுத்தருளி வெங்கைநாடுங் க[ங்க*]பாடியு ளம்ப-
[பா*]டியு கடிகைபாடியுங் குடமலைநாடு ஹண்டாற் கொண்ட தன்னெழில வளருழி
எல்வாவியாண்டு ஹொழுதகை விளங்கும [யாண்டெ*] செழிஞரைத் தெசு[கொ*]ள்
(ள்) [கொ] . . . . . .

2 . . . . கியாண்டு ஙிரு-வது இஷஹாயற்று வ-ஒவ்-ஸ்வக்ஷத்து [உ]ஸதிய[ம்*] வியா-
முர[க்*]கிழமையும் பெற்ற அத்தத்தின் நாள் செங்காட்டுகொட்டதது மாக[ணூர்]ர்[கள]-
ட்டு வரஹுடெயம் மணிமங்கலமாகிய உலொமஹிஹாடெவிஸதவேதிமங்கலத்து
ஸஹாலஷ்மிப் பெருமக்களொம் இற்றைநாளால் பகல் எம்மூர் ஸ்ரீடொம்மவி . . .
. . . . . .

3 . . . . ஞன் தண்ணிர்ப்பஹவிலெ [ய]ஸ்-செய்து கூட்டக் குறைவற கூடியிருந்து
எம்மூர் திருவாய்ப்பாடி ஸ்ரீகரஷ்ணப்பெருமாஞுக்கு கிசதம் படி நாட் பெருமமு-
தும் ஒரு நுஹாவிளக்கும் முட்டாமை இடு[உ]வற்க்கு ஸ்ரீகாய-ர்ரும் கடைக்காணகடவ
கரணபெருமக்களெ முட்டாமைக் கடைக்கண்டு குடுப்பார்களாகப் பணிப்பணியால்ப்
பணித்து வினாடெ . . . . . .

4 . . . . சாவது இடெவருடைய ஹஸ்தி இவ்வூர் பாகிரிக்[க]ழகி மெலிகாலின் கிழ்-
கிறகு சாட்டாணி . கி பெருமான்பக்கல இடெவர் விலெகொண்டு[டை]ய இறை-
நிலம் நூறு குழியும் பனங்காட்டெரிவதியின் மெல்கிறகு சாணூரமா[த்]தெருமான்
ஹொடெயோஜியார்பக்கல் இடெவர் பெற்றுடைய இறைநிலம நூறு குழியும் இவ்-
வூர் தென்பிடாகை ஆத்தனஞசெரி கருணகரவ[ர*]ய்கா . . . . . .

5 . . . . ற்று கன்னரவதிக்கு கிழக்கு மூன்றுஞ் சதிரத்து வாஹரிணை ஆதிச்சகுமார-
கரமவித்[தன்]பக்கல் இடெவர் விலெகொணடுடைய ஹஸ்தியில் நூறு குழியும் காலா-
ங் சதிரத்து பத்த[ங்கி இளை]யகுமாரதொணகிரமவித்தன்பக்கல் இடெவர் விலெகொ-
ண்டுடைய நிலம நான்நூறு குழியுமாக இ[வ்]எண்ணூறு குழியாலும் வந்த இறைய்-
உரவும் காலியூர்கொட்டத்து எரி . . . . . .

No. 268.

(*A.R. No.* 290 *of* 1897).

ON THREE STONES IN THE SAME PLACE.

1 வஷ்ஸி ஸ்ரீ [ர்*] திருமகள்பொலப் பெருநிலச் செல்வியு ஹனக்கெ யுரிமை பூண் . . .
. . . . . ளம்பபாடியு . . . . . பாடியுங் குடமலைநாடுங் கெ . . .
. . . . .

2 ம் எண்டிசை புகழ்தர ஈழமண்டலமும் இலட்டபாடி எழரையிலக்கமு ஹிண்டி . . .
. . . . . விளங்கு மியா . . . . செழிஞரைத் தெசுகொள் ஸ்ரீ கொஇ
. . . . . .

3 கிய ஸ்ரீ இராஜராஜராஜதெவற்கு யாண்டு உடெ ஆவது செங்காட்டு[க்*]கொட்டத்து
மாகணூர் . . . . . ள் கூடெச இற்றை . . . . . எம்மூர்
திருவாப்பாடியிலெ யதிசெய் . . . . . .

4 து இவ்வூர் திருவாய்ப்பாடி ஸ்ரீகரஷ்ணப்பெருமாஞுக்கு இவ்வூர் கொவத்தலே உழுதகாக-
மண்டைக்கிசம . . . . . [று] குழியும . . . . . .
கிழைக்காலின் கிழ்கிறகு தொண்ணூற்று . . . . . .

[1] This inscription is written over an erasure.

5 இவடி நூற்று[த்*] தொண்ணூற்றைந்து குழியிலும் பொந்த ஹொகம் கொண்டு இந்த ஸ்ரீக்ருஷ்ணப்பெருமாளு . . . . . யு ஸம்கிரா[ந்தி*]யும் . . . . ஸம்[க்]ரமமும் அற்றைநாளா(ல்) விரண் . . . . . .

6 ச் செய்வித்து [ய]மனம செயது இரண்டு ஸம்கிரமத்திநாளும் ஒரொநாள் நிசதம் தூணிப்பத . . . . . இஹ-ஸ்ரீ சந்த்ராதி . . . . ள்ள-ள[வு]ம இறைஇழித்தி ஸிலு[ா*]லெவெ செ . . . . . .

7 ம் ஸபையார் பணிக்க எழுதிநென் இவவூர் வபி(ம்)வெ ஸ்யஸ்தன் அத்தக்கூர் ஸ்ரீமா-தவன் இல . . . . . .

No. 269.

(*A.R. No.* 291 *of* 1897).

ON A STONE IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வ[ஸ்தி*] ஸ்ரீ [||*] குலொத்துங்கசொழதெவற்கு . . . . . ௰௯-தாவது கு[லொ*]-த்துங்கசொழவளநாட்டுக் கு-

2 ன்றத்தூர்நாட்டு மணிமங்கலமா . . . . . னை இருமடிமென்கண்டசொழச்சரு-ப்பெ-

3 திமங்கலத்து ஸஹாஸபையெ . . . ற் திருவாய்ப்பாடி ஆழ்வாற்கு தெவதாநமாக

4 இறை விழுத்திக் குடுத்த வி[ளை]நிலம் . . . . . வ்வூர்ப்பாதரிக்கழனி நடுவிற்-காலுக்கு

5 கிழக்கு காரம்பிச்செட்டு அருளாளபட்டன் . . . . ாறும் இங்கெ அரணைப்புறத்து ஸ்ரீதரகிரம[1]

No. 270.

(*A.R. No.* 292 *of* 1897).

ON TWO STONES IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொராஜகெஸரிவ[ந்ம]ற்கு [யாண்டு] அஞ்சாவது செங்காட்டுக்கொட்-டத்துத தன்கூற்று மணிமங்கலமாகிய ஹொகஸஹாதெவிஜ-

2 துவெ-திமங்கலத்துத் திருவாய்ப்பாடி ஸ்ரீக்ருஷ்ணப்பெருமாளுக்கு சந்த்ராதித்தவர் ஒரு நொந்தாவிளக்கு எரிப்பதற்கு இவ்வூர் இரு[நது]

3 வாழும் சி[ர]டி கண்ணன் மகன் எழுகிளை சிங்கமன்றாடி வைத்த சாவா மூ[வா*]ப் பெ-ராடு தொண்ணூ[று] இந்த ஆடு இவனும இவன் மககளும் இவன்

4 மருமக்களும கையுற்[று]நின்[று] நிச்ச[ம்*] உழக்கு நெய் பொற்ககாலொ டொக்கு மு-ழக்கா லட்டுவார்களாவும் இந்த [தெ]வர்க்கு ஸ்ரீகாய்ய-ஞ் செ[ய்*]யுங்-

5 கணப்பெருமக்களெய் இந்த ஆக்கு ஆக்[கி]

6 மு[ட்]டாமெய் [சந்*]திரா[தி*]த்ய[வரை*] குடுப்பதாகவும் [இந்த]

7 எழுகிளை சிங்கமனறாடியும் இ[வ*]ன மக்க-

8 ளும் இவன் மருமக்களும் இந்த ஆடு கொ-[2]

No. 271.

(*A.R. No.* 293 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE KAILASANATHA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [||*] ருதுரொ[த்*]காரிவருஷம் சனி ரொசணியும மார்கழிமாதம் உ-தியதி திருப்பணிபிள்ளை அதிகாரியார மல்லுநாயக்கரும் அஞ்ஞூற்றுநாற்பது சபையும் தானத்தா-

2 ரும் மணிமங்கலமுடையாளும் திரு[ப்*]பள்ளி எழிச்சி சிறப்புக்கு வகை அதிகாரியார் சிறபபு - க - சபையார் சிறப்பு - க - தானத்தார் சிறப்பு - உ - [||*]

---

[1] Stones are lost in the middie and end of this inscription.

[2] The inscription is incomplete.

No. 272.

(*A.R. No.* 294 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸ்ரீகுலோத்துங்கசோழதேவர் திருமகளார் திரிபுவனமாதேவியார் கண்ட கட்டளை வானவன்மாதேவி கண்டகாடு கொண்டு கொண்டகாடு குடாதான் வாய்க்குத்தப்புவாயர்கண்ட முவராயர்கண்ட பூறுவத்துக்கிழக்கு உத்தர ஸ்ரீவிரப்பிறதாப அச்சுதய-தேவமஹாராயர் பிறதிவிராசசியம் பண்[ணி]யருளாநின்ற காலத்தின் மேல்செல்லா-நின்ற சகாதம் ஆசாசயிரு மேல்செல்லாநின்ற விரோதிவருஷம் தைமீ கூவ் பூறுவ-வகூத்தில் வதமியும்[1] உத்தரட்டாதியும் புதவாரமும் பெற்-

2 நாள் ஸ்ரீகுலோத்துங்கசோழ [இ]றுவர் கண்ட அ[ஸ்]தாயண தியாகமாச-மிதர இம்மடி தொராத சிந்தையதெவமகாராசர் புலியூர்கொயடமாக குலொத்துங்க-சொழவளகாடில் குன்றத்தூர்காடில் மணிமங்கலமாக ஸ்ரீபெரிகாமணிவள-நாட்டுக்கிழங்கவத்தில் கயிலை ஸ்ரீகயிலாயனுதற்கு கம்மிட உபையமாக பூசை [கி]ரு-த்தப்பணி திருளள் கடத்துகையில் மணிமங்கலம உள்ளூர் பலபடடை குடிமக்கள் சம்-மாதம் உள்பட கம்மிட வதினை குமாரர் வதினை நமமிட அதிகாரி சிங்காசர் கர-சையர்

3 வதினை மற்றும் கம்மிட வாசலில் [உ]ண்டான சகலவதினையும் உள்பட நிற்செயித்த ராஉ இந்தப் பணம் நூற்று இருபதும இட்டு தை[த்*]திருநாள் கடதகாகடவொமா-கவும் நமக்குத் தலையாரி மூலபண்டித கிம்மன் தரும . . க்காறக்காணிக்கைகாகு கில-வாகவிட்ட இவ்வூர் சூலக்கல்லுகு வடக்குவாடான முகட்டுவரியும் காம்பறைகாலி-[படி]மான்னியம் குழி அஞ்ஞாறும் பகலவிளக்கும நிவத்திபத்துக்கும் கடத்தக்கட-வொமாகவும் இந்தத் தன்மம் சந்திராதித்தவரையும நடத்தக்கடவர்கள்-

4 ராசாக்கள் சந்தானபரம்பரையும் கடத்தக்கடவர்களாகவும் இந்தத் தன்மம் ராமததா சந்திராதித்தவரையும் கடத்தக்கடவர்களாகவும கடத்துகையில் தாங்கள் இந்த ராம-மத்திலெ [அப]காயம் அன்னியாயமாக ஒனறுகடும் கொள்ளகடவொம ஆல்ல இந்த உபையதத்துக்கும் இந்த ராமதத்துக்கும அகிதம பண்ணினவன் உண்டாஞல் கெங்கைக்கரையிலெ தன்னிட மாதாவையும பிதாவையும பிறம[ர]த்தி கொவ[ர]த்தி பண்ணின தொஷத்திலெ பொகக்கடவ-

5 நாகவும் இப்படி சம்மதித்து கல்லு வெட்டுவித்தொம ஸ்ரீகயிலாயனுதற்கு கிம்மதய-தெவமஹாராஜர் திருளளுக்கும் பூசைக்கும் மணிமங்கலத்து சகலபூ பண்டிராசாக்-கள் சந்தானபரமபரையும் கடத்தக்கடவர்களாகவும்[||*]

No. 273.

(*A.R. No.* 295 *of* 1897).

ON THE NORTH AND WEST WALLS OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஸ்ரீகுலோத்துங்கசோழதேவர் திருமகளார் திரிபுவனசக்கரவர்த்தினி சகியராமவிபாட வாய்க்குத்தப்புவாயர்கண்ட [மு]வராயர்கண்ட பூறுவத்துக்கிழக்கு உத்தர ஸ்ரீவிரப்பிறதாப அச்சுதராய-தெவமஹாராயர் பிறதிவிராசசியம் பண்ணியருளாநின்ற சகாதம் ஆசாசயிரு மேல்செல்லாநின்ற விரோதிவருஷம் பங்குனிமீ உபரவ ஸ்ரீகுலோத்துங்கசோழ ஆலவாயகண்ட கம்பணருளாயனான திபாகமாவ[ர]தர இமமடி தொராதத சிந்தை-யதெவமஹாராஜர் மணிமங்க-

2 வழி வணடுவராவதி எம்பெருமான பாடிவெட்டை கங்காராஜனின மண்டபமும கரி-லாருகத்து னவாயா யாடைபறும் தளைப்பிராமுடையாகிலுக்கு கிராமதிராஜா-விதி மண்ட[ப*]மும் பிறநிருத்த பெருமாளுக்கு குமாரவவாப்பா மண்டபமும் மெக்கு இரணடு மணடபத்திலெ நிணணீறடதத்தும வைத்து [கங்]காகுளத்துக்கு மெறகு கங்காராஜனின் மணடபட அளவாக இரண்டு புறமும சாலைமரம் வைத்து மண்டபதது முன் தொப்பு உணடானதும மராபபிராக்கவும் சந்தைக்குப்பம்

3 ஊரவரைக் கட்டளை திலைகரிலை தாகன கடகத்துக் குடிக்கும வறதினையும [வ]ரவுப்பா வற்கினையும கரசயா வற்கினையும கடணிக்கா வற்கினையும உண்டான பல வற்கினை-யும உட்பட வருஷம் ஒன்றுக்கு நாடுபதான ரா உபய இப்படை திருபதிகாரும் தாங்களெ பெறறுகொண்டு யிந்த ஸ்ரீ மண்டபமும தொப்புச சாலைமரம் உணடா-னது எல்லாம் மரம்வைத்துப் பரிபசெய்யக் கடவர்களாகவும் இம்மகிகாரிக்குச் சந்திரா-தித்தவரையும் பண்டிராசாகள் சந்தான பரமபரையும் கடத்தக்கடவொமாகவும் தம்-கள ஊரி-

[1] The syllables யும் and வும் are mostly expressed by separate symbols.

4 லெ கட்டளையிட்ட ய உ௰ச [அ]ழிந்து ஆளஅமஞ்சி எற்சொறு மற்று(ம்) மொரு ஆவ-
னாயம அன்னி[யா*]யம எனறு கொள்ளக்கடவொம் அல்ல இந்தப் பணம் இருபத்து-
நாலும் இராசகரத்தார் பாதியும் ஊரார் பாதியும் குடுக்கக் கடைவொம்ஆகவும் இந்-
தத் தர்மத்துக்கு யாதொருவன ஆஹிகழ பணணினவனனுண்டானால் தங்கள் மாதாபி-
தாவையும் மொவதையும் ப்ராமணரையும் கெங்கைக் கரையிலெ கொன்ற தொஷத்தி-
லெ பொகக்கடைவனாகவும் தன்னுடைய அபிமாநத்தை நிசற்கு குடுத்தவன் [||*]

No. 274.

(*A.R. No.* 296 *of* 1897).

ON TWO STONES BUILT INTO THE INNER WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 . . . . . தளூர்சாலை கலமறுத்தருளிய வெங்கைநாடும் கங்கபா-
. . . . . .

2 . . . . . ராஜராஜ ராஜகெஶரிபந்மற்கு யாண்டு பதி(ன்)னை[ஞ்] .
. . . . . .

3 . . . . . வண்டுர் தியங்குடையான் நம்பன் திரன் எ . . .
. . . . . .

4 . . . . . டத்தால் நூறறு முப்பது [குறு]ணி[1] . . . . . .

No. 275.

(*A.R. No.* 297 *of* 1897).

ON A STONE IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] விக்கிரமசொழதெவற்கு யாண்டு ரு ஆவ்து கு . . . . . .

2 ங்கலத்து ம(ா)ஹாஸபையொம் இவ்வூர் ஸ்ரீகபிலாயமுடையா . . . . . .

3 கல்வெட்டி குடுத்த நிலமாவது குலொத்துங்கசொழவிளாகத் . . . . . .
. .

4 இங்கெ காரம்பிச்செட்டு சி(ர்)ரிளங்கொ ஸஹஸ்ரன் குழி உா . . . . . .
. . .

5 [ஞ்]செரிக்காலுககு கிழக்கு இராயூர் திருவெங்கடக்கிரமவி . . . . . .
.

6 ளாகத்தில் ஜயங்கொண்டசொழவாக்காலுக்கு மெற்கு ெ[1] . . . . . .
. .

No. 276.

(*A.R. No.* 298 *of* 1897).

ON A STONE BUILT INTO THE FLOOR OF THE BILVANATHESVARA TEMPLE AT TIRUVALLAM, GUDIYATAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, p. 97, No. 46.

No. 277.

(*A.R. No.* 299 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE NAKULESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. Vol. III, p. 109, No. 54.

No. 278.

(*A.R. No.* 300 *of* 1897).

ON THE SOUTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. p. 120, No. 59.

---

[1] This is only a fragment.

No. 279.

(*A.R. No.* 301 *of* 1897).

ON THE WALL TO THE NORTH OF THE TANK IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. p. 120, No. 60.

No. 280.

(*A.R. No.* 302 *of* 1897).

ON THE SAME WALL.

Ibid. p. 121, No. 61.

No. 281.

(*A.R. No.* 303 *of* 1897).

ON THE NORTH WALL OF THE MAHA-MANDAPA IN THE SAME TEMPLE.

Ibid. p. 122, No. 62.

No. 282.

(*A.R. No.* 304 *of* 1897).

ON A SLAB BUILT INTO THE FLOOR OF THE SAME TEMPLE.

1 [ஸ்வ] . . . . கொவிசைய நந்-
2 . . . .
3 ஃ . ருமர்க்கு யா-
4 ண்டு பதினெழாவ-
5 து இளையநூர்நாட்டு இ[ளைய]னு-
6 ரிருந்துவாழு[ம்*] மொனையார் ம-
7 [கன்] வினையாதித்யன் திக்காலி-
8 [ய]டிகளுக்கு ஒழுக்[க]வி நன . . .
9 . ரி அரிசியு மாழாக்கு நெயும்
10 . க்கு தொண்டைபூவுந் நியதி .
11 [தி]க்காலி அடிகளுக்கு வழி-
12 பாடு செய[வதாக] குடுத்தாந் . .
13 . லு பட்டி . . . . ஸ்வர்க்கு [பூச]-
14 னை செய்யக் கொடுத்[தாந்]-
15 . தனையும் மொருநாள முட்-
16 . . மாயிற கங்கைஇடை[க் குமரி][1]

Nos. 283-284.

(*A.R. Nos.* 1 and 2 *of* 1898).

ON THE WEST WALL OF THE VAIKUNTHAPERUMAL TEMPLE AT UTTARAMALLUR, MADURANTAKAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

Published in the *Annual Report* of the Director, General of Archaeology in India for 1904-05, pp. 131 ff.

No. 285.

(*A.R. No.* 3 *of* 1898).

ON THE SAME WALL[2].

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசெயகம்பவர்ம்[ர்*]க்கு யாண்டு எட்டாவது காலியூர் [க்]கொ-
ட்டத்து தன்கூற் றுத்தரமெருச்ச[து]ர்வ்வேதிமங[க*]லத்து ஸபையோ மெழுத்து எ-
ம்மூர் ய[ா*]னுங்கணத்தாருள
2 [எ]ம்மூர்த தென்பிடாகைப புலியூர மஹாதெவர்க்கு குமுமூர் கஜிசித்தஸ்வர்க்ரதுக்கள்
குரவ்வஸரி [ந]ரசிங்கசதுர்வ்வேதிச்சொமாசியார் பங்கின்வழி விற்றுக்கொண்டுடைய
இர-
3 ண்டு பாடகமும் இவ்வஜிசித்தஸ்வர்க்ரதுக்கள பக்க[ல்*] உரவுங்கொண்டு இரண்டு
பாடகத்[த]ாலும் வந்த இறை எப்பெற[ப*]ட்டதும காத்துகுடுப்பொமானோம்
4 ஸபையோம ஸபையார் பணிப்ப எழுதினென ஸ்ரீபாடக[ப்பெருந்த]ச்சன்
முள்ளூரனென ||—

---

[1] This inscription is damaged and obstructed by a pillar.

[2] *Pulli* is marked in this and other inscriptions of this king.

No. 286.

(*A.R. No.* 4 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 கொப்பரகெஸரிபந்மற்கு யாண்டு ௰௬-வது நாள உ௱௫௰௭ காலியூர்க்கொட்டத்து தந்-
கூற்று உத்தரமேரூசதி(ர்)வ்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம் எழுத்து எம்மூர்
தெந்பிடாகைத் தீட்டா-

2 த்தூரின் வடக்கில மஹாதெவர்க்கு இத்தீட்டாத்தூரர் பக்கல் ஸூர்வ்வாசாரங் கொ-
[ண்டு] இறையிலியாக வைதத ஸூமியாவது மவ்ய[ஆ*]திவாய[க*]காலின் தெற்கு
ச-கணாற்று சங்கரவ[தி]யின் கிழ-

3 கு உ-சதுககத்து முந் இறைவறாது கிடந்த ஸூமி எம்மூர் மயூஸூதநசொ[1][ஒ]ள்-
புரை குணடமக்ரமவித்தந் ப்ராஹ்மணி தொணி பொற்றிசாநிபக்கல இத்தீட்டா[த்*]-
தூரர் விலைகொணடுடைய [சா]அ௰ குழி-

4 யும் பற்பநாஸசெரி பிறாஞூர் வெ[ண்*]ணையக்ரமவித்[த*]ந்பக்கல் இங்கெ இவர்களெ க-
சதுக்க[த்*]து விலைகொண்டுடைய சாஅ௰ குழியும ஆக கூாசூ௰ குழியும இமமஹா-
தெவர்க்கு திரு[ச்*]செந்நடைககாக இத்தீ-

5 ட்டாத்தூரர் பக்கல் பூர்வ்வாசாரங்கொண்டு இறையிலியாக வை[த்*]தொ[ம*] மஹாஸ-
பையொம[||*]

No. 287.

(*A.R. No.* 5 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசையகம்பவிக்கிரமவர்ம்மர்க்கு ய[ா]ண்டு எட்டாவது மெற்கூர்நாட்டு
அதிஅரையமங்கலத்து அரயநதெவ்ரமாணியென் நான் உத்தரமெருவதுவ்வெதி-
மங்கலத்து

2 வாமநச்செரி எடுப்பித்த மண்டபத்து மஹாவிஷ்ணுக்கள் இருந்தபெருமானடிகளுக்கு நான்
சுர்வ்வநாஹொமமாகக் குடுத்த நிலம் மதிசூதனச்செரிக் கொறுத்தலைக் கொண்டயக்ரம-
வித்தர்ப-

3 க்கல் ஊரின் றெற்கு வரசெஸ்வரவதியின் மெற்கு ஒனபதாங் கண்ணாற்று முதற் சதுக்கத்து
விற்றுக்கொண்டுடைய பாடகம் இரண்டினாற் குழி நானூற்றெண்பது குழியும் இச்-
சதுக்கத்தெ திரு-

4 நாரணச்செரிக் காரம்பிச்செட்டுச் சிவதாமொதிரச்சதுவ்வெதியா ருள்ளிட்டார்பக்கல்
விற்றுக்கொண்டுடைய பாடகம் ஒன்றினா[ல்] இருநூற்றுநாற்பது குழியும் இச்ச-
துக்கத்தெ வாம[ன]ச்செரிச் [சி]-

5 றுபுள்ளுவன் தொமணிச்சதுவ்வெதியார் மகன் கெசுவக்ரவித்தன்பக்கல் விற்றுக்கொ-
ண்டுடைய பாடகம் ஒன்றி[னா]ல் இருநூற்றுநாற்பது குழியுமாக நாலு பாடகத்-
தாலுமாகத் தொள்ளா-

6 யிரத்தறுபது குழியும இவவூர் ஸ்ரீமொலஸ்தனத்து வைவாநஸந ஸ்ரீயாஹட்டன் மகன்
தாமொதிரபட்ட[ன*] ஸூர்வ்வா[ஹ்ண]த் தொரு திருவமிர்தும் நாயறுபாடு ஒருவிளக்கு
மிட்டுத் தெவர்முன்பு பல கணியு மழிவு நீககித் தெவரையும பு[து][க்*]க ஸ்ரீமொவ
[ஸ்ர]-னது வைவாநஸ நாத்ரயன

7 [பு*]துக்க வெண்டு நாள் புதுக்கி இப்பரிசு ஆராயித்து உண்பானாக உதகதாரையால்
பெற்றுடைய தாமொதிரபட்டனுடைய புத்திரபௌத்ராதிகளுக்கெ உரித்தாக உண்-
ணக் குடுததென மெற்சொல்லப்பட்ட பிரமாணியென் உத்தரமெரு[வ்வ](த்)துவ்வெதி-
மங்கலத்து ஸபையொ [மெ]ழுத்து இ-

8 பிரமாணி குடுத தெவதாநத்துக்கு வைவாநஸந ஸ்ரீயாஹட்டன் மகன் தாமொதிர-
ஹட்டன் பக்கல் எபபெர்ப்பட்ட இறைக்கும பொன் அறக்கொண்டு இறையிலியாக
பணித்துக் குடுத்தொம் மஹாஸபையொம் ஸபை பணிப்ப எழுதினென் ஸ்ரீவூ-
ரஷ ஆசார்யனென் ||உ

[1] Read சேரி.

No. 288.

(*A.R. No.* 6 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசையகம்பவிக்கிரமபருமர்க்கு யாண்டு எட்டாவது உத்தரமெரு-
சதுர்வ்வேதிமங்கலத்து ஸபையோம் எழுத்து எம்மூர் ஸ்ரீகொவர்த்தனத்து
மாஹாவிஷ்ணு-

2 க்கனுக்கு அர்ச்சநாபோகமாக குடுத்த ஸ்ரீ எம்மூர் மல்லியன் காராணை மத்யமமாய்க்
கிடந்த ஸ்ரீயில அரையர் தளிக்கு குடுத்த ஸ்ரீயின் தெற்கு மல்லிய-

3 ன கார[ா]ணை எரிகரையின் கிழக்கு குழிவந்தவாற்றால் ஆயிரத்திருநூறு குழியும்
ஸ்ரீகொவர்த்தனத்து மஹாவிஷ்ணுக்களுக்கு அர்ச்சநாபோகமாக குடுத்தோம்

4 இவவர்ச்சநாபோக மர்ச்சித்துக்கொண் டுண்பாநாக எம்மூர் வெ[வா]ந[ஸ]ந்த
ஸ்ரீபரபட்டந் மகன் தாமொதிரபட்டநுக்கு வ்ருத்ர[வெள]த்ரிகம் உ[வா]ஸித் து-

5 ண்ணஉடையநாக குடுத்தோம் இவ்வாயிரத்திருநூறு குழியும் இறையிலியாகப் பணி-
த்து குடுத்தோம ஸ்ரீகொவர்த்தனத்து ந[ந்*]தாவனமும்

6 தாமொதிரபட்டநெ பூமர முள்ளிட்ட பய[ன்*]மரமும் இட்டுக்கொண்டு அர்ச்சித் துண்-
பாநாக குடுத்தோம் உதரமெருசதுர்வ்வேதிமங்கலத்து ஸபையொம்

7 ஸபையார் பணிப்ப எழுதிநெந் ஸ்ரீவ்ருஷஜுசா(ரி)ய்யநெந் ||—

No. 289.

(*A.R. No.* 6-*A of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவாத்ரிவெந்த்ராயிவதிவர்ம்[ர்*]க்கு யாண்டு கூ நாள் [உா]ருடச
காலியுர்கொட்டத்து

2 உத்தரமெலூர்ச்சதுர்வ்வேதிமங்க[ல*]த்து ஸபையொம் நம்ஊர் கூரக்ஷேத்ரதெவ-
[ற்கு வ்ரு]வர்வாரம்

3 கொண்டு [இ]றைஇஷிதி[ந] ஸ்ரீ[ஜி*]ஜுவது அமநி[நா]ராயணவதிக்கு மெ[ற்*]கு
எரிகரைய் ஸர[ஸ்வ]திவா-

4 [ய்க்*]காலு[க்*]கு வட[க்*]கு ஸ்ரீகலு சது[க்*]கது உாசம [கு] விஶாலம் மவுளிகு
உறையாறு]-

5 க்கு வ்ருவர்வாரம் கொண்டு இறை இஷுதி குடுத்தோம் ஸபை[யெ]ாம் ஸபை-

6 யார் பணிக்க எ[ழு*]திநெ[ன்*] இவூர் மத்யஸ்ம[ன்*] காளகுமாரநென் இவை என் எழு-
[த்து] [||*]

No. 290.

(*A.R. No.* 7 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசையகம்பபருமற்கு யாண்டு ஒன்பதாவது காலியூர்கொட்டத்து
தன்கூற்று உத்திரமெருசதி(ர்)வ்வேதிமங்கலத்து ஸபையொம

2 செய்த [வ்ரு](ய)வஸ்லை(ய்)எம்மூர் மெக்குநின்றும் நாலாந்தெருவு தெல்கிலங்காடிக்கெய்
உருவப்புக்க வழியின் மெற்-

3 [கு மாதணி]மங்கலவிதி தென்சிறகில் கிழக்கடையப் பெருங்குறிய் ஸபையொம் முத-
லாய் ந[ா]லு மனை(ய்)யிலும் கிழ-

4 க்கடைய [ஒரு] மனைய் அஞ்கொல்லுள்ள மனைய்யில் தெல்கிலங்காடிச் சட்டி மகன் புலி-
யனுக்கு விற்று கி-

5 ழக்கடைய நாலு கொலும் நிக்கிய் நின்ற ஒரு கொலும் இ[தின்]ஓடைய் அடைந்த
மெலைய் மூன்று மனையு[ம] இச்ச-

6 ட்டி மகன் புலியனுக்கு விற்ற நால கொலுக்கும் மறுதலைய்ஆக குரவசி[ரி*] இராமதெவ-
ஸட்டர்பக்கல் இமமனைகள[ஓ]டும

7 அடைய விலைக்கு கொண்ட ஒருமனையுமஆய் இந்நாலெய் ஒரு கொல் மனையும் இவைய
ஸபையொமுக்கெய

8 வெண்டுவன ஆதனமையயில் இம்மனைகள் ஆரும் விறகவும் பிறர்க்கு பணி[க்]கவும் பெ-
றாதாராகவும இது விற்-

9 பிதுஆதல் பணிப்பிதுஆதல் செய்தார் ம்ர[ா*]ஸகாய்ய(ய)ம் பிழய்க்க செய்தார்ஆவாா ஆகவும் இக்கிழக்கடைய நால்கொல்

10 விற்று மெக்கடைய நால்கொல் விலைககு கொண்டது இம்மனைகளு[க்*]கெய் இரனை[ஷ]-யாகவெண்டு[ம்*] இப்பரிசு வ்யவஸ்தையெய் பணித்தொம் ஸ-

11 ஸெயொம் பணிப்ப எழுதினென் திரு[வ*]டிகள் ||—

No. 291

(*A.R. No.* 8 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரைகொண்ட(கொண்ட) கொப்பரகெஸரிவன்ம[ர்*]க்கு யாண்டு ௰௫ ஆவது நாள் ௱௮௰௨ உத்தரமெருச்சதுர்வெதிமங்கலத்து ஸஸெயொம் எழுத்து எம்மூர் யாண்டு ௰௪-ஆவதுவரை நெல் பொன் கிழ்ச்சிகை கட[வ என்]று இவவாடு கொச்சய்து எல்வு கொண்ட பொன்னிடுவது விக்கமாய் யிப்பொது வரியிடாதெ உட்-கொள(ா)டங்[க உ*]ட்கொ-

2 ண்டு திருப்புலிவலத்துப் பெருமானடிகளுக்கும் துலாஹாரத்தளிப் பெருமானடிகளுக்கும் குடிகள் நந்தாவிளக கெரிப்பதாகவும திருவமிர்து காட்டுவத[ாக]வும வைத்த குடி-ஹுதிகள் விற்றுப் பொன்கொண்டு இட்டு ஊரொம் விற்றுக்கொண்ட ஹுதியா[ல்] வந்த திருவமிர்தும திருவிளக்கு வைத்தார் வைத்தகற்[க்கு] இரட்டிப்படி வத்து குடு-த்து முட்டாமை அவவ[வ்*]வாண்டு செயும ஸ-

3 ழவத்ஸரவாரியப்பெருமக்களெய் குடுப்பாராக ஸிலாலெகெ செயதுகுடுக்கவென்று ஸாஹாஸஸெத்திருவடி பணியாதலில் நம்மூர் பாணியத்து வாஸெவக்ரஸவித்[த*]ர் பங்குகள்வழி வடபிடாகைத் தலைபாடகங்கள மருதத்தூரின மெல்பக்கத்து திருப்புலி-வலத்துப் பெருமானடிகளுகு இவ்வாஸெவக்ரஸவித்தர் ந[ந்*]தாவிளக் கெரிப்பதாக வய்[த்*]த இரணடு பாடகமான நூறு குழி-

4 யால் இவர் வைத்த நந்தாவிளக்குக்கும் இரண்டு நந்தாவிளக்கு ஊரொமெ எரிப்பொ-மாகவும் பாணந்தி ஸவஸ்தநதக்ரஸவித்தச்சொமாசியார் தங்கள் பங்குகள்(வ)வழித் தென்பிடாகை முல்லைவாயில் எரிவாய இவர் ஸவஸ்தந்தக்ரஸவித்தசொமாசியார் கிழை-த்துலாஹாரத்தளிப் பெருமானடிகளுக்கு ஒரு ந[ந்]தாவிளக் கெரிப்பதாக வைத்த ஹுமி ஒரு பாடக-

5 மும் தாழாசிரஅய்சகுமாரஹட்டரு(ம்) மிவர் தம்பி ப்ரஹ்மயஸத்தனரு(ம்) மிவர்கள் பங்-கின்வழி தென்பிடாகை புலியூரின் வடபக்கத்துத் துலாஹாரத்தளி பெருமானடிகளுக்கு ஒரு திருவிளக் கெரிப்பதாகவும் ஒரு திருவமிர்துகுமாக [வை]வத்த ஹுமி இரண்டு பாடகமுமாய் யித்தெவ[ர்*]க்கு வைத்த மூன்று பாடகமும் ஊரொமெ விற்றுப் பொன்கொண்டமையால் [1]

No. 292.

(*A.R. No.* 9 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரைகொண்ட[2] கொப்பரகெசரிபன்ம[ர்*]க்கு யாண்டு பதினாறாவது நாளிருநூற்று இருபத்திரண்டு காலியூர்க்கொட்டத்து தனகூற்று உத்தரமெருச்சது-[ர்*]வவெ[திமங்கலத்து] மாஸஸெயொ மெழுத்து எம்மூரத் தெற்கில் பரமெஸ்வரவதி நிராயிட்டு காலியுங் களறும் உள்ளிட்டு மற்று[ம்*] எப்பெர்ப்பட்ட சாதியும் மிசங்குவ தரிதாயிட்டு பரமெஸ்வரவதியான முக்கொலொடும் குறை

2 மெற்க்கடைய குடிகள்பக்கல் ஸுப்ரஹ்மண்யவாய்க்காலுக்கு வட(க்)கிழக்கு மெக்கிரு-கொலகலங் குழி கொண்டு பழை வதியிலும மொருகொல . . . . . ற்காடெய் முக்கொலக[ல*]த்தால வதி யட்டிக் கிழ்க்கடை நீர்பொவத[ாக]வும் ஸுப்ரஹ்மண்ய-வாய்க்காலுக்குத் தெற்கு ஒரு கண்[ணா]று குடிகள்பக்கல் கிழக்கு மெற்க்கு ஒரு கொலகலங் குழிகொண்டு இவவொரு கண்ணாறுவதியிலெ

3 ஒரு கொலுமாக இருகொலக[ல*]ங் கொண்டு வதி யட்டுவதாகவும் அதன் றெ[ற்*]க்கு ஆஸுரியாரெரியளவும் பழையவதியிலெ இருகொலக[ல*]ததால் வதி அட்டுவதாக-வும் . . . . . வனுக்காய் ஊர்மெல் நின்ற திருவடிகளெ கடைக்காட்சியாக இவனெ இவதி அட்டிவிப்பானாகவும் இப்பரிசு குடிகள்பக்கல் கொள்ளவெண்டும பூமிக்கு இவ்வாண்டு தொட்டவாரியஞ் செய்கின்ற தொட்டவாரிய-

[1] Incomplete. [2] The syllables மதிரைகொண்ட are engraved below ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ.

4 ப்பெருமக்களெ ஸுஜி விலைக்குக்[கொ]ண்டு வதிக்கு வெண்டும் வ்யயப்பட்டு திருவடி-
கள் கடைக்காசசியால் வதி யட்டுகவென்று ஐ(ா)ஹாஸஹெத் திருவடி பணித்த . .
. . ஊரின் றெ[ற்*]க்கு முதற் கண்ணாற்றில் மாதவச்செரி ஸ்ஸெயார்பக்கல் வதி
அட்டுவதாக விலைக்குககொண்ட குழி இருபத்தெட்டும் பந்தல்பாடகத்து வதி யட்டுவ-
தாகக்கொண்ட குழி கிழக்குமெக்கு இருகொலால் தெற்க்குவடக்கு ப-

5 தினு[ற்*]க்கொலால் விலைக்குக் கொண்ட குழி இருபத்தெட்டும் பந்தல்பாடகத்து வதி யட்-
டுவதாகக் கொண்ட குழி கிழக்குமெற்கு இருகொலால் தெற்குவடக்கு பதினை[ங்கொ-
லா]ல் வந்த குழி மு[ப்*]ப(த்)தும் ஊரின் றெ[ற்*]கு இரண்டாங் கண்ணாற்று
கொரஞ்சி ஸ்ரீயரஹு[ஸ்ரீ]யக்ரமவித்தாபக்கல் விலைககு கொண்ட குழி கிழக்குமெற்கு
இருகொலால் தெ[ற்*]குவடகு பதினைங்கொலால் வந்த குழி முபப-

6 தும் ஆஸுரி உரு ஹ்ரகுமாரக்ரம[வி]த்தர்பக்கல் கிழக்குமெக்கு [இ]ருகொலால் தெக்-
குவடககு பதினைங்கொலால் விலைகுக் கொண்ட குழி முபபதும் ஊரின் றெ[ற்*]கு
மூன்றாங் கண்ணாறுக் காரம்பிசசெட்டு பரமெஸ்வரஹஸபுரியஹட்டர்பக்குல் கிழகு-
மெற்கு இருகொலால் தெற்கு பதினைங்கொலால் கொண்ட குழி முப்பதும் ஆதம்பத்து
ஸவரு ஹ்ரக்ரமவி-

7 (தவி)த்தச்சொமாசியார்பக்கல் கிழக்குமெற்க்கு இருகொலால் தெ[ற்*]க்குவடககுப் பதி-
னைஙகொலாற் கொணட குழி முப்பதும் ஊரின் றெ[ற்*]க்கு நாலாங கணணாற்று
உறுத்த பொசர்ஸொஐஹெவஹட்டர்பக்கல் கிழக்குமெக்கு இருகொலால் தெற்க்குவட-
க்கு பதினைங்கொ[லா]ற் கொண்ட குழி முபபதும் ஸுரஸாரம்பி [நாரா]ய . . .
. . . புரிய[பட்ட]ர்பக்கல்

8 கொண்ட குழி கிழக்குமெற்கு இருகொலால் தெற்குவடகு எ[ழ*]ரைக்கொலால் கொ-
ண்ட குழி பதினை . . . . . க்ரமவித்தச்சொமாசியார் மகனார் தொணவி-
ஷ்ணுக்ரமவித்தர்பக்கல் கொண்ட குழி கிழக்குமெர்கு இருகொலால் தெறகுவடக்கு
எழரைக்கொலால் கொண்ட குழி பதி-

9 னைந்தும ஊரின் றெ[ற்*]க்கு அ[ய்*]ந்தாங் கண்ணாற்று உறுப்புட்டுர் செட்டகுன்றக்ர-
[மவித்தன் ம]கன் கொண்டகுமாரசர்ம்மன்பக்கல் கிழக்குமெற்கு இருகொலால் தெ-
ற்கு வடகு எழரைக்கொலால கொண்ட குழி எழரையும் ம[ா]ங்களூர் நாராயணசெ-
ட்டக்ரமவித்-

10 தர்பக்கல்(ல்) கிழக்குமெர்கு இருகொலால் தெற்குவடகு எழரைக்கொலால் கொ-
[ண்ட*] குழி எழரையு மக்கிப்புறதது நாராயணக்ரமவித்தர்பக்கல் கிழக்குமெர்கு
ஒருகொலால் தெற்கு எழரைக்கொலால் கொண்ட குழி எழரையும் நந்திகாமத்து
களமாய்தஹஸ-

11 புரியன்பக்கல் கிழக்குமெற்கு ஒருகொல[ா*]ல் தெற்குவடகு|எழரைக் கொலால் கொண்ட
குழி எழரையும் ஊரின் றெ[ற்*]க்கு ஆறாங்கண்ணாறு அய்யக்கி இளை யஜ்ஜஸ்வாமிக்ரமவி-
த்தன்பக்கல் கிழகுமெற்கு ஒருகொலால் தெற்குவடகு இருகொலால் கொண்ட குழி
இ-

12 ரண்டுமாக வதி அட்டுவதாக ஊர்மெனின்ற திருவடிகளெ கடைக்காச்சியால் தொட்ட-
வாரியப்பெருமக்கள் வதி அட்டுவதாக விலைககு கொண்ட குழி இருநூற்றுஎழுபது
குழியும் விலைக்கு கொண்டு இறை இழித்திக் குடுத்தொம் இவ்வதி சந்த்ராதித்தவத்

13 செல்ல தொட்டவாரியஞ்செயும பெருமக்களெ கடைக்காண்பாராக பணித்தொம உத்-
தரமெருச்சதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொ[ம்] இது குறியுள்ளிருந்து பெருமக்கள்
பணிக்க எழிதினென் ஐய்யஸ்ஸன் சிவஹாஸன் உத்தரமெரு ஆயிரத்திருநூற்று-

14 வ அலங்காரப்பிரியனென் ||—

No. 293.

(*A.R. No.* 10 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 கொப்பரகெஸரி . . . . . தா[வ]து நாள் உ௱அ௰ காலியூர்க்கொட்டத்-
துத் தன்கூற் றுத்தரமெருச்சதுர்வ்வெதிமங்கலத்து

2 ஐ(ா)ஹ[ா*]ஸபையொ[ம்] . . . . . பெட் டூரகத்துச் சக்கரச்செரி மாத்-
துழான் மாவிரன்பக்கல யாங்கள் கொண்ட பொன் எடர்பு-

3 ரம் நிறை பன்[னிருகழஞ்சரை]ர இப்பனனிருகழஞ்சரைககு இவ்வூர்க் குமணபாடி
எரிகரை ஜெ[ஷ்ரை]கொயிலின கி-

4 மெழுத்தளி ஓஹாதெவர்க்கு [ந]ந்தாவிளக கெரிப்பிப்பதற்கு தளியுடையா[ரா]ல் நிசதி உழக்கு [எண்ணே ப]ட்டி எரிப்பிதாக வைத்தொம் ஓஹாலெவெ மா-

5 ராஜராகேசர் ருள்ளவளவும எ[ரி]ப்பிப்பொமாஞெம் லஹெலெயொம் ஆட்டாண்டெதாறும புக்க

6 வரிஷ்ரவாரியப்பெருமக்களெய் நிசதம் [உழ]க்கெண்ணே அட்டி சன்திராத்[தருள்]னளவும ஒரு நந்தாவிளக் கெ-

7 ரிப்பிபபதாகப் பணித்தொம [1]

No. 294.

(*A.R. No.* 11 *of* 1898).

In the same place.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசயகம்பவிக ரமபர்மற்க்கு யாண்டு பத்தாவது காவிபூர்க் . . . . . [வகை]வெள்ற்கிமங்கலம் யாஞமகணத்தாருள் [ருரவஸ்ரீ க]-

2 ழ்ஞெற்கூர்வித்தசொமாசியெள எழுகத எமபெனா படைத்துடைய பங்கின்வழி புதறக்குடும் பிட்டு காலாம் பாடகட [ளிரின்] தெற்க்கு பரமெஸ்வரதியி-

3 ன் மெ[ற்*]க்கு கணவகிவாக்கான்சரை எங்கள் பாடகமாயின இருநூற்றுகாறபது குழியாலும் வக்த . . . . . ம் ஆட்டாண்டுதொறும வியரமெகதடாகத்துக்கெ எரி-

4 வாரியபபெருமக்களெ கடைக்கண்டு தூழிவாயில் அட்டுவித்து டூரலாஞ்சு செயவார்களாக இப்பாடகம் வைத்தென் கழு வஞ்சூரமவிதச்சொமாசியெனு ||—

No. 295.

(*A.R. No.* 12 *of* 1898).

In the same place.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரைகொண்ட கொப்பரகெசரிபன்ம[ர்*]க்கு[3] யாண்டு பதினைக்து நாள் ஐம்பத்[தை*]ந்து இநகாளால உத்தரமெருச்சதுவெள்ற்கிமங்கலத்து லஹெஹொம் எம்மூரில் பரிமரறும

2 பொன் லஹேஹங் காண்பதற்குச செய்த வரி[வ*]ஸ்ஞபாவது சாலவும் வீரஞரும் வாலரும[ல*]வாதார் இறைகருடகளில் பொன்காணவல்ல னென-

3 ப்படிவாரை கொக்கி மாடவிதியார் கூடிக் குடவொலை எழுதிப் புகவிட்டு தங்கள் செரிசில் நால்வரைக் குடவொலையில் பொந்தரைக் கொள்வதாகவும் இப்பரிசெ செ[ணை]யிலும்

4 இருவரைக் கொள்வதாகவும் இப்பரிசெய சங்கரப்பாடியிலும் முவரை[க்] கொள்(வ)வதாகவும் இவாக ளெல்லா ஜனத்துக்கு மொக்க பொன் காணப[ர*]ர்களாகவும் பருங்கலனில் உரையாதெ

5 பொன்னறிந்தனெயெ உரைப்பதாக அற்றைக்கற்றைக்கு உரைத்த மெழுகு எரிவாரியப்பெருமக்கள கைக்கெ வெட்டி முத[லா]க வஞ்சியா[தெ] குடுப்பதாக மும்முன்று மாலாம பொனவாறெ வர்[வ]த்லரவாரிய-

6 ப்பெருமகளிடைக்கெ சென்று எங்களூற்றது காங்களெதித்தனை காளும சிலாலெகைப்படி [பி]ழைக்க எடுத்தொமாயில் பசித்து வாழ்வெமெனறு சொலலிச [சூ]ளிற்று விடுவார்களாகவும் இப்பரிசு எமை-

7 ஞரில் பொன்னெடுப்ப[ர*]ற்கு வருவஹெஞ செய்தொம் உத்தரமெருச்சதுவெள்ற்கிமங்கலத்து லஹெஹொம் இப்பரிசு எடு . . . . . டுவெக் . . . . ருக்கு மெய்வெற்றுவகை திங்க ளெழுரை [மஞ]சாடி பொன் பெருவதாக இது [குறையுளி]ருக்து . . . . . ன மய்யுஞ்ஞன சிவதாஹன் றிருவடிகளென ||—

No. 296.

(*A.R. No.* 13 *of* 1898)

In the same place.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 330. No. 157.

---

[1] Here is a punctuation mark resembling the *damaru*.

[2] Almost all the letters of this inscription have been chiselled away.

[3] The syllables மதிரைகொண்ட கொப்பரகெசரிபன்மக்கு are engraved in three lines below ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ.

No. 297.

(*A.R. No.* 14 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]கொப்பரகெஸரிபந்மற்கு யாண்டு ௰௫ ள் ௱௪௰௩ காலியூர்கொட்டத்து தன்-
கூற்றுஉதரமேரூச்சதுர்வ்வேதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம் ந[ம்*]மூர்பெரியமண்-
டபத்தெய் கூடியிருந்து நமமகனார் வெசாலிப்பாடி அரைய[ன்*] மக்கள் பாக்கத்து
சாத்தனை சாத்தன் மணி[ந]ாகன்பக்கல் நம்மூர் திருவையொத்யைப்பெருமாநடிக-
ளுக்கு நம்மூர் மெல்பிடாகை பூங்கொதைபூண்டியில் கொவிஞ்சேரி குரவசிரி உழுத-
குமார[பருமா]ந் இத்தெவற்-

2 கூ வி[ற்*]று குடுத்த இப்பூங்கொதைபூண்டிககுப் பட்ட நிலம் உடும்பொடி யா[மை]-
தவழ்ந்த தெப்பெர்ப்பட்ட நிலத்துக்கும் இசசாததண் மணிநாகந்பக்கல் இவ்வூர் இறை
[ஒ]ழிச்சுவதற்கு வ்ரு[வ்ர]சா[ர*]ங்கொண்டு இவ்வூர் இறைநிலம் முற்றும் வுடும்-
பொடியாமைதவழ்ந்த தெலலாம் இதெவர்[க்*]கெ இறையிலியாக ஸிலாலெகெ
செ[ச]ய்து குடுத்தொம் இப்பூங்கொதைபூண்டி[யி]ல் குடிக(ள்)-

3 ளை வெட்டியும் அமஞ்சியும் இறையு[ம்*] எப்பெர்ப்பட்டிதும் கொள்ளப்பெறுதொமாக-
வும் இவ்வூர் நிலமெல்லாம் சந்த்ராதித்தவ விறைஇலியாக இழிச்சி சூடுத்தொம் இய-
ர்த்தத்துசு விரொதஞ்செய்வார் மெங்கை[யி]டை சூமரிஇடை பட்டார் செத பாவங்-
கொள்வதாவும் இயர்த்தத்துசு விரொதம செய்தாரை யர்த்(ம)ாஸனம் முன்(த்) தான்
வெண்டின களத்தி(ல)லெய் ஸ்ரத்ராஜரெய இருபத்தைங்கழஞ்சு பொன் தண்டமிடப்
பெறுவாராகவும இத்தண்டபப-

4 ட்டும் இயர்த்தத்துசு விரொதஞ்செயப்பெறுதாராகவும் இப்பரிசு ஸிலாலெவெ செய்து
குடுத்தொம் உத்திரமெருச்சதுர்வ்வேதிமங்கலத்து ம(ா)ஹாஸபையொம் ஸபை-
யுளிருந்து பெருமக்கள் பணிக்க எழுதினென் ஸ்யஸ்த[ந்] சிவதாஸ[ன்] உத்தெரமெரு
அலங்கார வ்ரியனென் ||—

No. 298.

(*A.R. No.* 15 *of* 1898).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. III. Part III, p. 343, No. 167.

No. 299.

(*A.R. No.* 16 *of* 1898).

ON THE SAME WALL.

Ibid. p. 336, No. 160.

No. 300.

(*A.R. No.* 17 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 338, No. 162.

No. 301.

(*A.R. No.* 18 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p 337, No. 161.

No. 302.

(*A.R. No.* 19 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 325, No. 154.

No. 303.

(*A.R. No.* 20 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 359, No. 182.

No. 304.

(*A.R. No.* 21 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 339, No. 163.

No. 305.

(*A.R. No.* 22 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 335, No. 159.

No. 306.

(*A.R. No.* 23 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 346, No. 169.

No. 307.

(*A.R. No.* 24 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 347, No. 170.

No. 308.

(*A.R. No.* 25 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 345, No. 168.

No. 309.

(*A.R. No.* 26 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 340, No. 164.

No. 310.

(*A.R. No.* 27 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid. p. 349, No. 172.

No. 311.

(*A.R. No.* 28 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Ibid p. 355, No. 179.

No. 312.

(*A.R. No.* 29 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிவர்ம்மர்க்கு ஸ்ரீராஜேந்ரசொழதெவ[ர்*]க்கு யாண்டு ச ஆவது ஜயங்கொண்ட[சொழமண்ட*]லத்து கா[வி]யூர்க்கொட்டத்[தைத்] த[ங்கூ]-
ற்றுத்[த]ரமெலாராகிய [ரா]ஜேந்ரசொழஉதெவர்க்-

2 மங்கலத்து மஹாஸஹெயொம் எழுத்து பவிழியக்கிடைபுறத்துக்கு வைத்த ஸ்ரீமிஆ-
வது ஸ்ரீதெவிவாய்க்காவிர் வடக்கு க- க[ண்*]ணற்று விலக்குவாய்க்காவிர் கிழகு
ச- சதுக்கத்து

3 ளாஉய குழி ஹொகமுண்டு க[ம்*]முரிலெ நிரகாரமிருது ஓதுவிப்பாராக இறை[யி]ழிச்சி
வைத்தொம் பெருங்குறி மஹாஸஹெயொம் பணியால் ஸிவஸ்ராமண நிடாகிக்கி
ஸ்ரீசெகர கெழு[து] [||*]

No. 313.

(*A.R. No.* 30 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிவர்ம்மர்க்கு ஸ்ரீராஜேந்ரசொழதெவர்க்கு யாண்டு ச ஆ-
வது ஜயங்கொண்டசொழமண்ட[ல]த்து காவியூர்க்கொட்டத்துத் தங்கூற்றுத்தரமெ-
ஸ்ராகிய ராஜேந்ரசொழஉதெவர்க்கு நிமகல-

2 [த்து உ]ஹாஸஹெயொம் எழுத்து கம்மூர்த் திருப்புனி[லவ]முடையா[ர்*]கு . . .
. . . . . [ஸிலாலெகை]பபடிக்கு [செந்]றது சிலவாக
வைத்த ஸ்ரீமிஆவது புனிவலவாயின் தெற்கு க- கண்ணற்று நிருகா-

3 ராயணவநியிர் மெற்கு எ- சது[க்*]கத்து குழி கூராகிய இங்கெ கூ-சது[க்*]கத்து குழி
சூராசயஅ இங்கெ ய- சது[க்*]கத்து குழி கூராகவ-ம் இங்கெ யக- சது[க்*]கத்து குழி
நயிகூ-ம் ஆக குழி உதெநிராசயிசுவ குழியுங் முற்று வநிகும் கஜ்ஜ்யாந-

4 த்துக்கும பொது நாகாழி அரிசியும பொதிரண்டு கறியமுதும் நிசதம் உழக்கு நெய்யமு-
தும் நிசதம் நாகாழி தயிரமுதும் கொண்டு வெஉம்வல்லாகாய் யொஉதையுடையகாயி-
ருப்பா கொருவ்ராஹ்மணைக்கொண்டு திருவாராயகையும் திருவமுதும் ஸிவஸ்ராஹ்ம-

5 ணரெ செய்விப்பார்களாக இறையிழிச்சி யிறையிலியாகப் பணித்தொ[ம்*] மஹாஸ-
ஸெயொம் டணியால் ஸிவஸ்ராஹ்மணர் வஜ்ர [1]

No. 314.

(*A.R. No.* 31 *of* 1892).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசைய[க]மஹவர்ம்மர்[ர்*]கு யாண்டு [ப]தி(ன்)னஞ்சாவது காவியூர-
கொட்டதது தன்கூற்று உத்தர[மெருச்ச]-

2 [து]வெள்ளிமங்க[ல]ம் ஆளுடைக்கணத்த[ர]ருள் குமுழூர் சனகுமாரச்சதுவெள்ளி க[ழி]-
ஸிதஸவ்ளக்ஷதகுள் வர[ர்*]ஹணி இளையா[ள்]

3 தாழிச்சாகியெனை எழுத்து சிறுப[ழு]ஹர்பகைல் முல்லெவாயில் என் னங்கமணி ஹர-
வ(ம்)

4 மிட்டு இனைக்கு அங்கமணியாக விலைக்கு கெ[ர]ண்டு தன்த பாடகத்திற் தெற்கடைன்த
பாடசம்

5 ஒனை[று]ம் முன்னம் அச்ச[நா]ஹொமமாகக் குடுத்த . . . . பாடகத்தி . .
. . . . . தும்

6 மாய இவவிரண்டும் முல்[லெவா]யி[ல் நாங்]க[ள்] எடுப்பி[த்]த(த்) தளியி[ல்] உஹா-
ஜெவர்க்கு நாளத்திருஅமி-

7 து காட்டுவிப்பார்ஆநார் நிலமு(ம)ன் நா[ய]றும் உள்ளதுணை[யு]ம் உத்தரமெரூர்-
ச்சது[வெள்]-

8 திமங்கலத்து மஹாஸஹெயொமெய் கடைக்கண்டு திருஅ[மி]து குடுப்பி[ப்]பொமா-
நொம் இவை சிற்ற [1]

---

[1] This inscription is left unfinished.

No. 315.

(*A.R. No.* 32 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 368, No. 193.

No. 316.

(*A.R. No.* 33 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிவர்ம்மராந ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு ௪ ஆவது ஜ[ய*]ங்கொண்டசொழமண்டலத்து காலியூர்க்கொட்டத்துத் தந்கூற்றுத்தரமெருவாகிய ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழச்சு[து*]ர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம் எழுத்து தயித்திரியக்கிடைப்புறத்து வைத்த பூமி சீதெவிவாய்க்காலிந் வடக்கு உ-ங் க[ண்*]-ணாற்று விலக்குவாயக்காலாந விக்ரமசொழவதியிந் கிழக்கு

2 க-ச்சதுக்கத்து குழி ௪௱௮௰ சீதெ[வி*]வாய்க்காலிந் தெற்கு ௰க-க[ண்*]ணாற்று திருவெங்கடவதியிந் கிழக்கு மு-சதுக்கத்துக் குழி ௨௱௪௰ [||*]

No. 317.

(*A.R. No.* 34 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிபன்மற்கு யாண்டு ௰௬ ள ௩௰௩ காலியூர்க்கொட்டத்து தன்கூற்றுத்தரமெருச்சதுர்வெதிமங்கலத்து பெருங்குறிஸபையெ[ெ*]யா மெழுத்து நம்மகனார் வெசாலிப்பாடி அரையமக்கள் பாக்கத்து சாத்தந்தை சாத்தன் மணிநாகன்பக்கல் நம்மூர் ஸ்ரீமுரு-க்ஷெத்ரத்து பெருமாநடிகளுக்கு திருச்சென்னடைக்கு இச்சாத்தந்தை சாத்தன் மணிநாகன்பக்கல் ௨-ஸ்வர்ணாசாரங் கொண்டு இறையிலியாக வைத்த ஸ்ரீ வயிரமெகவதியின் வடக்கு ௰௫-கண்ணாற்று

2 அவனிநாரணவதியின் மெற்கு ௫-சதுக்கத்து உ-ந்தரங் குழி ௮௰-ம் வயிரமெகவதியின் வடக்கு ௰௫-கண்ணாற்று உத்தரமெருவதியின் மெற்கு க-சதுக்கத்து உ-[ந்]தரங் குழி ௪௱௮௰-ம ஆக குழி ௫௱௬௰-ம மெல்பிடா[கை*] நாராசத்தின் வடக்கு ஸ்ரீக்ருஷ்ணபுதுச்செரியாத்து தன் வரவை கொலலை யுள்ளிட்டு புடுமபொடி ஆமைதவழ்ந்த தெப்பெறபட்ட[து]ம் ஸ்ரீ-க்ஷெத்ரத்துப் பெருமானடிகளுக்கெய் இறையிலியாக ஸிலாலெவெ செய்துகுடுத்தொ-

3 ம் இஸ்ரீமி சந்த்ராதித்தவல் லிறையிலியாகப் பணித்தொம் இயர்ம்மத்துக்கு விரொதஞ்செய்தார் மெங்கையிடைக் குமரியிடை நடுவுபட்டார் செய்த பாவத்துப் படுவாராகவும் இயர்ம்மத்துக்கு விரொதஞ்செய்தாரை ஸ்ரீஜாமதரெய யர்ம்மாஸநமுதலாக தான வெண்டு மிடத்தெய் உ௰௫ பொன் தண்டமிடப்பெறுவாராகவும் இதனை மிறுத்து மியர்ம்மத்துக்கு விரொதஞ் செயப்பெறாதாராகவும் இப்பரிசு இறையிலி[யாக] ஸிலாலெவெ செய்துகுடுத்தொ முத்தரமெருசதுர்வெ[தி*]மங்கல-

4 த்து பெருங்குறிஸபையொம ஸபையுளிருந்து பெருமக்கள் பணிக்க வெழுதினென ஈயஸ்ஸன் சிவதாஸன் சிவமல்லனாகிய ௫௬௨௱வமங்கலவிரயனென் ஸ்ரீ[||*]

No. 318.

(*A.R. No.* 35 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிபந்மற்கு யாண்டு ௰௪ காலியூர்கொட்டத்து

2 தந்கூற்று உத்தரமெலூர்சதுர்வெதிமங்கலத்து தெந்படாகை திட்டாதில் பார்வதிவா-[ய்*]க்காலு[க்*]கு தெற்கு

3 முந்றாங் க[ண்*]ணாற்று சங்கரவதிக்கு கிழக்கு முதற்சதிரம் ௪௱௮௰ குழியுந் திட்டாதில் ௨-ஸெர்க்கு இறையிலி குடுத்தொம் உத்தரமெலூர் ஸபையொம்

4 பணிக்க எழுதினெந் விராணமங்கலொத்தமநெந் [||*]

No. 319.

(*A.R. No.* 36 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 352, No. 177.

No. 320.

(*A.R. No.* 37 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஷஷ்தி ஸ்ரீ [||*] பாணடியன் தலைகொண்ட பா[ர்த்*]திவேந்திராதிபதி[பந்]ர்க்கு யாண்டு ஆறுவது உத்தரமெருசது-

2 வெற்றிமங்கலத்து பெருங்குறிஷவெஹொம எழுத்து எம்மூர் ஸ்ரீகுருக்ஷேத்ரவெஹர்க்கு திருச்செந்-

3 டெக்கு இறைஇலியாக சஷிராதித்தர் உள்ளதினையும் வெய்த்த ஹஸ்தியாவது அமனி-ஸ்ரணவதி மெற்க்கு சூ-கண்ணுற்றும எ-க-

4 கண்ணுற்றுமாக வ[ர்*]வுதிவாய்க்காலின் வடக்கு க-சதுக்கத்து தலைத்தரம் குழி கூளஎடு-ம் வயிாமெ[க்*]வதியின வட[க்*]கு ய்சை-க[ண்*]ணுற்று உத்தரமெ-

5 ருவதிகு மெ[ற்]கு உ-ச்சதுக்கத்து அய குழியம் இறையிலியாக பணித்தெம் பெ[ரு*]ன்-[கு*]நி வ[ஷெ*]யொம் வஷெஹொயார் ப[ணி*]க வ-ஹவற்ா[சா]ரம் குடித்து இசை-ற்-[ம*] செதான் எழு[நூ*]ற்றுவள் ஆன னுளமப-

6 (ப)மாயிலட்டியாகாக இர[ாக்ஷி] பழம்பட்டிண[த்]து சல்லுடையான்

7 சிறமம்பவன் வஷெஹஉள் இரு[ந்*]து பணிகை எழுதினென் ஷஷ்ஷ-

8 ன் நிதஉாவம[ங்*]கல விரயதென இவை எழுத்து[||*]

No. 321.

(*A.R. No.* 38 *of* 1898).

ON THE EAST WALL OF THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 333, No. 158.

No. 322.

(*A.R. No.* 39 *of* 1898).

ON THE SAME WALL[1].

1 . . . . . பியும் எம்பி வஸத்தாரும பாடகத்து நாருணைத்த-பட்டரு மிவன [அதுவயத்தா]ரு[ம்*] மஹாவஷெஹொரொடெ கூடிக் கடைக்காண-பாாகவு மிந்நிலம் ஷட்டவுதியாக ஷெவித்தென் சன்னிச்சானியென் இவவுத்தர-மெருச்சது வெற்றிமங்கலத்து

2 . . . . . வனுக்கு [கு*]டுத்த இஹஸ்தியில் இவன் ஷட்டவுதியாக வைத்த நிலம் கடைக்கா[ணும்ப]ரிசா[வது] இவூர் ஸாமிகள் அல்லாதார் ஒரு வெஉங்குறையாமெ வலலராய் வுாகாணமும விமாஷெஹ இரண்டு உஸற்ந-மும வல்லார்தான் ஒருவெ-

3 . . . . . யும் நூகஹாஷவுமும் வலலார்தான் ஒருவெஉங் குறை-யாமெ வல்லராய் வுாகாணமும வாதிற்கவஹிதமாக ஞுாயஹாஷவுமும வஷீஷமாக ஷெவெஸஷிகமும வக்வாணிககவல்லார்தான் மண்டகத்திலெ

4 . . . . . ஊர் இஷட்டவுதி பெறுவாராகவும் இது பெற்றூர் இச்-சன்னிச்சானியாகிய உத்தரமெருங்ஷெக குத்துவித்த எரிகளெயில் நங்ஷெக தான் எடுப்பித்த மடத்திலெய இருந்து முன்று வழிவஸ்தரம் வக்கா-

5 . . . . . மும முன்று வழிவஸ்தரத்தில் பரிகஷகொண்டு கூவற்-விற்கஷுக்கெய் பணிப்பதாகவும் இவ[ஷு]கு விற்றுகுடுத்த இஹஸ்தி சூரியசந்தராலமும் இறைகாத்துக் குடுப்பொமாஷெம மஹாவஷெஹொம இதுக்கு அனவஷெஷ பெரி-னர் கங்ஷெகெயிடை

6 . . . . . தரமெருச்சகவெற்றிமங்கலத்து வஷெஹொயாம் இது குளியுள் இருந்து பணிக்க எழுதினென் ஷயஸ்ஸ் பொச்சிகுறி உத்தரமெரு ஆயிரத்-திருநூற்றுவனென்||---

[1] The beginning of this inscription is built in.

No. 323.

(*A.R. No.* 40 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிராஜகெஸரிவந்மற்கு யாண்டு எட்டாவது காலியூர்கொட்டத்துத் தன்கூற்று உத்தரமேரூச்சதுர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம் எழுத்து விழு . . . . . மலிநா-

2 ட்டுக் கழும்பர்ப் பல்லவமங்கலங்கிழான் அறத்துணை புத்தன நமமூர் தென்பிடாகை அடுமாலில் ஸபையுடைய ப்ராஹ்மணர்(ப்)பக்கல நம்மூர் ஸ்ரீகொயில ஸபை[க்ஷத்-த்ரத்] திலெய் ப்ராஹ்ம-

3 ணஹொஜநம் செய்விப்பதற்குக் குடிக்குடியன் விலைகொண்டுடைய முன்னூற்றுக்குழிப் பாடகம் தொண்ணூற்று ஐஞ்செ சின்னப பாடகத்தாலு மிறைவழி வந்த நிலமெப்-பெர்ப்பட்ட . . . மிறையிழிச்[சி] இ-

4 வன்பக்கல எம்மிலிசைந்த ப்ரஹ்மாதாயம் பொன் கொண்டு சந்த்ராதித்தவல் இறையிலி-யாகப் பணித்து இறையிழிச்சிக் குடுத்தொம் உத்தரமேரூச்சதுர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸ[பை]யொம் இக்கழும்-

5 பருடையான் அறத்துணை புத்தன் இந்நிலம் கொண்டு சந்த்ராதித்தவல் நிச[த*] மிருபது ப்ராஹ்மணர் இக்குரூக்ஷே[த்ர*]த்திலெய் உண்பதற்கு கொண்டு வைத்தமையில் இஸ்ரீகொயில் ஸ்ரீகார்யம் செய்வாரெய ஊ[ட்டு]விப்பாராகவும் இ-

6 ந்த்ரத்துக்கு [விரொதஞ்செய்]தாரை ஸ்ரீமாமந்தரெய தாம் வெண்டு [மி]டத்திலெ உ௰௫ ௫ பொன் [தண்]ட[மி]டப் பெறுவாராகவு மிப்பரிசு பணித்தொம் உத்தரமேரூ-சதுர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம் [||*]

No. 324.

(*A.R. No.* 41 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கசசியுந் தஞ்சையுங் கொண்ட ஸ்ரீகந்நரதெவற்கு யாண்டு உ௰௩ ள் உ௱௯௰௬ உத்தரமெருச்சதுர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபையொம எழுத்து தென்பிடாகை திருவுள்ளியூர் ஸ்வஸ்வரபட்டார[ர்*]க்கு ஊரொம் உள்ளியூ-

2 ரிற கொள்ளவுடைய ஆயம் எர்க்காடியுந் தலையரையும ஆணெல்லும் திங்கட்சொறும் எர்ப்பொந்னும் வாறகாணமும ஆட்டுக்கிறையும பாறைக்காணமு ஹறிப்பொ[ந்*]நும்

3 சென்னிரமஞ்சியும் எருமைப்பொன்னு ஹண்டங்குற்ற முள்ளிட்டுப் பட்டிக்காடி ஒழிய எப்பெர்ப்பட்ட ஆயமும இதெவர்க்கு ஸ்ரீபலி கொட்டுகினற உவச்சா த்ரிகாலமுக்கா-லும் ஸ்ரீபலி கொட்டி இச்சுட்டப்பட்ட ஆ-

4 யம் உவ[ச்*]சர்களெ யுணபாராகவும உள்ளியூராரெய ஸ்ரீகொயில திருமெய்காப்பாரா-கவும் எப்பெர்ப்பட்ட கொவும் புகப்பெறுததாகவும் இது ரக்ஷித்தா[ர்*]க்கு ஸவர்வா-பக்ஷயம[ாவதா]கவும இத்தர்மத்தை அழிதக நினைத்தான் ஸ்ரீமாஸநத்து [உ௰௫]௭ பெ[ான்]

5 தண்டமிடப் பணித்[தொம்] ஸபையொம் ப[ணிக்க] எழுதினென மஹாஸ்தன் [ஸ்ரீ]மண-ம்பொதன் ஸ்ரீவிரநாராயண அலங்கார உத்தமனென்[||*]

No. 325.

(*A.R. No.* 42 *of* 1898).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME TEMPLE[1].

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசையகம்பவர்மற்கு யாண்டு பதினைந்தாவது ஈக்காட்டுக்கொட்டத்-துத் தொழூர்நாட்டு த . . . . . .

2 பெருமான்னடிகள்ளடியென செய்ய சபராஜிதனென் எழுத்துக் காலியூர்க்கொட்டத்து உத்தரமேரூச்சதுர்வெதி . . . . . .

3 ஆயிரக்கழஞ்சு பொன் குடுத்தென இவ்வாயிரக்கழஞ்சு பொன்னாலும ஆட்டாண்டு-தொறும் நிலமும் நாயறும் உள்ள . . . . . .

---

[1] This inscription is built in at the right side.

4 நூற்றுக்கழஞ்சு பொன்னும் இவவயிரமெகதடாகத்துக்கெ ஆகிமுதலாக மூ[ன்று] தி(க)ங்கள் அகப்பட இவ்விருநூற்றுக்கழஞ்சு பொன்னும இ . . . . . .

5 பராஜிதநென ஸபையொமும் இப்பரிசெய் இவ்வெரிக்கெய் இவ்விருநூற்றுக் கழஞ்சு பொன்னும் இவனுக்கெய் யஜ்ஜமாகக் குழிகுத்தி ஆட்டா . . . . . .

6 அட்டொமாயிலும் அட்டாமை விலக்கிநானும நிசதி ஆயிரங் குராலாக கொன்ற பாதக மெய்துவானானான் இஜ்ஜத்தைக் கெடுப்பா . . . . . .

7 கை இடைக் குமரி இடை எழுநூற்றுககாதமுஞ் செய்தார் செய்த பாவமும் எய்துவான் இஜ்ஜத்தை இரக்ஷித்தா . . . . . .

8 டி எழுத்து[||*]

No. 326.

(*A.R. No.* 43 *of* 1898).

ON THE EAST WALL OF THE VYAGHRAPADESVARA TEMPLE AT TIRUPPULIVANAM, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 உ ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] த்ரிபுவநசக்ரவர்த்திகள் மதுரையுங் கொண்டு பாண்டியன் முடித் தலையும் ஈழமுங் கொண்டருளிய ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு ௰அ ஆவது

2 ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துக் காலியூர்க்கொட்டத்து தநியூா ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழ-[ச்ச]துர்வ்வெதிமங்கலத்து உடையார் திருப்புலிவலமுடையாற்கு இம்மண்டலத்துக் களத்-

3 தூாக்கொட்டத்து ஐஞ்[சூர்] முல்லைபாடித் திருச்சுரக்கண்ணப்பன் ஆதிநாயகன் பஞ்ச[ந]திவாணனான இரா[ஜ*]ரா[ஜ*] நிலகங்கரையன் வைத்த ருநுந்திதாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட

4 பசு ௩௰உ-ம் ஸ்ஷஹம் க-ம் இப்பசு முப்பத்திரணடும் வ்ரஷஹம் ஒனறும் இனனாயனார் கொயிலில் திருநுந்தாவிளக்குக் குடிமக்களில் மன்றாடி பெருங்காடன மகன் உடை-

5 டயான்கொன் விளக்கு அரையும் நம்பி மகன் இராசக்கொன் விளக்கு காலும் பிடாரன் மகன் செங்காடக்கொன் விளக்கு காலும் ஆக விளககு ஒன்றுக்கு இப்பசு முப்ப-

6 த்திர[ண்டு]ம வ்ரஷஹமும் கைக்கொண்டு செல[வு] ராஜகெஸரியாலெ நித்யம் உழக்கு நெய் சந்த்ராதித்யவரை செலுத்தககடவொமாக ஸம்மதித்துச்சிலாலெகை [ப][1]

No. 327.

(*A.R. No.* 44 *of* 1898).

ON THE WEST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பூமெவுவளர் திருப்பொன மார்பு புணர நாமெவு கலைமகள் நலம்பெரிது

2 சிறப்ப விசையமாமகள் வெல்புயத் திருப்ப [இசை]யின் செல்வி யெண்டிசை வளர்ப்ப நிருபர் வந்திறைஞ்ச நீணிலம-

3 டந்தையைத் திருமணம் புணர்ந்து நாவளர் திருமணிமுடி கவித்தெ[ன] மணிமுடி சூடி மல்லஞாலத்துப் பல்லு-

4 யிரெல்லா மெல்லையி லினப மியல்வுடநெய்து வெண்குடைநிழற் செங்கொ லொச்சி வாழி பல்லூழி ஆழி நடப்ப-

5 ச் செம்பொன் விரஸிம்ஹாஸனத்துப் புவனமுழுதுடையாளொடும விற்றிருந்தருளிய கொராஜகெஸரிவந்மரான த்ரிபுவ[ந*]சக்ரவ[ர்த்தி]கள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழ-தெவற்கு யாண்டு ஒன்பதாவது

6 ஜயங்கொணடசொழமண்டலத்துக் காலியூ[ர்]க்கொட்டத்துத் தநியூா ஸ்ரீராஜெந்த்ர-சொழச்சதுற்வ்வெதிமங்கலத்து ஆனுடையார திருப்புலிவலமுடைய மஹாதெவற்க்கு வெண்குந்றக்கொட்ட-

7 த்து இரும்பெடுநாட்டுப பெருந[ல்*]லூர்க் குடிப்பள்ளி அம்முணியநான செல்வப்-பெரரைய[ந்] பரிவெட்டை பொநவ[னை] ஓய்மாநாட்டு ஆழ்ச்சிபாக்கத்துக் குடிப்-பள்ளி சிங்கநாந தொண்டை-

8 மாந் சொழப்பெரியரைய[ா*] மகன தெவன் இவனைக் கைய்பிழையால் எய்தமையில் இவனுக்கு நன்[று]க அரைத்திருநந்தாவிளக்கு[க்கு*] விட்ட பசுப் பதிநைஞ்சு [||*]

---

[1] A few letters are omitted to be engraved at the end.

No. 328.

(*A.R. No.* 45 *of* 1898).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்க ஜயமாது விரும்ப நிலமகள் நிலவ மலர்மகள் புணர உரிமையிற் சிறந்த மணிமுடி சூடி மினவா நிலைகெட வில்லவர் குலைதர விக்கலன் சிங்கணன் மெல்கடால் பாயத் தி

2 க்கனைத்தும் தன் சக்கர ந(ா)டாத்தி வீரஸிம்ஹாஸ[ந][த்*]து புவநமுழுது(உ)டையாளொடும் விற்றிருந்தருளிய கொவிராஜகெஸரிவர்ம்மராந சக்ரவத்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாண்டு உ௰௫

3 ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து காலியூர்கொட்டத்து தகியூர் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழசக்ரவ்வெர்த்திமங்கலத்[து] திருப்புலிவலமுடையார்க்கு புலிவலநாட்டு புலிவாய்ச்சாத்த(ா)ன் ராஜெந்த்ரசொழப்பெடை

4 யி[1]

No. 329.

(*A.R. No.* 46 *of* 1898).

ON THE SOUTH WALL OF THE BRAHMESVARA SHRINE AT PENNAGARAM.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] அழகியபல்லவன கொனந்தி-
2 பன்மர்க்கு நன்றாக இத்திருக்கற்றளியு-
3 ந் திருமண்டபமுஞ் செய்வித்தான்
4 இவ்வூர் வில்லி திருவன் திரிகத்தராயன் உ

No. 330.

(*A.R. No.* 47 *of* 1898).

ON THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொஇரவிவன்மர் திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீவிரபாண்டியதெவர்க்கு யாண்டு ௪-வதுக்கு

2 எதிராம் ஆண்டு ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து வெண்குன்றக்கொட்டத்து பெருநகர்-

3 நாட்டுப் பெருநகர் ஆளுடையார் ப்ரஹ்மிஸ்வரமுடையநாயனார்கொயிலில் இவ்வூர் இருப்பைபாக்கிழான

4 தாழி காக்குநாயகன் எறிஅருளப்பண்ணின முதலியார் காக்குநாயகர்க்கு காக்குநாயகன் விசையன்

5 செம்பியதரையன் வைத்த சந்திவிளகது ஆறு இவ்விளக்கு ஆறுக்கும் இக்கொயில் ஸிவப்ராஹ்மணரொம்

6 முன்னாள் செ[ற்]றுப்பெட்டில் [தி]ரிநுந்தாவிளக்குப்பட்டி நாற்பத்தெண்ணாயிரவன் ஒற்றியாக வைத்து வா-

7 ங்கின பணம் நாற்பதுககுப் பலிசை யெற்றிப் பணம அறுபதும் உபையம் ஆகக் கைக்கொண்டு இவவிளக்கு ஆறும்

8 சந்த்ராதித்தவரை இடக்கடவொம் இக்கொயில் ஸிவப்ராஹ்மணரொம் இது பன்மாஹெஸ்வர ரக்ஷை உ

No. 331.

(*A.R. No.* 48 *of* 1898).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருபுவநசசக்கரவத்திகள ஸ்ரீராஜராஜதெவர்ககு யாணடு உ௰௫-வது ஜயஙகொண்டசொழமண்டலத்து வெண்குன்றக்கொட்டத்துப் பெருநகர்நா-

2 ட்டுப் பெருநகா ஆளுடையார் பிரமிஸ்வரமுடைய நாயனார்க்கு இமமணடலத்து எயிற்கொட்டத்து மாகறல்நாட்டு மாகறல் படடியர்பெரயன் பெருநகர்தெ-

---

[1] This inscription is left unfinished.

3 வப்பெருமாள் வைத்த சந்திவிளக்கு காலுக்கு இவர்பக்கல் இக்கொயில் சிவவ்ராம்மண-
சொம் உபையத்துக்கு கைக்கொண்ட செம்பொன் சூ இபொன் நா-

4 ற்கழஞ்சுக்கும் இந்த சந்திவிளக்கு காலும சந்திராதித்தவரைள விளக்கு எரிக்கக்கட-
வொமாக உபையம் கைக்கொண்டொம் இக்கொயில் சிவவ்ராம்மணசொம இது

5 பன்மாவெஹ்ஸ்ர ரகக்ஷ வ இப்படிக்கு இவை வெவர்கன்மி திருவெகம்பபட்டன் எழுத்து—
இப்படிக்கு இவை வெவாகங்மி திருச்சிற்றம்பலபடடன் எழுதது—இப்படிக்கு இ-

6 ல[வ] வெவர்கங்மி காற்பத்தெண்ணபிரபட்டன எழுத்து இப்படிக்கு இவை வெவாகங்மி
திருச்சிற்றம்பலகாட்டுப்பட்டன் எழுத்து இப்படிக்கு இவை வெவர்கன்மி பெரிய-
நம்[பிப]ட்ட-

7 ன் பிரமிஸ்வாமுடையான் எழுத்து ||-

No. 332.

(*A.R. No.* 49 *of* 1898).

On the south wall of the Sundaravarada-Perumal temple at Uttaramallur.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, p. 370, No. 194.

No. 333.

(*A.R. No.* 50 *of* 1898).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ || சகவ்ராஷ்டகாராதீதஸ்ய யஸ்ராஷ்டகுணவ்யாகஷ் [|*] யீ கஷ்மிஷ்வித்தி லகஷ்ழ வ
வெவ வ[ர*]ஷ்டவிஷ்ரா வ்ராஸ் ||[க*]

2 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ || வவ்ம வாஷ்ஹவஸ் ஸிஹகவ்ரவிமகஸ்ராஜ்ஞா ச ஜாகர்ராஜ்ஞா யெகாவஸ்ஸு வஹ்ஸ்யி-
ய்ர்ஷாமஸிவிஷ்யெழ்ர்ராஜே வ்ரபொமாத்ஸ்ஸிகெ[|*]ஸ்ரீ ர்ஸிக்வாடிகவாவஸிநா கூகயியா
கக்ஷா வஹா வாஜ்ஞா கெஹநஷ் வாஸிஷ்ஸுஸ்ண ஸிஹகா யொ வஷ்ஸ்டொ ஹாவ்ஸ்ராஸ்
||—[உ*]

No. 334.

(*A.R. No.* 51 *of* 1898).

On the north wall of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொஷ்சயதக்ஷிவிகஷ்ரமடருமற்கு யாண்டு பத்தாவது காஷ்பு-[1]

No. 335.

(*A.R. No.* 52 *of* 1898)

On the same wall.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 372, No. 195.

No. 336.

(*A.R. No.* 53 *of* 1898).

On the north wall of the Subrahmanya temple in the same village.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெசரிவர்ம்ராக ஸ்ரீராஜேந்ரசொழதெவா[க்*]கு யாண்டு ச
ஆவது ள் அதிச ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துக் காஷ்யூர்க்கொட்டத்து தன்-
கூற முத்தரமெருந்துவெர்ம்மங்கலத்துப் பெருங்குறி ஸிஹாஸனெஹியொ மெழுத்து

2 நம்மூர் வ்ரவ்ரவ்ராணர்தெவருடைய ஸ்ரீமிகொண்டி முர்பு செய்யக்கடவ நிவ[ந்]ஞ்
செய்து சிவவ்ராஹ்மணர் கௌஸிகர் இரு[ணி]பாத மம்ராயரஹ்டர் வ்ரகரவெள-
தாரகி அந்ராதித்தவற் கஷ்ர்ப்பாகாக சிவ[ர]லெகை செயதுகுடுத்தொம் ஸி-

3 ஹாஸனெஹியொம் பணிசெட் டெ[ழு]கிகெள் குணப்பொருள் கருணகா கெ[ழு]த்து
[||*]

[1] This inscription is left unfinished.

No. 337.

(*A.R. No.* 54 *of* 1898).

ON THE WEST AND SOUTH WALLS OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [॥+] திருமகள்போலப் பொருகிலசெல்வியுந் தனகெ உரி[மெய் பூண்]ட-
மெ மனகொள காந்தருர்சாலெ கலமறுத்தருளி லெகைகாதும முடபாடியும் ஜனம்-
[ப*]பாடியும தடிகெவழியும் குடமலெநாடும கொலலமும் கலிங்கமும எணடிசெ
புகழ்தர ரழமண்டலமும் கிண்டிறல் வெற்றி தண்டாற் கொண்ட தனகெழில் வளருழி
எலலா வியாணகம் தொழுதகெ விளங்கும் யாணடெ செழியரைத் தெகுகொள
ஸ்ரீகொராஜராஜ ராஜகெஸரிவர்-ற்கு யாண்டு பதினாவது காவிரூர்கொட்டத்து
தனகூற்று உத்தரமெருவுகலெவுள்ளம்[பு]க்கு வாவைரூணவுதெவர் தம பொன
குடித்துக்கொண்ட ஆடு காம்பபத்தஞ்சினால

2 அரை விளக்கும் இவாடைப்பாடியில் ஆருளயபாடி எண்ணூயிரகொன் வெவத்த கால்
விளக்கால் ஆடு இருபத்துமூனறும இவ்வூர வடபிடாகை அப்பாட்டிபூண்டி இருக்-
கும மன்றாடி அகிமாரா கணடன் வெவதத கால விளகால ஆடு இருபத்து மூனறும
புழல்கொட்டதது கினறவூர் யாநகணத்தாருள பாடகத்து அத்தெராயகரவித்தன்
மகன கிருவாகுகரவித்தன் வெவதத பரைகால் விளககால ஆடு பதினொன்றெ
காலும அ[க்]காவிரூர்கொடடது தன்கூறு உத்தரமெரு வாவைவுள்ளம்கலத்து
ஸ்ரீசொவி[ல]ச்செரி யாநம்கணத்தாருள கெரிட்டூ யஞ்ஞபகரவித்தசெசாமாசி-
யா சிலவுத்தரமெரூர் வாவைரூணவுதெவர்கு வெவத்த ஒரு விளகு[ா]-

3 ல ஆடு தொண்ணூறும கூடி-ம நிவவுதத்தரமெரூர ஸ்ரீவாமனசெசெரி யாநம்கணத்-
தா[ா][1] அத்தியூர்க்க . . . . [மாவ]-

4 து முனறுங் கண்[ணறு] குழி ஆயிரமும சிலாவெகை பண்ணி[க்*]குடுத்தொம ஆநங்-
கணத்தொம [॥*]

No. 338.

(*A.R. No.* 55 *of* 1898).

ON THE SOUTH WALL OF THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 348, No. 171.

No. 339.

(*A.R. No.* 56 *of* 1898).

ON THE NORTH WALL OF THE KAILASANATHA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [॥] கொப்பரகெசரிவர்மராக ஸ்ரீரா[ஜராஜ]தெவராகி யாணடு ந ஆவது
நாள நாயறபக ஜயங்கொணடசொழமணடலத்து காவிரூர்கொட்டத்து தன்கூற்று
உத்தரமெருவுகலெவுள்ளம்கலத்து

2 பெருங்குறிலு வெலெயாம எமமூர பரகயிலாயம[மு]டைய நாயநாருவாகி திருவமுர்-
தத்கு பொது நாநாழி அரிசி பாக மூனறு பஞ்சாயம அரிசி முழுவம் நாநாழியும கறியு-
முது(ர) ஒனறும கெயமூராகமும தயிர் உழுகும

3 அடைகாயமுதும சாநாம்ராகதது மு ஸ[ஞ்]விளக்கு இரணடாக மூனறு ஸஞ்-
சு(ம) பஞ்சவளத்து ஆறசு நாவிளகி இரணடசும வைதத ஸ்ரீ வாவைரூணவு-
நாராசகன் தெதற்கு யெ-க[ணா*]ணறமு அமனி-

4 நாரா[ய*]னவதியான கிருவரங்கவதியெ நெயகு உரி நாழி-சதுக்[கு] குழி நாழெயும்
இங்கெ உயெ-சதுக்கும் குழி அர-ம இங்கெ யெ-க[ணா*]ணறமு உயெ-சதுக்கும் குழி
நாழ இங்கெ யெ-க[ணா*]ணறமும ஆமனிநாரா[ய*]னவதியாக கிருவரங்கவதியென

5 நெயகு நயெ-சதுக்கத்தம நயெ-சதுக்கத் வைவங்கலாறறுல குழி . . டா ஆகக்குழி வரு-
நாழெயெ-முல பாடகம் பெலவு இத தெவர்கு அநுராத்[தா*]தவற இறை இழிசெசி ஸ்ரீவா-
ரிலகை செய்து குடுத்தொம ஆதித்தரா[ா]ன்மெ[ல] பெருமிழலை நாடுடையாரை

6 கழ்ந்தும ஸ்ரீவைரூணவுதெ இகெகாயிலும செய் . . ளாக வைத்தொம ர(ா)ஜாஸ்-
ரயெயாம பணிமால எழுகினை[ன்*] பெரிய கிருவடிகள் புலியனை எழா-
யிரவனெனெ

---

[1] From அத்தியூர் the writing is decidedly later.

No. 340.

(*A.R. No.* 57 *of* 1898).

ON THE EAST AND NORTH WALLS OF THE KOLAMBESVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பூமெவி வளர திருபபொன் மார்வு புணர ஞமெவு கலைமகள் நலமபெரிது சிறப்ப விசையமாமகள் வெ[லபுய]த் திருப்ப இசையுஞ் செல்வியும் எணடிசை விளங்க நிருப[ா*] வந்திறைஞ்ச நிணிலமடநதையைத் திருமணம் புண[ர்*]ந்து சிர்வளர் தருமம் அணிமுடி கவித்தென மணிமுடி சூடி மல்லைஞாலத்துப் பல்லுயிற-

2 க் கெல்லாம் எல்லையி லின்பம் இயல்வுட நெயத வெண்குடை நிழற்றச் செங்கொலொசசி வாழி பல்லுழி ஆழி நடபபச [செம]பொந் விரஸிஜீஜாஸனத்துப் புவனமுழுதுடையாளொடும விறறிருந்தருளிய கொவிராசகெசரிபந்மரான திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு யாணடு கூ ஆவது ஜயங்கொணட-

3 சொழமணடலத்து காலியூர்ககொடடத்து தனியூா ஸ்ரீராஜெந்திரசொழசதுப்பெதிமங்கலத்து ஆளுடையாா திருக்கு[ழமப]பாடிஉடைய ம(ா)ஹாதெவறகு சொழமண்டலத்து பொயகைநாட்டு கணடராதித்தனி விருககும மன்றா[டி] பெரியான தில்லைநாயககொன இத்தெவறகு வைத்த திருநுநதாவிளக்கு ஒனறுக்கு அன்றாடு நற்காசு பதி-

4 ன்முன்றுங் கைக்கொண்டு வெள்ளைமுத்தி கட்டளையில் ஸ்ரீமதிராந்தகவதியின் தெற்கு திருவெகம்பவதியின மெற்கு ஒன[ப]தாங கணணாற்று உ-சதுக்கத்து வடமெற்கடையப் பாடகம் அரையும் முன்றாஞ் சதுக்கதது வடக்கடைய பாடகம இரண்டும் ஆக பாடகம் இரண்டரையும வற்றலூா திருத்தணியபட்டனபாடு கொண்ட பாடகம் இர-

5 ண்டரைக்கும் அன்றாடு நற்காசு பதினொன்றும் ஆவண[க*]களியெ கிழிகைச்சிலவறக் கொண்டு விற்று விலையா[வ]ணஞ் செய்து குடுத்தென மெறசொல்லப்பட்ட ஆதிதாஸன் தண்டெசுரதெவற்கு வற்றலூர் திருத்தணியபட்டன் குடுத்த பாடகம் இரண்டரையுங் கைக்கொண்டு இககொயில்காணியுடைய கௌசிகன் வா-

6 ழவந்தான்பட்டனும் கௌவிசிகன் நாற்பததெண்ணாயிரபட்டனும் இக்காசு [பதின்மூன்று]ங் கைக்கொணடு சந்தி[ராதி]ததவரை இத்திருவிளக்கு செலுத்தக்கடவொமாகவும இத்திருநுந்தாவிளக்குப[ட்]டியால் வந்த பாடகம் இரணடரைக்கும் நாங்களெ அந்தராயம் இறுத்து இத்திருநுநதாவிளக்-

7 கு செலுத்தக்கடவொமாக கைக்கொண்டொம்

8 எங்களுக்குப் பினபும் குச்சியும் அவகும் எடுத்-

9 து இக்கொயிலில் புகுநது காணிசெயவாரெ இத்-

10 திருநுந்தாவிளக்கு எரிக்க[க*]கடவொமாக சம்மதித்-

11 தொம இது-பனமாயெசுர ரக்ஷை[||*]

No. 341.

(*A.R. No.* 58 *of* 1898).

ON THE SOUTH WALL OF THE MADARI-AMMAN TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ [||*] மதிரைகொண்ட கொப்பரகெஸரிபன்மர்[க்*]கி யாண்டு இருபத்து நாலாவது நாள் . .

2 காலியூர்கொட்டத்து தன்கூற் றுத்தரமெரூச்சதுர்வெதிமங்கலத்து ஸபையொ

3 மெழுத்து இவ்வூ[ர்*] யாளுமகணத்தாருள ஸுரஸாரம்பி மாதவ[வெழ்வை]க்ரமவித்த சொம[ா*]சியாா ம-

4 கன் ஸொமிநாராயணஹ[ட்*]டன் ஹிடாரிமார்க்கு [ை*] வத்த ந[ம]நிகை[க்]கு தந்த பொன் பன்னிருகழஞ்சரை

5 இப்பொன்னுக்கு சந்த்ராதித்தவல ஒரு நந்தாவிளக்கு அவ்வாண்டு எரிவாரியஞ்செயும் பெருமக்களெ கடைக்கண்டு வய்[ப்*]பாராக ஒட்டிக்குடு[த்*]தொ[ம்*] ஸபையொம்

6 இப்பரிசு பெருமக்கள் பணிக்க [||*]

No. 342.

(*A.R. No.* 59 *of* 1898).

ON THE WEST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] விரபாண்டியனை தலைகொண்ட பாண்டிவெங்கி[ரா*](கி)கபதி[வரு][ர்*]-க்கு யாண்டு ஈரெள்ள காலிபூர்கோட்டத்து தங்கூறறு உத்தரமெருவதுவெண்தி-மங்கலத்து பெருங்குறி ஸபெலெயாம எ[ழு]ந்து நமபூர் ஸபூஹாதாகளுந்து திரு-விளகரு[கி*]-

2 ம் திருவழுதக்கு [ம்*] ஆஜனை பாமத்துசகு[ட*] ஸ்ரீவைகுமாக வைத்த [ஆ-ந்]தியா- . . . . . வினை [தை]யது சா-ச[னை*]ணும்று விடெவ[லி]துவதியின் ம[ம]-ற்கு [உ-ந்]சது[க*]கதகும் ஈ-நசகுச[த்]தமாக தலைதரம சாஅயை குழ் . . . . . தாகரு ச-ர-ச[னை*]ணுத்து

3 . . . இதனிலம [இத்தனையு]ம இ[றை]யிலியாகப் பணித்தொம சங்கி[ர*]தித்த-பகலும் இதுக்கு விரோதம செயிதாரும மஹாசை[யி*]டை குமரியிடை நடுவு செயி-தார பாவம் கொளவார ஆகவும இ[து*]க்கு விரோதம சொனகாரை . . . . . .

4 . . . . . இரு[பதஞ்ச] கழஞ்சு பொன தலமாதனத்தெ மனறப்பெறுவார் ஆகவும . . விலையாவணஞ் . . . . . பணித்தொம் பெருங்குறி ஸபெலெயொம் ஸபெலெயு . . . . . பணிகக எழுதினென் ச்ரீ-(அ)ஸ்ர் ஸ்ரீவிர[பாண்டிய]பிரியனென் ||—

No. 343.

(*A.R. No.* 60 *of* 1898).

ON THE SAME WALL.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 326, No. 155.

No. 344.

(*A.R. No.* 61 *of* 1898).

ON THE SOUTH WALL OF THE VAIKUNTHAPERUMAL TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] உலகுமபத்-தி[ர்*]கு யாண்டு இருபத்தொன்றுவது நாள் நூற்று இருபத்திரண்டு உத்தரமெருசதுவெண்திமங்கலத்து ஸபெலெயாம் செய்த வுவெலெஞ்ஞ எம்பூர் ஸ்ரீமிஉடைய குடிகள் ஸ்ரீமி ஸாமந்து செய்க என்று வஹன எப்பெர்ப்பட்டன-

2 வும் [ஸாமஹ-ட] செய்ய வனத ஸ்ரீமியுடையான் முன்னின்று பொன்னிடாதார் ஸ்ரீமிக்கு ஸாமந்து . ம பொனனிடமா(ர)டா[த] குடி பலவும் நிற்கமாட்டாது பொனமையில ஊரொமெய் பொனனிட்டு அவன ஸ்ரீமியில் . . பொன[லு]க்கு வெண்மெள[வு] எமபூர் வெயிரமெ-

3 கதடாகத்தக்கெ ஸ்ரீமியாக ஸாம[ஹ-ட] செய்து விற்றுக்குடுத்து மண்டகத்து கல்லிலெ எழுத்து வெடுவதாகவும இப்பரிசெய் வயிரமெகதடாகத்துகு விறற ஸ்ரீமி முட[யா]ண்டின் ஆகம்படிஉடையான மிளகவரில் கியாயத்தால்

4 கொளஉடைய பொன எல்லாம கொண்டு விட்டுக்குடுப்பதாகவும் மூன்று ஸாஅத்தர-முட[ம] கழிந்தால் [இப்பூமி யி]வயமெகத்துக்கெ அறவிற்று அட்டுவதாகவும் இபபரிசன்றி ஆரா[ஹ*][லு]ம் மிளப்பணிபபா ருளராகில அவனை ஸ்ரீமியு-

5 ம் வ(ய்)பிரமெகதடாகத்துகெ முதலாக விற்று அட்டுவதாகவும் இவன ஆமகண்டக-னுவானுகவும் இது மிளப்பணிகெட்ட மஹாஸ்ரீனுனையில் அவரோ வெட்டிப்போக இடுவதாகவும் இப்பரிசு செயது மிளப்பணித்துப் பணிய[1]-

No. 345.

(*A.R. No.* 62 *of* 1898).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொராஜகெசரிபன்மற்கு யாண்டு அ ஆவது ஞள் பெரியமண்டகத்திலெ ஏ(ர)ஸ[ர்*]ஸபெலெயார் கூ(ஸ)வாலவிர-ட்தரமைய எப்பெர்பட்ட[ம்] கிர[ம]ப கூடி இருனது எம்மில் விசைத்து செயத ஜவவெஞ்ஞாவது மகராயறு முதல் பட்டி-காடி கொள்ளபெரு-

[1] The rest of the inscription is not traceable.

2 தொம் பெருங்குறி(ா)ஹ[ா*] ஸபையொம் இவ்வஸ்தையூன்றி மற்று பட்டிகாடி கொள்விதாக ஸபையில் பணித்தல தரவிட சொல்லுதல செய்தாரை ஸ்ரீஹாமந்தரெ வெண்டிநவிடத்திலெ இருபத்தைஞ்சு கழைஞ்சு பொந் தன்மாஸந[ம்*] உள்ளிட்டு மந்றபெறுவார்களாகவும் பட்டிகா . . . . . .

3 கரை எதிர்பட்டாரெ ஸ்ரீஹாமந்தரெ வெட்டபெறுவாராகவும் இ[ப்*]பரிசு ஜவஸ்தை செய்தொம பெருங்குறி(ா)ஹ[ா*]ஸபையொம்|— ஹ[ா*]ஸபையுள் ளிருந்து பணிக்க எழுதிநென் துலகந் திருமலையென் [||*]

No. 346.

(*A.R. No.* 63 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ந்ருபதொங்கவர்ம்மர்[க்*]கு யாண்டு பதினாறாவது உத்தரமெருச்சதுர்வ்வெதிமங்கலத்து திருப்-

2 புலிவலத்து ஹாதெவர்[க்*]கு நனதாவிளக்குக்காக ஆலப்பா[க்க*]த்து கொயிலான் ஹரிநத்தி மணவாட்டி ப[டா]-

3 ரியெந் குடுத்த பொன் பதின்முக்கழஞ்சு இப்பொன்னின் பொலியாலெ நன்தாவிளக் கெரிப்ப-

4 தாக குடுத்தென் இது ரக்ஷிப்பார் வாரியப்பெருமக்கள் இத்தர்மம் ரக்ஷித்தார் திருவடி என் தலைமெ-

5 [லா]க [||*]

No. 347.

(*A.R. No.* 64 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொவி[ச]யகம்பவர்ம்மற்கு யாண்டாறாவது காலியூர்க்கொட்டத்[து] தன்கூற றுத்தரமெருசதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொம் மெழுத்து எம்மூர் ஸ்ரீமொவர்த்தனத்து ஹாவிஷ்ணுககனுக்கு சுர்ஜனாஹொமமாக விஷ்ணுச்செரிப் பிணிக்கிப்புறத்து ஸ்ரீதத்தக்ரமவித்தன தா[னு]டைய பங்கு

2 இரண்டாம்பாடக நி[க்]கிய மனையும ஸ்ராவணையு முளளிட்ட ஒரு பங்கும் இத்தெவாக்கெ கெஸவச்செரி குரவஸ்ரீ ஸ்ரீவிஷ்ணுச்சதுர்வ்வெதிபட்டர் சுர்ஜனாஹொமமாகக் குடுத்த முதறகுடுமபிட்டுத் தலைப்பாடகம் ஸ்ரீயரவாக்கா[லி*]ன் கரை[ர] இருநூற்று நாற்பது குழியும் இப்பூமி இத்தனையும் சுர்ஜனா[ஹொமம்]

3 ஸ்ரீமொவர்த்தனத்து பெரு[மா]னடிகனுக்கு ஒரு நந்தாவிளக்கும் சிறுகாலை ஒரு திருவமிர்துங் காட்டி சூராயித்துண்ண உடையனாக மெலூர்க்கொட்டத்து மெலூர் வெவாநஸன ஸ்ரீயரபட்டன மகன் தாமொதிரபட்டனுக்கு நாம் நிரொடு அட்டி இவனுடைய சுத்தயமெய் [யு]-

4 ண்ண உடையநாகக் குடுத்த இவர்ஜனாஹொமமாயின இப்பூமியால் வந்த எப்பெர்ப்பட்ட இறையுங் காத்துக்குடுபபொமாக இவனபககல் பொன் கொண்டொம இபூமியால் வந்த எப்பெர்ப்பட்ட இறையுங காட்டப்பெறாதொமானொம் மெல்சொல்-

5 லப்பட்ட உத்தரமெருச்சதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொம ஸபையிருந்து பணிப்பலிவித்தெந் உதரமெருப்பெருந்தச்சனென்—கூரூக்ஷெத்ரத்து யர்ம்இறக்கிநானை ஸபையொமெய் இ[ரு*]ப[த்*]தைங் கழஞ்சு பொந் மன்றுவொமானொம் [||*]

No. 348.

(*A.R. No.* 65 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கொவிசையகம்பவர்ம்ம[ா*]க்கு யாண்டு பதினெட்டாவது காலியூர்க்கொட்டத்து தன்கூற்று உத்தரமெருசசதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொம் எழுத்து எம்மூர் தெற்க்கிலங்காடி இருன்துவாழும் மண்ணிபாக்கிழான் கொயிலுக்கு இவன் செய்த யர்ம்மத்து . . . . .

2 ல் ஊர்க்கல்செம்மை நூற்றுக் கழஞ்சு பொன் கொண்டு கடவொம இந்நூற்றுக் கழஞ்சு பொன்னாலும் யஜ்ஞப்பலிசையால் மூன்று மஞ்சாடிப் பலிசையால வந்த பொலிய் பதினைங் கழ[ஞ்*]சு பொன்னும எம்மூர் தெற்கிலங்காடிய் வடசிறகில் மெற்குநின்றும் வர இருபது மனை . . . . .

3 பொன்னும் எதிராண்டு துடங்கிய் ஆட்டாண்டுதொறும் எரிவாரியப் பெருமக்களெய் அவ்வ ஆண்டு இம்மனைப் பொ . . . .

4 மும வயிரமெகதடாகத்துக் குழி குத்திவி(ய்)ப்பார்களாகவும் இப்பரிசு இம்மண்ணிபாக்கிழான் கொயில் வயிர . . . . .

5 பொலியூட்டுப் பொன அவ்வ ஆண்டு எரிவாரியப்பெருமககளெசந்த்ராதித்தர் உள்ளதனைக்காலமும் இரதி . . . . .

6 ஹெயொம் இயஜ்ஞ[ர்*]த்து சிதிலஞ்செய்தான் இயஜ்ஞ[ர்*]த்துக்கும் க்ராமத்துக்கும் பிழைய்த்த பி . . . . .

7 க்குடுத்தொம் மெற்சொல்லப்பட்ட மணணிபாக்கி[1] . . . . .

No. 349.

(*A.R. No.* 66 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 || ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] புகழ்மாது விளங்-

2 க ஜயமாது விரும்ப நிலமக ணிலவ மலாமகள புணர உரிமயிற சிறந்த மணிமுடி சூடி மினவர் நிலைகெட வில்லவர் குலைதர எனை மன்னவ ரிரிய்[லு]ற் றிழிதர திக்கனைத்து ஜன் சககற நடாத்தி விஜய[ா*]ஸிஷெகம் ப[ண]ணி[ய]ருளி விரஸிம்ஹாஸனத் தவநிமுழுதுடையாளொடும் விற்றிருந்தருளிய கொராஜ[ெ]கஸரி[பந்]ரான த்ரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொளதெவர்க்கு யாண்டு உ[ய]க ஆவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துக காலியூர்[க]கொட்டத்துத் தனியூர் ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழச்சதுர்வெதிமங்கலத்து . . . . [ஸ]ஹெயொம் எழுத்து எம்மூர் நடுவிற் ஸ்ரீராஜநாராயணவிண்ணகர் எம்ப்ரமானுக்குத் திருவமுது திருவிளக்கு ஸ்ரீபலி நையி[வி]த்திகம் விஷுவயனஸங்க்ரம[ண*]ங்களுக்கும் திருவுத்ஸவத்துக்கும் வெண்டு ஜிருசசென்னடை செலுத்துகைக்கு இக்கொயில் காணியு-

3 டைய க[ாயப்ப]ாக்கத்து வைவாநஸ நாத்ரயந்த தாமொதரபட்டனு மிவந்தம்பி கெசவபட்டனுமெய் சந்திராதித்தவரை செலுத்துவார்களாகக் காவதி[த்] திரு[வரங்க]முடையான்பட்டன் சி[லை]குடிக் கூழபட்டன் கட்டளையிந் கொண்டுவிட்ட பூமியாவன ஊரின் தெற்கு முதற கண்ணாற்றுப் பரமெஸ்வரவதியின கிழக்கு முதற்சதுக்கப் பாடக மூன்றெ முக்காலெ யரைக்காலும் இரண்டாஞ் சதிரத்துக் கிழக்கடையப் பா[டக] மொன்றெய் முக்காலும் மூன்றாஞ் [ச*]திரத்துப் பாடக மூன்றெ முக்காலும் நாலாம் சதிரத்து[ப் பாட]க மூன்றெ முக்காலெ யரைக்காலும் [அஞ்]சாஞ் சதுக்கம் பாடகம் நாலும் இரண்டாம் [கண]ணாற்று முதற்சதுக்கம் திருக்கெத[ா*]ரமுடையார் பாடகம நாலு னிக்கி இரண்டாஞ் சதுக்கம் ஊர்த் தண்ணீர்க்குளமுங் கரையும் நிக்கி மூன்றாஞ் சதுக்கம் இவாழ்வார் பாடகம் ஏரிகரை

4 அகப்பட்ட பாடகம் முக்காலும் நாலாஞ் சதுக்கப் பாடகம்[2]

No. 350.

(*A.R. No.* 67 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருவாய்க்கெழ்வி முன்னாக த்ரிபுவனச்சக்ரவத்திகள் மதுரையும் ஈழமுங கருவூரும் பாண்டியன் முடித்தலையுங் கொண்டருளி விரர் அபிஷெகமும் விசையர் அபிஷெகமும் பண்ணிஅருளின த்ரிபுவன-

2 விரதெவற்கு யாண்டு ௩[ய]எ ஆவது தியுனநாயற்று பூர்வபக்ஷத்து நவதியுடு நாயற்றுக்கிழமையூம் பெற்ற அத்தத்து நாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துக் காலியூற்கொட்டத்துத் தனியூர் உத்தர-

3 மெலூரான ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழச்சதுர்வெதிமங்கலத்து மஹாஸபெயொம் எழுத்து நம்[மூர் உடையார் திரு]ப்புலிவனமுடைய நாயனாற்குத் திருநுந்தாவிளக்கு எரிப்பதாக எங்கள் [பூ]ர்வ-

[1] Built in at the end.

[2] The inscription is left unfinished.

4 வாராஷஹன் பலர் பக்கலு[ம்*] பொனகொண்டு பொலியூட்டுக்கு எரிக்கக்கடவர்களாக மூன்றளில் கல்வெட்டின திரு . . . [வி]ளகுக்[கள் ராஜே]ந்தாஜ்[ஞ]கிய சுவராஜிதவி[கர]தேவ[ர்]க்கு யாண்டு ய[ச]ஆவது

5 காளில் ஸ்ரீயர்ஹணத்திந் காள் ராஜேந்தாஜ்[ஞகிய] சுவராஜிதவிக்ரமவதர்பக்கல் கைக்கொண்ட [பெ]ர[க்*] நிறை செம்பொன் நூற்றுக் கழஞ்சுக்கு எரிக்கக்கடவ[தாக] உடையார் திருப்புலிவனமுடையார்கொயிலிலு[ம்*] நதிவிற்கொயில்-

6 லுங் கல்வெட்டின நிலவிளக்கு காலும் நதிவிற்கொயிலிற் கல்வெட்டினபடி கசியுக்தஞ்சையுங் கொண்ட கன்னரதெவற்கு பதினெட்டாவது இக்கொடடத்து வ்யபெநாட்டு வெள்ஷாற்று வகுகிப்புறத்து உருத்திரவெழுமபை-

7 ச் சிறுகங்கைச்சானிகளாக வங்கிப்புறத்துத் திண்டிவிகரமவித்தனகிய பஞ்சவாதரஸன் பக்கல் இவனுக்கு யதமாக கொணட பொனபனனிரு கழஞ்சரைகுமு எரிக்கக்கடவொமான திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றும் மதுரைகொ-

8 ண்ட கொபரகெசரிவற்மற்கு பதினமூன்றாவது காளில் கமலூர்ப பாணிபத்து வாமதெவகுடவிந்தா வைதத் திருநந்தாவிளகுக்கு இவர் பயருவ்ட[பிடா]கை மருதத்தூரில் மெ...பாகத்து தலைப்பாடகத்து விட்ட நிலம விபரு-

9 ம்கொண்டு எரிக்கபடவதாகக் கல்வெட்டின திருவநதாவிளகு இரணடும் இத்தெவற்குப் பதிநாலாவது காளில் இவறு மாறுங்கலாதாருள முபுறை . . . கநத்திகுமவிதத்தெ[ர]வொ பாதி பாபபகல் கைகொணட பொ-

10 பொல பனனிரு கழஞ்சரைக்கு எரிக்கக்கடவொமாகக் கல்வெட்டின திருநந்தாவிளக்கு ஒனறும் [ஆ]கத் திருநந்தாவிளகது எட்டுங் கல்வெட்டபடியெ எரிகக்வெணடுமெனறு இத்திருமுகவளவிரவிதவறகு புடபதிதழாவது

11 காளிலெ ஸ்ரீகரணதாக பொன்னமையு இத்திருநநதாவிளகு எட்டுமு எங்கள் வாவுவுபுருஷஹளள முளபு கல்வெட்டினபடியெ எங்களுகுமு எரிகவெண்டுகையால் இவ்விளகுக்கு [தெ]வை யிடகக முடியாமை-

12 யில ஸ்ரீகரணத்தாரெயாமு ஞானத்தாரையும் இசைவுகொண்டு முன்பு எழுத்தருளுவித்துவருகிற சித்திரைத்திருநாள் திருக்கொடித்திருநாளுக் திருவமாதத்திருநாளும் முனபு எழுதருளிவருகிறபடியெ எழுதருளுவிக்ககடவொமாகவும் திருக்கா . . கத்திருகாளமுதல் எழுதருளிவருகிற காள் எழுடவின [தி]ருநநதாவிளக் கெட்டுக்குமு முன்றரை வெளபதிப பதது காளாக மூப்பத்தடடாவது சித்திரைத்திருநாள்முதல் எழுந்தருளுவிக்ககடவொமாகவும் இடமூனறு வாஞ-

13 க்கும அழுதுபடி சாத்துப்படி [பொ]டாவு வகுகினை முளளிட்ட தெவைகளு முன்பு எழுத்தருளிவருகிற காளழுபதி காலினாலுமு செனறுவாக்தபடியெ எறினை காலுக்குறை விறத்து எழுத்தருளுவிக்ககடவொமாகவும இப்படி மூடடாமெ வதராதிதெ நள்ளதினைகாலமுடி [எ]ழுந்தருளுவிகக்கடவொமாக [பொ]ருதெவிவெ பண்ணிகுடுத்தொம் உதாதரமெலாரான [ரா]ஜேந்ரசொழமுதலிவெ[ர்]டங்கலுந்து [ம]வாலெடுதெயாம் வதெதுபுள்ளிருந்து பெருமக்க-

14 ள் பணிக்க எழுதினென இவலூர் [பூ]தியுன செக்குறி கிறணிகதான [ச]தெவ ராஜேந்ரசொழ[ன்]யெனன எழுதது வெ[ட்]டெதுபுள்ளிருந்து பெருமக்க பணிக்க எழுதினென்[ன்*] தெயுலுன செகசூறி கிருக்ஷளத்திக்உடையான [வாரி]தருவானன உதாதரமெ[ர்]ருடையா னெழுத்து [||*]

No. 351.

(*A.R. No. 68 of 1898*).

In the same place.

1 ஷஹ ஸ்ரீ [||*] பூம[ர்]து புனரப் புவிமடது வளர நாமாது விளங்[க] ஜயமாது விரும்பத்தன நிருபதமலர் மன்னவர் சூ[ட] மனகிய உரிமையால் மணிமுடி சூடிச செங்கொல் சென்று திசைதொறும் வளற்ப வெங்களி கிக்கு மெய்ய[ற] ர[ண]முப்பக் கலிங்க மிரியக் கடமலை நடாத்தி வலங்கொளாழி வரையாழி கிரிய இனிகுடளவும் ஒருகுடை நிழறற [ஸ்ரீ]ரவிஷ்ணுகாஷத்து திருவாவமுழுகுமுடையாளொடும் விற்றிருகருளிய கொப்பரகெசரிபறமராக திருவாவச்சகரவத்திகள[ள] ஸ்ரீவிகரமசொழதெவற்கு யாண்டு பதிகஞ்சாவது . . . . . டசொழமண்டலகது காவிரூற்கொட-

2 டத்து தஞ்சூர் ஸ்ரீ ராஜேந்திரசொழச்சதுவெ[ற்]திமகலத்து உலோகமெ[ஸ்]வரியும் திரணகரபாவணக் கையெழுத்து உடையார் திருவெகம்பமுடையார்கோயிலை ஆதிஉலவ ஐஸ்வரதெவறகு நாங்கள் விற்றுக்குடுத்த பூமியாவது யாணடு பதிங்முன்ரு-[வ*]து உடையார் திருவெகம்பமுடையார் ஸ்ரீபண்டாரத்து நாங்கள் பணிசைக்குக் கொண்ட காசாலும் பலிசையாலும யாணடு பதிநஞ்சாவது காத்திகைமாவம ஆசறுகியாக கடவொமாக காசு இருனூற்று முபபதையும ஸ்ரீபண்டாரத்து ஓடுக்கவெ-ணுமென்று இகொயி . . . . . னமிகளும ஸ்ரீமாயெவ(ர)ரும கண-

3 க்கரும வருது வெண்டிருமையில் எங்களுற்கு இக்காசு குடுக்க உதவாமையில இகாசு இருனூற்று முபபதரைக்கும எங்களூர பிடானக வெண்ணெகூத்தகல்லூர் சூடியிரு-ப்பு உட்படத் தாம பெறற நிர்நிலப்பாடகம நாற்பிருபத்துகாலரையெ அரைக்காலி இகில் இத்தெவர்க்கு நாங்கள முன்பு பொன் கொண்டு பொளிசூட்டாக விட்ட திரு-வெகம்படவிளாகம் கிச[கி*] நிலம பாடகம் அறுபத்துநாலும கிலந தணணி சருகையி-லும் வெண்ணெக்கூத்தகலலூர் நிலம . . . . . லையிலும் திருவெகம்ப-விளா-

4 கம் பாடகம் அறுபத்து காலரையும் நாங்களெ ஈக(ய்)கொண்டு இந்நிலத்துக்கு வரகி-கெஞ்சூரமாக ஒன்றுமுக்கா லாக்கி வெண்ணெகூத்தகல்லூரில பரிவத்தினையாக விட்ட பாடகம் நாற்பத்தெட்டே காலெ அரைக்காலும நிக்கி நிலம பாடகம எழுபதாதிற காலுக்கும எமமிவ்சைசந்த விலக்காசு இருனூற்று முப்பதுக்கும் நாங்கள் கடவொமான காசு இருனூறு முப்பதரையும இதக[ரு] கி[டை]யதிரவியமாவதாகவும கொவிராஜ-கெசரிபதாக்கு யாண்டு பதிநஞ்சாவது இததெவா

5 திருநாளான இசைவதிநாள உடையார் திருவெகம்பமுடையார் திருஉற்சவம் எழுந்-தருளுகைக்கு வெளாடும கிடந்தங்களுக்கு முனபு நாங்கள பொவிசூட்டால கொணட பொன் ஐஞ்ஞூற்றுக் கழஞ்சுக்கும இவவெண்ணெக்கூத்தகலலூர் கிழெயதிரவியத்-துக்குச் சலவாக விற்றபாடகம எழுபதாதிறகாலும திருவெகம்பவிளாகத்துக்குத் தலைமாறு நிலப்பரிவர்த்தனை பண்ணின பாடகம நாற்பத்தெட்டெ காலெ அரைகால-லும ஆகப் பாடகம நாற்பிருபத்து காலரையெ யரைக்-

6 காலுக்கும வந்த இறையிலி கிரிவிலக்காசுக்கும மனையுப்பு[க்]காசு உள்ளிட்ட கிழிறைப்-பாட்டங்களுக்கும எச்சொறு கூற்றரிசி வெட்டி முட்டையா ளுளளிடமி எபபெற்-பட்ட சில்லிறைகளுக்கும உடலாக இப்பொன் கொண்டு இறையிலியாக இறையிழிச்-சிகுடுத்து இவ்வெணணெக்கூத்தகல்லூரில காணிஉடைய காணியாளர்க்கு வரகி-கெஞ்சிரம் அப்பாலெ காணியாகக்குடுத்து இப்-

7 பரிசுக்கு ஒருகாலாவதும இருகாலாவதும முககாலாவதும இசைந்து சம்மதித்தோம் இத்தெவர் கோயிலுக்கு இல[றை]க்கு முன்பு மார்கழித்திருவாதிரை திருநாள் ஆடி-யருளுகைக்கு [ந]ாங்களனத்துவருகிற நெய் அளஞாறமு நாழியும இவவெண்ணெக்-கூத்தகல்லூருமலலது செமபிலும கலிலும ஓலையழுளள திலெகு[நா]ளில் உள்-ளகிவொன்றும் கடவொமல்லோதொமாகவும இவனூர முனனுடை[யாரு]ம பழமபெரும் தவிர்த்து இத்தெவர்க்கெ காணியாய் திருவெகம[ப*]கலலூரென்னும சிவ[ர]ாமத்-தால்

8 எங்களூர பொத்தகத்திலும எறட்டு வரியிலு மிட்டு[க்*]கொள்ளகடவதாக வம்மதித்து இறையிழிச்சிக் குடுத்தோம் உலோகமெஸ்வரியும் இவ[ர்*]கள் பணிசு எழுதினெந் உத்திரமெலூருடையார் விவிசதிராகாக த[ர]மபிரியகெ[ர] இவை எக எழுத்து இப்படிஞ இவை குரொவசெரி நாராயணபடடங் எழுத்து இவை காவட்டி தாமொ-தரபட்டங் எழுத்து இவை காவட்டி மாதவபட்டங் எழுத்து இவை மாட-டெ[பாச]ர் [||*]

No. 352.

(*A.R. No. 69 of 1898*).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 வூவ் ஸ்ரீ [||*] கோவா[ஸ்ரீ]வெஸ்ராயிடெசபந்ஞ்ஞயாண்டு யெள [உ]நியெ உத்தர-மெருச்சதுவெ[ற்]திமங்கலத்து வரெ-

2 யொம் எழுத்து எம்மூர் முன்[ரு]நாத்துக்கு [கி]வைத்த வூமி . . .

3 க்கத்துக்கு உாசயி குழி புலமும இங்[ங்] ச-கணஸ்ரூறமு பகவதிவாய்க்கா . . . .

[1] This inscription is built in at the right side.

No. 353.

(*A.R. No.* 69-*A of* 1898).

ON THE SAME WALL.

1 வஷ்தி ஸ்ரீ [||*] வாழியும் எ[ங்கள்] மகனர் அண்(ட்)டறையாவர் உரி புத்தடிகள் [எ]ம்-
மூர் எரி வயிரமெகதடாக[த்*]கிலெ தம் பெராலெ (தம்பெராலெ) இரண்டாம்
[ஒ]ட[மி]லெத[ர்*]க்கு ஆக வழியும் எங்கள் பக்கத்தை பொ[ன்*]

2 நூற்று கழஞ்(ச்)சு இ[ப்*]பொன் கொண்(ட்)டு இரண்டாம் ஒடமிட்டு இலொடத்துக்கு
ஆள்கூலி உள்ளிட்டு கிசகி ஒரு குழியாக வழ[வக*]லரவயர்ஆயம் முந்நூற்றறுபது
குழியின் மண் எரி உண்ளெய் குத்தி கொண்டு கரைஎற அட்டுவிப்பொமானெ[ம்*]

3 பெருங்குறி வலெலெயொம் ||—

No. 354.

(*A.R. No.* 70 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 வஷ்தி ஸ்ரீ [||*] உத்தரமெருச்சதுவெ்ஙிமங்கலத்துக் குரவசிரி தக்கடிஹட்டன் வராஹணி
கஞ்சிச்சாணியென் இவ்வூர்க் கணப்பெருமக்கள் எடுப்பித்த சித்திரகூடத்துக்குக் குடுத்-
தென்

2 நாராயண[வ்]ராஜிகளுக்குத் திருவிளக்குக்காகப் பத்துப் பொன் குடுத்தென் இது வலெலெ-
யாசெரத்திப்பாராவாகள் ஸ்ரீவாஉழகள் அடியென் றலெமெலன ||—

No. 355.

(*A.R. No.* 71 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE

1 வஷ்தி ஸ்ரீ [||*] திருப்புலிவலத்து உலகாலெவர்க்கு மல்லியன் காராணை நாலுபட்டி நில
மொருநிரளெ யது்ஆகாலெமாக வைத்தொ முத்தர-

2 சோலகவெ்ஙிமங்கலத்க வலெலெயொ மிது வாராயணசோழம் வெம்வல்லவ
யக்ஷணகிய வராஹணன் வரஹவாரியெய் மூன்றுபொழுது

3 மாராயித் கண்பதாகவு மிப்பரிசு புக்கார் புக்கார்க்கு மூன்றுயான் டவயியாக வைத்-
தொம் வஷ்ட விஉராய னெழுத்து [||*]

No. 356.

(*A.R. No.* 72 *of* 1898.)

IN THE SAME PLACE.

1 வஷ்தி ஸ்ரீ [||*] நஞ்வநூர்க்கு யாண்டிருபத்து நாலாவது உத்தரிருவதுவெ்ஙிமங்கலத்
திராநஞ்ஜை வரஞ்ஜராஜரஜத்து உலகாலெவர்க்கு இவ்வூர் யவுஜ்ஜன் வாக-
வெ்ஙெஉ .

2 பெருமஞ்சிகனென் குரவசிரி விஷ்ணுகுமாரதிரவெஜியார் பங்கின் வழி முதலிட்டு காலாம்
பாடகமு மிராயூர்த் தட்டக்கடியார் வராஹணியார் பங்கின் வழி முதலிட்டு கா[லாம்]

3 பாடகமுங் குண்டீர்க் கத்தமசடங்கவியார் பங்கின்வழி முதலிட் டிரண்டாம் பாடகமு
மிழனது பாடகமும் யானிவர் பக்கல் விலெக்குக் கொணடுடையன அவிப்புறமாகக் கு-

4 தெத்தெ னிவற்றின் லொமத்தால் கிகு முந்நாழி அரிசி நெய்புட்ப்பட இரண்டு பொழுதுக்
திருவமிருது காட்டுவானுகப் பணித்தொ மிம்மூன்றுக்கு மெப்பெ(ர)ர்ப்பட்ட இறையு

5 மொழிக்தொம் வராஹண னாராயித் கண்பானுகப் டணித்தொம் உலகாலெலெயொ
மிழலைவத்தினுக் காவாயஆன் காரிஸ்ராலெ-ஐந வஷ்ட விஉராய நஞ னெழுத்து [||+]-

No. 357.

(*A.R. No.* 72-*A of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 வஷ்தி ஸ்ரீ [வா]ழியும் பு[த்*]தடிகள தாயார் நங்காளி அவ்வடியார்காக ஒரொடம் நூற்-
2 று கழஞ்சு பொன் கொண்(ட்)டு மூட்டாமை அட்டுவிப்பொமாகொம் வலெலெயொம்[||*]

[1] Pulli is marked in this inscription.

No. 358.

(*A.R. No.* 73 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 324, No. 153.

No. 359.

(*A.R. No.* 74 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] உலிப்பொத்தரசர்க்கு யாண்டொன்பதாவது உத்தரஶோ-ஸகா-வெ-ந்தி-
ம்மதத்து ஸஹெயொ மெழுத்து க[ச்]சி[ப்]பெட்டு . . . . குவாய்ச்செரி
செட்டதரயா [தா]-

2 னவெகதன்பக்க விருபதின் கழஞ்சு பொன்கொண் டெம்மூ செலவாச்செரித் தொறு-
நிலெயும மெலைத் தொறுநிலெயு மிவ்வினைத்தினலும வந்த எருவிலெயால் வந்த

3 மாடெப்பெ(ர)ர்ப்பட்டது மிப்பொன்னுக் கிம்மாடு விலெயறுகியாய் வயிரமெகதடாகத்-
துட்க் குழி குத்துவதாக ஒட்டிக்குடுத்தொம ஸஹெயொர் தானவெந்த-

4 னெனு மப்பொன்னு மிவ்வெருவிலெயால வந்த உரவுமு மவவெரிக்கெ யறமாகக்
குடுத்தென் ஸஹெயொமும் மற்று விகியொமஞ் செய்யாதெ யவ-

5 வக்காலத்து வாரியரெய் ஶாலகதொறு குழி குத்துவதாகவு[ம்*] பணித்தொம் மற்[று]
விகியொமஞ் செய்தார் பணியும் பிழைத் தமமிறக்கின பாபமும் படுவா[ராக]-

6 ப் பணித்தொம ஸஹெயொம [||*]

No. 360.

(*A.R. No.* 75 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொராஜகெசரிவர்மற்கு யாண்டு இருபத்தாறு காள் [இருநூற்றி]றண-
பது [உத்தரமெரு]ஜ்ஜ-வெ-ந்திமங்கலத்து ஸஹெயொம் எழுத்து இ[ங்கா*]-

2 னால் எமமூர் ஒளப்புறை அச்சாமிகூரவித்தசொமாசியார் மகன் நாகநந்திகூரமவித்த-
ஹட்டன்பக்கல் இருபதின்கழஞ்சு பொலை கொண்டொம் இவ்விருபதினகழஞ்சு பொ-
ன்னலு[ம்+]

3 வஞ வரஜிப்பொன் கழஞ்சின்வாய் மூன்று மஞ்சாடியாக வஞ பொன் முக்கழஞ்சு பொன்-
னலும எம்மூர் வரஶாணிமண்டகத்தின் முன்பு தண்ணிர்ப்பந்தல் வைத்தட்டிலதாக-
ஆட்டாண்டுதொறும் மெரிவா[ரி]-

4 பஞ்செய்யும் பெருமக்கள் கடைக்காட்சியால் பங்குனிஉத்திரம் முதலாகக் காத்திகைக்
காத்திகையளவுன் தண்ணிரா குஜூரகாலமும் முட்டாமை(ய) அட்டுவிப்பொமாஞம்
உத்தரமெருச்சத-வெ-ந்திமங்கலத்துப

5 மங்கலத்த-ா ஸஹெயொம [||*]

No. 361.

(*A.R. No.* 76 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] திருவாய்க்கெழ்வி முனைநகத் திரிபுவனசக்கரவத்திகள மதுரையும் சமு-
முக கருஜூரும் பாண்டபன முடித்த[லை]புங் கொண்டருளிய ஸ்ரீகுலொத்துங்க-
சொழதெவற்கு யாண்டு இருபத்தாறுவது காள் முனைநாடமிழல ஜயங்கொண்ட
சொழமண்டலதத்துக் காவிரூர்க்கொட்டத்துத் தனிபூர உத்தரமெஜூரான ஸ்ரீராஜே-
ஜூரசொழச்சதுவெ-ந்திமங்கலத்துப

2 பெருங்குறி ஸபெபொம் எழுத்து சமமூர் வாழ்-பிடாரிம[ர்]ர திருவாண்டானுக்கும்
வடவாயிற்செல்[வி]க்கும் அஸ்திரகதச்ச வெண்டுவனைவிற்றுக்கு நம்மூர் ம[ர]-
திருஜூரனங்கள் ஜனமக்காணி உடைய பாரசவன் திருவிரட்டானமுடையானை கு-
லொத்துங்கசொழபண்டிதன விண்ணப்பஞ்செய்யச் செஜிராஜதெவா கெட்டு நிக்-
கினபடியெ பதிறறுவெலி நிலம் அற்சனைபொக இறையிலி-

---

[1] In this inscription, the word பாடகம் is represented by a symbol formed by combining ப and க.

3 ஆக வெள்ளைமூர்த்[தி] எம்பெருமான் கொயிலிலெ கல்வெட்டிக்குடுக்கவென்று நமக்கு வ்ரஸாதஞ்செயதருளி [தி]ருமுகம் வந்தமையில [ெச]திராஜதெ[வ]ர் கெட்டு நிக்கினபடி இவ்வூர்ச் சிரா[ம]ன் கட்டளை ஸ்ரீதெ[விவாயக்கா]லின தெற்கு க-கூ மாதிருவாண்டாள கொயில் வடமதிளொடு செர பக . . . ம் வெள்ளைமூர்த்திகட்டளை ஸ்ரீமஹாராஜகவதியின் தெற்கு கூ-கூ திருவெகம்பவதியின் மெற்கு ௩-சதுக்கத்துத் தென்[ச*]து[க்*]கத்துக் கிழக்கடைய

4 பக க இ-ம் இக்கட்டளை ஸுப்ரமண்யவாய்க்காலின் தெற்கு ௩-கூ திருவெகம்பவதியின மெற்கு க-சதுககத்து [வடக்கும்] பக உ-ம் இர[ண்டு*] சது[க்*]கத்து மெற்கடைய பக . . -ம் உ-சதுககம பக ச . . சதுககம பக ச-ம ஆக பாடகம பன்னிரண்டெ காலால் நிலம் [இ]ருவெலியும் தெனபிடாகை குராஞ்செரி ஸுப்ரமண்யநாராசத்தின் வடக்கு ௰௬-கூ-ம ௰௭-கூ-ம் [௰௮]-கூ-ம் திருவெகமபவதியின மெறகு கூ-சதுக்க முதல ௰௩-சதுக்க மறுதியாகப் பக ௬௰ இதிற் ௰௬-கூ- தெனகூறு

5 குலமாணிக்கநல்லூராய்ப் பிரிந்த பக ௰-ம் ௰௮-கூ தணணீர்க்குளம் பக ஆக பக ௰க நிக்கிப் பாடகம் நாறபத்தொ[ன்]பதால நிலம் எண்வெலியும் ஆக நிலம் பதிற்று வெலியும் இததெவ[ர*]களுககு அறசனாபொக இறையிலிஆகச சிலாலெவெ பண்ணிக்கொடுத்தொம் இவ்வூரப் பெருங்குறி மஹாஸபையொம் பணியால் எழுதினென உத்தரமெலூருடையானென [||*]

No. 362.

(*A.R. No.* 77 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கச்சியு ஜஞ்சையுங் கொண்ட [கந்]னரதெவர்க்கு யாண்டு உ௰௫-வது உத்தரமெருசதுர்வெ[ர்*]திமங்[கல]த்துப் பெருங்குறி ஸபையொம எம்மூர்ப் பெரம்பலத்து

2 முன்பிற் தெற்றியிலெ பகற் கூடியிருந்து எம்மிற் செய்த வ்யவஸ்தையாவது ந[ம்*]மூர் மஹாஸபையொமால் உணடிப்புணட உஷ்டர்கள உணடமிட்டந உள்ளந உ[ணடம்] அவ்வவாண்டு ஸ்ராம-

3 காய்(ெ)ஞ்[செ*]ய்யும் பெருமக்களெ ஸபையொமைக்கொண்டு திர்வாராகவும் திர்க்கமாட்டாதன ஸபையொமையெகொணடு உணடஙக ளிறுத்துக் குடுப்பாராகவும ஸபையிநின்று ஸபாமாற்றம் பெசிப் ப-

4 ணித்த தநிவுஷ்டரையும் ஸபையொம் பணியால செய்த வாரியப்பெருமக்களையும் அடிக்கிழ் நிற்பாரையும் மத்யஸ்தாகளையும் பாடிகாப்பாரகளையும் உள்ளிட்ட ஸபைப்பணிசெ-

5 ய்தார் எப்பெர்ப்பட்டாரெயுந் தண்டமிட்டன உள்ளந தண்டமிட்ட அவ்வாண்டுகள் ஸ்ராமகாய்ஞ்செ[ய்*]யும் பெருமக்களெய் ஸபையொமைக்கொண்டு திர்வாராகவு-

6 ம் திர்வுறாதந ஸபையொமையெகொண்டு தண்டம் இறுத்து குடுப்பாராகவும் இப்பரிசு செய்யாராகில் உண்டமிட்ட அவவாணடுகள ஸ்ராம-

7 காய்ஞ்செ[ய்]தாரெ மெய்வெறுவகெ றுழஞ் செய்துகாணந் தண்டமிடப் பெருவாராகவும் இத்தண்டப்படடு இவவ-

8 ந்யாயம் வாராமெத் தீர்த்துக்குடுப்பொமாநொம் உத்தரமெருஸ்ரதுர்வெ[ர்*]திமங்கலத்து ஸபையொம் இது ஸபை[யார்]

9 பணிக்க எழுதிநென் மத்யஸ்தந் ஸிவதாஸன் மங்கலாதித்யநென் [||*]

No. 363.

(*A.R. No.* 78 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொ . . . . கெஸரிவந்[ர்]க்கு யாண்டு ௩ ஆவது நாள் உ௱௰-

2 ரு காலியூர்கொட்ட[த்]துத் தன்கூற் றுத்தரமெருச்சதுர்வெதிமங்கல-

3 த்து வடக்கிலஙகாடிச் சங்கரப்பாடியொ மெழுத்து சொழநாட்டு தென்றக்கூற்றத்து

4 மன்னும் பெரும்பழுவூர் செ[ஜ]ன் கணவதியாந சூரசிகாமணிபல்லவரையர்பகல நாங்கள் கொண்டு கடவ பொன ௰௫-கழஞ்சு

5 பொன் கொண்டு கடவோம் இப்பொ[ன்*]னுக்கு திரு[ப்*]புலிவலத்து உ(ர)ஹ[ர்*]வெ-
வர்கு வையத்த நந்தாவிளக்கு ஒன்றும சந்திராதிகளருள[ள்*]ளவும் விள-
6 க்கு ஒன்று நிசதி உழக்கு [எ]ண்ணை முட்டாமை அட்டுவொமாகவும் இ[ன்]தவிளக்கு
முட்டினபொழுது கெங்கைஇடை இமரிஇடை நடுவு [செ]ய்தார்
7 செய்[த] பாவம் எ[ல்*]லாங் க[கா]ள்வொமாகவும் இப்பரிசு ஒட்டி எழுத்திட்டு குடுத்-
தோம் வட[1]

No. 364.

(*A.R. No.* 79 *of* 1898).

In the same place.

Published in *South-Indian Inscriptions,* Vol. III, Part III, p. 360, No. 183.

No. 365.

(*A.R. No.* 80 *of* 1898).

In the same place.

1 [2]ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [‖*] உலகுடைபர்க்கு யாண்டெழாவது பெருங்குலி வலெலையொ மெழுத்து வர-
செஶ்வர-
2 வதியின் கிழக்கூரின் றெற்க்கு எரிக்காக வைத்த ஐந்து பாடகமும் முடும்பை ஸ்ரீகுல-
சேரஅ-
3 கவ்வுக்கிலெரையாஜியார்க்கு எரி தொண்டவங் கரையட்டவும் விற்றுக்குடுத்தோம்
இதனுக்கு பொருட்சில-
4 வ மறக்கொண்டொம் வலெலையொட்டெ வாசகமல்லாதது விலைக்கு கொண்டொமெ-
5 ன்று தாமும் வகுதியும் விரெஷ நகரவிக்க பெருதாரானர் ஸ்ரீகுமாரகுட்டமாகிய
[ய]
6 ர்த்திஸ ரக்ஷித்தார் வாஉங்கள் என் றலெமெலன [।*] வாசெஶ்வரஅ லெவா [‖*]

No. 366.

(*A.R. No.* 81 *of* 1898).

On the east wall of the same temple.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [‖*] நரபதெநங்கற்கு யாண்டு இருபத்து அய்ந்தாவது[3]

No. 367.

(*A.R. No.* 82 *of* 1898).

On the same wall.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [‖*] கொவிசையநரபதங்கவிக்கிரமவர்ம்மற்கு யாண்டு . . . . . .
2 காராணை காடவதியரையரிடைப் பிரமதெயம் பெற்ற வாரவூர . . . . . .
3 இருக்காலாவதும இக்காடவதியரையனகிய பூதி திரனுக்கு இம்மெற் செ[2] . . .
. . . . .

No. 368.

(*A.R. No.* 83 *of* 1898).

In the same place.

1 [2] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [‖*] கொவிசயநரபதகவிக்ரவர்திறகு யாண்டு இருபத்தாறுவது கா-
2 வியூர்கொட்டத்துத் தனகூற் றுத்தரமெருச்சதுவெதிம[ங்க]லத்து வலெலையொ[ம]
3 கில விலவுவணக் கைவழுத்து முத்தரயா நாட்டு மிகூற்று விளாகாட்டுக் கூகூக [கூ]-
4 கூர் விசயநல்லுழான் காடவதி[யரய]னகிய பூதி திரனுக்கு எம்மூர்த் தென்படாகை
5 பெருங்கொட்டெரிக்கி[ழா]டலம்பூண்டித் தெறருக் கூறிடாதெ கிடந்த கிழ்ப்பூண்டியும்[3]

---

[1] The inscription stops here.

[2] The pulli is generally denoted in this inscription by a wavy line marked above the letters.

[3] This is a fragment.

No. 369.

(*A.R. No.* 84 *of* 1898).

ON THE WEST WALL OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசையகம்பவர்[ர்*]க்கு யாண்டு இருபத்தொன்றாவது உத்தர-
மெருச்சதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொம் எழுத்து எம்பக்கல் ஸர்வபரிசாரம்
பெற்றுஇருக்கும் எம்மூர் தெற்க்கிலங்காடி இருந்துவாழும மண்ணிபாக்கிழான்
கொயிலுக்கு இவன் செய்கின்ற யர்த்துக்கு ஒட்டிக்குடுத்த பரிசாவது இக்கொயில்-
பக்-

2 கல் ஊர்க்கல் செம்மை நூறறுக் கழஞ்சு பொன் கொண்டு கடவொம் இப்பொன்னால்
யர்ப்பலிசையா[ல்*] மூனறு மஞ்சாடி பலிசையா[க] வந்த பொலி பதி(ன்)னைஞ-
கழஞ்சு பொன்னும இவ[ன்] முன் யாண்டு பதினஎட்டாவது எரிக்கு யர்த்துக்கு
முதல் தந்த நூற்றுக் கழஞ்சு பொன்னாலும் யர்[ர்*]பலிசெயாலெய் வந்த பதினைஞ்
கழஞ்சு பொன்னும் எற்றி முப்பதினகழஞ்சு பொன்னும் தெற்க்கிலலங்காடி மனை
பொன-

3 னிலெ ஆட்டாண்டுதொறும் பாழ்நீக்கி நின்ற மனையில் தாங்கள் வெண்டு குரல் எரிவா-
ரியபெருமக்கள்ளெ கொளள ஒட்டி குடுத்தொம் இவிருநூற்று கழஞ்சு பொன்நால்
வன்த பலிசை முப்பதின் கழஞ்சு பொன்கொணடு சன்திராதித்தர்உள்ளதினையும்
இவபிரமெகதடாகத்து குழி குத்தி எரிகரைமெல் மண்ணட்டுவார்ஆக இக்கொயி
வைத்த யர்த்துககு ஒட்டி எழுத்திட்டு குடுத்தொம் ஸபை-

4 யொம் இப்பரிசு இவன் யர்[ர்*]ம் செய்தமையில் ஸபையொம் ஸந்தொஷித்து இக்-
கொயில்லுக்கும மக்கள்ளுக்கும் ஸபையொ மொட்டை இறையெ இறுப்பா(ன்)-
னாகவும் இவனை மற்றும் எப்பெ(ா)ற்ப்பட்ட புறவிறையும் மனைய்பொன்னும்
அலபிறையும் சொறுமாட்டும் உள்ளிட்டு வன்த புறவிறை கொள்ளாதொ(ம்)மாக இக்-
கொயில்லுக்கும் மக்கள்ளுக்கும் ஸர்வபரிசாரம்மாக பணித்-

5 தொம் ஸபையொம் இக்கொயில்லுக்கும்[1]

No. 370.

(*A.R. No.* 85 *of* 1898).

ON THE SOUTH AND EAST WALLS OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிசயகமபவிக்(கி)ரமபருமர்க்கு யாண்டு எட்டாவது காவியூர்க்கொட்-
டத்து தன்கூற்று உத்தரமெருசசதுர்வ்வெதிமங்கலத்து ஸபையொம் நிலவிலையாவ-
னக் கைய்யெழுத்து எம்மூர்க் கறிகைக்குட்டத்தி[ன்] சுற்றும்

2 கொவிடு நிக்கி இக்கொவிட்டொடும் அடைய அரைக்கொல் அகலத்தால் இவெரிகரை-
யின் வளையில் சுற்றும் மஞ்சிக்கமா [யிந்]நிலம் இ[வ்*]வெரிக்கெ ஸஹிர்ஸ்ரீயாகவும
மடமெடுக்கவெண்டு நிலமும் இ[வ்*]வூா யாளு(ம்)-

3 ங் கணத்தாருள்க் குரவசிரி ராமதெவஹட்டனும் இவன்(ற்) றம்பி நஜிஸ்வரஹட்டனும்
மிவன்(ற்) றம்பி குஜ்ஜஹட்டனு(ம்) மி[ம்*]மூவர்க்கும் இவெரிச்சுற்று அரைக்கொல்
நிலமும இ[ம்*]மூவாபக்கலும் விலைக்காணங் கைச்செல்லக் கொண்டு விற்றுக்குடுத்-

4 தொம் ஸபையொம் இருக்காலாவதும் விற்றுகுடுத்தொம் ஸபையொம் முக்காலா-
வதும் விற்றுகுடுத்தொ[ம்] ஸபையொம் இதுவெ பொருள்மாவறிதி ஓலையாக
ஒட்டிக்குடுத்தொம் ஸபையொம் இக்கறிகைகுட்டத்து எரிகரையில் மண்(க்)கொ-
ண்டாரையெ-

5 [ம்] இ[க்*]கறிகைக்குட்டத்தின்(ச்) சுற்று ம[வ்]வெரிக்கெ ஸஹிஹ[ர்*]மியாக கொ-
ண்ட நிலம சுட்டி மெல்சொல்லபட்ட குரவசிரி ராமதெவஹட்டனையும் இவன் றம்பிமா-
ரையும் முவரையும் நிலம் சுட்டினபொல பட்ட[ஸா]மந்துக் [குடுவித்]தொமானொம்
ஸபையொ-

6 ம் இக்கரையில் முள்க்குத்தினாரையும வையிரமெகதடாகத்து[க்*]கெ வெட்டி முத-
லாக அஞ்கழஞ்சு பொன் முலப்பட்டாரயைரெ தண்டிப்பாராக ஒட்டிகுடுத்தொம்
ஸபையொம் இக்கறிகைகுட்டத்து நிர்விட்[டா]ர் ஸ்ரா[மக]ண்டகராக பிணித்-
தொம் ஸபை[யாம்][||*]

---

[1] This inscription is left unfinished.

No. 371.

(*A.R. No.* 86 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] யாண்டு இருபத்துமூன்றாவது அய்யன் கம்பபெருமானார்க்கு காலியூர்க்-
கொட்டத்து தனகூற்று உத்தரமெருவ்வதுவ்வெ-திமங்கலத்து ஸ[ெ*]ஹயொம் ஒட்டிக்-
குடுத்து பொன்னும நெலலும் கொணடபரிசாவது ஊர்ககறசெமபொன நாற்பதின்
கழஞ்சும் எண்ணாழிககாலால் ஆயிரககாடி நெல்லும
2 கொண்டு இத[ன்] பொலியூட்டினால ஆவணித்திங்கள சொதி[ஞானறு] ஆயிர[ம்]
ப்ராஹ்மணரை ஊட்டுவதாகவும ஊட்டும பரிசு முதிரைவிரவி நாலு கறியும் மெய்யால்
ஆழாக்குச் செய்தநெய்யு[ம்] தயிர் விரவுகிழான் நாழிச் செயது அட்டி ஊட்டுவதாக-
வும இஞ்ஞாளாலெ திருப்புலிவலத்து
3 மஹாதெவர்க்கு மஹாஸ்நபனம செவ்வதாகவும் உ மஹாஸ்நபனஞ்செய்யும் பரிசு நூற்-
றிருபத்தைஞ்ஞாழி [நெய]யும நூறறிருபத்தஞ்-[1]

No. 372.

(*A.R. No.* 87 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 மதிரைகொண்ட கொப்பரகெஸரிவர்ம[ர்]றகு யாண்டு பதினாலாவது காலிஊர்க்கொட்-
டத்துத் தன்(க்)கூற்று உத்தரமெருச்சதுவ்வெ-திமங்கலத்து ஸஹெயொம் எழுத்து
இவ்வூர யாளுங் க-
2 [ண]த்தாருள ஒட்புறை நாகனந்திக்ரமவித்தஹட்டசொமாசியா[ர்*] திருப்புலிவலத்துப்
பெருமானடிகளுககு உழக்குப்படி ஒரு நந்தாவிளக கெரிப்பதறக்கு தந்த பொன் எளர்-
புர நிறை பன்னிருகழஞ்சரை பொன கொணடொம் இவாண்-
3 டுமுதல் சந்த்ராதித்தருளளஅளவும் நிசதி ஒரு நந்தாவிளக் கெரிப்பொமானொம் இது
முட்டாமெ எரிப்பிப்பொமானொம் இஉர்த்துக்கு விரொயஞ்செயதான் கங்கை
இடைக் குமரி[யிடைச்] செயதார செய்த பாபம் படுவாராக ஒட்டிக்குடுத்தொ[ம்*]
ஸ-
4 ஹெயொம [||*]

No. 373.

(*A.R. No.* 88 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 323, No. 152.

No. 374.

(*A.R. No.* 89 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.

1 [ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ] [||*] [கச்சி]யும் [த]ஞ்செயும் கொண்(ட்)ட ஸ்ரீகந்நரதெவர்க்கு யாண்டு
பதிநெட்டு நாள் நூற்று அ[று]பத்து முற்று காலியூர்கொட்டத்து தந்கூற் றுத்தமெ-
லூர்ச்சதிவ்வெ[ர்]திமங்கலத்து ஸஹெயொம எழுத்து இகொட்டத்து விற்பெடு-
நாட்டு வழ்சாறு யாளுமகணத்தாருள வங்கிப்புறத்து இளைய[ச]ந்த்ரவெழ்படெ
ப்ராஹ்மணி சிறி[ய]நங்கைசசானி தான் கழிகின்றாள்
2 திருப்புலிவலத்துப் பெருமானுக்கு நந்தாவிளக்குக்காகப் பன்னிருகழஞ்சரெ பொன்
தந்து [ஒழி]ஞ்சாளென்று வங்கிபபுறத்து தீண்டவ[ச்]சக்ரவித்தனாகிய ஸஜ்ஜெ-
ஸ்வரஹாஸ்வது இவனுக்கு ஸர்த்தமாக இப்பொன் கொண்டு விளக்கு வைக்கவெனறு
வி[ண்*]ணப்பம்செய்[த]மெயில் இப்பொன் ஊ[ரொ]மெ கொண்டமயில்
3 இவள்க்கு ஸர்த்[ர்*]மாக இப்பொனறுக்கு நிசதிப்படி உழக்கு எண்ணெயாக ஒரு நன-
தாவிளக்குக்கு அவ்வவ ஆட்டெ [2]ஸ்ரீகாரவாரியப்பெருமக்களெ எரிப்பிப்பாராகவும்
அவ்வவ ஆட்டை ஸர்த்தரவாரியப்பெருமக்கள் இவ்விளக்கு முட்டுவித்தார் மஹாபா-
விகளாவாராகவும் இப்பரிசு சந்த்ராதித்த(ர)ருள்ளளவும்
4 எரிபபதற்க்கு ஸிலாலெகெ செய்துகுடுத்தொம் மஹாஸஹெயொம் ||—

---

[1] The rest of the inscription has not been engraved. [2] Read ஸாவத்ஸர.

No. 375.

(*A.R. No.* 90 *of* 1898).

IN THE SAME PLACE.[1]

1 கொவிசையகம்பவர்ஜ்ற்க்கு யாண்டு ப[தி]னைந்தாவது காலியூர்க்கொட்டத்து தன்கூற்று உத்தரமேரூவ்வதுவ்வெ்திமங்கலத் . . . .

2 ல் அங்காடி தெவன்தை கழுக்குன்றனென் எழுத்து காலியூர்க்கொட்டத்து தன்கூற்று உத்தரமேரூவ்வதுவ்வெ்திமங்கலத்து . . . .

3 கதடாகத்து[க்]கு யர்ஜ் . . . ன் நூற்றுக் கழஞ்சு பொன்னும் இருபத்தெண்காடி நெல்லும் குடுத்தென் இன்நூற்றுக் க . . . . .

4 [பெ]ான்னாலும் இருபத்தெண்காடி நெல்லாலும் ஆட்டாண்டுதொறும் நிலமும் நாயறும் உள்ளதுணையும் பொலியூட்டு கழஞ்சின்வாய் இரண்டு . . . .

5 [ப்] பலிசையாக திரள் பதின்கழஞ்சு பொன்னு முக்காடி நார்நெல்லும் இப்பதின்கழஞ்சு பொன்னும் முக்காடி இரைநெல்லும் இவ் . . . .

6 கதடாகத்துக்கெய் வையாசி முதலாக இரண்டு திங்கள் அகப்பட பதின்கழஞ்சு பொன்னும் முக்காடி இரைநெல்லும் அட்டிக குழி குத்திக் க . . . .

7 [ல]ய் அட்டிவிய்ப்பார்களாக இப்பரிசு யர்ஜ்மாகக் குடுத்தென் தெவன்தை கழுக்குன்றநென் ஸபையொமும் இபபரிசெய் இவ்வெரிக் . . . .

8 [கூபட்டா]லெய் அட்டுவி(ய்)ப்பார்களாக இப்பரிசு யர்ஜ்மாகக் குடுத்தென் தெவன்தை கழுக்குன்றநென் ஸபையொமும் இப்ப . . . . .

9 கெய் இபபதின் கழஞ்சு பொன்னும இமமுக்காடி இரைநெ . . லும் இவ்[வெரி]க்கெய யர்ஜ்மாக குழி குத்தி கரைமெல்லெ அட்டுவொமானொம் ஆட்டாண் . . . .

10 விப்பொமானொம் ஸபையொம் இது அன்றென்றார் இயர்ஜ்ஜ இறக்கின [ப][ா*]வத்(ா)தில் படுவார்[க]ள்ளாகப் பணித் . . . .

11 ம் இயர்ஜ்த்தை ரக்ஷித்தார் ஸ்ரீபாதம் எ[ன்]றலைமெல்[லின] இ[வை]வ எழுத்து வெட்டிநென் [பி]ட்டயன் மகன் தெவடியென் ||

No. 376.

(*A.R. No.* 91 *of* 1898).

ON A STONE LYING NEAR THE IRATTAITTALIGAI-ISVARA TEMPLE IN THE SAME VILLAGE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிராஜகெசரிவர்ஜ்ற்கு யாண்டு பதினெழாவது காலியூர்க்கொட்டத்து தன்கூற் றுத்த[ர]மெருச்சதுவ்வெதிமங்கல-

2 த்து மஹாஸபையொ மெழுத்து எம்மூர்க் காடகதிஅரையர் எடுப்பித்த ஸமுவப்ரதிஷ்டையான ஈஸ்வர[ா*]லை[ய*](ம்)மு[ம*] விஷ்ணுக்ர[ஹ*](ம்)மு[ம்*]

3 இரண்டு தளிதெவ[ர்*]க்கும ஆரா[யி]க்[க*]கடவ [2] பணிசெமகன் வைவானஸரும் யர்ஜ்கனும மறறும் பணிசெய்யும் பணிமக்களுக்கும் ஜவிதமாக்கி[3]

No. 377.

(*A.R. No.* 92 *of* 1898).

ON ANOTHER STONE LYING NEAR THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெசரிபந்மராந ஸ்ரீராஜெந்த்ரசொழதெவற்கு யாண்டு ௪ ஆவ . . . . . .

2 ழஞ்சதுவ்வெ[ர்*]திமங்கலத்து மஹாஸபையொம் ந[ம்*]மூர் திருவொணநூர் மஹா . . . . . .

3 வைத்த ஸ்ரீமி உத்தரமெருவதிபிந் மெற்கு ந-க[ண்*]ணாற்று மாதவாய்த்தூம் பெழுந்த பள் . . . . . .

4 கூளபட்டஸிவநும் கௌஸிவன் கெஸ்வஸிவநும் சந்த்ராதிதவற் வந்த்ரவௌ[4] . . . . . .

---

[1] The right side of the inscription is built in.

[2] This word is written below the line.

[3] The inscription is left unfinished.

[4] Fragment.

No. 378.

(*A.R. No.* 93 *of* 1898).

ON A STONE SET UP AT THE FOOT OF THE STEPS LEADING TO THE CHURCH ON THE LITTLE MOUNT NEAR MADRAS.

Published in *Epigraphia Indica*, Vol. VI, p. 89.

Nos. 379 to 400.

(*A.R. Nos.* 94 to 115 *of* 1898).

Published by Mr. Rice in his *Sravana-Belgola Inscriptions*, Nos. 2 to 23.

Nos. 401 to 410.

(*A.R. Nos.* 116 to 125 *of* 1898).

Ibid. Nos. 26 to 35.

Nos. 411 and 412.

(*A.R. Nos.* 126 and 127 *of* 1898).

Published in *Epigraphia Carnatica*, Srirangapatna Taluka, Nos. 147 to 148.

Nos. 413 to 423.

(*A.R. Nos.* 128 to 138 *of* 1898).

Ibid. Nanjangud Taluka, Nos. 23, 26, 68, 75, 97, 98, 126, 127, 155, 158 and 192.

Nos. 424 to 429.

(*A.R. Nos.* 139 to 144 *of* 1898).

Ibid. Vol. IV, Heggadadevankote Taluka, Nos. 16, 17, 18, 104, 114 and 115.

No. 430.

(*A.R. No.* 145 *of* 1898).

ON THE STEPS OF THE VENUGOPALASVAMIN SHRINE IN THE BHUVARAHASVAMIN TEMPLE AT SRIMUSHNAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஶகம் தசூாந[ய*]ரு-ல் விஜய ௵ பங்கு[னி]மீ
2 எ குருவாறம் புநவ[ர்*]ஸு நக்ஷ[த்*]திரம் கூடிய சுபதினத்-
3 தில் ஸ்ரீமுஷ்டம் ஸ்ரீபூவராகபெருமாள் சன்-
4 னதிக்கி அதிபதியான உடயார்பாளயம்
5 ஸமஸ்தாநாதிபதி கச்சி ரெங்கப்பகா-
6 லாக்கதொள்ஒடயார் உஸ்சவமூ[ர்][த்*]திக்கி
7 ஆஸ்தானமண்டபம் கலியாணமண்டபம் க-
8 ட்டி வ-ஆதி[ர்*]யாஹ ரிஷஹல[க*]கிந[த்*]தில் ஸ்வாதி-
9 யெ யெழுந்தருளபண்[ணி] பூஜ நிவை
10 [த]ந உஸ்சவாதி[க]ளுக்கு [ரா]ங்கி[ய]ன்
11 ஶிலுவச்செரி திராவடநலலூா [ஶ்வ]-
12 . ரகுழி வாழ் நத்தம் [யி]தூஹளெ உத-
13 கயாரயாயி தத்தம்பண்ணிந[ார்]கள் [ச] ந்த்ரா-
14 தித்யாள் ஸாக்ஷி உ

No. 431.

(*A.R. No.* 146 *of* 1898).

IN THE GOPURA OF THE ISVARA TEMPLE AT VILANDAI, UDAIYARPALAYAM TALUK, TRICHINOPOLY DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] சாலிவாகன சகாப்த்தம் ௵ தளாயந யிதின்மெல்
2 செல்லாநின்ற பரிதாபி ௵ சித்திரைமீ ௰௫உ மஙகளவாரம்
3 ரொகணிநஷதிரம் யிந்த சுபதினதில் விளந்தை அகஷதி-

4 சுரசுவாமியார் தம்மலுவற்தனி கொவில் சீர்ணஉத்தார-
5 ம் கச்[சிபி]றம் வன்னியர் சிங்கொடி தலவரூன முது-
6 விசையரெங்கப்ப காலாகூதொழர் ஞளில் பக்க-
7 சனமான விளக்தைகாகபெருமாவாண்டாயர் கு-
8 மாரன் பெரியசாமிவாண்டயன் சாமசாமிவாணடா-
9 யன் பரகெவி கடாஷதுனெல ஆலயம் பிறகாரம் கொ-
10 புரம் கட்டி [னி]கம் பூசைக்கு பொன்னுன்மெனியார் குமாரன்
11 கயிலாசகுருக்களுக்கு[ச்] சிலாசாதநம் பண்ணிகுனோ [||*]

No. 432.

(*A.R. No.* 147 *of* 1898).

On a stone built into the floor close to the sacred bull in front of the Isvara temple at Tirukkalappur, same Taluk and District.

1 ஹஸ்துமிய்ஹரி
2 சித்திரை மீ ள உ விசா-
3 முக்கிழமையும் [தி]றுதி-
4 கையும் சொசணி-
5 நஷத்தரத்தில் செந்த
6 புண்ணியதிவழத்தில்
7 [ஸ்ரீம]து கொடிவனசுவா-
8 மியா[ற்]கு பூசைசெய்வெ-
9 ற்றியம் திரு[ப்]பணிக்கும்
10 கச்சி சந்திரசெகரஉடை-
11 யார் குமாரர் கல்லகாய[க்]-
12 க காலாக்கதொழ் உடை-
13 யார் கம்முடை[ய] சீமை[யிற்]
14 திருக்காப்[புர] கான்(கு)-
15 குதலையும் கம்மட காயக்-
16 கர்அய்யன் புண்ணிய(ம்)-
17 மாக சறுவமானியமா-
18 க சம்மிப்பித்தபடியினெ-
19 ல இக்த தன்மம் சந்திராக-
20 வரையும் நடக்கு[ட]வரா-
21 கவும் இந்த தன்மத்தகு
22 அகுதம பண்ணிகபெர் கெ-
23 ங்கைக்கரையிலெ க[ர*]சாம்ப-
24 சுவையும் தன் மாதா[பி]தா-
25 வையும் கொன்ற தொஷ-
26 த்[தி]லெ பொகக்க[ட*]வரா-
27 கவும் உ

No. 433.

(*A.R. No.* 148 *of* 1898).

On a stone in the Kumarasvamin temple at Kallamodu, same Taluk and District.

1 ஹஸ்தி ஸ்ரீ[||*] ஸகா[ஹ்ப]-
2 [ழ] கு[ரு]ராகயி[உ] லெ[ம]ல்
3 சாதாரணஹரி மா-
4 சி[ஸீ]ய அவ . . . கொ-
5 ண்டமனுயகுரய்ய-
6 ன் [கு]லகாய[கூ] கா-
7 லாக்கதொழ்உடை[ட]-
8 யார் பண்[ட]ார[க]ர[ர்*]
9 புண்ணியமாக
10 சுவாமி சென்னிய[ர]-
11 ண்டதம்பிராஞர்]
12 கொயில்பற்[ரூ]ன தாஷ
13 காங்கெ[ல்லி]யும் திரு[ப்]-
14 பணிக்கு ச[றுவ]ம[ர]னி[ய]-
15 மாக லெ[ச]க்தப[டி]யாலெ
16 [ச]ந்திராதித்தியவரை-
17 [யும்] அனுப[வி]த்து[கொ]-
18 ளள[வும்] இர்[த] புண்[ணி]-
19 [ய]க்தை பரி[ப]ாலன[ம்]
20 பணினெபெ[ர்] கெங்-
21 கைகரை[யிலெ ஆயி]-
22 ரம் இவிஞ்க[பிற]கிட்டை
23 [ப]ண்ணியம [லெ]பறு-
24 வ[ர்] உ

No. 434.

(*A.R. No.* 149 *of* 1898).

On the south wall of a ruined temple to the south of Tiruvallam, Gudiyattam Taluk, North Arcot District.

1 ஹஸ்தி ஸ்ரீ [||*] விக்கரமசொழலெவற்கு யாண்டு அஞ்சாவது
2 ஜெயங்கொண்டசொழமண்டலத்துப் பெரும்பாணப்பா-
3 டிக் கரைவழிக் காரையான புவனமுழுதுடைச்சருப்பெதிம-
4 ங்கலத்து ஹரஹலெஹெயொம் நிலவிலெயாவணக் கையெழு-
5 த்து இக்கரைவழி திருச்சிற்றம்பலபுரத்துத் திருவகத்திஸ்வரமுடைய
6 மஹாதெவர் கொயிலில் ஆதிதாஸன் சண்டெஸ்வரதெவற்கு காங்கள்
7 இறைஇழிச்சி விற்றுக்கொடுத்த நிலமாவது எங்களூர் வடபிடாகை தெட்க-
8 டை வடக்கிற் பொற்பட்டிநிலத்துக்கு கிழ்பாற்கெலவே தென்வடலான
9 வொழுங்கைக் கிழாசறுதிக்கு மெற்கும் இவ்வொழுங்கை வடக்கு [க]ரை யெரி-

10 [க்*]கு கிர்பாயும் ஆற்றுக்காலிலெ புறவும் இதற்குத் தெற்கும் இவ்வொழுங்கை தென்கி-
11 ழக்கு கொக்கிக [1]குழக்குமெறதும் பெருமாள்கொயி லெறப்பொன பெருவழியிலெ
12 புறவும் இவ்வொழுங்கைக்கு மெலிலவாய்க்கால் பழம்படி கிர்பாயப்-
13 பெறுவதாகவுக் தென்பாற்கெல்லெ பெருமாள்கொயி லெறப்பொன பெருவழி-
14 க்கு வடக்கும் மெலபாற்கெல்லெ நொகாவாற்றுக்குக் கிழக்கும் வடபாற்கெல்லெ
15 காரையெரிக்கு கிர்பாயும் ஆற்றுக்காலுக்குத் தெறகும் இன்னறபாற்கெல்லெ-
16 க்கும் கவுவுப்பட்ட கிலத்திற் தாணி விச்சாதிரிக்கசஞ் [2] சாலாபொகத்துக்கும் ம-
17 தெக்குழிக்குக் தன் கிடையெ பண்டொடி பழகடைகிர பாயப்பெறுவதாகவு-
18 ம் இகனிலத்திணுள்ளெ கிருவல்லமுடைய உஹாதெவர் கொயிலில மடப்பு-
19 றமாக விற்ற தெற்கிற் பொற்பட்டிக்குஞ் சாலாபொகமுள்ளிட்டு கிலத்துக்கும் கட-
20 ப்புக்கால் பண்டொடு பழகடைகிர பாயப்பெறுவதாகவும் இந்நாற்பாற்கெல்லெ-
21 க்கும கவுவுபட்ட நனெ[ய்] . . . . . ணகொலால் கில முவெலி[யு]ம் பு[ந்]செயு-
22 னள[தும்] மிகுதிக்குறைவுள்[ள]டகை விற்றுக்கொதித்துகொளவதான வெம்மி-
23 லிலசந்த விலெப்பொருளற ஆவணக்கிழிகைச்செலவாக இறைத்திர(வ்)வ்யமு-
24 ம் கிரையத்திர(வ்)வ்யமு மறக்கொண்டு விற்று விலெயாவணஞ செய்துகொடு-
25 த்தொம் ஆகிஉாஸன் சண்டெஸ்வரதெவற்கு இப்புவனமுழுதுடைசசதுர்வெ-
26 தீமங்கலத்து உஹாவலெயொ மிதுக்கு இதுவெ பொருண்மாவறுதிப பொரு-
27 ட்செலவொலெயாவதா[க]வும் இதுவலலது வெறு பொருண்மாவறுதிப்
28 பொருட்செலவொலெ காட்[ட]ககடவனல்லாதாராகவும் இன்னிலத்துகு கிர்விலெ
29 அந்தராயக்காசென்றும ம[வா]த்திரம் உப்புக்காசென்றும வெட்டி அமஞ்சி எச்-
30 சொறு கூற்றுநெல்[வனறும] மறறு எப்பொப்பட்டின கடவனல்லாதானுக-
31 [வும் இக்கிலத்திலெ] வெண்டின பதிர் செயதுகொள்ளப் பெறுவ[ர]-
32 னுகவும் குழிப்பின் குழித்தும் உசர்த்துவின் உசர்த்தியுங் கொள்ளப்பெ-
33 றுவானுகவும் இன்னிலத்துகு வந்த இறையெல்லாம் நாங்களெ இறு-
34 [க்க]க்கடவொமாகவும் இன்னிலத்துக்குப் பாயக்கடவ கசம் பண்டொடு பழ-
35 [க]டைகிர் பாயப்பெறுவதாகவும் ஓலெக்குற்றம் எழுத்துக்குற்றஞ் சொற்-
36 பிழையென்று சொல்லப்பெறுதொமாகவும இப்படி கல்வியுஞ் செம்பி [3]-
37 . . . . . உவற்கு இக்கரைய்
38 . . . . . ன புவனமுழுதுடைச்சதுர்வெதிமங்கலத்து உஹாவலெ-
யொம் [||*]

No. 435.

(*A.R. No.* 150 *of* 1898).

On the same wall.

1 விக்கிரமசொழதெவற்கு யாண்டு ஆறுவது ஜயங்கொண்டசொழ-
2 ம[ண்]டலத்துப் பெரும்பாணப்பாடிக நாரைவழி மியறைநாட்டு மியறைய-
3 ான திருச்சிற்றமபலபுரத்து நகாதெதாம் நிலவிலெயாவணக் கையெழுத்து எங்களூர் கி-
4 ருவகத்திஸ்வரமுடை[ய] உஹரதெவர் பள்ளியறை நம்பிராட்டியார் தெசித்திருமடக்கை-
5 ப்பிராட்டியாருக்கு நடுவுநாட்டுப் பனையூர்நாட்டுப் பரவைபுரத்து வியாபாரி பி[ள்]-
6 [ள]ப்பாக்கிழான் க[ரி] திருச்சிற்றம்பலமுடையான கொண்டு வி . . . . . .
7 எங்களூர் புஞ்சை நிலம் காஞ்சிக்கொல்லெ [வ]டபாற்கெல்லெ ஐம்பூ-
8 ணி எறப்பொக வதிக்குத் தெற்கும் தெற்பாறகெல்லெ ஈஸ்வரகுட்ட-
9 த்துக்கு வடக்கும் மெல்பாற்கெல்லெ ஈஸ்வரகுட்டத்துக்கு கிழக்கும் கிழ்-
10 பாற்கெல்லெ வெள்ளக்காலுக்கு மெற்கும் இந்நாற்பாற்கெல்லைக்கு நடு-
11 ப்பட்ட நிலம் பன்னிரடிக்கொலாற் குழி எண்ணூறு இக்குழி எண்ணூ-
12 றும் மிகி உட்பட விற் . . . . . .
13 ப்பொருள் ஆ [4]

No. 436.

(*A.R. No.* 1 *of* 1899).

On the south wall of the first prakara of the Bilvaranyesvara temple at Tirukkollambudur (Tirukkalambur), Nannilam Taluk, Tanjore District.

1 ஸ்[ஸ்ரீ ஸ்ரீ] [||*] புயல்வாய்த்த வளம் பெருகப் பொய்யாத ந[ன்]மறையின் செய[ல்]-
வாய்த்த
2 திருமக[ஞ]ம் ஜயமகளும் சிறக்க வ[ர]ழ வெ[ண்]மதிபொற் குடை வி[ள]ங்க வெல்-
வெஞ்சா அடி[ப]ணிய [ம]-

[1] Read கிழக்கு.
[2] Read விச்சாதிரிக்குஞ்.
[3] Below this, there is space for two lines.
[4] This inscription is incomplete.

3 ண்மடந்தை மநங்களிப்ப ம[று]நிதி த[ை]ழத்தொங்கச் சக்கரமும் செங்கொலும் திக்-
கனைத்தும் செல-
4 நடப்ப கல்ப்ப[க]ாலம் புவிகாக்க பொறப[மை]ஜ முடி புனைஞு விக்கிரம[ப]ா[ண்]டி-
யன் வெண்ட விட்ட த[ண்]டால் [வி]ர-
5 பாண்டி[ய]ன் மக்கள பட எழகத்தார் [பட மற]ப்படை [பட] சிங்களப்படை முக்-
கறு[ப்]புண்டு அலைகடல் புக [வி]ரபா-
6 ண்டியன முதுகிடும்படி தாக்கி மதுரையும் [அரசு]ங் கொண்டு ஜயஸ்தம்ஹ[ம்*] [நாட்டி
அம்மது]ரையு மரசு ந[ா]டும்
7 [அ]பைெ[1] பாணடியற்கருளி [ெ]மய் . . . . . டியும் விரக்கொ[டி]-
யும் எடுத்[து]ச் செம்ெ[ப]ான்விரஸி[ம்]ஹா-
8 ஸநஸ்தூ[2] புவனமுழுதுடையாெ[ள]ாடும வீற்றிருஜருளிய [ெ]காப்பரகெசரிபந்மராந
திரபுவநச்சக்கர[வ]கதிகள் கொநெரி-
9 மெனகொணடான அருமொழிதெவவளந[ா]ட்டு உடை[ய]ார் திருக்கொள்ளம்பூதூ-
ருடையார் கொயி[லி]ல்
10 ப[தி]பாதமுல பட்டுப்பஞ்[சாசா]ரியத் தெ[வ]கன்மிக்கும் ஸ்ரீமாஹெஶ[ர]கண்காணி
செ[ய்]வார்க-
11 ளுக்கும் [சி]காரியம் ெ[ச]வானுக்கும் [இ]ன்நாட்டு நெ . . . . நாட்டுச் செம்-
பியன்புநவாயில் பொத்தக[ப்*]படி நி-
12 லம் பதிநொன்றெ முக்காலெ நாலுமாவும முன்பு பலருங் காணி[யு]ம் பரிக்கிரமுமாக-
வும் பெற்-
13 றுவ[ஜ]படி தவிர்ந்து பாண்டிகுலாசநிவளநா[ட்டு மி]செங்கிளிநாட்டுக் களத்தூ[ர்கி]-
ழவனரையன்
14 கூத்தாடுந்தெவநான சொழந் சி[று]க்கனுக்கும் இவன் வற்கத்தாற்கும் ஜந்மக்காணிய-
[ா*]க நாலா-
15 வதுமுதல் குலொத்துங்கசொழ[ன்]களத்தூரென்னும் பெரால் வரியிலிட்டு நம்மொலை-
யும உள்-
16 வரியும் குடு[த்*]தபடியெ இக்கொயிலிலெ கல்வெட்டக்கடவதாகப் பெறவெணுமென்று
இவ[ன்*] நம-
17 க்குச் சொன்நமையில் இப்படி செய்யக்கடவதாகச் சொன்னொம் இப்படி செய்யப்பண்-
ணுக
18 எழுதிநான் திருமந்திரவொலை இராசநாராயணமுவெந்தவெளாந் சிங்களர[ா*]யந்
விழிஞத்தரை-
19 யன் விழுப்பாதராஜன் க[ள][ப்*]ப[ா]ளர[ா]ஜ[ன்] வைராயர[ா*]ஜன் அ[ங்க]ரா-
யன் நுளம்பாதராய[ன்*] னந்தியராயன் அ-
20 [ம]ரகொன் மழ[வ]ராயன் வல்லவராயன் |—|

No. 437.

(*A.R. No.* 2 *of* 1899).

ON THE SAME WALL.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ[||*] திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் மதுரையும் ஈழமுங் [கரு] . .
2 ம் பாணடியன் முடித்தலையுங் கொண்டு விஜையர் அபிஷெகமும் வி[ர]-
3 ர்[அ]பிஷெகமும் பண்ணியருளின ஸ்ரீதிரிபுவனவிரதெவர்க்கு யாண்டு [௩௰] ஆ-
4 வது கற்கடகநாயற்று அபரபக்ஷத்து ஷஷ்டியும் சனிக்கிழமையும் பெற்ற இெ[ர]-
5 வதிநாள் ஜயங்கொண்டசொ[ழமண்ட]லத்து ஈ[ய]க்காட்டுக்கொட்[ட]த்துக் க[ா]-
6 க்க[னூ]ர்நாட்டுப் பொத்தூர் மாம்பாக்கிழான் அரயன் தில்லைநாயகனான [சி]ங்களராய-
7 ன்னென அருமொழிதெவவளநாட்[டு]ச் செற்றூர்க்கூற்றத்து உடையார் திருக்-
8 கொள்ளம்பூதூருடையார்க்கு நான வைத்த திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றும் இ-
9 க்கொயில் திருக்காமக்கொட்டமுடைய அழகியநாச்சியார்க்கு ை-
10 வத்த திருநந்தாவிளக்கு [ஒ]னறும் ஆக விளக்கு இரண்டுக்கும் ந-
11 . . . . . நாயனா ெ[உவ]தானம் திருக்கொள்ளம்பூதூர் ப்ரஹ்மதெயத்து ந[ா]-
12 ன் முள்ளாற்றுடையான் பொலலாதான்பக்கல் மதுக்குடையான் பஞ்செ-
13 [ந]திவாணன்பெரில் அன்னியநாமத்தால் விலைகொண்டு என்னுதாய் நா-
14 [ன்] அனுஹவித்துவருகிற நிலத்துக் கிழ்ப்பார்க்கெல்லை இந்நாயனார் திரும-
15 [ட]விளாகத்துக்குத் தெற்கும் கடைத்தெருவுககு ெ[ம]ற்கும் பந்தல்வாயாற்று-
16 ககுலைக்கு வடக்கும் மலையககுடையான் நிலத்[து]க்குக் கிழக்கும் நடுவுப[ட்ட]

---

[1] Other inscriptions read அடைந்த.

[2] ஸநத்து.

17 விளை நிலம் இரண்டுமா முக்காணியும் இன்னம் இங்குவிட்டு முஞ்சிவா-
18 ய்க்காலுக்கு மெற்கும் திருமடவிளாகத்து [வ]டக்கிறத் திருவிதிக்கு வடக்கும
19 [பா]லைககுறிச்சிஉடையான் நிலத்துக்குக் கிழக்கும [உட்]சிறுவாய்ககாலுக்குத் தெற்கு-
20 ம் நடுவுபட்ட மனை உட்பட விளை நிலங்க[ளில்] முக்காணியும ஆக விளை நிலம்
21 எணமாவரையினால இன்நில [மா]ற்றிய [பொ]பாத்தகப்படி நிலம் ஒனபதுமாவ[ை]-
22 [ர]ச் சின்னமும் திருநாமத்துக்காணியாயத் திருநநதாவிளககுப்புறமாக இந்நி[ல]த-
23 [து] இறைமிகுதி ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ முதல் வைத்துக்கொண்டு இத்திருநந-
24 தாவிளக்கு இரண்டுக்கும் நாள் ஒன்றுக்கு உரிய் எளளெண்ணையாக
25 வந்த எணணை சந்திராதித்தவக் ஸ்ரீபண்டாரத்திலெ விட்டு எரிககககட-
26 வத[ா]க நிர்வா[ர்*]த்துக்குடுத்தென மா[ம்]பாககிழான் அரயன் தி[ல்*]லைநாயகனான
27 சிங்களராயனென் இவை என் னெழுத்து |||—

No. 438.

(*A.R. No.* 3 *of* 1899).

ON THE SOUTH WALL OF THE SECOND PRAKARA OF THE APATSAHAYESVARA TEMPLE AT ALANGUDI, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ[||*] கடல்சூழ்ந்த பார்மாதரும் பூமாதரும் கலைமாதரும் அ[ட*]ல்சூழ்ந்த பொர்மா[தருஞ் சீர்மா]தரும் அமனுவாழ நாற்க[டல]சூழ் புவி[யெழும] பாற[கட]ல்-பெ[பா]ல்

2 புகழ் பரப்[ப] ஆதியுகமாமெந சொதிமுடி புனை[ஞ]ருளி அறுசமையமும் ஐம்பூதமும நெறியிலி[1] நின்[று பாலிப்ப தெ]ந்நவரும [2]செர(ல)லருமி [சி]ங்கள[ரு]ம் முதலாய மனுவ[ரு*] ஜிறை சுமந்து வஜி-

3 ண்டி செவிக்க ஊழிஊழி ஒருசெங்கொல் எழுபாரும் இநி(த்)தளிப்ப செமபொன்விர-ஸிம்ஹாஸநது [உ]லகுடை முக்கொகிழாநடிகள் ஓடும் விற்றிருஞருளி[ய*] கொ-ராஜகெஸரிபந்மராந தி-

4 ரிபுவ[ன*]ச்சக்க[ர]வத்திகள் மதிரையும் [3]இழமும் கொண்டருளந[4] ஸ்ரீஇராசாதிராச-தெவற்க்கு யாண்டு ப[தி]நொன்றுவ[து*] நாள் ௱அ௰உ-னால் இட்ட நினைப்பின்படித் [த]ண்ட திருவாய்மொழிந்தரு[ளி*] ௨௮-

5 ஸாஹஸ்செதருளி வஜ திருமுகப்படி திரிபுவந[ச்*]சக்கரவத்தி கொ[ந]ரி இம்மைகொண்-டான் சுத்தமலிவளநாட்டு முடிச்சொநாட்டு ஆலங்குடியாந ஜநநாதசசதுப்பெதிமங்-கலத்து

6 ஸபயர்ககு தங்கஞூா பொத்தகப்படி நிலம் நாலா[யிரத்து] நூற்றிருபத்தாறெ முககா-[லெ இ]ரண்டுமாக் காணி அரைக்காணி [கி]ழரைககு பதி[ன*]ஒன் . . . . . தல் கடமை இறு [க்கும்]மி-

7 டத்து முன்பு ஒட்டுபடியாய் இறுத்துவருகிற நெல் . . . . நூறாயிரத்து அறு-பத்துஎழாயிரத் தொருநூற்று நாற்பத்தெண் கலத்தி . . . . . மீன்ப[ாட்ட]மு . . . . .

8 ட்டன அவையிற்றாலும் காசு ஆயிரத்து தொளாயிரத்து ஒருபத்தெழு இதில் நூற்று நாற்பத்தெண [க]ல . . . . . மின்பாட்டத்தால் காசு முனனூறற . . . . . ம் செங்கழுநிர் . . . . .

9 நில[த்*]தால் . . . . . ாலும் [த]வின்[து] நிக்கி நின்ற [நெல்]லு முனநூறா-யிரத்து அறுபத்தெழாயிரக் கல[மும் இ]றையிலியால் காசு நாநூறறு முன்றும் கொடியாலும் புன்பயிராலும் காசு ஆயிர[த்தொ]ருநூ-

10 ற் றெழுபத்து முன்றரையும் ஆக காசு ஆயிரத்து ஐஞ்ஞூற்றெழுபத் தாறரையும நாலா-வது எண்ணிந கமுகா[ய்] கடமைகொண்டு வருகிற கமுகு இரு[பத்தெழாயிரத்-தெ]தண்ணூற்று முப்பது உள்ப[ட]

11 நாற்பதிநாயிரம் கமுகு முதல்கொண்டு இக்கமுகுக்கு கமுகு ஒன்றுக்கு பாக்கு நானூறாக வஜ பாக்கும் தண்டு முதலா[ய்] இறுக்கவும இப்படி இறுக்[கு]ம்இடத்து கார்மறு-[வும்] ஒருபூவும் கொடியும் . . . . .

12 ண்டும் பயிர்செயலாம் நிலம் பயிர்(ச்)செது பட்[டப்]பாழிலும் புன்செநிலத்திலும் விளை நிலத்தி[லு]ம் கமுகு இடலாம் நிலம் க[மு] . . . . இறுககு[வும் பா]க்கு கடமை இறுக்கு[ம்] இடத்து பத்தாவதுவரை[யும் கட]-

---

[1] Read நெறியில்.

[2] Read செரலரும்.

[3] Read ஈழமும்.

[4] Read ருளித.°

13 மைகொண்டு வந்த கழுகு இருபத்தெழாயிரத்தெண்ணூற்று முப்பதுக்கு[ம்] ப[தி]-
கொந்[நூ]வதுமுதல் முழுவரிசையாகவும் நிக்கி நி . . . . . .
இரண்டாயிரத் தொரு[நூற்]று முபபது கழுகும் இத[ன்] எதிராமாண்டு-

14 முதல் ஆ[ண்]டு ஒன்றுக்கு இரண்டாயிரம் கழுகாகவும் முதல்கொணடு முதல்கொண்ட
ஆண்டு முதல் ஆறுமா[ண்]டு ஒ . . . . . [ஒ]னறு பா[தி]-
யும இதன் [எதிரா]மாண்டு ஒன்றுமுக்காலும் இதன் எதிராமா-

15 ண்டுமுதல் நிரப்பவும இறுக்கவும் காருக்கு மூன்பு இ[றுத்] . . . . . கெ . .
. . . . . தெழுநூற [ற*]றுபத்தைங்கல . . . . . .
நெல்லு இறுக்கவும் இறுகும்இடத்து பதினொன்றுவதின் எதிராமாண்டு

16 தொண்ணூறுயி[ர]த் தைய்யாயிரக்கலநெல்லும் இதன் எதிராமாண்டுமுத[ல்] நா . .
இறுக . . . [இறையினி]க்கும் கொடிக்கும் புன்பயிருக்கும் மூன்பு இறுத்து-
[வரு]கிற காசு இறுக்க[வு]ம விளைநிலத்து கழுகி-

17 ட்ட நிலத்துக்கு கழுகுக்கு கடமை கெ[ர]ள்ளவெணறு மென்றுதெ விளைநி[லத்துக்கு]
இறுத்துவருகிறபடியெ இறுக்கவும் ஊர்கிழ்இறையிலியால் காசு நாடு கொள்ள நி[ச-
யி]த்தபடியெ இறுக்ககடவ[த]ாக சொலலி இ[ப*]படி கணக்கிலு-

18 ம் இட்டுகொள்ளகடவ[ர்*]களாக வரிக்குகூறி[1]செவா[ர்*]கணும் சொன்னெம் தங்க-
ளுக்கு [இப்ப]டி . . . . [க]டன[ம] இறுக்கவெ[ற்று எழுதிகு]ன் கி[ருமங்-
கி]ரஹலே மிக[வன்] மூவெந்த வெ[ளாள எழுத்து] நிலகங்கரைய[ரு]ம் களப்பாள-
ராயரும் ம[லை]பப்பியராயரும் [க]னகராயரும காலி-

19 ங்கராயரும் மழவராயரும் [வ]ாணதராயரும் [பழ*]த்தியராயரும எழுத்திட்[டு] வரஹா-
உம செதருளி [பொ]ந்தது ||—|| [வரஹாஉஞ்செப்தருளிக திருமு . . . . . .
. : . . [வ]ட்டுகவெனறு ஸ்ரீவைஷ்ணவர் அருளிச்செய கல்வெட்டிகென் இவ்வூர்
சில்பாசாரி-

20 யகாணி[யு]டைய வரதுயக் உடையாகாக சிரிளங்கொவாசாரியகென் |— [ப]சாகம்
இறுக்கும் நெல் இரணடுநூறுயிரத்து அறுபத்தெழாயிரக்கலம் இதில் மறுவில்
இ[றுக்]கும் நெல் . . . . . , ல் நூ-

21 ற்று அறுபத்தறுகல[நெ] இருநாணி நிக்கி ஒருபூவில் இறுக்கும் நெல் இரண்டுநூறுயி-
ரத்து முன்னூற்று மு[ப்*]பத்துமூ[க்*]கலநெ நாணி இப்படி இறுப்பது ||—

No. 439.

(*A.R. No. 4 of 1899*).

ON THE SAME WALL.

1 ஸ்ரீ [||*] உவஜிவ . . . . . [ஸ]ரஹாகிவுழி வெளையி-
நெவும் வி வாயநது |— . . . . . ரோக வஸுகடி[ஷ்*]ர ஜ . . . . . .
. . . ஸவிஸுக . . . மய தொனறிய பத்தாய நிகழாநின்ற உள்ளட பெரிது . .
. . . . . தூரகன் கண்ணனார் தங் . . . பபெருமையும இவர் பிறந்-
துடையதார[ரி]ய-

2 நாடும பெற்றுடைய துத்தராபதியு மளந்துடையது தலப்பள்ளியும் ஜயித்துடையது
மகாகொடியும் சொறறகரு[ம] தெவாகணும் கொண்டா . . . . . ல புரி-
ந்[தெ மு]னைபு காட்டிக் கிருகசுதசைமுழுதுங் கண்டு பின்பு காட்டவெணுமென்ன
ஈசன் புறக்[கண]ட காட்டப்பெற்றுடையொர் காட்டாலு ர[ம்மைய]ாலெ கனகமழை
பொழிவித்து நா-

3 ட்டாருங கலிகாலன் தெசமெல்லாம் காட்டு[வித்]தொர் அறத்தொடு புரிந்த வாக்கப்-
பெருக்கமும சிறப்பொடு பொலிந்த செல்வகாகு[பெயும்] குன்றாத கு(ட்)டிப்பிறப-
பும் கூறிய சொல் விறனை[ம]யும! மனறகலஙகா மனைவா[ழ்*]க்கையும இவரொடு
மாறு[ணா [நி]றுகையும் சென்றவிடத்துச் செறவெற்றியும தெவெகிராரால் அரு-
ள்ளபறதலும புகழும வடகர[லா]பமும ஸதரகாசமும மற்றுமெப்பெர்ப்பட்ட
ஸ்ஹ்ஹ-

4 உயங்களீயுமுடையர[ர்*]ய யாவருந் தொழுந் தொழி(ழ)லான அக்கசாலையும் பள்-
ளியும் ஆனையாகவு[ம]டய அறுவகைத்தொழில் க[ரு]வன[க] ருகாரசொம் ஸகர-
வழி ஆயிரத்தொருறறெண்(ப்)பத்தார[தனு]ல் செலலாநின்ற கற்கடகாயற்று
சுவாவகூத்து உஸதியும் சனிக்கிழமையும பெற்ற சொசணி காள தொகரிருந்து
பிறாதக்கடகி மிக்கிருந்த ஸ்ய[ங்]களும வெளெமும வகையெ நிலெபெறுதகி ஹஸ்தி-
ஹெஸ்

---

[1] Read கூறு

5 இனிதிருத்தி பூதலத்தெ புகழ்பெருக்கி நாமகனும் ந . . நலமிருத்தி சுத்தவலிவள-
நாட்டு [ராஜா]யி[ரா]ஜச்சருப்பெதிமங்கலத்து வண்டுவராபதி . . . . . .
. . . அறுவகைத்தொழில நால்வகை ரயகாரரொமும ஸ[மயச]ங்கெதிகளொமும்
நிறைவற [நி]றைந்[து குற]வறக் குடி இருந்து செய்த ஸயகாரியமாவது [அருமொ-
ழி]தெவவளநாட்டும ராசெந்திரசொழவளநாட்டும உம்பர்நாட்டும் கெயமாணிக்கவ-
ளநா-
6 ட்டும் . . . . . ட்டும் [உய்யெ]காண்டார்வளநாட்டும் சு[த்*]-
தமல்லிவளநாட்டும் நித்தவி . . . . . பாண்டிகுலாசனி . . . .
நாட்டு . . . . . க்குலகாலவளநாட்டும இராசகெம்பிரவளநாட்டும்
[தென்]னாடான கடலடையாதிலங்கைகொண்டசொழவளநாட்டும் வடகரை இரா-
[ச*]ரா[ச*]வளநா[ட்டும்] விக்கிரமசொழவளநாட்டும் விருதராசப-
7 யங்கரவளநாட்டு[ம் ராசா]திராசவளநாட்டும் குலொத்துங்கசொழப்ப[ட்*]டினத்தும்
மு[டி]க்கழத்தலத்துப் புதுக்கொட் . . . . . டினத்துப் பா . .
. . . . . [நெ]றபண்ணையிலும் மற்று மெல்லாவிடங்களிலுமுள்ள
அறுவகைத் தொழில் நால்வ-
8 கை ரயகாரற்கும் ஞடுகளில ஸ[யஸ]ங்கெதிகளுக்கும் அறிவித்த ஸயகாரியமாவது
சு[த்*]தவல்லிவளநாட்டு முடிச் . . . . . [ல]ங்குடியான
ஸ்ரீஜனனாத[ச்]சருப்பெதிமங்க . . . . . யனார்க்கு இன்னாயனா-
. . . . . து திருநிற்று[ச்]சொழன் திருத்தொப்பில் ஆபற்ஸஹாயப்-
பெருமா[ள்*] எறியருள முழுதுமவலலவனென்-
9 று நம்பெரால் நா[ம் செ]சய்கிற திருமண்டபத்துககு வெண்டும் நெற்றிகளுக்கும் இது
ஆண்டு[தொ]தா . . . . . யாவது இன்னாடுகளிலுளார் பெரொன்-
றுக்கு . . . . . தாக வந்த கா . . . . . னும் விர-
மாஹெ[ஸ்வ] . . . . . பிச்செ[ர]ாங் க . . ஜணடிப் பண்டாரத்-
திலெ முதலிடக்க[ட*]வர்களாகவும் இப்பரி[சு*]க்கு ஒழித்து . ட்டெபுறஞ்சொ-
10 ன்னாருண்டாமாகிலு [ம]ண்கலந் தக[ர்*]ததும் வெண்கலம பறித்தும் சங்கெதிகளால்
முட்டு . . . . . சரொடுங் கு[டி] ஊ[ரு] கொள்ளக்கடவதாகவு-
. . . . . ம் ஜ . . . . . யாக [இ]னவரி
தணடி . . . . . ன திரு . . . . . வெண்டுவன
செயயக்கடவாகளாக ஸமுமகித்துப் பதினெண்விஷை -
11 யத்து [அறு]வகை [தொ]ழில் நால்வகை ரயகாரற்கும ஒழுகு செடிபண்ணி . . . .
. . . . . க்காத் திருப்பதியில் கொ . . . . . யராவர் . .
. . கருமாணிக்கஆசாரிய . . . . . குலகாலசொழ ஆசாரியன்
எழுத்து மங்[க*]லத்து காணியுடைய பெரியநா[ட்ட]ாசாரியன் எழுத்து
12 கூத்தன சக்கரவத்[தி]ப்பெருமானான நடுவிருக்கை ஸயினைக்கும் இவை விகு . . .
. . . . . னான இரதகாற சக்கர[வத்தி எழு]த்து இப்படிக்கு இவை கொ . ல
. . . . . கயான நமபிசெய்வான் எழுத்து இப்படிக்கு இவை வள்ளல் எழுத்து
கஞ்சாநகரத்து அ[ன்]பனான இரதகாறச்சக்கரவ(க்கரவ)த்தி எழுத்து
13 பழுவூ . . . . . நம்பிசெய்வ . . . . . னம்பரில்
. . . . . ல் இரா[ச*]ரா[ச*]வா[த]ராயன் எழுத்து . . . . . .
. . . . . பத்தொந்பதுவளநாட்டு பதினெணபூமி இரதகாறச்சககரவத்தி எழுத்து
உடனகுட்டத்தில்
14 சாமதாயம அமபறுத்தொணி . . . . . க்கு இவை பிளளையான்
எழுத்து இப்படிக்கு இவை இளை[ய]ாணடானான இராசகெம்பிர ஆசாரியன் எழுத்து
15 பாம்புணியில் . . . . . காணிஉடைய தசசரில் பருவாயனான
திருவெம்படிப்பெருந்தசசனான மயனாதராயன் எழுத்து இக்கொயில் காணி-
16 [யுடைய] . . . . . ாறச . . . . . த்தி எழுத்து உடைய-
பிளளையான பெ[ரி]யனாட்டுப் பெரு[ஞ]ச்சன் நடுவிருக்கையென் எழுத்து இவூர்
தட்டாரில்
17 . . . . . .

No. 440.

(*A.R. No.* 5 *of* 1899).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SAME TEMPLE.

க

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பூமருவிய திருமாதும் புவிமாதும் ஜயமாதும் நாமருவிய கலைமாதும புகழ்-
மாதும் நயந்து புல்க அருமறை விதி நெறி அனைத்தும் தழைபப வருமுறை உரிமை
ம[ணி]முடி சூடித் திங்கள்வெண்குடைத் திசைக்க[ளி]றெட்டும் தங்கு தநி-

2 க்கூடந் தானெந விளங்க கருகலிப்பட்டிகை செங்கொல் துரப்[ப] பொருங்கதிராழி புவி
வளத்துடன் வர வில்லவ ரிரட்டர் மிநவர் சிங்களர் பல்லவா னுதலியர் பா[ர்*]த்திவர்
பணிய எணணருங்கற்பில மணணகம புண[ா*]ந்து செம்பொன்

உ

3 விரஸிம்ஹாஸநத்து பு-
4 வநமுழுதுடையாடெ-
5 ளாடும வீற்றிருந்தருளிய
6 கொபபரகெசரிவந்மராந
7 த்ரிபுவநச்சககரவத்திகள்
8 ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யா-
9 ண்டு ஆறாவது சுத்தமலி-
10 வளநாட்டு முடிச்சொணா-
11 [ட்]டு ப்ரஹ்மதெயம் ஆ-
12 லங்குடியாந ஸ்ரீஜந-

13 நாதசதுர்வெதிமங்கலத்து மஹா-
14 ஸபையொம் மீநநாயறறு வ-
15 ர்வக்ஷத்து ஸபாதியும வியாழக்-
16 கிழமையும் பெற்ற ஒரொசணி நா-
17 ள் சதுரசாலை செம்பியன்மாதெவி-
18 யிலெ யிருந்து தன்மிசெய்யக்
19 கூட்டங் குறைவறக் கூடி இருந்து
20 நம்மூர் உடையாா திருவிரும்பூளை உ-
21 டையார் ஸ்ரீபண்டாரத்து முனபு
22 நாங்கள கலலியாணபுரமுங் கொ-
23 ல்லாபுரமுங் கொண்டருளி ஆனைெ-
24 மறதுஞசி அருளிநபெருமாள் விஜயராஜெந்த்ரெ-
25 தவற்கு யாண்டு மூன்றாவது காலதொஷமுண்டா[ய்]
26 ஊர் பயிர் ரெற்றுகைக்கு [ெ]பாநகப்படி நெல் விச்சு-
27 ம் நெல்லுங் கொள்கைககும குலைகள் அட்டு-
28 கைக்கும் குரம்புகள் கொளகைககும் இத்தெவ-
29 ர் ஸ்ரீ[ப]ண்டாரத்து நாஙகள் வாங்கிந கொள்கை ஒ-
30 ன்றிநால பொன முன்னூற்று ஐம்பதின்கழஞ்சு-
31 ம் கொய்சகமுங் கொடுககும் பொன் நூற்று ஐ-
32 ம்பதின்கழஞ்சும் பட்டம் ஒன்றிநால் பொன் இரு-
33 பத்து ஐங்கழஞ்சும் பட்டம் முன்றிநால் பொன் ப-
34 தின்ஐங்கழஞ்சும் கூத்தாடுந்தெவர் திருச்சரியு-
35 ம் திருஉதரவந்நமும் நாகபணமும் கொயசக-
36 முங் கொடுக்கும திருசசிலம்பும ஆகப் பொன் இருனூ-
37 ற்று எண்பத்து ஐங்கழஞ்சும் இஷபவாஹநதெ-
38 வர் திருச்சரி நாலும் திருஅபிஷெகமும் திருமகர-

[ச*]

39 குழையு . . . . . காை . யும [இவ]ர் ஆனுடையான் பொன உ[ள்பட] ஆக
பொன்

ரு

40 [நூற்று] எண்பத்து அறுகழஞ்சும் ஆகப் ப[ல]மாற்[றி]னால் தன்மக்கட்டளையால்
எடு-

41 த்[த பொன] இடையாக பொன ஆயிரத்து ஒருபத்து ஒருகழஞ்சும் வெளளித்தளிகை
அஞ்சி[னால்]

42 வெள்ளி இடை முன்னூற்று அறுபதினபலமும ெ[வ]ள்ளிவட்டில் ஒனறினாலும்
வெள்ளிக்கால

சா

43 ஒனறினாலும இடை முப்பத்தெழுபலமுந் [திருெ]ம[ய்பூ]ச்சு வெளளிவட்டில் ஒனறி-
நாலும வெளளிமடல்

44 ஒனறினாலும் இடை ஒன்பதின்பலமும வெள்ளித்[திருவெ]ண்சா[ம]ரைக்கைய் இரண்-
டாடி லிடை ஐம்பத்-

45 கு [எண்]ப[லமு]ம் [ஆக வெள்ளி] இடை காணூற்று [அறு]பத்து காற்பலமும் ஆக பொன் ஆயிரத்து ஒருபத்து ஒருக-

46 ழஞ்சும் வெள்ளி காநூற்று அறுபத்து நாற்பலமுங் கொண்டு முன்பு ஸ்ரீராஜராஜதெவர் பொகு-

எ

47 ஊர் வகேரிக்கிறகாலத்து இத்தெவர் சதுக்கத்தால் எழுதிஉடைய நிலங்கள் உ[ட்]பட பதினறடிக்[கா]-

48 லால் நூற்றிருபத்து எட்டுக்குழி கொண்டது ஒருமாவாக வந்த ஊர்[க்]கொலால் [உள்ர்-பட்]டிநிலம எ-

49 ட்டெ முக்கால் இன்நிலம் எட்டெ முக்காலும் நாங்கள் கொண்ட பொன்னுக்கும் வெள்ளிக்கும் பலி-

50 சைக்குச் செலவாகவும் பெருமாள் திருமெனி கல்லியாணதிருமெனியாய் வஜ்ரகாயமாகைக்கு வஏஜெ-

அ

51 கொண்டருளுகைக்கு இனநிலத்த-
52 க்கு பெருவரி சில்வரி சந்திராதித்த-
53 வற் தவிர்த்து நாங்களெ இறுக்க-
54 க்கடவொமாக இறையிலி செ-
55 ய்து குடுத்து முன்பு மனுநீதி
56 முறை வளர மாநிலத்தைப் பொது-
57 நிக்கிச் செங்கொல் கருங்கனி கடிக்கு செ-
58 ங்குடை நிழற்கிழ் விரலிம்ஹாவகத்து வி-
59 ற்றிரு[ந்]தருளிய கொவிராஜகெசரிபந்மர் உ-
60 டையார் ஸ்ரீராஜஜெஹராஜதெவற்கு யாண்டு
61 முன்றுவது கலவெட்டிக்குடுத்த கல்வெட்டு-
62 ப்படி ஊற்படி நிலம் எட்டெ முக்காலும் பலபி-
63 டாகைகளிலுமாய்க் கிடந்தமையில சுங்-
64 கந்தவிர்த்தாண்டருளிக ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழ-
65 தெவற்கு யாண்டு முப்பத்தைஞ்சாவது இக்கொ-
66 யிலில் தவவ்யர் விண்ணப்பஞ் செய்தடத்து
67 திருவாய்மொழிந்தருளிக திருமுகப்படியால மு-
68 ன்பு கலவெட்டின நிலங்களில் செராத பலபிடா-
69 கைகளில் உள்ள நிலங்கன தவிர்த்து வகெஹப்பெ[ா]-
70 துவாக்கி இன்நிலங்களுக்குத் தலைமாறும் மு[ன்]-
71 பு செந்தது/[து]ஹவித்தவருகிற நிலங்களும உட்-
72 படவும் பின வகெஹ விலைகொண்டுடைய-
73 ாயும் இனநிலங்களெ ராஜராஜப்பெருவிலை[யு]-
74 ங் கொணடுடையராயும் இத்தெவற்[கு] வொ-
75 மமா[ய்] அநுபவித்துவருகிற நிலங்களில காசு
76 கொள்ளாத இறையிலியாக கா[ல்]கள் கல்வெட்-

கூ

77 [டிக்]குத்த காசுகொ[ள்ளா] இறையிலி நிலங்க-

ஏ

78 ள்ஆவது திருவரங்கவ[தி]க்கு [தி]ழக்கு சுந்தரசொழவாய்க்கா[லுக்குத்]
79 தெற்கு முதற் கண்ணூற்று முன்றுஞ் ச[தி]ரத்து தரமிலிகள் நி[க்கி]க் கிழக்கை-
80 டய நிலம் அரையும் காலாஞ் சதிரத்[து] மெறகடைய நிலங் காலும் இர[ண்]-

ஏக

81 டாங கண்ணூ[ற்று] முன்றுஞ் [ச தி]ரத்துக் கிழக்கடைய [நிலம்] எழுமா மு[க்]-
82 காணி முந்திரி[கை]யும் காலா[ஞ்] சதிர[த்து] மெற்கடைய நிலம எழுமா நிகதிக்-
83 [தி]ழக்க[டை]ய நிலங காலெ அரைமாவில் தெற்க[ல]டைய நிலம் கான்மாவரை அரை-
84 ககாணி[யும்] முன்றுங் கண்ணூற்று முன்றுஞ் ச[திரத்து தர]மிலிகள் நிக்கி நிலம் அரை-

ஏஉ

85 யெ இரண்டுமாவும் காலாஞ் சதிரத்து தரமிலிகள் நிக்கி நிலம் முக்காலும் சர-
86 வாங் கண்ணூறறு மூனறுஞ் சதிரத்து தரமிலிகள் நிக்கி மெற்கடைய நிலம் மர-
87 காணி அரைக்காணியும் காலாஞ் சதிரத்து தரமிலிகள் நிக்கி நிலம் அரையெ மு-
88 ம்மாவரைஅரைகாணியும் ஐஞசாங் கண்ணூற்று காலாஞ் சதிரத்து தரமிலி-

௰௩

89 கள் நிக்கிக் கிழக்கடைய நிலம் [மு]க்காலெ [மு]ன்றுமாவுங் குழி ஒன்றும ஆ-
90 றாங் கண்ணாற்று இரண்[டா]ஞ் சதிரதது கிழக்கடைய நிலங் காலும் முன்-

௰௪

91 றாஞ் சதிரதது த[ரமிலி]கள நிக்கி நி[ல]ம் முககாலெ ஒருமா வரைக்கா-
92 [ணியு]ம் நாலாஞ் சதிரதது மெற்கடைய நிலம அரையும இங-
93 ெ[க கி]ழக்கடைய நிலங் காலும் எழாங் கண்ணாற்று முன்றாஞ்
94 சதிரத்துக் கிழக்கடைய நிலம் அரையும் நாலாஞ் சதிரத்து மெற்-

௰௫

95 கடைய நிலங் கால நீக்கிக் கிழக்கடைய [நிலங்] காலில் [வ]-
96 டக்கடைய நிலம நாலு மாவும் இங்கெ நிலம் மூன்றுமா
97 முக்காணி அரைககாணியும் இவ்வதிக்குக் கிழக்கு அறிஞ்சிய-
98 வாய்க்காலுக்கு தெற்கு மு[த]ற் கண்ணாற்று நாலாஞ் சதிரதது

௰௬

99 தென்மெற்கடைய
100 நிலம் முன்று மாவுங்
101 குழி ஒன்றும் இங்கெ
102 [கி]ழக்கடைய நிலம எ-
103 [ட்]டுமா முக்காணி [மு]நதி-
104 ரிகையின குழி ஆறும கொ-
105 ந்தககமாெ[தவி]வதிக்குக் கி-
106 ழக்கு சுந்தரசொழ[வ]ாய்க்க[ா]-
107 லுக்கு தெறகு முன்றாங க-
108 ண்ணாற்று முதற் சதிரத்து ெ[ம]-
109 ற்கடைய நிலம் இரண்டெ ம[ா]-
110 வும் இங்கெ கிழககடைய நில-
111 ங் காலும் இரணடாஞ்சதிரத்[து]
112 மெற்கடைய நிலம் அரை நிக்கி
113 இதன கிழககு நிலம் இருமாவரை-
114 ரயும் இங்கெ கிழக்கடைய
115 நிலங் காலும ஐஞ்சாங் கண-
116 ணாற்று முதற் சதிரத்து மெற்க-
117 டைய நிலங் காலும் எழாங்க-
118 ண்ணாற்று முதற சதிரத்துக் கி[ழ]-
119 க்கடைய நிலங் காலில் மெற்கடை-

௰௭

120 ய நிலம் இரண்டெமா அரைக்கா[ணி] முந்திரிகையும் ஆக நிலம

௰௮

121 எட்டெ முக்கால் இன்நிலம் எட்டெமுககாலுக்கும் கெ[ா]ண்ட பொன் [ஆ]யிரத்து ஒரு-
122 பத்து ஒருகழஞ்சக்கும் வெள்ளி நானூற்று அறுபத்து ந[ா]ற்பலத்துக்கும் பலிசைக்-

௰௯

123 குச செலவாகச் சந்திராதித்த[வற்] இத்தெவற்கு இன்நிலம் எட்டெ முக்காலுக-
124 கும் பெ[ரு]வரி [சி]லவரி தவி[ர்]த்[து] நாங்களெ இறுக்கக்கடவொமாக இறையிலி
[செ]-
125 [ய்]து கு[டு]த்தொம் பினபு சுங்கந்தவிர்த்த[ா]ண்டரு[ளி]ன [ஸ்ரீ]குலொத்துங்[க]சொ-
126 [ழ]தெ[வற்]கு நாற்பத்து முன்[று]வதுவரைககு முனபு இத்தெவா இறையிலி [அ]ந்-

௨௰

127 தராயக்க[ா]சு இறுக்[கு*]கைக்கு நாங்கள் இறையிலி செய்து குடுத்த பதினாற-
128 டிக்கொலா[ல்] நூற்றிருபத்தெ[ட்டு]க் குழி கொண்[ட]து ஒருமாவாக வந்த ஊற-
129 கொலால் ஊற்படி [நில]மா[வது] திருவரங்கவதிக்குக் கிழககு சுந்தரசொழவாய-
130 க்காலுக்குத் தெற்கு [நாலாங் கண]ணாற்று [மு]ன்றாஞ் சதிரத்து திரு[ம]டைவிளாகம்

௨௰௧

131 நத்தத்து தரமிலி[கள்]
132 நிக்கி நத்தம நிலம் [கா]-
133 லெ காணி அரை[ககா]-
134 ணி முந்திரிகையி[னால்]

135 குழி நாலும் ஐ-
136 ஞ்சாங் கண்ணாற்று
137 இரண்டாஞ் சதிரத்-
138 து திருமடைவிளாக-
139 ம் நத்தத்து தரமிலி க[ா]-
140 ணி நிக்கித் தென்கிழக்க-
141 டைய நத்தம் நிலம
142 முக்காணியும முன்றாஞ்
143 சதிரதது திருமடைவிளாக-
144 ம் னத்தத்து தரமிலிகள் [நீ]-
145 க்கி நத்தம் நிலம் அ[ரயெ]
146 இருமாவரை முந்திரி[க] . .
147 குழி ஐஞ்சும் நாலாஞ் ச . . . .
148 திருமடைவிளாகம் நத்தத் . . . .
149 மிலிகள் நிக்கி நத்தம் நி . . . .
150 . யின் குழி எழரையு . .
151 கணணாற்று முன்றாஞ் சதி[ரத்து]
152 திருமடைவிளாகம் நத்த . . . . .
153 மிலிகள் நிக்கி நத்தம் நிலம்
154 முக்காணி அரைககாணி மு-
155 . . . குழி இரண்டரையு . . . .
156 ெ . . லம் முந்திரிகையு[1]

No. 441.

(*A.R. No.* 6 *of* 1899).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE OF THE SUNDARESVARA TEMPLE AT SENDALAI, TANJORE TALUK, SAME DISTRICT.

1 [ஸ்வ]ஸ்தி ஸ்ரீ [||*] பாண்டியன் தலைகொண்ட கொப்[பரகெஸ]ரிவன்ம[ர்*]க்கு யாண்டு
2 ச ஆவது ஆற்க்காட்டுகூற்றத்து ப்ரஹ்மதெயம் சந்த்ரலெகைசது[வெ-திமங்கலத்து] திரு-
[ப்]பெரும்-
3 துறைமஹாதெவர்க்கு பெருவளத்து கொடன்நூர் நாராயணன் குமாரஸ[ர்ம்]ன் சந்த்ரா-
தி[த்*]த-
4 வல் நிசதம் ஒருபிடி எணணையால் மூன்று ஸந்தி[யு]ம் விளக்கெரிப்பதற்கு
5 குடுத்த நிலம் ஆதித்தவதிக்கு கிழக்கு சு-ஆங்[கண்]ணா[ற்]று சந்த்ரலெகை-
6 [வாய்க்கால்]லுக்கு வடக்கு க-சதிரத்து மெக்கடை . . . . வில வடக்கடைய கு[மி]-
7 . . ஆரிதன் கந்தன் மாதெவன்பக்கல் [விலைகொண்டு]டைய ௫௰ . . யி-
8 ல் தெற்கடை ௭ மாச்செயின் ஹொமத்தால் எரிப்பதாகவும் [நி]-
9 ன்ற ச-மாவின் ஹொமத்தின் ஸ்ரீ கொயில் மணவதியார்க்கு
10 திங்கள்[தெ]ாறும உத்திர[த்*]திந் நான்று நாளாழி அவலும் ஒரு தெங்காயும் அமு-
11 து செவதாகவும் மிக்கிது கொண்டு சித்திரை உத்தர[த்*]திந் நான்று அமுது
12 செய்வதாகவும் இது ஸபையு[ம்] பந்மாஹெஸ்வரரும் ரக்ஷை [||*]

No. 442.

(*A.R. No.* 6-*A of* 1899).

ON A STONE LYING CLOSE TO THE NORTH WALL OF THE SAME SHRINE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 கொ இராஜகெ-
3 ஸரிபர்ம[ர்*]க்கு
4 யாண்டு ௰௭
5 ஆவது நஙகை
6 ஒளிமதியார் தா-
7 யார் நககனீலீ
8 ஒரு திருவமிது-
9 க்கு வைத்த பொ-
10 ன் ௰ ௭ இப்-
11 பொன் கொண்-
12 டு கிடவொம் வ-
13 டவாச்சாலை[ப்]
14 [பெ]ருமக்களெ[ா]-
15 ம் இப்பொன்னு-
16 க்குப் பலி-
17 சை நிசதி கு[று]ணி
18 நெலலால ஒ-
19 ருதிருவமிது
20 இது செலுத்[2]

[1] The rest of the inscription is built into a niche containing an image of Agastya.

[2] This inscription is left unfinished.

No. 443.

(*A.R. No.* 7 *of* 1899).

ON A STONE BUILT INTO THE WALL OF THE OUTER GOPURA OF THE SAME TEMPLE, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெஸரிவர்ம்மற்கு யாண்டு ௰௨ ஆவது கா . . . .
2 ற்கூடிப்பள்ளியுடைய ஆரம்பவீரனென் கைய்யெழுத்து வடகவிர . . . . .
3 பள்ளியுடைய கனக[ஸெ]னஹெடாரா கைய்யால் யான கொண்டு கடவ [ஈ]ழ் . .
4 இகூாசு நூற்றைம்பதுங் னகாணடபரிசாவது காசின்வா[ய்*]ப் பூவழி கலநெலலு . . . . .
5 பொலிந்து கார்ப்பலிசை ௱௫௰-ள நூற்றையம்பதின் கலமுந் . . . .
6 இவ்வூர் வீரஸிவாமணிப்பெரெரிக்கு அடடி கூல்லுவிப்பதாகவும் . . . . . .
7 ய ௱௫௰-ள நூற்றையம்பதின் கலமும் இவ்வாட்டைச் சித்திரை . . . . . .
8 யு மட்டி கூலலுவிப்பதாகவும் இவ்விரண்டு பலிசையு மெற்றி வந்த நெ . . . . .
9 கூலநெலலு மற வட்டி ஆட்டைவட்டமும் வீரஸிவாமணிப்பெரெரிக் . . . .
10 டென் இபபள்ளியடைய ஆரம்பவீரனென் வடகவிரநாட்டு . . . .

ON ANOTHER STONE BUILT INTO THE SAME WALL.

1 . . . . . பலிசை நெல்லும் இவ்வீரஸி . . . . . .
2 . . . . . ள்ளியுடைய கனகஸெனஹடார . . . . . .
3 . . . . . பரகெஸரிவர்ம்மற்கு யா . . . . .
4 . . . . . [ணி]யுடைய ஆரம்பவிரனென . . . . .
5 . . . . . ய கனகஸெனஹடாரர் கைய்ய . . . .
6 . . . . . கொணடபரிசாவது காசின்வாய் . . . .
7 . . . . . ண்டு பலிசையு மெற்றி வந்த . . . .
8 . . . . . முற்பகூத்து ஸ்ரீ-கமஞ்ஜ . . . . . .

No. 444.

(*A.R. No.* 8 *of* 1899).

RIGHT OF ENTRANCE INTO THE VIGHNESVARA SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி [||*] ஸ்ரீ-
2 து சாயண-
3 உடையற்-
4 கு அஞ்சா-
5 வது சந்தி-
6 றரெகையி-
7 ல் திருப்பெரு-
8 ந்துறை உடைய-
9 ார கொயிலி-
10 ல் பிள்ளைய-
11 ார் கொயில்
12 தி [க்க]மந[ா*]யக்-
13 கர் மகன அ-
14 ன்னமாநாய-
15 க்கர் தன்ம-
16 ம் உ

No. 445.

(*A.R. No.* 9 *of* 1899).

IN THE SAME SHRINE, LEFT OF ENTRANCE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொ[மா]-
2 றஞ்சடையற்கு [ய]-
3 [ா]ண்டு ௰௬ ஆவது [தி]-
4 ருப்பெருந்துறை [உ]-
5 ஹாஉவர்க்கு நரி[க்கு]-
6 டி சாதொகரணி ந[ாரா]-
7 யணன் மாறன் வ்ரா[ஹ்]-
8 ணி நி[லி] ஞாரணி ப[க]-
9 ல்விளக்கு எரிப்[ப]-
10 தாக வைய்த்த ெ[பா]-
11 ன் எண்கழஞ்[சு]
12 இப்பொன் ெ[கா]-
13 ண்டொம் இ[த]-
14 ன் பலிசையா[ல்]
15 பகல்விளக்[கு]
16 எரிப்பொம[ா]-
17 னொம திருப்[பெ]-
18 ருந்துறை தி[ரு]-
19 க்கொயில்லு[டை]-
20 யொம் இவ்[வூ]-
21 ர்ம் [1] பெருமக்[கனு]-
22 ம் மாஹெஸ்வ[ர]-
23 ரும் இரக்ஷை [||*]

[1] Read °ர்ப்பெ°.

No. 446.

(*A.R. No.* 10 *of* 1899).

ON THE FIRST PILLAR IN THE MANDAPA OF THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொமாற[ஞ்*]ச-
2 டையறகு யாண்டு 10 ஆ-
3 வது விடெல்விடு[கு*]முக்தரை-
4 யர் அடியான சிட்[கா]லத் காஃரா-
5 ன் நியமமாகாளத்து பிடாரி-
6 யாற் கொரு திருவிளக்கிதுக்-
7 கும் ஒரு திருவமுர்துக்கு மு-
8 தலாக இப்பிடாரியார் உள்-
9 ளா(க)களில கலல்ககுடுதத
10 நிலம அரை காண்ககடனா
11 உ நிபி இது பதாவெஸ்ரு-
12 ஸ ரகெக்ஷ [||*]

No. 447.

(*A. R. No.* 11 *of* 1899).

ON THE SAME PILLAR.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*]
2 யாண்டு 10உ
3 ஆவது தெ-
4 ளளாற்று
5 எமிஞ்ச
6 நாஞ்சி-
7 பொத்த-
8 ரையர்
9 நியமம[ா]-
10 காளதது
11 பிடாரிய[ர]-
12 ர்க்கு
13 சாப-
14 முகுகா-
15 சு குடி-
16 தகு வி-
17 லை கொ-
18 ணடு சிச-
19 தி முக்கு-
20 ஆணி கெ-
21 ல்லாக
22 ஒரு திரு-
23 வமிதி[னு]-
24 க்குமி ஒ-
25 ரு கெர்ர-
26 தாவிளை-
27 கதினு[க*]கு-
28 ம
29 வச்ச [கி]-
30 மை ம[ர]-
31 ளினைக-
32 உடைட[ர]-
33 ன வெ-
34 லி இக
35 காததார-
36 கடி எ-
37 ன தீவே-
38 மெனி-
39 ன [||*]

No. 448.

(*A.R. No.* 12 *of* 1899).

ON THE SECOND PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொவிளங்கொ[முத்த[ரைய]ர்க்கு [ய]ாண்டு 10அ ஆ[வ]து நியமமாகா-ள[த்]துப்

2 பிடாரியார்கது திருவமிதின்றுகும் திருவிளக்கிலுக்கும திருஆராத[தினை] செலவர்சதும

3 திருவமுது அட்டு[க்] தூப[ம]முட மணி[ய]ம கொள[ட]ான் ஒருவ(ன்)னுகும் திரு-

4 மெழுகிடுவார் இருவ[ர்*]குமி பொது காலுழி அரிசியாக இரண்டு திருவ[மு*]தக்கும்

5 பகலவிளகு ஒளமும கதவானகுடிகள முவா பாதிலன் முருகன [பறி]க-

6 ன தாஸி(ன்)னல் உணணகடவ கெல எயிதி பிடாரியா[ர்*]க்கு உதகபுவ-[ர்] வச்ச கலம [எ]பி-

7 ல்காட்டி கு[த்த]மங்கலம் முதலின கெலலு முதூர[த்]தக் [கல]ம திது க[ா]த்தா(ன்) னாடி னன

8 தலேமெனி பன[ம]ாகெஸ்ரு ரகெக்ஷ [||*]

No. 449.

(*A.R. No.* 13 *of* 1899).

ON THE FOURTH PILLAR IN THE SAME PLACE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கொராச-
2 [டி]கசிங[தக்கத] யாண-
3 டி ஐஅ கியம்-
4 மாகாளத்து-
5 ப் படாரியா-
6 ர்க்கு ஒரு
7 கொந்தா-
8 விளக கெ-
9 சி[ப]பதற்கு
10 மாறம்-
11 பாகெவ வ-
12 ய்த்த பெ[ர]-
13 [ன்] ஐஉ ஏ
14 இப்பொ-
15 [ன்] பணிரு-
16 கழஞ்சு .
17 . . க . . . .
18 . . கற்குத்-
19 குத் கிரி-
20 இட்டெரிப்-
21 பதாக இ-
22 பபொன கெ[ர]-
23 ண்டொம
24 ப[டாரி]பா-
25 . . . . ப
26 . . . . ய்ய
27 கன்றி மாதெ-
28 வனுக் கன்-
29 றி எழுவனு
30 க[ந்த]வான
31 [ர] குடி கிழப்-
32 பனி[ர][||*]

No. 450.

(*A.R. No.* 14 *of* 1899).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மதிரையும் ஈழமும் கொண்ட கொபரகெசரிபன்ம[ர்*]கு யாண்டு . . . .

2 ஹாதெவர்கு இலூர் அம்பர்காட்டு பட[தெ]கிய திரு[க்*]கடலூர் காசசுவன் ஸுவகுரு-
கர . . . . .

3 சாங் க[ண்*]ணறு கடுங்காலுகு கெறகு முதல் சதிரத்து வடக்கடைந்த கான்மர
வரையில் மெ . . . . . .

4 கம கொணெ சஞ்ராதித்தவம் பெரும்திருவு முது செய்ய குடுத்தென் ஸுவனசெகரன்
மாம . . . . . .

5 த்து ஸவெஹியாம இது ஸவெஹயும் பதரெஹஸ்ரரும் ரக்ஷெ[1] [||*]

No. 451.

(*A.R. No.* 15 *of* 1899).

ON A STONE BUILT INTO A DOORWAY OF THE SOUTH WALL OF THE AIRAVATESVARA TEMPLE AT NIYAMAM, SAME TALUK AND DISTRICT.

1 [2]ஸ்வஸ்தி [||*][ம][தி]-
2 ரையிகொண்ட [சோ*]-
3 ப்பரகேசரி [பன்ம*]-
4 ற்கு யா[ண்டு]-
5 [இ]ஆ[ண்] . .
6 ஆடி திருக்கா .
7 ந்ய ம[ர]ஹா . .
8 ர[த] செய்தி . . . .
9 வெந்தெவ . . .
10 மணவாட்டி . . .
11 [ச்]சபடாரி கிச . . .
12 ருளாலியால் . . .
13 ணப்பொக . . . .
14 ட்டி[வை]த்த வி . . .
15 கூவி வாக்கா[லு] . . .
16 த் தெதருப . . .
17 ஹசெ . . . . .
18 க்கும ப . . . .
19–20 Much damaged.

No. 452.

(*A.R. No.* 16 *of* 1899).

ON THE NORTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE SAME TEMPLE.

Published in *South-Indian Inscriptions*, Vol. III, Part III, p. 226, No. 94.

---

[1] Built in at the right end.

[2] This inscription is mutilated.

No. 453.

(*A.R. No.* 17 *of* 1899).

ON A SLAB AT ULALUR, CHINGLEPUT TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] கந்திப்-
2 பொத்தரையர் கொடுக்கப் பி-
3 ள்ளைகள்ளுக்கு உழலூர்(ர்) ருசார் மக[ள்]-
மைபடி
4 பெருமானடிக(ள்)ஞக்கு விண்ணப்பஞ்-
செ-
5 ய்து ஸவ்வரிஹாரம கொண்டு கொடு-
6 த்தொம் மெலாலும் கொடுக்கப் பி-
7 ள்ளைகள் ளிது காத்தார் அடி முடிமெலின
8 கொடுக்கப் பிள்ளைகள் பணியால் மா-
9 ணிக்கப்பண்டாரங்காப்பான
10 சிங்கனமெயா காப்பன் அரிதட்ட-
11 ன் வந்து செய்வித்தது [||*]

No. 454.

(*A.R. No.* 18 *of* 1899).

ON THE EAST WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE VIJAYARAGHAVA-PERUMAL TEMPLE AT TIRUPPUKKULI, CONJEEVERAM TALUK, SAME DISTRICT.

1 [ஸ்வஸ்தி] ஸ்ரீ [||*] உவமாலேகரிடத்தாக(ழ்) சிடத்திராகெஷ [வ]வர்ணா[ழ்*]
2 [ஸ்ரீ]சிகாரயதகடாகெஸமாஸகழ் மாஸ்வகழ் வரழ் [வ] ஸ்ரீசதுரிஹாசஜலெஸ்வராகு
3 ஹரிராயவிஹாடகு ஹாஷைக்குதப்புவ இராயர கண்டன ஸ்ரீவிர-
4 வர்க்கண உடையர் குமார கம்பண உடையர் இராயழஹீர இராஜ்ய கைக-
5 கொண்டு வ்ர்ரஹிம ஹாஸநதில் வ்ரயிவி இராஜ்ய வணணி அருளா-
6 நிளற ஜயாங்ஹ்ரகய ஸகாஸ்ரழ் ஆயிரத்து இருநூற்று எண்பத்து எழின்மெல் செல்-
7 லாநின்ற வத[ர்*]மாக விஸ்ரவ்வர்வம்வத்ஸாத்ர வ்ரயிகாயற்று வ்ரவ்வர்வகூத்ர-
வஷ்டி-
8 யர்ழ் அவிட்டமும் பெறற புதனகிழமை நாள் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து காமல்-
கொட்ட-
9 த்து காமலநாட்டுத் திருப்பதி திருப்புட்குழியில் லஷ்மிஸஹித[வி]ராகமித[ர்] வவர்ம
வஸ்ரவர்ம-
10 மவ கெ வஸ்வீக்ஷிகெ [||*] (வ்ர)[ஸ்ரி]யிஸ்ரளத்திஜ்ராகு[ஸ]ாஹிதக்ஷிகிவ்ரகெள ஹரிநீ-
தியா-
11 நுகெ வஸ்ரவர்மவவம்ஹ்ராரிவர்மஸுன் இரணவர்மவது பொன்முடியம் பொ-
செறு திரு-
12 ப்புட்குழி நாயனார் கொயில ஸ்ரீபண்டாரத்தாரொம ஸ்ரீகாணிக ஹாதாஜுமொதரத்ர
13 சுவஷ்ழஹஸ்ரதரத்ர அப்பரைசர் மகனார் நா[த]ரைசர்க்கும் இவர் தமபியார் விட்ட-
14 ப்பர்க்கும் இவர் தவப்பனார் அப்பரைசரையும் நாச்சிமாரையும் எறி அருளப்பண்-
15 ண நாயனார்க்கும் நாச்சிமார்க்கும் ஸ்ரீவாகவர்வ்ழ் பணம் முப்பதும் கஹிஷகமண்-
16 டபத்தில் வடக்கில் கொயிலுக்கு திருப்பணிக்குப பணம நூற்றுஐம்பதும் இன்-
17 னயனார்க்கு அமுதுபடி சாத்துப்படிக்கும் திருவிளக்கு எண்ணேககும் வதராதித்தவரை
18 நடக்க திருநாமத்துகாணித் திருவிடையாட்டம் த-
19 ட்டனாரில் [ஊரொ]ப்பனுக்குக் கிழக்கு மேலகின்றனு-
20 க்கு மெற்கு நாடனவுகொரைல் வெளி நிலத்துக்கும் ப-
21 ணம் நூற்று இருபதும ஆகப் பணம முன்னூறு இ-
22 ப்பணம் முனனூறும் நாயனார் விசையாகவப்பெருமாளுக்கு திருவாபரணம் ஒரு பதக்-
கம்
23 ஆகச சாத்திகது இத்த யர்ழ் வதராதித்தவரையும் நடக்ககடவது இத்த யர்ழ் சுவ-
தராக்ஷர-
24 மியாக நட[க்*]கும்படிக்கு ஸ்ரீவைநாவ[கி]விலேயாகக் குடுத்தொம் நாகரைசாக்கும்
இவர் தமபியார்
25 விட்டப்பர்க்கும் ஸ்ரீபண்டாரத்தாரொம் ஒ இப்படிக்கு இவை கொயிற்க்கணக்கு களத்-
தாருடையா[ன]
26 திருப்புட்குழிப்பிரியன எழுத்து ஒ இவை நாவ்கவிப்பெருமாள்தாவ[யு]தெ இப்படி
அறிவென்
27 தாமரங்கிழவன் திருவெகம்பமுடையான்என ஒ இப்படி அறிவென் செந்தமங்கலமு-
டையான்

28 திருவகத்திசுரமுடையான்என் ஒ இப்படி அறிவென் புவி[க்]கிழாண் தெவன்என் ஒ இப்படி அறிவென்

29 சொழன் [ஒ]த்தன் தழுவக்குழைந்தான்என் [ஒ] இப்படி அறிவென் அத்திக்குறி அருளாளபட்டன்என் ஒ

30 இப்படி அறிவென் குண்டுர்க் கொவிக்தபட்டன்என் ஷ ஸ்ரீஹஷ்ண [||*]

No. 455.

(*A.R. No.* 19 *of* 1899).

On the east base of the mandapa in front of the same shrine.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] ஜடாய ஸ்ரீவஸ்ரஸ்துடெ வடயகொ நிவாஸஸ்ரீஹாம் விகீண்ர்க ஸ்ரீமஸ்வாமி-
ஸ்ரிகிவபாஹ ஸ்ர-

2 ரக்ஷாவியெர் [|*] வியாய உவதிஜ்ஜம் ராணர்தி[ஹ]ாகஸ்நாதெர் ஹரொர ஸ்ர[ஹ]ஸ்ரகர-
ஸ்ர ஹரொர ஜய-

3 கி வல்லவாயிஸ்ரர் [||*] வாழ்க கொயில் பொனமெய்ந்த மஹிபதி வாழ்க செந்தமிழ்மா-

4 லை தெரிக்தவன வாழ்க மண்டலம [ய]ாவையுங் கொண்டவன வாழ்க சுந்தரமன்ன-

5 வன் தெனனனெய் [||*] பெருமாள் குலசெகரதெவர் திருதொஹுகு நன்ரக எதித்-
கையழிய[ர]-

6 [ன்] பல்லவரய[ர்] செய்விக தன்ம[ம] [||*]

No. 456.

(*A.R. No.* 20 *of* 1899).

On the south wall of the central shrine in the Tiruvalisvara temple at Arpakkam, same Taluk and District.

1 ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ [||*] மணவகைய நல்ல [||*] கடலசூழ்ந்த பார்-

2 மாதரும் பூமாதரும் கலைமாதரு மடலசூழ்ந்த பெ[ர்மாத*]ருஞ-

3 [சி]ர்மாதரு மமர்ந்து வாழ ஞறகடல்சூழ் புவியெழும் ப[ர]-

4 ற்கடவ[ம்புகழ்] பரப்ப ஆதிபுகம வந்தெதிரச் சொதிமுடி பு

5 னைந்தரு[ளி] அறசமையமும் ஐமபூதமும மெறியில் வந்து

6 பாரிக்க தெனனவரும் சிங்களரும கொகணரும பல்லவ-

7 ரும் முதலா[ய] பார்வெந்தர் வந்திணைஞ்சச் செமபொன விரஹிம்ஹ[ர]-

8 ஸநதது உலகுடை முகொகழினடிகளொடும் விற்றிருதருளி[ய]

9 கொப்பரகெசரிவதமந கிரஹவதபுகரவதிகள் ஸ்ரீராஜாயி-

10 ராஜதெவற்கு யாண்டு [ந]-ஞ்சாவது ஈழ[ப்]படை பாண்டிமண்[ட]-

11 லத்தைகளை[க]க்கொணடு மதுரைபிலை யிருந்த ராஜ கஸ்ரமெப-

12 வரெகெ[ப்] பெ[ர]கத் துரத்திப பின்பு உஹாராஜ ஸ்ரீராஜாயிராஜதெ-

13 வர் ஸாகித்தொடெ பூசல பொரத் [துடங்]கி தொண்டி பாசி வரதெ[ஸ]-

14 த்திலை பூசலுண்டாய் க[வ]ாயதிலை ஈழப்படை ஜயித்த-

15 வாறை சொழமண்டலத்[கி]லும மறறுளள ணட்டிகளிலு மூள-

16 ள ஜநங்களெலலாம் [பய]ப்பட்டமை[ன]யக் கெட்டு எதிரிவிசை-

17 சாழச்சமபுவராயரெந இருக்கு [யி]து எஙஙெயாமொவெனறு வி[ச]-

18 ராரந்தொன்றி ஸ்வஸ்திதெவர் ஸ்ரீவாஹத்தெறச் சென்று இபபடி புகுந்த-

19 து ஈழப்படையாகிறது சாலப்பா[ப]ஸ்தி[ர்*]ாகள் அவர்கள் சொழமண்[ட]-

20 லதெவ்வியிலை புகுதில் ஸ்ரீஹாதெவா கொயிலுளளிட்ட தெவர்[க]-

21 ள் கொயிலிகளும வராஹநர்[க்*]ரும ஸ்ரஷ்ரத்துக்கு மடங்க ஸ்வ[ர]ய முண்டா-

22 மிதுக்குப் பரிஹாரமாக ஜவதெஹாரு[ள்*]நங்களா லெலலாட படியா[லு]-

23 ம் க[வ ஸ்ரஷ்ர]மதம பண்ணியருளவெணுமென்று விணணபஞ் செயய வி[ஹ]-

24 வர் அருளிச்செய்தருளுகிறார் ஈழப்படையா[கி]ற இது சாலப்பாவிஷ்ருமாய் ஹ-

25 ந[ள்*]கருமாய் திருவிராதிஸ்ரானத்தில் தெவர்கொயிலைத் திருகாபபுக கொண்-

26 டு பூதெஜ முட்டப்பண்ணி அங்குள்ள ஸ்ரீபண்டார மெல்லாம் கைக்கொண்[டு]

27 ஸிவதெராஹிக ளெந்தமிடம் மறிதெதாம் அவர்கள் பூசலிலை அறப்பட்டு

28 துரப்புண்டு பொ[ம]படிக்கு கதஷ்ர்வத்தாலை வெண்டும் ய-

29 தும் பண்ணுகிறுமென் றருளிச்செய்து இருபத்தெட்டு நாள் கவொர-

30 வ-வ-ஒஜ பணணியரு[ளி]னார் இதுக்குப் பிற்பு பிள்ளை பல்லவராயர்

31 பாடுகின்ற மிகக்கு ஓலை கொண்டு தாதர் வந்தார்கள் அதில் ஜயதூ[ழ]ஞாந[ய*]க்-

32 கதும் வங்காபுரி[த]ஞாயக்கது முள்ளிட்ட பரயாகிகளும் படையு மட-

33 [ஙக]ப்பட்டு ஒடிப்போ[சது மென்]று சொல்லி வந்தது இப்பட்டாங்கை தெவர்

34 ஸ்ரீவாதகிலை வழ்ஹரித்துச் செ . . . நான் தெவர் செய்தருளிந கதூஷ்பத்[மாய்]

35 இப்படி வகித்தென்று விண்ண பஞ்செயத தெவர ஸ்ரீவாதவ-ஜையாக னந் தரு-

36 வெனென்று விண்ணப்பஞ்செய்ய நீர [ந]மக்கு முன்பெதெதும் குறைவாகச் செய்தது-ண்டொ

37 கவஸ்வமெதெதும் தரவெணுமென் [றி]நுந்ததாகில் [ஆ]ல்பாக்கமாகிற ஊரைச் செம்-பிலும்]

38 (கலியும்) கல்வியும் வெட்டித்தருவ தென்றரு[ளி]சசெய்ய ஜயங்கொண்டசொழமண்-ட(ட)ல-

39 [த்]து எயிற்கொட்டத்து மாகறல்நாட்டு ஆல்பாக்கத்துப் புஞ்சை நஞ்சை [அ]கப்பட விளை நி[ல*]-

40 [ம] தூற்றறுபத்தெழு வெனியும் எரிகொணும் நத்தமும் குட்டமும் கிணறும் மெகொக-கிந மரமு மக[ப்]-

41 [ப]ட நாற்பாற்கெல்லை உள்பட நிலம் வெள்ளாவ[ரி] ப[ண்]ணிக்கக்கூலி தறியிறை தட்டார்ப-

42 [ர]ட்ட மந்தராயம் பாட்ட முட்பட ஆயமெல்லா மகப்பட்ட னகலொம இறையிலி-யாக மௌள-

43 ஙதெஸத்து உகஷ்ணராஷத்து ம்ம்*]மொ[லி]வாவண[ன்*]மொதர ஏஹாஏஹஸ்ரர ஸரகிஷ்ரதிவி[ஜி]-

44 க மாஹ[ன்*]ஷ்யநாஸிரக உரோவகிதெவராந ஜாநஸிவதெவற்கு நீர்வார்த்து வ-ய-ஷ்ய வதூர[ர்*]க ஜுள்ளதி-

45 நையும [தெ]சல்[வ]தாகக் கல்வியும் செம்[பி]லும் தெ[வட்]டிக்குத்தென் எதிரிலி-சொழச்சம்பு[வ] . . .

46 . யதம ஈழப்படை சொழமண்டலத்தில் புகுதாமைக்கும் [பூ]சனிலை பட்டு ஓடிப்-பொகைக்குமி-

47 ள யாவர் சிலர் சொழராஜ்யத்துக்கு ராஜாவாகார் [ஆ]வர்கள் வரிவாழிப்பது எங்-கள வம்ஸத்[து]

48 [ய]ஷ்ம் வரிவாழிப்பது யாவதொருவ ரிந்த யஷ்ம் வரிபாலியாதொழிகிறுர் அவர்-ம . .

49 [ல்] வித்ரயமும் சாத்ரவயமும் வராஷ்ணிவயமும ஸிவதெராஹமும் பண்ணிகார் [ப]ட்ட பரமப . . . . . .

50 வ்ஷத்ரழி வரஷத்தரா வா யொ ஹதெக வஷ-ஷ்ரராழி [।*] ஷஷ்டிம் வஷ-ஷஹஸ்ராணி விஷ்டாயாஷ் . . . . . .

51 ஷிரணயதிகம் மரதிகாழி ஹ-ஸதிரவெயுகதிம-ஷ்ரழி [।*] ஹரஸ்ரகரோவெந்தி யாவத்(ர)-[ஷத்ரஷ-ஸ] . . . . .

52 வஹ-ஹிவ-ஷ-யா ஷத்தா ராஜஸிஷ்ரராதிஹிதி [।*] ம ஸ்ய யஷ்ய யஷ்ர [ஹ-ஸ]ஸ்திஷ்டவ்ய கஷ்ய கஷ்ர வழி [॥*] தி . . . . .

53 . . . ராதெ வரஷத்தெதி வாக்ஷ-வஷ்ய [தி]ஷ்தஹ்யிகழி வ-ணய்ழி வரஷத்தாந-வாஸ்(ர)-நாகி || — இப்படி வெட்டிகது . . . .

54 . . மார் சம்புவராயர் அருளிச்செய்ய கல்விலை எழுத்து வெட்டிதெந் பொருளா[ச]ரியதெ . . . . . .

55 ஸாலநம் ஷ்ஷா ஷோவதிஷ்ஷெவெந்தி-யதிதி| கூரகிதி . மி விஷ்யிதெ ஸிஷ்டிவாய . . . . . .

56 ரதிகய்[ன்*]வ-தெரஷ-ர ஷஷ்டிஷ்டிவஷ்ய விம்ஸதி வரத . வி[ஷ்ய]ர[வ]தெகிதி வஷ்டிஸ்ர பெரும . . . . . .

57 . . . . . .

58 . . . . . .

59 . . . . . .

60 . . . . . .

61 . . . . . .

62 . . . . . .

No. 457.

(*A.R. No.* 21 *of* 1899).

ON THE SOUTH WALL OF THE CENTRAL SHRINE IN THE PERUMAL TEMPLE AT VINNAMANGALAM, ARNI TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

1 . . . . . எழு[ரை]இலக்கமுங் கொண்டு தன்னுடை செலவிட்டு [மு]ன்னாணை தவிர்த்தருளித் திசையது நிகழ[ப்ப]-

2 றையது கறங்கப் பொருற்றங்களைக் கொப்பத் தொட்டிய ஆஹவ[மலவ] . . . . . கண்டஞ்சிப் புறக்கிட்டோட ஆக்கவன் ஆனையும் குதுரையும் பெண்டிர் பண்-

3 டாரமும் ஒட்டகத்தொடு விஹவமும் அடங்கலும் கைக்கொ[ண்]டு கொலவாபு[ரிகொ]-ண்[ட] . . . ராஜேந்திரசொழதேவற்கு யாண்டு எழாவது ஜயங்கொண்டசொழ-மண்டலத்துப் பெரும்பாண[ப்]பாடி . . . .

4 [ஓ ஐயம்]புழு[கூர்]நாட்[டு] விண்ணமங்கலமான வி[கர]மசொழச்ச[து][ப்*]பெதிமங்-கவ[த்]துத் திருமெற்கொயி[லாக] திரு[விருந்த]பெருமாள் கொயில் நாகாவெ[தி]சிவி-ண்ணகர் இக்கொயில் வ்யாபா-

5 . . . . திகையன் வத்த திகை[யா]பிரத்து ஐஞ்ஞூற்றுவசொம் திரு-

6 வாக்குலத்துப்பிள்ளைக்கு [ன]வத்துக் குடுத்தபடி ஆவது

7 . . . . . ரி கன்தன . ம்பி [மா]ரந்தெழு[வ]ர் தனமுமெ கைக்-கொண்டு

8 . . . . . கிபபார்களாக இக்கொயிலுக்கு [ம]க[ள்மை] வைத்துக் குடுத்தொம்

9 . . . . . ங் கண்ணு . . களில்க் கெ[ர]ண்டாகொர் எழுத்தெ காகொ . . . . . .

10 . . . . . வைத்து குடுத்தொம் திருவாய்ப்பாரூர் பரம[1] . . . . . .

No. 458.

(*A.R. No.* 22 *of* 1899).

ON THE WEST WALL OF THE SAME SHRINE.

1 வீரவெ[ம தானை]யாக[வும் கி]யாகமெ அணியாகவு[ம்] செங்[கொலொச்சி] கருங்கலி-கடி[க்கு] கூடல்சங்கத் தாஹவமல்லனை ஐ-

2 ஞ்சுவி[த்]து விக்[க]லனையுஞ் சிங்[க]ணனையும் உடை . . . . . சொடும் வஞ்சவாஹனங் கை[க]கொண்[டிர]ண்டா[ம்*]வி-

3 சையிலு[ங்கு]றித்த [க]னத்[கி]ல் [ஆ]ஹ[வம]ல்லனை ஐஞ்சு[வித்து] . . . . . வி[ர]த[முங்] த[வி]ர்[த்]து விசெ[ஜய*]ஸ்ம்[ஹ]ாஸனத் துலகமுழு-

4 துடையாளொடும் வீற்[றி]ரு[ந்த][ருளி]ன கொ[வி]ராஜகெ[ச] . . . . . க்கு யாண்டு ரு ஆவது ஜயங்கொண்டசொழமண்டல-

[1] The inscription is much damaged.

5 த்து பெரும்பாணப்பாடி ஐயம்[புழு]கூர்[க]ாட்டு விண்[ண]மங்[கல]மான வி[க்கிர]ம-
ெ[ச]ாழச்சருப்ெ[ப*]திமங்கலத்து மெலைத்திருமெறகொயில் ஸ்ரீவிரகா-

6 ராயணவிண்ணகராழ்வார் கொயில் திருவாக்குலமுடையான் . . . . . .
. . . மன்ருடி சாத்தன் [சி]ங்கனுக்கு தெம்பா[வை]யென் வைத்த விளக்கு அ-

7 ரை அரை[யா]ல் ஆடு [நாற்]பத்தஞ்சும் கைக்கொண்டு மெற்படியாரில் வைகாஸநன்
கச்சபந் மாதவன்ெங் னு[நு]ம் என் அந்நுவையமும சஜிராஜித்தவற் செலுத்தக்-
கடவென்[||*]

No. 459.

(*A.R. No.* 23 *of* 1899).

ON A SLAB SET UP IN THE NORTH-EAST CORNER OF THE BIG TANK IN THE SAME VILLAGE.

1 ஷஷ்டி [||*] ஸ்ரீ[க]வ்ர[கா]-
2 வசகூவத்தி் விரபொ[சள]-
3 ராமகாயதெவற்கு . . . . .
4 . . . . . ரத்து ஸ்ரீம[க்ம]ஹா-
5 வ்ரயாதி ராஜ . .கா . . . . . .
6 . . . . . ஜநாயக[ர்]
7 மகன் மொவ்வடஜநாயக்க[ர் விண்]-
8 ணமங்கலமான விகூரமசொழச்சது-
வெ்-
9 திமங்கலத்து எரியில் பின் விற்ற
பொன்
10 இவ்வெரியிலெ ஆண்டுதொ[ழுமிட்டு]
. .
11 க் கல்லுவிப்பதாக . . . . . .
. . .
12 லெ யாராவ-வ்கமாக ஊகம் பண்-
ணி இத்த-
13 ன்மம சந்திராதித்தவரெ செல்லக்-
கடவ-
14 தாக கல்லுவெட்டி நட்டுக்குத்தெ-
15 ன மொவ்வடஜநாயக்கென் இத்-
16 தனமத்துக்கு இலங்கனம் பண்ணினாரு-
17 ண்டாகில் கெங்கெக்கரொவ்ரா-
18 ல்பசுவெ கொன்ரூன் பாபம்
19 கொள்ளக்கடவன இப்பொன் இ[வ்]-
20 வெரியி விட்டு கல்லுவியாதெ பிரு-
21 ந்தாருண்டாகில்(க்) குரால்பசுக்-
22 கொனன பாபம் கொள்ளக்க-
23 டவது|| வாகூ ஹராகி கௌகெய
24 ஹூஜி ஸ்ரீ . [தி]கம் . . க-ஷ[ம] காரா-
யதெதா
25 . ஸஷ்ட ஸஷ்ட ச ஸஷ்ட ச ||

No. 460.

(*A.R. No.* 24 *of* 1899).

ON A HERO-STONE PLANTED IN THE BED OF THE SAME TANK.

1 ஷஷ்டி ஸ்ரீ [||*] கொப்பரகெசரிபன்மறகு
2 யாண்டு எழாவது ஒடக்காசு திரையர்
விண்-
3 ணமங்கலமான இடக்காத்தரையர் தம்-
4 பி சொ[ழ]தெ[லன்] பெருங்க-
5 மை . ய சங் . . னன
6 . . . . . .
7 . . . . . .
8 டியாகாதி . . . .
9 ங்கு . . .
10 . . . . .
11 . . . . . .

Nos. 461 to 466.

(*A.R. Nos.* 25 to 30 *of* 1899).

IN THE CAVES AT NASIK (2, 3 AND 6), BOMBAY.

Published in Dr. Burgess' *Archaeological Survey of Western India*, Vol. IV, pp. 104—109 and 116 (Nos. 11 A & B, 13 to 15 and 24 ; and in *Epigraphia Indica*, Vol. VIII. pp. 59 to 75, Nos. 1 to 6).

No. 467.

(*A.R. No.* 31 *of* 1899).

IN THE SEVENTH CAVE AT THE SAME PLACE.

Published in the *Bombay Gazetteer*, Vol. XVI, p. 565.